

॥ णमोऽस्तु णं समणस्स भगवओ महावीरस्स ॥

श्रेष्ठि-देवचन्द्रलालभाई-जैनपुस्तकोद्वारे ग्रन्थाङ्कः ११५ ॥

आगमोद्वारक-आचार्यश्रीआनन्दसागरसूरिसङ्कलितः—

ल परिचि सैद्धानि कशब्दकोषः ।

(कतो झपर्यन्तो द्वितीयो विभागः)

सम्पादको—आगमोद्वारक—आचार्यश्रीआनन्दसागरसूरीश्वरान्तेवासिनो
कञ्चनानि -प्रमोदसागरौ ।

संग्राहकः—आगमोद्वारकान्तेवासी गुणसागर ।

सु रतवास्तव्य-श्रेष्ठि-देवचन्द्रलालभाई-जैनपुस्तकोद्वारकोष

कार्यवाहकः—चोकसी मोतीचन्द भगनभाई ।

वीराब्द २४६० । विक्रमाब्द. २०२० । शाकाब्द १८८६ । ख्रिस्ताब्द. १९६४

प्रथमं संस्करणम्]

निष्क्रयः रूप्यपञ्चकम् ।

[प्रतयः ५००

इदं पुस्तकं ललितपुरे श्रेष्ठ-देवचन्द्रलालभाई जैनपुस्तकोद्धारसंस्थाया कार्यवाहक-
मोतीचंद मगनभाई चोकसी इत्यनेन
जैनेन्द्र मुद्रणालये पडित परमेश्वीदास जैन द्वारा मुद्रापितम् ।

पुनर्मुद्रणायाः सर्वेधिकारा एतद्भाण्डागारकायवाहकैरायत्तीकृताः ।

All Rights Reserved By The Trustees of the Fund.

Printed by —

Pt. Parmeshthidas Jain. at the Jainendra Press, LALITPUR, U. P.

Published By Sheth —Devchand Lalbhai Jain Pustakoddhar Fund,
Surat. By the Hon : Managing Trustee, Motichand Maganbhai
Choksi.

Sheth Devchand Lalbhai Pustakodhar Fund Series No 115

Shree Alpaparichit Saikhantik Shabda-Kosh

SECOND PART

[A To Z]

— Author —

Agmoddharak Acharya Shree Anandsagarsurishwarji

— Editor —

Agmoddharak Shree Anandsagarsurishwarji's Sishyo
Muni Kanchanvijay and Muni Kshemankarsagar

Collected, —

SHREE GUNSAGARJI

SHREE ANANDSAGARSURISHWARJI'S ANTEWASI

— Publisher —

Motichand Maganbhai Choksi

Managing Trustee For —

Sheth DEVCHAND LALBHAI JAIN PUSTAKODDHAR FUND
SURAT

First Edition

Copies 500

Price Rs 5-00

Vikram Samvat 2020

Christation Era 1964

The Board of Trustees :

Shri	Nemchand Gulabchand Devchand Zaveri	
"	Talakchand Motichand	"
"	Babubhai Premchand	"
"	Amichand Zaverchand	"
"	Keshrichand Hirachand	"
"	Motichand Maganbhai	Choksi
	Hon. Managing Trustee.	

संस्थानुं ट्रस्टी मंडलः—

श्री नेमचंद गुलाबचंद देवचंद झवेरी	
" तलकचंद मोतीचंद	"
" बाबुभाई प्रेमचंद	"
" अमीचंद झवेरचंद	"
" केशरीचंद हीराचंद	"
" मोतीचंद मगनभाई	चोकसी
मेनेजिंग ट्रस्टी	

THE LATE SHETH DEVCHAND LALBHAI JAVERI

Born 1853 A. D. Surat

Died 13th January 1906 A. D. Bombay

श्रीष्ठ देवचन्द-लालभाई जहवेरी

जन्म १९०९ वैक्रमाब्दे
कार्तिकशुक्लैकादश्या (देवदीपावलीदिने)
सूर्यपुरे

स्वर्गवास १९६२ वैक्रमाब्दे
पौषकृष्णतृतीयाम् (मकरसक्रान्ततिथौ)
मोहमयीनगरराम्

—: પ્રકાશકીય :—

આ અવસર્વિણી કાલના દુઃખમ આરામાં ચરમશાસનપતિ શ્રમણ ભગવાન્ મહાવીર સ્વામીના શાસનમા શાસનના પુણ્યપ્રતાપે તે તે સમયે આચાર્ય ભગવંતોએ ‘આગમ’ વગેરે સાહિત્યનો ઉદ્ધાર, પુનરુદ્ધાર કરીને આ કલિકાલમા વીસમી સદીમા જે વિદ્યમાન રાહ્યુ છે તે આપણુ અહોભાગ્ય છે તેથી તેવા સાહિત્યને પ્રકાશન કરવા માટે અમારી આ સંસ્થા સં ૧૯૬૪ મા પ પૂ આગમોદ્ધારક ગુરુદેવશ્રીના હપદેશથી સ્થપાઈ હતી આ સંસ્થા મારફત અમે આજ સુધી ઘણા ગ્રંથો પ્રકાશિત કરી ચૂક્યા છીએ તેમજ વીજા પળ ગ્રંથોનુ પ્રકાશન ચાલુ છે તેમા અમે ૧૧૫મા ગ્રંથાઢ્ઢ તરીકે શ્રીઅલ્પપરિચિતસૈદ્ધાન્તિકશબ્દકોપ ભાગ ૨ ને સહર્પ પ્રગટ કરીએ છીએ

તારક ધ્યાનસ્થસ્વર્ગત આગમોદ્ધારક ગુરુદેવશ્રીએ આ કલિકાલના વિપમ વાતાવરણમા આગમોનો વોધ દુર્બોધ ન થઈ જાય તે હેતુએ આગમોદયસમિતિની સ્થાપના કરાવી અને આગમ-વાચના આપવાનુ કર્યુ તેથી તે સમિતિએ આગમો છપાવવાનુ કાર્ય શરૂ કર્યુ. તેમજ આ સંસ્થાએ પળ અનુયોગદ્વાર વગેરે આગમો છપાવ્યા અને અત્યારે પળ તે કાર્ય ચાલુ જ રાહ્યુ છે તે વચ્ચે અને પછીથી આગમોદ્ધારક ગુરુદેવશ્રીએ આગમોના જુદા જુદા વિષયો તારવતા ‘આગમકોપ’નો પળ એક વિષય તારવ્યો હતો તેને છપાવવો હતો આ વિચારોત્પત્તિ આજથી ૪૫ વર્ષ પહેલા થઈ હતી

તે હેતુએ પ તા ગુરુદેવશ્રીના સદુપદેશથી નીચેના સદ્ગૃહસ્થો તરફથી નીચેની રકમો કોપના કાર્ય માટે તે કાલે અમારી સંસ્થાને મલી હતી તે આ પ્રમાણે—

- ૧ અમદાવાદનિવાસી શા ઢાહ્યાભાઈ પીતાંવરદાસ રૂ૦ ૧૫૦૧)
- ૨ સુરતનિવાસી જ્ઞવેરી સોભાગચન્દ સૂરચન્દ રૂ૦ ૧૦૦૧)
- ૩ સુરતનિવાસી જ્ઞવેરી સાંકલચન્દ સૂરચન્દ રૂ૦ ૫૦૧)

આચાર્ય દેવનો વિહાર માલવા, વગાલ તરફ લવાયો હોવાથી તે કાર્ય ઘણી લાવી સુદત સુધી પડી રહ્યું હતુ તે છપાવવાના કાર્યનો નિર્ણય સં ૨૦૦૪ મા થયો અને અમે આગમોદ્ધારક ગુરુદેવશ્રીની સમતિથી આ કાર્ય શરૂ કર્યુ

આથી પ તા ગુરુદેવશ્રીની આજ્ઞા અનુસાર પૂ૦ મુનિમહારાજ શ્રીમુળસાગરની પાસેથી શ્રીઅલ્પપરિચિતસૈદ્ધાન્તિકશબ્દકોષનુ પ્રેસ મેટર અમે મેલવ્યુ તે શ્રીસરસ્વતી મુદ્રણાલય, સુરતમા છપાવવા માટે આપ્યુ અને તેનુ સપાદન કરવા માટે મુનિમહારાજ શ્રીકચનવિજયજી તથા શ્રીક્ષેમકરસાગરજી મંને વિનતિ કરી તેઓશ્રીએ આગમોદ્ધારક ગુરુદેવશ્રીના અનન્ય પદધર, વિદ્યાવ્યાસગી, શ્રુતસ્થવિર, આચાર્ય મહારાજ શ્રીમાણિક્યસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજનો સયોગ મલ્યો, ત્યાસુધી પ્રૂફ વંચાવવા પૂર્વક અને તે પછીથી સ્વતન્ત્રપણે (તે મુનિવર્યોએ) આ કોષના પ્રથમ ભાગનું સપાદન કાર્ય કર્યુ તેથી અમો આ અદ્વિતીય આગમતલસ્પર્શજ્ઞાતા, આગમતત્ત્વપારદશ્વા, આગમગ્યોતિર્ધર, શાસનસરક્ષણ-વદ્ધકક્ષ, તત્ત્વશિરોમણિ, આગમાન્યુછિત્તિકર, શિલાતામ્રપત્રોત્કીર્ણાગમકારાપક, ગમીરાનેકગ્રન્થપ્રણેતા, અન્ત્યસમયે પક્ષાવધિઅર્ધપદ્માસનસ્થાયી, ધ્યાનસ્થસ્વર્ગત આગમોદ્ધારક આચાર્યવર્ય શ્રીઆનન્દસાગર-સૂરીશ્વરજી મહારાજે ‘સકલિત’ કરેલો શ્રીઅલ્પપરિચિતસૈદ્ધાન્તિકશબ્દકોપનો ‘સપૂર્ણસ્વર’ સુધીનો પહેલો ભાગ સહર્પ પ્રકાશિત કરી શક્યા હતા

આ સંસ્થાના પ્રથમ પુસ્તકના સંપાદક તરીકે પળ આચાર્યદેવ 'શ્રીઆનન્દસાગરસૂરીશ્વરજી મં હતા અને વીજા સેક્રેટરી શરૂઆતના પ્રથમ પુસ્તક તરીકે પળ તેઓશ્રીનો સંકલિત અમૂલ્ય કોષનો ભાગ ૧ સં. ૨૦૧૨ માં પ્રસિદ્ધ થયો

કોષની વિશિષ્ટતા અંગે સંપાદકશ્રીએ પહેલા ભાગનાં નિવેદનમાં લખ્યું છે અમારી સંસ્થાએ આના પ્રકાશનમાં વધારે રસ લીધો તેનું મુખ્ય કારણ એ છે, કે આજ સુધી છપાયેલા પ્રાકૃત કોષોમાં અભિધાનરાજેન્દ્રકોષ, પાઙ્ચસદ્મહર્ણવો આદિ કેટલાક કોષો છે પણ તેમાં ન્યૂનાધિકરૂપે વિચાર કરતા ઉપયોગિતામાં વાધ આવે છે—જેમકે અભિધાનરાજેન્દ્રકોષ પ્રમાણમાં ટૂટી વધો મોટો છે કે તેમાંથી કોઈ શબ્દ શોધવા માટે વધારે પરિશ્રમ પડે અને છપાઈમાં કે સંપાદનમાં ત્રુટી રહેવાને લીધે સૂત્રો અને તે તે પ્રકરણો ઘણા પરિશ્રમ પછી પણ જડતા નથી પાઙ્ચસદ્મહર્ણવોમાં જૈન-સૈદ્ધાન્તિક શબ્દો ઉપર વધારે ભાર મૂક્યો હોય તેમ જણાતું નથી પણ પ્રસ્તુત ગ્રંથમાં કોઈ પણ જૈન કે જૈનેતર વિદ્વાન્ પ્રચલિત જૈન પારિભાષિક શબ્દોનો યથાર્થ પરિચય ટૂંકમાં તે શબ્દના સ્થલ સહિત સહેલાઈથી પ્રાપ્ત કરી શકે એવી તક છે, તથા મુનિરાજો પણ ગ્રંથ સંપાદનના કાર્યોમાં સહાયતા લઈ શકે તેમ પણ છે

અમે ઇચ્છીએ છીએ કે આ પ્રકાશનનો વિદ્વજ્જનો યોગ્ય આદર કરશે જ

આ કોષને અંગે સંજ્ઞાઓની સમજણો તથા તે તે ગ્રંથોનાં પાનાઓની સૂચી પણ સંપાદક પૂ. મહારાજોએ આપી છે

પ્રસ્તાવના સંજોગવશાત્ અત્યારે આપી શક્યો નથી પણ ત્રીજા કે ચોથા ભાગમાં આપશું મહારાજ શ્રીઅભયસાગરજી મહારાજને લખવા માટે આમન્ત્રણ આપ્યું છે

અમારા પ્રકાશન કાર્યમાં જે જે મહાશયોએ અમને મદદ કરી છે તે તે મહાશયોના અમે ઋણી છીએ

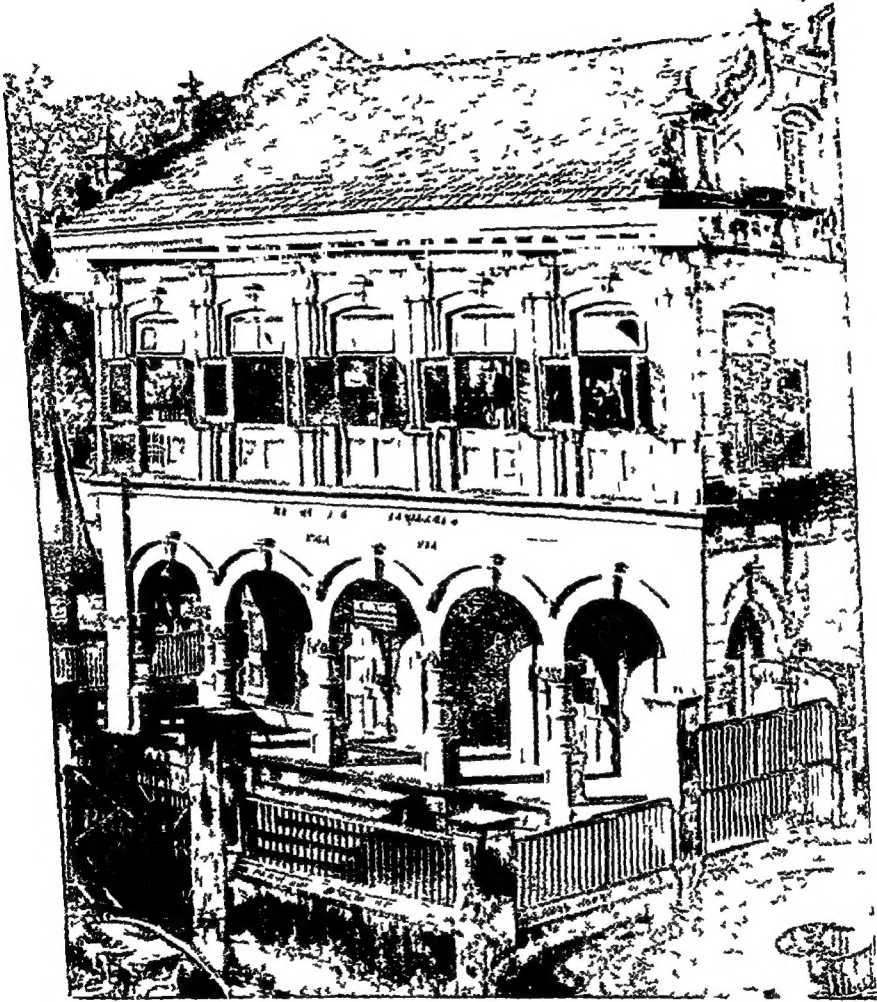
વિ. સં. ૨૦૨૦
દ્વિ. કાર્તિક (શ્રવ્યમાગસર) સુદ ૧
તા ૧૭-૧૧-૧૯૬૩

લિ. ભવદીય
મોતીચંદ મગનભાઈ ચોકસી
વગેરે ટ્રસ્ટીઓ

૧ તેઓશ્રીનો સુરત ઉપર તો અનહદ ઉપકાર છે તેઓશ્રીને સવત ૧૯૭૪ના વૈશાખ સુદ ૧૦ના સુરતમાં જ 'આચાર્ય' પદવી અપાઈ હતી શ્રીજૈનઅનન્દપુસ્તકાલય, શ્રીવર્ધમાનજૈનતાપ્રપચાગમમંદિર વગેરે સુરતમાં જ છે અને સં. ૨૦૦૬ ના વૈશાખ વદ ૫ મે 'સ્વર્ગવાસ' પણ સુરતમાં જ થયો છે તેઓશ્રીનો અગ્નિસંસ્કાર પણ સુરત શહેરની મધ્યવર્તી ગોપીપુરામાં આગમમંદિરના સામે જૂની અદાલતથી ઓઢલાતી જમીનમાં થયો હતો વઢી તે જ જગ્યા ઉપર ગુરુદેવશ્રીના સ્મરણ તરીકે સપૂર્ણ ઇતિહાસને જળાવનાર 'શ્રીબાગમોદારકગુરુમંદિર' વધાવવામાં આવ્યું છે તેઓશ્રીનું મુખ્ય કાર્યક્ષેત્ર સુરત જ રહ્યું હતું તેની પ્રતિક તરીકે અનેક જ્ઞાન પિપાસાની સંસ્થાઓ સ્થપાઈ હતી

- (૧) શેઠદેવચંદ્ર-નાલભાઈ-જૈનપુસ્તકોદારક, (૨) શેઠનગોનભાઈ મલુભાઈ જૈન સાહિત્યોદારક
- (૩) શ્રી રત્નસાગરજીજૈનમિહલસ્કૂલ (વિદ્યાશાલા) કાયમી ફંડ
- (૪) શ્રીજૈનતત્ત્વવોષપાઠશાલા વગેરે અનેક સંસ્થાઓ તેઓના ઉપદેશનું જ પરિણામ છે

શેઠ-દેવચંદ-લાલભાઈ-જૈનવિદ્યાર્થીભુવન

જેમા

શેઠ-દેવચંદ-લાલભાઈ-જૈનપુસ્તકોદ્ધારફંડ તરફથી
પુસ્તકાલય છે અને

પ્રસિદ્ધ ષતા પુસ્તકોનો સંગ્રહ અને વેચાણ થાય છે

ગોપીપુરા, બહેલાનો ચકલો, સુરત

આ સંસ્થાના પ્રથમ પુસ્તકના સંપાદક તરીકે પળ આચાર્યદેવ 'શ્રીઆનન્દવસાગરસૂરીશ્વરજી મ૦ હતા અને વીજા સેંકડાની શરૂઆતના પ્રથમ પુસ્તક તરીકે પળ તેઓશ્રીનો સકલિત અમૂલ્ય કોષનો ભાગ ૧ સ૦ ૨૦૧૨ માં પ્રસિદ્ધ થયો

કોષની વિશિષ્ટતા અંગે સપાદકશ્રીએ પહેલા ભાગના નિવેદનમા લખ્યું છે અમારી સસ્થાપના પ્રકાશનમા વધારે રસ લીધો તેનું મુખ્ય કારણ એ છે, કે આજ સુધી છપાયેલા પ્રાકૃત કોષોમા અભિધાનરાજેન્દ્રકોષ, પાઙ્ચસદ્મહર્ણવો આદિ કેટલાક કોષો છે પળ તેમા ન્યૂનાધિકરૂપે વિચાર કરતા ઉપયોગિતામા વાધ આવે છે—જેમકે અભિધાનરાજેન્દ્રકોષ પ્રમાણમા ઇટલો વધો મોટો છે કે તેમાંથી કોઈ શબ્દ શોધવા માટે વધારે પરિશ્રમ પડે અને છપાઈમા કે સમ્પાદનમા ઝુટી રહેવાને લીધે સૂત્રો અને તે તે પ્રકરણો ઘણા પરિશ્રમ પછી પળ જડતા નથી પાઙ્ચસદ્મહર્ણવોમા જૈન-સૈદ્ધાન્તિક શબ્દો ઉપર વધારે માર મૂક્યો હોય તેમ જણાતું નથી પળ પ્રસ્તુત ગ્રન્થમા કોઈ પળ જૈન કે જૈનેતર વિદ્વાન્ પ્રચલિત જૈન પારિભાષિક શબ્દોનો યથાર્થ પરિચય ટૂંકમા તે શબ્દના સ્થલ સહિત સહેલાઈથી પ્રાપ્ત કરી શકે એવી તક છે, તથા મુનિરાજો પળ ગ્રન્થ સમ્પાદનના કાર્યોમા સહાયતા લઈ શકે તેમ પળ છે

અમે ઇચ્છીએ છીએ કે આ પ્રકાશનનો વિદ્વજ્જનો યોગ્ય આદર કરશે જ

આ કોપને અગે સંજ્ઞાઓની સમજણો તથા તે તે ગ્રન્થોના પાનાઓની સૂચી પળ સપાદક પૂ મહારાજોએ આપી છે

પ્રસ્તાવના સજોગવશાત્ અત્યારે આપી શક્યો નથી પળ ત્રીજા કે ચોથા ભાગમા આપશું. મહારાજ શ્રીઅમયસાગરજી મહારાજને લખવા માટે આમન્ત્રણ આપ્યું છે

અમારા પ્રકાશન કાર્યમા જે જે મહાશયોએ અમને મદદ કરી છે તે તે મહાશયોના અમે ઋણી છીએ

વિ૦ સં૦ ૨૦૨૦
દ્વિ૦ કાર્તિક (ક્ષયમાગસર) સુદ ૧
તા ૧૭-૧૧-૧૯૬૩

લિ૦ ભવદીય
મોતીચંદ મગનશાઈ ચોકસી
વગેરે ટ્રસ્ટીઓ

૧ તેઓશ્રીનો સુરત ઉપર તો અનહદ ઉપકાર છે તેઓશ્રીને સવત ૧૯૭૪ના વૈશાખ સુદ ૧૦ના સુરતમા જ 'આચાર્ય' પદવી અપાઈ હતી શ્રીજૈનાનન્દપુસ્તકાલય, શ્રીવર્ધમાનજૈનતાપ્રપન્નાગમમંદિર વગેરે સુરતમા જ છે અને સ૦ ૨૦૦૬ ના વૈશાખ વદ ૫ મે 'સ્વર્ગવાસ' પળ સુરતમા જ થયો છે તેઓશ્રીનો અગ્નિસંસ્કાર પળ સુરત શહેરની મહ્યવર્તી ગોપીપુરામા આગમમંદિરના સામે જૂની અદાલતથી ઓઢલાતી જમીનમા થયો હતો વઢી તે જ જગ્યા ઉપર ગુરુદેવશ્રીના સ્મરણ તરીકે સપૂર્ણ ઇતિહાસને જણાવનાર 'શ્રીઆગમોદ્ધારકગુરુમંદિર' વધાવવામા આવ્યું છે તેઓશ્રીનું મુખ્ય કાર્યક્ષેત્ર સુરત જ રહ્યું હતું. તેની પ્રતિક તરીકે અનેક જ્ઞાન પિપાસાની સસ્યાઓ સ્થપાઈ હતી

- (૧) શેઠદેવચંદ્ર—નાલભાઈ—જૈનપુસ્તકોદ્ધારફંડ,
- (૨) શેઠનગીનભાઈ મધુભાઈ જૈન સાહિત્યોદ્ધાર ફંડ
- (૩) શ્રી રત્નસાગરજીજૈનમિઢલસ્કૂલ (વિદ્યાશાલા) કાયમી ફંડ
- (૪) શ્રીજૈનતત્ત્વવોષપાઠશાલા વગેરે અનેક સસ્યાઓ તેઓના ઉપદેશનું જ પરિણામ છે

સ્વત્પમ્

॥ જામો જોવોસાણ તિત્યયરાણં ઉસસાહમહાવીરપદ્મવસાણાણ ॥

અમોને જળાવતા હર્ષ થાય છે કે આગમોદ્ધારકશ્રીએ સકલિત અલ્પપરિચિતસંદ્ધાન્તિકગદ્ય-કોષના પ્રથમ ભાગનું સપાદન કાર્ય અમોને (મને તથા સ્વ. મુનિશ્રીક્ષેમંકરસાગરજીને) મલ્યુ હતુ અને તે પ્રથમ ભાગનુ કાર્ય અમે પૂર્ણ કર્યું હતુ તેના વાકી રહેલા વીજા ભાગોનુ ન્પાદન કરવાનુ કાર્ય મને સ. ૨૦૧૫ મા મલ્યુ તે કાર્ય મેં યથાશક્ય શરૂ કર્યું, પના પરિણામે આજે તેનો થોડો ભાગ 'ક થી જ્ઞ' સુધીનો પૂર્ણ કર્યો છે અને તેની આગલનુ સમ્પાદન કાર્ય પણ ચાલુ જ રાગ્યું છે

અમોએ યત્કિંચિત્ આ કોષના અગેનુ માર્ગદર્શન પ્રથમ ભાગમાં સમ્પાદનના વક્તવ્યમાં આપ્યુ છે, તેથી અત્યારે તે અનો કાઈ વિશેષ કહેવુ નથી, પણ ત્રીજા કે ચોથા ભાગમાં વ્યારે પ્રસ્તાવના આપીશુ તે વચ્ચે લેખવાની ઇચ્છા છે

પ્રસંગવશાત્ એટલુ જળાવવુ જોડે કે-અમારી સમ્પાદક વેલડીએ 'ક થી જ્ઞ' સુધીનુ મંદર લગભગ તૈયાર કર્યું હતુ પણ નવી પ્રેસ કોપી વનાવવાની હતી અને કાંઈક સુધારો કરવાનો હતો એટલા પુરતુ જ તે અધૂરુ હતુ એટલે આ વીજા ભાગની અદર તો રધાયેલુ રાવાનુ હતુ પણ ટ થી માંડીને મેલવેલા, અધૂરા મેલવેલા, નહિ મેલવેલા, વધાય અક્ષોરોનુ કાર્ય મારે કરવાનુ હતુ કારણકે મારા જોડીદાર સ્વ. મુનિશ્રી ક્ષેમંકરસાગરજી સ. ૨૦૧૧ ના ચૈત્ર વદી૦)) ની રાત્રે પોળા અગીઆર વાગે શેરી જાનવરના કરડવાથી કાલધર્મ પામ્યા એટલે વૈશાખ મહીનાથી જવાવદારી મારા એકલાને શિરે આવી પરતુ શુરુદેવશ્રીના પુણ્ય પ્રતાપે તે જવાવદારી હું ઊઠાવી શક્યો અને આ વીજા ભાગનુ સમ્પાદન કરી શક્યો એટલે હવે ટ થી પચાસ ટકા તૈયાર કરેલા મંદરને તૈયાર કરવું અને સમ્પાદન કરવુ એ વધીએ જવાવદારી મારે શિર રહી

આ ભાગની અદર 'ક થી જ્ઞ' સુધીના અક્ષરો આપેલા છે. પણ ત્રીજા અને ચોથા ભાગમાં 'ટ થી હ' સુધીના અક્ષરો અને જ્ઞાતાજી વિગેરેના તેમજ વીજા મેલવતાં ભિન્ન ભિન્ન નીકલેલા શબ્દો તેમ જ વ્યાકરણના 'ઊળાદિશબ્દો' અને દેશી નામમાલાના શબ્દો પરિશિષ્ટમાં આપવાનુ વિચાર્યું છે

સજ્ઞાપત્ર, પત્રાકસૂચી અને શુદ્ધિપત્ર આમાં આપવામાં આવ્યા છે. વલી શેઠ દેવચન્દ્ર લાલભાઈ૦ (આ ફંડના) નો દેવાનંદાક્ષમાલુ મંદર પાના ૧ થી ૪૪ આપવામાં આવ્યા છે તેમાં પાના ૧ થી ૧૦ મેટ પ્રચાર યોજના પાના ૧ થી ૩૯ પ્રસિદ્ધ થયેલા ગ્રંથોની યાદી અને ૪૦ થી ૪૪ ગ્રંથ પ્રકાશન નવી યોજના એટલુ આપવામાં આવ્યુ છે

સંકલનકાર પરમગુરુદેવના ચરણે તો આ સરજ મસ્તક સદાએ નમેલુ જ છું

મને આ સપાદનની અદર મદદ કરનાર મુનિશ્રીપ્રબોધસાગરજી તથા મુનિશ્રીપ્રમોદસાગર-જી ને (ગુરુશિષ્ય વેલડીને) યાદ કરુ છુ તેમ જ વીજાઓએ મને સહાય કરી હોય તે વધાનો હું તો છે જ

સ. ૨૦૨૦

પોષ વદ ૧ મંગલવાર
ઠિ નવરગપુરા, પોસ્ટ પાસે,
જૈન હપાશ્રય
અમદાવાદ નં ૯

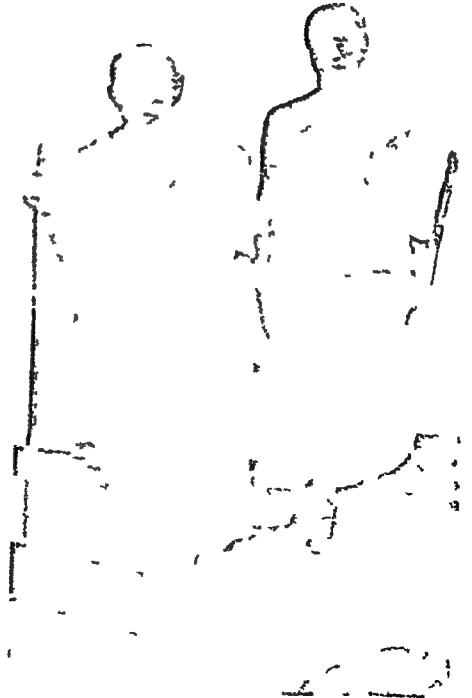
લિ.

આગમોદ્ધારક ઉપસંપદાપ્રાપ્ત
ચરણરેણુ
કંચન,

आ सस्थाना निर्माता
ध्यानस्यस्वर्गत अगमोद्धारक आचार्य
श्रीआनन्दसागरसूरीश्वरजी महाराज

गुरु-शिष्य वेलडी

आ. श्रीमाणिक्यसागरसूरीश्वरजी महाराज

स्वरूपम्

॥ जमो चोदोलाए तित्थयराणं उससाइमहावीरपञ्चवसाणाण ॥

અમોને જળાવતા હર્ષ થાય છે કે આગમોદ્ધારકશ્રીએ સકલિત અલ્પપરિચિતસંદ્ધાન્તિકશબ્દ-
 કોષના પ્રથમ ભાગનું સપાદન કાર્ય અમોને (મને તથા સ્વ. મુનિશ્રીભેમકરસાગરજીને) મલ્યુ
 હતું અને તે પ્રથમ ભાગનું કાર્ય અમે પૂર્ણ કર્યું હતું તેના વાકી રહેલા બીજા ભાગોનું સપાદન કરવાનું
 કાર્ય મને સ. ૨૦૧૫ માં મલ્યુ તે કાર્ય મેં યથાશક્ત્ય શરૂ કર્યું, પંના પગિણામે આજે તેનો બીજો
 ભાગ 'ક થી જ્ઞ' સુધીનો પૂર્ણ કર્યો છે અને તેની આગલનું સમ્પાદન કાર્ય પણ ચાલુ જ રાપ્યુ છે

असोए यत्किंचित् आ कोषना अगेनु मार्गदर्शन प्रथम भागमा सम्पादनना वक्तव्यमा आप्यु छे, तेथी अत्यारे ते अगे काई विशेष कहेयु नथी, पण त्रीजा के चोथा भागमा ज्यारे प्रस्तावना आपीशु ते बखते लखबानी इच्छा छे

प्रसंगवशात् एतलु जणावतु जोइए के-अमारी सम्पादक वेलडीए 'क थी झ' सुधीनु मैटर लगभग तैयार कर्यु हतु पण नवी प्रेस कोपी बनाववानी हती अने कईक सुधारो करवानो हतो एतला पुरतु ज ते अधूत हतु एतले आ बीजा भागनी अदर तो रधायेलु खावानु हतुं पण ट थी मांडीने मेलवेला, अधूरा मेलवेला, नहि मेलवेला, बधाय अक्षोरोनुं कार्य मारे करवानु हतु कारणके मारा जोडीदार स्वः मुनिश्री क्षेमकरसागरजी स० २०११ ना चैत्र वटी०)) नी रात्रे पोणा अगीआर वागे झेरी जानवरना करडवाथी कालधर्म पाम्या अटले वैशाख महीनाथी जवावदारी मारा एकलाने शिरे आबी परतु गुरुदेवश्रीना पुण्य प्रतापे ते जवावदारी हूँ उठावी शक्यो अने आ बीजा भागनुं सम्पादन करी शक्यो अटले हवे ट थी पचास टका तैयार करेला मंदरने तैयार करवुं अने सम्पादन करवु ए बधीए जवावदारी मारे शिर रही

આ ભાગની અંદર ‘ક થી જ’ સુધીના અક્ષરો આપેલા છે. પછી ત્રીજા અને ચોથા ભાગમાં ‘ટ થી ઠ’ સુધીના અક્ષરો અને જ્ઞાતાત્તો વિગેરેના તેમજ વીજા મેલવતા ભિન્ન ભિન્ન નીકળેલા શબ્દો તેમ જ વ્યાકરણના ‘ઠ્ઠાદિશબ્દો’ અને દેશી નામમાલાના શબ્દો પરિશિષ્ટમાં આપવાનું વિચાર્યું છે.

સંજ્ઞાપત્ર, પત્રાકસૂચી અને શુદ્ધિપત્ર આમા આપવામા આવ્યા છે. વલી શેઠ દેવચન્દ્ર લાલભાઈ૦ (આ ફંડના) નો દેવાનંદાદ્કમાનું મૈટર પાના ૧ થી ૪૪ આપવામાં આવ્યા છે તેમાં પાના ૧ થી ૧૦ મેટ પ્રચાર યોજના પાના ૧ થી ૩૧ પ્રસિદ્ધ થયેલા ગ્રંથોની યાદી અને ૪૦ થી ૪૪ ગ્રંથ પ્રકાશન નવી યોજના ઇટલુ આપવામા આવ્યુ છે

सकलनकार परमगुरुदेवना चरणे तो आ सरज मस्तक सदाए नमेलु ज छ

मने जा सपादननी अदर मदद करनार मुनिश्रीप्रबोधसागरजी तथा मुनिश्रीप्रमोदसागर-
जी ने (गुरुशिष्य वेलडीने) याद करूं हु तेम ज बीजाओए मने सहाय करी होय ते वधानो हूं
ऋणी हु एक वात जरूर याद देवी घटे छे के मने उत्साह आपवामां भाई श्रीकेशरीचंद अत्रेरी
तो छे ज

सं २०२०

पोष वद १ मंगलवार
ठि नवरगपुरा, पोस्ट पासो,
जैन उपाश्रय

अमदावाद न० ९

लि०

आगमोद्धारक उपसंपदाप्राप्त
चरणरेणु
कंचन.

कंचन.

पत्राङ्कसूची

श्रीआचाराङ्गम् प्रथम श्रुतस्कध अध्ययनानि आपत्र		अध्ययनानि आपत्र		अध्ययनानि आपत्र		शतकानि आपत्र		श्रीज्ञाताधर्मकथाङ्गम् प्रथम श्रुतस्कध अध्ययनानि आपत्र	
१	८१	४	१२१	७	४१५	१६	७१६	१	७७
२	१४८	५	१४१	८	४४३	१७	७३१	२	६०
३	१७४	६	१५३	९	४६६	१८	७६०	३	६६
४	१६५	७	१६५	१०	५२८	१९	७७३	४	६६
५	२३१	८	१७५	श्रीसमवायाङ्गम्		२०	८००	५	११३
६	२५८	९	१८६	आविषय आपत्र		२१	८०२	६	११४
८	३१७	१०	२०७	सागरोवम-		२२	८०४	७	१२०
द्वितीय श्रुतस्कध		११	२२६	कोटाकोटी १०५		२३	८०५	८	१५५
चूला-१		१२	२४०	गणिपिटक १३३		२४	८५१	९	१६६
१	३५८	१३	२५२	अवसरपिणि १५२		२५	८२८	१०	१७०
२	३७५	१४	२६०	निगमनम् १६०		२६	८३७	११	१७३
३	३८४	१५	२६६	श्रीभगवतीजी		२७	८३८	१२	१७७
४	३६१	द्वितीय श्रुतस्कध		शतकानि आपत्र		२८	८३९	१३	१८२
५	३६८	१	३०३	१	१०८	२९	८४१	१४	१६२
६	४०१	२	३४२	२	१५२	३०	८४८	१५	१६५
७	४०६	३	३६०	३	२०२	३१	८५०	१६	२२६
चूला-२		४	३७०	४	२०६	३२	८५३	१७	२३४
" ३	४२६	५	३८५	५	२४६	३३	८६४	१८	२४२
" ४	४३२	६	४०५	६	२८६	३४	८७०	१९	२४५
श्रीसूत्रकृताङ्गम्		७	४२७	७	३२७	३५	८७१	द्वितीय श्रुतस्कध	
प्रथम श्रुतस्कध		श्रीस्थानङ्गम्		८	४२४	३६	८७१	१-१०	२५०
अध्ययनानि आपत्र		१	३८	९	४६२	३७	८७१	श्रीउपासकदशाङ्गम्	
१	५२	२	१०१	१०	५०८	३८	८७१	१-१०	५४
२	७७	३	१७६	११	५५२	४०	८७५	श्रीअन्तकृष्टाङ्गम्	
३	१०१	४	२८६	१२	५६२	४१	८८१	वर्गा आपत्र	
		५	३५२	१३	६२६			१-८	३२
		६	३८०	१४	६५८				
				१५	६६६				

श्रीआवश्यकसूत्रम्		श्रीदशवैकालिकम्				श्रीउत्तराध्ययनानि			
आविषय	आपत्र	टीका		चूणि		अध्ययनानि	आपत्र	अध्ययनानि	आपत्र
		मुद्रित	हस्तपोथी	मुद्रित	आपृष्ठ				
पठिका	५०	१	८१	३२	७०	१	७०	१६	४६५
प्रथमवरवरिका	१३६	२	६६	४१	६२	२	१४०	२०	४८१
द्वितीयवरवरिका	१८८	३	११९	५२	११७	३	१८६	२१	४८७
गणधरवाद	२५६	४	१६०	७२	१५८	४	२२८	२२	४६६
निह्ववाद	३२५	५	१६०	८६	२०६	५	२५४	२३	५१२
नमस्कारनिर्युक्ति	४५२	६	२०६	१०१	२३४	६	२७०	२४	५१६
१ सामायिकनिर्युक्ति	४६२	७	२२३	११५	२६५	७	२८५	२५	५३१
२ अध्ययनम्	५१०	८	२३८	१२८	२६४	८	२६७	२६	५४७
३ "	५५०	९	२५८	१४३	३२६	९	३१६	२७	५५३
४ "	७६३	१०	२६८	१५२	३४८	१०	३४१	२८	५६६
५ "	८०१	११	२७७	१६०	३६६	११	३५३	२९	५६७
६ "	८६६	१२	२८६	१६६	३८०	१२	३७३	३०	६०६
श्रीविशेषावश्यकम्		श्रीपिण्डनिर्युक्तिः				१३	३६२	३१	६१८
आविषय	आपत्र	आविषय	आपत्र			१४	४११	३२	६३६
आभिनिवोधिकज्ञान	२४६	पिण्डनिरूपणम्	२८			१५	४१६	३३	६४८
केवलज्ञान	२६६	उद्गमादिदोषा	११६			१६	४३०	३४	६६२
उद्देशादिद्वारव्याख्या	६६२	उत्पादनादिदोषा	१४६			१७	४३६	३५	६६८
गणधरवाद	८३६	ग्रावेषणा	१७८			१८	४४६	३६	७१४
निह्ववाद	१०४४	श्रीनन्दीसूत्रम्				श्रीअनुयोगद्वाराणि			
अर्हन्मस्कार	११८०	आविषय	आपत्र			आविषय	आपत्र		
सिद्धनमस्कार	१२२७	पर्यव	६४			आवश्यकभृतस्कध-			
प्रशस्ति	१३६०	अवधिज्ञानम्	६८			निक्षेपा	४३		
श्रीओघनिर्युक्तिः		मन पर्यवज्ञानम्	१२१			आनुपूर्वी	१०४		
आविषय	आपत्र	केवलज्ञानम्	१२६			दक्षनामाधिकार	१५०		
प्रतिलेखनादि	१२७	मतिज्ञानम्	१८८			प्रमाणद्वाराधिकार	२४१		
पिण्डद्वारम्	२०७	श्रुतज्ञानम्	२४७			निक्षेपाधिकार	२५७		
विशुद्धिद्वारम्	२३७					अनुगमाधिकार	२६२		
						नयाधिकार	२६७		

—: शुद्धिपत्रकम् :—

पृष्ठ	विभाग	पक्ति	अशुद्ध	शुद्ध
२४१	१	२७	कको	कको
	२	१६	अन्यान्य०	अन्योन्य०
	२	२४	काङ्क्षप्र०	काङ्क्षाप्र०
२४४	१	५	कङ्क्षसिद्धिओ	कङ्क्षसिद्धिओ
२४५	१	३	घङ्णो	घङ्णो
२४१	१	१६	०प्रभृवि०	०प्रभृति०
	१	२४	चतुष्ययं०	चतुष्ययं०
२४२	२	१३	अङ्कुअ	कङ्कुअ
२४५	१	६	०वालसमुद्रे	०वलिसमुद्रे
२४६	१	२१	वर्णवाली	कर्णवाली
२६४	१	८	प्रज्ञायनाया	प्रज्ञापनाया
	२	१०	अनुष्ठाम्	अनुष्ठानम्
	२	१८	सप्रभावा	सप्रभावा
२६६	२	१	आहारा०	आहारा०
२७२	२	२२	०भारण०	०भरण०
२७३	२	६	रौत्य०	रौत्य०
२७४	२	६	नीरीगता०	नीरोगता०
२७५	२	३३	०दात्री	०दात्री
२७८	१	२१	जावे	जवे
	२	१६	व्याय०	व्याय०
२८६	२	३४	०रजन्वो	०रजन्या
२८६	२	३	०वृष्टम०	०वृष्टमम०
२९१	२	२४	०वृत्त्वम्	वृत्त्वम्०
२९४	१	१३	किर्त्ति	कीर्त्ति
		२१	किर्त्ति०	कीर्त्ति०
२९५	१	१२	०वाद०	०वाद०
	१	२४	सम्यग०	सम्यग्
२९७	२	२७	क्रीडत	क्रीडित
	२	२७	१६६	१६
२९८	२	१७	तीर्यक०	तिर्यक्
२९९	१	२	पूर्वाद्धि०	पूर्वाद्धा०
	२	२४	दृष्टा	दृष्टा
३०१	१	११	०नामिव	०नामिव
	२	३४	०द्विहस्ति०	०द्विहस्त०

पृष्ठ	विभाग	पक्ति	अशुद्ध	शुद्ध
३०६	१	१२	०णवधि	०णुवधि
३१०	१	२७	परेष	परेपा
३१२	२	१०	व्यवित्तंका	व्यावत्तक
३१७	१	३३	शिल्पेर०	शिल्पेना०
	२	३०	गन्त्री०	गन्त्री०
३१६	२	१६	गलका	लगका
३२०	१	३०	निष्पन्न०	निष्पन्न०
३२१	२	३०	सनस्त्व०	सनस्त्व०
३२३	१	३३	कसलग	कोसलग
३२६	२	२	क्षोम	क्षोभ
	२	६	स्नेह०	स्नेहा०
३३३	१	३०	कर्मकारी	कर्मकरी
३३६	१	३५	खिसात	खिसति
	१	३५	नन्दति	निन्दति
	२	१४	०प्रतिष्ठित	०प्रतिष्ठित
३३६	२	१४	सोपक्रमम्	सोपक्रमम्
३४०	२	५	प्रकारो०	प्राकारो०
३४६	१	१६	युष्य०	युष्य०
३५०	१	३५	०त्तरस्या	०त्तरस्या
३५१	१	४	ज्योतिषका	ज्योतिषिका
३५३	२	४	पतिप्प०	गतिप्प०
३५४	१	२३	०वाशाद्	०वासाद्
३५६	२	३२	कल्पाञ्चल०	कल्पाञ्चला०
३५७	२	२७	महिष	माहिष
३५९	२	३४	प्रहरणनाय	प्रहरणाय
३६०	२	४	करणा०	कराणा०
३६१	१	१७	स्वभवा	स्वभावा
३६३	१	२६	व्यन्ती०	न्ती०
३६५	१	१६	गृहस्थ	गृहस्थ
	१	२६	घनाभिप	घनाधिप
३६८	२	१४	०स्यामिन	स्वामिन
	२	२१	कालन्तर-	कालान्तर-
३६९	२	२२	गद	गुद
३७०	१	१४	गुणति	गुणन्ति

अनुत्तरोपपातिक दशाङ्गम् वर्गः आपत्र		श्रीराजप्रश्रीयं आविषय आपत्र		पदानि आपत्र		पदानि आपत्र		श्रीजंबुद्वीपप्रज्ञप्तिः वक्षस्कारा आपत्र	
१-३	८	सूर्याभ १७	४	१७८	३२	५३५	१	८८	
		यानविमानादि ४४	५	२०३	३३	५४२	२	१७८	
श्रीप्रश्रव्याकरणाङ्गम्		कुटाकारदृष्टान्त ५६	६	२१८	३४	५५२	३	३८०	
अध्ययनानि आपत्र		स्नानपूजादि ११३	७	२२०	३५	५५८	४	३८२	
		मोक्षवर्णन १५०	८	२२३	३६	६११	५	४२४	
१	२५	*	९	२२७	श्रीसूर्यप्रज्ञप्तिः		६	४३२	
२	४१		१०	२४५	प्राश्रुतकानि आपत्र		७	५४६	
३	६४		११	२६८	श्रीनिरयावलिका		वर्गः आपत्र		
४	९०		१२	२८३			१	१८	
५	९८		१३	२८८			२	२०	
६	११३		१४	२९२			३	३६	
७	१२१	श्रीजीवाजीवाभिगमं	१५	३१६	१	४४	४	३८	
८	१२६		१६	३२६	२	६२	५	४२	
९	१४१		१७	३७३	३	६६			
१०	१६५		१८	३९४	४	७५			
श्रीविपाकश्रुताङ्गम्		प्रतिपत्तय आपत्र	१९	३९५	५	७८			
प्रथम श्रुतस्कध		१ ५१	२०	४०७	६	८२			
१ { ३३ त ४४		२ ८८	२१	४३४	७	८३			
२-१० ८८		३ ४०७	२२	४५२	८	८६			
द्वितीय श्रुतस्कध		४ ४२६	२३	४६१	९	८९			
१-१० ८६		५ ४२८	२४	४६३	१०	१९६			
श्रीऔपपातिकसूत्रम्		६ ४३१	२५	४६४	११	२०१			
आविषय आपत्र		७ ४३२	२६	४६६	१२	२३३			
राजधान्यादि २४		८ ४६७	२७	४६७	१३	२४३			
साधुगुणा ४८		श्रीप्रज्ञापनोपाङ्गम्		२८	४६८	१४	२४४		
पपंनुनिर्गम ७७		पदानि आपत्र	२९	५२४	१५	२५५			
सिद्धवर्णन ११६		१ ७०	३०	५२७	१६	२५६			
		२ ११२	३१	५३१	१७	२५७			
		३ १६७		५३४	१८	२६७			

[illegible]

श्रीआवश्यकसूत्रम्		श्रीदशवैकालिकम्				श्रीउत्तराध्ययनानि			
आविषय	आपत्र	टीका		चूणि		अध्ययनानि		आपत्र	अध्ययनानि
		मुद्रित	मुद्रित	हस्तपोथी	मुद्रित				
		अध्ययनानि	आपत्र	आपत्र	आपृष्ठ				
पिठिका	५०	१	८१	३२	७०	१	७०	१६	४६५
प्रथमवरवरिका	१३६	२	६६	४१	६२	२	१४०	२०	४८१
द्वितीयवरवरिका	१८८	३	११६	५२	११७	३	१८६	२१	४८७
गणधरवाद	२५६	४	१६०	७२	१५८	४	२२८	२२	४६६
निह्ववाद	३२५	५	१६०	८६	२०६	५	२५४	२३	५१२
नमस्कारनिर्युक्ति	४५२	६	२०६	१०१	२३४	६	२७०	२४	५१६
१ नामायिकनिर्युक्ति	४६२	७	२२३	११५	२६५	७	२८५	२५	५३१
२ अध्ययनम्	५१०	८	२४८	१२८	२६४	८	२६७	२६	५४७
३ "	५५०	९	२५८	१४३	३२६	९	३१६	२७	५५३
४ "	७६३	१०	२६८	१५२	३४८	१०	३४१	२८	५६६
५ "	८०१	११	२७७	१६०	३६६	११	३५३	२९	५६७
६ "	८६६	१२	२८६	१६६	३८०	१२	३७३	३०	६०६
		१३	३६२	३१	६१८	१३	३६२	३१	६१८
		१४	४११	३२	६३६	१४	४११	३२	६३६
		१५	४१६	३३	६४८	१५	४१६	३३	६४८
		१६	४३०	३४	६६२	१६	४३०	३४	६६२
		१७	४३६	३५	६६८	१७	४३६	३५	६६८
		१८	४४६	३६	७१४	१८	४४६	३६	७१४
श्रीविशेषावश्यकम्		श्रीपिण्डनिर्युक्तिः				श्रीअनुयोगद्वाराणि			
आविषय	आपत्र	आविषय	आपत्र	आविषय	आपत्र	आविषय	आपत्र	आविषय	आपत्र
आमिनिबोधिकज्ञान	२४६	पिण्डनिरूपणम्	२८	अनुपूर्वी	१०४	दक्षनामाधिकार	१५०	प्रमाणद्वाराधिकार	२४१
केवलज्ञान	२६६	उद्गमादिदोषा	११६	निक्षेपाधिकार	२५७	अनुगमाधिकार	२६२	नयाधिकार	२६७
उद्देशादिद्वारव्याख्या	६६२	उत्पादनादिदोषा	१४६						
गणधरवाद	८३६	श्रावणपणा	१७८						
निह्ववाद	१०४४								
अर्हन्मस्कार	११८०								
सिद्धमस्कार	१२२७								
प्रशस्ति	१३६०								
श्रीओघनिर्युक्तिः		श्रीनदीसूत्रम्							
आविषय	आपत्र	आविषय	आपत्र	आविषय	आपत्र				
प्रतिलेखनादि	१२७	पर्यवसानम्	१२१	आनुपूर्वी	१०४				
पिण्डद्वारम्	२०७	केवलज्ञानम्	१२६	दक्षनामाधिकार	१५०				
विशुद्धिद्वारम्	२३७	मतिज्ञानम्	१८४	प्रमाणद्वाराधिकार	२४१				
		श्रुतज्ञानम्	२४७	निक्षेपाधिकार	२५७				
				अनुगमाधिकार	२६२				
				नयाधिकार	२६७				

—: शुद्धिपत्रकम् :—

पृष्ठ	विभाग	पक्ति	अशुद्ध	शुद्ध
२४१	१	२७	कको	कको
	२	१६	अन्यान्य०	अन्योन्य०
	२	२४	काङ्क्षप्र०	काङ्क्षप्र०
२४४	१	५	कङ्क्षसिद्धिओ	कङ्क्षसिद्धिओ
२४५	१	३	वङ्णो	वङ्णो
२४१	१	१६	०प्रभृति०	०प्रभृति०
	१	२४	चतुष्यय०	चतुष्यय०
२४२	२	१३	अङ्कुभ	अङ्कुभ
२४५	१	६	०वालसमुद्रे	०वलसमुद्रे
२४६	१	२१	वर्णवाली	कर्णवाली
२६४	१	८	प्रज्ञायनाया	प्रज्ञापनाया
	२	१०	अनुष्ठाम्	अनुष्ठानम्
	२	१८	सप्रभावा	सप्रभावा
२६६	२	१	आहारा०	आहारा०
२७२	२	२२	०भारण०	०भरण०
२७३	२	६	शैत्य०	रोत्य०
२७४	२	६	नीरीगता०	नीरोगता०
२७५	२	३३	०दत्री	०दात्री
२७८	१	२१	भावे	जवे
	२	१६	व्याय०	व्याय०
२८६	२	३४	०रजन्यो	०रजन्या
२८९	२	३	०वष्टम०	०वष्टमम०
२९१	२	२४	०वृत्त्वम्	वृत्त्वम्०
२९४	१	१३	किर्त्ति०	कीर्त्ति०
		२१	किर्त्ति०	कीर्त्ति०
२९५	१	१२	०पाद०	०वाद०
	१	२४	सम्यग०	सम्यग्
२९७	२	२७	क्रीडत	क्रीडित
	२	२७	१६९	१६
२९८	२	१७	तीर्यक०	तिर्यक्
२९९	१	२	पूर्वाद्ध०	पूर्वाद्धा०
	२	२४	दृष्टा	दृष्टा
३०१	१	११	०नामिव	०नामिव
	२	३४	०द्विहस्ति०	०द्विहस्त०

पृष्ठ	विभाग	पक्ति	अशुद्ध	शुद्ध
३०६	१	१२	०णवधि	०णुवधि
३१०	१	२७	परेष	परेषा
३१२	२	१०	व्यवर्त्तका	व्यावर्त्तक
३१७	१	३३	शिल्पेर०	शिल्पेना०
	२	३०	गन्त्री०	गन्त्री०
३१९	२	१६	गलका	लगका
३२०	१	३०	निष्पन्न०	निष्पन्न०
३२१	२	३०	सनस्त्व०	सनस्त्व०
३२३	१	३३	कसलग	कोसलग
३२६	२	२	क्षोभ	क्षोभ
	२	६	स्नेह०	स्नेहा०
३३३	१	३०	कर्मकारी	कर्मकरी
३३६	१	३५	खिसात	खिसति
	१	३५	तन्वति	निन्दति
	२	१४	०प्रष्ठित	०प्रतिष्ठित
३३९	२	१४	सोपक्रममम्	सोपक्रमम्
३४०	२	५	प्रकारो०	प्राकारो०
३४६	१	१६	युष्य०	युग्य०
३५०	१	३५	०त्तरोस्या	०त्तरस्या
३५१	१	४	ज्योतिषका	ज्योतिषिका
३५३	२	४	पतिष्प०	गतिष्प०
३५४	१	२३	०वाशाद्	०वासाद्
३५६	२	३२	कल्पाञ्चल०	कल्पाञ्चला०
३५७	२	२७	माहिष	माहिष
३५९	२	३४	प्रहरणनाय	प्रहरणाय
३६०	२	४	करणा०	कराणा०
३६१	१	१७	स्वभवा	स्वभावा
३६३	१	२६	व्यन्ती०	न्ती०
३६५	१	१९	गृहस्थ	गृहस्थ
	१	२६	वनामिष	वनामिष
३६८	२	१४	०स्यामिन	स्वामिन
	२	२१	कालान्तर०	कालान्तर०
३६९	२	२२	गर्व	गुद
३७०	१	१४	गुणति	गुणन्ति

पृष्ठं	विभागः	पक्ति	अशुद्धं	शुद्ध
३७०	१	२	०कलो०	फलो०
३७६	१	१४	०स्पा०	०स्या०
३८२	२	५	कच्छाय	कटच्छाय
३८४	२	२८	निर्घण	निर्घृण
३८५	१	६	वस्तु	वस्तु
	२	६	उदासा०	उदात्ता०
३८८	१	८	०जामान	०जामान
	२	४	ज्योत्सना	ज्योत्सना
३८९	१	१४	देवाता०	देवता
३९०	१	२६	आपस्तु	आपस्तु
	२	६	०हाररे०	०हारे०
	२	१०	०चनादि०	०वचनादि०
३९२	१	१८	०हन्या०	०हान्या०
	१	३०	०प्रहण०	प्रहरण०
	२	६	०चारण०	पारण०
	२	०३	योस्तौ	येपा ते
४०१	२	१५	चाउज्जामा	चाउज्जामा
४०२	१	३२	चातुर्वर्णा०	चातुर्वर्ण०
४०४	१	३५	०गत्वा	०गत्या
४०७	१	६	०पद्र०	०पद०
	२	५	०पद०	०पदा०
	२	२६	०विद्युत्	०विद्युत्
४०९	२	३	०अ०	०च०
४११	१	२७	०ध्यमनम्	०ध्ययनम्
	१	३१	चुलसीश	चुलसीइ
	१	३१	चतुरक्षी०	चतुरक्षी
	२	१५	ध्ययम्	ध्ययनम्
४११	१	१०	अअ	आअ
	२	२	०रशक्ति०	०रशक्ति०
४१३	२	१	व्यूत	च्यूत
४१६	१	१६	खंदिअ	छदिअ
	१	३५	०रात्मकम्	०रायात्मकम्
४१७	१	२०	वाताहि०	वातादि०
४१८	२	१८	सम्मूच्छति	सम्मूर्च्छन्ति
४२०	१	१०	कमला०	कलमा०

पृष्ठ	विभाग	पक्ति	अशुद्ध	शुद्ध
४२०	१	१४	छदित्वा	छादित्वा
४२३	१	१८	क्षुधान्त्यो	क्षुघान्त्यो
४२६	२	३३	०विशेष०	०विशेषा०
४२८	१	१५	०विशेष	विशेषा
	१	३१	०निरिसरा	०निस्सिरा
४३१	२	३०	०पर्य०	०पर्व०
४३४	१	३३	गत्रा०	०गात्रा
४३५	१	२६	ऊर्द्ध	ऊर्द्ध्व
	२	२८	ऊर्द्ध	ऊर्द्ध्व
४३७	२	११	देवराजायाणा	देवराणा जाया
४३९	१	६	निर्विजा	निर्वीजा
	२	२१	०मात्रक०	०मातृक०
	१	२३	०विशे	०विशेष
४४१	१	२४	सग्राहा०	सग्राह्य०
४४२	१	३२	जेतव्ययम्	जेतव्यम्
४४४	१	८	०पती	०पति
	१	२७	०षेवा०	०सेवा०
	१	३४	प्रावट्	प्रावृट्
	२	२	सवानु०	सर्वानु०
४४७	२	६	शुषमा०	सुषमा०
	२	१०	भूदेश०	०देश०
	२	२२	०रङ्गलानि	०रङ्गलानि
४४८	१	६	०णत्वा	णतत्वा
४४९	२	३०	सेवाना०	सेवना०
४५१	१	७	युज्यन्त	युज्यन्त
	२	१	०ध्यन०	०ध्ययन०
	२	१८	०वृद्धि	०वृद्धि
४५२	१	१२	सम्यग०	सम्यग्०
	२	१०	०परि०	०पत्ति०
४५३	१	२८	ध्यानमित	ध्यामित
४५४	२	२१	मासानुपरियाद्	मासानुपरि यानु
	२	२२	अनोरोपण	अनारोपण

आ मकान

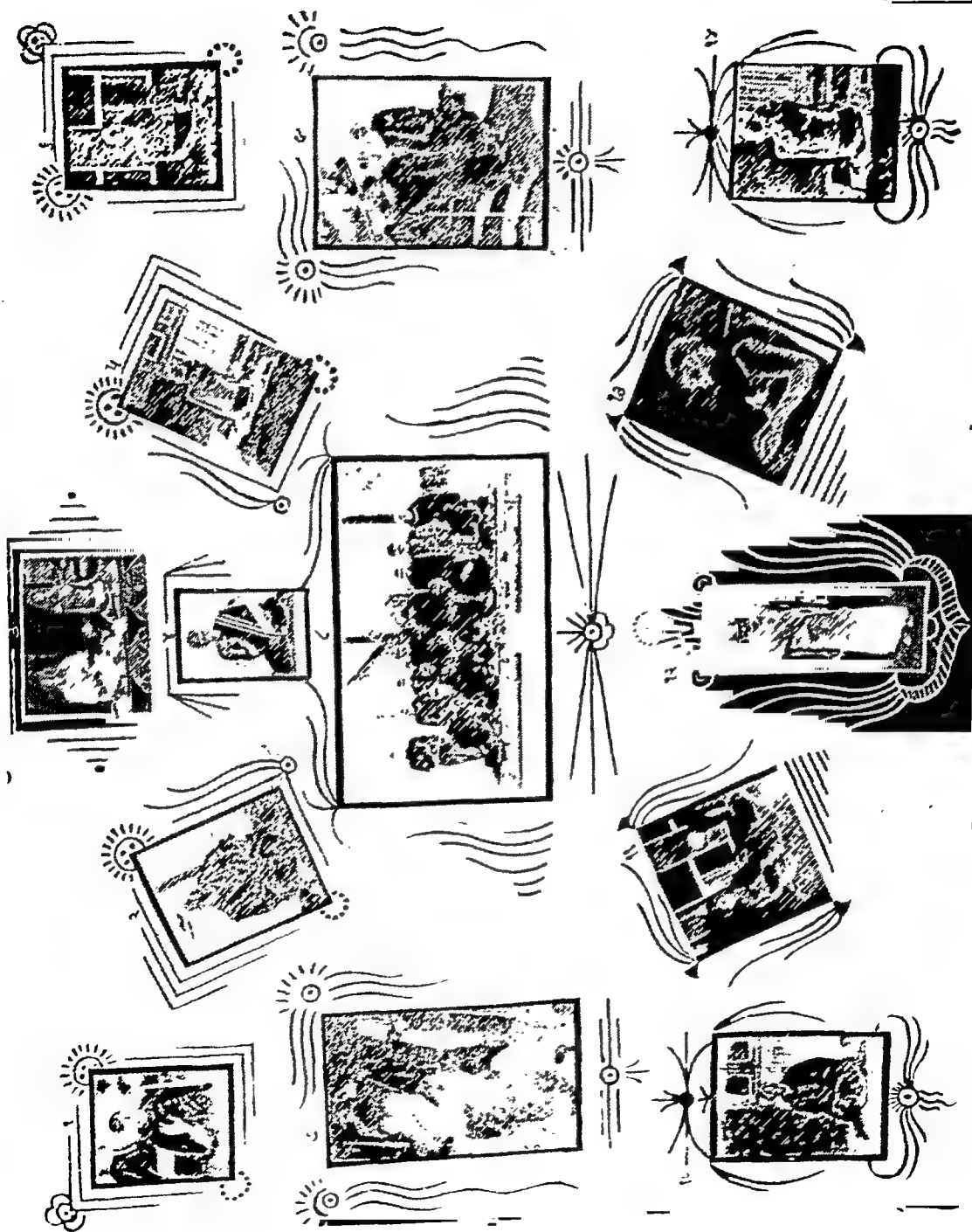
शेड-देवचंद-लालभाई-जैनपुस्तकालय फडनी कायमी रकमथी खरीदवामा आयेलु छे

रु १,१०,००० एक लाख दश हजार

शेड देवचंद लालभाई जैन पुस्तकालय जेड मिडिल ० बुकिंग ०

आ आ आ आ आ

कालवावेची न १९९ आ मकान छे तेमा भोयतळींग श्याजीमित्रय घोशिंग कु, पडेलें माळे काशीनाथ नेकर, गीजे माळे जादवजी प्रेमजी गार्धीना बोर्डा छे

શ્રુપ ફાટાની માહિતિ

- ૧ ૨૦૦૪ આગમમ દિર સુરતની પ્રતિષ્ઠા પછી આશીર્વાદ
- ૨ ૨૦૦૪ નવલચંદ્ર ખીમચંદ્ર ઝવેરીની ધર્મશાળામાં કાંઈક જોતા
- ૩ અ સુરત નેમુલાઈની વાડીમાં તેવે વખતે જોઈએલા આ ૨૦૦૬ સ્વર્ગવાસ પૂર્વેના ધ્યાનસ્થ મુદ્રાનો
- ૪ ૧૯૭૭ રતલામમાં ગૃહસ્થની દાક્ષિણ્યતાનો
- ૫ ૨૦૦૬ વૈ વ પ ના સ્વર્ગગમન પૂર્વે ઠાયાની માયા મૂકી અર્ચપંચાસને ધ્યાનસ્થ મુદ્રા સ્વીકારી તેનો
- ૬ આ શ્રી વિજયપ્રીતિસૂરિ મંના આગ્રહથી રાદેર પધાર્યા ત્યારે
- ૭ સુરતના આગમમ દિરની શીલા સ્થાપના મુહુર્તે વાસક્ષેપ નાખવાની તૈયારી
- ૮ ૧૯૯૨ મા સિદ્ધક્ષેત્ર ચાર આચાર્ય પદ્મવીની યાદગીરીનો પાત્ર આચાર્યનો
- ૯ ૨૦૦૪ મહા વ ૪ ના પ્રભાતે આગમમ દિર સુરતના પ્રથમ દ્વારોદ્ઘાટન બાદ હર્ષન કરી પાછા ફરતી શુરુશિષ્યની જોડડી
- ૧૦ ૨૦૦૪ સુરતમાં કોઈ પદાર્થ જોતા
- ૧૧ ૨૦૦૩ ગદેગમાં કાંઈક જોતા
- ૧૨ ૧૯૯૯ ની ક્ષેત્ર ઓળીમાં કપડવ જ પધારતા શ્રુપમાથી એક
- ૧૩ ૧૯૯૮ મા પાલીતાણામાં છી કંઘળીની ડળીવાળો

प. पू. ध्यानस्थस्वर्गत आगमोद्धारक आचार्य
श्रीआनंदसागर सूरीश्वरजी म. ना अनन्य षड्धर
शान्तमूर्ति गच्छाधिपति विद्याव्यासंगी स्थवीर
मूलीनरेश प्रतिबोधक
आचार्यश्री मणिक्यसागरसूरीश्वरजी
महाराज

અર્પણુ

પ્રથમ ભાગના સંશોધનમા

શુરુદેવની હાજરીમા આપે

આપેલા માર્ગદર્શને

સ્મરણુ

કરીને

તેને

દ્વિતીય ભાગ

આગમોદ્ધારકના અનન્ય પટ્ટધર

શાતમૂર્તિના

કરકમલમા

સાદર સમર્પણુ

આપના સેવકો

પ્રકાશકો

શ્રીઆગમોદ્ધારકાષ્ટકમ્ ॥

પુરે કપડવજ્જાણ્યે, શ્રાદ્ધમગનલાલસુઃ ।

શાસનરક્ષણાર્થં તુ, યમુનાકુક્ષિદીપક' ॥ ૧ ॥

હેમચન્દ્રઃ સમુત્પન્ન, શશીવામાસયદ્સુવમ્ ।

પિત્રો પવિત્રસસ્કારાદ્ બાલોઽયં સંસ્કૃતઃ સદા ॥ ૨ ॥ યુગ્મમ્

અર્થ—કપડવજ નામના નગરમા શ્રેષ્ઠી મગનલાલ અને શ્રીયમુનાદેવીના પુત્ર તરીકે શ્રીહેમચંદ્રભાઈ શાસનની રક્ષા માટે ઉત્પન્ન થયા. જેમણે ચંદ્રમાની જેમ પૃથ્વીને પ્રકાશિત કરી જેઓ માતાપિતાના પવિત્ર સંસ્કારથી સંસ્કારી હતા. (૧-૨)

પ્રૌઢવુદ્ધિર્વશી જ્ઞાની, વિવેકી નિર્ભયઃ સદા ।

હ્રવેરસાગરસ્યાસન્ને ગુરોર્વાગ્મિનો મુદા ॥ ૩ ॥

પ્રપેદે સંયમં શ્રેષ્ઠં, હેમચન્દ્રો જિતેન્દ્રિય' ।

આનન્દસાગરો નામ્ના વિખ્યાતો વીરશાસને ॥ ૪ ॥ યુગ્મમ્

અર્થ—પ્રૌઢ વુદ્ધિવાળા, ઇન્દ્રિયોને વશ કરનાર, જ્ઞાનવાળા, વિવેકશીલ, હમેશા નિર્ભય, જિતેન્દ્રિય એવા હેમચંદ્રભાઈએ, વિદ્વાન શ્રીહ્રવેરસાગરજી મહાગજની પાસે ઉત્તમ સયમને ગ્રહણ કર્યું અને શ્રી વીરશાસનમા 'આનન્દસાગર'ના નામથી પ્રસિદ્ધ થયા (૩-૪)

ગીતાર્થસાર્વભૌમશ્ચ, શૈલાનાધિપવોધકઃ ।

સપ્તાઽઽગમમન્દિરયો, શ્રીતપાગચ્છભૂષણ ॥ ૫ ॥

વિપક્ષપક્ષકક્ષસ્ય, નાશહેતુહુતાશન ।

અજૈષીતપુરુષાર્થે સ્વૈ-નૈકશાસનદૂષકાન્ ॥ ૬ ॥ યુગ્મમ્

અર્થ—ગીતાર્થશિરોમણિ, શૈલાનાનરેશને પ્રતિબોધ કરનાર, ('સુર્યપુર' તથા પાલીતાણામા) આગમમંદિરનું નિર્માણ કરાવનાર, તપાગચ્છમા બુધભુસમાન, વિપક્ષરૂપી કાષ્ઠને નાશ કરવામાં અગ્નિસમાન એવા જેમણે પોતાના પુરુષાર્થથી અનેક શાસનના દૂષકોને છત્યા. (૫-૬)

માણિક્યચન્દ્રહેમાલિ-શિષ્યમણ્ડલમણ્ડિત ।

કેશરિયાન્તરીક્ષાદૌ શ્રીજિનશાસનસ્ય ચ ॥ ૭ ॥

સમ્મેતશિખરે તીર્થે યોઽવમ્પદ્યશોધ્વજમ્ ।

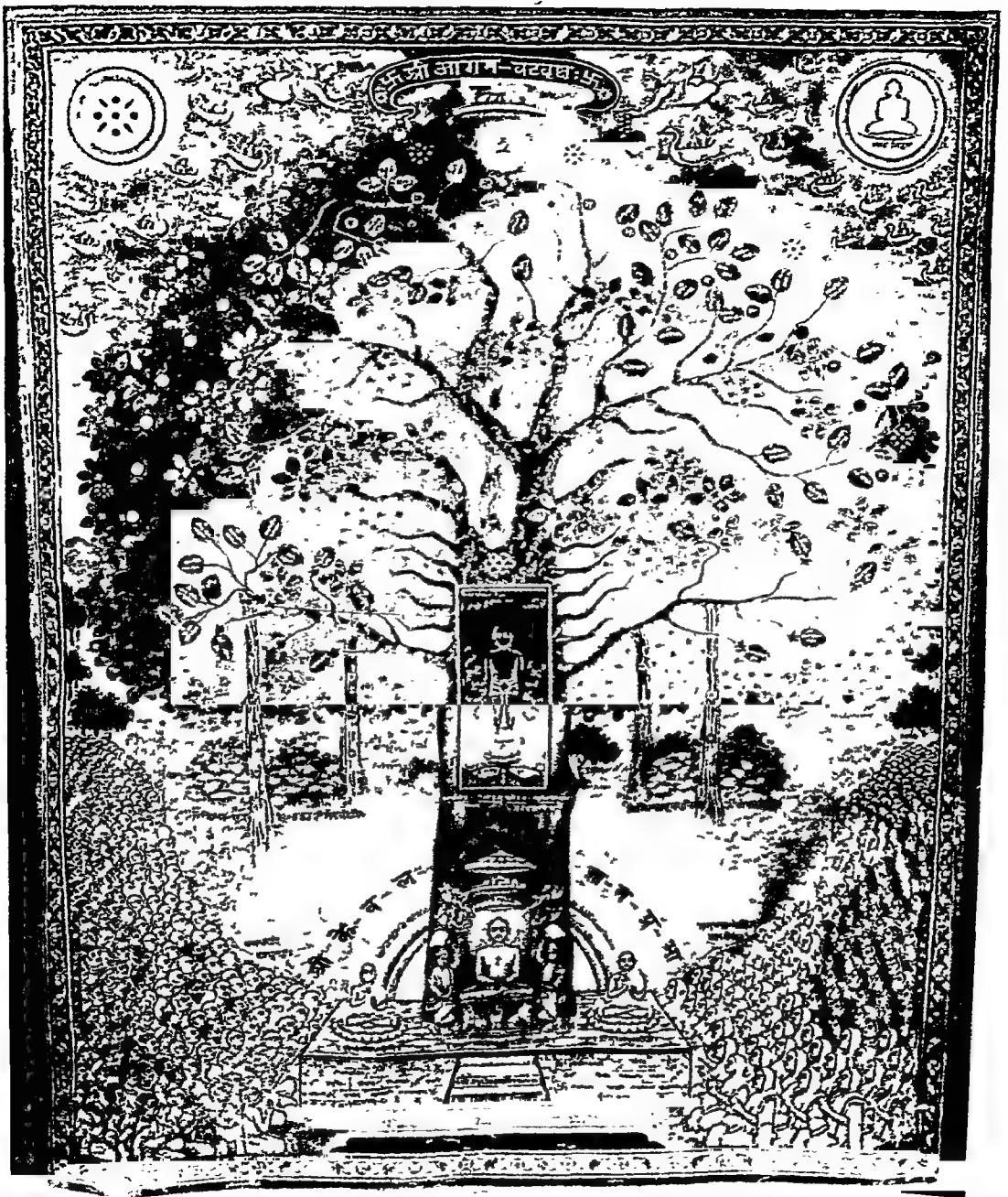
આગમોદ્ધારકો જીયાત્ સૂરિરાન્દસાગર ॥ ૮ ॥ યુગ્મમ્

અર્થ—આ. શ્રી મણિક્યસાગરજી, આ શ્રી ચન્દ્રસાગરજી, આ શ્રી હેમસાગરજી વગેરે શિષ્યમંડળથી શોભતા જેમણે કેશરિયાજી, અન્તરીક્ષજી તથા સમેતશિખરજી વ. તીર્થોમા શ્રી જિનશાસનની કાર્તિકતાકાને કુકાવી તે આગમોદ્ધારક આચાર્યશ્રી આન્દસાગરસૂરિજી વિજય પામે. (૭-૮)

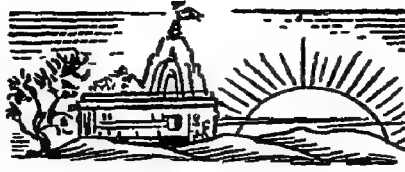
અમરકીર્તિના કલ્પત-મય્રકં પુણ્યદાયકમ્ ।

શ્રોતૃણા પઠતા ચૈવ, મૂયાત્ મદ્ગલકારકમ્ ॥ ૯ ॥

અર્થ—આ પ્રમાણે અમરકીર્તિએ બનાવેલું, પ્રણયને આપનારું અષ્ટક, સાક્ષળનાર તેમજ લાલુનારને મંગલ કરનારું થાવ. (૯)

જૈન આગમોના સૈદ્ધાન્તિક અને ઐતિહાસિક સ્વરૂપને સમજાવનાર
આગમવટવૃક્ષ

આ ભ વટવૃક્ષ

(૫૦૦ પરિચય)

જૈન શાસનમાં આરાધક આત્માઓને વર્તમાનકાળે પરમ આધારભૂત બે વસ્તુ છે
૧ જિન પ્રતિમા ૨ જિનાગમ

વિષય—કથાયના વિષમ સસ્કારો અને પરસ્પર વિરૂદ્ધ નાનાવિધ સપ્રદાયોની વિસવાદી માન્યતાઓના ગજગાહમાથી છુટી નિષ્કપટભાવે શુદ્ધ આરાધના માટે ગીતાર્થોની નિશ્રાઓ આ બે સાધનોનો યથાયોગ્ય શરણાગતભાવે આશરો લેવો પરમ હિતાવહ છે

આથી 'પૂર્વાચાર્ય' ભગવતોએ આ બે સાધનોને આળાલગોપાલ દરેક આરાધક સર્વસાધારણ રીતે પરમોકૃત સાધનરૂપે સમજી શકે તેવી સૂર્ય-ચંદ્ર-સરોવર-સમુદ્ર-પુરુષ-કલ્પવૃક્ષ આદિની ઉપમાઓ જણાવી છે

આવી એક અનુપમ ઉપમાના રહસ્યને સમજવા આગમ વટવૃક્ષ નામે પ્રસ્તુત ચિત્રનો પરિચય ભવ્યાત્માઓના હિતાર્થે અપાય છે

આ ચિત્રમાં નિષ્કારણ ઉપકારી વિશ્વવત્સલ શ્રીતીર્થંકર ભગવતોએ ભાવકરૂણાથી પ્રરૂપેલ જગહિતકર માર્ગનું પ્રતિપાદન કરનારા આગમોની મહત્તા વટવૃક્ષની રૂપક ઉપમાદ્વારા સમજાવવા પ્રયાસ કર્યો છે

વટવૃક્ષ—ખીબા ગાંધા વૃક્ષો કરતા વડની મહત્તા, તેનો વિસ્તાર, વડવાઈઓથી ઉત્તરોત્તર થતો વિકાસ અને ત્રણે ઋતુમાં એક સરખી રીતે દરેક પ્રાણીઓને આશ્રય મેળવવાની અનુકૂળતા આદિ કારણોથી જગજાહેર છે

તે રીતે નિષ્કારણ ભાવકરૂણાના ભંડાર શ્રીતીર્થંકર ભગવતોએ પ્રરૂપેલ આગમો એકાત-હિતકરતા અને અત્યંત ઉપયોગિતા વટવૃક્ષની ઉપમા દ્વારા સમજાય તેમ છે

અખૂતરો—સામાન્ય રીતે વૃક્ષોનો વ્યવસ્થિત વિકાસ અને તેની ઉત્તરોત્તર સુરક્ષા તેમજ લોકો તેના વધુ લાભ લે તે હેતુથી જાંઠના થડને ફરતો ગોળ કે ચોરસ ઓટલા જેવો અખૂતરો જરૂરી છે

આ રીતે તત્ત્વજ્ઞાનના અખૂટ વારસા સમા જૈનાગમોના વ્યવસ્થિત અભ્યાસ દ્વારા જન્મતી વિવેકબુદ્ધિના પ્રતાપે મોહના અશુભ સસ્કારોને ઘટાડવા-રોકવાની પ્રબળ તમન્નાને પોષક સચ્ચારિત્રની ભાવનાનું મૂળ આળાલગોપાલ સુલભ રીતે જેના પઠન-પાઠનથી ખાલ-

જીવેના હૈયામા રોપાય છે તે ચાર મૂળ સૂત્રરૂપ ચોરસ-ઝોટલો અષ્ટુતરારૂપે આગમ-વટવૃક્ષને ફરતો ખતાવવામાં આવ્યો છે

તેમા પણ આગળના ભાગે ઝોટલા ઉપર ચઢવા માટે પગથીયા તરીકે નદીસૂત્ર અને અનુયોગ દ્વાર ખતાવેલ છે, તે ઝોટલા માટે કે કોઈ પણ આગમના વ્યવસ્થિત જ્ઞાન માટે મગલાચરણ તરીકે શ્રી નદીસૂત્રનું અધ્યયન અને વ્યાખ્યાની પદ્ધતિઓની વિશિષ્ટ શૈલીને સમજવા શ્રી અનુયોગ-દ્વાર સૂત્રનું પ્રાથમિક અધ્યયન અત્યંત જરૂરી છે

વળી અષ્ટુતરામા ઇંટો તરીકે ચાર મૂલસૂત્રો તેમ જ તેના પેટા લેદરૂપ અવાન્તર સૂત્રો દર્શાવ્યા છે.

તથા અષ્ટુતરાની વચલી પટ્ટીમા મૂલસૂત્રોની લાક્ષણિક વ્યાખ્યા દર્શાવી છે, કે “શ્રીતીર્થ કર પરમાત્માએ સ્થાપેલ શાસનની આદિ અને અત જે સૂત્રોની હયાતી સાથે સંકળાયેલ છે તે મૂલસૂત્ર ”

અષ્ટુતરા પર મધ્ય ભાગે વર્તમાન આગમોને અર્થથી પ્રરૂપતા શ્રી ચરમતીર્થ કર શાસનનાયક શ્રીમહાવીર પરમાત્મા અષ્ટપ્રાતિકૃત્યસમેત ભાવતીર્થ કરની મુદ્રાએ દર્શાવ્યા છે, તેઓશ્રીની જમણી બાજુ અગ્યાર ગણધરોમા મુખ્ય અનતલગ્ધિનિધાન આદ્યગણધર શ્રીગૌતમસ્વામીજી અભયમુદ્રાએ તથા ડાબી બાજુ વર્તમાન શ્રમણસમુદાયના નાયક પચ્ચમ ગણધર શ્રીસુધર્માસ્વામીજી પ્રવચન મુદ્રાએ દર્શાવ્યા છે

આ સિવાય અષ્ટુતરાની બંને બાજુ સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક, શ્રાવિકારૂપ ચતુર્વિંધ શ્રીસદ્ધ પ્રભુની જગદિતકારિણી ભાવવાત્સલ્યપૂર્ણ દેશના અને વાણીના લાભની જિજ્ઞાસાવાળી મુદ્રાએ દર્શાવેલ છે

તેમા પણ ડાબી બાજુ સાધુઓની પ્રથમ હરોળમા બાકીના નવ ગણધરો વિશિષ્ટ તેજો-વલયથી જુદા તરી આવતા દર્શાવ્યા છે, તેમની પાછળ સાધુઓ અને શ્રાવકોનો વિપુલ સમૂહ દર્શાવ્યો છે

આ રીતે જમણી બાજુ વિશિષ્ટ તેજોવલયથી જુદા તરી આવતા શ્રીચંદનબાલાજી આદિ સાધ્વીઓ અને તેમની પાછળ વિપુલ શ્રાવિકાઓ ખતાવી છે

વળી અષ્ટુતરાની પાછળના ભાગે ઉગતા સૂર્યના પ્રકાશરૂપે શ્રીકેવલજ્ઞાનની પ્રભા ખતાવેલ છે, તે એમ સૂચવે છે કે-કેવલજ્ઞાનની નિર્મળતાના પાયા ઉપર જ વીતરાગની વાણીની જગદિતકરતા નિર્ભર છે

આટલી વાત આગમવટવૃક્ષની સર્વહિતકરતાને સાબીત કરનારી પ્રાથમિક રૂપે જાણવી

હવે વટવૃક્ષના થડ તરીકે શ્રીતીર્થ કર દેવો પાસેથી ત્રણ નિષદ્યાપૂર્વક પૂ ગણધર ભગવતોએ મેળવેલ ત્રિપદી દર્શાવી છે.

તેની ઉપરના ભાગે ડાબે મોટી શાખામા શ્રીઆચારાગ, શ્રીસૂત્રકૃતાગ શ્રીસ્થાનાગ, શ્રીસમવાયાગ અને શ્રીજ્ઞાતાધર્મકથા એમ પાચ સુત્રો ઉપર-નીચે વારાફરતી મોટા પાદડા-

રૂપે બતાવ્યાં છે, અને પાદડાંના મૂળમા વડના લાલ ટેટારૂપે તે તે ઉપાંગો બતાવ્યાં છે અને આ શાખાના છેડાના ભાગે વર્તમાન આગમોમા અત્યંત મહિમાશાળી શ્રીવ્યાખ્યાપ્રજ્ઞાપિત-શ્રીભગવતીસૂત્ર દર્શાવ્યું છે અને તેમાથી ૯ પાદડા નીકળેલા દર્શાવ્યા છે, જેમાં શ્રીભગવતીસૂત્રમાંથી ઉદ્ભૂત નીચેનાં પ્રકરણો દર્શાવ્યાં છે

૧ પરમાણુ છત્રીશી	૫ કાયસ્થિતિ પ્રકરણ
૨ નિગોદ "	૬ લોકનાલિકા "
૩ પુદ્ગલ "	૭ સમવસરણ "
૪ બધ "	૮ પચનિર્ઘથી "

૯ પ્રજ્ઞાપના તૃતીયપદ સંગ્રહણી

આ જ પ્રમાણે જમણે મોટી શાખામા શ્રીઉપાસકદશા, શ્રીઅતગદદશા, શ્રીઅનુત્તરો-પપાતિકદશા, શ્રીપ્રશ્નવ્યાકરણ અને શ્રીવિપાકસૂત્ર મોટા પાદડારૂપે બતાવ્યા છે, તેઓના તે તે ઉપાંગ સૂત્રો તેના મૂળમા વડના લાલ ટેટારૂપે બતાવ્યા છે

આ બંને શાખાઓ વચ્ચે શ્રીનદીસૂત્ર ચૂર્ણિમા પુરુષાકારે દ્વાદશાગીના મહિમાને વ્યક્ત કરનાર આગમપુરુષતુ ચિત્ર જણાવી વટવૃક્ષદ્વારા જણાવાતી આગમોની કિંતકારિતાનો વધુ પરિચય આપવાનો પ્રયત્ન સેવ્યો છે

આ આગમપુરુષના મથાળે આખી દ્વાદશાગીમા સૌથી મહત્વનું સખ્યાની દૃષ્ટિએ ખારનું પણુ જેના થોથા પેટા વિભાગની રચના ચૌદ પૂર્વો તરીકે શ્રીગણધર ભગવતો સર્વ પ્રથમ કરીને મુમુક્ષુ ભવ્યાત્માઓ માટે અત્યંત જરૂરનું શ્રીદષ્ટિવાદ નામનું અગ થડના ઉપરના ભાગે દર્શાવેલ છે તેની નીચે નાની-નાની શાખાઓરૂપે બે બાજુ પાચ-પાચની સખ્યામા દશ પ્રકીણુકસૂત્રો (પચન્નાઓ) દર્શાવ્યા છે

દષ્ટિવાદના મુખ્ય થડમાથી મહત્વની પાચ મોટી શાખાઓ નીકળતી બતાવી છે, તે છે દષ્ટિવાદના પાચ લેદો

પરિકર્મ, સૂત્ર, અનુયોગ, પૂર્વગત, ચૂલિકા જેમાના પહેલા બે લેદ અને છેલ્લા લેદ સળધી આજે ઉપલબ્ધ આગમોમા કંઈ પરિચય મળતો નથી બાકી અનુયોગમાથી તીર્થકરો, ગણધરો, ચક્રવર્તીઓ આદિ મહાપુરુષોના જીવન ચરિત્રોને જણાવનાર કથાનુયોગ જેનું બીજું નામ પદમાણુયોગ છે જે શાખામાથી વસુદેવહૃદી-બ્રહ્મહત્તચરિત્ર નામના બે થયો પાદડારૂપે દર્શાવ્યા છે, અને ગડિકાણુયોગની શાખામાથી ગણધરગડિકા, યુગપ્રધાન ગડિકા બે થયો પાદડારૂપે દર્શાવ્યા છે

આ રીતે પૂર્વગતની શાખામાથી ડાબે છ છેદસૂત્રોની મોટી શાખા તેમ જ ૧૬ પ્રાણુતોની લઘુશાખા અને જમણે ચૌદ પૂર્વોની બે મોટી શાખાઓ નીકળી છે

ચૌદ પૂર્વોમા તે તે પૂર્વોરૂપી લઘુશાખામાથી છ કર્મથયો, દશવૈકલિક સૂત્રના તે તે અધ્યયનો, ઉવસગ્ગહર-સ્તોત્ર, પચસ ગ્રહ, જીવસમાસ, સસકૃત નિર્ચુકિત, પૂજા ચતુર્વશતિકા,

નયચક્ર, કર્મપ્રકૃતિ, ઓધનિયુક્તિ, કલ્પસૂત્ર, પ્રતિષ્ઠાકલ્પ, મહાકલ્પ, સ્થાપનાકલ્પ વગેરે તે તે મહત્ત્વના ગ્રંથો જે જે પૂર્વમાંથી ઉદ્ભૂત થયા છે તે પાંદડાંમાં નિર્દિષ્ટ કર્યા છે

વૃક્ષના મથાળે અરિહંત પરમાત્માનું તેજસ્વી ણિળ દર્શાવી વીતરાગપ્રણીત હોવાના કારણે આ આગમો એકાંત કલ્યાણકર છે એવો લાવ સૂચવ્યો છે

આ સિવાય આ વૃક્ષમાં ગોલાકારે લખેલ નામો ૮૪ આગમોની સકલના સૂચવે છે

મૂળ પટમાં તો ઉઘડતા રંગમાં ૪૫ આગમો અને હયાતી ધરાવતા આગમોનો નિર્દેશ કર્યો છે, અને ઘેરા રંગમાં ૮૪ આગમો અને વિચ્છેદ પામેલ નામશેષ આગમો દર્શાવ્યા છે

વળી વડના ઝાડને હોય છે તેવી વડવાઈઓરૂપે આગમરૂપી વૃક્ષના સ્વરૂપને ટકાવનાર-વિકસાવનાર પંચાંગીમાંથી નિયુક્તિ, ચૂર્ણિ, ભાખ્ય અને વૃત્તિઓને દર્શાવી મુમુક્ષુઓના હિતાર્થે આગમોનો વારસો ગીતાર્થોએ કેટલો સરસ વિવિધ રીતે આપ્યો છે તે સમન્વય છે.

તથા આ વડવાઈઓના પાછળના લાગે નીચે જમીન પર જુનાં ખરી પડેલ પાંદડાંઓનો ઢગલો આજ સુધીમાં ઘણા ઘણા વિચ્છેદ પામેલા આગમો સૂચવે છે

આ પ્રમાણે આત્માને કલ્યાણના પથે આગળ ધપવા માટે જરૂરી માર્ગદર્શન આપનાર વીતરાગ પરમાત્માની વાણીના વારસારૂપે હાલમાં ઉપલબ્ધ ૪૫ આગમોના માર્મિક સ્વરૂપને ધ્યાનમાં રાખી જીવનને આધ્યાત્મિક પથે વધારવા પ્રયત્ન કરવો જરૂરી છે

વીર નિ સં. ૨૪૮૦
વિ સં ૨૦૧૭
માહ શુદ્ધ ૯
જૈ ન ઉપાશ્રય
ચુ. ઉંઝા

લિ.

પૂજ્ય ગુરુદેવ શ્રી ધર્મસાગરજી મં ગણિવર ચરણોપાસક
મુનિ અભયસાગર

॥ ॐ अहम् ॥

णमोऽस्तु-ण- त्स भगवओ महावीरस्स ।

श्रेष्ठि देवचन्द्रलालमार्ई-जैन-पुस्तकोद्वारे-ग्रन्थाङ्कः-

आगमोद्वारक-आचार्यश्रीआनन्दसागरसूरिसङ्कलितः-

अल्पपरिचितसैद्धान्तिकशब्द १ :

तीय-विभागः

ककारः

ककदुकदेवय'-काङ्कदुकतुल्य । आषा० २२२ ।
ककडइयो-कण्टकित । कृतकवच । प्रश्न ४७ ।
ककडुओ-यस्य व्यवहार काङ्कदुकमाष इव न सिद्धिमुप-
याति स काङ्कदुकव्यवहारयोगात् काङ्कदुक । व्य० प्र०
२५५ आ ।
ककडुगो-काङ्कदुक । आव० ८५५ ।
'गो-कङ्कट । कवच । भग० ३२२, ४८१ । जीवा०
१६३ । ज० प्र० ३७ । राज० ७७ ।
ककणो-सज्ञाविशेष । नि० चू० द्वि० ५५ आ ।
ककतकी-फणिह । 'कासकी'ति लोके । अनु० २४ ।
फणिहम् । सूत्र० ११७ ।
ककतिका-'कासकी'इति लोके । नदी० १५२ ।
ककदीवियो-वनजीव । मर० ।
ककलोहकतिया-कङ्कलोहकर्तारिका । शस्त्रविशेष । आव०
६६० ।
कका-लौमपक्षिविशेष । प्रज्ञा० ४६ । कङ्का-दीर्घपादा ।
ज० प्र० १७२ ।
ककाय-शस्त्रविशेष । ठाणा ४५६ ।
ककावसे-यवंगविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।
कको-लौमपक्षिविशेष । जीवा० ४१ । कङ्क-पक्षिविशे-
ष । जीवा० २७७ । प्रश्न० २१ । एतदभिधानाऽसि ।
आव० ३७४ । पक्षिविशेष । प्रश्न० ८२ । ठाणा०
(अल्प० ३१)

२६४ । ज० प्र० ११७ । प्रश्न० ८२ ।
कखति-काङ्क्षन्ते प्राप्ता सद् विमोवतु नेच्छन्ति । औप०
२२ । भग० ।
कखण-काङ्क्षण-अपेक्षा । भग० ६३ ।
कखपओसे-काङ्क्षाप्रदोष । भगवत्या प्रथमशतके तृती-
योद्देशक । काङ्क्षा-मिथ्यात्वमोहनीयोदयसमुत्थोऽन्यान्य-
दर्शनग्रहरूपो जीवपरिणाम । स एव प्रकृष्टो दोषो-जीव-
दूषण काङ्क्षाप्रदोष । भग० ६ । इदमित्य इत्थ
च ममाध्येतुमुचितमित्यादिका वाञ्छा । उक्त० ५८४ ।
कखा-काङ्क्षण-अपेक्षा । भग० ६४ । कखण कखा
अभिलासो अन्नोन्नदसनग्रहो । नि० चू० प्र० ११ आ० ।
काङ्क्षा-परब्रह्मेच्छा, तृतीयाऽधर्मद्वारस्य चतुर्विंशतितम
नाम । प्रश्न० ४३ । अन्यान्यदर्शनग्रह । भाग० ५२ ।
गृद्धि-आसक्ति । भग० ८६ । दर्शनान्तरग्रहो गृद्धिर्वा ।
भग० ६७ । अप्राप्तार्थशंसा । भग० ५७३ । सुगतादि-
प्रणीतदर्शनेष्वभिलाप । आव० ८११ ।
कखापदोस-दर्शनान्तरग्रहरूपो गृद्धिरूपो वा प्रकृष्टो दोष
कङ्क्षाप्रदोष, काङ्क्षप्रदेय वा रागद्वेषी । भग० ६७ ।
कखामोहणिङ्ग-काङ्क्षामोहनीयम् । काङ्क्षाया मोहनीय
मिथ्यात्वमोहनीयमित्यर्थ । भग० ५२ । काङ्क्षा-इद-
मित्यमित्य च ममाध्येतुमुचितमित्यादिका वाञ्छा, सैव
मोहयतीति काङ्क्षामोहनीय कर्म अनभिग्रहिकमिथ्यात्व-
रूपम् । उक्त० ५८४ ।

નયચક્ર, કર્મપ્રકૃતિ, ઓધનિયુક્તિ, કલ્પસૂત્ર, પ્રતિષ્ઠાકલ્પ, મહાકલ્પ, સ્થાપનાકલ્પ વગેરે તે તે મહત્વના ગ્રંથો જે જે પૂર્વમાંથી ઉદ્ભૂત થયા છે તે પાંદડાંમાં નિર્દિષ્ટ કર્યા છે

વૃક્ષના મથાળે અરિહંત પરમાત્માનું તેજસ્વી જિંબ દર્શાવી વીતરાગપ્રણીત હોવાના કારણે આ આગમો એકાંત કલ્યાણકર છે એવો ભાવ સૂચવ્યો છે

આ સિવાય આ વૃક્ષમાં ગોલાકારે લખેલ નામો ૮૪ આગમોની સંકલના સૂચવે છે.

મૂળ પટમાં તો ઉઘડતા રંગમાં ૪૫ આગમો અને હુયાતી ધરાવતા આગમોનો નિર્દેશ કર્યો છે, અને ઘેરા રંગમાં ૮૪ આગમો અને વિચ્છેદ પામેલા નામશેષ આગમો દર્શાવ્યા છે

વળી વડના ઝાડને હોય છે તેવી વડવાઈઓરૂપે આગમરૂપી વૃક્ષના સ્વરૂપને ટકાવનાર-વિકસાવનાર પચાંગીમાંથી નિયુક્તિ, ચૂર્ણિ, ભાષ્ય અને વૃત્તિઓને દર્શાવી મુમુક્ષુઓના હિતાર્થે આગમોનો વારસો ગીતાર્થોએ કેટલો સરસ વિવિધ રીતે આપ્યો છે તે સમજાય છે.

તથા આ વડવાઈઓના પાછળના ભાગે નીચે જમીન પર જુના ખરી પડેલ પાંદડાઓનો ઢગલો આજ સુધીમાં ઘણા ઘણા વિચ્છેદ પામેલા આગમો સૂચવે છે

આ પ્રમાણે આત્માને કલ્યાણના પથે આગળ ધપવા માટે જરૂરી માર્ગદર્શન આપનાર વીતરાગ પરમાત્માની વાણીના વારસારૂપે હાલમાં ઉપલબ્ધ ૪૫ આગમોના માર્મિક સ્વરૂપને ધ્યાનમાં રાખી જીવનને આધ્યાત્મિક પથે વધારવા પ્રયત્ન કરવો જરૂરી છે

વીર નિ. સ. ૨૪૮૦
વિ સં ૨૦૧૭
માહ શુદ્ધ ૯
જૈન ઉપાશ્રય
સુ. ઉંઝા

લિ.
પૂજ્ય ગુરુદેવ શ્રી ધર્મસાગરજી મં ગણિવર અરણ્યોપાસક
મુનિ અભયસાગર

विशुद्धम् । ठाणा० ३६६ । ज० प्र० ४० । अनु० १३२ ।

कठसह—कण्ठकपार्श्व कण्ठशब्द इति, कण्ठे परिवृत्त्येति ।
उत्त० ३५६ ।

कठसमुद्दिष्टा—कण्ठसिद्धा निगदसिद्धा । आव० ७२७ ।

कठसुत्त—कण्ठसूत्र—गलावलम्बि सङ्कलकविशेष । औप० ।
५५ । भग० ४५६ ।

कठसुत्तग—कण्ठसूत्रम् । ज० प्र० १०५ ।

कठा—कण्ठात् । विशेष० १६८ ।

कठाकठिय—कण्ठे च कण्ठे च गृहीत्वा कृत युद्ध कण्ठा-
कण्ठि । ज्ञाता० ८६ ।

कठागुवादिपीछाया—छायाविशेष । सूर्य० ० ६५ ।

कठिया—कण्ठिका, कण्ठ । ग० ।

कठुगाए—कण्ठआसावुपकम्—उत्कट कण्ठोपक, कण्ठस्य
वोयत्व कण्ठोपत्वम्, कण्ठाद्वा यद् उद्गतम्—उद्गति
स्वरोद्गमलक्षणा क्रिया कण्ठोद्गत । ठाणा० ३६५ ।

कठोद्विप्पमुक्कं—नालमूकभाषितवद् यद् अव्यक्त भवती-
त्यथ । अनु० १६ ।

कड—काण्डम्—धनुकाण्डम् । आव० ६१३ । मण्डलाद्
बृहत्तर देशखण्डम् । आव० ६३६ । काण्डम्—शरम् ।
आव० ६३ । रत्नकाण्डादि । अनु० १७१ । मण्डलाद्
बृहत्तर देशखण्डम् । वृ० वृ० १४६ आ । काण्ड—वाण
शर । भग० १६४ । काण्ड—धनु । दश० १०४ । भग०
२६० । काण्ड—विशिष्टो भूभाग । जीवा० ८६ । काण्ड-
विभाग द्वितीय काण्ड—विभागोऽष्टात्रिंशद् योजनसह-
स्राण्युच्चत्वेन भवतीति । सम० ६५ ।

कडए—कण्डक—कालखण्डम् । भग० १७८ । अवयव ।
भग० ६१६ । कण्डक । आव० ४२७ । राक्षसाना
चैत्यवृक्षा । ठाणा० ४४२ ।

कडक—तन्तु । नदी० १६५ । आचा० १७२ । प्रज्ञा०
५६१ । औष० १३१ ।

कडग—क्षतम् । नि० चू० द्वि० ११८ आ । कण्डक-
ममयपरिभाषयाऽङ्गुलमात्रक्षेत्राऽऽख्येयभागगतप्रदेशरा-
शिप्रमाणा सङ्ख्या । पिण्ड० ३६ । सङ्ख्यातीतसयम-
स्थानममुदायरूप । पिण्ड० ३८ ।

कडन्धारिड—ग्रामो ग्रामाधिपतिर्देशो देशाधिपतिर्वा

लूम्पका वा । व्य० द्वि० २२३ आ ।

कडपुख—वाणपृष्ठ । आव० ६६७ ।

कडपीखो—शरपुङ्ख । आव० ४२५ ।

कडफल—शस्त्रविशेष । व्य० प्र० १७ आ ।

कडय—अङ्गुलाऽऽख्येयभागप्रदेशमानानि स्थानानि । वृ०
वृ० १५ आ ।

कडरिए—कण्डरीक—अलोभोदाहरणे साकेतनगरे युव-
राज । आव० ७०१ ।

कडरिओ—कण्डरीक—औत्पात्तिकीबुद्ध्या दृष्टान्त । आव०
४२० । अहोरात्रेणाऽधोगामी । भर० ।

कडरिय—वनस्पतिविशेष । भग० ८०४ ।

कडरीए—कण्ठरीक—महापद्मराजस्य लघुसुत । ज्ञाता०
२४३ । उत्त० ३२६ । पुण्डरिकिण्या युवराज । आव०
२८८ ।

कडरीक—असदनुष्ठानपरायणतयाऽशोभनत्वे उपमा ।
सदसदनुष्ठानपरायणतया शोभनाऽशोभनत्वमवगम्य तदुप-
मयाऽन्यदपि यच्छोभन तत् । महाराजपुत्र । सूत्र० २६८ ।
नाम विशेष । आचा० २४१ । सूत्र० १६४ । देशीय ।
आचा० ११२ ।

कडा—पर्वगविशेष । प्रज्ञा० ३३ । काण्ड नाम विशिष्ट-
परिणामानुगतो विच्छेद पर्वतक्षेत्रविभाग । ज० प्र०
३७४ ।

कडितिया—अनुकम्पिता कण्डयन्तीति—तन्दुलादीन् उद्-
खलादौ क्षोदयन्तीति कण्डयन्तिका । ज्ञाता० ११७ ।

कडिया—इह ये तण्डुला प्रथमतः साध्वर्थमुप्ता, ततः क्रमेण
करटयो जाता, ततः कण्डिता, । पिण्ड० ६५ ।

कडिल्ला—गोत्रविशेष । ठाणा० ३६० ।

कडुइया—वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

कडुइस्सामि—कण्डूयिष्ये । ज्ञाता० ६५ ।

कडुय—कण्डुक—नारकपचनार्थं भाजनविशेष । सूत्र० १२५ ।
कण्डू—कण्डूति । ज्ञाता० ११३ । कण्डु—मण्डकादिपचन-
भाजनम् । विपा० ४६ ।

कडुलोहकुम्भी—कन्दूलोहकुम्भी—नारकाणां हननस्थानम् ।
आव० ६५१ ।

कडुसोल्लिख—कण्डूपक्वम् । औप० ६१ ।

कखिए—काङ्क्षित, उत्तरलाभाकाङ्क्षावात् । भग० ११२ ।
 कखिते—काङ्क्षित । मतान्तरमपि साध्वतिबुद्धि ।
 ठाणा० २४७ । तत्फलाकाङ्क्षावात् । ज्ञाता० ६५ ।
 मतान्तरस्यापि साधुत्वेन मन्ता । ठाणा० १७६ ।
 कगु—धान्यविशेष । भग० ८०२ । कङ्गवा—पीत-
 तण्डुला । ज० प्र० १२४ ।
 कगुपलाल—रालभो । नि० चू० द्वि० ६१ अ ।
 कगू—ओषधिविशेष । प्रज्ञा० ३३ । धान्यविशेष । सूत्र०
 ३०६ । कङ्गु—उदकङ्गु । दश० १६३ । कङ्गू—
 कोद्रवोदन । पिण्ड० १६८ । बृहच्छिरा कगू । नि० चू०
 प्र० १४४ आ ।
 कगूया—वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 कचरा—काञ्चनकूट—सौमनसवक्षस्कारकूटनाम । ज० प्र०
 ३५३ ।
 कचणकूट—सम० १३ ।
 कचणकोसी—काञ्चनकोशी—सुवर्णखोला । ज० प्र०
 २६५ ।
 कंचणपर्वए—उत्तरकुरुषु क्षीतानदीसम्बन्धिना पञ्चाना
 नीलवदादिहृदना क्रमव्यवस्थिताना प्रत्येक पूर्वापरतट-
 योर्दश दश काञ्चनाभिधाना गिरय । भग० ६५५ ।
 कंचणपुर—काञ्चनपुर कलिङ्गदेशे नगरम् । व्य० द्वि०
 ४१३ आ । काञ्चनपुर कलिङ्गजनपदे नगरम् । ओष० २१ ।
 कलिङ्गेषु आर्यक्षेत्रम् प्रज्ञा० ५५ । द्रव्योत्सर्गे नगरम् ।
 आव० ७१८ । करकण्डुराजधानी । उत्त० ३०२ ।
 कचणपुरी—नगरविशेष । नि० चू० द्वि० ५५ अ ।
 कचणमाला—काञ्चनमाला शिक्षायोग्यदृष्टान्ते प्रद्योतराज-
 पुत्र्या वासवदत्ताया दासी अम्बधात्री च । आव० ६७४ ।
 कचणा—काञ्चना काञ्चनमयपर्वता । प्रभ० ६६ ।
 कचणिय—रुद्राक्षकृता काञ्चनिका । भग० ११३ ।
 कंचणिया—काञ्चनिका, रुद्राक्षमयमालिका । औप०
 ६५ ।
 कचिक्को—कञ्चित्क, नपुंसकम् । वृ० तृ० १०२ आ ।
 कचिपुरी—नगरविशेष । नि० चू० प्र० १३६ आ ।
 कचो—काञ्ची कट्याभरणविशेष । प्रभ० १५६ । भूषण-
 विधिविशेष । जीवा० २६६ ।

कचुइओ—कञ्चुकिनामान्त पुरप्रयोजननिवेदक प्रतिहारो
 वा । ज्ञाता० ४१ ।
 कचुइओ—कञ्चुकी । आव० २२५ ।
 कंचुओ—कञ्चुक । विषघरनिर्मोक । विशे० १००७ ।
 कञ्चुक—सघात्यम् । दश० ८७ । कञ्चुक—छिन्नसन्धानो
 वस्त्रविशेष । आचा० ८६ ।
 कंचुग—कञ्चुक—अध परिधान, पुरुषस्याऽधस्तन स्यूत
 वस्त्रम् । आव० ४३४ । ओष २०६ ।
 कंचुय—कञ्चुकी—वारवाण । अन्त० ७ । कञ्चुकी वारवाण ।
 भग० ४६० ।
 कजिक—काञ्जिक—सौवीरम् । पिण्ड० १६८ ।
 कंजिग—अवश्रावणम् । नि० चू० प्र० २०३ आ ।
 कजिया—अवश्रावणम् । वृ० द्वि० १२६ आ । नि० चू०
 प्र० ३२६ अ । (देशी०) आरनाल । नि० चू० प्र० ४७ ।
 अ वृ० प्र० २५३ अ ।
 कंट—कण्टक । नि० चू० प्र० ३२ अ ।
 कंटइल्ल—कण्टकितो वदरीववूलप्रभृतय । व्य० प्र०
 ६१ आ । कण्टकवात् । प्रभ० २० ।
 कटए—कण्टक, गोत्रजवैरी । ज० प्र० २७७ ।
 दिप्रसव —आगन्तुको व्रण । आव० ७६५ ।
 कटगापह—कण्टकपथ कण्टकाश्च द्रव्यतो ववूलकण्टका-
 दय, भावतस्तु चरकादिबुभुक्षुतय तैराकुल पन्था । उत्त०
 ३४० ।
 कंटय—कण्टक —आधक—क्षत्रु । भग० १०१ । कण्टका
 दायादा । ठाणा० ४६३ । देशोपद्रवकारिणश्चरदा
 कण्टका । राज० ११ । कण्टक—प्रतिस्पद्धिगोत्रजं ।
 औप० १२ । कण्टक । जीवा० २८२ ।
 कटिया—कण्टिका—कण्टकशाखा । वृ० द्वि० २५ अ ।
 कण्टक । आव० १६५, ३५२ ।
 कठ—कण्ठ—गल । उत्त० ३५६ ।
 कठतो—सूत्रपदै साक्षात् । वृ० तृ० २२६ अ ।
 कठमुरवि—कण्ठमुरवी, कण्ठासन्न मृदङ्गाकारमाभरणम् ।
 ज० प्र० २७५ ।
 कठल—ग्रैवेयकम् । औप० ५५ ।
 कठविशुद्ध—कण्ठे यदि स्वरो वर्तितोऽस्फुटितश्च, तत कण्ठ

विशुद्धम् । ठाणा० ३६६ । ज० प्र० ४० । अनु० १३२ ।
 कठसह—कठैकपार्श्वं कण्ठशब्द इति, कण्ठे परिवृत्त्येति ।
 उक्तं ३५६ ।
 कठसमुद्दिष्टा—कण्ठसिद्धा निगदसिद्धा । आव० ७२७ ।
 कठसुत्त—कण्ठसूत्र—गलावलम्बि सङ्कलकविशेष । औप०
 ५५ । भग० ४५६ ।
 कठसुत्तग—कण्ठसूत्रम् । ज० प्र० १०५ ।
 कठा—कण्ठाद् । विशेष० १६८ ।
 कठाकठिय—कण्ठे च कण्ठे च गृहीत्वा कृत युद्ध कण्ठा-
 कण्ठि । ज्ञाता० ८६ ।
 कठागुवादिणीछाया—छायाविशेष । सूर्य० ० ६५ ।
 कठिया—कण्ठिका, कण्ठ । ग० ।
 कठुगाए—कण्ठश्वासाबुग्रकम्—उत्कट कण्ठोग्रक, कण्ठस्य
 बोधत्व कण्ठोग्रत्वम्, कण्ठाद्वा यद् उदगतम्—उदगति
 स्वरोदगमलक्षणा क्रिया कण्ठोदगत । ठाणा० ३६५ ।
 कठोद्विगम्पमुक्क—बालमूकभाषितवद् यद् अव्यक्त भवती-
 त्यर्थ । अनु० १६ ।
 कड—काण्डम्—धनुष्काण्डम् । आव० ६१३ । मण्डलाद्
 बृहत्तर देशखण्डम् । आव० ६३६ । काण्डम्—शरम् ।
 आव० ६३ । रत्नकाण्डादि । अनु० १७१ । मण्डलाद्
 बृहत्तर देशखण्डम् । वृ० तृ० १४६ आ । काण्ड—बाण
 शर । भग० १६४ । काण्ड—धनु । दश० १०४ । भग०
 २६० । काण्ड—विशिष्टो भूभाग । जीवा० ८६ । काण्ड-
 विभाग द्वितीय काण्ड—विभागोऽष्टात्रिंशद् योजनसह-
 स्राण्युच्चत्वेन भवतीति । सम० ६५ ।
 कडए—कण्डक—कासखण्डम् । भग० १७८ । अवयव ।
 भग० ६१६ । कण्डक । आव० ४२७ । राक्षसानां
 चैत्यवृक्षा । ठाणा० ४४२ ।
 कडक—तन्तु । नदी० १६५ । आचा० १७२ । प्रज्ञा०
 ५६१ । ओष० १३१ ।
 कडग—क्षतम् । नि० सू० द्वि० ११८ आ । कण्डक-
 मयपरिभाषयाऽङ्गुलमात्रक्षेत्राऽसङ्ख्येयभागगतप्रदेशरा-
 शिप्रमाणा सङ्ख्या । पिण्ड० ३६ । सङ्ख्यातीतसम-
 स्थानमुदायरूप । पिण्ड० ३८ ।
 कडन्धारिउ—ग्रामो ग्रामाधिपतिदेशो देशाधिपतिर्वि

लुम्पका वा । व्य० द्वि० २२३ आ ।
 कडपुख—बाणपृष्ठ । आव० ६६७ ।
 कडपोखो—शरपुङ्ख । आव० ४२५ ।
 कडफल—शस्त्रविशेष । व्य० प्र० १७ आ ।
 कडय—अङ्गुलाऽसङ्ख्येयभागप्रदेशमानानि स्थानानि । वृ०
 तृ० १५ आ ।
 कडरिए—कण्डरीक—अलोभोदाहरणे साकेतनगरे युव-
 राज । आव० ७०१ ।
 कडरिओ—कण्डरीक—औत्पात्तिकीबुद्ध्या हृष्टान्त । आव०
 ४२० । महोरात्रेणाऽधोगामी । मर० ।
 कडरिय—वनस्पतिविशेष । भग० ८०४ ।
 कडरीए—कण्डरीक—महापद्मराजस्य लघुसुत । ज्ञाता०
 २४३ । उक्तं ३२६ । पुण्डरिकिण्या युवराज । आव०
 २८८ ।
 कडरीक—असदनुष्ठानपरायणतयाऽशोभनत्वे उपमा ।
 सदसदनुष्ठानपरायणतया शोभनाऽशोभनत्वमवगम्य तदुप-
 मयाऽन्यदपि यच्छोभन तत् । महाराजपुत्र । सूत्र० २६८ ।
 नाम विशेष । आचा० २४१ । सूत्र० १६४ । देशीय ।
 आचा० ११२ ।
 कडा—पर्वगविशेष । प्रज्ञा० ३३ । काण्ड नाम विशिष्ट-
 परिणामानुगतो विच्छेद पर्वतक्षेत्रविभाग । ज० प्र०
 ३७४ ।
 कडितिया—अनुकम्पिता कण्डयन्तीति—तन्मुलादीन् उद-
 खलादौ क्षोदयन्तीति कण्डयन्तिका । ज्ञाता० ११७ ।
 कडिया—इह ये तण्डुला प्रथमतः साध्वर्थमुप्ता, ततः क्रमेण
 करट्यो जाता, ततः कण्डिता, । पिण्ड० ६५ ।
 कडिल्ला—गोत्रविशेष । ठाणा० ३६० ।
 कडुइया—वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 कडुइस्सामि—कण्डूयिष्ये । ज्ञाता० ६५ ।
 कडुय—कन्दुक—नारकपचनार्थं भाजनविशेष । सूत्र० १२५ ।
 कण्डू—कण्डूति । ज्ञाता० ११३ । कन्दु—मण्डकादिपचन-
 भाजनम् । विपा० ४६ ।
 कडुलोहकुम्भी—कन्दूलोहकुम्भी—नारकाणां हननस्थानम् ।
 आव० ६५१ ।
 कडुसोल्लिख—कन्दूपक्वम् । औप० ६१ ।

कङ्क-कण्ड-कण्डूति । उत्त० ७८ । खजुं । ज्ञाता०
१८१ । कन्डू-नारकाणा पचनस्थानम् । आव० ६५१ ।

कण्डु-पाकस्थानम् । जीवा० १०५ ।

कङ्कड्डअ-कण्डूयित-खजुंकरणम् । ज० प्र० १७० ।

कङ्कसडिओ-कण्डूसस्थित-पाकस्थानसस्थित । आवलि-
कावाहस्य तृतीय सस्थानम् । जीवा० १०४ ।

कङ्कसगपट्टओ-कङ्कसगवधो णाम जाहे रयहरण तिभा-
गपएसे खोमिएण उणिएण वा चीरेण वेढिय भवति
ताहे उणिएदोरेण तिपासिय करेति, त चीर कङ्कसग-
पट्टओ भण्णति । नि० चू० प्र० २४६ अ ।

कङ्कसगवधो-जाहे रयहरण तिभागपएसे खोमिएण
उणिएण वा चीरेण वेढिय भवति ताहे उणिएदोरेण
तिपासिय करेति, त चीर कङ्कसगवधो । नि० चू० प्र०
२४६ अ ।

कङ्के-कण्डयन्ती । ओष० १६५ ।

कत-कान्त कमनीयम् । ज्ञाता० १६७ ।

कंता-कान्ता कमनीयशब्दा । ज० प्र० १४३ ।

कतारं-अब्धान जत्थ भत्त-पाण ण लब्धमिति । नि० चू०
प्र० १०२ अ ।

कंतारभत्त-कान्तारभक्त कान्तार-अरण्य तत्र भिक्षुकाणा
निर्वाहणार्थं यत् सस्क्रियते तत् कान्तारभक्तम् । औप०
१०१ । कान्तार-अरण्य, तत्र भिक्षुकाणा निर्वाहार्थं
यद् विहित भक्त तत् कान्तारभक्तम् । भग० २३१ ।
कान्तार-अरण्य, तत्र यद् भिक्षुकार्यं सस्क्रियते तत्
कान्तारभक्तम् । भग० ४६७ । कान्तार-अटवी, तत्र
भक्त-भोजन यद् साध्याद्यर्थम् । ठाणा० ४६० ।

कंतारवत्ति-कान्तारवृत्ति क्षणपल्ल्यादिवृत्ति । आव०
८४४ ।

कतारो-निर्जल सभयस्त्राणरहितोऽरण्यप्रदेश कान्तार ।
सूत्र० ३४१ ।

कंति-कान्ति-प्रभा । ज्ञाता० २२० ।

कंतिमइ-कान्तिमति, मायोदाहरणे कोशलपुरे नन्दनेभ्यस्य
द्वितीया पुत्री । आव० ३६४ ।

कते-कान्तियोगात् कान्त । ठाणा० ४२० । कान्ति-
मात्र । सूर्य० २६२ । धृनोदसमुद्रे पूर्वार्द्धाधिपतिर्देव ।

जीवा० ३५५ । कमनीय-सामान्यतोऽभिलषणीय । प्रज्ञा०
४६३ ।

कंथए-कन्थक प्रधानोऽश्व । उत्त० ३४८ ।

कथका-कन्थका अश्वविशेषा । ठाणा० २४८ ।

कंथग-कन्थक-जात्याश्व । उत्त० ५०७ ।

कथर-सकण्टकम् । आव० ६७० ।

कंद-कन्द-मूलस्कन्धान्तरालवर्ति स्वावयवम् । उत्त० २४ ।

कन्द-मूलनालमध्यवर्ती ग्रन्थि । ज० प्र० २८४ ।

माधारणवादरवनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा० ३४ ।

कन्दविशेष । उत्त० ६६१ । वज्रकन्दादि । दश०

१६८ । मूलानामुपरि वृक्षावयवविशेष । औप०

७ । मूलोपरिवर्ती । जीवा० १८७ । स्कन्धाधोभागरूप ।

प्रश्न० १५२ । गुल्मविशेष । प्रज्ञा० ३२ । कन्द-

सूरणादिलक्षण । दश० १७६ । मूलानामुपरिवर्तिन

कन्दा । ज० प्र० २६ । सूरणकन्दादि । आचा०
३० ।

कंदणता-क्रन्दनता-महता शब्देन विरवणम् । ठाणा०
१८६ ।

कदणया-महता शब्देन विरवणम् । भग० ६२६-१ ।

कदणा-नष्टमृतादिषु कदणा-मोहनोद्भवकारिका । नि०
चू० द्वि० ७१ आ ।

कदप्प-कन्दर्प-परिहास । भग० ५० । अतिकेलि ।

भग० १६८ । ये कन्दर्पभावनाभावितत्वेन कान्दर्पि-

कदेवपूतपद्मा कन्दर्पशीला देवा । भग० १६८ । कन्दर्प-

परिहास । वृ० प्र० २१३ अ । कन्दर्प-काम,

तद्धेतुविशिष्टो वाक्प्रयोगश्च, रागोद्रेकात् प्रहासमिश्रो

मोहोद्दीपको नर्मैत्यर्थ । आव० ८३० । कामोद्दीपन

वचन चेष्टा च । प्रज्ञा० ६६ । जीवा० १७३ ।

कान्दर्पिका देवविशेषा, हास्यकारिणो भाण्डप्राया ।

प्रश्न० १२१ । कन्दर्पकथावाद् । ठाणा० २७५ । अट्ट-

ट्टहासहसनम् अनिभृतालापाश्च, गुर्वादिनाऽपि मह निष्पु-
र-वक्रोक्त्यादिरूपा कामकथोपदेशप्रशसाश्च । उत्त० ७० ।

काम, तद्धेतुविशिष्टो वाक्प्रयोगोऽपि कन्दर्प । उपा० १० ।

कन्दर्प-काम, तत्प्रधाना पिङ्गप्राया देवविशेषा कन्दर्पा

उच्यन्ते, तेषामिय कान्दर्पा । वृ० प्र० २१२ आ ।

कदम्पभावणा—कन्दर्पभावना । उक्त० ७०७ ।

कदम्परङ्ग—कन्दर्परति—केलिप्रिय । ज्ञाता० ६७ ।

कदम्पा—अनेकक्रीडासु अदोलकादिप्पलिया घङ्गो इव अण्णसरीरकिरियाओ करेता कदम्पा । नि० चू० तृ० ६ अ ।

कदम्पिआ—कान्दम्पिका—कामप्रधानकेलिकारिण । ज० प्र० २६४ । कान्दम्पिक । आव० २०५ ।

कदम्पिया—कन्दर्प परिहास, स येषामस्ति तेन वा ये चरन्ति ते कन्दम्पिका कान्दम्पिका वा, व्यवहारतश्चरण-
वन्त एव कन्दम्प्यं—कौकुष्यादिकारका । भग० ५० ।

कदम्भोजण—कन्द सूरणादि, तस्य भोजन कन्दभोजनम् । ठाणा० ४६० । भग० ४६७ ।

कदमाण—शोकाद् महाध्वनिं मुखम् । ज्ञाता० १५६ ।

कदमूले—कन्दमूलम् । प्रज्ञा० ३४ ।

कदर—गिरिगुहा । आचा० ३६६ । गिरिगुहा । नि० चू० द्वि० ७० अ । कुहरम् । विपा० ५५ ।

कदरगिह—कन्दरगुहम् । गुहा । भग० २०० । गिरिगुहा
गिरिकन्दर वा । ठाणा० २६४ ।

कदरा—कन्दरा । दरी । प्रभ० १२७ । गुहा । ज्ञाता० ३३ ।

कदराणि—भूमिविवराणि । भग० ४८३ ।

कदपं—रागसंयुक्तोऽसंभ्यो वाक्प्रयोगो हास्य च । त० ७ ।

कदल—कन्दलानि—प्ररोहा । ज्ञाता० २६ । प्रत्यग्रलता ।
ज्ञाता० १६१ ।

कदलगा—एकखुरविशेष । प्रज्ञा० ४५ । कन्दलक—एक-
खुरश्चतुष्पद । जीवा० ३८ ।

कदली—कन्दली—कन्दविशेष । उक्त० ६६१ । तक्कली ।
आचा० ३४६ ।

कदलीऊसुयं—कन्दलीमध्यम् । आचा० ३४६ ।

कदलीकदए—कन्दलीकन्दक — वनस्पतिविशेष । प्रज्ञा० ३७ ।

कदलीसीस—कन्दलीशीर्षम्—कन्दलीस्तवक । आचा० ३४६ ।

कदा—कन्दा । प्रज्ञा० ३१ ।

कदाहारा—कन्दभोजनस्तापसा । निरय० २५ ।

कदिय—कन्दितम्—आकन्द । प्रभ० १६० । वाणमन्तर-
विशेष । प्रज्ञा० ६५ ।

कदियसह—कन्दितशब्द प्रोपितभर्तृकादिकृताऽऽकन्दरूपम् ।
उक्त० ४२५ ।

कदिया—कन्दिता—व्यन्तरनिकायानामुपरिवर्तितो व्यन्तर
जातिविशेषा । प्रभ० ६६ ।

कदु—कन्दु—लोही—(लोहमयी) प्रभ० १४ ।

कदुकुम्भी—पाकभाजनविशेषरूपा लोहादिमयी । उक्त० ४५६ ।

कदुक्क—कदुक—साधारणवनस्पतिविशेष । प्रज्ञा० ४० ।

कदुक्क—वनस्पतिविशेष । प्रज्ञा० ३७ ।

कदुसोल्लिय—कन्दुपक्वम् । भग० ५१६ ।

कपणवाइओ—कम्पनवातिक—कम्पनवायुरोगवान् । अनुक्त० ६ ।

कपिलपुरे—अम्बडपरिव्राजकस्थानम् । भग० ६५३ ।

कपिल्ल—काम्पित्यम्—विमलनाथजन्मभूमि । आव० १६० । जितशत्रुराज्ञो राजधानी । ज्ञाता० १४४ ।

चित्रसम्भूतिभ्रमणस्यानम् । उक्त० ३७६ । पाञ्चालेषु
आर्यक्षेत्रम् । प्रज्ञा० ५५ । नगरविशेष । उक्त० ३२३ ।

कपिल्ल—अन्तर्कृद्धाना प्रथमवर्गस्य सप्तममध्ययनम् । अन्त० १ । काम्पित्य—ब्रह्मदत्तराज्ञ्या मलयवत्या पिता । उक्त० ३७६ ।

काम्पित्यम्—ब्रह्मदत्तराजधानी । आव० १६१ ।
हरिषेणराजधानी । आव० १६१ । पञ्चालदेशे नगरम् ।
ब्रह्मराजधानी । उक्त० ३७७ ।

कपिलपुर—काम्पित्यपुरम् । पञ्चालेषु दुर्मुखराजधानी ।
उक्त० ३०३ । खण्डरक्षाणा श्रमणोपासकाना स्थानम् ।

आव० ३१७ । ब्रह्मदत्तराजधानी । नि० चू० प्र० ११३
आ । काम्पित्यपुर—अम्बडपरिव्राजकस्थानम् । भग० ६५३ ।

द्रुपदराज्ञो राजधानी । ज्ञाता० २०७ । नगर-
विशेष । ज्ञाता० २५३ ।

कम्पडिया—नि० चू० प्र० १२ अ ।

कवलं—कम्बल—उपकरणविशेष । आव० ७६३ ।
वासोविशेष । प्रभ० १३५ । कम्बलमित्यनेन आविक

पात्रनियोग कल्पश्च गृह्यते । आचा० १३४ । और्णिक
कल्प पात्रनियोग वा । आचा० २४० । वर्षाकल्पादि ।

दश० १६६ ।

कवल-कम्वल-मथुराया जिनदासस्य वृषभजीव । वृ०
तृ० १६० आ । नौरक्षक । आव० १६७, १६६ ।

कवलवडे-कम्वलमेव । ठाणा० २७३ । कम्वलकट ।
आव० २८६ ।

कंवलविडु-ऊर्णमय कम्वल जीनादि । भग० ६२८ ।

कवलगाणि-वस्त्रविशेषा । आचा० ३६३ ।

कवलरयण-कम्वलरत्नम् । उत्त० १०५ । कम्वलरत्न
वस्त्रविशेष । व्य० प्र० १६४ अ । पञ्चेन्द्रियनिष्पन्न
चक्रवर्तिरत्नम् । आचा० ३६२ ।

कंवलसाडए-कम्वलरूप शाटक कम्वलशाटक । प्रज्ञा०
३०६ ।

कबला-वस्त्रविशेष । अनु० २५३ । सास्ना । विपा० ४६ ।

कविया-कम्बिका । आव० । ४१७ । कविका-पुष्टका ।
जीवा० २३७ ।

कविसस्तारक-शय्यासस्तारके द्वितीयो भेद । व्य० द्वि०
२८४ अ ।

कंबुं-विमानविशेष । सम० २२ ।

कंबुरगीय-विमानविशेष । सम० २२ ।

कंबुरसरिसा-कम्बुवरसहशी - उन्नततया वलियोगेन च
प्रधानशङ्खसन्निभा । जीवा० २७२ ।

कंबुर्यं-साधारणवादरवनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा० ३४ ।

कंबोय-काम्बोज-कम्बोजदेशोद्भवोऽश्व । उत्त० ३४८ ।

कर्म-आहाकम्म । नि० चू० प्र० ६३ अ ।

कर्मंतसाला-छुहादिया जत्थ कम्म विज्जति सा कम्मत-
साला गिह वा । नि० चू० प्र० २६५ अ ।

कंमादि-कर्मादिना । ठाणा० ३३१ ।

कमिया-कर्मणो जाता कर्मजा-बुद्धे तृतीयभेद । आव०
४१४ ।

कमोवधी-पहाणा तीव्रकर्मोदये वर्तमाना इत्यर्थ । नि०
चू० प्र० २८६ आ ।

कस-कास्यम्-कास्यभाजनम् । उत्त० ३१६ । अष्टा-
शीतिमहाग्रहेषु द्वाविंशतितम । ज० प्र० ५३५ । ठाणा०
७६ । कसम्-करोटकदि । दश० २०३ । कस-कृष्ण-
वरी । प्रश्न० ७५ । मथुराया राजा । दश० ३६ ।

कास्य-द्रव्यमानविशेष । उपा० ४८ । कास्यभाजन-
जाति । जीवा० २८० । ज्ञाता० ४६ । त्रपुक-ताम्र-
सयोगजम् । प्रश्न० १५२ । देवकीसुतधातको मथुराधि-
पति । सूत्र० ३०८ ।

कसकारे-अष्टादशश्रेणिषु चतुर्दश । ज० प्र० १६४ ।
कसणामे-कसनाम । अष्टाशीती महाग्रहेषु त्रयोविंशति-
तम । ज० प्र० ५३५ ।

कसताला-कस्यताला-कसालिया । जीवा० २६६ ।

कसपाए-कसपात्रम्-तिलकादि । दश० २०३ ।

कसवणामे-कसवर्णाम् । अष्टाशीती महाग्रहेषु चतुर्वि-
ंशतितम । ज० प्र० ५३५ ।

कसवण्णे-अष्टाशीतिमहाग्रहेषु त्रयोविंशतितम ठाणा ७६ ।
कसवण्णामे-अष्टाशीतिमहाग्रहेषु चतुर्विंशतितम । ठाणा०
७६ ।

कंसालिया-कास्यताला । जीवा० २६६ ।

कसिका-लत्तिया-वाद्यविशेष । ठाणा० ६३ ।

क-क-आत्मा । भग० २६६ ।

कइ-कति-कतिविषम् । भग० १४२ । कियन्त । अनु०
२५६ । क्वचित्-सयमस्थानावसरे धर्मोपधिप्रत्युपेक्षणादौ ।
दश० २८३ ।

कइए-क्रयिक-ग्राहक । भग० २२६ ।

कइखुत्तो-कतिकृत्व-कियतो वारात् । उत्त० २३० ।

कइतविय-कृत्रिमम् । आचा० १७८ ।

कइत्थो-कतिथ । आव० ५५६ ।

कइभाग-कतिभाग-कतिथो भाग । प्रज्ञा० ५०३ ।

कइया-क्रयिका । दश० ६१ ।

कइयव-कैतवम् । आव० ६३२ ।

कइरसारए-करीरसार । प्रज्ञा० ३६० ।

कइल्लए-कृते । वृ० तृ० ६२ अ ।

कइल्लिया-कृता । उत्त० ८६ ।

कइवर्यं-कतिपयम् । आव० २६२ ।

कइसिरं-कतिशिर-कति शिरासि तत्र भवन्ति । आव०
५११ ।

कउ-ऋतुशब्देनेह प्रतिमा-अभिग्रहविशेषा । उपा० २६ ।

कउओ-कायाको वेपपरावर्तकारी नट । वृ० तृ० १२७

आ । ककुदम्-स्कन्धदेशविशेष । ज्ञाता० १६१ ।
 कउह-ककुदम्-स्कन्धासन्नोन्नतदेहावयवलक्षणम् । अनु०
 १४३ प्रचान । ज्ञाता० २३३ ।
 कउही-ककुदम्-स्कन्धासन्नोन्नतदेहावयवलक्षणमस्यास्तीति
 ककुदी-वृषभ । अनु० १४३ ।
 कए-कृतानि-भावितानि । वृ० प्र० १३३अ । कृते-अर्थाय ।
 दश० ६५ ।
 कएण-कृते हेतो । प्रभ० १२० ।
 कएणुय-वनस्पतिविशेष । भग० ८०४ ।
 कएल्लओ-कृत । आव० ३५६, ६६६ ।
 कओ-कृत । विहित । ज्ञाता० ७०, १६२ ।
 कओगो-छतो । नि० चू० प्र० २८४ अ ।
 ककाणओ-मर्माणि । सूच० १३६ ।
 ककार-खकार-गकार-घकार-ङकार-प्रविभक्ति-
 नासा-पञ्च-शो नाट्यविधि । जीवा० २४७ ।
 ककुय-ककुदम्-असकूटम् । ज० प्र० ५२६ ।
 ककुषा-तृतीय क्षुद्रकुष्ठम् । प्रभ० १६१ । आचा० २३५ ।
 ककुह-ककुदम्-स्कन्धशिखरम् । विपा० ४६ ।
 ककुहा-ककुदानि-चिह्नानि । ठाणा० ३०४ ।
 कक्क-कलकम्-पाप माया वा । प्रभ० २७ । लोघ्रा-
 दिद्रव्यसमुदायेन शरीरोद्धर्तनकम् । सूच० १८१ । उव्व-
 लणय द्रव्यसंयोगेन वा कक्क । नि० चू० प्र० ११६
 आ । कल्क-प्रसूत्यादिषु रोगेषु क्षारपातनम्, अथवा
 आत्मन शरीरस्य देशतः सर्वतो वा लोघ्रादिभिर्द्वर्तनम् ।
 व्य० प्र० १६३ अ । कल्क-चन्दनकल्कादि । दश०
 २०६ । कल्कम्-माया-कपटम् । सम० ७१ । हिंसा-
 दिरूप पापम् । भग० ५७३ । कर्क-ब्रह्मदत्तस्य तृतीय
 प्रासाद । उत्त० ३८५ ।
 कक्कगुरुग-कल्कगुरुकम्-माया । प्रभ० ३० ।
 कक्कणा-कल्क-पाप माया वा तत्करण कल्कना ।
 प्रभ० २६ ।
 कक्करणता-कर्करणता-शम्योपध्यादिदोषोद्भावनगर्भं प्रल-
 पनम् । ठाणा० १४६ ।
 कक्करणया-जो घडीजतग व बाहिज्जमाण करगरेइ सा
 कक्करणया । दश० चू० १५ ।

कक्कराइय-कर्करायितम्-‘विपमा धर्मवती’ इत्यादि-
 शम्यादोषोच्चारणम् । आव० ५७४ ।
 कक्करि-कर्करी-कलशो महाघट, करक प्रतीत, कर्करी-
 स एव विशेष । ज० प्र० १०१ ।
 कक्करी-कर्करी-भाजनविधिविशेष । जीवा० २६६ ।
 कक्करे-कर्कर-कर्करायितकारी । उत्त० ४८६ ।
 कक्कस-कर्कशाम्-वविताक्षराम् । आचा० ३८८ । जो
 सीउण्हकोसादिफासो सो सरीर किस कुव्वई ति
 कक्कसो । दश० चू० १२३ । कर्कशाम्-कर्कशद्रव्योपमाम्-
 अनिष्टामित्यर्थ । भग० २३१ । रीद्रुल्लम् । भग० ३०५ ।
 कर्कशा-अतिशयोक्त्या मत्सरपूर्वा भाषा । दश० २१३ ।
 कर्कशद्रव्यमिव कर्कशोऽनिष्ट इत्यर्थ । भग० ४८४ ।
 कर्कश-अतिदुस्सह । जीवा० १०३ ।
 कक्कायरिय-ककुदाचार्या । नवपद० अनुत्त० ।
 कक्कावस-वशवृक्षविशेष । भग० ८०२ ।
 कक्केय-म्लेच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।
 कक्को-सो दम्बसंयोगेन वा असंयोगेन वा भवति । नि०
 चू० द्वि० ११८आ । उव्वलय अट्टगमादी । दश० चू० १०१ ।
 कक्कोडई-वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 कक्कोडए-चतुर्थोऽनुवेलन्धरनागराज तस्यैवाऽऽवासपवत् ।
 ठाणा० २२६ । कर्कोटक-अनुवेलन्धरनागराजऽऽवाम-
 भूत पर्वत लवणसमुद्रे ऐशान्या दिश्यस्ति, तन्निवासी
 नागराज, वरुणस्य पुत्रस्थानीयदेव । भग० १६६ ।
 प्रथमोऽनुवेलन्धरनागराज, तस्यैवाऽऽवासपर्वतश्च । जीवा०
 ३१३ ।
 कक्कोल-ओपधिविशेष । आव० ८११ ।
 कक्कोलय-स्वादमे दृष्टान्त । नि० चू० द्वि० ६० अ ।
 कक्ख-कक्षा । जीवा० २७५ । भुजमूलम् । प्रभ० ८४ ।
 कक्खग-कक्षाक । त० ।
 कक्खड-कर्कशम्-कर्कशद्रव्यमिवाऽनिष्टम् । प्रभ० १५६ ।
 रक्षादिगुणसमन्वितम् । ओष० ५० । कर्कशद्रव्यमिवाऽ-
 निष्टेत्यर्थ । ज्ञाता० ६८ । निष्ठुरो वलवत्त्वात् । ज्ञाता०
 १६२ । अवमोदयम् । वृ० वृ० १२४ अ । पासद्विहेहि
 विओसविज्जर्तिमाणा वि णोवसमति । नि० चू० प्र०
 २१६ आ ।

कक्खडिया-करकडिया-करकटिका-निन्चचीवरिका ।
विपा० ४७ ।

कक्खडो-तिव्वकम्मोदए वट्टमाणो । नि० चू० प्र०
२७६ अ ।

कच्छट-कवच । भग० ३१८ ।

कच्छटकरूपम्-कच्छटुकतुल्यम् । उत० ३४७ ।

कच्चगे-चडुगे । व्य० द्वि० ३०२ आ ।

कच्चातणा-कात्यायन-कौशिकगोत्रविशेषभूते पुरुषे,
तदपत्यमतानेषु च । ठाणा० ३६० ।

कच्चायण-कात्यायनम्-मूलगोत्रम् । ज० प्र० ५०० ।

कच्चायणसगोत्ते-कात्यायनसगोत्रम्-मूलनक्षत्रस्य गोत्रम् ।
सूर्य० १५० ।

कच्छ-कच्छ । नदीजलपरिवेष्टितो वृक्षादिमात्र प्रदेश ।

भग० ६२ । सूत्र० ३०७ । कच्छवेश । ज० प्र० २२० ।

कक्षा-उरोवन्धनम् । भग० ३१८ । हृदयरज्जु । भग०

३१७ । शरीराज्यवर्णविशेषो वनगहन वा । भग०

१६८ । समूह । ठाणा० ४०७ । विजयविशेष ।

प्रज्ञा० ७३ । श्रीऋषभस्वामिनो महासामन्तनाम ।

ज० प्र० २४२ । हृदयरज्जु । औप० ६२ । ज० प्र०

५२८ । कच्छो नाम चक्रवर्तिविजेतव्यश्रुविभागरूपो

विजय । ज० प्र० ३४० । दक्षिणकच्छार्धकूटम् ।

उत्तरकच्छार्धकूटम् । ज० प्र० ३४१ । कच्छ-इहलोक-

गुरो देशविशेष । आव० ८२४ । ऋषभदेवस्य पौत्र ।

आव० १४३ । क्षेमाया राजधान्या कच्छो नाम राजा

चक्रवर्ती । ज० प्र० ३४४ ।

कच्छउडियो-गृहीतोभयमोट्टाक । वृ० द्वि० १६० आ ।

कच्छकरा-अष्टादशश्रेणिषु अष्टमी श्रेणि । ज० प्र०

१६३ ।

कच्छकूडे-कच्छकूटम् । ज० प्र० ३४४ । कच्छविज-

याजिषिकूटम् । ज० प्र० ३३७ ।

कच्छकोह-कक्षाकोथ कक्षकोथो वा-कक्षाणा-शरीरा-

वयवविशेषाणा वनगहनाना वा कोथ-कुथितत्व

अटित वा कक्षाकोथ कक्षकोथो वा । भग० १६८ ।

कच्छगावती-कच्छा एव कच्छका, मालुकाकच्छकादय,

सन्ध्यामनियायिन इति कच्छकावती, विजयनाम ।

महाविदेहे कच्छगावती नाम विजय । ज० प्र० ३४६ ।
ठाणा ८० ।

कच्छट-अन्धदेशीयस्त्रीनेपथ्यविशेष । आव० ५८१ ।

कच्छपुड-कच्छपुट । व्य० द्वि० २०७ आ ।

कच्छपुडओ-कक्षपदेसे पुडा जस्त स कच्छपुडओ ।

नि० चू० प्र० १५८ अ ।

कच्छपुडियवाणिओ-नि० चू० प्र० १०७ अ ।

कच्छमरिगिय-कच्छपरिज्ञितम् । येन कच्छपवद् रिङ्गव
वन्दते तत् । कृतिकर्मणि सप्तमदोष । आव० ५४३ ।

कच्छमा-कच्छपा - कूर्मा । उत० ६६६ । आव०

५४३ । कच्छपा । प्रज्ञा० ४३ । राहो अष्टम

नाम । भग० ५७५ । कच्छप । सूर्य० २८७ । मास-

कच्छपाजिस्थिकच्छपभेदभिन्नो जलजन्तुविशेष । प्रद्वन ७ ।

कच्छभाणी-कच्छमानी - साधारणवनस्पतिविशेष ।

प्रज्ञा० ४० । जलरुहविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।

कच्छमी-कच्छपी । भारती वीणा । ज० प्र० १०१ ।

कच्छमी । वाद्यविशेष । प्रद्वन १५६ । पुस्तकपञ्चके

द्वितीयम् । नि० चू० प्र० १८१ अ । वादित्रविशेष ।

जीवा० २६६ । चतुरगुलो दीहो वा वृत्ताकृती । नि०

चू० द्वि० ६१ अ ।

कच्छमीए-कच्छपिका । उपकरणविशेष । ज्ञाता० २२० ।

कच्छवि-कच्छपी । पुस्तकपञ्चके द्वितीयम्, यद् अन्ते तनुक

मध्ये पृथु । ठाणा० २३३ । आव० ६४२ ।

कच्छवी-अन्ते तनुक मध्ये पृथुल पुस्तकम् । वृ० द्वि०

२१६ आ ।

कच्छा-वन्धविशेष । सम १२७ । ठाणा० ८० ।

कक्षा-उरोवन्धनम् । विपा० ४७ । इच्छु १दी ।

नि० चू० द्वि० ७० आ ।

कच्छाणि-कच्छा । नद्यामन्ननिम्नप्रदेशा मूलकवा-

लुङ्कादिवाटिका वा । आचा० ३८२ ।

कच्छावईए-कच्छा एव कच्छका-मालुकाकच्छादय सन्ध्या-

स्यामतिशायिन इति । ज० प्र० ३४६ ।

कच्छावईकूडे-कच्छावतीकूटम् । महाविदेहस्य पद्मकूटस्य

चतुर्य कूटम् । ज० प्र० ३४६ ।

कच्छु-ग्रामा । व्य० द्वि० १६२ अ । नि० चू० प्र०

१२७ आ ।

कच्छुभरि-गुच्छाविशेष । प्रज्ञा २३ ।

कच -कण्डूमात्र । विपा० ७४ । पामावान् । वृ० द्वि० २२२ आ । कण्डूतिमात्र । प्रश्न० १६१ ।

कच्छुल्लगारए-एतन्नाम्ना तापस । ज्ञाता० २२० ।

कच्छू-कच्छू-पामणा(भा) । जीवा० २८६, ३०८ । आ० ३७८ । पामा । वृ० द्वि० २२२ अ । ज० प्र० १७० । नि० चू० द्वि० ६२ अ । व्य० द्वि० १६२ अ ।

कच्छोटक-चरक । भग० ५० ।

कच्छोटग-कच्छोटक । आव० ४१३ ।

कज्ज-अभिवादिय कज्ज भण्णति । नि० चू० प्र० ४२ आ । अपवादकारणम् । अहवा कज्जति णाण-इसण-चरणा । नि० चू० वृ० १२ आ । कार्य-कर्तव्य समुपस्थित । आचा० ११६ । अशिवादिनिस्तरणलक्षण प्रयोजन । व्य० प्र० ६ अ । गृहकरण-स्वजनसन्मानादिकृत्य । भग० ७३६ ।

कज्ज-फल भवतीत्यर्थ । भग० ३७३ । क्रियते-व्ययते । यथा शूल क्रियते-व्ययते (पीडयति) । आव० ४३३ । कज्जकोटुव-कुटुम्बे भव कोटुम्ब-स्वराष्ट्रविषये कार्यम् । जीवा० १६६ ।

कज्जति-क्रियते । (कर्मकर्तारि) भवति । ठाणा० २४७ । कज्जत्थोक्कुरटिकास्थानम्-स्यानविशेष । ओव० १६२ । कज्जमाण-क्रियमाणम् - वर्तमानक्रियाक्षणभाविकार्यम् । विशेष० ६४१ ।

कज्जमाणा-क्रियमाणा-ईर्यापयिकीक्रियाया प्रयमो भेद । आव० ६१५ ।

कज्जलगो-कज्जलाङ्गी । कज्जलगृहम् । ज्ञाता० ६ ।

कज्जल-कज्जल । मपी । भग० १० । कृष्णवर्णपरिणत । प्रज्ञा० १० ।

कज्जलप्पभा-कज्जलप्रभा । अपरदक्षिणस्या पुष्करिणी-नाम् । ज० प्र० ३३५ ।

कज्जलमाण-भरिज्जमाण । नि० चू० वृ० ६४ अ ।

कज्जलायमाण-प्लाव्यमानम् । आचा० ३७६ ।

कज्जलेइ-कज्जलमिति । कज्जल-दीपशिखापतितम् ।

(अल्प० ३२)

ज० प्र० ३२ ।

कज्जसेणे-तृतीयायामवर्सापिण्या भारतवर्षे पञ्चम कुल-कर । सम० १५० ।

कज्जोयए-अष्टाशीत्या पञ्चदशो महाग्रह । ठाणा० ७८ । कज्जोवए-कार्योपग । अष्टाशीत्या षोडशो महाग्रह । ज० प्र० ५३४ ।

कटक-गिरिपाद । दुर्ग । व्य० द्वि० ४२ आ । सैन्यम् । नदी० १६१ । सैन्य किलिञ्ज वा । प्रश्न० ६ । उप-करणभेद । आचा० ६० ।

कटकमर्द-कटकमर्देन मारणमादित्य । ठाणा० ४१२ । कटकमर्देन मारणार्थ चाज्जुज्ञाता । विशेष० ६५३ ।

कटकित-काष्ठादिभि कुड्यादौ सस्कृत । आचा० ३६१ ।

कटादिकारा-छाविका । प्रज्ञा० ५८ ।

कटासनम्-कटासनमित्येतस्माच्छब्दयेति । आचा० ३२० ।

कटाहक-पात्रविशेष । आचा० ३४६ ।

कटु-रसस्य द्वितीयभेद । प्रज्ञा० ४७३ ।

कटुका-मुष्ण्यादिवत् । उत्त० ६७७ ।

कटुका-औषधिविशेष । उत्त० ६५३ ।

कटु-खण्डम् । अनुत्त० ५ ।

कटुर-तीमनोन्मिश्रवृत्तवटिकारुो भोज्यविशेष । पिण्ड० १७२ ।

कटुरादिकम्-व्यधितम् । वृ० प्र० २३४ आ ।

कटुरागा-शस्त्रविशेष । क्षुरिका । नि० चू० प्र० ३०४ आ ।

कटु-कृत्वा । उत्त० ७०६, २४६, २५३ ।

कटु-काष्ठम् । फलकादि । प्रश्न १६० । कण्ट-कुखम् । ज्ञाता० १६७ । काष्ठम् । आचा० ३३ । श्रीनर्ण्यादि-फलकादि । दश० १६३ । स्थूलमायतमेव । ठाणा० ४६६ । कुट्टिमम् । आव० ७६७ ।

कटुकम्मताणि-काष्ठकर्मगृहाणि । आचा० ३६६ ।

कटुकम्म-कोट्टिमादि । नि० चू० द्वि० ७१ अ । काष्ठ-कर्म-काष्ठनिकुट्टित रूपकम् । अनु० १२ । काष्ठकर्म-प्रतिमास्तम्भद्वाराखादि । आचा० ६१ ।

कटुकम्माणि-काष्ठकर्माणि-रथादीनि । आचा० ४१४ ।

(२४६)

दारुमयपुत्रिकादिनिर्माणानि । ज्ञाता० १८० ।
 कट्टकरण-काष्ठकरणम् । क्षेत्रम् । आव० २२७ । आचा०
 ४२४ ।
 कट्टकारे-काष्ठकार । शिल्पविशेष । अनु० १४६ ।
 कट्टणिष्फण्णं-काष्ठनिष्फण्णम् । मद्यविशेष । आव० ८५४ ।
 कट्टपाउयारा-काष्ठपादुकाकारा । प्रज्ञा० ५८ ।
 कट्टपेज्जा-मुद्रादियूपो घृततलिततण्डुलपेया वा । उपा० ३ ।
 कट्टमुद्रा-काष्ठ-काष्ठमय पुतलको न भापते एव सोऽपि
 मौनावलम्बी जात । यद्वा मुखरन्ध्राच्छादक काष्ठ-
 खण्डम्, उभयपार्श्वच्छिद्रद्वयप्रेषितदवरकान्वित मुखवन्धन
 काष्ठमुद्रा । निरय० २७ ।
 कट्टविरूढगो-काष्ठविरूढ । आव० ४१३ ।
 कट्टसगडिया-काष्ठाना शकटिका । गन्त्री । ज्ञाता० ७६ ।
 कट्टसेज्जा-काष्ठशय्या । फलकादिशयनम् । प्रश्न०
 १३७-२८ ।
 कट्टसेट्टी-अर्धजातशृङ्गेयश्च । वृ० वृ० १६१ अ ।
 कट्टहारा-श्रीन्द्रियजीवविशेष । उत्त० ६६५ । प्रज्ञा०
 ४२ । जीवा० ३२ ।
 कट्टाओ-काष्ठात्-मध्यसारात् । प्रज्ञा० ३६ ।
 कट्टावसेसो-काष्ठावशेष । शुष्कवृक्ष । उत्त० ३०४ ।
 कट्टिया-काष्ठिका । औप० ६६ ।
 कट्टो-काष्ठ-श्रेष्ठिविशेष । पारिणामिकीबुद्धौ दृष्टान्त ।
 आव० ४२८ ।
 कट्टोले-कृष्ट । हलविवारित । पिण्ड० ८ ।
 कट्टोल्लो-हलकृष्टो य पृथिवीकायस्तत्क्षणादेव आर्द्रश्च शुष्क-
 च क्वचिन्मिश्र पृथिवीकाय । ओघ० १२६ ।
 कठिणगं-कठिनकम् । प्रश्न० १२८ ।
 कडंगर-फलशून्यघान्यम् । ठाणा० ४१६ ।
 कड-छावणधूणादियाण एवमादि कड भण्यन्ति । नि० ब्रू०
 प्र० २३० आ । कृतम्-सिद्धम्-पूर्णम् । भग० ७४५ ।
 भावितम्-संस्कृतम् । भग० ६६१ । कट-विदलवशा-
 दिमय । सम० १२६ । कृत-निष्पादित-राड ।
 पिण्ड० ६५ । निष्ठितभक्त । ओघ० १८८ । निका-
 चितम्-सर्वकरणाऽयोग्यत्वेन व्यवस्थापितम् । भग० ६० ।
 चतुष्कम् । सूत्र० ६७ । निकाचितम्-मकलकरणाऽयो-

ग्यत्वेन व्यवस्थापितम् । प्रज्ञ० ४०३ । कृतम् । आव०
 ५१३ । कर्तुं प्रारब्धम् । पिण्ड० ६३ । कटम् । ओघ०
 १५३ । अनु० १५४ । यत् पुनरुद्धरित सत् शाल्योद-
 नादिक भिक्षाचरदानाय करम्भादिरूपतया कृत तत् ।
 पिण्ड० ७७ । निष्ठितम्-पक्वम् । नि० ब्रू० प्र० ६२
 अ । कट-भोजनविधि । आव० ८५६ । घनभायणा ।
 नि० ब्रू० द्वि० १४७ आ ।
 कडइत्तओ-कटकस्वामी । आव० ५६० ।
 कडओ-कटक । काशीजनपदाऽधिप । उत्त० ३७७ ।
 कडकरणं-कटकरणम् । कटनिर्वतक-चित्राकरमयोमय
 पाइलगादि । उत्त० १६५ । कृतकरणम्-मुद्रा । वृ०
 प्र० ३२ आ ।
 कडवख-कटाक्ष-आविर्भावक । ज० प्र० ५२ ।
 कडवखचिट्टिएहि-कटाक्षचेष्टितम् । शृङ्गाराविर्भावक-
 क्रियाविशेष-कटाक्षचेष्टितम् । ज० प्र० ५२ ।
 कडग-कटक । नितम्बभाग । ज० प्र० १६६ । गिरि-
 नितम्ब । ज० प्र० २३७ । आव० ५६० । कटक-
 वशदलमयम् । अनुत्त० ६ । कलाचिकाऽऽभरणम् । प्रज्ञा०
 ८८ । जीवा० १६२, २५३ । अनीकम् । उत्त० ४३८ ।
 भूषणविधिविशेष । जीवा० २६८ । आव० ७५६ ।
 कलाचिकाऽऽभरणविशेष । भग० ४७७ । कटकानि-
 कङ्कणविशेषा । उपा० २६ । पर्वतैकदेशा । ज्ञाता०
 २६ । गण्डशैला । ज्ञाता० १०० । कटक-भित्ति-
 प्रदेश । ज० प्र० २३० । बलयाकार हस्ताऽभूषणम् ।
 आव० ७०२ । कृतक-अपेक्षितव्यापार स्वभावनिष्पत्ती
 भाव । सूत्र० २८३ । खधावारो । नि० ब्रू० वृ० ५
 अ ।
 कडगतड-कटतटानि-वैभारगिरेरेकदेशतटानि । ज्ञाता०
 ३६ ।
 कडगमह-कटकमर्दम् । आव० ६३२ । कटकमर्द-पर-
 राष्ट्रे स्कन्धावारकृतो जनविमर्द । वृ० द्वि० ४६ अ ।
 नि० ब्रू० द्वि० ४५ आ ।
 कडगमहो-पाककुम्भी । नि० ब्रू० प्र० ३०३ अ । पर-
 विसयमाइणो, एगस्स रणो अभिणिवेनेण अकारिणो
 वि गामणगरादिसन्ने विणासेइ ता एगेण कयमक्कज्ज

सन्ने बालबुद्धादीं जो जत्य दीसइ सो तत्थ मारिंजति एस कडगमदी । सह तेणकारिणा मोत्तु वा त कारि-
जो तस्सम आयरिओ गच्छो वा कुल वा गणो वा त
वा वादेति । नि० चू० तृ० ५ अ ।

कडगाई-कंतवानि । वृ० द्वि० ८८ अ ।

कडगिदाहण-कटानां विदलवशादिमयानामग्नि कटा-
ग्नि, तेन दाहन कटाग्निदाहनम्, कटेन परिवेष्टितस्य
वायनमित्यर्थ । सम० १२६ ।

कडच्छुत्ता-दर्वी । नि० चू० प्र० २०२ आ ।

कडच्छेअ-कटकच्छेद । ओष० १८७ ।

कडच्छेज्ज-कटच्छेद्यम् । कटवत् क्कच्छेद्य वस्तु यत्र
विज्ञाने तत्तथा । इदं च व्यूतपटोद्वेष्टनावौ भोजनक्रि-
यादौ चोपयोगि । ज० प्र० १३६ ।

कडच्छेज्ज-द्रासप्तती कलासु नवषष्टितमा कला । ज्ञाता०
३६ ।

कडजुम्म-कृतयुग्म । यो हि राशिश्चतुष्काऽपहारेण अप-
ह्रियमाणश्चतुर्पर्यवसितो भवति स कृतयुग्म । ठाणा०
२३७, २३८ । कृत-सिद्ध-पूर्णम्, तत परस्य राशिसंज्ञा-
न्तरस्याऽभावेन न त्र्योज प्रभृतिवदपूर्णं यद् युग्मम्-
समराशिर्विशेषस्तत् कृतयुग्मम् । भग० ७४४ । त्रैतो-
जसि एकात्रिंशत् कृतयुग्मे नास्ति प्रक्षेप । सूर्य० १६७ ।

कडजुम्मकडजुम्मे-यो राशि सामयिकेन चतुष्काऽपहा-
रेणाऽपह्रियमाणश्चतुर्पर्यवसितो भवति, अपहारसमया
अपि चतुष्कापहारेण चतुर्पर्यवसिता एव, असौ राशि
कृतयुग्मकृतयुग्म इत्यभिधीयते । भग० ६६४ ।

कडजुम्मकलियोगे-कृतयुग्मवत्योजे सप्तदशादय । भग०
६६४ ।

कडजुम्मतेअगे-यो राशि प्रतिसमय चतुष्कापहारेणा-
ऽपह्रियमाणश्चतुर्पर्यवसान्ते भवति, तत्समयाश्चतुर्पर्यवसिता
एवाऽपि अपह्रियमाणापेक्षया त्र्योज, अपहारसमयापेक्षया
तु कृतयुग्म एव, इति कृतयुग्मत्र्योज इत्युच्यते । भग०
६६४ ।

कडजुम्मदावरजुम्मे-पूर्वाक्तराशिभेदसूत्राणि तद्विपरण-
नूत्रभ्योऽवसेयानि । इह च सर्वत्रापि अपहारकसमया-
पक्षमात्र पदम्, अपह्रियमाणद्रव्यापेक्ष तु द्वितीय-

मिति । इह च तृतीयादारभ्योदाहरणानि कृतयुग्मद्वा-
परे राशौ अष्टादशादय । भग० ६६४ ।

कडजोगि-कृतो योगो-घटना ज्ञानदर्शनचारित्र्यं सह येन
स कृतयोगी-गीतार्थ । ओष० ६८ ।

कडजोगी-कृतयोगी । सूनतोऽर्थतश्च छेदग्रन्थधर । व्य०
द्वि० १२३ अ । प्रत्युच्चारणे समर्थ कृतयोगी । नि०
चू० प्र० ३२२ आ । चउत्पादितवे कृतजोगा । नि०
चू० प्र० २६ आ । गीतार्थेत्यर्थ । वेद्यावच्चे वा जेण-
ज्जणतावि कडो जोगो सो वा कडजोगी । नि० चू०
प्र० २०१ आ । गार्हस्थ्ये येन कर्तनं कृतम् । वृ० द्वि०
११६ आ । कृतयोगी-गीतार्थ । वृ० द्वि० १६५ आ ।

कडड-वनस्पतिविशेष । भग० ८०४ ।

कडण-कटकमर्द । वृ० तृ० १६ अ ।

कडणा-त्रट्टिका । भग० ३७६ ।

कडत्तड-कटतटम् । गण्डतटम् । ज्ञाता० ६६ ।

कडपल्ला-उद्धरा, वस्त्रभायणा । नि० चू० द्वि० १७
आ ।

कडपूतना-व्यन्तरीविशेष । विशेषे १०१६ ।

कडपूयणसिवो-कडपूतनाशिव । दश० १०४ ।

कडपूयणा-कटपूतना । महावीर स्वामिन उपसर्गकुद् व्य-
न्तरी । आव० २१० । कटपूतना-तपस्विनामवन्दन-
कारिका व्यन्तरी । दश० ३८ ।

कडपोत्ती-यदि कटोऽस्ति ततस्तमन्तराले ददति, अथ स
नास्ति तत पोत्ति-चिलिमिनी ददति । ओष० ६२ ।

कडभू-वृक्षो । नि० चू० प्र० १२२ अ ।

कडय-कटकम् । ओष० १८० । पर्वततटम् । ज्ञाता० ६३ ।

कडयपल्लल-कटकपल्लवम् । पर्वततटव्यवस्थितजला-
शयविशेष । ज्ञाता० ६७ ।

कडला-आभरणविशेष । कनकनिगड-निगडाकार
पादाभरणविशेष सौवर्ण सम्भाव्यते, लोके च 'कडला'
इति प्रसिद्ध । ज० प्र० १०६ ।

कडवल्लो-सट्टती । नि० चू० तृ० ५६ अ ।

कडवा-करटिका । राज० ५० ।

कडवाई-कृतवादी । ईश्वरेण कृतोऽयं लोक प्रवानादि-
कृतो वा, यथा च ते प्रवादिन आत्मीयमात्मीय कृतवाद

गृहीत्वोत्थितास्तथाकृतवादिनो भण्यन्ते । सूत्र० १२ ।
 कडवाणि—इक्षुयोन्नलकादिदण्डका । आचा० ४११ ।
 लए—अजङ्गमत्वेन गृहपालका । वृ० द्वि० १०५ अ० ।
 कडसलागा—कटशलाका । आव० २२६ ।
 कडसीस—कटशीर्ष । पलाशपत्रमयम् । वृ० द्वि० २५३ अ ।
 कडहू—वृक्षविशेष । वृ० द्वि० २८ आ ।
 कडा—पर्यायार्थतया प्रतिसमयमन्यथात्वाऽवाप्ते कृता ।
 सम० १०६ ।
 कडाई—पूर्वपरिणामापेक्षया परिणामान्तरेण कृतानि । भग०
 ५६६ ।
 कडाईहि—इह पदैकदेशात् पदसमुदायो ह्यस्ततः कृत-
 योग्यादिभिः । कृता योगा—प्रत्युपेक्षणादिव्यापारा वेपा
 सन्ति ते कृतयोगिनः । भग० १२७ । कृतयोग्यादिभिः
 ज्ञाता० ७७ ।
 कडाली—कटालिका । अश्वाना मुखसयमनोपकरणविशेषो
 लोहमयः । अनुत्त० ६ ।
 क—कट—सस्तार, आसन—आसन्दकादिविष्टरम् ।
 आचा० १३४ ।
 कडाहू—बहुपाशुलिकः । त० । कटाहू—कच्छपपृष्ठभाजन-
 विशेषो वा । अनुत्त० ६ ।
 कडाहूसंठितो—कटाहसंस्थितः । आवलिकावाह्यस्य पञ्चम
 सस्थानम् । जीवा० १०४ ।
 कडि—कटी । आचा० ३८ । कटि—मध्यभागः कटीरिव ।
 जीवा० १८७ ।
 कडिई—कृतयोगी । नि० चू० प्र० १०२ अ ।
 कडिणा—वनस्पतिविशेषः । सूत्र० ३०७ ।
 कडिपट्टइल्ल—कटिपट्टकवात् । उत्त० ६८ ।
 कडिपट्टए—करिपट्टकः । आव० ६२६ ।
 कडिपट्टओ—कटिपट्टकः । उत्त० ६८ । अणच्छादनम् । वृ०
 तु० १०२ अ ।
 कडिबंधण—कटिवन्धनम् । चोलपट्टकः । आचा० २८७ ।
 कडिय—शरीरमध्यभागो कटिः, ततोऽन्यस्यापि मध्यभागः
 कटिरिव कटिरिति । ज० प्र० २८ । कट सजातो-
 ऽप्येति कटितः—कटान्तरेणोपरि आवृत्तः । जीवा० १८७ ।
 कडियड—कटितटम् । मध्यभागः । जीवा० १८७ ।

कडिल्ल—कटाहः । ओष० ५० । गहनम् । वृ० तु० १५६
 आ । व्य० द्वि० १७५ आ । उपकरणभेदः । दश०
 १६४ । कटिकः । विशेषः १०३७ । मण्डकादिपचन-
 भाजनम् । उपा० २१ । महागहनम् । व्य० प्र०
 १७८ अ ।
 कडिल्लकं—मृन्मय चनकादिभर्जनपात्रम् । पिण्ड० १६४ ।
 कडिल्लग—गहनम् । व्य० प्र० २५७ ।
 कडिल्लदेसं—कडिल्लदेशः । गहनप्रदेशः । व्य० प्र० २०५
 आ ।
 कडु—कटु । तीक्ष्णः । उत्त० ६५३ ।
 कडुअंफल—कटुकफलम् । अशुभफल—विपाकदारुणमित्यर्थः ।
 दश० १५६ ।
 अडुअ—कटुकः । आद्रकतीमनादिः । दश० १८० ।
 कडुए—कटुकः । रोगविशेषः । कटुकः नागरादि, तद्विषय
 स कटुकोऽनिष्ट एवेति । भग० ४८४ । वैषद्यच्छेदनकृत्
 कटुकः । ठाणा० २६ । कटुकम्—अनिष्टम् । औप०
 ४२ । भग० २३१ ।
 कडुओ—अपराधापन्नस्य गोष्ठिकस्य यो दण्डपरिच्छेदकारी
 स कटुको भण्यते । वृ० द्वि० १६१ । कटुक—
 शीतातपरोगादिदोषबहुलतया परिणामदारुणः । सूर्य०
 १७२ ।
 कडुग—कटाहः । आव० १६८ । दोसावणस्त गोष्ठियस्म
 दण्डपरिच्छेदकारी कडुगो भण्यति । नि० चू० प्र०
 १५८ आ ।
 कडुगतुविफलं—कटुकतुम्बीफलम् । प्रज्ञा० ३६४ ।
 कडुगतुंबी—कटुकतुम्बी । प्रज्ञा० ३६४ ।
 कडुगफलविवागो—कटुकफलविपाकः । उत्त० ३०३ ।
 कडुच्छिका—दर्वी । ओष० १६६ ।
 कडुच्छुअं—कडुच्छुकम्—घृषाधानकम् । ज० प्र० १६३ ।
 कडुच्छुवं—दर्वी । ओष० १६१ ।
 कडुच्छुग—कडुच्छुकः । तापसमिक्षाभाजनविशेषः । आव०
 ३५६ ।
 कडुच्छुय—परिवेषणाद्यर्थो भाजनविशेषः । भग० २३८ ।
 कडुभंड—वेसणं द्विगु-मरिचादि, कटुकं घृण्ठयादिमाण्ड
 घटादि, इति कटुमाण्डम् । वृ० द्वि० २७१ अ ।

कडुय-कटुकम् । दारुणम् । प्रभ० १६ । अनिष्टार्थम् ।
 प्रभ० ११६ । लवणसमुद्रस्य उदके पञ्चमभेद । जीवा०
 ३७० । कटुकाम्-चित्तोद्वेगकारिणीम् । आचा० ३८८ ।
 कडुयदोद्विग-कटुक दौर्घिकम् । आवाया 'दूवी-कडू'
 नामकशाकविशेष । आव० ७२३ ।
 कडुया-कटुका । तीक्ष्णा । जीवा० ३५१ ।
 कडुहड- नि० चू० प्र० २०२ आ ।
 कडेवरसेणि-कलेवरश्रेणि । कलेवराणि-एकेन्द्रियशरीराणि
 तन्मयत्वेन तेषां श्रेणि कलेवरश्रेणि-वशादिविरचिता
 प्रासादादिद्वारोहणहेतु । उक्त० ३४१ ।
 कडुस्ति-निन्दयन्ति । आव० ३४३ ।
 कडुति-कपयन्ति । उक्त० १४८ ।
 कडुऊण-कर्पयित्वा । आव० २०५ ।
 कडुओ-क्षित । आव० ४२५ ।
 कडुज्जमाणो-आकृष्यमाण । प्रभ० ६२ ।
 कडुय-कृष्ट । उक्त० २१५ । उक्तम् । वृ० वृ० १४२
 अ । कृष्ट-आकर्षित । प्रभ० २१ ।
 कडुमि-क्वथयिष्यामि । आव० ३६६ ।
 कडुकाडुहि-कर्पणापकर्पणे परमाधामिककृतं । उक्त०
 ४५६ ।
 कडिअ-क्वथित । निष्पक्व । ज० प्र० १०५ ।
 कडिण-कठिनम् । वशकटादि । आचा० ३७२ । तृण-
 विशेष । वृ० वृ० ५२ आ । वसो । नि० चू० प्र०
 १३४ आ ।
 कडिणिय-अतिशयेन घनम् । वृ० प्र० ५५ अ ।
 कडिय-क्वथितम् । जीवा० २७८ ।
 कडियाई-क्वथितादयः । क्वथित तीमनादि तदादयः ।
 पिण्ड० १६८ ।
 कण-शाल्यादेः । आचा० ३४६ । कण-तन्दुल । उक्त०
 ४५ ।
 कणइरगुम्मा-कणवीरगुल्मा ज० प्र० ६८ ।
 कणइरा-कणयरा । अतिस्निग्धतया शुष्णशुष्णस्वेद-
 कणाकीर्णा । जीवा० २७६ ।
 कणए-पर्वगविशेष । प्रज्ञा ३३ । अष्टाशीत्यामष्टमो
 महाग्रह । सूर्य० २६४ । ज० प्र० ५३४ । ठाणा०

७८ ।
 कणओ-कनक । शुष्णरेख प्रकाशरहितश्च । आव०
 ७५२ ।
 कणक-वनस्पतिविशेष । भग० ८०२ । वाणविशेष ।
 प्रभ० २१ । कणका-वाणा । सम० १५७ ।
 कणकणए-अष्टाशीत्या नवमो महाग्रह । सूर्य० २६५ ।
 ज० प्र० ५३४ । ठाणा० ७८ ।
 कणकनिज्जुत्त-कनकनियुक्तानि । हेमखचितानि ।
 ज्ञाता० ५८ ।
 कणकोटक-निष्ठुर कृमि । उक्त० ४५७ ।
 कणकुडग-कणिककुण्डम् । कणिकाभिभिश्चा कुक्कुमा ।
 आचा० ३४६ । आव० ८१४ ।
 कणग-कनकतिलकम् । भूषणविधिविशेष । जीवा०
 २६६ । कनक देवकाञ्चनम् । आव० १८४ । कनके
 भव कानक । आव० २३१ । कनक वाण-
 विशेष । वृ० द्वि० २३३ आ । कणक विन्दु-
 शलाका वा । कनक सुवर्णमेव । औप० ५२ । तार-
 कपात । औष० २०१ । घृतवरद्वीपे पूर्वाद्धाधिपतिदेव ।
 जीवा० ३५४ । कनक-पीतरूप सुवर्णविशेष । ज०
 प्र० २३ । धान्यम् । भग० ४७० । कनक-रेखा-
 रहित । व्य० द्वि० २५४ आ ।
 कणगकताणि-कनककान्तीनि । कनकस्यैव कान्तियेषा
 तानि । आचा० ३६४ ।
 कणगकूडे-कनककूटम् । विद्युत्प्रभवक्षस्कारपर्वते पञ्चम-
 कूटस्य नाम । ज० प्र० ३५५ ।
 कणगकेउ-कनककेतु । अहिच्छत्रानगर्या नृपति । ज्ञाता०
 १६३ । हस्तिशीर्षेनगरे नरपति । ज्ञाता० २२७ ।
 कणगखड्याणि-कनकखचितानि । कनकरसस्तवकाखि-
 तानि । आचा० ३६४ ।
 कणगखचितं-कणगसुत्तेण फुल्लिया जस्स पाडिया त
 कणगखचित । नि० चू० प्र० २५५ अ ।
 कणगखचिय-कनकखचितम् । विच्छुरितम् । जीवा० २५३ ।
 कणगखलं-कनकखलम् । आश्रयपदम् । आव० १६५ ।
 कणगजाल-कनकजालम् । भूषणविधिविशेष । जीवा०
 २६८ ।

कणगजभय-कनकध्वज । कनकरथराजपुत्र । आव० ३७३ । कनकध्वज-कनकरथराजपुत्र । ज्ञाता० १८६ ।

कणगणिगरमालिय-कनकनिगरमालिका । भूषणविधिविशेष । जीवा० २६६ ।

कणगणिगल-कनकनिगड । निगडाकार पादाभरणविशेष मौवर्ण सभाव्यते । लोके च 'कडला' इति प्रसिद्ध । ज० प्र० १०६ ।

कणगणिज्जुत्त-कनकनियुक्तम् । कनकविच्छुरित, कनकपट्टिकासवलितमित्यर्थ । ज० प्र० ३७ ।

कणगतिदूसेण-कनकतिन्दूषेण । स्वर्णकन्दुकेन । विपा० ८४ ।

कणगतिलक-कनकतिलकम् । ललाटाभरणम् । ज० प्र० १०६ ।

कणगनिगरण-कनकस्य निगरण कनकनिगरणम्, गालित कनकमिति भाव । जीवा० २६७ ।

कणगनिगल-कनकनिगलानि । निगडाकारा मौवर्णपादाभरणविशेषा । औप० ५५ ।

कणगनिज्जुत्त-कनकनियुक्तम् । कनकविच्छुरितम् । जीवा० १६२ ।

कणगपट्ट-कणगेण जस्म पट्टा कता त कणगरट्ट । मिगा । नि० ब्रू० प्र० २५५ अ ।

कणगपट्टाणि-कनकपट्टानि । कृतकनकरसपट्टानि । आचा० ३६४ ।

कणगपट्टा-कनकपट्टान् । काश्चिदिति रूपकम् । ज्ञाता० २३१ ।

कणगपिट्टी-कनकपट्टि । एतादृशो मृग । ओध० १५८ ।

कणगपुर-कनकपुरम् । प्रियचन्द्रराजधानी । विपा० ६५ ।

कणगप्पभा-धर्मकथाया पञ्चमवर्गस्य षोडशममध्ययनम् । ज्ञाता० २५२ ।

कणगप्पभो-रनकप्रभ । घृनवरद्वीपेअराद्धाधिपतिदेव । जीवा० ३५४ ।

कणगफुल्लिय-कणगेण जस्म फुल्लिताओ दिण्णाओ त कणगफुल्लिय । नि० ब्रू० प्र० २५५ अ ।

कणगफुसियाणि-कनकम्पुष्टानि । आचा० ३६८ ।

कणगरहे-कनकरथ । विजयपुरनगराधिपति । विपा०

७५ । तैतलिपुरनगरे राजा । ज्ञाता० १८४ । आव० ३७३ ।

कणगलता-चमरेन्द्रस्य सोमलोकपालस्य द्वितीयाअग्रमहिपी । ठाणा० २०४ ।

कणग-चमरेन्द्रस्य सोमलोकपालस्य द्वितीयाअग्रमहिपी । भग० ५०३ ।

कणगवत्थु-कनकवस्तु । द्विपृष्ठवासुदेवनिदानभूमि । आव० १६३ ।

कणगसंताणे-कनकसन्तानक । अष्टाशीत्यामेकादशो महाग्रह । सूर्य० २६४ ।

कणगसनामा-कनकेन सह एकदेशेन ममान नाम येषा ते कनकममाननामान । सूर्य० २६५ ।

कणगा-धर्मकथाया पञ्चमवर्गस्य पञ्चदशममध्ययनम् । ज्ञाता० २५२ । चमरेन्द्रस्य सोमलोकपालस्य प्रथमाअग्रमहिपी । ठाणा० २०४ । भग० ५०३ । भीमस्य राक्षसेन्द्रस्य तृतीयाअग्रमहिपी । ठाणा० २०४ । भग० ५०४ ।

चतुरिन्द्रियजीवविशेषा । प्रज्ञा० ४२ । जीवा० ३२ ।

कणगा-सण्डरेहा पगासविरहिता य । नि० ब्रू० तु० आ ।

कणगाणि-कनकानि । कनकरसच्छुरितानि । आचा० ३६४ ।

कणगावलि-कनकावली । मौवर्णमणिकमयी । भग० ४७७ ।

कणगावलिमहो-कनकावलिभद्र । कनकगलिद्वीपे पूर्वाद्धाधिपतिदेव । जीवा० ३६६ ।

कणगावलिमहाभद्रो-कनकावलिमहाभद्र । कनकावलिद्वीपेअराद्धाधिपतिदेव । जीवा० ३६६ ।

कणगावलिवरमहावरो-कनकावलिवरमहावर । कनकावलिद्वरे समुद्रेअराद्धाधिपतिदेव । जीवा० ३६६ ।

कणगावलिवरावभासमहो-कनकावलिवरावभासमहाभद्र । कनकावलिनगरावभासे द्वीपे पूर्वाद्धाधिपतिदेव । जीवा० ३६६ ।

कणगावलिवरावभासमहाभद्रो-रनकावलिवरावभासमहाभद्र । कनकावलिनगरावभासे द्वीपे अपराद्धाधिपतिदेव । जीवा० ३६६ ।

कणगावलिवरावभासमहावरो-कनकावलिनगरावभासम-

हावर । कनकावलिवरावभासे समुद्रेऽपराद्धाधिपतिर्देव ।
जीवा० ३६६ ।

कणगावलिवरावभासवरो—कनकावलिवरावभासवर ।
कनकावलिवरावभासे समुद्रे पूर्वाद्धाधिपतिर्देव । जीवा०
३६६ ।

कणगावलिवरावभासो—कनकावलिवरावभास । द्वीप-
विशेष ममुद्रविशेषश्च । जीवा० ३६८ ।

कणगावलिवरो—कनकावलिवर । द्वीपविशेष समुद्रविशे-
पश्च । जीवा० ३६८ । कनकावालसमुद्रे पूर्वाद्धाधिपति-
र्देव । जीवा० ३६६ ।

कणगावली—कनकावलि । कनकमयमणिकमयो भूषण-
विशेष । कल्पनया तदाकार यत्पस्तत् । तपोविशेष ।
औप० २६ । तपोविशेष । नि० ब्रू० प्र० ३०६ आ ।
कनकावली—कनकमयमणिकरूप आभरणविशेष तपो-
विशेषश्च । अन्त० २७ । कनकमणिमयी । जीवा० २५३ ।
कनकावलि—द्वीपविशेष समुद्रविशेषश्च । जीवा० ३६८ ।
सुवर्णमणिर्ह कणगावली । नि० ब्रू० प्र० २५४ आ ।
कणतो—कनक । रेखारहितो ज्योतिष्मिण्ड । ओष०
२०५ ।

कणपूपलिय—कणपूपलिका, कणिकाभिर्मिश्रा पूपलिका
कणपूपलिका । आचा०, ३४६ ।

कणय—कणका, वाणविशेष । ज० प्र० २०६ । प्रह-
रणविशेष । नि० ब्रू० द्वि० ५७ आ ।

कणयमूल—कनकमूलम् । विल्वमूलम् । उक्त० १४२ ।

कणयर—गुल्मविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

कणविताणए—कणवितानक । अष्टाशीत्या दशमो महा-
ग्रह । सूर्य० २६५ । ज० प्र० ५३४ । अष्टाशीत्या
दशमो महाग्रह । ठाणा० ७८ ।

कणवीर—म्लेच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।

कणसताणए—अष्टाशीत्यामेकादशो महाग्रह । ठाणा०
७८ । ज० प्र० ५३४ ।

कणादो—कणादमतप्ररूपक । विशे० ८६६ ।

कणिआरवण—कणिकारवनम् । आव० १८६ ।

कणिक—धान्यविशेष । आव० १०२ । कणिक
आव० ८५५ ।

कणिककमंडलिआ—ओष० १३७ ।

कणिककमच्छा—मत्स्यविशेषा । जीवा० ३६ । प्रज्ञा०
४४ ।

कणितारखखे—दिक्कुमाराणा चैत्यवृक्ष । ठाणा० ४८७ ।

कणिया—क्वणिता, वाचिद् वीणा । ज० प्र० १०१ ।
कणिका । आव० ८५५ । तुसमुही । नि० ब्रू० प्र०
१६६ अ ।

कणियारय—कणिकारक । कुस्मितवृक्षविशेष । आव०
५५७ ।

कणियारे—दिशाचरविशेष । भग० ६५६ ।

कणीयस—कनीयात्, कनिष्ठ, लघुरिति । अन्त० ८ ।

कणुओ—रज, धूलिरज । दश० ४७ ।

कणुय—कणुकम्, त्वगाद्यवयव । आचा० ३४७ ।

कणे—कण । अष्टाशीत्या सप्तमो महाग्रह । ज० प्र०
५३४ । ठाणा० ७८ ।

कणेरदत्त—कणेरदत्त, कुरुषु गजपुराधिपति । उक्त० ३७७ ।

कणेरदत्ता—कणेरुदत्ता, ब्रह्मदत्तस्याऽष्टाग्रमहिषीणा मध्ये
तृतीया । उक्त० ३७६ ।

कणेरुदत्ता—कणेरुपदिका, ब्रह्मदत्तस्याऽष्टाग्रमहिषीणा
मध्ये तुरीया । उक्त० ३७६ ।

कणेरुसेणा—कणेरुसेना, ब्रह्मदत्तस्याऽष्टाग्रमहिषीणा मध्ये
पञ्ची । उक्त० ३७६ ।

कणो—कण, अष्टाशीत्या सप्तमो महाग्रह । सूर्य० २६४ ।

कणतेपुर—अपस्तजोव्वणाण रायदुहियाण सगहो कण-
तेपुर । नि० ब्रू० प्र० २७१ अ ।

कण्ण—कर्ण । आव० १६२ । वित्थारकण्ण । नि० ब्रू०
तृ० ४८ आ । कन्या, कन्या इव कन्या, अफला अथवा

दूरफला । ज० प्र० २०६ । कोण । नि० ब्रू० प्र०
१२ आ । कर्ण—प्रथमकोटिभागरूप । सूर्य० ४६ ।

आव० ६२१ । श्रवण । प्रश्न० ८ । कोटिभाग ।
सूर्य० ८ ।

कण्णकल—कर्णकलम्, कर्णकलमिति च क्रियाविशेषेण द्रष्ट-
व्यम्, तच्चैव भावनीयम्—कर्णम्—अपरमण्डलगतप्रथम-
कोटिभागरूप लक्ष्यीकृत्याऽधिकृतमण्डल प्रथमक्षणादूर्ध्व क्षणे
क्षणे कलयातिप्रान्त यथा भवति तथा । सूर्य० ४६ ।

कण्णकला-कर्णकला, कर्ण-कोटिभाग, तमधिकृत्याऽपरेपा
मतेन कला-मात्रा । सूर्य० ८ ।
कण्णग-कन्धका, कन्धा । आव० ८६३ ।
कण्णमूधा-कण्णमलो । नि० चू० प्र० १६० आ ।
कण्णचवेडय-दण्डविशेष । नि० चू० प्र० २६६ अ ।
कण्णत्तिया-चर्मपक्षिविशेष । प्रज्ञा० ४६ । जीवा०
४१ ।
कण्णधार-कर्णधार । आव० ३८७ । कर्णधार, निर्वा-
मकविशेष । आव० ६०२ ।
कण्णपाडरणा-कर्णप्रावरणनामा अन्तरद्वीप । प्रज्ञा०
५० ।
कण्णपाली-कर्णपाली । भूषणविधिविशेष । जीवा०
२६६ ।
कण्णपावरणो-कर्णप्रावरण, अन्तरद्वीपविशेष । जीवा०
१४४ ।
कण्णपीढ-कर्णपीठम्, कर्णाभरणविशेषरूपम् । जीवा०
१६२ । भग० १३२ । प्रज्ञा० ८८ । औप० ५० ।
कण्णपूर-कर्णपूरम्, कर्णाभरणविशेष । भग० ३१७ ।
कण्णरोडय-कर्णरोटकम्, राटि । आव० ८६ ।
कण्णलोयण-शतभिषग्नक्षत्रस्य गोत्रम् । सूर्य० १५० ।
कण्णवालि-वर्णवाली, कर्णोपरितनविभागभूषणविशेष ।
ज० प्र० १०६ ।
कण्णसप्पे-राहो नवम नाम । सूर्य० २८७ ।
कण्णा-तरुणित्थी । नि० चू० द्वि० १६७ आ ।
कण्णाकर्णिण-नि० चू० तृ० ५५ अ । ण संघरिस्सति
ताहे कण्णाकर्णिण भरेति । नि० चू० तृ० ५० आ ।
कण्णाघातो-कर्णाघात, कर्णयोराघात । उक्त० ३०३ ।
कण्णायत्त-कर्णायतम्, कर्ण यावद् आयतम्-आकृष्टम् ।
भग० ६३ ।
कण्णायय-कर्ण यावदाकृष्ट कर्णायत । भग० २३० ।
आकर्णमाकृष्ट । भग० ३२३ ।
कण्णाहिडिस्सति- । ओष० ६२ ।
कण्णाहुइ-पूर्णकर्णम् । महाप्र० ।
कण्णिअ-कर्णिका, कोणा । ज० प्र० २२६ । वीज-
कोण । ज० प्र० २४२ ।

कण्णिअ-कर्णिका, कोणा । अनु० १७२ ।
कण्णिगा-कर्णिका, वीजकोश । ज० प्र० २८४ ।
कण्णिते-कर्णिका, कोणविभाग । ठाणा० ४३५ ।
कण्णियार-कर्णिकार, वृक्षविशेष । जीवा० ३५५ ।
कण्णियारकुसुमं-कर्णिकारकुसुमम्, काञ्चनारकुसुमम् ।
प्रज्ञा० ३६१ ।
कण्णिल्ल-पदैकदेशे पदसमुदायोपचारात् कण्णिलायनम्,
शतभिषगोत्रम् । ज० प्र० ५०० ।
कण्ह-कृष्ण, परित्वाजकविशेष । औप० ६१ । नवमो
वासुदेव । आव० १५६ । साधारणबादरवनस्पतिकाय-
विशेष । प्रज्ञा० ३४ । बलदेववासुदेवयोर्धर्माचार्यनाम ।
सम० १५३ । वनस्पतिविशेष । भग० ८०४ । कृष्ण-
पुरुषसिंहधर्माचार्य । आव० १६३ । वसुदेवपुत्र । वश०
३६ । हरितविशेष । प्रज्ञा० ३३ । कन्दविशेष ।
उक्त० ६६१ । द्वारकाया वासुदेव । अन्त० २ । जाता०
१०० । वासुदेवनाम । निरय० ३६ ।
कण्हकन्द-कृष्णकन्द । अनन्तकायवनस्पतिविशेष । भग०
३०० । प्रज्ञा० ३६४ ।
कण्हकणवीरए-कृष्णकणवीर । वृक्षविशेष । प्रज्ञा०
३६० ।
कण्हगोमी-कृष्णगोमी, कर्णशृगाली । व्य० द्वि० १८७
अ ।
कण्हदल-वनस्पतिविशेष । भग० ८०२ ।
कण्हपक्खिय-कृष्णपाक्षिक । अधिकतरमसारभान् जीव ।
प्रज्ञा० ११७ ।
कण्हपरिव्वायगा-कृष्णपरित्वाजका, परित्वाजकविशेषा ।
नारायणभक्तिका इति केचित् । औप० ६१ ।
कण्हफुसिताओ-कर्णपृषत । नि० चू० तृ० ६० आ ।
कण्हबंघुजीवए-कृष्णबन्धुजीव । वृक्षविशेष । प्रज्ञा०
३६० ।
कण्हभूमो-कृष्णभूमि । आव० १०१ ।
कण्हराई-ईशानेन्द्रस्य द्वितीयाग्रमहिषी । भग० ५०५ ।
कृष्णपुद्गलरेखा । भग० २७१ ।
कण्हराती-कृष्णराजी, कृष्णपुद्गलपङ्क्तिरूपत्वात् ठाणा०
४३२ । धर्मकथाया दशमवर्गस्य द्वितीयमध्ययनम् ।

जाता० २५३ ।

कण्हरातीते-उत्तरपूर्वरतिकरपवते ईशानेन्द्रस्याग्रमहिष्या राजधानी । ठाणा० २३१ ।

कण्हेलेस्सा-कृष्णद्रव्यात्मिका लेख्या, कृष्णद्रव्यजनिता वा लेख्या कृष्णलेख्या । प्रज्ञा० ३४४ ।

कण्हवडेंसय-कृष्णावतसकम् । ईशानकल्पे विमानविशेष । ज्ञाता० २५३ ।

कण्हेवला-आभीरविसए नदी । नि० चू० द्वि० १०२ आ ।

कण्हसप-कृष्णसर्प । दर्वीकर-अहिभेदविशेष । दर्वीव दर्वी-फणा, तत्करणशील । जीवा० ३६ । प्रज्ञा० ४६ । राहो नवम नाम । भग० ५७५ ।

कण्हसिरी-कृष्णश्री । दत्तगाथापतिभार्या । विपा० ८२ ।

कण्हसूरवल्ली-वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

कण्हा-कृष्णा । अन्तकृद्धानामष्टमवर्गस्य चतुर्थमध्ययनम् । अन्त० २५ । कण्हा (कृष्णा)-कृष्णा (कन्या) । आभीरविषये नदीविशेष । आव० ४१२ । वासवदत्त-राज्ञी । विपा० ६५ । धर्मकथाया दशमवर्गस्य प्रथम-मध्ययनम् । ज्ञाता० २५३ । कृष्णा-आर्याविशेष । अन्त० २८ । ईशानेन्द्रस्य प्रथमाऽग्रमहिषी । भग० ५०५ । कृष्णा-योगद्वारविवरणेऽञ्जलपुरासन्ननदीविशेष । पिण्ड० १४४ ।

कण्हाते-उत्तरपूर्वरतिकरपवते ईशानेन्द्रस्याग्रमहिष्या राज-धानी । ठाणा० २३१ ।

कण्हांसोए-कृष्णाशोक । वृक्षविशेष । प्रज्ञा० ३६० ।

कण्हुइ-कुत्रचिद् देशे काले वा । उत्त० १४० ।

कण्हुई-कस्मिंश्चिद् सूत्रादौ वस्तुनि वा । उत्त० १२६ ।

कण्हुहरे-नण्डु-कस्यार्थं हरिष्यामि इत्येवमध्यवसायो । उत्त० २७४ ।

कण्हे-निरयावलिकाना प्रथमवर्गस्य चतुर्थमध्ययनम् । निरय० ३ ।

कण्हो-वभ्रवत् । कण्हो-क्रोधजयी । मर० ।

कत्त-कृत ममानेन तत्प्रयोजनमिति प्रत्युपकारार्थं यद्वा न तत् कृतम् । ठाणा० ४६६ ।

कत्तक्लो-कृतकार्यं । निष्ठिताखिलप्रयोजन । सूर्य० २६२ ।

(अल्प० ३३)

कत्तणासी-कृतनाशिन, अकृतज्ञा । ओष० ७२ ।

कत्तपुण्णो-कृतपुण्य, राजशृहे धनावहुपुत्र । आव० ३५३ ।

कत्तमाला-एकोत्कट्टीये वृक्षविशेष । जीवा० १४५ ।

कत्ता-कदा । आव० ३४२ ।

कत्ति- । अनुस० ७ ।

कत्तिकट्टा-कत्तिकाष्ठा, किप्रमाणा । सूर्य० ७ ।

कत्तिविया-कडविका-कलाचिका । ज्ञाता० ४४ ।

कत्तिसचिता-कत्ति-कत्तिसङ्ख्याता, सङ्ख्याता एकैक-समये ये उत्पन्ना सन्त सञ्चिता-कत्त्युत्पत्तिसाधर्म्याद् बुद्ध्या राशीकृतास्ते कत्तिमञ्चिता । ठाणा० १०५ ।

कत्तिसचिया-कत्तीति सङ्ख्यावाची, ततश्च कत्तित्वेन सञ्चिता-एकसमये सङ्ख्यातोत्पादेन पिण्डिता कत्तिस-ञ्चिता । भग० ७६६ ।

कत्ती-'कत्ति' इत्यनेन सङ्ख्यावाचिना द्वयादयः सङ्ख्या-वन्तोऽभिधीयन्ते । ठाणा० १०५ । कृतमस्यास्तीति कृती-पुण्यवान् परमार्थपिण्डितो वा । सूत्र० २६८ । सङ्ख्या वाची । भग० ७६६ ।

कत्त-चर्मकम् । नि० चू० प्र० ५६ आ ।

कत्तरी-कत्तरी । आव० ६२७ ।

कत्तलिकारूवा-पञ्चलतिका । ज० प्र० २२३ ।

कत्तविरिए-कार्तवीर्यं । सुभूमचक्रवर्तिपिता । आव० १६२ । ठाणा० ४३० ।

कत्तवीरिओ-सुभूमचक्रवर्तिन पिता । सम० १५२ । कार्तवीर्यं-अनन्तवीर्यपुत्र । आव० ३६२ । कार्तवीर्यं-सजातकाम-जातेच्छ । भग० १४ ।

कत्ताविय-कत्तापितम् । कर्तनं कारितम् । आव० ४१८ ।

कत्ति-कत्तिकड-क इति कृतम् । आव० ७८२ ।

छदडिया (सादडी) । नि० चू० प्र० ४२ अ ।

कत्तिए-कातिक । हस्तिनापुरे श्रेष्ठी । भग० ७३७ ।

कत्तिओ-कार्तिक । राजाभियोगविषये हस्तिनापुरे श्रेष्ठी । आव० ८११ । श्रेष्ठिविशेष । निर० २२ ।

कत्तिय-कृत्तिका । प्रथम नक्षत्रम् । ठाणा० ७७ । भरत-क्षेत्र आगमिष्यन्त्यामुत्सपिष्या चतुर्विंशतिकाया पष्ठतीर्थ-करस्य पूर्वमवनाम । सम० १५४ ।

कत्तियाणवखत्ते-कृत्तिकानक्षत्रम् । सूर्य० १३० ।

(२५७)

कत्ती-कर्त्तरिका (कृत्तिका) । ठाणा० २३४ । चम्म ।
 नि० चू० द्वि० १८ अ । कर्त्तरी, चर्मपञ्चके पञ्चमो भेद ।
 आव० ६५२ ।
 कत्थ-यत्र कथिकादि गीयते तत् कथ्यम् । ज० प्र० ३६ ।
 कत्थ-अनन्तजीववनस्पतिभेद । आचा० ५६ ।
 कत्थपुडिय-गान्धिक । नि० चू० प्र० ३५६ अ ।
 कत्थुरी-गुच्छाविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 कत्थुल-गुल्मविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 कत्थुलगुम्मा-कस्तुलगुल्मा । ज० प्र० ६८ ।
 कत्थे-कथाया साधुकथ्य ज्ञाताध्ययनवत् । ठाणा० २८८ ।
 कथगो-कथक । जीवा० २८१ ।
 कथनम्-उपदेश । आव० ६०४ ।
 कदवचीरिका-शस्त्रविशेष । ठाणा० २७३ ।
 कदवपुष्पसठिय-कदम्बपुष्पसंस्थितम् । कदम्बपुष्पवद्
 अथ सङ्कुचितम् उपरि विस्तीर्णमुत्तानीकृताऽर्द्धकपित्थ-
 मस्थानसंस्थितम् । सूर्य० २७४ ।
 कर्दयित-हीलित । आचा० ४३० ।
 कदल-वनस्पतिविशेष । भग० ८०३ ।
 कदली-वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३१, ३३ । आचा० ३० ।
 लतावलयभेद । उत्त० ६६२ । नदी० २१५ ।
 कदलीयंभो-कदलीस्तम्भ । प्रज्ञा० २६६ ।
 कदलीहर-कदलीग्रहम् । आव० १२३ ।
 कदशनम्-निष्ठान-सर्वगुणोपेत सभृतमन्नम्, रसनिर्व्यूढम्-
 एतद्विपरीत कदशनम् । दश० २३१ ।
 कदम्-कदम् । यत्र प्रविष्ट पादादिनाक्रिष्टु शक्यते कण्ठेन
 वा शक्यते । ठाणा० २३५ । द्वितीयोज्ज्वलन्वरागाराज ।
 जीवा० ३१३ । कदम्भो गोवाटादीनाम् । ठाणा० २१६ ।
 कदम्-नदीविदरकलक्षण । ज्ञाता० ६७ ।
 कदम्भ-कदम्भक । ठाणा० २२६ । आग्नेय्या दिशि वर्त-
 माने विद्युत्प्रभवर्ते नागराज । वरुणस्य पुत्रस्थानीयो
 देव । भग० १६६ ।
 कदम्भजलं-कदम्भजलम् । यद् धनकदम्भस्योपरि बहति ।
 ओष० ३२ ।
 कद्विवसं-कस्मिन् दिवसे । मर० ।
 कनगरा-काय-पानीयाय नङ्गरा-वोधित्यनिश्चलीकरण-

पापाणस्ते कनङ्गरा कानङ्गरा वा, ईषङ्गर इत्यर्थ ।
 विपा० ७१ ।
 कनकरसस्तवकाश्चितानि-कनकखचितानि । आचा०
 ३६४ ।
 कनकालुक-भृङ्गारक । ज० प्र० ५६ । भृङ्गार । ज०
 प्र० २६२ ।
 कनकावलि-तपोविशेष । व्य० प्र० ११३ आ । कनका-
 वलि-आभरणविशेष । प्रज्ञा० ३०७ ।
 कन्दलीकन्दक-सचित तक्षरीरम् । आव० ८२८ ।
 कन्दुकगति-सर्वेण सर्वत्रोत्पद्यते विमुच्यैव पूर्वस्थानम् ।
 भग० ८४ । गतिविशेष । ठाणा० ८६ ।
 कन्न-कर्ण । पिण्ड० १५३ ।
 कन्नकुल्ल-कन्यकुञ्जम् । यत्र मृगकोष्ठकनगरे जितशत्रुराज
 कन्या यामदग्नयेन पूर्वं कुञ्जीकृता पश्चाद् अकुञ्जीकृता,
 अतः सवृत्त तन्नगरनाम । नगरविशेष । आव० ३६२ ।
 कन्नधार-कर्णधार । नियामिक । ज्ञाता० १३६ ।
 कन्नपाउरणदीवे-कर्णप्रावरणद्वीप । अन्तर्द्वीपविशेष ।
 ठाणा० २२६ ।
 कन्नपालो-कर्णपाल । अलोभोदाहरणे मेण्ड । आव०
 ७०१ ।
 कन्नपीढ-कर्णविव पीठे आसने-कण्डलाधारत्वात् कर्ण-
 पीठम् । ठाणा० ४२१ ।
 कन्नवेयणा-कर्णवेदना । श्रोत्रपीडा । भग० १६७ ।
 कन्नस-कर्णिष्ठम् । लघु, जघन्यम् । उत्त० २३५ ।
 कन्नसर-कर्णसर । कर्णगामी । दश० २५३ ।
 कन्नाघाओ-कर्णाघात । आव० ७१६ ।
 कन्नामोडओ-कर्णामोदक । आव० ४८५ ।
 कन्नारोडयं-कर्णस्फोटम् । वृ० प्र० २८ आ ।
 कन्नालीय-कन्यालीकम् । कन्याविषयमवृत्तम्, अभिन्न-
 कन्यकामेव भिन्नकन्यका वक्ति विपर्ययो वा । आव०
 ८२० ।
 कन्नाहाडिया-कर्णाहता । आव० ४११ ।
 कन्नाहेडय-कर्णहितकम् । आव० २६२ ।
 कन्निया-कर्णिका । बीजकोश । भग० ५१३ । मध्य-
 गण्डिका । कर्णिका नाम उन्नतसमचित्रबिन्दुकिनी । प्रज्ञा०

८५ । कर्णिका-पत्राधारभूता । प्रज्ञा० ३७ ।
 कन्नीय-कर्णिका । भग० ५११ ।
 कन्नीरहो-कर्णिरथ । प्रवहणम् । विपा० ४५ । प्रवह-
 णविशेष । ज्ञाता० ६३ ।
 कन्नुकड-साधारणबादरवनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा०
 ३४ ।
 कन्नू-कानु । कामपि । उत्त० १६४ ।
 कन्यकुब्ज-नगरविशेष । विशेष० ४३६ ।
 कन्याचोलक-यवनालक । आव० ४२ । नदी० ८८ ।
 जवनालक । प्रज्ञा० ५४२ ।
 कन्हो-द्वारवत्या वासुदेव । वृ० पृ० ५६ आ ।
 कपर्दक-वराटक । ओष० १२६ । वराट । प्रज्ञा० ४६ ।
 कपाल-रोगविशेष । आचा० २३५ ।
 कपिजल-कपिजल । लोमपक्षिविशेष । जीवा० ४१ ।
 कपिजलक-कपिजलक । पक्षिविशेष । प्रभ० ८ ।
 कपिञ्चु-चित्रपिच्छपक्षिविशेष । आचा० ६६ ।
 कपित्थ-कपेरिव लम्बते, 'त्थे'ति च करोतीति कपि-
 त्थम् । अनु० १५० । फलविशेष । प्रज्ञा० १० । दश०
 १०० ।
 कपिल-स्वयंबुद्धविशेष । वृ० प्र० १८७ आ । प्रत्येकबुद्ध-
 विशेष । उत्त० ५ । मतविशेषप्ररूपक । उत्त० २६६ ।
 कपिलदरिसण-मतविशेष । आचा० १६३ ।
 कपिहसित-विरलवानरमुखहसितम् । ओष० २०१ ।
 कपोत-पक्षिविशेष । आचा० ३१४ ।
 कपोय-कपोत । लोमपक्षिविशेष । जीवा० ४१ ।
 कपोलपाली-गण्डरेखा । जीवा० २७६ ।
 कल्प-वत्थपुष्पकम्मादि वा कल्प, हस्त्रादि वा कल्प ।
 नि० ब्रू० द्वि० ७१ अ । कल्पत इति कल्प स्वकार्य-
 करणमामव्योपेत । भग० १५५ । कल्प-वृहत्कल्प ।
 सप्तमनिर्मुक्तिस्थानम् । आव० ६१ । आव० ७६३ ।
 कल्प-कम्बल्यादिरूपम् । ओष० ३४ । कल्प । अनु०
 १७१ । तथाविधसमाचारप्रतिपादक । ज्ञाता० ११० ।
 कल्प-तथाविधसमाचारनिरूपक शास्त्रम् । औप० ६३ ।
 कत्तव्व । नि० ब्रू० प्र० २५ आ । कल्प-विकल्प
 समाचारो वा । औप० ३६ । छेद । ठाणा० ४६६ ।

दसाकल्पववहारा । नि० ब्रू० तृ० १०० आ । कल्प-
 आचार । प्रज्ञा० ७० । अपरिहृत्य । नि० ब्रू० तृ०
 १३२ आ । कल्प-दशाश्रुतस्कन्धकल्पव्यवहारा । व्य०
 प्र० ६३ आ । आचार । आचा० १६८, २४४ ।
 ठाणा० २४४ । आचारो मयदित्यर्थ । ठाणा० ५११ ।
 करणमाचार । ठाणा १६७ । साध्वाचार । ठाणा०
 ३७१ । छेद । ठाणा० ४६७ । जिनकल्पिकादि-
 समाचार । भग० ६१ । यतिक्रियाकलाप ।
 उत्त० ५०२ । यतिव्यवहार । उत्त० ६१६ । कल्पते-
 साध्वादिक्रियासु समर्थो भवतीति कल्पो-योग्य । उत्त०
 ६३६ । विधि । नदी० ६१ । व्यवस्था स्थविरकल्पादि-
 रूपा यत्र वर्ण्यते ग्रन्थे स । नदी० २०६ । देवलोक ।
 नदी० २०७ । कल्पसूत्रम् । आव० ७२४ । दिवस ।
 वृ० प्र० २२४ आ । क्वचित्करणे । वृ० प्र० ३ अ ।
 कल्पोक्तसाध्वाचार । ठाणा० ३७३ । कल्पाद्युक्त-
 साध्वाचार सामायिकच्छेदोपस्थापनीयादि । ठाणा०
 ३७४ । कल्प्यन्ते-इन्द्रसामानिकत्रायस्त्रिंशादिदशप्रका-
 रत्वेन देवा एतेष्विति कल्पा-देवलोक । उत्त० ७०२ ।
 कम्बल्यादिरूपम् । ओष० ३४ । सम० ३८ । कृत्यम् ।
 आव० ७६१ । कारणपुष्पगो । नि० ब्रू० प्र० ७६ अ ।
 समाचार । प्रभ० १०६ । अध्वकल्प । वृ० द्वि० १२२
 आ । समाचारो विकल्पो वा । प्रभ० १५७ । कल्पशास्त्रो-
 क्तसाधुसमाचार । वृ० तृ० २४६ आ । औपम्य, सामर्थ्य,
 वर्णना, छेदन, करण, अधिवासश्च । आव० ५०० ।
 अध्वकल्प । नि० ब्रू० तृ० ४० अ । आव० ३२४ ।
 योग्य । दश० ६ । तथाविधसमाचारनिरूपक शास्त्रम् ।
 भग० ११४ । कल्प-यज्जिनकल्पिका अनवस्तृता रात्रा-
 वृत्कुटुकास्तिष्ठन्ति एष कल्प । यत्कारणे समापतिते
 अज्झुपिराणि (अमुषिराणि) तृणानि शृङ्खन्ति एष
 कल्प । व्य० द्वि० २८७ अ । कल्प-सहस्र । उत्त०
 ४६५ । समाचारी । व्य० प्र० १३६ आ । कल्पाध्ययनम् ।
 व्य० द्वि० ४२० अ । सामर्थ्ये वर्णनाया च, छेदने करणे
 तथा । औपम्ये चाऽधिवासे च, कल्पशब्द विदुर्बुधा ॥१॥
 वृ० प्र० ३ अ । जिनकल्पियाण अत्युरणवज्जो कल्पो ।
 जिनकल्प-थेरकप्पिएसु कज्जेसु अज्झुसिरगहणे कल्पो

कत्ती-कर्त्तरिका (कृत्तिका) । ठाणा० २३४ । चम्म ।
नि० चू० द्वि० १८ अ । कर्त्तरी, चर्मपञ्चके पञ्चमो भेद ।
आव० ६५२ ।

कत्थ-यत्र कथिकादि गीयते तत् कथम् । ज० प्र० ३६ ।

कत्थ-अनन्तजीववनस्पतिभेद । आचा० ५६ ।

कत्थपुडिय-गान्धिक । नि० चू० प्र० ३५६ अ ।

कत्थुरी-गुच्छाविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

कत्थुल-गुल्मविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

कत्थुलगुम्मा-कस्तुलगुल्मा । ज० प्र० ६८ ।

कत्थे-कथाया साधुकथ्य ज्ञाताध्ययनवत् । ठाणा० २८८ ।

कथगो-कथक । जीवा० २८१ ।

कथनम्-उपदेश । आव० ६०४ ।

कदंबचौरिका-शस्त्रविशेष । ठाणा० २७३ ।

कदम्बपुष्पसठिय-कदम्बपुष्पसस्थितम् । कदम्बपुष्पवद्
अथ सङ्कुचितम् उपरि विस्तीर्णमुत्तानीकृताऽद्वकपित्य-
मस्थानसस्थितम् । सूर्य० २७४ ।

कदयित-हीलित । आचा० ४३० ।

कदल-वनस्पतिविशेष । भग० ८०३ ।

कदली-वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३१, ३३ । आचा० ३० ।
लताबलयभेद । उक्त० ६६२ । नदी० २१५ ।

कदलीथंभो-कदलीस्तम्भ । प्रज्ञा० २६६ ।

कदलीहरं-कदलीगृहम् । आव० १२३ ।

कदशनम्-निष्ठान-सर्वगुणोपेत सभृतमन्नम्, रसनिर्व्यूढम्-
एतद्विपरीत कदशनम् । दश० २३१ ।

कदम्-कदम् । यत्र प्रविष्ट पादादिनाक्रिष्टु शक्यते कण्टेन
वा शक्यते । ठाणा० २३५ । द्वितीयोऽनुवेलन्धरनागराज ।
जीवा० ३१३ । कदम्बो गोवाटादीनाम् । ठाणा० २१६ ।

कदम्-नदीविदरकलक्षण । ज्ञाता० ६७ ।

कदम्-कदम्बक । ठाणा० २२६ । आग्नेय्या दिशि वर्त-
माने विद्युत्प्रभपर्वते नागराज । वरुणस्य पुत्रस्थानीयो
देव । भग० १६६ ।

कदम्बजलं-कदम्बजलम् । यद् घनकदम्बस्योपरि वहति ।
ओष० ३२ ।

कद्विषसं-कस्मिन् दिवसे । मर० ।

कदंगरा-काय-पानीयाय नङ्गरा-बोधिस्थनिश्चलीकरण-

पापाणस्ते कनङ्गरा कानङ्गरा वा, ईपन्नङ्गर इत्यर्थः ।
विपा० ७१ ।

कनकरसस्तवकाश्चितानि-कनकखचितानि । आचा०
३६४ ।

कनकालुक-भृङ्गारक । ज० प्र० ५६ । भृङ्गार । ज०
प्र० २६२ ।

कनकावलि-तपोविशेष । व्य० प्र० ११३ आ । कनका-
वलि-आभरणविशेष । प्रज्ञा० ३०७ ।

कन्दलीकन्दक-सचित्त तक्षरीरम् । आव० ८२८ ।

कन्दुकगति-सर्वेण सर्वत्रोत्पद्यते विमुच्यैव पूर्वस्थानम् ।
भग० ८४ । गतिविशेष । ठाणा० ८६ ।

कन्न-कर्ण । पिण्ड० १५३ ।

कन्नकुल्लं-कन्यकुञ्जम् । यत्र मृगकोष्ठकनगरे जितशत्रुराज
कन्या यामदान्येन पूर्वं कुञ्जीकृता पश्चाद् अकुञ्जीकृता,
अतः सवृत्त तन्नगरनाम । नगरविशेष । आव० ३६२ ।

कन्नधार-कर्णधार । नियामक । ज्ञाता० १३६ ।

कन्नपाउरणदीवे-कर्णप्रावरणद्वीप । अन्तर्द्वीपविशेष ।
ठाणा० २२६ ।

कन्नपालो-कर्णपाल । अलोभोदाहरणे मेण्ड । आव०
७०१ ।

कन्नपीढ-कर्णविव पीठे आसने-कण्डलाधारत्वात् कर्ण-
पीठम् । ठाणा० ४२१ ।

कन्नवेयणा-कर्णविदना । श्रोत्रपीडा । भग० १६७ ।

कन्नस-कनिष्ठम् । लघु, जघन्यम् । उक्त० २३५ ।

कन्नसर-कर्णसर । कर्णगामी । दश० २५३ ।

कन्नाघाओ-कर्णाघात । आव० ७१६ ।

कन्नामोडओ-कर्णामोटक । आव० ४८५ ।

कन्नारोडयं-कर्णस्फोटम् । वृ० प्र० २८ आ ।

कन्नालीय-कन्यालीकम् । कन्याविषयमवृत्तम्, अभिन्न-
कन्यकामेव भिन्नकन्यका वक्ति विपर्ययो वा । आव०
८२० ।

कन्नाहाडिया-कर्णाहृता । आव० ४११ ।

कन्नाहेडयं-कर्णहिटकम् । आव० २६२ ।

कन्निया-कर्णिका । बीजकोष्ठ । भग० ५१३ । मध्य-
गण्डिका । कर्णिका नाम उन्नतसमचित्रबिन्दुकिनी । प्रज्ञा०

८५ । कर्णिका-प्रवाधारभूता । प्रज्ञा० ३७ ।
 कन्नोय-कर्णिका । भग० ५११ ।
 कन्नोरहो-कर्णिरथ । प्रवहणम् । विपा० ४५ । प्रवह-
 णविशेष । ज्ञाता० ६३ ।
 कन्नुक्कड-साधारणवादरवनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा०
 ३४ ।
 कन्नू-कानु । कामपि । उत्त० १६४ ।
 कन्यकुब्ज-नगरविशेष । विशे० ४३६ ।
 कन्याचोलक-यवनालक । आव० ८२ । नदी० ८८ ।
 जवनालक । प्रज्ञा० ५४२ ।
 कन्हो-डारवत्या वासुदेव । वृ० पृ० ५६ आ ।
 कपर्दक-वराटक । ओष० १२६ । वराट । प्रज्ञा० ४६ ।
 कपाल-रोगविशेष । आचा० २३५ ।
 कपिञ्जल-कपिञ्जल । लोमपक्षिविशेष । जीवा० ४१ ।
 कपिञ्जलक-कपिञ्जलक । पक्षिविशेष । प्रश्न० ८ ।
 कपिञ्चु-चित्रपिच्छपक्षिविशेष । आचा० ६६ ।
 कपित्थ-कपेरिव लम्बते, 'त्येति च करोतीति कपि-
 त्थम् । अनु० १५० । फलविशेष । प्रज्ञा० १० । दश०
 १०० ।
 कपिल-स्वयंबुद्धविशेष । वृ० प्र० १८७ आ । प्रत्येकबुद्ध-
 विशेष । उत्त० ५ । मतविशेषप्ररूपक । उत्त० २६६ ।
 कपिलवरिसण-मतविशेष । आचा० १६३ ।
 कपिहसित-विरलवानरमुखहसितम् । ओष० २०१ ।
 कपोत-पक्षिविशेष । आचा० ३१४ ।
 कपोय-कपोत । लोमपक्षिविशेष । जीवा० ४१ ।
 कपोलपाली-गण्डरेखा । जीवा० २७६ ।
 कप्प-वत्थपुष्कलम्मादि वा कप्प, रुक्खादि वा कप्प ।
 नि० चू० द्वि० ७१ अ । कल्पत इति कल्प स्वकार्य-
 करणसामर्थ्योपत । भग० १५५ । कल्प-वृहत्कल्प ।
 सप्तमनिर्युक्तिस्थानम् । आव० ६१ । आव० ७६३ ।
 कल्प-कम्बल्यादिरूपम् । ओष० ३४ । कल्प । अनु०
 १७१ । तथाविधसमाचारप्रतिपादक । ज्ञाता० ११० ।
 कल्प-तथाविधसमाचारनिरूपक शास्त्रम् । औप० ६३ ।
 कत्तव्व । नि० चू० प्र० २५ आ । कल्प-विकल्प
 समाचारो वा । औप० ३६ । छेद । ठाणा० ४६६ ।

दसाकप्पववहारा । नि० चू० तृ० १०० आ । कल्प-
 आचार । प्रज्ञा० ७० । अपरिहय । नि० चू० तृ०
 १३२ आ । कल्प-दशाश्रुतस्कन्धकल्पव्यवहारा । व्य०
 प्र० ६३ आ । आचार । आचा० १६८, २४४ ।
 ठाणा० २४४ । आचारो मयदित्यर्थ । ठाणा० ५११ ।
 करणमाचार । ठाणा १६७ । साध्वाचार । ठाणा०
 ३७१ । छेद । ठाणा० ४६७ । जिनकल्पिकादि-
 समाचार । भग० ६१ । यतिक्रियाकलाप ।
 उत्त० ५०२ । यतिव्यवहार । उत्त० ६१६ । कल्पते-
 साध्वादिक्रियासु समर्थो भवतीति कल्पो-योग्य । उत्त०
 ६३६ । विधि । नदी० ६१ । व्यवस्था स्यविरकल्पादि-
 रूपा यत्र वर्ण्यते ग्रन्थे स । नदी० २०६ । देवलोक ।
 नदी० २०७ । कल्पसूत्रम् । आव० ७२४ । दिवम ।
 वृ० प्र० २२४ आ । क्वचित्करणे । वृ० प्र० ३ अ ।
 कल्पोक्तसाध्वाचार । ठाणा० ३७३ । कल्पाद्युक्त-
 साध्वाचार सामायिकच्छेदोपस्थापनीयादि । ठाणा०
 ३७४ । कल्प्यन्ते-इन्द्रसामानिकत्रायस्त्रिंशद्विंशदशप्रका-
 रत्वेन देवा एतेष्विति कल्पा-देवलोक । उत्त० ७०२ ।
 कम्बल्यादिरूपम् । ओष० ३४ । सम० ३८ । कृत्यम् ।
 आव० ७६१ । कारणपुद्गलो । नि० चू० प्र० ७६ अ ।
 समाचार । प्रश्न० १०६ । अध्वकल्प । वृ० द्वि० १२२
 आ । समाचारो विकल्पो वा । प्रश्न० १५७ । कन्पणाज्जो-
 क्तसाधुसमाचार । वृ० तृ० २४६ आ । औपम्य, सामर्थ्य,
 वर्णना, छेदन, करण, अधिवासश्च । आव० ५०० ।
 अध्वकल्प । नि० चू० तृ० ४० अ । आव० ३२४ ।
 योग्य । दश० ६ । तथाविधसमाचारनिरूपक शास्त्रम् ।
 भग० ११४ । कल्प-यज्जिनकल्पिका अनवस्तृता रात्रा-
 वुत्तुदुकास्तिष्ठन्ति एष कल्प । यत्कारणे समापतिते
 अज्झुपिराणि (अशुपिराणि) तृणानि शृङ्खन्ति एष
 कल्प । व्य० द्वि० २८७ अ । कल्प-सदृश । उत्त०
 ४६५ । समाचारी । व्य० प्र० १३६ आ । कल्पाध्ययनम् ।
 व्य० द्वि० ४२० अ । सामर्थ्ये वर्णनाया च, छेदने करणे
 तथा । औपम्ये चाऽधिवासे च, कल्पशब्द विदुर्बुधा ॥१॥
 वृ० प्र० ३ अ । जिणकप्पियाण अत्युरणवज्जो कप्पो ।
 जिणकप्प-थेरकप्पिएसु कज्जेसु अज्झुसिरगहणे कप्पो

भवति । नि० चू० प्र० १६१ आ । ८६४००००००००
वर्षात्मक काल । आचा० १७ । ममाचारविशेष ।
विशे० ८ । वैमानिकदेवाऽऽवासाभिधायक । भग० ६१ ।
देवलोक । भग० २२१ । स्वकार्यकरणसमर्थो वस्तुस्थ ।
भग० २६६ । छेद । उत्त० ६३८ । उपधि । दश०
२५० । पिण्ड० ७२ ।

कप्पड्-कल्पते । युज्यते । आचा० ४७ । कल्प्यते-वर्तते ।
आचा० १४१ । कल्पते-युज्यते । उपा० १३ ।
कल्पते-प्रभवति, पौन पुन्येनोत्पद्यते । आचा० १४१ ।
कप्पओ-कल्पक । कपिलब्राह्मणपुत्र । आव० ६६१ ।
कप्पकरण-कल्पकरणम् । भाजनस्य धावनविधिलक्षणम् ।
वृ० प्र० २५८ आ । नि० चू० द्वि० २८ आ ।
कप्पकार-कल्पकरा । विधिकारिण, परिकर्मकारिण ।
ज० प्र० २४२ ।

कप्पट्ट-कल्पस्थ । समयपरिभाषया बालक उच्यते । वृ०
प्र० १४५ आ ।
कप्पट्टओ-बालक । पिण्ड० ६२ ।
कप्पट्टग-बाल । नि० चू० द्वि० ११६ आ । बालक ।
व्य० द्वि० ८ अ । कल्पस्थका-बाला । व्य० प्र०
११६ अ ।

कप्पट्टगरुह्य-कल्पस्थकरूप । शिशु । आव० ६३६ ।
कप्पट्टिता-जिणकप्पिया । नि० चू० प्र० २६ आ ।
कप्पट्टितो-कल्पशास्त्रोक्तसाधुसमाचारे स्थिति-अवस्थान
कल्पस्य मर्यादा । वृ० तृ० २५१ अ ।
कप्पट्टितो-आयरियाण पदारुणपालगो । नि० चू० प्र०
३०७ अ ।

कप्पट्टिया-श्रेष्ठिवधू । ठाणा० २६६ । पञ्चयामवर्ग-
प्रतिपन्ना । वृ० तृ० १२५ अ ।
कप्पट्टो-सेज्जायरधूया । नि० चू० प्र० ७७ आ । तरुणी ।
वृ० तृ० ७६ आ ।

कप्पड्पहारी-कर्पटप्रहार । लकुटाकारवसितचीवरस्ता-
डनम् । प्रश्न० ५६ ।

कप्पड्डिओ-कार्पटिका । ओघ० ८६ । सम० ३८ ।
कार्पटिक-ब्रह्मदत्तसेवक । आव० ३४१ । स्वप्ने द्रष्टान्त ।
आव० ३४३ ।

कप्पड्डिओ-कार्पटिक । आव० ३८४ ।

कप्पड्डितो-ब्रह्मदत्तसेवक । उत्त० १४५ ।

कप्पड्डिय-कार्पटिक । आव० १६१ । दश० ५५ ।
दुर्वल । आव० ८१८ । भिक्षाचराणा मार्यं । वृ० द्वि०
१२५ अ ।

कप्पड्डिया-भिक्षायरा । नि० चू० तृ० ३७ अ । नि०
चू० प्र० १८६ अ । कर्पटेश्वरन्तीति कार्पटिका
वा-कपटचारिण । ज्ञाता० १५२ ।

कप्पण-कल्पना-रचना । ज० प्र० २१२ ।

कप्पणसत्थय-शास्त्रविशेष । नि० चू० द्वि० १८ आ ।

कप्पणा-कल्पना कृत्स्निभेद । औप० ६२ ।

कप्पणारहियं-कल्पनारहितम् । विशे० १५५ ।

कप्पणाविगप्पा-कल्पनाविकल्पा कृत्स्निभेदा । भग० ३१७ ।

कप्पणि-कल्पनी-कल्तिकाविशेष । प्रश्न० २१ । कल्पन्य
कृपाण्य । ज० प्र० २०६ । कल्प्यते छिद्यते यया सा
कल्पनी शास्त्रविशेष । आचा० ६१ ।

कप्पणिज्जं-कल्पनीय-उद्गमादिदोषपरिवर्जितम् । आव०
८३७ ।

कप्पणी-कल्पनी, प्रहरणविशेष । आव० ४८७ । शास्त्र-
विशेष । आव० ६५० ।

कप्पति-कल्पते-युज्यते । प्रश्न० १२४ ।

कप्पतिप्पे-पायशालनादौ । ग० ।

कप्पपालो-कल्पपाल । ज० प्र० १०० ।

कप्पय-कल्प एव कल्पक-छद खण्ड कर्परमिति । उपा०
२० ।

कप्पयति-कल्पयति-छिनत्ति । नि० चू० प्र० १६० अ ।

कप्पर-कर्परम् । आव० ६२०, ६२२, ३५२ । कबाल
नि० चू० प्र० १०६ अ । कपालम् । वृ० तृ० ६८ आ ।
कर्पर । आव० १०३, ४१२ ।

कप्परुक्ख-उक्तव्यतिरिक्तसामान्यकल्पितफलदायित्वेन क-
ल्पना कल्पस्तत्प्रधाना वृक्षा कल्पवृक्षा । ठाणा० ३६६ ।

कप्परुक्खग-चैत्यवृक्ष । ठाणा० १४५ ।

कप्परवडिसियाओ-उपाङ्गाना पञ्चमवर्गं द्वितीयम् ।
निरय० ३ ।

कप्पविमाणोववत्तिआ-कल्पेपु-देवलोकेपु, न तु ज्योति-

आरे, विमानानि, देवावासविशेषा, अथवा कल्पाश्च
सौधर्मादयो विमानानि च तदुपरिर्वर्तितग्रैवेयकादीनि कल्प-
विमानानि तेषु उपपत्ति-उपपातो-जन्म यस्या सकाशात्
सा कल्पविमानोपपत्तिका । ठाणा० ६८ ।

कप्पा-कल्पा । कल्पनीया । प्रश्न० ५१ ।

कप्पाग-दण्डम् । आव० ७०० । कल्पाक-सूत्रतोऽप्यतश्च
प्राप्त भिक्षुम् । व्य० द्वि० ५६ आ ।

कप्पातीत-जिनकल्पस्यविरकल्पाम्यामन्यत्र । तीर्थंकर ।
भग० ८६४ ।

कप्पाय-कल्प-उचितो य आय-प्रजातो द्रव्यलाभ म
कल्पाय । विपा० ५७ । कल्पाक-गिरोजवन्वकल्पज्ञ ।
औप० ७७ ।

कप्पासट्ठिमिजिया-कर्पासास्थिमिक्षिका-त्रीन्द्रियजन्तुवि-
शेष । जीवा० ३२ ।

कप्पासिअ-त्रीन्द्रियजीवविशेष । उत्त० ६६५ ।

कप्पासिए-कापसिक । अनु० १४६ ।

कप्पासिया-कर्मार्यभेदविशेष । प्रज्ञा० ५६ ।

कप्पासो-पोडा वमणी तस्स फल पम्हा कच्चणिज्जा सणो
वणस्सति जाती, तस्स वगो कप्पणिज्जो कप्पासो भण्णति ।
एला लाडाण गड्डरा भण्णति तस्स रोमा कच्चणिज्जा
कप्पासो भण्णति । नि० कू० प्र० १६१ आ ।

कप्पिअ-कल्पम् । आव० ११५ । कल्पित स्वबुद्धि-
कल्पनाशिल्पनिमित्तम् । दश० ३४ । कल्पित-यथा-
स्थान विन्यस्त । ज० प्र० १८६ । कल्पिक, एषणीयम् ।
दश० १६८ । कल्पिक-सूत्रादिद्वादशविध । वृ० प्र०
६२ आ ।

कप्पिआ-कल्पिका या सौधर्मादिकल्पगतवक्तव्यतापो-
चरा ग्रन्थपद्धतयस्ता कल्पिका । नदी० २०७ ।

कप्पिआकप्पिअ-कल्पाकल्पप्रतिपदिकमव्ययन कल्पाक-
ल्पम् । नदी० २०४ ।

कप्पिओ-कल्पित । विपा० ३८ । कल्पितो-भेदवान् ।
कल्पिक-उचित । विपा० ४७ । कल्पित-वस्त्रवत्
खण्डित । उत्त० ४६० । कल्पित-कल्पनीमिर्वस्त्र-
वत्खण्डित । उत्त० ४६० ।

कप्पिते-कल्पिक-कल्पनीयमुचितमभिग्रहविशेषाद्भूतादि ।

ठाणा० २६८ ।

कप्पिय-कल्पित-डण्ट, रचित वा । औप० ५६ ।

कप्पिया-कल्पिता-व्ययम्यिता । आचा० ३०५ ।

कप्पियार-कल्पिक । वृ० प्र० २०७ आ । कल्पितार-माग-
दण्क । वृ० द्वि० १२१ आ ।

कप्पूर-तत्रोलपत्तसहिया खायड । नि० कू० द्वि० ६०
अ । कप्पूर-घनमार । प्रश्न० १६० ।

कप्पूरपुड-गन्धद्रव्य । ज्ञाता० २३२ ।

कप्पेऊण-कल्पयित्वा प्रक्षाल्य । ओघ० २२० ।

कप्पेति-कल्पयति-उद्दिशति । आव० १०३ ।

कप्पमाणे-कल्पयन्-कुर्वाण । ज्ञाता० २३८ ।

कप्पोवगा-कल्पयन्ते-इन्द्रमामानिकत्रायस्त्रिणादिदशप्रकार-
त्वेन देवा एतेष्विति कल्पा-देवलोकास्तानुपगच्छन्ति
उत्पत्तिविषयतया प्राप्नुवन्तीति कल्पोपगा । उत्त० ७०२ ।

कप्पोववण्णे-कल्पेपु-सौधर्मादिपु, उपपन्न । जीवा० ३४६ ।

कप्पोववन्नगा-सौधर्मादिदेवलोकोत्पन्ना । ठाणा० ५७ ।

कप्पोववन्ने-कल्पेपु-सौधर्मादिपु उपपन्न कल्पोपपन्न ।
सूर्य० २८१ ।

कवध-कव्व-शिरोरहितकडेवरम् । प्रश्न० ५० ।

कव्वड्ड-क्षुल्लप्राकारवेष्टित-कर्वटम् । प्रज्ञा० ४८ । आचा०
२८५ । राज० ११४ । जीवा० ४०, २७६ । कुनगरम् ।
भग० ३६ । प्रश्न० ६६, ३६, ५२ । सूत्र० ३०६ ।

ठाणा० २६४ । अनु० १४२ । औप० ७४ । नि० कू०
प्र० २२६ अ । कुनगर, जस्य जलथलममुम्भवविचित्त-
भदविशियोगो णत्थि । दश० कू० १५७ । कर्वट-पाशु-

प्राकारनिबद्ध क्षुल्लकप्राकारवेष्टितम् । व्य० प्र० १६८ अ ।
दश० १६३ । कर्वटानि-क्षुल्लकप्राकारवेष्टितानि अभित्त
पर्वतावृतानि वा । ज० प्र० १२१ । कर्वट-महाक्षुद्र-

सन्निवेश । दश० २७५ ।

कव्वड्डए-अष्टाशीत्या पोडशमहाग्रह । ठाणा० ७८ ।

कव्वड्डमारी-मारीविशेष । भग० १६७ ।

कव्वड्डव-नगरविशेष । भग० १६३ ।

कव्वड्डाति-कुनगराणि । ठाणा० ८६ ।

कव्वड्डिया-अत्ताणा । नि० कू० द्वि० ११ अ ।

कव्वड्ड-बालक । ग० ।

कब्बालभयते-कब्बाडमृतक-क्षितिग्वानक ओडादि, यस्य स्व कर्म्मार्प्यते द्विहस्ता त्रिहस्ता वा त्वया भूमि खनितव्यंतावत्ते धन दास्यामीत्येव नियम्येति । ठाणा० २०३ ।

कब्बुरए-कवुरक - अष्टाशीत्या महाग्रहे षोडश । ज० प्र० ५३४ ।

कभल्लं-कपाल, घटादिकर्परम् । अनुत्त० ५ । कपालम् । उपा० २१ ।

कम-अवतार । नि० चू० द्वि० १०३ अ ।

कमडलु-भाजनविशेष । नि० चू० प्र० ३४७ आ ।

कम-भगवत्पा त्रयोदशशतेऽष्टमोद्देशक कर्म्मप्रकृतिप्ररूपणार्थक । भग० ५६६ । क्रम लङ्घय । प्रश्न० २० । क्रम-यतिविहित आचार । उत्त० ५०५ । क्रमपर तु द्रव्यादिवचुर्द्ध । आचा० ४१५ । पाकस्य पेयादिपरिपाट्या प्रदान क्रम । आव० ८३७ । क्रम । आचा० ४१५ ।

कमड-कामति-घटते । पिण्ड० ७६ ।

कमजोग-क्रमयोग परिपाटीव्यापार । दश० १६३ ।

कमड-खरटो उ जो मलो त कमड भणति । नि० चू० प्र० १६० आ । कमड-पात्रविशेष । व्य० प्र० २१८ आ ।

कमडग-कमडक-पात्रविशेष । व्य० द्वि० ३२४ आ । साधु-जनप्रमिद्ध भाजनम् । नि० चू० प्र० ६१ अ । करोड-गागर । नि० चू० प्र० ७१ आ । उट्टाहपच्छायण ।

नि० चू० द्वि० १११ आ । सवाह्याभ्यन्तर शुक्लेप कास्य करोटकाकार भाजनम् । वृ० द्वि० २६० अ । कमडक-आयिकापात्रम् । ओष० २०६ । पात्रम् । ओष० ४४, ८२ । कमडर्यं-अट्टगमय कसभायणमठाणसठिय । नि० चू० प्र० १७६ आ ।

कमणिद्या-क्रमणिका-उपानह । तलिका । वृ० द्वि० १०१ अ ।

कमणी-पादप्रमाण चर्म । वृ० द्वि० २२२ आ ।

कमणीउ-उपानही । नि० चू० प्र० १३७ अ ।

कमणीओ-उपानही । नि० चू० द्वि० १८ अ ।

कमती-क्रमते-घटते । सम० १३६ ।

कमभिण्ण-क्रमभिन्न, यत्र यथासङ्ख्यमनुदेशो न क्रियते । सूत्रम्य द्वात्रिंशदोषे त्रयोदश । आव० ३७५ ।

कमभिन्न-क्रमभिन्न-यत्र क्रमो नाराध्यते । सूत्रस्य द्वात्रिंशदोषे त्रयोदश । अनु० २६२ । क्रमेण हि तिविहमित्येतन्न करोम्यादिना विवृत्य ततस्त्रिविधेनेति विवरणीय भवतीति, अस्य च क्रमभिन्नस्यानुयोगोऽयं यथाक्रमविवरणे हि यथामङ्ख्यदोष स्यादिति तत्परिहारार्थं क्रमभेद । ठाणा० ४६५ ।

कमल-नागपुरनगरे गृहपतिविशेष । ज्ञाता० २५२ । हरिणविशेष । भग० १२७ । राज० १४४ । औप० २६ । रविबोध्यम् । ज० प्र० ११५ । सूर्यबोध्यम् । ज्ञाता० १६८ । कमलाराजधान्या कमलावतसकभवने निहासनविशेष । ज्ञाता० २५२ । प्रश्न० ८४ ।

कमलदलो-शूलिहतश्चोरो नमस्काराक्षस । भक्त० ।

कमलप्पभा-कालस्य द्वितीयाग्रमहिपी । ठाणा० २०४ । भग० ५०४ । धर्मकथाया पञ्चमवर्गस्य द्वितीयमध्ययनम् । ज्ञाता० २५२ ।

कमलसिरो-महाबलस्य राज्ञो । ज्ञाता० १२१ । कमल-गृहपतेर्भार्या । ज्ञाता० २५२ ।

कम सए-कमलाराजधान्या भवनम् । ज्ञाता० २५२ ।

कमला-कालस्य प्रथमाग्रमहिपी । भग० ५०४ ।

ठाणा० २०४ । धर्मकथाया पञ्चमवर्गस्य प्रथममध्ययनम् । ज्ञाता० २५२ । कमलकमलश्रियो दारिका । ज्ञाता० २५२ ।

कमलामेलं-कमलामेल, कमलापीड वा । ज० प्र० २३४ ।

कमलामेला-द्वारिकायामन्यस्य राज्ञ दुहिता । आव० ६४ । द्वारिकाया दारिका । वृ० प्र० ३० अ । द्वारवत्या नगर्यामन्यस्य राज्ञो दुहिता । विशेषे ६१० ।

कमलावई-कमलावती, इषुकारनुपतिमहादेवी । उत्त० ३६५ ।

कमसो-क्रमत । उत्त० ७ ।

कमा-वरणस्य प्रथमाग्रमहिपी । ज्ञाता० २५१ ।

कमिज्झणा-मुडनादि । नि० चू० वृ० १३७ आ ।

कमेति-क्रमते-उत्सहते । वृ० प्र० १६४ आ ।

कम्बा-लता । प्रश्न० १६८ ।

कम्मंता-कार्याणि । कर्मकरा । उत्त० २६३ ।

कम्मसि-सत्कर्मणि । उत्त० ५६७, १८८ ।

कम्मसे—कर्माशान्मूलप्रकृतौ । औप० ११३ ।

कम्म—अनुदयावस्थकर्मपुद्गलसमुदायरूप कर्म । भग० ८२ ।
मदनोद्दीपको व्यापार । भग० १३४ । गमनादि । भग०
३११ । ज्ञानावरणादि, क्रिया वा । दश० ७० । वान-
लक्षण । भग० ४७७ । क्रियत इति कर्म—क्रिया । उत्त०
२४६ । रक्षार्थं वसत्यादे परिवेष्टनम् । उत्त० ७१० ।
क्रियते इति कर्म । आव० ३५ । अनाचार्यक मर्वकालिक
वा । आव० ३५ । नदी० १४४ । मनोवाङ्मयक्रियालक्षण ।
उत्त० १८ । कम्मणाम्—सुखदुःखप्रातिपरिहारक्रियाणां
कायिकाधिकरणिकाप्रादोपिकापारितानिकाप्राणातिपात-
रूपाणां कृषिवाणिज्यादिरूपाणां वा । आचा० १२६ ।
अनुष्ठानम् — ज्ञानावरणादि । उत्त० ३८४ । ज्ञाना-
वरणादि । ज्ञाता० २०५ । जीवनोपाय । ज० प्र०
१३६ । कृषिवाणिज्यादि । ज० प्र० २५८ । यत्तु-
नविवाहप्रकरणादावुद्धरित मोदकचूर्ण्यदि तद् भूयोऽपि
मिक्षाचराणां दानाय गुडपाकदानादिना मोदकादि कृत
तत्कर्म । पिण्ड० ७७ । कृषिवाणिज्यादि । आव०
१२६ । उत्क्षेपणापक्षेपणादि । भग० ५७ । भ्रमणा-
दिक्रिया । ठाणा० २३ । अनाचार्यक कादाचित्क वा ।
भग० ५७३ । ठाणा० २८३ । कृष्याद्यानाचार्य-
कम् । ठाणा० ३०४ । उद्देशकस्य—विभागस्य द्वितीय-
प्रकार । वृ० प्र० ८३ । कर्मणकरण । वृ० वृ० १२३
अ । अष्टमपूर्वं । ठाणा० १६६ । अक्षरलेखनादिक्रिया ।
प्रश्न० ११८ । अन्तर्यत्र सुधादिपरिकर्म्यते । प्रश्न० १२७ ।
लौकिको व्यवहार । सूर्य० १६६ । उत्क्षेपणापक्षेपणादि ।
सूर्य० २८६ । वन्दनादिलक्षणम् । सूर्य० २६६ । प्रज्ञा-
पनापात्रयोर्विशतितम पदम् । प्रज्ञा० ६ । कारकवाचक
कर्तुरीप्सिततम, ज्ञानावरणीयादि वा, क्रिया वा । आव०
५११ । ज्ञानावरणीयादि । आव० ७८२ । आरेचन-
भ्रमणादि । प्रज्ञा० ४६३ । हस्तकर्म, सावधानुष्ठान वा ।
सूत्र० १८० । पृथिव्याद्यारम्भक्रिया । प्रश्न० १२७ ।
कृष्यादिव्यापार । प्रश्न० ११७ । कृष्यादिकर्म । उत्त०
२०६ । अनुष्ठानम् । आव० ४७८ । अनुष्ठान—ज्ञान-
प्रवसादि । उत्त० १२७ । कुत्सितानुष्ठानम् । उत्त०
२०८ । अनाचार्यक कादाचित्क वा । आव० ४६५ ।

कृषिवाणिज्यादि भोक्षानुष्ठान वा । जीवा० ८६ । अनु-
ष्ठान, सम्यगुपयोगरूप, मिथ्यादगनाविर्गतिप्रमादकपाय-
योगरूप वा । सूत्र० ७१ । क्रिया, दशविधचक्रत्रान
सामाचारीप्रभृतिरितिक्तव्यता । उत्त० ६६ । यदानाचा-
र्योपदेशज सातिशयमनन्यसाधारण गृह्यते भारवहनकृषि-
वाणिज्यादि । आव० ४०८ । कर्मणकरण । वृ० वृ०
१२३ अ । कृष्यादि । पिण्ड० १२६ । अनावर्जकम्,
अप्रोत्युत्पादकम् । पिण्ड० १२६ । कृषिवाणिज्यादि,
भोक्षानुष्ठान वा । प्रज्ञा० ५० । उत्क्षेपणापक्षेपणादि
गमनादि वा । ज० प्र० १३० । अनाचार्योपदेशज कर्म ।
ज० प्र० १३६ ।

कम्मआसीविसा—कम्मणा—क्रियया गापादिनोपघातकर-
णेनाशीविपा—कर्मशीविपा । भग० ३४१ ।

कम्मए—कर्मणो जात कर्मजम् । प्रज्ञा० २६८ । जीवा०
१४ । अष्टविधकर्मसमुदायनिष्पन्नमीदारिकादिशरीरनि-
बन्धन च भवान्तरानुयायिकर्मणो विकार कर्मैव वा कर्म-
णम् । अनु० १६६ ।

कम्मओ—कर्मत—क्रिया जीवनवृत्तिम्—वाह्याभ्यन्तरभोज-
नीयवस्तुप्राप्तिनिमित्तभूतामाश्रित्येत्यर्थः । उपा० ६ ।

कम्मकडा—नामकर्मनिर्वर्तिता, अथवा कर्म—मदनोद्दीपको
व्यापारस्तत्कृत यस्या सा कर्मकृता । भग० १३४ ।

कम्मकर—किंकरादन्यथाविधा कर्मकरा । ज० प्र० २६३ ।
कम्मकर । उत्त० २२५ । कर्मकर । आव० १६४ ।
नियतकालमादेशकारी । प्रश्न० ३८ । नामकाश्रित
कश्चिद्भोगपर । सूत्र० ३३१ ।

कम्मकारो—कर्मकार लोहारादि । जीवा० २८ । लोह-
कारो । नि० चू० प्र० २१४ आ ।

कम्मगथि—कर्मग्रन्थि—अतिदुर्भेदातिकर्मरूप । उत्त०
५६४ ।

कम्मगठिय—कर्मग्रन्थिक । प्रज्ञा० ३१६, ४२४ ।

कम्मगुरु—कर्मगुरु—कर्मणा गुरुरिव गुरु अधोनरकगामि-
तया । उत्त० २७५ ।

कम्मगाहण—कर्मग्रहण, आवाकमिकग्रहणम् । पिण्ड० ८६ ।
कम्मचिट्ठे—कर्मचेष्टा—क्रियन्त इति कर्माणि—अग्नौ समित्प्र-
क्षेपणादीनि तद्विषया चेष्टा । उत्त० ३६७ ।

कम्मणकारिया—कर्मणकारिणी । आव० ५६१ ।
 कम्मणजोए—कुष्ठादिरोगहेतु । ज्ञाता० १८८ ।
 कम्मणा—कर्मण । तथाविधद्रव्यमयोग । ठाणा ३१४ ।
 कम्मददव—कर्मद्रव्य—कर्मद्रव्यपरिच्छेदकोज्ववि । आव० ३६ । कर्मशरीरद्रव्य । प्रज्ञा० ३०४ ।
 कम्मधम्मसजोगो—कर्मधर्ममयोग । आव० ३८८ ।
 कम्मनरवड्—कर्मनरपति । ज्ञाता० २३४ ।
 कम्मपगडी—कर्मप्रकृति—प्रजायनाया त्रयोविंशतितम पदम् । भग० ६३ ।
 कम्मपट्टवणसय—कमप्रस्थापनाद्यर्थप्रतिपादनपर गत कर्म—प्रस्थापनगतम् । भग० ६४२ ।
 कम्मपयडी—उत्तराध्ययने त्रयत्रिंशत्तममध्ययनम् । सम० ६४ ।
 कम्मपुरिसा—कर्मणि—महारम्भादिमम्पाद्यानि नरकायुष्मादीनीति पुरुषा कर्मपुरुषा । ठाणा० ११३ ।
 कम्मप्पादो—कर्मप्रवाद—पूर्वविशेष । उत्त० १७४ ।
 कम्मप्पाय—कर्मप्रवाद—ज्ञानावरणीयादिकर्मणो निदानादिप्रवदनमिति । दश० १३ । ज्ञानावरणादि कर्म प्रोच्यते तत्कर्मप्रवादमिति । मम० २६ । कर्म—ज्ञानावरणीयादिकमष्टप्रकार तत्प्रकरणे—प्रकृतिस्थित्यनुभागप्रदेशादिभिर्भेदैः, मप्रपञ्च वदतीति कर्मप्रवादम् । नदी० २४१ ।
 कम्मप्पायपुव्वं—कर्मप्रवादपूर्व—अष्टमपूर्वनाम । आव० ३२१ ।
 कम्मभूमगलिभागी—कर्मभूमगा—कर्मभूमिजातास्तेषा प्रतिभाग—माहृष्य तदस्यास्तीति—कर्मभूमगप्रतिभागी, कर्मभूमगमहण इत्यर्थ । प्रज्ञा० ४६१ ।
 कम्मभूमगा—कर्म—कृपिवाणिज्यादि मोक्षानुष्ठान वा कर्म—प्रधाना भूमिर्येषा ते कर्मभूमा, कर्मभूमा एव कर्मभूमका । प्रज्ञा० ५० । जीवा० ४६ ।
 कम्मभूमा—कर्मभूमा । उत्त० ७०० । कर्म—कृपिवाणिज्यादि मोक्षानुष्ठान वा कर्मप्रधाना भूमिर्येषा ते कर्मभूमा । प्रज्ञा० ५० ।
 कम्मभूमि—कर्मभूमि—कृष्यादिकर्मप्रधाना भूमि कर्मभूमि—भरतादिका पञ्चदशधा । ठाणा० ११५ । कृषिवाणिज्यतप सयमानुष्ठानादिकर्मप्रधाना भूमय कर्मभू-

मयो—भरतपञ्चकैरावतपञ्चकमहाविदेहपञ्चकलक्षणा । नदी० १०२ ।
 कम्मभूमि—कर्मभूमि—कृष्यादिकर्मम्यानभूता भरतादिका । प्रश्न० ६६ ।
 कम्मभूमो—कर्मभूम—कर्मप्रधाना भूमिर्यस्य स । जीवा० ४६ ।
 कम्ममासओ—त्रयो निष्पावा निष्पन्न—कर्ममाषक । अनु० १५५ ।
 कम्ममाहूय—कर्माहूय—कर्मोपादाय । आचा० १५८ ।
 कम्मय—कर्मकम्—अनुष्ठाम् । उत्त० २६० । कर्मण—यदुदयात्कर्मणगररीरप्रायोग्यान् पुद्गलानादाय कर्मणशरीररूपतया परिणमयति परिणमय्य च जीवप्रदेर्न सह परम्परानुगमरूपतया सम्बन्धयति तत्कर्मणगररीरनाम । प्रज्ञा० ४६६ ।
 कम्मयणो—कम्मवहुलो । नि० ब्रू० प्र० २७६—अ ।
 कम्मयर—कर्मकर छगणपूजाद्यपनेता । ज० प्र० १२२ ।
 कम्मया—कृपिवाणिज्यादिकर्मभ्य सप्रभावा । राज० ११६ ।
 कम्मरय—अष्टप्रकार कर्मरज—तत्र जीवगुण्डनपरत्वात्कर्मेव रज कर्मरज । दश० १७ ।
 कम्मलेसा—कर्मलेख्या—कर्मस्थितिविधातृ तत्तद्विशिष्टपुद्गलरूपा । उत्त० ६५२ ।
 कम्मलेस्स—कर्मणो योग्या लेख्या—कृष्णादिका कर्मणो वा लेख्या—'लिख श्लेषे' इतिवचनात् सम्बन्ध कर्मलेख्या । भग० ६५५ ।
 कम्मलेस्सा—कर्मण सकाशाद्वा लेख्या—जीवपरिणति सा कर्मलेख्या—भावलेख्येत्यर्थ । भग० ६३१ ।
 कम्मविउसगो—ज्ञानावरणादिकर्मवन्वहेतूना ज्ञानप्रत्यनीकत्वादीना त्याग । भग० ६२७ ।
 कम्मविगईए—कर्मणामशुभाना विगत्या—विगमेन स्थितिमाश्रित्य । भग० ४५६ ।
 कम्मविदेगो—कर्मविवेक—कर्मनिर्जरा । आव० ८५२ ।
 कम्मविसुद्धीए—प्रदेशापेक्षया । भग० ४५६ ।
 कम्मविसोहीए—रसमाश्रित्य । भग० ४५६ ।
 कम्मवेदए—कर्मवेदक—प्रज्ञापनाया पञ्चविंशतितम पदम् ।

प्रज्ञा० ६ ।

कम्मसपया—कर्मसम्पत्, कर्म-क्रिया तस्या सम्पत्-सम्पन्नता, कर्मणा वा ज्ञानावरणादीना सम्पत्-उदयोदीरणादिरूपा विभूति । उक्त० ६६ ।

कम्मसवच्छरे—कर्मसवत्सर, कर्म-लौकिको व्यवहारस्तत्प्रधान सवत्सर । सूर्य० १६६ । ज० प्र० ४८७ ।

कम्मसञ्जा—कर्मणा-मनोवाक्कायक्रियालक्षणैः सत्या-अविमवादिन कर्मसत्या । उक्त० २८१ ।

कम्मसमञ्ज—कर्मसमर्जनलक्षणार्थप्रतिपादक शत कर्म-समर्जनशतम् । भग० ६४० ।

कम्मसमारम्भा—कर्मसमारम्भा क्रियाविशेषा । आचा० २३ । क्रियाविशेषा, कर्मणो वा ज्ञानावरणीयाद्यष्टप्रकारस्य समारम्भा-उपादानहेतव क्रियाविशेषा । आचा० २७ । कर्मसमारम्भा पाकादय क्रियन्ते । आचा० १३० ।

जीवानुद्दिश्य य उपमर्दरूप क्रियासमारम्भ । आचा० २६६ ।

कम्मसरीरगं—कर्मशरीरकम् — औदारिकादशरीरम् । आचा० १४३ ।

कम्मसात्ता—षटादिनिष्पादनस्यानम्-कुम्भकारकुटी । वृ० द्वि० १७५ अ । जल्य कम्म कारेति । नि० चू० तृ० २१ आ ।

कम्मस्सवधए—कर्मणो वन्धक—यथाजीव कर्मणो वन्धको भवति तथा प्रतिपादक-प्रज्ञापनायाश्चतुर्विंशतितम पदम् । प्रज्ञा० ६ ।

कम्महेउय—सिक्खापुव्वग । दश० चू० ११३ ।

कम्मा—क्रिया । आचा० २५ ।

कम्माजोए—काम्ययोग—कर्मनीयताहेतु । ज्ञाता० १८८ ।

कम्माणुपेही—कर्म-क्रिया तदनुप्रेक्षत इत्येवशील कर्मानुप्रेही । उक्त० २४६ ।

कम्माणुभाव—नास्तीत्येकरजन्मदीक्षाज्ञानापवर्गकल्याण-सम्पत्तिलक्षणवाह्यनिमित्तमधिकृत्य तथाविधस्य च सातवेदनीयस्य कर्मणोऽनुभाव-विपाकोदय कर्मानुभाव । जीवा० १३० ।

कम्मादाण—कर्म-ज्ञानावरणादि आदीयते-स्वीक्रियतेऽनेन जन्तुमिरिति कर्मादान-कर्मापादानहेतु । उक्त० ३४३ ।

कम्मादाणाइ—कर्मणि-ज्ञानावरणादीन्यादीयन्ते यैस्तानि

(अल्प० ३४)

कर्मादानानि, अथवा कर्मणि च तान्यादानानि च कर्मादानानि कर्महेतव । भग० ३७२ ।

कम्मारागम—कर्मारगम । आव० १८८ ।

कम्मारादारए—कर्मागदारक—लोहकारदारक । जीवा० १२१ ।

कम्मारमिक्खु—कर्मकारमिक्षुक—देवद्रोणीवाहकमिक्षुविशेष । वृ० द्वि० २० अ, २८१ आ ।

कम्मारिया—कर्माया । प्रज्ञा० ५६ ।

कम्मारी—कर्मार—लोहकार । वृ० द्वि० १०७ अ ।

कम्मावादी—कर्मवादी—कर्म ज्ञानावरणीयादि तद् वदितुशीलमस्येति कर्मवादी । आचा० २२ ।

कम्मिणो—कर्मिण—ऋषिद्वेष्यास्थानवर्तिन आर्त्तध्यायिनो रौद्रध्यायिनश्चेत्यथ । व्य० द्वि० १८७ अ ।

कम्मिया—कामिका—कर्मणा विकार कामिका तथा-अक्षीणं कर्मक्षेपेण देवत्वावाप्तिरित्यर्थ । भग० १३८ । कर्मिता—कर्म विद्यते यस्यासौ कर्मो तद्भाव कर्मिता । भग० १३८ ।

कम्मुणा—कर्मणा-मनोवाक्कायक्रिया । दश० १६० । सम्पूर्णमेव कर्मणा । दश० १६२ । कायेन । दश० २२६ । क्रियाया । दश० २३३ ।

कय—कृतम्—निर्वर्तितम्, अम्यस्तम् । आव० ५६३ । कार्य, प्रयोजनम् । प्रश्न० ३५ ।

कयगल—कृताङ्गला, नगरीविशेष । आव० २०४ ।

कयगला—स्कन्दकचरित्रे नगरी । भग० ११२, १२३ ।

कयत—कृतान्त—दैवम् । प्रश्न० ६४ । कृतघ्न यमो वा । वृ० प्र० ३०१ आ ।

कयवे—कदम्ब—वृक्षविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

कय—कृत—दत्त । ओष० २१२ । अनुज्ञात । वृ० प्र० ५ । कृतशब्दोऽनानुभूतवचन । दश० १३६ ।

कयउत्सग्गो—कृतोत्सर्ग—कृतावश्यक । ओष० २१ । कृतोपयोग । ओष० १४० ।

कयकणचूलतो—कृतकणचूलक । उक्त० २७२ ।

कयकरण—घण्टावेदादिषु सत्येषु जेण सिक्खाकरणकय गिहिभावद्वितेण सो साहू कयकरणो भण्णति । नि० चू० द्वि० १३ आ । ये षष्ठाष्टमादितोभावितास्ते कृतकरणा ।

(२६५)

व्य० प्र० १२५ अ । जेण चउत्थल्लदुमादीया कया । नि०
चू० तृ० १४३ अ । घनुर्वेदे कृताभ्याम् । वृ० द्वि०
३८ आ । कृतकरण-कृतकपुत्रककरणम् । आचा० ३२ ।
इषु शास्त्रे कृताभ्यास । वृ० प्र० ३११ आ । कृतकरण-
बहुशो विहितचौरानुष्ठान । प्रश्न० ४६ । घनुर्वेदादौ
कृतपरिश्रम । वृ० द्वि० ८५ अ ।

कयकिञ्चोववखर-नगरे समानीय अस्थाने भाण्डक्षेपी
भाटिक । वृ० तृ० ११ आ ।

कयकुरुकय-कृतकुरुकुच-कृतकुल । व्य० द्वि० १६१ आ ।
वयग-कृतकम् । आव० १७३ ।

कयगगह-कचग्रह-मैथुनसरम्भे मुखचुम्बनाद्यर्थ युवत्या पञ्चा-
ङ्गुलिभि केशेषु ग्रहणम् । ज० प्र० १६३ ।

कयगगाह-मैथुनसरम्भे यत् युवते केशेषु ग्रहण स कच-
ग्रह । राज० २३ ।

कयगगाहगहिर्य-कचग्राहगृहीत-मैथुनप्रथमसरम्भे मुखचुम्ब-
नाद्यर्थ युवत्या पञ्चाङ्गुलिभि केशेषु ग्रहण तेन कचग्राहेण
गृहीतम् । जीवा० २५५ ।

कयजोगो-कृतयोग-कर्कशतपोभिरनेकधाभावितात्मा ।
व्य० प्र० ११३ अ ।

कयण-कतमा । पठ० ७१ ।

कयत्तितिया-कर्त्तनी । वृ० प्र० २८ अ ।

कयत्था-कृतार्था-कृतप्रयोजना । ज्ञाता० २४ ।

कयत्थिउ-कदथितुम् । दश० ४१ ।

वयत्थे-कृतार्थ । उक्त० ३१६ । कृतम्बप्रयोजन ।
भग० ६६२ ।

कयपजली-कृतप्राञ्जलि-पृच्छादिषु कृता प्राञ्जलयो यैस्ते ।
आव० १०० ।

कयपसु-कजप्रसव-पद्मकुसुम । ज्ञाता० ६६ ।

कयपज्जत्तिय-कृतपर्याप्तिक-कृतकार्य । उक्त० २१० ।

कयपडिकिई-उपकृतस्य प्रतीकार । वृ० प्र० २६६ आ ।
कृतप्रतिकृतिर्नाम-प्रसन्ना आज्ञार्था सूत्रादि दास्यन्ति न
नाम निज्जरेति भग्यमानस्याहारादिदानम् । सम० ६५ ।

कयपडिकिरिया-कृतप्रतिक्रिया-अध्यापितोऽहमनेनेतिबुद्धया
भक्तादिदानमिति । ओप० ४३ ।

कयपडिकिई-कृतप्रतिकृति-प्रसन्ना आचार्या सूत्रमर्थ

तदुभय वा दास्यन्ति न नाम निज्जरेति अहारादिना यति-
तव्यम् । दश० ३१ ।

कयपुन्न-जन्मान्तरोपात्तसुकृत । ज्ञाता० २५ । कृतपुण्य ।
भग० ६६२ ।

कयबलिकम्मा-स्वशुहे देवताना कृतबलिकर्मा । निरय०
७ । कृतबलिकर्मा । दश० ६८ ।

कयमालए-कृतमालकस्तमिश्राधिपति । ज० प्र० ७४ ।

कयमालक-तमिश्रागुहाधिपसुर । ज० प्र० २५५ ।

कयमालगो-कृतमालक-कोणिकघातको देव । आव०
६८७ ।

कयमालयं-कृतमाल्य तमिश्रागुहाया देव । आव० १५० ।

कयमाला-कृतमाला-द्रुमजातिविशेष । जं० प्र० ६८ ।

कयरुवो-रुवगाभरणादि, कयरूपो । नि० चू० द्वि० ८७
अ ।

कयरे-कतराणि । अनु० ६७ ।

कयरोहृतो-कान्याश्रित्य । अनु० ६७ ।

कयलवखण-कृतफलवल्लक्षण । भग० ६६२ । कृतलक्षणा-
कृतफलवच्छरीरलक्षणा । ज्ञाता० २५ । कृतलक्षण ।
उक्त० ३२६ ।

कयलग-चिम्बिड, जरठ, तपुसादि वा । नि० चू० द्वि०
१५७ अ ।

कयलिसमागमो-कदलीसमागम । आव० २०७ ।

कयली-कदली-वनस्पतिविशेष । ज्ञाता० ६५ ।

कयल्लय-कृतम् । ओष० ४६ ।

कयवणमालपिया-कृतवनमालपिता-हस्तिशीर्षनगरस्य पुष्प-
करण्डकोद्याने यक्ष । विपा० ८६ ।

कयवम्मा-कृतवर्मा-विमलजिनपिता । आव० १६१ । सम०
१५१ ।

कयवर-कचवर । उक्त० ५६२ । पत्रतृणधूलिसमुदाय ।
आचा० ५५ ।

कयवरुज्झय-कचवरोज्झिका-अवकरशोषिका । ज्ञाता०
११६ ।

कयवरो-बहु भुसिरदन्वसकरो कयवरो । नि० चू० प्र०
२५६ अ ।

कयविक्रय-कयविक्रयो । भग० १६६ ।

कयविहव-कृतविभवा-कृतसफलमपद । ज्ञाता० २५ ।
 कयवेयद्दि-कृतवितदिक-रचितवेदिकम् । औप० ५ ।
 कृतवितदिकम्-रचितवेदिकम् । निरय० १-१६ ।
 कयव्यय-कृतव्रता-उपस्थापिता इत्यर्थ । व्य० द्वि० १०० अ ।
 कयव्ययकमे-कृत-अनुष्ठित व्रताना-अनुव्रतादीना कर्म-
 तच्छ्रवणज्ञानवाञ्छाप्रतिपत्तिलक्षण येन प्रतिपन्नदर्शनेन स
 कृतव्रतकर्मा प्रतिपन्नाणुव्रतादिरितिभाव । सम० १६ ।
 कयव्यवसाओ-कृतव्यवसाय । आव० २६० ।
 कया-कृता-परिनिष्ठिता । औष० १६६ ।
 कयाइ-कदाचिदिति-वितर्काय । भग० ६८३ ।
 कयाणुराग-कृतानुराग-विहिताभिज्ज । उत्त० ३८६ ।
 कयार-कचवरम् । विशेष० ५२४ ।
 कर-कर-गवादीन् प्रति प्रतिवर्षं राजदेय द्रव्यम् । ज०
 प्र० १६४ । भग० ४४४ ।
 करकय-नालिकेरवर्तुलम् । पठ० १ ।
 करज-करज्ज, वृक्षविशेष । भग० ८०३ । नक्तमाल ।
 प्रज्ञा० ३१ ।
 करड-भाजनविशेष । प्रश्न० ६३ ।
 करडक-वक्षप्रयित । औष० २११ । वेणुकार्यविशेष ।
 सूत्र ११७ । बहुपृथुलमत्पोच्छ्रय मुखम् । वृ० द्वि० २४६ अ ।
 करडगा-करडक-वल्गाभरणादिस्थानम् । ठाणा० २७२ ।
 करडय-करण्डक-पृष्ठवशास्थिकम् । जीवा० २७१ ।
 करडावी-उलवग-समचउरस । नि० चू० वृ० ५४ आ ।
 करडुअ-करण्डक पृष्ठवशास्थिकम् । ज० प्र० १११ ।
 कर-करण नाम नागरकादिप्रारम्भयन्त्रम् । सप्राप्तकामस्य-
 एकादशो भेद । दश० १६४ । अष्टाशीत्या व्यशीतित-
 मो महाग्रह । ज० प्र० ५३५ । कर-क्षेत्राद्याश्रितराज-
 देयद्रव्यम् । विपा० ३६ ।
 करइल्ल-करकवान् । उत्त० ६७ ।
 करए-करको-वादराफ्कायविशेष । प्रज्ञा० २८ । करका-
 वाघटिका । उपा० ४० ।
 करओ-जलगालन-धर्मकरक । वृ० द्वि० १०० आ ।
 करकडु-प्रत्येकबुद्धनाम । प्रज्ञा० १६ । द्रव्यव्युत्सर्गोदा-
 हरणे कलिङ्गेषु करकण्डु-दधिवाहनराजपुत्र । आव० ७१६,

७१७ । मम० १२४ । काञ्च-रुनृपति । उत्त० ३०१ ।
 पउमावईए रायपुत्तो । नि० चू० प्र० १६६ आ ।
 करकण्डु-कलिङ्गेषु दधिवाहनराजसुतो यो जीर्णं वृषभं
 दृष्ट्वा प्रतिबुद्ध । उत्त० २६६ । आगन्तुके दृष्टान्त ।
 नि० चू० प्र० २६६ आ ।
 करकडे-करकण्ड माहणपरिव्राजके द्वितीयनाम । औप ६१ ।
 करकडुमा- नि० द्वि० ४६ अ ।
 करक-हिमम् । अ.वा० ४० । भाजनविधिविशेष ।
 जीवा० २६६ । प्रलियशकल । पिण्ड० १०७ । करक,
 पक्षिविशेष । प्रश्न० ८ । अनु० १५२ ।
 करकचिय-क्रकचितम्, करपत्रविदारित काण्डादि । अनु०
 १५४ ।
 करकपाल-चतुर्य महाकुण्डम् । प्रश्न० १६१ ।
 करकय-क्रकचम् । आव० ४२० । करपत्रम् । उत्त०
 ४५६ । प्रश्न० २१ । जीवा० १२० । क्रकच । प्रज्ञा०
 ३६७ । क्रकच-येन दारु छिद्यते तत् । ठाणा० २७३ ।
 करकरसद्-व्यक्तव्यक्तशब्दम् । आव० २६२ ।
 करकरिए-अष्टाशीत्या पञ्चाशीतितमो महाग्रह । ठाणा०
 ७६ ।
 करग-करक । ज० प्र० १०१ । घटी । नि० चू० द्वि०
 ६४ आ । करक कठिनोदकतप । दश० १५३ ।
 करगओ-करपत्रम् । आव० ८०१ ।
 करगगीवा-वार्षटिका ग्रीवा । अनुत्त० ५ ।
 करगत-क्रकचम् । आव० ६५१ ।
 करगय-क्रकचम्, करपत्रम् । उत्त० ६५४ ।
 करगा-उदगपासाणा वासे पडति ते करगा । नि० चू०
 प्र० ४५ अ ।
 करगे-करक घनोपल । जीवा० २५ ।
 करगी-पाणियभडय । नि० चू० प्र० ११७ आ । करक-
 जलाघारो मदिराभाजन वा । सूत्र० ११८ ।
 करघातो-करस्य पीडा । वृ० प्र० ७४ आ ।
 करचोल्लए-करभोजनम् । आव० ३४१ ।
 करजर-वृणविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।
 करट-शरीरेण विमध्यम । नि० चू० द्वि० ७१ अ ।
 करटी-वाद्यविशेष । जीवा० २६६ ।

करडि-करटी । ज० प्र० १०१ ।

करडुय-करडुक-मृतकभक्तम् । व्य० द्वि० ३४२ अ ।

करडुयभक्त-धृतपूर्ण । नि० चू० द्वि० १०० आ ।

करडुवभक्तम्-मृतकभोजन मामिकादि । पिष्ट० १३४ ।

करडो-कुरट-कुणालानगर्या दोषार्त्त उपाध्यायविशेष ।
आव० ४६५ ।

करण-करण अनादिकालात् महत्यावस्थानम् । विशेष०

१२६१ । अपूर्वप्रादुर्भाव । अन्योन्यसमाधानम् । आव०

४५७ । पिण्डविशुद्ध्यादि । ज्ञाता० ७ । उत्त० ५८० ।

गुरुविषय शिष्यविषय च । आव० ४७१ । गुरुशिष्ययो

सामायिक क्रियाध्यापारणम् । आव० ४७१ । यत् प्रयो-

जन आपन्ने त्रियत इति करणम् । ओष० ७ । कालविशेष-

रूप चतुर्थमप्रमाणम् । उत्त० २०२ । जीवपरिणाम ।

विशे० ५३४ । करण-न्यायालयम् । नि० चू० प्र० ११२

अ । प्रतिलेखनादि । भग० ७२७ । करणम् । दश० ६१ ।

प्रयोग । ज्ञाता० ४१ । इन्द्रियम् । कृतकारितानुभूति-

रूपम् । भग० ८६ । चारित्रम् । वृ० प्र० ११८ अ ।

अपूर्वकरणम् । उत्त० ५७६ । अवनामादिनावश्यक ।

वृ० तृ० १३ अ । गात्रम् । आचा० ८६ । मन ।

विशे० ११६५ । कृति स्वभावत एव निर्वृतिर्गृह्यते,

न पुन त्रियत इति । विशेष० १२६१ । करण-न्याया-

लय । आव० ५२०, ७१७, ८२१, ८२२ । उत्त०

३०१ । नदी० १६३ । परिणामविशेष । वृ० प्र०

१७ अ । आरभ । वृ० प्र० १५८ अ । क्रिया ।

नदी० १६० । आव० ८२१ । उत्त० १४६ । खण्डनम् ।

वृ० प्र० १७१ आ । उत्त० २०४ । वैयावृत्यम् ।

ओष० ४५ । स्थापनम् । वृ० प्र० २३८ अ । ववादि-

गणित । ओष० ११५ । क्रियासिद्धौ प्रकृष्टोपकारक

सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्राणि । आचा० ४१६ । पादकर्म ।

वृ० द्वि० २१८ आ । क्रियतेऽनेनेति करण क्रियाया

साधकतम कृतिर्वा करण-क्रियामात्रम् । भग० ७७३ ।

कर्म उत्पलवनलक्षण यत्करण-क्रियाविशेष । भग०

६२८ । अवश्य विपाकदायित्वेन निष्पादन निघत्तादि-

रवरूपमिति । भग० ६३८ । इन्द्रिय कृत्य वा । प्रश्न०

४१ । न्यायालय । वृ० तृ० ३३ अ । साधनम् ।

औष० ४६ । अपवाद, विशेषवचन च । ज० प्र०

५४१ । अभिधानम् । ज० प्र० १३४ । विवक्षितक्रि-

यासाधकतम करणम् । अनु० १३४ । पिण्डविशुद्ध्यादि ।

अनु० । मृत्पिण्डादि । आव० २७८ । परिभोगो

जो विवरीयभोग करेति । नि० चू० द्वि० १२६ आ ।

पिण्डविशुद्धिसमित्याद्यनेकविधम् । सम० १०६ ।

क्रियते येन तत्करण मननादिक्रियासु प्रवर्तमानस्यात्मन

उपकरणभूतस्तथा तथापरिणामवत्पुद्गलसङ्घात इति

भाव । ठाणा० १०७ । उल्लगकरण । नि० चू० प्र०

४२ आ । करणम् । आव० ४२६ । अङ्गमङ्गविशेषो

मल्लशालप्रसिद्ध । औष० ६५ । करण-विविष्टदिव-

सो दुर्दिनग्रहणोत्पातदिनादिभ्यो भिन्नदिवस । ज० प्र०

२७३ । उपधि । औष० २०७ । प्रयोगकरण विश्व-

साकरण वा । भग० ६३६ । इषु शास्त्रे सयमे वा

कृतकरण । वृ० द्वि० ३५ आ । आघातकर्म । वृ० तृ०

१२५ आ । शक्ति । आचा० ३० । पिण्डविशुद्ध्यादि ।

उत्त० ५८० । भग० १२२, १३६ । कुर्वत इत्यर्थ ।

भग० १०४ । जीववीर्यम् । भग० २५२ । कृति ।

आव० ४५७ ।

करणगुण-कलाकोशल्यम् । आचा० १२ ।

करणगुणसेहि-करणगुणेन-अपूर्वकरणादिमाहात्म्येन श्रेणि

करणगुणश्रेणि प्रक्रमात्सपकश्रेणिरेव गृह्यते । उत्त० ५८० ।

करणेन-अपूर्वकरणेन गुणहेतुका श्रेणि करणगुणश्रेणि-

मवोपरितनस्थितेर्भौहनीयादिकर्मदलिकान्युपादायोदयसमया

त्प्रभृतिद्वितीयादिमयेष्वसङ्ख्यातगुणपुद्गलप्रसेपरूपाऽन्त

र्भौहृतिर्को । उत्त० ५७६ ।

करणजडो- । नि० चू० द्वि० ३६ आ ।

करणततोवदरिसणत्थ-करणतत्रोपदर्शनार्थ, मनोवाक्-

कायलक्षणकरणायत्ततोपदर्शनार्थम् । विशेष० १३२८ ।

करणपती-न्यायाधीश । नि० चू० तृ० १०१ अ ।

करणपर्याप्त- । प्रजा० २६ ।

करणया-करणाना-मयमव्यापाराणा भाव-करणता ।

ज्ञाता० ५२ ।

करणविहीनो-क्रियाहीन । मर० ।

करणवीरिए-लब्धिवीर्यकार्यभूतो क्रियाकरण तद्रूप कर-

णवीर्यम् । भग० ६५ ।

करणवीरिय-क्रियावीर्यम् । नि० चू० प्र० १६ अ ।

करणसत्ती-करण-क्रिया-तस्या शक्ति प्रवृत्ति क्रिया-शक्ति । नदी० १६० । करणशक्ति-तन्माहात्म्यात् पुरा-
ज्जव्यवसितक्रियासामर्थ्यरूपा । उत्त० ५६१ ।

करणसत्त्व-करणसत्य, बाह्य प्रत्युपेक्षणादि, त्रयोदशोज्ज्वल-
गुण । आव० ६६० । यत्प्रतिलेखनादिक्रिया यथोक्त सम्य-
गुपयुक्तं कुर्वते । सम० ४६ । करणे सत्य करणसत्य
यत्प्रतिलेखनादिक्रिया यथोक्ता सम्यगुपयुक्तं कुर्वते । उत्त०
५६१ । यथोक्तप्रतिलेखनाक्रियाकरणम् । प्रश्न० १४५ ।

करणसमा-महावीरस्वामिनो निर्वाणस्थानम् । सम० ७३ ।

करणसाला-करणसाला । दश० १०८ ।

करणसालाए-यायालय । नि० चू० द्वि० १२ अ ।

करणा-करणानि चक्षुरादीनीन्द्रियाणि । जीवा० २७१ ।

करणाए-उपकरणाय, उपकाराय । आचा० २८२ । उप-
करणार्थम् । आचा० २८८ ।

करणाणुभोगे-क्रियते एभिरिति करणानि तेषामनुयोग
करणानुयोग । ठाणा० ४८१ ।

करणाणुपसत्या-पूर्वविरसोहि पालिय जे पच्छा पालयति
ते करणाणुपालया । नि० चू० प्र० ३६० आ ।

करणापर्याप्ता-ये करणानि-शरीरेन्द्रियादीनि न तावन्निर्व-
र्तयन्ति अथचावश्य निर्वर्तयिष्यन्ति ते । जीवा० १० ।

करणानि-शरीरेन्द्रियादीनि न तावन्निर्वर्तयन्ति अथचा-
वश्य निर्वर्तयिष्यन्ति ते करणापर्याप्ता । प्रज्ञा० २६ ।

करणालसा-करणालसा-चरणालसा, चरणधर्म प्रत्यनु-
द्यता स्वस्य परेषा च चिन्ताश्वासननिमित्तमितिभाव ।
प्रश्न० ३५ ।

करणि-साहस्यम् । अनु० १२ । प्रज्ञसा, क्रिया । आव०
६६३ । क्रिया । आव० ८१८ ।

करणिज्जकरिया-करणीयक्रिया-यद् येन प्रकारेण करणीय
तत्तेनैव क्रियते नान्यथा सा । सूत्र० ३०४ ।

करणिज्जो-करणीय-सामान्येन कर्तव्य । आव० ५७१ ।

करणी-क्रिया । अनु० १३८ । वर्गमूलमानोयते । ज०
प्र० १६ ।

करणीयाइ-करणीयानि-कादाचित्कानि । ज्ञाता० ६१ ।

करतल-हस्तमस । नि० चू० प्र० ६० आ ।

करतलपल्हस्थमुहे-करतले पयस्त-अधोमुखतया न्यस्ता
मुख येन स । भग० १८० ।

करधाण-करधमानम्-परम्पर हस्तताडनम् । ज० प्र०
२०६ ।

करपत्ते-क्रकचम् । ज्ञाता० २०४ । ठाणा० ७७३ ।

करपत्रम्-शस्त्रविशेष । आव० ८१६ ।

करपल्लीवण-करप्रदीपन-वपनावेष्टितस्य तिलाभिपिवन्य
वरयोरग्निप्रबोधनम् । सम० १२६ ।

करबोडिय-व्याप्त । मर० ।

करभ- । नि० चू० द्वि० १२१ अ ।

करभी-घटसंस्थानकोष्ठिका । वृ० द्वि० १७६ अ ।

करमदि-करमदी गुल्मभेद । उत्त० ५४६ ।

करमद्द-करमदम् । आव० ६२२ । गुच्छविशेष ।
प्रज्ञा० ३२ ।

करमद्विया- । नि० चू० द्वि० ६० अ ।

करमोअण-करमोचन-यत् कर मन्थमानो वन्दते न निर्ज-
राम्, कृतिकर्मणि पञ्चविंशतितमो दोष । आव० ५४४ ।

करयल-करतल-हस्त । प्रश्न० ८ ।

करयलत्थो-करतलस्य-वशवर्ती । आव० ७२१ ।

करयलपरिगहिय-करतलपरिगृहीत करतलान्या परि-
गृहीत-निष्पादित । जीवा० २४३ ।

करवत्त-करपत्रम् । जीवा० ११७ । करपत्र-क्रकचम्
उत्त० ४५६ । करवत्तम् । नदी० १५५ ।

करवर-वनस्पतिविशेष । पिण्ड० १२६ ।

कराल-उन्नतम् । अनुत्त० ६ ।

करालो-युक्त । भक्ति० ।

करिसुयसय-करिसु इत्यनेन शब्देनोपलक्षितं शतम् ।
भग० ६३८ ।

करि-करोति । ओघ० १११ ।

करिए-करिक-अष्टाशीत्या चतुरशीतितमो ग्रह । ज० प्र०
५३५ ।

करिता-करेता । अभ्यवहृत्य । ओघ० ४४ ।

करिमकरा-मत्स्यविशेषा । सम० १३५ ।

करियातिओ-कृतवान् । नि० चू० प्र० १०६ अ ।

करिसग-कर्पक । नदी० १६४ ।
 करिसण-कर्पण-कृषि । प्रश्न० ८ ।
 करिसो-कर्प-पलस्य चतुर्भागे । अनु० १५४ ।
 करीर-गुच्छविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 करीरपाणग-पाणकस्य अष्टादशो भेद । आचा० ३४७ ।
 करिल-रागद्वेषाभावे द्रष्टान्तविशेष । वृ० प्र० ३७ अ ।
 करीलो-वशजातिविशेष । व्य० प्र० २२५ आ ।
 करोल्ल-करीर-प्रत्यग्र कन्दलम् । अनुत्त० ४ ।
 करीस-करीपम् । भग० ३०६ । करीपम्-शुष्कछगणम् ।
 दण० ६२ ।
 करीसओण्हा-करीषोष्मा । आव० ४१६ ।
 करिणी-करेणु । उत्त० ६३४ ।
 करुडगादिय-हिंगोल । नि० ब्रू० द्वि० २२ अ ।
 करुणालवणभूओ-करुणालम्बनभूत । आव० ४१३ ।
 करुल्ल-कपालम् । आव० २०१ ।
 करेतगो-कर्ता । आव० २६२ ।
 करेड-निर्मथ्यते । ज्ञाता० २४२ ।
 करेणु-करेणुका-हस्तिनी । उत्त० ३४६ ।
 करेणू-करेणुका । ज्ञाता० ६४ ।
 करेमाणा-कुर्वाणा । ज्ञाता० ५७ ।
 करोटक-कुप्यविशेष । आव० ८२६ ।
 करोटिका-भाजनविशेष । पिण्ड० ६८, १५५ । भाजन-
 विधिविशेष । जीवा० २६६ । पात्रविशेष । आव०
 ४४३ । पात्रविशेष । पिण्ड १०५ ।
 करोडग-भाजनविशेष । नि० ब्रू० प्र० ७१ आ । नि०
 ब्रू० प्र० २५६ अ । नि० ब्रू० द्वि० ६३ आ ।
 करोडि-करोडि । ज० प्र० १०१ । करोटि । आव०
 ६८६ ।
 करोडिआ-अतीवविशालमुखा कुण्डिकैव करोडिका । अनु०
 १५२ । करोटिका-स्थगिका । ज्ञाता० ४४ ।
 करोडिय-करोटिका-मृदभाजनविशेष । भग० ११३ ।
 करोटिक-कपालिक । विपा० ७६ ।
 करोडिया-स्थगिका । भग० ५४८ । कपालिका । ज्ञाता०
 ५८ । करोट्या-कपालेन चरन्तीति करोटिका । ज्ञाता०
 १५२ ।

करोडी-करोटिका-कपालिका । आव० ६८६ ।
 करोति-स्मरणे वर्तते न निष्पादने । नदी० १७ ।
 कर्कट-मृथिव्याश्रितो जीवविशेष । आचा० ५५ ।
 कर्करायितं- । उत्त० १२० ।
 कर्कश-स्पर्शस्य प्रथमभेद । प्रज्ञा० ४७३ ।
 कर्कशस्पर्श-यदुदयाज्जन्तुशरीरेषु कर्कश स्पर्शो भवति,
 यथा पाषाणविशेषादीना तत् । प्रज्ञा० ४७३ ।
 कर्कतन-रत्नविशेष । सम० १३६ ।
 कर्कोलक-फलविशेष । जीवा० १३६ ।
 कर्ण-कण-श्रवण । आचा० ३८ ।
 कर्णक-भाजनस्योद्धर्वाभागे । ओष० १६८ ।
 कर्णगति-कन्दावारस्य शिखर यावदेकान्तऋजुस्पाया
 दवरिकाया दत्ताया यदपान्तराले क्वापि कियदाकाश
 तत्सर्वम् । ज० प्र० ३६३ ।
 कर्णाघाटकेन- । विशेष० ४०७ ।
 कर्णपपटका-शङ्कुली । नदी० ७५ ।
 कर्णोपकरणी- । उत्त० ३८२ ।
 कर्तव्यता- । आव० ८३४ ।
 कर्तुमजलम्-यद् धनकर्दमस्योपरि वहति । ओष० ३२ ।
 कर्परक- । विशेष० ६३८ ।
 कर्पूर-निर्यासवस्तुविशेष । जीवा० १३६ ।
 कर्पर-घटखण्डम् । नदी० ६३ ।
 कर्पासी-गुच्छविशेष । आचा० ३० ।
 कर्तुर-वर्णविशेष । आचा० २६ । वकुण-शबलो वा ।
 भग० ८६१ । ठाणा० ३३६ ।
 कर्म-योग, व्यापार, क्रिया । विशेष० २०६ । सिद्धशब्द-
 पर्याय । ठाणा २५ । आर्यभेद । सम० १३५ ।
 कर्मकल्क-कर्मसार । प्रज्ञा० ३३१ ।
 कर्मचक्री- । ज० प्र० २१५ ।
 कर्मत-आशीविसद्वितीयभेद । विशेष० ३८० ।
 कर्मनिषेक-तद्भवजोवितम् । आव० ४८० ।
 कर्मप्रवाद-अष्टम पूर्व । विशेष० १००६ ।
 कर्मभूमिजा-भूमिविशेषजन्मा । सम० १३५ ।
 कर्मक्षय-सिद्धशब्दपर्याय । ठाणा० २५ ।
 कर्मद्रव्यकषाया-तत्रादित्तितात्तानुदीर्णा पुद्गला द्रव्य-

प्रधानात् कम्मद्रव्यकपाया । आचा० ६१ ।

कर्ममास-त्रिशदहोरात्रप्रमाण । सूय० ११ । ठाणा० ३४५ ।

कर्मसार-कम्मण सार । प्रज्ञा० ३३१ ।

कर्मर्या-यजनयाजनाध्ययनाध्यापनप्रयोगलिपिवाणिज्ययो-
निपोपणवृत्तय । त० ३-१५ ।

कर्षादीनि-मापविशेष । ठाणा० ८८ ।

कल-कलाम् भागम् । उत्त० ३१६ । शोभाया अश ।
ज्ञाता० १३१ ।

कलक-कलङ्क-दुष्टतिलकादिक चित्रादिक वा । जीवा० २७७ । दुष्टतिलकादिकम् । औप० १६ ।

कलकलियथाय-कलङ्कलीकावातम् । आव० २१७ ।

कलकलीभाणिणो-कलङ्कलीभावभाज । सूत्र० ३४१ ।

कलकलोभाव-कदम्बमानता । प्रज्ञा० १०८ । उत्त० १८३ । आचा० ११७ ।

कलत्-उत्काल्यमान । मर० ।

कलदे-दिशाचरविशेष । भग० ६५६ ।

कलपि-कलामपि-मनागपि । व्य० द्वि० २२६ आ ।

कलबचीरपत्त-कलम्बचीर । शब्दविशेष । विपा० ७१ ।

कलबचीरिया-कदम्बचीरिका-तृणविशेष , दर्भादिप्यतीव-
छेदक । जीवा० १०८ ।

कलबचीरियापत्त-कदम्बचीरिकापात्रम् । जीवा० १०६ ।

कलबवालुया-कदम्बपुष्पाकारा वालुका कदम्बवालुका ।
प्रश्न० २० ।

कलबाण-वनस्पतिविशेष । भग० ८०३ ।

कलबुगा-कलम्बुका सन्निवेशविशेष । आव० २०६ ।

कलबुया-जलरुहविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।

कलबुयापुष्फ-कलम्बुयापुष्प-नालिकापुष्पम् । सूर्य० ७१ ।

जीवा० ३३६ । ज० प्र० ४५३ । कलम्बुकापुष्पस-
स्थानसंस्थित-श्रोत्रेन्द्रियम् । प्रज्ञा० २६३ ।

कलबुवालुयापट्ट-कदम्बवालुकापट्टम् । आव० ६४१ ।

कलबो-पिशाचाना चेत्यवृक्ष । ठाणा० ४४२ ।

कल-मधुर । ज० प्र० २०६ । कलायास्त्रिपुराख्या वृत्त-
चणका वा । ज० प्र० १२४ । घान्यविशेष । भग० ६८४ । पङ्कजलम् । उत्त० ३६१ । घन । नि० नू०

प्र० २०५ आ । पङ्क । पिण्ड० १०० । कर्दम ।

भक्त० । कल-माधुयविशिष्टध्वनिविशेषम्पम् । प्रश्न० १५६ । कला-अत्यन्तश्रवणहृदयहरा अव्यमनध्वनिरूपा,

अथवा कलावन्त-परिणामवन्त इत्यर्थ । ज्ञाता० २३३ ।

औपधिविशेष । प्रज्ञा० ३३ । कला-वृत्तभनका ।

पिण्ड० १६८ ।

कलकल-उपलभ्यमानवर्णविभाग । औप० ५७ । उप-

लभ्यमानवचनविभाग । भग० ४६३ । कलकल-

शब्दयोगात् कलकलम् । प्रश्न० १६ । यन् कलकल-

शब्द करोति तन् कलकल अतितप्तमिति । प्रश्न० १६८ ।

चूर्णादिमिश्रजलम् । विपा० ७० । आचा० ३३१ ।

कलकल व्याकुलशब्दसमूह । ज० प्र० ४६३ । व्याकुल-

शब्दसमूह । सूर्य० २८१ ।

कलकलत्-अतिक्वाथत कलकलशब्द कुर्वन्ति । उत्त० ४६१ ।

कलकलिता-कलकलायमाना-कोलाहलबोल कुर्वाणा ।
प्रश्न० ५० ।

कलकलेइ-कलकलायति-भवजलघो कथयति । आव० ५६७ ।

कलगिर-व्यक्तवाच । ज० प्र० १२७ ।

कलणाय-कलनाद । उत्त० १५० ।

कलत्त-यस्मात् सर्व आत्ते गृह्णाति तस्मात् कलत्रम् ।
नि० नू० २०५ आ ।

कलन्द-कुण्ड-कलन्दम् । उपा० २२-४ ।

कलभा-वालकावस्था । ज्ञाता० ६७ ।

कलभाणिणी-कलभानना-स्वरमनोज्ञानना । व्य० द्वि० २२६ आ ।

कलभिया- । ज्ञाता० ६३ ।

कलमल-जठरद्रव्यसमूह । ठाणा० १४५ ।

कलमलजबाल-भूत्रादिकर्दम । मर० ।

कलमसालि-कलमशालि, शालिविशेष । ज० प्र० १०४ ।

कलमा-तन्दुला । आ० २३८ ।

कलमाल-विदु । नि० नू० प्र० ४५ अ ।

कलमोडण- । नि० नू० द्वि० १६६ अ ।

कपरिहारविशुद्धिकथालन्दिकप्रतिमाप्रतिपन्नानामन्यतम ।
आचा० २८० ।

कल्पनिका-शरुविशेष । भग० १६८ । मम० २६ ।

कल्पनी-कर्त्री-शरुविशेष । उत्त० ४६० ।

वरुपा-सुरादिविक्रयकारिण । मद्यपा । द्य० द्वि०
४२० अ ।

कल्पस्त्रिय-कल्पयो-देवलोकयो स्त्रिय कल्पस्त्रिय-देव्य ।
ठाणा० १०० ।

कल्पस्थित-वाचनाचार्यो गुरुभूत इत्यर्थ । ठाणा० ३२४ ।

कल्पा-मविनविहार । वृ० प्र० ११३ अ ।

कल्पातीत-माधुभेदविशेष । भग० ४ ।

कल्पावतसिका-कल्पावतसकदेवप्रतिवदग्रन्थपद्धति । नि-
रय० २१ । नदी० २०७ ।

कल्पिका-या कारणे प्रतिसेदना क्रियते मा । व्य० प्र०
४७ आ ।

कल्या-नीरोगी । नदी० १६१ ।

कल्याणक-यदामनप्रकम्पप्रयुक्तावधय सकलसुरासुरेन्द्रा
जीतमिति विधित्वो युगपन् ससम्भ्रमा उपतिष्ठन्ते । ज०
प्र० १५६ ।

कल्ल-कल्य-अत्यन्तनीरुक्तया मोक्ष । उत्त० १२८ ।
प्रत्युप । आव० १४८ । नीरोगया मोक्षो । दश० चू०
७१ । कल्य-श्व, प्रादु प्राकाश्ये च । ओष० २६ ।
सुखमारोग्य शोभनत्व वा । सूत्र० ३८३ । कल्य पूषकम् ।
ओष० १७२, १७३ । कल्य-शब्द, शब्दशास्त्रम् । विशेष०
१३०४ । कल्ये । आव० ६५ । कल्य-आरोग्यम् । आव०
७८८ । श्व । भग० १२७ । कल्य, मोक्ष । उत्त०
१०८ । दश० १५८ । कल्यो-नीरोग । चिन्ता-
दिनापेक्षया द्वितीयदिने । उत्त० ४७६ ।

कल्लसरीरा-कल्यशरीरा, पटुशरीरा । ठाणा० २४७ ।

कल्लाकल्लि-प्रतिप्रभातम् । उपा० ४० । प्रतिदिनम् ।
जाता० १४६ । कल्ये च कल्ये च अनुदिनमिति कल्या-
कल्य । त्रिपा० ५१, ५८ ।

कल्लाण-कल्यम्-आरोग्य अणति-शब्दयतीति कल्याण ।
आव० ७८८ । कल्याण-एकान्तसुखावहम् । जीवा०
२७८ । इष्टार्थफलमप्राप्ति । सूत्र० ३८३ । कल्याणहेतु ।

मूर्य० २६७ । अर्थहेतु । औप० ५ । कल्याणप्राप-
कत्वात्-अहिंसाया एकोनत्रिंशत्तम नाम । प्रश्न० ६६ ।

शुभम् । मुक्तिहेतु । उत्त० १२८ । तत्त्ववृत्तया तथा-
विचविगिष्टफलदायी, अनर्थोपगमकारि वा कल्याणरूप

कलविपाक वा । जीवा० २०१ । कल्याण-श्रेय । भग०
११६ । नीरोगताकारणम् । भग० १२५ । अनर्थोप-

शमहेतुत्वम् । भग० १६३ । कन्यो-मोक्षस्तमणति प्रापय-
तीतिकल्याण-दयाल्य सयमस्वरूपम् । दश० १५८ । गुण-

मम्पद्रुप मयम । दश० १८६ । तत्त्ववृत्तया तथाविध-
विगिष्टफलदायी, अनर्थोपगमकारी । ज० प्र० ४७ ।

कल्याण-ममृष्टि । ठाणा० १११ । मगलस्वरूपत्वात्-
कल्याणम् । ठाणा० २४७ । अर्थप्राप्ति । भग० ५४१ ।

एकान्तसुखावहम् । ज० प्र० ११६ । पर्वगविशेष ।
प्रज्ञा० ३३ । कल्य-अत्यन्तनीरुक्तया मोक्षस्तमानयति

अणति प्रज्ञापयतीति कल्याण मुक्तिहेतु । उत्त०
१२८ । कल्य-आरोग्य अणन्ति-शब्दयतीति कल्याणा ।

ठाणा० ४६४ । नीरोगताकरणम् । जाता० ७६ ।

कल्लाणकार-कल्याणकरण, मङ्गलकरणम् । जाता० २२० ।

कल्लाणग-णाम ओहारो । नि० चू० प्र० ११३ आ ।
नि० चू० प्र० ७६ अ । कल्याणक-अनुपहत प्रवरम् ।
उपा० २६ ।

कल्लाणवय- । नि० चू० प्र० १६५ अ ।

कल्लाणपुक्कल-कल्या-आरोग्य कल्यमणतीति कल्याण,
पुक्कल-सम्पूर्ण च कल्याणपुक्कलम् । आव० ७८८ ।

कल्लाणय-कल्याणक-कल्याणकारि । जीवा० १६२ ।
परमवस्त्रलक्षणोपेतम् । जीवा० २६६ ।

कल्लाणी-वनम्पतिविशेष । भग० ८०२ ।

कल्लालघर-कल्पपालशृङ्गम् । अनु० १४२ ।

कल्लालत्तण-कोलालत्व-मुराविक्रेतुत्वम् । आव० ८२६ ।

कल्लुगा-कल्लुगा । नि० चू० द्वि० ८० आ । नदीपा-
पाणेषु उत्पद्यमाना द्वीन्द्रियविशेषा । वृ० वृ० १६२ आ ।

कल्लुगावासा-द्वीन्द्रियविशेष । जीवा० ३१ ।

कल्लेदार्णि-नित्य । नि० चू० द्वि० १४४ आ ।

कल्लोल-फलविशेष । प्रश्न० १६२ ।

कल्हाडए-कल्हाडक । गोरयका । वृ० द्वि० १३८ आ ।

कल्हारे-अलङ्कारविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।

कल्होड-मोरथक । दश० २१७ ।

कवड्य-कवचिका-सन्नाहविशेष । औप० ६२ । भग० ३१७ ।

कवए-कवच-कङ्कट । भग० ३१८ । तनुत्राणम् । ज० प्र० २१६ ।

कवच-कङ्कट-आवरण । जीवा० १६३ । सन्नाहविशेष । ज्ञाता० २२१ ।

कवड-कपट-वेपपरावर्तविवाहो विकार । आव० ५६६ । देशभाषानेपथ्यादिविपर्ययकरणम् । सूत्र० ३२६ । वेप-भाषावैपरीत्यकरणम् । प्रभ० ५८ । भाषाविपर्ययकरणम् । प्रभ० २७ । वेपाद्यन्धधात्वम् । ज्ञाता० १५८ । वेपादिविपर्ययकरणम् । ज्ञाता० २३८ । परवचनाय वेपान्तरकरणम् । ज० प्र० १६६ । नेपथ्यभाषाविपर्ययकरणम् । ज्ञाता० ८० । वचनाय वेपान्तरादिकरणम् । भग० ३०८ ।

कवडसङ्गो-कपटशब्द । आव० ७६६ ।

कवडिया- । औप० १८८ ।

कवडुगा-ताम्रमय नाणकम् । नि० ब्र० प्र० ३३० अ ।

कवणो-कतम । पठ० ७१ ।

कवय-कवच-कङ्कट । भग० १६३ । सन्नाहविशेष । ज० प्र० २०५ । तनुत्राणम् । जीवा० २५६ । परिकर । प्रभ० ७५ ।

कवर्गप्रविभक्तिक-पञ्चदशो नाट्यविधि । ज० प्र० ४१७ ।

कवल-आहारविशेष । ठाणा० ६३ । कुकुट्यण्डकमात्रा । औप० १८२ । कवल । आव० ८४४ ।

कवलक-उपकरणभेद । आवा० ६० ।

कवलगाहो-कवलगाह-गलकण्टकापनोदाय स्थूलकवलग्रहण, मुखविमर्दनार्थं वा दक्षाद्यष्टाष्टकदानम् । विपा० ८५१ ।

कवलिका- । भग० ६५१ ।

कवली-कवली-गुडादिपाकभाजनम् । विपा० ५८ ।

कवलीओ-लोही । नि० ब्र० प्र० ३१७ अ ।

कवाड-कपाट-द्वारयन्त्रम् । दश० १८४ । कपाट-प्रतोली-द्वारसत्कम् । जीवा० १६६ । कपाटानि-प्रतोलीद्वार-नत्कानि । प्रज्ञा० ८६ ।

कवाडोबिमल-यद् पिहित कपाट उद्भिद्य-उद्भास्य साधु-भ्यो दीयते तत् कपाटोद्भिन्नम् । पिण्ड० १०५ ।

कवाल-कपाल-कर्परम् । सूत्र० २६८ । घटखण्डरादि । आचा० ३११ ।

कविजला-लोमपक्षिविशेष । प्रज्ञा० ४६ ।

कविक-खलिनम् । आव० २६१ । दश० २८३ ।

कविकच्छु-कपिकच्छु-तीक्ष्णकण्टाकारक फलविशेष । प्रभ० १६४ ।

कविकच्छु-कपिकच्छु-खज्जुकारी । ज्ञाता० २०४ ।

कविचियाओ-कलाचिका । भग० ५४८ ।

कविट्ट-कपित्थ फलविशेष । प्रज्ञा० ३६४ । फलविशेष । आव० ७६८ । प्रज्ञा० ३२८ । भग० ८०३ । कपित्थ-फलम् । दश० १८५ । बहुबीजफलविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

कविट्टपाणभ-पानकभेद । आचा० ३४७ ।

कविट्टलता-कपित्थलता । आव० १७३ ।

कविरथ-कपित्थ फलविशेष । उक्त० ६५३ ।

कविरथ-कपिकच्छु-कण्डूविजनको बल्लीविशेष । जीवा० १०७ ।

कविल-कपिल-पक्षिविशेष । ज्ञाता० २३१ । प्रभ० ८ ।

सुस्थिताचार्याणां शिष्य । नि० ब्र० द्वि० ३१ आ ।

अन्त्यार्थपरिज्ञानशून्य । परित्नाजकविशेष । औप० ६१ ।

राजपुत्रविशेष । मरीचिशिष्य । आव० १७० । सुस्थि-

ताचार्यशिष्य वेदत्रयानुभववाद् । बृ० वृ० ६८ अ ।

शुलकधमण । नि० ब्र० प्र० ७८ अ । राजगृहनगरे

ब्राह्मण । अ० द्वि० १६६ आ । नगरवाहिरिकाया

ब्राह्मण । आव० ६६१ । कौशाम्या काश्यपपुत्र ।

उक्त० २८६ । लोभे द्रष्टान्त । शुलकविशेष । नि० ब्र०

प्र० ७८ अ । कपिल । उक्त० २८६ । चम्पानगर्या

कपिलनामा वासुदेव । ज्ञाता० २२२ ।

कविला-नामविशेष । विनयबहुमानचतुर्थभङ्गे दृष्टान्त ।

नि० ब्र० प्र० ८ अ । कपिला-दानस्यादत्री श्रेणिकस्य

दासी । आव० ६८१ ।

कविलिए-कृष्णपुद्गलस्य भेदविशेष । सूत्र० २८७ ।

कविछो-कटाह-लोहभाजनविशेष । आव० ३६६ । मण्डन-

कादिपचनिका लोही । अनु० १५६ ।

कविसाणए-कपिशायन-मद्यविशेष । प्रज्ञा० ३६४ ।
 कविरीस-कपिशीर्षक-प्राकाराग्रम् । आव० २३१ ।
 कविसीसए-कपिशीर्षक-प्राकाराग्रम् । ज० प्र० ३२० ।
 कविसीसग-कपिशीर्षक । ज्ञाता० ६६ । जीवा० २१६ ।
 कविहसित-आगासे विकृतरूप मुख बाणरमरिम हास
 करेज्ज । नि० चू० तृ० ७५ अ ।
 कविहसिय-कपिहसित, यदाकाशे वानरसदृश विकृत मुख
 हास कुर्यात् । आव० ७५० । अकस्मान्नभसि ज्वलद्भूमि-
 मशब्दरूपम् । जीवा० २८३ । कपिहमित-अनन्त्रे या
 विद्युत् सहसा तत् कपिहमितम् । भग० १६६ ।
 कविहसिया-कपिहसितानि, अकस्मान्नभसि ज्वलद्भूमि-
 ग-व्दरूपाणि । अनु० १०१ ।
 कवेलुका- । दश० १०१ ।
 कवेलुय-कवेलुकम् । ज० प्र० २३ ।
 कवेल्ली-लोहकटाहम् । भग० २३८ ।
 कवेलुक-भाव्यम् । आव० ५२१ ।
 कवेलुकापाक- । जीवा० १२४ ।
 कवेलुय-कवेलुक-मण्डनपचनिका लोही । जीवा० १८० ।
 कवोड-कपोत-पक्षिविशेष । पिण्ड० ७६ ।
 कवोतक-कपोतक । प्रश्न० ८ ।
 कवोय-कपोतक पक्षिविशेष । भग० ६६१ । कपोत-
 पक्षिविशेष । उत्त० ४५६ ।
 कवोया-लोमपक्षिविशेष । प्रज्ञा० ४६ ।
 कवोलेदेसो-कपोलदेश-गण्डभाग । जीवा० २७३ ।
 कद्व-काव्य-धर्मार्थकाममोक्षलक्षणपुरुषार्थस्तिवद्वग्न्य-
 सस्कृतप्राकृतापभ्रंशमङ्गीर्णभाषानिवद्ध, समविपमार्द्धममनु-
 त्तवद्वतया गद्यतया चैति, गद्यपद्येयवर्णपदभेदवद्ध । ठाणा०
 ४५० । गन्य । ठाणा० २८८ । कवेरभिप्राय । अनु० १३५ ।
 कद्वग-भाजनभ्यावत्वमपवृत्य । व्य० द्वि० ३०२ आ ।
 कद्वड-कुणगरो । नि० चू० द्वि० ७० आ । वाडवोपम-
 कूडसखिसमुद्भावियदुक्खललव्ववहारत कव्वड । दश०
 चू० १५७ ।
 कद्वालभयगो-तड्ढो भयगभेओ । नि० चू० द्वि० ४४ अ ।
 कद्वालो-खितिलान्तो उड्ढमादी । नि० चू० द्वि० ४४ आ ।
 कशा-बन्धनविशेष । भग० १६३ । दश० २६७ ।

कष-मसार । जीवा० १५ ।
 कषपट्टक-सुवर्णपरीक्षकपापाणविशेष । जीवा० १६१ ।
 कषाय-रमस्य तृतीयभेद । प्रज्ञा० ४७३ । पीतरक्तवर्णा-
 श्रयरञ्जनीयवस्तु । ज० प्र० १८६ ।
 कषायसमुद्घात-कपायोदयेन समुद्घात । जीवा० १७ ।
 कस-कण-वर्धनकार । उत्त० ३६४ । कपन्ति-हिसन्ति
 परस्पर प्राणिनोऽस्मिन्निति कष-ससार । प्रज्ञा०
 २८५ । कष-चर्मदण्ड । ज० प्र० १४७ । कष-वर्धन ।
 प्रश्न० १६४ । कप्यतेऽस्मिन् प्राणी पुन पुनरावृत्तिभाव-
 मनुभवति कपोलकण्यमाण कनकवदिति कष ससार ।
 उत्त० १६० । कर्म भवो वा । आव० ७७ । कपति-
 हिनस्ति देहिन् इति कष कर्म । ठाणा० १६३ । कस-
 चर्मयष्टिका । प्रश्न० २२ । कशा-आयुष उपक्रमे द्विती-
 यभेद । आव० २७३ । ससार । आचा० ६८ ।
 कश-चर्मयष्टि । उत्त० ४८ । चर्मदण्ड । ज० प्र०
 २३५ ।
 कसट्ट-कचवर । ओष० १८४ ।
 कसट्टिया-कपपट्ट । भग० २१३ ।
 कसप्पहारे-वर्धनाडनानि । ज्ञाता० ८७ ।
 कसमाओ-कषमाय-कपमायन्ति, कप गमयन्ति । विशेष०
 ५४३ ।
 कसर-कशर-खसर । भग० ३०८ ।
 कसाइज्जति-कपायन्ते । आव० १११ ।
 कसाइय-कपायितक । आव० २१६ ।
 कसाईओ-कपायित । आव० ३२३ ।
 कसाए-कषाय कषायोदय । प्रज्ञा० १३५ । कृपन्ति
 विलिखन्ति कर्मरूप क्षेत्र सुखदुःखसायोत्पादनायेति कषाया,
 कलुपयन्ति शुद्धस्वभाव सन्त कर्ममलिन कुर्वन्ति जीवमिति
 वा । प्रज्ञा० २६० । कपन्ति-हिसन्ति परस्पर प्राणि-
 नोऽस्मिन्निति कष-ससारस्तमयन्ते-अन्तर्भूतप्यर्थत्वाद्-
 गमयन्ति प्रापयन्ति ये ते कषाया । प्रज्ञा० २८५ । अन्न-
 रुचिस्तम्भनकृत्कषाय । ठाणा० २६ ।
 कसाय-कषाय-प्रज्ञापनायाश्चतुर्दश पदम् । प्रज्ञा० ६ ।
 वल्लादि । दश० १८० ।
 कसायकलहो-कलहस्य द्वितीयो भेद । नि० चू० प्र०

२५१ आ ।

कसायकुशील-कपाय कुशील-कपायकुशील । भग० ८६० । कपायकुशील-यस्य पञ्चसु जानादिषु कपायैर्वि-
राधना क्रियते स, कुशीलस्य द्वितीयो भेद । उक्त० २५६ ।
कसायदुहो-हकारतो । नि० चू० द्वि० ४० अ । कपाय-
दुहो यथा सपपनालिकाभिधानशार्कजिकाग्रहणकुपितो
मृताचायदन्तभङ्गक माधु । ठाणा० १६३ ।

कसायपद-प्रज्ञापनाया चतुदश पदम् । भग० ७४४ ।

कसायपञ्चवर्ण-क्रोधादिप्रत्यारधान-तात् न करोमीनि
प्रतिज्ञानम् । भग० ७२७ ।

कसायपाताल-कपाया एवागाधभवजननसाम्येन पाताल-
मिव पाताल यस्मिन् स-कपायपाताल । आब० ६०१ ।

कसायलोगो-कपायलोक-औद्यिकभावकपायलोक ।
आचा० ८४ ।

कसायसकिलेस-कपाया एव कपायैर्वा सङ्क्लेस-असमाधि
कपायसङ्क्लेस । ठाणा० ४८६ ।

कसायसलीनया-कपायसलीनता, सलीनताया द्वितीयो
भेद । सा च तदुदयनिरोधोदीर्घाफलिकरणलक्षणा । उदय-
स्तेव निरोहो उदय पक्षाण वाङ्गलीकरण, ज इत्य कमायाण
कसायसलीनता एसा । दग० २६ ।

कसाया-कप, ससारस्तस्मिन् वा समन्तादयन्ते-गच्छन्त्ये-
भिरसुमन्त इति कपाया, यद्वा कपाया इव कपाया । उक्त०
१६० । कपन्ति परस्पर हिंसन्ति प्राणिनोऽस्मिन्निति कप
कम भवो वा, अथवा कृष्यन्ते शारीरमानसदु खलक्षैर्बुध्य-
न्ते प्राणिनोऽस्मिन्निति कप कर्मव, भव एव वा, यतो यस्मात्
कप कम, कपो वा भव आयो लामो येषा ततस्ते
कपाया । कपमायन्ति यत, अत कपाया-कप-गम-
यन्तीत्यर्थ । विशे० ५४३ । कृपन्ति-विलिखन्ति-कर्म-
क्षेत्र सुखदुःखफलयोग्य-कुर्वन्ति-कलुषयन्ति वा जीवमिति
निश्चितविधिना कपाया । ठाणा० १६३ । कलुषा ।
५८६ । कप-समारस्तमयन्ते गच्छन्त्येभिजन्तव इति
कपाया-क्रोधादय परिणामविशेष । जीवा० १५ ।

कसासिद्धणी-

। नि० चू० प्र० १२७ अ ।

कसाहोया-मुकुलिवहिभेदविशेष । प्रज्ञा० ४६ ।

कसिण-कृत्स्न-सम्पूर्ण । आब० ४६२, ५०० । दग०

७३४ । मत्र० २७८ । व्य० द्वि० ३०१ आ । कृत्स्न ।
विशे० ८०८ । भग० १६६ । व्य० प्र० ११८ आ ।
कृत्स्न मर्वाग्रशङ्कत्वात् । ज्ञाता० १५३ । कृत्स्न इण
वा । उक्त० ४८५ । प्रधानभावम् । नि० चू० प्र०
१३६ आ । कृष्ण । क्रिष्टम् । दग० ७६८ । दण्णना
जुल पमाणा । नि० चू० नृ० ८६ अ । नदम प्रमाणा-
निरिक्त । नि० चू० प्र० ८३८ आ ।

कसिणखध-कृत्स्नस्त्वध-परिपूर्णकृत्स्न । अनु० १० ।
कसिणधवलण-दिवदजगो-कृष्णधवलप्रतिपत्ता । जय०
३६४ ।

कसिणा-यावतोऽपराधानापघ्नस्नातनीना तच्च, ङीनामाप-
णा कृत्स्नारोपणा । मम० ४७ । कृत्स्ना यन भोगो न
क्रियते । व्य० प्र० १२४ आ ।

कसिणाओ-कृत्स्ना, सम्पूर्णा अनुपहृता । ज्ञाचा० ३२३ ।
कसिणे-वनमसृणानि यै सूर्यो न हव्यते । वृ० द्वि०
२४० अ ।

कसेरुग-वनस्पतिविशेष । आचा० ३४८ ।

कसेरुमती-नदीविशेष । व्य० प्र० २२७ आ ।

कसेरुया-जलरुहविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।

कसेहि-परव्यतिरिक्त आत्मा शरीर तद् कण्टपश्वरणादि-
ना कृज कस, यदि वा "कष" कस्मै कर्मणोऽलमित्येव पर्या
लोच्य यच्छक्नोषि तत्र नियोजयेदित्यर्थ । आचा० १६१ ।

कह-कथा वाक्यप्रबन्धरूपा । उक्त० ४२४ । कथ-केन-
प्रकारेण केनान्वर्थेनेति । सूर्य० २६२ ।

कहतर-कथा तरम् । आब० ५६२ उक्त० ४२५ । उच्च-
स्वर । वृ० प्र० २१३ अ ।

कहकह-हसितशब्द ।

कहकहक-प्रमोदभरजनितकोलाहलम् । ज० प्र० ४१६ ।

कहकहेति-कहकहायमान-प्रहमितविशेष । प्रश्न० ५० ।

कहग-कथक सरसकथाकथनेन श्रोतृरमोत्पत्तिकारक ।
ज० प्र० १२३ । कथक । अनु० ४६ ।

कहणविहि-कथनविधि, कथनप्रकार । आब० ८६२ ।

कहणविही-कथनविधि, कथनप्रकार । आब० ८०३ ।

कहणा-अथकथालङ्घिसपन्न । ओष० ६३ । कथना-
कथनम् । आब० २३४ ।

कविसाणए—कपिधायन—मद्यविशेष । प्रज्ञा० ३६४ ।
 कविरीस—कपिशीर्षक—प्राकाराग्रम् । आव० २३१ ।
 कविसीसए—कपिशीर्षक—प्राकाराग्रम् । ज० प्र० ३२० ।
 कविसीसग—कपिशीर्षक । ज्ञाना० ६६ । जीवा० २१६ ।
 कविहसित—आगामे विकृतरूप मुख वाणरमरिम हाम
 करेज्ज । नि० चू० वृ० ७५ अ ।
 कविहसिय—कपिहसित, यदाकाशे वानरमहज विकृत मुख
 हान कुर्यात् । आव० ७५० । अकस्मान्नभमि ज्वलद्भी-
 मशब्दरूपम् । जीवा० २८३ । कपिहमित—अनभ्रे या
 विद्युत् सहसा तत् कपिहमितम् । भग० १६६ ।
 कविहसिया—कपिहसितानि, अकस्मान्नभमि ज्वलद्भीमश-
 ब्दरूपाणि । अनु० १२१ ।
 कवेलुका— । दश० १०१ ।
 कवेलुय—कवेलुकम् । ज० प्र० २३ ।
 कवेल्ली—लोहकटाहम् । भग० २३८ ।
 कवेल्लुक—भाष्यम् । आव० ५२१ ।
 कवेल्लुकापाक— । जीवा० १२४ ।
 कवेल्लुय—कवेल्लुक—मण्डनपचनिका लोही । जीवा० १८० ।
 कवोड—कपोत—पक्षिविशेष । पि०ड० ७६ ।
 कवोतक—कपोतक । प्रश्न० ८ ।
 कवोय—कपोतक पक्षिविशेष । भग० ६६१ । कपोत—
 पक्षिविशेष । उत्त० ४५६ ।
 कवोया—लोमपक्षिविशेष । प्रज्ञा० ४६ ।
 कवोल्लदेसो—कपोलदेश—गण्डभाग । जीवा० २७३ ।
 कटद—काट्य—धर्मार्थकाममोक्षलक्षणपुरपार्यष्टितिवदग्रन्थ—
 सस्कृतप्राकृतापभ्रंशमङ्गीर्णभाषानिवद्ध, समविषमार्द्धममवृ-
 त्तवद्वतया गद्यतया चैति, गद्यपद्यगैयवर्णपदभेदवद्ध । ठाणा०
 ४५०। गन्थ । ठाणा० २८८ । कवेरभिप्राय । अनु० १३५ ।
 कटवग—भाजनस्यावल्पमपवृत्य । व्य० द्वि० ३०२ आ ।
 कटवड—कुणगरो । नि० चू० द्वि० ७० आ । वाडवोपम-
 कूडसविखसमुद्भाविद्यदुक्खलव्ववहारत कव्वड । दश०
 चू० १५७ ।
 कटवालभयगो—तइओ भयगमेओ । नि० चू० द्वि० ४४ आ ।
 कट्वालो—खितिलाणतो उड्डमादी । नि० चू० द्वि० ४४ आ ।
 कशा—बन्धनविशेष । भग० १६३ । दश० २६७ ।

कष—ममार । जीवा० १५ ।
 कषपट्टक—सुवर्णपरीक्षकपापाणविशेष । जीवा० १६१ ।
 कषाय—रमस्य तृतीयभेद । प्रज्ञा० ४७३ । पीतरक्तवर्णा-
 थयरञ्जनीयवस्तु । ज० प्र० १८६ ।
 कषायसमुद्धात—कपायोदयेन ममुद्धात । जीवा० १७ ।
 कस—कण—वर्धनविकार । उत्त० ३६४ । कर्पन्ति—हंसिन्ति
 परस्पर प्राणिनोऽस्मिन्निति कप—ममार । प्रज्ञा०
 २८५ । कप—चर्मदण्ड । ज० प्र० १६७ । कप—वर्धन ।
 प्रश्न० १६८ । कप्यतेऽस्मिन् प्राणी पुन पुनरावृत्तिभाव-
 मनुभवति कपोतकप्यमाण कनकवदिति कप ससार ।
 उत्त० १६० । कर्म भवो वा । आव० ७७ । कपति—
 हिनस्ति देहिन इति कप कर्म । ठाणा० १६३ । कस—
 चर्मयष्टिका । प्रश्न० २२ । कशा—आयुष उपक्रमे द्विती-
 यभेद । आव० २७३ । समार । आचा० ६८ ।
 कश—चर्मयष्टि । उत्त० ४८ । चर्मदण्ड । ज० प्र०
 २३५ ।
 कसट्ट—कचवर । ओष० १८४ ।
 कसट्टिया—कपपट्ट । भग० २१३ ।
 कसप्पहारे—वर्धताडनानि । ज्ञाता० ८७ ।
 कसमाओ—कपमाय—कपमायन्ति, कप गमयन्ति । विशेष
 ५४३ ।
 कसर—कशर—खशर । भग० ३०८ ।
 कसाइज्जति—कपायन्ते । आव० १११ ।
 कसाइयय—कपायितक । आव० २१६ ।
 कसाईओ—कपायित । आव० ३२३ ।
 कसाए—कषाय कषायोदय । प्रज्ञा० १३५ । कृपन्ति
 विलिखन्ति कर्मरूप क्षेत्र सुखदुःखशस्योत्पादनायेति कपाया,
 कलुपयन्ति शुद्धस्वभाव सन्त कर्ममलिन कुर्वन्ति जीवमिति
 वा । प्रज्ञा० २६० । कर्पन्ति—हंसिन्ति परस्पर प्राणि-
 नोऽस्मिन्निति कप—ससारस्तमयन्ते—अन्तभूतप्यथत्वाद्-
 गमयन्ति प्रापयन्ति ये ते कपाया । प्रज्ञा० २८५ । अन्न-
 रुचिस्तम्भनकृत्कपाय । ठाणा० २६ ।
 कसाय—कषाय—प्रज्ञापनायाश्चतुर्दश पदम् । प्रज्ञा० ६ ।
 वल्लादि । दश० १८० ।
 कसायकलहो—कलहस्य द्वितीयो भेद । नि० चू० प्र०

मानस्नायुका-स्थूलसन्धिस्थाना च भवति इति तथा जङ्घ-
योस्वमानम् । अनुत्त० ४ ।

काकणि-क्षत्रियभाषया राज्यम् । विशेष० ४१० ।

काकणिरयणे-चक्रवर्तिन सप्तमेकेन्द्रियरत्नम् । ठाणा०
३६८ ।

काकणी-सूक्ष्मकण्ठगीतध्वनि । ठाणा० ४७१ ।

काकतालीयम्-अवितकितसम्भव, न्यायविशेष । आचा०
१८ ।

काकघट्टो-काकघट्ट । भाव० ४५४ ।

काकन-पञ्चम महाकुष्ठम् । प्रश्न० १६१ ।

काकनाद-कुष्ठविशेष । आचा० २३५ ।

काकमुख-रथाग्रभाग । ज० प्र० २४६ ।

काकपद-मणिलक्षणविशेष । ज० प्र० १३८ ।

काकलि-वनस्पतिविशेष । भग० ८०३ ।

काकली-मनोजगीतादि । उत्त० ६३३ । सूक्ष्मकण्ठ-
गीतध्वनि । ठाणा० ४७२ ।

काकस्वर-श्लक्ष्णाश्रव्यस्वरम् । ठाणा० ३६६ । ज० प्र०
४० ।

काकणी-राज्यम् । वृ० द्वि० १५४ अ ।

काकु - । जीवा० २६१ । प्रज्ञा० २४७ ।

काकुब-तालुक । ज० प्र० ११३ । जीवा० २७३ ।

काकुपाठ - । भग० ३३ ।

काकुय-काकुद-तालु । प्रश्न० ८२ ।

काकोदरो-काकोदर, दर्वाकरसपविशेष । जीवा० ३६ ।

काकोली-माधारणवनस्पतिविशेष । आचा० ५७ ।

कागदी-काकन्दी-नगरीविशेष । खेमतेजवि गाहावती-
नगरी । अन्त० २३ । जितशत्रुराजधानी । अनुत्त० २ ।
भद्रसार्थवाहीस्थानम् । अनुत्त० ८ ।

कागदी-काकन्दीनगरी तद्भव । ज्ञाता० १६३ ।

कागजघ-जहि मणीपडिनो तलागे तत्प रस्ताणि जाणि-
ताणि कायाणि भण्णति । नि० चू० प्र० २५४ आ ।

कागणि-काकणि-क्षत्रियभाषया राज्यम् । विशेष० ८०६ ।

कागणिस-काकणीमास श्लक्ष्णमासखण्डम् । औप०
८७ । काकणीमास-तद्देहोत्कृत ह्रस्वमासखण्डम् । विपा०
४७ । श्लक्ष्णखण्डपिहितम् । प्रश्न० ५६ ।

कागणिरयण-काकणीरत्नम् । चक्रिणो रत्नविशेष । ज०
प्र० २३६ ।

कागणिलवखण-द्राव्यततो कलाया द्वाचत्वारिंशन्मा ।
ज्ञाता० ३८ ।

कागणी-रज्ज । नि० चू० प्र० २४३ आ । काकणी,
चक्रिणो रत्नविशेष । ज० प्र० १३८ । मपादा गुञ्जा ।
अनु० १५५ । रूपमय । नि० चू० प्र० ३३० अ ।

कागणीरयणे-काकणीरत्नम्-सुवर्णाष्टकनिष्पन्नम् । अनु०
१७१ ।

कागभुक्त-नाकभुक्त थया वाक् उच्चित्योच्चित्य विष्ठादे-
भस्याद्वल्लादि भक्षयति, विकिरति वा काकवत्सर्व, वाक्य-
देव कवल प्रक्षिप्य मुले दिशो विप्रेक्षते । ओघ० १६२ ।

कागलि-बल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

कागवज्रो-काकवर्ण-सितपसिद्धदृष्टान्त जितशत्रोरपर-
नाम । भाव० ४१० ।

कागस्वर-काकस्वर श्लक्ष्णाश्रव्यस्वरम् । अनु० १३२ ।
श्लक्ष्णस्वरेण काकस्वरम् । जीवा० १६४ ।

कागा-लोमपक्षिविशेष । प्रज्ञा० ४६ ।

कागिणी-काकणि-विशतिकपर्वका । उत्त० २७२ ।
चक्रवर्तिरत्नम् । उत्त० ६५०, २७६ ।

कागिणीमस-काकिणीमास-श्लक्ष्णमासखण्डम् । सूत्र०
१२५ । श्लक्ष्णमासम् । भाव० ६५१ ।

कागो-काक-वायस । भाव० ८५६ ।

काङ्क्षावान्-गृह-मूर्च्छित । भाव० ५८७ ।

काच-काच-पापाणविकार । औप० ६३ ।

काचन-वन्धनम् । ठाणा० २२२ ।

काञ्चनकामिधान- । ठाणा ३२७ ।

काञ्चनासविधानक- । प्रश्न० ८६ ।

काञ्जिक-आरनाल । वृ० प्र० २६७ आ । सोवीरकम् ।
ठाणा० १४८ । अम्लम् । ठाणा० ४६२ । आरतालम् ।
ओघ० १५४ ।

काञ्जिकपत्र-काञ्जिकेल वाष्पितम् । वृ० प्र० २६७ आ ।

काञ्जिका-आरनालम् । ओघ० २१५ ।

काडिअ-कौट्यो, उभयप्रान्ती । ज० प्र० २०१ ।

काण-काण, मल्लिख, स्फुटितनेत्र । दश० २१५ ।

कहरत्तो-कथासु रक्त-सक्त कथारक्त । ओष० १२७ ।
 कहल्लो-कभेल्ल-कर्पर । अन्त० १२ ।
 कहा-सयमाराधनी या वायुयोगप्रवृत्ति । वृ० द्वि० ४०
 अ । वाङ्मज्जेण सयमाराहणी कहा । नि० चू० तु० १
 आ । साधूवाद जल्प वितड वा एता तिण्णिवि कहा ।
 नि० चू० प्र० २४० अ । आरुथानकानि । सम० ११८ ।
 वचनपद्धति, चरित्रवर्णनरूपा वा । ठाणा० १५६ । ब्रह्म-
 चर्यगुप्तेर्भेद । आव० ५७२ । कथा-वाक्यप्रवन्ध शास्त्रम् ।
 सम० ५५ । कथा-वार्त्ता । दश० ११४ ।
 कहाहिरण्य-कथा-राजकथादिका-अधिकरणानि च
 यन्त्रादीनि कलहा वा कथाधिकरणानि । सम० ५५ ।
 कहिथ-कुत्रात्र । उत्त० १६२ ।
 कहिय-कथित-प्रवन्धेन प्रतिपादितम् । उत्त० ३४१ ।
 कहियाइओ-कथितवाद् । आव० २३७ ।
 काक्षा-ऐहलौकिकपारलौकिकेषु विषयेष्वाशसा । त० ७१८ ।
 काच्चणय-यस्मादुत्पलादीनि काञ्चनप्रभाणि काञ्चननामान-
 ध्र देवास्तत्र परिवसन्ति तत काञ्चनप्रभोत्पलादियोगात्
 काञ्चनकाभिधदेवस्वामिकत्वाच्च स काञ्चनक । जीवा०
 २६१ ।
 काच्चणिया-काञ्चनिका-राजधानीविशेष । जीवा० २६२ ।
 काजिक-जह्णणेण जावे कोदवोदणो जूह, च तदुलोदक मुह-
 र्मो । नि० चू० प्र० ३२६ आ ।
 काइआण-निकाय । ज० प्र० ७५ ।
 काइओ-कायिक । आव० ७७८ ।
 काइमाईया-गुच्छविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 काइय-कायिकी-प्रश्रवणम् । आव० ६३४ ।
 काइयसमाहि-कायिकीसमाधि । आव० ६१८ ।
 काइया-चीयत इति काय-शरीर तत्र भवा तेन वा निर्वृता
 कायिकी, क्रियाया प्रथमो भेद । भग० १८१ । आव०
 ६११ । चीयते इति काय शरीर काये भवा कायेन
 निर्वृता कायिकी । प्रज्ञा० ४३५ । क्रिया-व्यापारविशेषा,
 तत्र कायेन निर्वृता कायिकी कायचेष्टेत्यर्थ । सम० १० ।
 काइयामत्तो-कायिकीमात्रकम् । आव० ६३३ ।
 काईया-नायिकी । आव० ५६ ।
 काउवरि-कादुम्बरी बहुबीजकवृक्षविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

काउवरिय-वृक्षविशेष । भग० ८०३ ।
 काउवरो-काकोदुम्बरी-खादिमवृक्षविशेष । आव० ८२८ ।
 काउज्जुय-कायजुं-कायेन ऋजुरेव ऋजुक । उत्त०
 ५६० ।
 काउज्जुयया-ऋजुकस्य-अमायिनो भाव कर्म वा ऋजु-
 कता कायस्य ऋजुकता कायजुं कता । ठाणा० १६६ ।
 काउहुवणे-कार्याकर्पणहेतु । ज्ञाता० १८८ ।
 काउदर-काकोदर-दर्वीकरसर्पविशेष । प्रश्न० ८ ।
 काउय-कपोत-बहुकृष्णरूप । प्रज्ञा० ८० ।
 काउलेसा-कपोतलेस्या-कपोतवर्णा लेस्या-ध्रुववर्णा ।
 ठाणा० १७५ ।
 काउस्सगो-कायस्योत्सर्ग कायोत्सर्ग । आव० ७७८ ।
 काऊ-लोहे धम्यमाने यादृक् कपोत-बहुकृष्णरूपोऽनेवर्ण ।
 जीवा० १०३ । लेस्या कायवाद् । आचा० २३१ ।
 काऊअगणि-कृष्णाग्नि । सम० १३६ ।
 काऊअगणिवण्णाभा-कृष्णाग्निर्लोहादीना ध्यायमानाना
 तद्वर्णवदाभा येषां ते कृष्णाग्निवर्णाभा । सम० १३६ ।
 काए-काय-शरीर, देह, बोन्दी, चय, उपचय, सङ्घात,
 उच्छ्रय, समुच्छ्रय, कडेवर, भस्मा, तनु, पाणुरिति । आव०
 ७६७ । पर्याय, सामान्यरूपो निर्विशेषणो जीवत्वलक्षण
 विशेषरूपो नैरयिकत्वादिलक्षण । प्रज्ञा० ३७५ । अष्टा-
 शीती पञ्चत्रिंशत्तमो ग्रह । ज० प्र० ५३८ । कापोतिका ।
 वृ० द्वि० १०१ अ । काक-वायस । ज्ञाता० २०५ ।
 कावोडो । नि० चू० प्र० १८७ अ । कवोडी । नि०
 चू० द्वि० १८ अ । अष्टाशीत्या पञ्चत्रिंशत्तमो महाग्रह ।
 ठाणा० ७६ । कुहणविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।
 काओ-काय, जीवस्य विवक्षित सामान्यरूपो विशेषरूपो
 वा पर्यायविशेष । जीवा० १४० ।
 काओअरा-दर्वीकरसर्पविशेष । प्रज्ञा० ४६ ।
 काओली-माधारणवादरवनस्यतिकायविशेष । प्रज्ञा०
 ३४ ।
 काकदी-काकनी-सुविधिनायजन्मभूमि । आव० १६० ।
 काकधे-अष्टाशीत्या महाग्रहे पट्त्रिंशत्तम । ठाणा० ७६ ।
 काक-मिलाया दृष्टान्त । व्य० प्र० १६३ आ ।
 काकजघा-काकजघा-वनम्पतिविशेष । सा हि परिदृश्य-

मानस्तायुका-स्थूलसन्धिस्थाना च भवति इति तथा जङ्घ-
यो रूपमानम् । अनुत्त० ४ ।

काकणि-क्षत्रियभाषया राज्यम् । विशेष० ४१० ।

काकणिरयणे-चक्रवर्तिन सप्तमेकेन्द्रियरत्नम् । ठाणा०
३६८ ।

काकणी-सूक्ष्मकण्ठगीतध्वनि । ठाणा० ४७१ ।

काकतालीयम्-अवितकितसम्भव, न्यायविशेष । आचा०
१८ ।

काकघट्टो-काकघृष्ट । आव० ५५४ ।

काकन-पञ्चम महाकुष्ठम् । प्रश्न० १६१ ।

काकनाद-कुष्ठविशेष । आचा० २३५ ।

काकमुख-रथाग्रभाग । ज० प्र० २४६ ।

काकपद-मणिलक्षणविशेष । ज० प्र० १३८ ।

काकलि-वनस्पतिविशेष । भग० ८०३ ।

काकली-मनोज्ञगीतादि । उत्त० ६३३ । सूक्ष्मकण्ठ-
गीतध्वनि । ठाणा० ४७२ ।

सर-श्लक्ष्णाश्वव्यस्वरम् । ठाणा० ३६६ । ज० प्र०
४० ।

काकिणी-राज्यम् । वृ० द्वि० १५४ अ ।

काकु - । जीवा० २६१ । प्रज्ञा० २४७ ।

काकुद-तालुक । ज० प्र० ११३ । जीवा० २७३ ।

काकुपाठ - । भग० ३३ ।

काकुय-काकुद-तालु । प्रश्न० ८२ ।

काकोदरो-काकोदर, दर्वीकरसर्पविशेष । जीवा० ३६ ।

काकोली-साधारणवनस्पतिविशेष । आचा० ५७ ।

कागदी-काकन्दी-नगरीविशेष । खेमतेजि गाहावती-
नगरी । अन्त० २३ । जितशत्रुराजधानी । अनुत्त० २ ।

भद्रसार्यवाहीस्थानम् । अनुत्त० ८ ।

कगदी-काकन्दीनगरी तद्भव । जाता० १६३ ।

कागजघ-जहि मणीपडितो तलागे तत्थ रत्ताणि जाणि-
ताणि कायाणि भण्णति । नि० चू० प्र० २५४ आ ।

कागणि-काकणि-क्षत्रियभाषया राज्यम् । विशेष० ८०६ ।

कागणिमस-काकणीमास श्लक्ष्णमासखण्डम् । औप०
८७ । काकणीमास-तद्देहोत्कृत ह्रस्वमासखण्डम् । विपा०
४७ । श्लक्ष्णखण्डपिशितम् । प्रश्न० ५६ ।

कागणिरयण-काकणीरत्नम् । चक्रिणो रत्नविशेष । ज०
प्र० २३६ ।

कागणिलवखण-दामततो कलाया द्वाचत्वारिंशत्तमा ।
जाता० ३८ ।

कागणी-रज्ज । नि० चू० प्र० २४३ आ । काकणी,
चक्रिणो रत्नविशेष । ज० प्र० १३८ । सपादा गुञ्जा ।
अनु० १५५ । रूपमय । नि० चू० प्र० ३३० अ ।

कागणीरयणे-काकणीरत्नम्-सुवर्णाष्टकनिष्पन्नम् । अनु०
१७१ ।

कागभुत्त-नामभुक्त यथा काक उच्चित्योच्चित्य विप्रादे-
मध्याद्वल्लादि भक्षयति, विकिरति वा काकवत्तम्व, काकव-
देव कवल प्रक्षिप्य मुखे दिशो विप्रेक्षते । ओष० १६२ ।

कागलि-वल्लीविशेष । प्रक्षा० ३२ ।

कागवज्रो-काकवर्ण-शिल्पसिद्धदृष्टान्त जितशत्रोरपर-
नाम । आव० ४१० ।

कागस्सर-काकस्वर श्लक्ष्णाश्वव्यस्वरम् । अनु० १३२ ।

श्लक्ष्णस्वरेण काकस्वरम् । जीवा० १६४ ।

कागा-लोमपक्षिविशेष । प्रज्ञा० ४६ ।

कागिणी-काकिणि-विंशतिकपर्वका । उत्त० २७२ ।

चक्रवर्तिरत्नम् । उत्त० ६५०, २७६ ।

कागिणीमसग-काकिणीमासक-श्लक्ष्णमासखण्डम् । सूत्र०
१२५ । श्लक्ष्णमासम् । आव० ६५१ ।

कागो-काक-वायस । आव० ८५६ ।

काङ्क्षावान्-गृध-सूक्ष्म । आव० ५८७ ।

काच्च-काच-पापाणविकार । औप० ६३ ।

काचन-वन्धनम् । ठाणा० २२२ ।

काञ्चनकामिधान- । ठाणा ३२७ ।

काञ्चनासविधानक- । प्रश्न० ८६ ।

काञ्जिक-आरनाल । वृ० प्र० २६७ आ । सौवीरकम् ।
ठाणा० १४८ । अम्लम् । ठाणा० ४६२ । आरनालम् ।
ओष० १५४ ।

काञ्जिकपत्र-काञ्जिकेन बाष्पितम् । वृ० प्र० २६७ आ ।

काञ्जिका-आरनालम् । ओष० २१५ ।

काडिअ-कौट्यो, उभयप्रान्तो । ज० प्र० २०१ ।

काण-काण, भस्त्राक्ष, स्फुटितनेत्र । दश० २१५ ।

आच० ३८६ ।

काणओ-चक्षुर्विवल । वृ० द्वि० ११६ अ ।

काणक्कयी-बहुमूल्यमपि अल्पमूल्येन चौराहृत काणक
हीन कृत्वा क्रीणातीत्येवशील । प्रश्न० ५८ ।

काणकुरेण- । उपा० ७ ।

काणग-व्याविविगेपात्सच्छिद्रम् । आचा० ३४६ ।

काणग-काणक-चोरितमहिष । व्य० प्र० २३१ आ ।

काणगमहिंसो-जो चारिओ म काणगमहिंसो । नि०
चू० द्वि० ४३ आ ।

काणच्छि-काणाक्ष । नि० चू० प्र० २५७ अ । काणाक्ष ।
आव० २१८ । काणाक्षि । आव० २१८ ।

काण-सामान्यवृक्षजातियुक्तानि नगराभ्यर्णवर्तीनि ।
स्त्रीणां पुरुषाणां वा केवलानां परिभोग्यानि वा । येभ्यः
परतो भूधरोऽष्टवी वा तानि सर्वेभ्योऽपि वनेभ्यः पर्यन्त-
वर्तीनि वा । शीर्णवृक्षकलितानि वा । अनु० १५६ ।
स्त्रीपक्षस्य पुरुषपक्षस्य चैकतरस्य भोग्येषु वनविशेषेषु
अथवा-यत्परतः पर्वतोऽष्टवी वा भवति तानि काननानि ।
ज्ञाता० ६७ । नगराद् दूरवर्त्तिवनखण्ड । भग० ४८३ ।
कानन-बृहद्वृक्षाभ्यैर्वनम् । उत्त० ४५१ । सामान्य-
वृक्षवृन्द नगरासन्न काननम् । राज० ११२ । कानन
सामान्यवृक्षवृन्द नगरासन्नम् । जीवा० २५८ । सामान्य-
वृक्षोपेत नगरासन्न च । प्रश्न० १२७ । सामान्यवृक्षोपे-
तनगरासन्नवनविशेष । प्रश्न ७३ । दूरवर्त्तिवनम् । आव०
५६८ । सामान्यवृक्षसंयुक्त नगरासन्न वनम् । भग०
२३८ । सामान्यवृक्षवृन्दयुक्तानि नगरासन्नानि कान-
नानि । ज्ञाता० ३६ ।

काणय-काणक-हीनम् । प्रश्न० ५८ ।

काणव-वनस्पतिविशेष । भग० ८०३ ।

काणिट्ट-लोहमय इष्टका । व्य० द्वि० १०६ आ ।
पाषाणमय पक्वेष्टिका वा वलिका महत्यश्र कणिका,
तन्मयशृङ्गकारापक । वृ० तृ० ५० आ ।

काणियं-काणितम् । आव० ३६६ । अक्षिरोग । आचा०
२३३ ।

काणो-काण-दीपकाण, फरल । प्रश्न० २५ ।

काण्ड-घनु । भग० ६३ ।

काण्डकरण-उपकरणविशेषरूपम् । विशे० १२५६ ।

कातिता-कायिकी, कायचेष्टा । ठाणा० ३१७ ।

कातिते-कायिक-शारीरिकम् । इटापिङ्गलादि प्राणत-
त्त्वम् । ठाणा० ४५२ ।

कादवक्-कादम्बा, ह्रस्वविशेष । प्रश्न० ८ ।

कादम्बा-गन्धर्वभेदविशेष । प्रज्ञा० ७० ।

कादूसणिया-कम्-आत्मानं दूषयति तमस्कायपरिणा-
मेन परिणमनात् कदूपणा मेव दूषणिका । भग० २६६ ।

कानन-अरण्यम् । दश० १४७ ।

काननद्वीप-जलपतनम् । उत्त० ६०५ ।

कापालिक-हृष्टान्तविशेष । नि० चू० प्र० १८० अ ।
चरगविसेमो । नि० चू० तृ० ३१ अ ।

कापालिका-अस्थिका । व्य० प्र० २०६ अ ।

कापिशायित-मद्यविशेष । जीवा० २६५ ।

कापिशायण-कापिशयन-मद्यविशेष । जीवा० ३५१ ।

कापुरिसा-कापुरसा, कुस्मितनरा । ज्ञाता० ५० ।

कापोती-भारकाय, क्षीरभृतकुम्भद्वयोपेता कापोती भण्यते ।
आव० ७७० ।

काम-शब्दरूपगन्धा । आव० ८२५ । काम्यमानत्वात्
कामा-मनोज्ञशब्दादयः । उत्त० ३१८ । विषया । उत्त०
२७७ । स्त्रीसग । उत्त० २४३ । मैथुनसेवा । जीवा०
१७३ । मनोज्ञशब्दादिक । उत्त० १८८ । लोमपक्षि-
विशेष । जीवा० ४१ । इच्छानङ्गरूप काम । आचा०
८६ । इच्छाकाम-अप्राप्तवस्तुकाङ्क्षारूप । उत्त०
६६४ । स्वेच्छा । प्रज्ञा० ६६ । इच्छा । आव० ३६५ ।
रोग । दश० ८६ । वाञ्छामात्रम् । भग० ८६ ।
मदनाभिलाष । ठाणा० २६१ । इच्छा-अनुमतो वा ।
नि० चू० प्र० ७६ अ । अभिचारियो-अनुमयो वा ।
नि० चू० प्र० १४ आ । अवधृतार्थे द्रष्टव्य । नि० चू०
प्र० २३३ अ० । काम-अनुमतम् । आव० ५२७ ।
सम्मतम् । पिण्ड० ४५ । अभ्युपगम । सूत्र० ५३ ।
विमानविशेष । जीवा० १३८ । तवेच्छया । आवा०
४०३ । कामगन्ध-मकरध्वजे अवधृती च । व्य० प्र०
१४५ अ । कामौ-गन्धरूपे । उपा० ८ । काम-इच्छा-
मदनभेदभिन्नो विषय । आव० ६६२ ।

कामकत-कामकान्त-विमानविशेष । जीवा० १३८ ।
 कामकमा-काम-अभिलाषस्तेन कामन्तीति कामक्रमा ।
 उक्त० ४१० ।
 कामकहा-कामकथा-रूप सुन्दर, वयश्चोदय, वेप उज्ज्वल,
 वाक्षिष्य, मादव, शिक्षित च विषयेषु, शिक्षा च कलासु
 दृष्टमद्भूतदशनमाश्रित्य श्रुत चानुभूत च सस्तव परि-
 चयश्चेति कामकथा । दश० १०६, १०७ ।
 कामकामे-कामकाम-कामेन-स्वेच्छया कामो-मंथुनसेवा
 यस्य स-अनियतकाम इति । प्रज्ञा० ६६ ।
 कामकूड-कामकूट-विमानविशेष । जीवा० १३८ ।
 कामगद्गहो-कामगर्दभ-मैथुने गर्दभ इवात्यन्तासक्तो जन ।
 पिण्ड० १३१ ।
 कामगम-कामगम-विमानविशेष । औप० ५२ । काम-
 गम-स्वेच्छाचारी । प्रज्ञा० ६६ । कामगम-यानवि-
 मानविकुर्वको देवविशेष । ज० प्र० ४०५ ।
 कामगुण-काम्यन्त इति कामा-शब्दरूपरसगन्धस्पर्शस्त
 एव स्वस्वरूपगुणवन्नेहेतुत्वाद् गुणा कामगुणा । आव०
 ६१५ । कामस्य-मदनाभिलाषस्य अभिलाषमात्रस्य वा
 मम्पादका गुणा-धर्मा पुद्गलानां, काम्यन्त इति कामा
 ते च ते गुणाश्चेति वा कामगुणा । ठाणा० २६१ ।
 शब्दादयः । प्रश्न० ६७ । काम्यन्ते-अभिलाषन्ते इति
 कामास्ते च ते गुणाश्च पुद्गलधर्मा-शब्दादय इति कामगुणा,
 कामस्य वा मदनस्योद्दीपका गुणा कामगुणा शब्दादय
 इति । सम० ११ । कामगुणम् । आव० २०० ।
 कामगुण । मकरकेतुकार्यम् । अवग्रहार्णवसप्तम नाम ।
 प्रश्न० ६६ । आचा० ६६ । भग० ६६४ ।
 कामजल-स्नानपीठम् । आचा० ३६७ । गृहानपीठ ।
 नि० सू० द्वि० ८३ आ ।
 कामजाए-मनोज्ञशब्दादीना प्रकार समूहो वा । उक्त०
 २६१ ।
 कामज्जभय-कामध्वज, विमानविशेष । जीवा० १३८ ।
 कामज्जभया-कामध्वजा-वणिग्गामे गणिका । विपा० ४५ ।
 कामद्रुतगणे-महावीरस्य नवगणेषु सप्तम । ठाणा० ४५१ ।
 कामस्थिआ-कामार्थिन मनोज्ञशब्दरूपाथिन । ज० प्र०
 २६७ । शब्दरूपाथिन । ज्ञाता० ५८ ।

कामदेव-उपामकदसाया द्वितीयमध्ययनम् । उपा० १ ।
 येन श्रुते सामायिकमवाप्तम् । आव० ३४७ ।
 कामध्वजगणिका-गणिकाविशेष । ठाणा० ५०७ ।
 कामप्यभ-कामप्रभ विमानविशेष । जीवा० १३८ ।
 कामफासे-कामस्पर्श-अष्टाशीतो ग्रहे मत्तचत्वारिण्यत्तम् ।
 ज० प्र० ५३५ ।
 कामभोग-काम्यन्त इति कामा, भुज्यन्त इति भोगा,
 ततश्च कामाश्च ते भोगाश्च कामभोगा-अभिलषणीयगन्दा-
 दय, यद्वा कामौ च शब्दरूपाख्यौ भोगाश्च स्पर्शरसगन्धा-
 ह्या कामभोगा । उक्त० २४३ । काम-इच्छा भोगा
 शब्दाद्यनुभवा कामप्रतिबद्धा वा भोगा कामभोगा ।
 आव० ३६५ । कामेषु-जीमङ्गेषु, भोगेषु धूपनविलेपना-
 दिषु स । उक्त० २४३ । कामौ च शब्दरूपलक्षणी
 भोगाश्च गन्धरसस्पर्शा कामभोगा, जयवा काम्यन्त इति
 कामा-मनोज्ञास्ते च ते भुज्यन्त इति भोगा-शब्दादय
 ते कामभोगा । ठाणा० १४३ । कामभोग-शब्दादिभोगो
 मदनसेवा वा । औप० ४३ । भग० ६२५ । कामौ च शब्द
 रूपे भोगाश्च गन्धरसस्पर्शा कामभोगा, अथवा काम्यन्त
 इति कामा मनोज्ञा ते च ते भुज्यन्त इति भोगाश्च शब्दा-
 दय इति कामभोगा । ठाणा० ६६ । कामभोग, मदन-
 कामप्रधान शब्दादिविषय विपाककटुश्च । दश० २७२ ।
 कामभोगतिव्वाभिलासे-काम्यन्त इति कामा शब्दरूप-
 गन्वा भुज्यन्त इति भोगा-रसस्पर्शा कामभोगेषु तीव्रा-
 भिलाष तदव्यवसायित्व कामभोग नीत्राभिलाष ।
 आव० ८२५ ।
 कामभोगमारो-कामभोगं सह मारो-मदन मरण वा
 कामभोगमार-अग्रहण एकविसतितम नाम । प्रश्न० ६६ ।
 कामभोगरसगिद्धो-कामभोगरसगृद्ध-कामभोगेषु अभि-
 हित स्वरूपेषु रस-अत्यन्तासक्तिरूपस्तेन गृद्धास्तेष्व-
 भिकाइक्षावान् । उक्त० २६५ ।
 कामभोगाससप्पओगे-कामभोगाशमाप्रयोग-कामभोगा
 भिलाषप्रयोग । आव० ८३६ ।
 काममहावर्ण-वनविशेष । भग० ६७५ ।
 काममहावर्णे-काममहावन-वाणारस्या चैत्यविशेष ।
 अन्त० २५ । ज्ञाता० २५१ ।

कामरए-कामलक्षण रज कामरज । कामरत । कामा-
नुराग । भग० ४८३ ।

कामरुचविउद्विणो-कामरूपविकरणा, यथेष्टरूपाभि-
निवृत्तनशवितसमन्विता । उक्त० १८७ ।

कामरुविणो-कामरूपिण-काम-अभिलापस्तेन रूपाणि
कामरूपाणि तद्वन्त-विविधवैक्रियशक्त्यन्विता । उक्त०
२५२ ।

कामल-और्णिक, वल्लभम् । व्य० द्वि० १६२ अ ।

कामलालसा-विषयलम्पटा । उक्त० ५३० ।

कामलेस-कामलेश्य-विमानविशेष । जीवा० १३८ ।

कामवन्न-कामवर्ण-विमानविशेष । जीवा० १३८ ।

कामविणए-शब्दादिविषयसम्पत्तिनिमित्त तथा तथा
प्रवर्तन कामविनय । उक्त० १७ ।

कामवृक्ष-वृक्षोपरिजातो वृक्ष । सूत्र० ३५२ ।

कामसमनुज्ञे-कामसमनोज्ञ कामा-इच्छामदनरूपा
सम्यग् मनोज्ञा यस्य स, अथवा सह मनोज्ञैर्वर्त्तत इति
समनोज्ञ, कामै सह मनोज्ञ कामसमनोज्ञ, यदिवा
कामाद् सम्यगनु-पश्चात् स्नेहानुबन्धाज्जानाति सेवत इति
कामसमनुज्ञ । आचा० १२५ ।

कामसिगारं-कामशृङ्गार-विमानविशेष । जी० १३८ ।

कामसिद्ध-कामशिष्ट-विमानविशेष । जीवा० १३८ ।

कामा-काम्यन्त इति कामा स्त्रीगात्रपरिष्वङ्गादय ।
सूत्र० २६५ । इच्छामदनरूपा, गन्धालङ्कारवस्त्रादिरूपा वा ।
सूत्र० १८४ ।

कामावत्त-कामावर्त-विमानविशेष । जीवा० १३८ ।

कामावसयिता- । सूत्र० १८४ ।

कामासंसपओण-कामाशसाप्रयोग-शब्दादावभिलाषकर-
ण । ठाणा० २७५ ।

कामिजुया-लोमपक्षिविशेष । प्रजा० ४६ ।

कामिकतीर्थ-लौकिकतीर्थम् । विशे० ४१० ।

कामियसर-सरविशेष । वृ० प्र० ४७ आ ।

ती-पचविसया कामेतिस्ति कामी । नि० चू० द्वि०
१६० अ ।

कामे-कामयते-सेवते । दश० १६८ ।

कामेयगो-लोमपक्षिविशेष । जीवा० ४१ ।

कामोत्कोचकारि- । प्रश्न० १४१ ।

कामोत्तरार्वाडिसए-कामोत्तरावतसक, विमानविशेष ।
जीवा० १३८ ।

काम्पिल्य-अङ्गदेशे नगरी । ज्ञाता० १२५ । पञ्चाला
यत्र काम्पिल्य-नगरम् । ज्ञाता० १२५ ।

काम्पिल्यपुर-द्रुपदराजधानी । प्रश्न० ८७ ।

कायदी-काकन्दी, पुरुषपुण्डरीकवासुदेवनिदानभूमि । आव०
१६३ । नगरीविशेष । भग० ५०१ ।

काय-जीवस्य निवासात् पुद्गलानां चित्ते पुद्गलानामेव केषा-
श्चित् शरणात्, तेषामेवावयवसमाधानात् काय-शरीरम् ।
आव० ४५६ । भूमिस्फोटकविशेष । आचा० ५७ ।
औदारिकादित्रय घातिचतुष्टय वा, अथवा-चीयत इति
काय । आचा० २५८ । प्रचय । ठाणा० २१७ ।

निकाय । उक्त० ६६० । महाकाय । सूत्र० २७७ ।

काय-राशि । प्रदेशराशि । भग० १४८ । निजदेह ।

आव० ५४७ । कापोती, यया स्कन्धारुढया पुरुषा
पानीय वहन्ति । पिण्ड० ३६ । चीयत इति काय
निकाय इति । उक्त० १८२ । गण निकाय स्कन्ध
वर्गं राशि । विशे० ४१६ । काग, काकविद्या ।
आव० ३१८ । गण, निकाय स्कन्ध वर्गं राशि पुञ्ज
पिण्ड निकर-सङ्घात आकुल समूह । विशे० ४२६ ।

कायिकाभूमि गृहस्थसवद्धा पश्यति । ओघ० ५६ ।

निकाय, पृथिव्यादिसामान्यरूप । ठाणा० ६७ । औदा-

रिकादि शरीर पृथिव्यादिपदकायान्यतरो वा । भग०

३४७ । वसो । दश० चू० १३१ । द्विपदादीनां प्रति-

रूपम् । वृ० वृ० ६८ आ ।

कायकाल-कायस्थिति । ठाणा० ३ ।

कायकिलेसो-कायक्लेश-बाह्यतपो विशेष । वीरासना-

दिभेदरूप । दश० २६ । बाह्यतप पञ्चमभेद ।

भग० ६२१ ।

कायकोवकुईया-कायकौकुच्यम्, यत्स्वयमहसन्नेव भ्रूयन-

वदनादि तथा करोति यथाज्यो हसति । उक्त० ७०६ ।

कायकोडिया-काचो-भारोद्धहन तस्य कोटी-भाग काच-

कोटी तथा ये चरन्ति काचकोटिका । ज्ञाता० १५० ।

-काचक-कचकवृक्षफलम् । आव० ५३० ।

कायगुत्ती—गमणागमणपचलणादागणसणप्फदणादिकिरिया
णगोवण कायगुत्ती । नि० चू० प्र० १७ अ ।

कायगुप्ति—शायनासनादाननिक्षेपस्थानचक्रमणेषु कायचेष्टा-
नियम । तत्त्वा० ६-४ ।

कायगो—कायक । आव० ६७ ।

कायजोग—काययोग—औदारिकादिशरीरयुक्तस्यात्मनो वीर्य-
परिणतिविशेष । आव० ६०६ ।

कायङ्कु—कायपट्टक कायाना पृथिव्यादीना पट्टक । सम्य-
गनुपालनविषयतया जनगरगुणा । आव० ६६० ।

कायट्टिई—कायो नाम जीवस्य विवक्षित सामान्यरूपो
विशेषरूपो वा पर्यायविशेषस्तस्मिन् स्थिति कायस्थिति,
यस्य वस्तुनो येन पर्यायिण जीवत्वलक्षणेन पृथिवीकायादि-
त्वलक्षणेन वाऽऽदिश्यते व्यवच्छेदेन यद्भूतं सा । जीवा०
१४० ।

कायट्टिति—काये—निकाये पृथिव्यादिसामान्यरूपेण स्थिति—
कायस्थिति असङ्ख्योत्सर्पिण्यादिका । सत्ताष्ट्रभवग्रहणरूपा ।
ठाणा० ६६ । काय इव काय । तत्र सामान्यरूपो निवि-
शेषणो जीवत्वलक्षण, विशेषरूपो नैरयिकत्वादिलक्षण-
स्तस्य स्थिति—अवस्थान कायस्थिति । सामान्यरूपेण विशेष-
रूपेण वा पर्यायिणादिष्टस्य जीवस्य यदव्यवच्छेदेन
भवनं सा । प्रज्ञा० ३७५ ।

कायठिई—कायस्थिति—काय इति पृथिवीकायस्तस्मिन् स्थिति
ततीऽनुवर्तनेनावस्थानम् । उक्त० ६६० । आचा० ८८ ।
कायकाल । ठाणा० ३ । कायस्थिति—प्रज्ञापनायामष्टा-
दश पदम् । भग० ३५७ । प्रज्ञा० ६ । जीवा० १४१ ।
कायणुवाए—जहा दगतीरे अमयमयातिमेषु कायगुहाए ।
नि० चू० तु० १४८ आ ।

कायतिगिच्छा—कायस्य—ज्वरादिरोगग्रस्तस्य चिकिंसाप्रति-
पादक तन्त्र कायचिकित्सा । ठाणा० ४२७ ।

कायदुष्कड—कायदुष्कृत—आसन्नगमनादिनिमित्ता । आव०
५४८ ।

कायदुष्पणिहाणे—कायदुष्प्रणिधानम्—कृतसामायिकस्याप्रत्यु-
पेक्षितादिभूतलादी करचरणादीना देहावयवानामनिभृतस्था-
पनम् । आव० ८३४ ।

कायपरितो—कायपरीत प्रत्येकशरीरी । जीवा० ४४६ ।

कायपरीते—कायपरीत य प्रत्येकशरीरी म । प्रज्ञा०
३६४ । प्रत्येकशरीरी । प्रज्ञा० १३६ ।

कायबलिआ—कायबलिका—धुवादिपरीपहेष्वग्लानीभवत्वा-
या । औप० २८ ।

कायबलिय—कायबलिका परीपहापीडितशरीर । प्रभ० १०५ ।

कायभव—काये—जनन्युदरमध्यव्यवस्थितनिजदेह एव यो भव
जन्म स कायभव । भग० १३३ ।

कायभावो—काचभाव—काचधर्म । आव० ५२१ ।

कायमओ—काचमय । आव० ५५६ ।

कायमणिआ—काचमणि—काय । आव० ७६६ ।

कायमणियओमीसे— । ओष० २२३ ।

कायमणीय—काचमणिक—कुर्मित काचमणि । आव०
५२१ ।

कायमाण—कायमानम् । ओष० ४६ ।

कायमाणमडवो— नि० चू० प्र० २३० अ ।

काययोग—औदारिकादिशरीरयुक्तस्यात्मनो वीर्यपरिणति-
विशेष । आव० ५८३ ।

कायरए—आजीविकोपासक । भग० ३७० ।

कायरा—कातरा—परीपहोपसर्गोपनिपाते सति विषयलो-
भुपा वा । आचा० १५३ । चित्तावष्टम्भवजिता ।
ज्ञाता० ५२ ।

कायरिए—वरुणस्य पुत्रस्यानीयो देव । भा० १६६ ।

कायरिया—कातरिका—माया । सूत्र० ५७ ।

कायवरो—काचवर—प्रधानकाच । प्रभ० १५३ ।

कायविसए—कायाणि—कायविमए । नि० चू० प्र० २५४ आ

कायसकिलेसे—कायमात्रित्य सङ्क्षेप—असमावि काय-
सङ्क्षेप । ठाणा० ४८६ ।

कायसवेहो—विवक्षितकायाश्च—कायास्तरे तुऽयकाये वा गत्वा
पुनरपि यथासम्भव तत्रैवागमनम् । भग० ८०६ ।

कायससिओ—कायससृत—देहसङ्गत । दश० १२७ ।

कायसुखता—काये सुख—यस्यातो कायसुख—इति वा काय
सुखता । प्रज्ञा० ४६२ ।

कायस्वभाव—अनित्यता दुःखहेतुत्व नि सारता अशुचि-
त्वम् । त० ७-७ ।

कायाणि—जहि मणी पडितो तलागे तस्थ रत्ताणि जाणि

ताणि कायाणि भण्णन्ति । दुते वा काये रत्ताणि कायाणि ।
नि० चू० प्र० २५४ आ । क्वचिद्देशे इन्द्रनीलवर्ण-
कर्पासो भवति तेन निष्पन्नानि कायकानि । आचा० ३६४ ।
कायापरीत्त-साधारणशरीरी । जीवा० ४४६ ।
कायिका-उच्चारभूमि । आव० ७८१ । प्रश्रवणम् ।
आव० ७६८ ।
कार-राजदेय द्रव्यम् । भग० ४८१ ।
कारडग-कारण्डक-पक्षिविशेष । प्रभ० ८ ।
कार-वैयावृत्यादिकरण । वृ० प्र० ४३ अ, ५२ आ ।
कारओ-कारक । विधायक । उत्त० ३१३ ।
कारक-हेतु । न० १६५ । सम्यक् । विशेष० १०६४
कर्तारम् । वृ० प्र० १५८ आ । हेतुर्व्यञ्जको वा । आव०
५६७ । सिम्पी ।
कारग-करोतीति कारक उदाहरणम् । ओष० ११ ।
साधु । सम्यग्दर्शनाद्यनुष्ठाना । आचा० ४१६ । क्रिया ।
वृ० प्र० ५२ आ ।
कारगसुत्त-कारकसूत्र । सूत्रस्य द्वितीयो भेद । वृ० प्र०
५० आ ।
कारगारी-अपराधी । दश० ६८ ।
कारण-हेतु, निमित्तम् । विशेष० २७६ । उपपत्तिमात्रम् ।
भग० ११६ । आव० ६२ । अन्यथाऽनुपपत्तिमात्रम् ।
उत्त० ३०८ । उपपत्तिमात्र इष्टान्तादिरहितम् । उत्त०
३०८ । परोक्षार्थनिर्णयनिमित्तमुपपत्तिमात्र । ठाणा०
४६३ । कारण नामालम्बन । प्रज्ञा० ६७ । हेतु-
उपपत्तिमात्रम् । विशेष० ४६३ । प्रयोजनम् । विशेष०
८७६ । आव० ५२४ । करोतीति कारण, कार्य निर्व-
र्त्तयतीति । आव० २७७ । स्वेन व्यापारेण कार्यं यदुप-
युज्यते तत्करण । आव० २७८ । बाह्यकारणम् । प्रज्ञा०
२२३ । करोतीति कारण-परोक्षार्थनिर्णयनिमित्तमुत्प-
त्तिमात्रम् । ठाणा० ४६२ । कारण-ज्ञानादिव्यतिरिक्त
कारणमाश्रित्य वन्दते तत् कृतिकर्मणि पञ्चदशो दोष ।
आव० ५४४ । इष्टार्थानां हेतु-कृपि पशुपोषणवाणि
ज्यादि । भग० ७३६ । कारण-हेतु । प्रज्ञा० १८० ।
कारणजाए-कारणजात-कारणप्रकार । उत्त० २३५ ।
कारणपडिसेवि-अकृत्य यतनया प्रतिसेवते इत्येवशील

कारणप्रतिसेवी । व्य० प्र० ८ अ ।
कारणभूता-प्रमाणभूता । नि० चू० प्र० ३२० अ ।
कारणविनाशाभाव-कारणविनाशाभाव । दश० १२८ ।
कारणविभागाभाव-कारणविभागभाव कारणविभागा-
भावात् न खलु जीवस्य पटादेरिव तन्त्वादिकारणविभागो-
ऽस्ति कारणभावादेव । दश० १२८ । कारणविरुद्ध-
कार्योपलम्भानुमानम् । ठाणा० २६३ । कारणविरुद्धो-
पलम्भानुमानम् । ठाणा० २६२ ।
कारणसूई-या-परव्यपरोपणादिकारणमुद्दिश्य कारयित्वा
परस्य नखमूलादौ कुट्यन्ते ता कारणसूच्य । वृ० द्वि०
२२३ आ ।
कारणा-यातना । व्य० प्र० २१० अ ।
कारणाइ-कारणानि-विवक्षितार्थनिश्चयस्य जनकानि ।
ज्ञाता० ११० ।
कारणानि-ज्ञातानि । सम० ११८ ।
कारणानुपलम्भानुमानम्-न्यायविशेष । ठाणा० २६३ व
कारणिक-विवादनिर्णायक । अनु० ३१ । विशेष० ६२३ ।
राजपुरुषा । नदी० १५२, १५६ । विशेष० ४१६ ।
कारणिय-कारणिक, न्यायकर्त्ता । आव० ७१८ । गुह्य-
वैयावृत्यादिना व्यापृत । आव० ७७८ । न्यायालय-
सत्क पुरुष । उत्त० ३०१ ।
कारणिया-कारणिका । आव० ६६ । कारणिका । नि०
चू० प्र० ११२ अ । नि० चू० प्र० १३५ अ ।
कारणे-वेदनादिकारणमन्तरेण भुञ्जानस्य कारणदोष ।
श्रासपणादोपे पचमो दोष । आचा० ३५१ ।
कारणेषु-कारणेषु-सिसावधिपितप्रयोजनोपायेषु विषयभू-
तेषु ये मन्वादयो व्यवहारान्तास्तेषु । विपा० ४० ।
कारय-यस्मिन् सम्यक्त्वे सति भदनुष्ठानं श्रद्धते, सम्यक्
करोति च तत् कारयति सदनुष्ठानमिति कारक सम्यक्त्व-
मुच्यते । विशेष० १०६४ ।
कारवाहिया-कर-राजदेय द्रव्य वहन्तीत्येवशीला कारवा-
हिनस्त एव कारवाहिका कारवाधिता वा । ज० प्र०
२६७ ।
कारवाहिया-करोडिता, नृपाभाव्यवाहिनो वा । औप०
७३ । कार-राजदेय द्रव्य वहन्तीत्येवशीला कारवा-

हिनस्त एव कारवाहिका , करवाधिता वा । भग० ४८१ ।

काराग्रहम्-कारागारम् । उक्त० ५५५ ।

कारापक-करण कारस्त कारयति कारापयतीति णके च कारापक । आव० २६० ।

कारापणे- । नि० चू० प्र० १०३ आ ।

कारियणिमित्तकरण-कारितनिमित्तकरणम्-सम्यगर्थपद-मध्यापितमस्माक विनयेन विशेषेण वर्तितव्य , तदनुष्ठान च कर्तव्यम् । दश० ३१ ।

कारियनिमित्तकरण-सम्यक् शास्त्रपदमध्यापितस्य विशेषेण विनये वर्तन तदार्थानुष्ठानम् । सम० ६५ ।

कारियल्लई-बल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

कारी-अपराधी । आव० ३४६ । कर्तार । अपराधिन । आव० ६७२ । अपराधिनी । दश० ६६ ।

कारीषाग्निसमान-फुम्फुकाग्निसमान परिमलमदन-दाह रूप । जीवा० ६५ ।

कारुअवण्णे- । ज० प्र० १६४ ।

कारुइज्ज-कारक , कारकजातिविशेष । कस्तुच्छिम्पकादिषु भवा कारुकीया । प्रश्न० ३० ।

कारुण्य-अनुकपा , दीनानुग्रह । त० ७-६ ।

कारुय-कारक-वस्तुच्छिम्पकादिक । प्रश्न ३० ।

कारेल्लक-बल्लीविशेषफलम् । अनुत्त० ६ ।

कारोडिआ-कारोटिका , कापालिका , ताम्बूलस्थग्री-वाहका वा । ज० प्र० २६७ । कापालिका । भग० ४८१ ।

कारोडिय-कारोटिक । आव० १६१ । कारोटिक । कापालिक । ताम्बूलस्थग्रीकावाहको वा । औप० ७३ ।

कार्तिक-रोहितकेशचियमिश्रो मुनि । स० ।

कार्तिकश्रेष्ठी-शक्रस्य पूर्वभव । भग० ३२२ ।

कार्पटिक-दीनकृपण । दश० २६० । पिण्ड० १४० ।

कार्मग्रन्थिकपरिभाषा- । उक्त० ५८६ ।

कार्मग्रन्थिका- । प्रज्ञा० ३६१ ।

कार्मण-लक्षणत सवत्सर कार्मण , यस्य ऋतुसवत्सर सावनसवत्सरश्चेति पर्यायी । ठाणा० ३४५ ।

कार्मणबन्धननाम-यदुदयात् कार्मणपुद्गलानां गृहीतानां गृह्यमाणानां च परस्पर सम्बन्धस्तत्कार्मणबन्धननाम ।

प्रज्ञा० ४७० ।

कार्मणसङ्घातनाम-यदुदयवगात् कार्मणशरीररचनानु-कारिसङ्घातरूपा (परिणति) जायते तत् । प्रज्ञा० ४७० ।

कार्य-नेम (देशी) । पिण्ड० २८ ।

कार्यकारणभाव-न्यायविशेष । आचा० ६६ ।

कार्यनिमित्तको विनय-मग्रहमुपमग्रह वा मे करिष्यतीत्येव बुद्ध्या यो विनय क्रियते स । विनयस्य तृतीयो भेद । व्य० प्र० २० आ ।

कार्यव्यासङ्गात्-न्यायविशेष । आचा० १०६ ।

कार्यानुपलब्ध्यनुमानम्-न्यायविशेष । ठाणा २६३ ।

कार्यानुमानम्-न्यायविशेष । ठाणा० २६२ ।

कार्षापण-माप । प्रज्ञा० २५७ । उक्त० २७६ ।

कालजरवत्तिणी-कालजरवत्तिनी-गङ्गामहानद्याविन्ध्यस्य चान्तरा अटवी । आव० ३४८ ।

कालबबालुआ-कदवबालुका-कदम्बबालुकानदीपुलिनम् । उक्त० ४५६ ।

काले-काल-दक्षिणनिकाये प्रथमो व्यन्तरेन्द्र । भग० १५७ । तृतीयप्रथमग्रहरादि । विपा० ६६ । पिशाचेन्द्र । जीवा० १७४ । तमतामापृथिव्या प्रथमो महानिरय ।

प्रज्ञा० ८३ । सतम परमाधामिक । सूत्र० १२४ । आव० ६५० । पञ्चदशसु परमाधामिकेषु सप्तम । उक्त० ६१४ ।

कालानुयोग । गणितानुयोगश्चेत्यर्थ । दश० ४ । तृतीया पीरुपी । वृ० प्र० ६८ अ । अधिकृतावसर्पिणीचतुर्थ-

भागरूप । सूर्य० १ । अष्टाशीत्या महाग्रहे षट्पञ्चा-

शतम । ज० प्र० ५३५ । कलन-काल कलासमूहो वा । आव० ४६५ , ५६३ । आ । स्वाध्यायकाल । मर-

णम् । आव० २७५ । कोणिकबन्धु । आव० ६८३ , ६८४ । कोणिकस्य दण्डनायक । आव० ६८४ । काल-

कलासमूहो वा काल । नि० चू० प्र० ५ आ । स्थिति , प्रमाण वा । ठाणा० ७६ । मरण , मारणान्तिकसमु-

द्घात । भग० ६५० । य कण्डवादिषु पचति वणत कालश्च स काल । परमाधामिकसप्तमनाम । सम० २८ ।

अष्टाशीत्या महाग्रहे अष्टपञ्चाशत्तम । ठाणा० ७६ । पिशाचेन्द्र । ठाणा० ८५ । ज्ञाता० २५२ । वेलम्बे-

न्द्रस्य लोकपाल । प्रभञ्जनस्य लोकपाल । प्रथमो वायु-
कुमार । ठाणा० १६८ । प्रथमस्य वडवामुखपाताल-
कलशस्याधिष्ठाता देव । जीवा० ३०६ । ठाणा० २२६ ।
नवमहानिधी पष्ठनिधि । ठाणा० ४४८ । गणितानुयोग ।
ज० प्र० २ । वर्तमानावसर्पिणीचतुर्थारकविभागरूप ।
ज० प्र० १३ । प्रस्ताव । उत्त० ४८६ । मृत्यु ।
आचा० १२२ । अवसरादि । भग० ७७३ । कलन-
काल, कलासमूहो वा काल, तेण वा कारणभूतेन, दब्बा-
दिचउक्कय कलिज्झतीति काल-ज्ञायत इत्यर्थ । नि०
बू० प्र० ५ आ । कालविषयम् । वृ० प्र० २०१ आ ।
निरयावलिकाना प्रथमवर्गस्य प्रथममध्ययनम् । निरय०
३ । कल्यते-सख्यायतेऽसावनेन वा कलन वा कला-
समूहो वेति काल वर्तनापरापरत्वादिलक्षण । ठाणा०
५५ । समय । ठाणा० १६८ । ठाणा० २०१ । अव-
स्थिति । भग० ५३३ । नारकादित्वेन स्थितिर्जीवाना
स । नारकादिभवेऽवस्थान स । ठाणा० २०१ । सञ्ज्ञा-
काल । ओष० १२२ । कृष्णवर्ण, कृष्णश्च स्वाध्याय-
काल । विशेष० ८५४ । स्वाध्यायकाल । शुना । मर-
णम् । आव० २७५ । सुभिक्षदुर्भिक्षादि काल । आव०
८३७ । प्रक्रमात् पतनप्रस्ताव । उत्त० ३३४ । काल ।
दिवसस्य प्रहरत्रयलक्षण । भग० २६२ । विमानविशेष ।
सम० ३५ । आमलकल्पानगर्भा गृहपतिविशेष । कालव-
त्तसकविमाने सिंहासनम् । ज्ञाता० २४७ । मरणधर्म ।
ज० प्र० १५८ । दीर्घकालिकसज्ञा । विशेष० २८१ ।
मरणम् । दश० ६ । विशेष० ८३७ । विपा० ८० । क्षीयमाणादि-
लक्षण । दश० ११५ । कूणिकराज्ञो भिन्नमातृको भ्राता ।
भग० ३१६ । पष्ठो निधिविशेष । ज० प्र० २५८ ।
गणित । आव० २६६ ।

कालए- । जीवा० ३७० ।

कालकक्षी-कालम्-अनुष्ठानप्रस्ताव काङ्क्षत इत्येवञ्चाल
कालकाक्षी । उत्त० २६६ ।

कालक-विद्याप्रदानाय प्रशिष्यसकाशभागत आचार्य-
विशेष । आव० ५२३ ।

करण-चन्द्रार्जुदित्यादिज्योतिषिकदेवगतिविशेषेण यद्
भवति तत् । विशेष० १२७५ ।

कालकाचार्य-गुणननिमित्तमनुयोगे द्रष्टान्त । वृ० प्र०
३६ अ । प्रवचनप्रत्यनीकशासक । वृ० वृ० १५६अ, वृ०
वृ० १५५ अ ।

कालकाल-तत्रैक कालशब्दो वर्तनादिरूप । द्वितीयस्तु
समय परिभाषया कालो मरणमुच्यते, ततश्च कालस्य मरणं
क्रियारूपस्य कलन काल काल इत्यर्थ । विशेष० ८३७ अ ।
अभीष्टवस्त्ववाप्त्यवसर, कालो, मरण । मरणक्रियाया
कलन काल इत्यर्थ । दश० ६ । मरणक्रियाकलन काल-
काल । आव० २५७ ।

कालकूट-कालकूटनामक विषम् । उत्त० ४७८ ।

कालखमणो-कालक्षपण-कालकाचार्य । उत्त० १२७ ।

कालगज्ज-कालकाचार्य । नि० बू० प्र० ३०३ अ ।

कालगतिल्लतो-कालगत । उत्त० १६० ।

कालगय-कालगत-मृत । आव० ६२६ ।

कालगहिया-कालेन मृत्युना गृहीता, पीन पुन्यमरणभाज
इत्यर्थ । धर्मचरणाय वा गृहीता-अभिसन्वित कालो
यैस्ते कालगृहीता । आचा० १८४ ।

कालगग-कालाग्र-अधिकमासक । यदिवाऽग्रशब्द परिमा-
णवाचकस्तत्रातीतकालोऽनादिरनागतोऽनन्त सर्वाद्धा वा ।
आचा० ३१८ ।

कालगगहो-कालग्राही । व्य० द्वि० २५२ अ ।

कालचक्र-कालचक्र । आव० २१७ ।

कालचारी-कालचारिणी-एतादृशी सयती । कालचारि-
श्रमणीयुक्त । ओष० ५७ ।

कालच्छेदे-कालपर्यन्ते । ओष० २१३ ।

कालण्णाण-कालज्ञान-सकलज्योति शास्त्रानुवन्विज्ञानम् ।
ज० प्र० २५८ ।

कालदोस-कालदोष-अतीतादिकालव्यत्यय । सूत्रस्य द्वा-
त्रिंशद्दोषे एकविंशतितम । आव० ३७४ । अनु०
२६२ ।

कालधम्म-कालो-मरण तल्लक्षणो धर्म-पर्याय कालधर्म ।
विशेष० १००३ ।

कालधम्म-कालधम्म-मरण । ठाणा० १४३ ।

कालनिषीथं-कृष्णरज्जन्यो यत्र वा काले निषीथ व्याख्या-
यत इति । आचा० ४०८ ।

कालपत्रे-कालप्रदेश-एकदिसमय । प्रज्ञा० २०२ ।

कालपक्ष-कृष्णपक्ष । आव० ३४६ ।

कालपरिचाए-मृत्युरवसरोऽपि ग्लानावसरेऽप्येव काल-
पर्याय इति । आचा० २८२ ।

कालपाले-धरणेन्द्रस्य प्रथमलोकपाल । ठाणा १६७ ।

कालपोराण-कृष्णपर्वणा उपरितनपत्रसमूहापेक्षया हरिता-
लवतिञ्जराणा । जीवा० ३५५ ।

कालप्रत्युपेक्षणा-उचितानुष्ठानकरणार्थं कालविशेषस्य पर्या-
लोचना । ठाणा० ३६१ ।

कालप्रायश्चित्त-त्रिविधप्रायश्चित्ते तृतीयम् । वृ० प्र०
४८ आ० ।

कालभूमि-कालभूमि-कालमण्डलाभ्यां भूमि । आ० ७८४ ।

कालभेद-अतीतादिनिर्देशे प्राप्ते वर्तमानादिनिर्देशे ।
ठाणा० ४६६ ।

कालभौइ-जो मन्त्रहे भुजइ अणत्थमिए वा । नि० चू०
तृ० ३८ आ० ।

कालमण्डला-कालभूमि । आव० ७८४ ।

कालमरण-यस्मिन् काले मरणमुपवर्ण्यते क्रियते वा ।
उत्त० २२६ ।

कालमह-कालमहत्-अनागताद्या । उत्त० २५५ ।

कालमासा-मासाभेद । ज्ञाता० १०७ ।

कालमासिणी-कालमासवती-गर्माधानाश्रममासवती ।
दश० १७१ । नवमे मासे गम्भस् वट्टमाणस्स । दश०
चू० ७६ ।

कालमासे-कालस्य-मरणस्य मास । उपलक्षणं चैतत्पक्षाहो-
रात्रादेस्तत्र कालमासे-मरणावसर इति भावः । ठाणा० ६६१ ।

कालमिगपट्ट-कालमृगपट्ट-कालमृगचर्म । ज० प्र० १०७ ।
जीवा० २६६ ।

कालमियचम्म-कालमृगचर्म । ज्ञाता० २२० ।

कालमुही-कृष्णमुखी-उपद्रवकारिण्या विशेषणम् । ओष०
१७ ।

कालमुहे-कालमुख । भ्लेच्छविशेष । ज० प्र० २२० ।

कालमूढो- । नि० चू० द्वि० ४१ आ ।

कालवडिसगभवणे-चमरचच्चारजधान्या भवनम् । ज्ञाता०
२४७ ।

कालवत्तिणि-कालवत्तिनी-काने-भोगकाले यौवने वत्तन
इति । अन्त० १२ ।

कालवादी-अस्ति जीव स्वतो नित्यश्च कालत इति वादी ।
आव० ८१६ ।

कालवादिन-विद्यते कल्पात्मा स्वेन रूपेण नित्यश्च काल-
वादिन । मम० ११० । विद्यते कल्पयमात्मा स्वेन
रूपेण न परापेक्षया ह्रस्वदीर्घत्वे इव नित्यश्च काल-
वादिन । ठाणा० २६८ ।

कालवाल-नागकुमारेन्द्रस्य लोकपाल । भग० ५०४ ।

कालवासी-काले-प्रावृषि वर्षतीति एवशील-कालवर्षी ।
काले जिनजन्मादिमहादी वर्षतीतिकृत्वा । भग० ६३४ ।

कालवर्षी-अवसरवर्षीति । ठाणा० २७० ।

कालवेसि-जितशत्रुपुत्र शृगालभक्षित । म० २० ।

कालवेसिय-कालवेसिक । मथुराया कालाभिधवेक्ष्याया
पुत्र । उत्त० ६२० ।

कालशौकरिक-निष्पक्रमायुषि द्रष्टात । भग० ७६६ ।

नरकादिकुण्तिप्राप्ती द्रष्टान्त । उत्त० २७२ ।

कालसंजोग-कालमयोग-समयक्षेत्रमध्ये आदित्यादिप्रका-
शसम्बन्धलक्षण । ठाणा० ३५६ ।

कालसदीवो-कालमन्दीपक । आव० ६८६ ।

कालसधिय-कालमन्दिता-काले स्वस्वोचिते सम्मान सन्धा
कालमन्धा सा सञ्जातैषामिति । जीवा० २६५ ।

कालसयोगो-वर्तनादिकाललक्षणानुभूमि मरणयोगो वा ।
ठाणा० १३३ ।

कालसमए-कालसमय । सूय० ६० । कालेन-तथाविधे-
नोपलक्षित समय-अवसर कालसमय । सूय० २६४ ।

कालसिरी-कालगृहपतेभार्या । ज्ञाता० २४८ ।

कालसीमा-तस्यामेव सार्द्धत्रयस्त्रिंशति त्रिशतागुणिताया
१००५ सप्तपट्या हृतभागाया यल्लब्ध तदेया कालसीमा ।
सम० ८० ।

कालसुणगो-कालसुनका-कालभान । जीवा० २८२ ।

कालसूरिय-कालशौकरिक, श्रेणिकस्य तरकनिवारणे द्रष्टा-
न्त । आव० ६८१ ।

कालसोयरि-विनयबहुमानचतुर्भङ्ग्या चतुर्थे द्रष्टान्त ।
नि० चू० प्र० ८ अ ।

कालसौकरिक—नामविशेष । सूत्र० १७८ । महादप-
द्रतोऽपि स्वत महादपदगतेऽपि च परे आमरणादसञ्जाता-
नुताप । आव० ५६० । अभव्यकुमुदम् । वृ० प्र० १८८ ।

कालसौकरिकादि — । सूत्र० १२२ ।

कालहृत्थी—कालहस्ती कलम्बुकाया प्रत्यन्तिक । आव०
२०६ ।

कालहृत्थ—कालहृत्—ग्रामेयकविशेष । आव० ५५४ ।

कालहेसि—काले—अराजकाना राजनिर्णयार्थके अधिवासना-
दिके समये हेषते शब्दादयतीत्येवगील कालहेषि । ज० प्र०
२३७ ।

काला—कालार्थ एकादश । भग० ५११ । पिशाच-
भेदविशेष । प्रज्ञा० ७० । मथुराया जितशत्रुराज-
वेश्या । उत्त० १२० । काला सन्निवेश । सिंहविद्युन्मती-
गोष्ठीस्थानम् । आव० २०१ ।

कालाइक्कमो—कालस्यातिक्रम, कालातिक्रम । आव०
८३८ ।

कालाएस—कालप्रकार । कालत । भग० ८०६ ।

कालागुरु—गन्धद्रव्यविशेष । सम० ६१ । कृष्णागुरु ।
प्रश्न० ७७ । गन्धद्रव्यविशेष । कृष्णागुरु । सम० १३८ ।
कृष्णागुरु । ज० प्र० ५१ । सुगन्धिद्रव्यविशेष । जीवा०
१६०, २०६ । प्रज्ञा० ८७ ।

कालाणुट्टाई—यद्यस्मिन् काले कर्तव्यं तत्तस्मिन्नेवानुष्ठातुं
शीलमस्येति कालानुष्ठायी, कालानतिपातकर्तव्योद्यत ।
आचा० १३२ ।

कालातिक्लान्त—काल—दिवसस्य प्रहरत्रयलक्षण अतिक्रान्त
कालातिक्रान्त । भग० २६२ ।

कालातिक्लता—श्रुतुवद्धे काले वर्षाकाले च यत्र स्थितास्न-
स्यामृतुवद्धे काले मासे पूर्णे वर्षाकाले चतुर्मासे पूर्णे यत्
निष्ठति सा कालातिक्रान्ता । वृ० प्र० ६३ अ । तुष्णाबु-
भुक्ताकालाप्राप्ता । ज्ञाता० ११३ ।

कालापाय—काल इत्यत्रापि कालादपाय कालापाय, काल-
एव वा । दश० ३६ ।

कालायवसितो—कालादवश्य । व्य० द्वि० ४३२ आ ।

कालायंस—लोह । ज० प्र० ३७, २३८ । जीवा० १६२ ।
लोह । नि० ब्रू० द्वि० ८७ अ । कालायसम्—लोह-

विशेष । व्योप० ७१ । भग० ३२२, ४८१ ।

कालालोणे—कृष्णलवण—सैन्धवलवणपर्वतकदेशजम् । दश०
११८ ।

कालावभासे—कालावभास, कालदीप्तिर्वा । भग० २६६ ।

कालावीचिमरण—यथाऽऽयुष्ककाले मरणम् । उत्त० २३१ ।

कालासवेसियपुत्ते—पार्श्वपत्नीय । भग० ६६ । प्रथम-
शतकगतद्रष्टान्त । भग० ३२७ ।

कालिग—कालिङ्गम् । प्रज्ञा० ३७ ।

कालिगी—वल्लीविशेष । भग० ८०३ । आचा० ५७ । प्रज्ञा० ३२ ।

कालिकाचार्य—गर्दभिल्लस्य शिक्षादाता । नि० ब्रू० प्र०
३०४ आ, २५६ । अशठाचीर्णे द्रष्टान्त । वृ० वृ० १४ अ ।

कालिगि—सज्ञाविशेष । विशेष० २७७ ।

कालिङ्गर—नगविशेष । उत्त० ३८३ ।

कालिनी—आद्रविता, रौद्रीत्यपरनाम । ज० प्र० ४६६ ।

कालिपोरेति—काकजङ्घावनस्पतिविशेषपर्व । अनुत्त० ४ ।

कालिय—काले—प्रथमचरमपौरुषोलक्षणे कालग्रहणपूर्वक पठ्य-
त इति कालिकम् । विशेष० ६२७ । दिवसनिशाप्रथमपश्चि-
मपौरुषीद्वय एव पठ्यते तत्, तत्कालेन निवृत्त कालिकम्,

उत्तराध्ययनादि । ठाणा० ५२ । नदी० २०४ ।
कालेन निवृत्त कालिकम्, प्रमाणकालेनेति भाव । दश० २ ।

कालियदीवे—क्षीपविशेष । ज्ञाता० २२८ ।

कालियपुत्ते—कालिकपुत्र । स्थविरविशेष । भग० १३८ ।

कालियसुय—इहैकादशाङ्गरूप सर्वमपि श्रुत कालग्रहणादि-
विधिनाऽधीयत इति कालिकम् । विशेष० ६३१ ।

कालिकश्रुत एकादशाङ्गरूप । भग० ७६२ ।

कालियसुयमाणुओगिए—कालिकश्रुतानुयोगे—व्याख्याने नि-
युक्ता—कालिकश्रुतानुयोगिका, कालिकश्रुतानुयोग एषा

विद्यते इति कालिकश्रुतानुयोगिन । नदी० ५१ ।

कालिया—काले सम्भवन्तीति कालिका—अनिश्चितकालान्त-
रप्राप्तय । उत्त० २४३ । कालिका—श्रेणिकभार्या ।

आव० ६८७ ।

कालियावाए—कालिकावात—प्रतिकूलवायु । ज्ञाता० १५८ ।

कालियावायरहिए—कालिकावातरहित । आव० ३८७ ।

काली—चमरेन्द्रस्य प्रथमाऽग्रमहिषी । भग० ५०३ ।

काली—अन्तःकृद्दशाना अष्टमवर्गस्य प्रथममध्ययनम् ।

अन्त० २५ । देवीविशेष । निरय० १६ । घर्मकयाया
प्रथमवर्गस्य प्रथममध्ययनम् । ज्ञाता० २४७ । कालगृह-
पतिकालश्रियो दारिका । ज्ञाता० २४८ ।

कालीगमए-

। ज्ञाता० २५१ ।

कालीपञ्चगसकासे-कालीपर्वान्नसङ्काश काली-काकजङ्घा
तस्या पर्वणि स्थूराणि मध्यानि च तनूनि भवन्ति तत,
कालीपर्वणीव पर्वणि-जानुकूर्परादीनि येषु तानि काली-
पर्वणि, तथाविधैरङ्गै -शरीरावयवै सम्यक्काशते-तप श्रिया
दीप्यत इति कालीपर्वभिर्वा सङ्काशानि-सदृशानि अङ्गानि
यस्य स । उक्त० ८४ ।

कालुट्टिती-उगए आदिच्चे दिवसतो जो गच्छति । नि०
चू० वृ० ३८ आ ।

कालुणितेति-कारुण्य-शोक । ठाणा० ४६६ ।

कालुद्वेसे-कालोद्वेश । आव० ८२२ ।

कालुसभावो-कलुपभाव कालुष्यम्-दुष्टाभिमन्धिरूपम् ।
दश० २१२ ।

कालुस्से-कालउप्पत्ती । नि० चू० प्र० ३१ अ ।

कालेज्ज-कालेयकम् । स० । कालेयक । आव० ६५१ ।

कालेण-कालेन-प्रथमपश्चिमपौरुषीलक्षणै हेतुभूतेनाधी-
यन्ते । ठाणा० १२६ । पुष्पमसुपमादिना विशिष्टेन
कालेन सतीत्यस्यादिकमभूत् । आचा० ४२५ ।

कालेयक-

। सम० २६ ।

कालोदाइ-कालोदधि-अन्ययूथिक । भग० ३२७, ३२३ ।

रजन्या भिक्षाग्राही बौद्धसाधु । वृ० द्वि० ६३ अ ।

कालोदायी-गुणशिलचैत्यनिकटवर्ती अन्ययूथिक । भग०
७५० ।

कालोय-धातकीखण्डपरित शुद्धोदकरसास्वाद कालोद
समुद्र । अनु० ६० । धातकीखण्डान्तर समुद्र । प्रज्ञा०
३०७ ।

कालोवक्कम-कालस्योपक्रम कालोपक्रम । यद्विह नालिका-
दिभिरादिशब्दात् शङ्कुच्छायानक्षत्रचारादिपरिग्रहस्तै काल-
उपक्रम्यते स कालोपक्रम । यत्तु नक्षत्रादिचारै कालस्य
विनाशनं स वस्तुनाशे कालोपक्रम । अनु० ४८ ।

कालोवाय-कालोपाय-अपायभेद । दश० ४० ।

कावालिए-अस्थिसरजस्क । वृ० द्वि० ६० आ । कापा-

(अल्प० ३७)

लिक-वृथाभागी । आव० ६२८ ।

काविट्ट-महाशुक्रकल्पे विमानविशेष । मम० २७ ।

काविलिज्ज-कापिलीय, उत्तराध्ययनेष्वष्टमध्ययनम् ।
उक्त० २८८ ।

काविलिय-उत्तराध्ययनेषु अष्टममध्ययनम् । मम० ६४ ।

काविसायण-कपिशायन-मक्षिविशेष । ज० प्र० १०० ।

कावो-काव-कापडिवाहक । जीवा० २८१ ।

कावोडी-कापोती-तुलाकार पानीयानयनमाधनम् । दश०
१३५ । दश० चू० ५७ ।

कावोय-कावडिवाहक । अनु० ४६ ।

कावोयलेस्सा-कापोतस्य पक्षिविशेषस्य वर्णैर्न तुल्यानि यानि
द्रव्यानि धूम्राणि इत्यर्थ, तत्माहाय्याज्जाता कापोतलेस्या
मनाक् शुभतरा सा लेस्या येषां ते । ठाणा० ३२ ।

काशा-शर्करा । प्रज्ञा० ३६६ ।

काशिमण्डल-काशिशेष । उक्त० ४४८ ।

काश्यपादीनि-नोत्रविशेष । सम० ११२ ।

काष्टपादुके-मोज्जे । सूत्र० ११८ ।

काष्टमूल-चणकचवलकादिक द्विदलम् । वृ० प्र० २६७ आ ।

काष्टमूलरस-चणकचवलकादिकद्विदल तदीयेन रसेन यत्परि-
माणितम् । पानकम् । वृ० प्र० २६७ आ ।

काष्टमुद्रा-

। ठाणा० ५१२ ।

काष्टश्रेष्ठी-पारिणामिकीबुद्धी दृष्टान्त । नदी० १६६ ।
श्रमणविशेष । वृ० द्वि० ६४ अ ।

काष्टाशब्द-प्रकषवाची । सूर्य० १३ ।

कासकासे-कासकष । आचा० १३६ ।

कास-कास-रोगविशेष । भग० १६७ । गुच्छाविशेष ।
प्रज्ञा० ३२ । अष्टाक्षीती महाग्रहे सप्तचत्वारिंशत्तम ।
ठाणा० ७६ ।

कासगो-कर्पक । नि० चू० द्वि० १४३ आ ।

कासण-काशन-खादकरणम् । ओष० ६२ ।

कासय-कर्पक-कृषीवल । उक्त० ३६१ ।

कासरनालिय-सीवणिफल । दश० चू० ८६ ।

कासव-काश्यपस्यापत्य काश्यप त काश्यपगोत्रम् । नदी०
४८ ।

कासवे-स्यविरविशेष । भग० १३८ । कश्यप-अन्त-

वृद्धशाना षष्ठमवर्गस्य चतुर्थमध्ययनम् । अन्त० १८ ।
 राजगृहे गायपति । अन्त० २३ । उत्तराफालगुन्या
 गोत्रनाम । ज० प्र० ५०० । काश्यपगोत्रो महावीर ।
 उत्त० ८३ । ऋषभस्वामी वर्धमानस्वामी वा । सूत्र०
 ६८ । कौशम्ब्या राजवहुमतो ब्राह्मण । उत्त० २८६ ।
 नापितस्य सम्बन्धिक्षुरगृहम् । नृ० प्र० १८४ अ ।
 कासवए—काश्यप—नापितशिल्प । आव० १३२ ।
 कासवग—काश्यप—नापित । भग० ४७२ । सूत्र० ११६ ।
 कासवगा—पठोश्चेतिविशेष । ज० प्र० १६३ ।
 कासवगोत्रे—काश्यपगोत्रम् । सूर्य० १५० । आर्यजम्बु-
 नामानगरस्य गोत्रम् । ज्ञाता० १३ ।
 कासवनालिय—श्रीपर्णीफलम् । आचा० ३४६ । दश०
 १८५ ।
 कासवसद्विद्युद्गाण—यस्तु ग्राम एव त्रिकोणतया निविष्ट
 वृक्षा वा त्रयो यस्य बहिस्त्वय्या स्थिता एकतो द्वौ
 अन्यतरत्वेक काश्यपसंस्थित । वृ० प्र० १८४ अ ।
 कासवा—कशे भव काश्य—रसस्त पीतवानिति काश्यपस्त-
 दपत्यानि काश्यपा । ठाणा० ३६० ।
 कासवी—पञ्चमतीर्थकरस्य प्रथमा शिष्या । सम० १५२ ।
 कासाइअ—कषायेण—पीतरक्तवर्णाश्रयस्त्रनीयवस्तुना रक्ता
 कापायिकी शाटिकेत्यर्थ । ज० प्र० १८६ ।
 कासायं—काषायिक—वस्त्रविशेष । आव० ३५२ ।
 कासि—काशीजनपदो यत्र बाणारसी नगरी । ज्ञाता० १२५ ।
 कासिभूमि—काशीभूमि—काश्यभिधानो जनपद । उत्त०
 ३८३ ।
 कासी—काशी—जनपदविशेष । ज्ञाता० १४१ । प्रज्ञा० ।
 बाणारसी, तज्जनपदोऽपि काशी । भग० ३१७ । अष्टा-
 शती महाग्रहे सप्तचत्वारिंशत्तम । भग० ६८० ।
 कासीअ—अवार्षीत् । उत्त० ३२२ ।
 कासीस—रागद्रव्य । ज्ञाता० २३१ ।
 कासो—इवधु । दश० चू० ५८ ।
 काह—कदा । भग० ११६ ।
 काहए—अकथयत् । उत्त० ४८० ।
 काहरो—कापोतिक—जलवाहक । दश० १३५ ।
 काहलं—फल्गुप्रायम् । वृ० प्र० ४५ आ ।

काहला—खरमुही । ज० प्र० १६२ । तस्स मुहत्वाणे खर-
 मुहाकार कट्टमय मुह कज्जति खरमुखी । नि० चू० वृ०
 ६२ अ । वाद्यविशेष । ठाणा० ६३ ।
 काहामि—करिष्यामि । उत्त० ४३३ ।
 काहारसठिते— । सूर्य० १२६ ।
 काहारो—जलवाहक । दश० चू० ५७ ।
 काहावण—कार्पापणम् । उत्त० २७६ । कर्पापण—द्रव्यम् ।
 प्रश्न० ३० ।
 काहितो—सज्जभावादिकरणज्जे जोगे मोत्तु जो देसकहादि-
 कहीतो कहेति सो काहितो । नि० चू० द्वि ६१ आ ।
 काहिया—धम्मत्यकामेसु अण्णाओ विकहाओ कहेता कहिया
 भवति । नि० चू० वृ० ६ अ ।
 काहोआ—कयिका । ग० ।
 काहोउ—कयक । ओष० १५० ।
 काहिए— । ओष० १५० । पासणिए । नि० चू० प्र० २६२ अ ।
 काहोति—करिष्यति । ठाणा० ४६६ ।
 कि—प्रश्ने क्षेपे वा । आचा० १६५ । प्रश्ने । ज्ञाता०
 १४६ । क्षेपप्रश्नपुसकन्याकरणेषु । आव० ३७६ ।
 किकमे—किकमे, अन्तःकृद्देशाना षष्ठमवर्गस्य द्वितीयमध्यय-
 नम् । अन्त० १८ ।
 किकम्मय—किकमक । आव० ४०६ ।
 किकर—भायदिशकर—अन्वर्थं पुरुषविशेष । पिण्ड०
 १३५ । किङ्कुरा—प्रतिकर्मपृच्छाकारिण । ज० प्र० २६३ ।
 किङ्कुरा—किङ्कुरभूता । प्रज्ञा० ८६ । जीवा० १६० ।
 प्रतिकर्मपृच्छाकारिण । भग० ४४७ । आदेशसमाप्ता पुन
 प्रश्नकारी । प्रश्न० ३६ ।
 किक्किणी—किङ्किणी, क्षुद्रघण्टिका । भग० ३२० । प्रश्न०
 ७५ । क्षुद्रघण्टा घण्टिका वा । ज० प्र० ४२६ ।
 किक्किन्धपुर—आदित्यरथराजधानी । प्रश्न० ८६ ।
 किखाइनि—अथ कि पुनरित्यर्थ । भग० १४६ ।
 किगिरिडा—वीन्द्रियविशेष । प्रज्ञा० ४२ ।
 किच्चन—किञ्चन—काञ्चन—हिरण्यादि, अल्पमपि वा । आव०
 १५५ ।
 किच्चि—काञ्चि मूषलमूलस्यनोटकटो । पिण्ड० १६४ ।
 किच्चिच्चसूरिवचनं— । ठाणा० २०३ ।

किञ्चुणा-किञ्चिदूना-एकत्रिंशत्कवला । ठाणा० १४६ ।

ऊनोदरताया पञ्चमो भेद । इत्य पञ्चविंशतेरारम्य याव-
देकत्रिंशत्तावत्किञ्चिदूनोदरता । दश० २७ ।

किञ्चुणोमोअरिआ-किञ्चिन्पूनावमोदरिका - एकत्रिंशतो
द्वात्रिंशत एकेनोन्त्वात् । औप० ३८ ।

किणा- । प्रज्ञा० ३०८ ।

किणापउल-वनस्पतिविशेष । भग० ८०४ ।

किंते-तद्यथार्थ । औप० ५४ । तद्यथा । ज० प्र० १६२ ।

प्रश्न० १५६ । किंमूतान् । ज्ञाता० २३० ।

कित्थुग्घ-किस्तुघ्न-एकादशम करणम् । ज० प्र० ४६३ ।

किनए-किण्व-अनन्तजीववनस्त्रिभेद । आचा० ५६ ।

किनर-किनरेन्द्र । जीवा० १७४ । किन्नर-दक्षिणनि-
काये पञ्चमो वाणव्यन्तरेन्द्र । भग० १५८ । किन्नरभेदवि-
शेष । प्रज्ञा० ७० । वाणव्यन्तरभेदविशेष । प्रज्ञा० ६६ ।

चमरेन्द्रस्य रथानीकाधिपतिर्देव । ठाणा० ३०२, ४०६ ।

इन्द्रनाम । ठाणा० ८५ । किन्नर-वाद्यविशेष । देववि-

शेषो वा । प्रश्न० ७० । देवविशेष । भग० ४७८ ।

किनरकण्ठ-किन्नरकण्ठप्रमाणो रत्नविशेष । जीवा०

२३४ ।

किनरी-देवीविशेष । मैथुने द्रष्टान्त । प्रश्न० ६० ।

किन्नरोत्तमा-किन्नरभेदविशेष । प्रज्ञा० ७० ।

किपगारे-किप्रकार-किस्वरूप । जीवा० ६५ ।

किपत्तिय-क प्रत्यय कारण यत्र तत् किम्प्रत्ययम् । भग०

१८१, १३८ ।

किपभासई-कि-कुत्सित प्रकर्षेण भापते इति किप्र-

भाषते । उक्त० ४४३ ।

किपाकफल-फलविशेष । आचा० १६४ ।

किपाग-किम्पाक वृक्षविशेष । उक्त० ६२८, ४५४ ।

फलविशेष । आव० ३८५ ।

किपुरिसा-वाणव्यन्तरभेदविशेष । प्रज्ञा० ६६ । किपुरुष-

उत्तरनिकाये पञ्चमो वाणव्यन्तरेन्द्र । ठाणा० ८५, ३०२ ।

भग० १५८ । किपुरुष-किन्नरेन्द्र । जीवा० १७४ ।

किपुरुषकण्ठ-किपुरुषकण्ठप्रमाणो रत्नविशेष । जीवा०

२३४ ।

किपुरुषा-किन्नरभेदविशेष । प्रज्ञा० ७० ।

किपुरुषोत्तमा-किन्नरभेदविशेष । प्रज्ञा० ७० ।

किभया-कस्माद् भय येषां ते, कुतो विभ्यतीत्यर्थं ।

ठाणा० १३५ ।

किमए-किमय-किविकार । जीवा० ११० ।

किमज्झ-किमध्य-किशब्दस्य क्षेपार्थत्वात् असारम् । प्रश्न०

१३७ ।

किलेसे-का-कृष्णादिनामन्यतमा लेदया येषां ते किलेय्या ।

भग० १८८ ।

किशुककुसुमं-पलासकुसुमम् । जीवा० १६१ ।

किसठिय-किसस्थित-किमिव सस्थितम् । जीवा० ३७८ ।

किमिव सस्थिता किमस्थिता । जीवा० १०४ ।

कि सस्थित-सस्थान यस्या यदिवा कस्येव सस्थित-

सस्थान यस्या सा किसस्थिता । सूर्य० ७३ ।

किशुकफुल्ल-किशुकफुल्ल-पलासकुसुमम् । ठाणा० ४२० ।

किसुयपुष्करासी-किशुकपुष्पराशि । प्रज्ञा० ३६१ ।

किइ-कृति-अवनामादिकरण, मोक्षायवनामादिचेष्टेव वा।

आव० ५११ ।

किइकम्म-कृतिकर्म-विश्रामणा । आव० ११८ । कृतिकर्म,

वन्दन, कार्यकरणम् । भग० ६३७ । वन्दनम् । आव०

८० । सम० २३ । ओष० २२ । पादप्रक्षालनादि । ओष०

६३ । द्वादशावर्त्तवन्दनम् । ओष० १५६ ।

किई-कृति-द्वादशावर्त्तादिवन्दनम् । उक्त० १७ । कृति-

कर्म वन्दनम् । दश० २४१ ।

किच्च-कृत्य-आचार्याणां वैयावृत्तम् । आव० २६० ।

कृति-वन्दनक-तदहंतीति कृत्य । उक्त० ५४ । कृ प्र,

आसेवनीय कालस्वाध्यायादि । आव० ५७३ । कृत्य

उचितानुष्ठानम् । उक्त० ६५ । आचार्यादिभिरुचितका-

यम् । दश० २५० । कृत्य-आचार्यादि । दश० २५० ।

आचार्य । दश० २३५ । माया । नि० चू० प्र० ७७

आ ।

किच्चकर-ग्रामकृत्ये नियुक्त । ग्रामव्याप्ततक । नि० चू०

प्र० १७६ आ । कृत्यानि कुर्वन्ति-अनुतिष्ठन्ति कृत्यकरा-

नियोगिन । उक्त० ३०५ । ग्रामचिन्तानियुक्त । वृ०

प्र० ३१३ आ । ग्रामकृत्ये नियुक्त । वृ० वृ० ३३ अ ।

किच्चण-तत्र दिक्से क्षणिका विमुक्तकृषिलवनव्यापारा ।

ओष० ७२ । कर्त्तनम् । वृ० प्र० २४१ आ ।

किच्चाइ-कर्त्तव्यानि यानि प्रयोजनानीत्यर्थ, अथवा
कृत्यानि नैत्यकानि । ज्ञाता० ६१ ।

किच्चिरस-कियच्चिरेण । आव० ५५६ ।

किच्चोवएसगो-कृत्योपदेशिक कृत्य-कर्त्तव्य सावधानु-
ष्ठान तत्प्रधाना कृत्या-गृहस्थास्तेषामुपदेश-सरम्भसमार-
म्भारम्भरूप स विद्यते यस्य स । कृत्य-करणीय पचन-
पाचनकण्डनपेषणादिको भूतोपमर्दकारी ध्यापारस्तस्योपदे-
शस्त गच्छतीति कृत्योपदेशग कृत्योपदेशगो वा । सूत्र०
४७ ।

किच्छ-कृच्छम् । आन० ३८४ ।

किच्छदुबख-कृच्छदुख-गाढशरीरायाम् । भग० ४७० ।

किच्छपागो-कृच्छपाण । उक्त० ११८ ।

किच्छोवगयप्पाण-कण्टगतजीवितव्य । ज्ञाता० २११ ।

किटिभ-क्षुद्रकुण्ठविशेष । ज० प्र० १७० । नवम क्षुद्र-
कुण्ठम् । प्रश्न० १६१ । आचा० २३५ ।

किट्ट-लोहादिमल । आचा० ३२२ । अच्युतकल्पे विमान
विशेष । सम० ३६ । ऊर्णाद्यवयवा तन्निष्पन्न वस्त्रम् ।
वृ० द्वि० २०१ आ ।

किट्टइत्ता-कीर्त्तयित्वा-स्वाध्यायविधानतः सशुद्ध । उक्त०
५७२ । गुरोर्विनयपूर्वकमिदमित्थं मयाऽधीतमिति निवेद्य ।
उक्त० ५७२ ।

किट्टति-अपगच्छति । वृ० वृ० २३३ अ ।

किट्टा-रोमविसेसा । नि० चू० प्र० १२६ अ ।

किट्टिअ-कीर्त्तितम्-भोजनवेलायाममुक मया प्रत्याख्यात तत्
पूर्णमधुना भोक्ष्य इत्युच्चारणेन । आव० ८५१ ।

किट्टिका-साधारणवादरवनस्पतिकायिकभेद । जीवा० २७ ।

किट्टिय-कीर्त्तित-अन्येषामुपदिष्टम् । प्रश्न० ११३ । कीर्त्ति-
ता-पारणकदिने अयमय चाभिग्रहविशेष कृत आसीद् अस्या
प्रतिमाया स चाराधित एवाधुना मुक्तलोऽहमिति गुरुसमक्ष
कीर्त्तनादिति । ठाणा० ३८८ ।

किट्टिस-ऊर्णादीना यदुद्धरित किट्टिस तन्निष्पन्न सूत्रमपि
ऊर्णादीनामेव द्विकादिसयोगतो निष्पन्न सूत्रम्, उक्तशेषा-
श्रवदिलोमनिष्पन्न वा किट्टिसम् । अनु० ३५ । कुतवो
वरको किट्टिस । नि० चू० प्र० १२६ अ । ऊर्णाद्यवयव-

निष्पन्न वस्त्रम् । वृ० द्वि० २०१ आ ।

किट्टिसिय-किट्टिपिका भाण्डादय इत्यर्थ । भग० ४८१ ।

किट्टी-किट्टिजमवयवनिष्पन्न । ठाणा० ३३८ ।

किट्टीया-साधारणवादरवनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा० ३४ ।

किट्टेइ-कीर्त्तयति-पारणकदिने इदं चेद चैतस्या कृत्य
तच्च मया कृतमित्येव कीर्त्तनात् । भग० १२५ । ज्ञाता०
७२ ।

किट्ट-वाहित । नि० चू० प्र० २२ अ । कृष्टम् । आव०
६३० । कृष्ट कर्पण लभ्यग्रहणायाकर्पणम् । ज० प्र०
१६४ ।

किट्टि-देवविमानविशेष । सम० ६ । यत्नतिविशेष ।
भग० ८०४ ।

किट्टिकूड-देवविमानविशेष । सम० ६ ।

किट्टिघोस-देवविमानविशेष । सम० १२ ।

किट्टिजुत्तं-देवविमानविशेष । सम० ६ ।

किट्टिजभ्यं-देवविमानविशेष । सम० ६ ।

किट्टिप्पभं-देवविमानविशेष । सम० ६ ।

किट्टिया-अनन्तकायविशेष । भग० ३०० ।

किट्टियावत्त-देवविमानविशेष । सम० ६ ।

किट्टिलेस-देवविमानविशेष । सम० ६ ।

किट्टिवणं-देवविमानविशेष । सम० ६ ।

किट्टिसाविया- । नि० चू० प्र० ३२६ अ ।

किट्टिसिग-देवविमानविशेष । सम० ६ ।

किट्टिसिट्टं-देवविमानविशेष । सम० ६ ।

किट्टुत्तरवाडिसग-देवविमानविशेष । सम० ६ ।

किठी-साधारणवादरवनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा० ३४ ।

किडए-पाककुम्भी । नि० चू० प्र० ३०३ अ ।

किडय- । नि० चू० प्र० १०६ आ ।

किडिकिडिया-किटिकिटिका-निर्मासास्थिसम्बन्धुपवेशना-
दिक्रियासमुत्थ शब्दविशेष । भग० १२५ । निर्मा-
सास्थिसम्बन्धी उपवेशनादिक्रियाभावीशब्दविशेष । ज्ञाता०
७६ ।

किडिकिडीभूय- । विषा० ७६ ।

किडिभ-कुट्टभेदो । नि० चू० द्वि० ६२ अ । जघामु बाला-
भ रसिय वहति । नि० चू० प्र० १२७ आ । मारी रैक-

देशभाविबुद्धभेद । वृ० द्वि० २२२ अ । रोगविशेष ।
नि० चू० प्र० १८८ आ ।

किडिम(म)—किडिम—क्षुद्रकुष्ठविशेष । भग० ३०८ ।

किडिया— । नि० चू० प्र० १२२ अ ।

किडुति—अन्तर्भूतकारितार्थत्वादन्त्यान् क्रीडयन्ति । भग०
६१८ ।

किडु—पाशकपदकै क्रीडन्ति । ओष० ५६ । क्रीडा-
प्रधाना दशा क्रीडा, दशदशाया द्वितीयादशा । ठाणा०
५१६ । क्रीडा—जन्तोर्द्वितीया दशा । दश० ८ । द्वितीया-
दशा । नि० चू० द्वि० २८ आ ।

किडुविद्याए—क्रीडापिका, क्रीडनधात्री । ज्ञाना० २१६ ।

किड—वृद्ध । वृ० द्वि० २५६ आ ।

किडग—किटक—वृद्ध । व्य० द्वि० २३४ अ ।

किडिण—वशमयस्तापसभाजनविशेष । निरय० २६ ।
किडिन—वशमयस्तापससम्बन्धीभाजनविशेष । भग० ३२२,
५२० ।

किडिणसकाइय—किडिण — वशमयस्तापसभाजनविशेष,
साकायिक—भारोद्धहनयन्त्र किडिणसाकायिकम् । निरय०
२६ ।

किडिणसकाइयग—किडिण—वशमयस्तापसभाजनविशेषस्त-
तश्च तयो साङ्कायिक भारोद्धहनयन्त्र किडिणसाङ्का-
यिकम् । भग० ५१६ ।

किडिणपडिरुवग—कठिनप्रतिरूपक—कठिन वशमयस्ता-
पससम्बन्धीभाजनविशेषस्तत्प्रतिरूपक तदाकार वस्तु ।
भग० ३२२ ।

किडिदासी—काण्ठिकीदासी । आव० २३७ ।

किडिया— । नि० चू० प्र० १३६ आ ।
स्थविरा माता । वृ० तृ० ११४ अ ।

किडो—येरी । वृ० प्र० १६८ आ । स्थविरा स्त्री । वृ० तृ०
१११ अ । काष्ठिकी । आव० २३७ ।

किणा—किञ्चिन्मात्रा । पिण्ड० १७३ ।

किणिऊण—क्रीत्वा । आव० १६८ ।

किणिस्ता—जातिजुगितविसेसो । नि० चू० द्वि० ४३ आ ।

किणिया—किणिका—ये वादित्राणि परिणहन्ति वध्याना
च नगरमध्ये नीयमानाना पुरतो वादयन्ति । व्य० प्र०

२३१ अ ।

किण्ण—कानि—किविधानि । भग० १०६ ।

किण्णरछाया—किन्नरछाया—छायागतिभेद । प्रज्ञा० ३०७ ।

किण्णा लद्धा—केन हेतुना लब्धा—भवान्ते उपाजिना ।
ज्ञाता० २५० ।

किण्णे—केन हेतुना । भग० १६३ ।

किण्ह—वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ । कृष्णवण—अञ्जनवन्
स्वरूपेण । ज्ञाता० ७८ । माधारणवादरवनम्पनिवार-
विशेष । प्रज्ञा० ३४ ।

किण्हकेसरे—कृष्णवेशर—कृष्णवयुन । प्रज्ञा० ३६० । ज०
प्र० ३२ ।

किण्हगुलिया—उदायनदामी । नि० चू० प्र० ३४६ आ ।

किण्हचामरज्झय—कृष्णचामरध्वजा कृष्णचामरयुग्मा
ध्वजा । जीवा० १६६ ।

किण्हपक्खिए—कृष्णपाक्षिका—शुक्लाना आस्तिकत्वेन विमु-
द्धाना पक्षो—वर्ग शुक्लपक्षस्तत्रभवा शुक्लपाक्षिका तद्वि-
परीतास्तु कृष्णपाक्षिका । ठाणा० ६१ ।

किण्हपत्ता—चतुरिन्द्रियजन्तुविशेष । जीवा० ३२ । चतु-
रिन्द्रियविशेष । प्रज्ञा० ४२ ।

किण्हसिरी—षष्ठ चक्रवर्तिन स्त्रीरत्नम् । सम० १५२ ।

किण्हा—नदीविशेष । ठाणा० ४७७ । कृष्णा—ईशानदेवे-
न्द्रस्य प्रथमाऽग्रमहिषी । जीवा० ३६५ ।

किण्होभासे—कृष्णप्रभ कृष्ण एव वाडवभासत इति कृष्णाव-
भास । ज्ञाता० ४ । कृष्णवर्ण एवावभासते—हृष्टृणा प्रति-
भातीति कृष्णावभास । ज्ञाता० ७२ ।

कितिकम—वदन । नि० चू० प्र० २३८ अ । वेयावच्च ।
नि० चू० प्र० ८० आ । कृतिकर्म । आव० ७६३ ।

विस्सामण—नि० चू० प्र० २१३ अ । कृतिकर्म—द्वादशा-
वर्त्तवन्दनम् । ओष० १३६ । कृतिकर्म—वदनक, विश्राम-
णादिक वा । व्य० द्वि० ७२ अ । कृतिकर्म—विश्रामणा ।
व्य० द्वि० १८३ अ ।

किति ति—कृतिकर्माणि—विश्रामणा । व्य० द्वि०
१७४ अ ।

कित्तइस्सामि—कीर्त्तयिष्यामि—प्रतिपादयिष्यामि । दश०
१५ ।

कित्तणं—कीर्त्यते—सशब्दयते येन कारयिता तत् कीर्त्तनं देव-
कुलादि । प्रश्न० ६५ ।

कित्तण्यं—कीर्त्तनं शब्दनम् । आव० १८१ ।

कित्तणा—कीर्त्तना सशब्दना । आव० ४६२ ।

कित्ति—कीर्तिकूट—केसरिहृदसुरीकूटम् । ज० प्र० ३७७ ।

कीर्त्ति एकदिगव्यापी । भग० ६७३ । दश० २५७ ।

एकदिग्गामिनी प्रख्यातिर्दानफलभूता वा । भग० ६४३ ।

जातितपोबाहुभृत्यादिजनिता श्लाघा । दानसाध्या । सूत्र०

१८२ । दानपुण्यफला । आव० ४६६ । प्रसिद्धि । प्रश्न०

३६ । केसरिहृदे देवताविशेष । ठाणा० ७३ । सर्व-

दिगव्यापी साधुवाद । ठाणा० ५०३ । एकदिग्गामिनी

प्रसिद्धि । भग० ५४१ । एकदिग्गामिनी प्रसिद्धि सर्व-

दिग्गामिनी सैव । ठाणा० १३७ । दानपुण्यफला किर्त्ति ।

ठाणा० १३७ । गुणोत्कीर्त्तनरूपा प्रशसा, एकदेशगामिनी

पुण्यकृता वा कीर्त्ति । प्रज्ञा० ४७५ ।

कित्ति(त्ती)—चतुर्थवर्गे चतुर्थमध्ययनम् । निरय० ३७ ।

प्रख्याति । ज्ञाता० २२० ।

कित्तिकर—दानपुण्यफला कीर्त्तिस्तत्करणशील कीर्त्तिकर ।

आव० ४६६ ।

कित्तिताइ—कीर्त्तितानि—सशब्दितानि नामत । ठाणा०

२६७ ।

कित्तिम—कृत्रिम—योगेन निष्पन्न । ओष० १६८ । कृत्रिम—

क्रमेण शिल्पिकर्षकादिप्रयोगनिष्पन्न । ज० प्र० ६६ ।

कित्तिमई—कित्तिमती, कीर्त्तिसेनसुता ब्रह्मदत्तराज्ञी च ।

उत्त० ३७६ । अलोभोदाहरणे श्रावस्त्यामजितसेनाचार्य-

स्य महत्तरिका । आव० ७०१ ।

कित्तिय—कीर्त्तित—जनेन समुत्कीर्त्तित कीर्त्तिद वा । औप०

५ । कीर्त्तित स्वनामभि प्रोक्त । आव० ५०७ ।

कित्तिया—कीर्त्तिता प्रदर्शिता । आचा० ४२ । कृत्तिका—

अग्निभूतेजंमनश्चक्रम् । आव० २५५ ।

कित्तिसेणो—कीर्त्तिसेन—ब्रह्मदत्तपत्न्या कीर्त्तिमत्या पिता ।

उत्त० ३७६ ।

कित्ती—कीर्त्ति एकदिग्गामिनी । प्रश्न० ८६ । कीर्त्ति

स्यातिहेतुत्वाद् । अहिंसाया पञ्चम नाम । प्रश्न० ६६ ।

दानपुण्यफलभूता, एकदिग्गामिनी वा प्रसिद्धि । प्रश्न०

१३६ । दानकृता एकदिग्गामिनी वा प्रसिद्धि । औप०

१०८ । एकदिग्गामिनी प्रसिद्धि । वृ० वृ० ३६ आ ।

कित्तोजीविय—कीर्त्तोजीवितम् । आव० ४८० ।

कित्तीपुरिसा—कीर्त्तिप्रधाना पुरुषा कीर्त्तिपुरुषा । ठाणा०

४४८ ।

कित्तीपुरिसो—कीर्त्तिपुरुष वासुदेव । आव० १५६ ।

कित्तेइ—कीर्त्तयति—तत्प्रमाप्नोति इदमिद चेहादिमध्यावसानेषु

कर्त्तव्यं तच्च मया कृतमिति कीर्त्तनात् । उपा० १५ ।

किन्न—कीर्णं क्षित । ठाणा० ४६४ ।

किन्नगन्धे—कीर्णं—क्षित ग्रन्थो—घनघान्यादिस्तरप्रतिबन्धो

वा येन स किर्णग्रन्थ । ठाणा० ४६४ ।

किन्नपुडगसठिओ—आवलिकावाह्यस्य नवम सस्थानम् ।

जीवा० १०४ ।

किन्बिस—किल्बिसस्य पापस्य हेतुत्वाद्, द्वितीयाधर्मद्वारस्या-

ष्टादश नाम । प्रश्न० २६ । पापा । वृ० प्र० २१२ आ ।

किन्बिसभावणा—किल्बिसभावना । उत्त० ७०७ ।

किन्बिसिआ—किल्बिसिका—परविदूषकत्वेन पापव्यवहारि-

णो भाण्डादय । ज० प्र० २६७ । पातकफलवन्तो

नि स्वान्धपङ्कजादय । ज्ञाता० ५६ । किल्बिस—पाप

उदये विद्यते येषां ते किल्बिसिका पापा । ठाणा० १६२ ।

किमग पुण—कि पुनरिति पूर्वोक्तार्थस्य विशेषबोधनार्थम्

अङ्ग्रेत्यामन्त्रणे यद्वा परिपूर्ण एवाय शब्दो विशेषणार्थ ।

निरय० ७ ।

किमाइया—किमादिका—उपादानकारणव्यतिरेकेण किमादि

मूल कारण यस्या सा । प्रज्ञा० २५६ ।

किमाई—किमादि—मूल कारणम् । प्रज्ञा० २५६ ।

किमाहार—चतुर्दशशते पष्ठोद्देश । भग० ६३० ।

किमिकुट्ट—कृमिसकुल कोष्ठमुदर कृमिकोष्ठ । व्य० द्वि०

३५० अ । कृमिकुष्ठ—रोगविशेष । आव० ११६ ।

किमिच्छए—क किमिच्छतीत्येव यो दीयते स किमिच्छक ।

दश० ११७ ।

किमिच्छय—यो यदिच्छति तस्य तद्दान समयत एव किमि-

च्छकम् । आव० १३६ ।

किमिण—कृपण । ठाणा० ३४२ । कृमय—अशुच्यादिसम्भ-

वा । उत्त० ६६५ । कतिपुयकृमिवद् । ज्ञाता० १७७ ।

किमिणा-कृमिवन्त । प्रश्न० ६० ।

किमिय-कृमिक जन्तुविशेष । आव० ११७ ।

किमियडसठितो-आवलिका बाह्यस्याष्टम मस्थानम् । जीवा० १०४ ।

किमिरागकबले-कृमिरागेण रक्त कम्बल कृमिरागकम्बल । प्रज्ञा० ३६१ ।

किमिरागो-कृमिराग । ज० प्र० ३४ ।

किमिरासि-वनस्पतिविशेष । भग० ८०४ । साधारण-वाटरवनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा० ३४ ।

किमुलग-वनस्पतिविशेष । भग० ८०२ ।

कियाडियाए-कर्णेन । व्य० प्र० ६ आ ।

वि२-किरु-परोक्षासपादसूचक । उक्त० ३४३, अपार-मार्थिकत्वव्यापक । उक्त० ३४३ । परोक्षासपादसूचक सम्भावने । उक्त० ७१२ । परोक्षासपादसूचक । उक्त० ६२० । सक्षये । आव० २४० । परोक्षासपादसूचक । आव० १३० । किल-लक्षणमेवात्येदमभिधीयते न पुनस्त कोऽपि छेत्तु भुत्तु वाऽऽरभत इत्यर्थससूचनार्थ । भग० २७६ ।

किराइ-किल । आव० ६१ ।

किराडय-किराटक द्रव्यम् । आव० ८२२ ।

किरिंकिरिया-तेपामेव वशादिकम्बिकातोद्यम् । आवा० ४१२ ।

किरिभालए-किरिभालक । दश० ५१ ।

किरिय-क्रिया-सम्यगवाद । आव० ७६२ । चिकित्सा । आव० ५६६ । कायिक्यादिक्रियाभिधानार्थ । अष्टमशते चतुर्थोद्देशक । भग० ३२८ ।

किरियट्ठाण-क्रियास्थानम् । आव० ६५८ ।

किरियठाण-क्रियास्थान-सूत्रकृताङ्गस्याष्टादशमध्ययनम् । उक्त० ६१६ ।

किरियवादी-क्रियावादी जीवादिपदाथसङ्भावोऽस्त्येवेत्येव सावधारणक्रियाभ्युपगमो यस्य सोऽस्तीति । सूत्र० २०२ । क्रिया-जीवादिपदार्थोऽस्तीत्यादिका वदितुं शील यस्य स । सूत्र० २०८ ।

किरियविसाल-क्रिया-कायिक्यादिका विगाला-विस्तीर्णा सभेदत्वादभिधीयन्ते तत् क्रियाविशालम् । मम० २६ ।

किरिया-अनुष्ठानम् । ठाणा० ५०३ । क्रिया-सम्यक्कर्म-मानुष्ठानम् । प्रज्ञा० ५६ । कर्मवन्ध । वृ० द्वि० ७१

आ । क्रियन्ते मिथ्यात्वादिक्रोडीकृतैर्जं तुभिरिति क्रिया । कर्मवन्धनिबन्धनभूताश्चेष्टा । उक्त० ६१३ । अस्ति परला-

कोऽस्त्यात्माऽस्ति च सकलकलेशकलङ्कित मुक्तिपदमित्यादिप्ररूपणात्मिका क्रिया । भग० ६२५ । अस्तिकता ।

ठाणा० ४०८ । योग, व्यापार, कर्म । विशेष० २०६ ।

कादिक्यादिका आस्तिक्यमात्र वा । मम० ५ । कायिक्यादि मयमक्रिया च । नदी० २४१ । देशान्तरप्राप्ति-

लक्षणा । विशेष० ८३६ । अनुष्ठानम् । ठाणा० ५०६ ।

त्रिया-चारित्र्यम् । व्य० द्वि० ४५७ आ । बंधोपदेगाद् औपघपानम् । नि० चू० प्र० १०१ अ । क्रिया-अस्ति-

वादरूपा । दश० २४२ । चेष्टा परिस्पन्दनलक्षणा ।

आव० ५२५ । सदनुराठानम् । सूत्र० ३६१ । अस्ति

परलोक इत्यादिप्ररूपणात्मिका । उक्त० १७ । करण

क्रिया, कर्मवन्धनिबन्धना चेष्टा । आव० ६४२ । भग०

१२१ । प्राणातिपातादिका । जीव० १२८ । एतन्नामा

भगवतीसूत्रस्य तृतीयशतकस्य तृतीयोद्देशक । भग० १८६ ।

क्रिया-करण तज्जन्यत्वात् कर्माणि क्रिया । क्रियत इति क्रिया

कर्म एव । भग० १८२ । करण क्रिया-कर्मवन्धनिबन्धन

चेष्टा । प्रज्ञा० ४३५ । प्रज्ञापनाया द्वाविंशतितम पदम् ।

प्रज्ञा० ६ । क्रिया । आव० ११६ । अत्यिवादी । दश

चू० १३ ।

किरियाठाणा-क्रियास्थानानि-करण क्रिया-कर्मवन्धनिबन्धनचेष्टा तस्या स्थानानि-भेदा-पर्याया क्रियास्था-

नानि । सम० २५ । सूत्रकृताङ्गस्य द्वितीयश्रुतस्कन्धे

द्वितीयमध्ययनम् । सम० ४२ । सूत्रकृताङ्गस्य द्वितीय-

श्रुतस्कन्धे द्वितीयमध्ययनम् । ठाणा० ३८७ ।

किरियातीता-किरियाए कीरमाणीएवि जा ण पणपति

सा । नि० चू० प्र० २११ अ ।

किरियारुई-क्रिया-सम्यक्कर्ममानुष्ठान तत्र रुचियस्य स

क्रियारुचि । प्रज्ञा० ५६ ।

किरियारुई-क्रियारुचि-दर्शनाद्याचारानुष्ठाने यस्य भावतो

रुचिरस्तीति स । ठाणा० ५०४ । क्रिया-अनुष्ठान

तस्मिन् रुचिर्यस्य स । उक्त० ५६३ ।

कित्तणं-कीर्त्यते-सशब्दयते येन कारयिता तत् कीर्तनं देव-
कुलादि । प्रश्न० ६५ ।

कित्तणय-कीर्तनं शब्दनम् । आव० १८१ ।

कित्तणा-कीर्तना सशब्दना । आव० ४६२ ।

कित्ति-कीर्तिकूट-केसरिहृदसुरीकूटम् । ज० प्र० ३७७ ।

कीर्त्ति एकदिगव्यापी । भग० ६७३ । दश० २५७ ।

एकदिग्गामिनी प्रख्यातिर्दानफलभूता वा । भग० ६४३ ।

जातितपोबाहुश्रुत्यादिजनिता श्लाघा । दानसाध्या । सूत्र०

१८२ । दानपुण्यफला । आव० ४६६ । प्रसिद्धि । प्रश्न०

३६ । केसरिहृदे देवताविशेष । ठाणा० ७३ । सर्व-

दिग्व्यापी साधुवाद । ठाणा० ५०३ । एकदिग्गामिनी

प्रसिद्धि । भग० ५४१ । एकदिग्गामिनी प्रसिद्धि सर्व-

दिग्गामिनी सैव । ठाणा० १३७ । दानपुण्यफला किर्त्ति ।

ठाणा० १३७ । गुणोत्कीर्त्तनरूपा प्रशसा, एकदेशगामिनी

पुण्यकृता वा कीर्त्ति । प्रज्ञा० ४७५ ।

किर्त्ति(त्ती)-चतुर्थवर्गे चतुर्थमध्ययनम् । निरय० ३७ ।

प्रख्याति । जाता० २२० ।

किर्त्तिकर-दानपुण्यफला कीर्त्तिस्तत्करण शील कीर्त्तिकर ।

आव० ४६६ ।

किर्त्तिताइ-कीर्त्तितानि-सशब्दितानि नामत । ठाणा०

२६७ ।

किर्त्तिम-कृत्रिम-योगेन निष्पन्न । औष० १६८ । कृत्रिम-

क्रमेण शिल्पिकर्पकादिप्रयोगनिष्पन्न । ज० प्र० ६६ ।

किर्त्तिमई-किर्त्तिमती, कीर्त्तिसेनमुता ब्रह्मदत्तराज्ञी च ।

उत्त० ३७६ । अलोमोदाहरणे श्रावस्त्यामजितसेनाचार्य-

स्य महत्तरिका । आव० ७०१ ।

किर्त्तिय-कीर्त्तित-जनेन समुत्कीर्त्तित कीर्त्तिद वा । औष०

५ । कीर्त्तित स्वनामभि प्रोक्त । आव० ५०७ ।

किर्त्तिया-कीर्त्तिता प्रदक्षिता । आचा० ४२ । कृत्तिका-

अग्निभूतेर्जन्मनक्षत्रम् । आव० २५५ ।

किर्त्तिसेणो-कीर्त्तिसेन-ब्रह्मदत्तपत्न्या कीर्त्तिमत्या पिता ।

उत्त० ३७६ ।

किर्त्तो-कीर्त्ति एकदिग्गामिनी । प्रश्न० ८६ । कीर्त्ति

प्यातिहेतुत्वात् । अहिंसाया पञ्चम नाम । प्रश्न० ६६ ।

दानपुण्यफलभूता, एकदिग्गामिनी वा प्रसिद्धि । प्रश्न०

१३६ । दानकृता एकदिग्गामिनी वा प्रसिद्धि । औष०

१०८ । एकदिग्गामिनी प्रसिद्धि । वृ० वृ० ३६ आ ।

किर्त्तोजीविय-कीर्त्तिजीवितम् । आव० ४८० ।

किर्त्तोपुरिसा-कीर्त्तिप्रधाना पुरुषा कीर्त्तिपुरुषा । ठाणा०

४४८ ।

किर्त्तोपुरिसो-कीर्त्तिपुरुष वासुदेव । आव० १५६ ।

किर्त्तेइ-कीर्त्तयति-तत्तमाप्ती इदमिद चेहादिमध्यावसानेपु

कर्तव्य तच्च मया कृतमिति कीर्त्तनात् । उपा० १५ ।

किन्न-कीर्ण क्षित । ठाणा० ४६४ ।

किन्नभान्थे-कीर्ण-क्षित ग्रन्थो-धनधान्यादिस्तत्प्रतिबन्धो

वा येन स किर्णग्रन्थ । ठाणा० ४६४ ।

किन्नपुडगसठिओ-आवलिकावाह्यस्य नवम सस्थानम् ।

जीवा० १०४ ।

किब्बिस-किल्बिपस्य पापस्य हेतुत्वात्, द्वितीयाधर्मद्वारस्या

ष्टादश नाम । प्रश्न० २६ । पापा । वृ० प्र० २१२ आ ।

किब्बिसभावणा-किल्बिपभावना । उत्त० ७०७ ।

किब्बिसिआ-किल्बिषिका-परविद्वेषकत्वेन पापव्यवहारि-

णो भाण्डादय । ज० प्र० २६७ । पातकफलवन्तो

नि स्वाव्यपङ्कवादय । ज्ञाता० ५६ । किल्बिप-पाप

उदये विद्यते येपा ते किल्बिषिका पापा । ठाणा० १६२ ।

किन्नंग पुण-कि पुनरिति पूर्वोक्तायस्य विशेषद्योतनार्थम्

अङ्गेत्यामन्त्रणे यद्वा परिपूर्ण एवाय गच्छो विशेषणार्थ ।

निरय० ७ ।

किमाइया-किमादिका-उपादानकारणव्यतिरेकेण किमादि

मौल कारण यस्या सा । प्रज्ञा० २५६ ।

किमाई-किमादि-मौल कारणम् । प्रज्ञा० २५६ ।

किमाहार-चतुर्दशते पणोद्देश । भग० ६३० ।

किमिकुट्ट-कृमिसकुल कोष्ठमुदर कृमिकोष्ठ । व्य० द्वि०

३५० अ । कृमिकुष्ठ-रोगविशेष । आव० ११६ ।

किमिच्छए-क किमिच्छतीत्येव यो दीयते न किमिच्छक ।

दश० ११७ ।

किमिच्छय-यो यदिच्छति तस्य तद्दान नमयत एव किमि-

च्छकम् । आव० १३६ ।

किमिण-कृपण । ठाणा० ३४२ । कृमय-अशुच्यादिसम्भ-

वा । उत्त० ६६५ । कतिपयकृमिवत् । जाता० १७७ ।

किमिणा-कृमिवन्त । प्रभ० ६० ।

किमिय-कृमिक जन्तुविशेष । आव० ११७ ।

किमियडसठितो-आवलिका वाह्यस्याष्टम मस्थानम् ।
जीवा० १०४ ।

किमिरागकबले-कृमिरागेण रक्त कम्बल कृमिरागकम्ब-
ल । प्रज्ञा० ३६१ ।

किमिरागो-कृमिराग । ज० प्र० ३४ ।

किमिरासि-वनस्पतिविशेष । भग० ८०४ । साधारण-
वादरवनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा० ३४ ।

किमुलग-वनस्पतिविशेष । भग० ८०२ ।

किपाडियाए-कर्णेन । व्य० प्र० १ आ ।

वि २-कि-परोक्षासपादसूचक । उत्त० ३४३ । अपार-
मायिकत्वव्यापक । उत्त० ३४३ । परोक्षासपादसूचक
सम्भावने । उत्त० ७१२ । परोक्षासपादसूचक । उत्त०
६२० । सशये । आव० २४० । परोक्षासगमवाद-
ससूचक । आव० १३० । किल-लक्षणमेवात्येदमभि-
धीयते न पुनस्त कोऽपि हेतु भेत्तु वाऽऽरभत इत्यर्थससू-
चनार्थ । भग० २७६ ।

किराइ-किल । आव० ६१ ।

किराडय-किराटक द्रव्यम् । आव० ८२२ ।

किरिकिरिया-तेषामेव वशादिकम्बिकातोद्यम् । आचा०
४१२ ।

किरिमालए-किरिमालक । दश० ५१ ।

किरिय-क्रिया-सम्यगवाद । आव० ७६२ । चिकित्सा ।
आव० ५६६ । कायिक्यादिक्रियाभिधानार्थ । अष्टमशते
चतुर्थद्विंशक । भग० ३२८ ।

किरियट्ठाण-क्रियास्थानम् । आव० ६५८ ।

किरियठाण-क्रियास्थान-सूत्रकृताङ्गस्याष्टादशमव्ययनम् ।
उत्त० ६१६ ।

किरियवादी-क्रियावादी जीवादिपदाथसद्भावोऽस्त्येवेत्येव
सावधारणक्रियाभ्युपगमो यस्य सोऽस्तीति । सूत्र० २०२ ।
क्रिया-जीवादिपदार्थोऽस्तीत्यादिका वदितुं शील यस्य स ।
सूत्र० २०८ ।

किरियविसाल-क्रिया-कायिक्यादिका विगाला-विस्ती-
र्णा समेदत्वादभिधीयन्ते तत् क्रियाविशालम् । सम० २६ ।

किरिया-अनुष्ठानम् । ठाणा० ५०३ । क्रिया-सम्यक्सम्य-
मानुष्ठानम् । प्रज्ञा० ५६ । कर्मबन्ध । वृ० द्वि० ७१
आ । क्रियन्ते मिथ्यात्वादिक्रोडीकृतैर्जन्तुभिरिति क्रिया ।
कर्मबन्धनिबन्धनभूताश्चेष्टा । उत्त० ६१३ । अस्ति परलो-
कोऽस्त्यात्माऽस्ति च सकलक्लेशाकलङ्घित मुक्तिपदमित्या-
दिप्ररूपणात्मिका क्रिया । भग० ६२५ । आस्तिकता ।
ठाणा० ४०८ । योग, व्यापार, कर्म । विशे० २०६ ।
कादिक्यादिका आस्तिक्यमात्र वा । सम० ५ । कायि-
क्यादि नयमक्रिया च । नदी० २४१ । देगान्तरप्राप्ति-
लक्षणा । विशे० ८३६ । अनुष्ठानम् । ठाणा० ५०४ ।
त्रिया-चारित्र्यम् । व्य० द्वि० ४५७ आ । वैद्यादेवेणाद्
औपधपानम् । नि० चू० प्र० १०१ अ । क्रिया-अग्नि-
वादरूपा । दश० २४२ । चेष्टा परिस्पन्दनलक्षणा ।
आव० ४२५ । सदनुष्ठानम् । सूत्र० ३६१ । अस्ति
परलोक इत्यादिप्ररूपणात्मिका । उत्त० १७ । करण
क्रिया, कर्मबन्धनिबन्धना चेष्टा । आव० ६४२ । भग०
१२१ । प्राणातिपातादिका । जीव० १२८ । एतन्नामा
भगवतीसूत्रस्य तृतीयशतकस्य तृतीयोद्देशक । भग० १८६ ।
क्रिया-करण तज्जन्यत्वात् कर्मापि क्रिया । क्रियत इति क्रिया
कर्म एव । भग० १८२ । करण क्रिया-कर्मबन्धनिबन्धन-
चेष्टा । प्रज्ञा० ४३५ । प्रज्ञापनाया द्वाविंशतितम पदम् ।
प्रज्ञा० ६ । क्रिया । आव० ११६ । अत्यिवादी । दश
चू० १३ ।

किरियाठाणा-क्रियास्थानानि-करण क्रिया-कर्मबन्धनिब-
न्धनचेष्टा तस्या स्थानानि-भेदा-पर्याया क्रियास्था-
नानि । सम० २५ । सूत्रकृताङ्गस्य द्वितीयश्रुतस्कन्धे
द्वितीयमध्ययनम् । सम० ४२ । सूत्रकृताङ्गस्य द्वितीय-
श्रुतस्कन्धे द्वितीयमध्ययनम् । ठाणा० ३८७ ।

किरियातीता-किरियाए कीरमाणीएवि जा ण पण्णपति
सा । नि० चू० प्र० २११ अ ।

किरियारुइ-क्रिया-सम्यक्सम्यमानुष्ठान तत्र रुचियस्य न
क्रियारुचि । प्रज्ञा० ५६ ।

किरियारुई-क्रियारुचि-दर्शनाद्याचारानुष्ठाने यस्य भावतो
रुचिरस्तीति स । ठाणा० ५०४ । क्रिया-अनुष्ठान
तस्मिन् रुचिर्यस्य स । उत्त० ५६३ ।

किरियावरण-क्रियामात्रस्यैव-प्राणातिपातादेर्जीवं क्रिय-
माणस्य दर्शनात्तद्देतुकर्मणश्चादर्शनात् क्रियैवावरण-
कर्म यस्य स क्रियावरण । ठाणा० ३८३ ।

किरियावाद्-क्रिया कर्तार विना न सम्भवति सा
चात्मसमवायिनीति वदन्ति तच्छीलाश्च ते क्रियावादिन ।
क्रिया जीवादपदार्थोऽस्तीत्यादिका वदितुं शीलं येषां
ते क्रियावादिन । क्रियाप्रधानम् । भग० ६४४ ।
क्रियावादी-क्रियैव-चैत्यकर्मादिका प्रधानं मोक्षार्जमित्येव
वदितुं शीलं यस्य स । सूत्र० ३७ । तत्र न कर्तारं विना
क्रिया सम्भवति तामात्मसमवायिनीं वदन्ति ये तच्छीलाश्च
ते क्रियावादिन । आव० ८१६ । तत्र न कर्तारं विना
क्रिया सम्भवतीति तामात्मसमवायिनीं वदन्ति ये तच्छीलाश्च
ते क्रियावादिन । सम० ११० । नियतशुक्लपाक्षिका ।
दशाश्रु० । सकलमतसमवसरणे कथञ्चिदात्माद्यस्तित्वादि
क्रियावादिन सम्यग्दृष्ट । भग० ६४४ ।

किरियावादी-आत्मसमवायिनीं वदन्ति तच्छीलाश्च ये ते
क्रियावादी । नदी० २१३ । क्रिया वदतीति क्रियावादी
वेज्जेत्यर्थं । नि० ब्रू० तु० ६६ आ । क्रिया-जीवाजी-
वादिरर्थोऽस्तीत्येवस्था वदन्तीति क्रियावादिन आस्तिका ।
ठाणा० २६८ । यत् कर्मयोगनिमित्तं वध्यते, योगश्च व्या-
पारः स च क्रियारूपः, अतः कर्मणः कार्यभूतस्य वदना-
त्तत्कारणभूताया क्रियाया अप्यसावेव परमार्थतो वादीति ।
आचा० २२ ।

किरियाविशालपुटव-त्रयोदशपूर्वम् । ठाणा० ११६ ।

किरियाविहाण-क्रियाविधान-सिद्धक्रियाविधि । प्रश्न०
११७ ।

किरियाह-क्रिया-सावधानवचयोगनिवृत्तिप्रवृत्तिरूपा ।
त्रिणे० ६ ।

किलन-क्लान्त-ग्लानिमुपगत । जीवा० १२२ । ग्लानि-
भूत । जाना० २८ ।

किलकिलाड्यरवे-किलकिलायितरव सानन्दशब्द । ज०
प्र० ५३० ।

किलकिलायमान-किलकिलशब्द कुर्वाण । नदी० १५८ ।

किलाम-क्लम शरीरायास । भग० २६५ । देहग्लानिरूपः ।
आव० ५४७ । ग्लानि । ठाणा० १३ ।

किलामणया-ग्लानिनयनम् । भग० १८४ ।

किलामिओ-क्लामित समुद्घात नीत, ग्लानिमापादित ।
आव० ५७४ ।

किलामेति-क्लमयन्ति-मूर्च्छापक्षान् कुर्वन्ति । प्रज्ञा० ५६२ ।

किलामेड-मारणान्तिकादिसमुद्घातं नयति । भग० २३० ।

किलामेह-क्लमयथ-मारणान्तिकसमुद्घातं गमयथ । भग०
३८१ ।

किलिच-शलाका । भक्त० । किलिञ्च-क्षुद्रकाष्ठरूपः ।
दश० १५२ ।

किलिजेण- । राज० १४१ ।

किलिकिञ्चत-रोषभयाभिलाषादिभावानां युगपद्वा । सम०
६४ ।

किलिकिलाइत-किलकिलायितम् । आव० ३४८ ।

किलिकिलितो-किलकिलायमानः । आव० ४२२ ।

किलिङ्ग-क्लिष्ट-बाधितम् । उत्त० १२२ ।

किलिन्न-क्लिन्न-निचितम् । उत्त० १२२ ।

किलीवे-क्लीवे-नपुंसकः । आचा० ३३१ ।

किलिसो-क्लेश-रोगः । पिण्ड० ७० । क्लेश शारीरी ।
सूर्य० २६७ ।

किलिषिका-अन्तःस्थस्थानायाः । तत्त्व० ४, ४ ।

किचण-कृपणा-रङ्गादयो दुःस्थाः । ठाणा० ३४२ । दखिआ
आचा० ३२५ । अपरित्यागशील, अहंवा दारिद्र्यवहृतौ

जायगो कृपणः । नि० ब्रू० द्वि० ६८ आ । कृपण-रङ्गः ।
भग० १०१ । दीनो वराकक, इन्द्रियैः पराजितः । सूत्र०

७२ । रङ्गा-रङ्गादयो दुःस्थाः । ठाणा० ३४१ । प्रश्न०
२५ ।

किचणकलुणो-कृपणानां मध्ये करुणः कृपणकरुणः ।
अत्यन्तकरुणः । प्रश्न० ५६ ।

किचणकुलाणि-कृपणकुलानि-तर्कणवृत्तीनि । ठाणा०
४२० ।

किचिण-कुमिवत् । प्रश्न० १६२ । कृपण-पिण्डोलकः ।
दश० १८४ ।

किचिणवणीमते-कृपणा-रङ्गादयो दुःस्थाः, परेपामात्रदु-
स्त्वदर्शनेनानुकूलभाषणतो यत्नभ्यते ब्रह्म सा बनी प्रती-
तो ता पिवति-आम्नादयति पातीति वेति वणीप स एव

वनीपक—याचक । ठाणा० ३४१ ।

किंविष—किल्बिष क्लिष्टतया निकृष्टमशुभानुबन्धि अक्षम ।
उत्त० १८३ । किल्बिषिक कर्म । दश० १८६ । किल्बिष
पापम् । प्रज्ञा० ४०५ ।

किंविषस्त—किल्बिषत्व—चाण्डालप्रायदेवविशेषत्वम् । प्रश्न०
११२ ।

किस—कृश स्तोकमपि तृणतुषादिकमपीत्यर्थः । कसन—
कस परिग्रहग्रहणबुद्ध्या जीवस्य गमनपरिणाम । सूत्र० १३ ।
किसलय—किशलय—अवस्थाविशेषोपेत पल्लवविशेष ।
जीवा० १८८ । किशलय—अवस्थाविशेषोपेत पल्लव-
विशेष । ज० प्र० २६ । अतिकोमल । ज० प्र० ५३ ।
अभिनवपत्रम् । उत्त० ३३४ ।

किसि—कृषि—क्षेत्रकर्षणकर्म । प्रश्न० ६७ ।

किसिपरासर—कृषिप्रधान पारासर कृषिपारासर ।
उत्त० ११८ । बारीरेण कृशस्तेन पारासर कृशपारासर ।
उत्त० ११६ ।

किसी—कृषि—कृषिकर्मोपजीवी । जीवा० २७६ ।

किसीए—कृषीकरणम् । आचा० ३२ ।

किहं—केन प्रकारेण । भग० ११६ ।

कीअ—कीचक वक्ष । दश० २४३ ।

कीअगड—क्रीतकृत—द्रव्यभावऋणक्रीतभेदम् । दश० १७४ ।

कीएइ—भोजनदोष । भग० ४६६ ।

कीकश—अस्थि । प्रश्न० ११ ।

कीकस— । आव० ६५१ ।

कीट—कचवरनिश्चितो जीवविशेष । आचा० ५५ ।

कीटज—यत्तयाविवकीटेभ्यो लालात्मक प्रभवति यथा पटसू-
त्रम् । उत्त० ५७१ ।

कीड—कीट कृमि । दश० १४२ । घृणादि । वृ० प्र०
१५२ आ । चतुरिन्द्रियजीवभेद । प्रज्ञा० ४२ । जीवा०
३२ । उत्त० ६६६ ।

कीडति—क्रीडति—यथासुखमितस्ततो गमनविनोदेन गीत-
नृत्यादिविनोदेन वा तिष्ठति । जीवा० २०१ ।

कीडय—वडयपट्टोति । नि० च० प्र० १२६ अ ।

कीडाए—क्रीडार्य—लघनवलगनास्फोटनक्रीडाना योग्य ।
आचा० १०६ ।

(अल्प० ३८)

कीते—द्रव्येण भावेन वा क्रीत—स्वीकृत यत्तत्क्रीतमिति ।

ठाणा० ४६० ।

कीय—शबले पणो दोष । सम० ३६ । क्रीत—मूल्येन
परिगृहीतम्, अष्टमदोष ।

कीयकड—क्रीतेन—क्रयेण कृत—साधुदानाय कृत क्रीतकृतम् ।
प्रश्न० १५४ ।

कीयगड—क्रयण क्रीत तेन कृत—निष्पादिन क्रीतकृत, क्रीत-
मित्यर्थः । पिण्ड० ६५ । भग० २३१ । क्रीतकृतम् ।
आचा० ३२६ । कयेण—कड कीयकड, कस्तिएण वा कड—
कीयगड । नि० चू० द्वि० १०३ आ ।

कीर्यतिय—क्रीतत्रितय—क्रयणक्रापणानुमतिरूपम् । दश०
१६८ ।

कीरत—क्रियमाण । ज्ञाता० १७३ ।

कीर—शुक । जीवा० १८८ ।

कीत्ति—नीलवषधरपवते पञ्चमकूट । ठाणा० ७२ ।

कील—कीलकम् । दश० १७६ । कण्ठ । सूत्र० १३० ।

कीलति—यथासुखमितस्ततो गमनविनोदेन गीतनृत्यादिविनो-
देन वाज्वतिष्ठन्ते । ज० प्र० ४६ । कामक्रीडा कुर्वन्ति ।
भग० ६१८ ।

कीलइ—क्रीडति । आव० १६२ ।

कीलओ—कीलक । प्रश्न० ५६ ।

कीलक—कपूराकारम् । वृ० द्वि० २४५ अ ।

कीलगसहस्त—कीलकसहस्र महत्कीलम् । जीवा० १८६ ।

कीलसस्थाने—कीनवदीर्घमुच्च गत तस्मिन् । ओघ० २११ ।

कीलावणधाती—चउरसी धाई । नि० चू० द्वि० ६३ आ ।
क्रीडनकारिणी । ज्ञाता० ४१ ।

कीलिआइ—क्रीडत—स्त्रीभि सह तदन्या क्रीडेति । सम० १६६ ।

कीलिका—यत्रास्थीनि कीलिकामात्रबद्धानि तत् । जीवा०
१५, ४२ । अस्थित्रयस्यापि भेदकमस्थि । राज० ५७ ।
यत्रास्थीनि कीलिकामात्रबद्धान्येव भवन्ति तत् । प्रज्ञा०
४७२ ।

कीलिगा—अस्थित्रयस्यापि भेदकमस्थि । ज० प्र० १५ ।

कीलिय—क्रीडित ब्यूतादिक्रीडा । प्रश्न० १४० । कीलिका
लोहरेखा । दश० ६१ ।

कीव—कीव पक्षिविशेष । प्रश्न० २३ । मन्दसंहननम् ।

(२६७)

भग० ४७१ । नामविशेष । ज्ञाता० २०८ । मैथुना-
भिप्राये यस्याङ्गादान विकार भजति वीजविन्दूश्च
परिगलति स क्लीब । वृ० तृ० ६६ आ । क्लीब—अस-
मर्थ । ठाणा० १६४ । क्लीब—नि सत्त्व । उत्त० ४५७ ।
कीस—कस्मात् । उत्त० १३५ । कीसता—किस्वता, किस्व-
भावता, कीदृशता वा क प्रकार—किस्वरूपतेत्यर्थ । भग०
२२ । किम् । व्य० द्वि० ६७ अ ।

कुंकण—चतुरिन्द्रियजीवविशेष । उत्त० ६६६ । कोक-
नद । प्रज्ञा० ३७ ।

कुंकुम—केशर । अनु० १५४ । आव० ८२३ । जीवा०
१६१ । कुङ्कुम, जात्यधुसृणम् । ज० प्र० २१३ ।
कुङ्कुम—कश्मीरजम् । प्रश्न० १६२ । नि० चू० प्र०
२७६ आ, १३६ अ ।

कुंकुमकेशर—पद्मकम् । दश० २०६ ।

कुंकुमपुड—गन्धद्रव्य । ज्ञाता० २३२ ।

कुंकुमचक्षुःकुङ्कुरियतो—कुंकुमहस्तकव्यासाग । पठ०
२८—२८ ।

कुच—कौच—पक्षिविशेष । उत्त० ४०७ । सम० १५८ ।
प्रश्न० २ ।

कुचवीरगो—सगडपक्षिसारित्य जलजाण कज्जति । नि०
चू० तृ० १७ अ ।

कुचिक—तापसविशेष । व्य० प्र० ६४ आ ।

कुचिका— । नदी १६५ । तालोद्घाटिनी ।
पिण्ड० १०६ ।

कुंचितो—तावसविशेषो । नि० चू० तृ० १०१ आ ।

कुंचिय—कुञ्चित—कुण्डलीभूत । भग० १० । वक्र ।
प्रश्न० ८२ ।

कुचियवेधि— । नि० चू० तृ० ५६ आ ।

कुची—कुडिलो, मायावी । व्य० प्र० ६३ आ ।

कुजरसेना—कुञ्जरसेना—ब्रह्मादत्तस्याष्टाग्रमहिषीणा मध्ये
पञ्चमी । उत्त० ३७६ ।

कुंजरावत्त—वज्रस्वामिपूजास्थानम् । मर० ।

कुंजरो—कौजीयंतीति कुञ्जर कुञ्जे—वनगहने रमति—रतिमा-
बध्नातीति कुञ्जर । जीवा० १२२ ।

कुंट—हीनहस्त । नि० चू० द्वि० ४३ आ । विकृतहस्त ।

प्रश्न० २५ । अवयवविशेष । आचा० ३८६ ।

कुटत्त—कुण्टत्व पाणिवक्रत्वादिकम् । आचा० १२० ।

कुटितो—कुण्टित । आव० ३६६ ।

कुंडं—पुढविमय । दश० चू० ६६ । गङ्गाकुण्डादि । नदी०
२२८ । कुलिय । नि० चू० द्वि० २४ आ । स्थलविशेष ।
भग० १४२ ।

कुंडग—सण्हतडुलकणियाओ कुकुसा य कुडगा । नि० चू०
प्र० ३२ अ । कुडङ्गम्—जालि । आव० ६७० । पानीय-
भाजनम् । नि० चू० द्वि० ६६ आ । कुण्डक—कणक्षो-
दनोत्पन्नकुक्कुस । उत्त० ४५ ।

कुंडगाम—कुण्डग्राम, वर्धमानस्वामिविहारभूमि । आव०
२१६ । ब्राह्मणकुण्डग्रामविषयोऽष्टमशते त्रयविंशत्तमोद्देशक ।
भग० ४२५ । वैश्यायनतापसस्थानम् । भग० ६६५ ।

कुंडदोहणी—कुण्डदोहनी । ओष० ६७ ।

कुंडधारपडिमाओ—कुण्डधारप्रतिमे—आज्ञाधारप्रतिमे । ज०
प्र० ८२ ।

कुंडधारी—तीर्थकुज्जम्भकदेवविशेष । आचा० ४२२ ।

कुंडपुर—कुण्डपुर—वर्द्धमानजन्मभूमि । आव० १६० ।
प्रवज्यास्थानम् । आव० ३१२ । सुदर्शनाया वास्तव्य-
स्थानम् । उत्त० १५३ ।

कुंडमोए—कुण्डमोद, हस्तिपादाकार मृन्मय पात्रम् । दश०
२०३ ।

कुंडरिया—नाधारणवादरवनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा०
३४ ।

कुंडरोट्ट— । नि० चू० प्र० १६६ अ ।

कुंडल—कुण्डल—कर्णभरणविशेषरूप । प्रज्ञा० ८८ । कर्णा-
भरणविशेष । औप० ५० । भूपणविधिविशेष । जीवा०
२६८ । अरुणवरावभाससमुद्रान्तर द्वीप, तदनन्तर
समुद्रोऽपि । प्रज्ञा० ३०७ । कुण्डल—कर्णभरणविशेष ।
भग० १३२ ।

कुंडलजुअलं—कुण्डलयुगल—कर्णभरणम् । आव० १८० ।

कुंडलमहो—कुण्डलमह—कुण्डले द्वीपे पूर्वाद्धाधिपतिर्देव ।
जीवा० ३६८ ।

कुंडलमहाभट्टो—कुण्डलमहाभट्ट—कुण्डले द्वीपेऽपराद्धाधि-
पतिर्देव । जीवा० ३६८ ।

कुंडलवर-द्वीपविशेष । अनु० १० । कुण्डलवरे समुद्रे
पूर्वाद्धाधिपतिर्देव । जीवा० ३६८ । कुण्डलसमुद्रानन्तर
द्वीप , तदनन्तर समुद्रोऽपि । प्रज्ञा० ३०७ । कुण्डलवराख्ये
द्वीपे प्राकारकुण्डलाकृति -कुण्डलवर -। ठाणा० १६६,
१६७ । कुण्डलवर कुण्डलसमुद्रपरिक्षेपी द्वीपविशेष ।
कुण्डलवरद्वीपपरिक्षेपी समुद्रश्च । जीवा० ३६८ ।
कुंडलवरमहो-कुण्डलवरमहः कुण्डलवरद्वीपे पूर्वाद्धाधिपति-
र्देव । जीवा० ३६८ ।
कुंडलवरमहाभद्र-कुण्डलवरमहाभद्र कुण्डलवरे द्वीपेऽप-
राद्धाधिपतिर्देव । जीवा० ३६८ ।
कुंडलवरमहावर-कुण्डलवरे समुद्रेऽपराद्धाधिपतिर्देव ।
जीवा० ३६८ ।
कुंडलवरावभास-कुण्डलवरसमुद्रानन्तर द्वीप , तदनन्तर
समुद्रोऽपि । प्रज्ञा० ३०७ ।
कुंडलवरावभासमह-कुण्डलवरावभासे द्वीपे पूर्वाद्धाधि-
पतिर्देव । जीवा० ३६८ । कुण्डलवरसमुद्रपरिक्षेपी द्वीप ,
कुण्डलवरावभासद्वीपतत्परिक्षेपी समुद्रश्च । जीवा० ३६८ ।
कुंडलवरावभासमहामह-कुण्डलवरावभासे द्वीपेऽपराद्धा-
धिपतिर्देव । जीवा० ३६८ ।
कुंडलवरावभासमहावर-कुण्डलवरावभासे समुद्रेऽपराद्धा
धिपतिर्देव । जीवा० ३६८ ।
कुंडलवरावभासवर-कुण्डलवरावभासे समुद्रे पूर्वाद्धाधिप-
तिर्देव । जीवा० ३६८ ।
कुंडला-कुण्डला सुकच्छविजये राजधानी । ज० प्र०
३५२ ।
कुंडलाओ-विवेहेषु राजधानी , विशेषनाम । ठाणा० ८० ।
कुंडलिक-मात्रक हस्तो वा । ओष० १६७ ।
कुंडलो-कुण्डल अरुणवरावभाससमुद्रपरिक्षेपी द्वीपविशेष ।
ओष० १६८ । कुण्डलद्वीपपरिक्षेपी समुद्रश्च । जीवा०
३६८ । कुण्डल जम्बूद्वीपादेकादशकुण्डलाभिधानद्वीपान्त-
र्वर्ती कुण्डलाकारपर्वत । प्रश्न० ६६ ।
कुंडाग-कुण्डाक सन्निवेश । आच० २०६ ।
कुंडिया-कुण्डिका । अनु० १५२ ।
कुंडिका-कुण्डिका । उत्त० ११३ ।
कुंडिगा-कमण्डलू । वृ० द्वि० २१ आ ।

कुंडिनी-भीष्मराजधानी । प्रश्न० ८८ ।
कुंडिय-कुण्डिका कमण्डलू । भग० ११३ ।
कुंडिया-कुण्डिका-कमण्डलू । प्रश्न० १५२ । ओष० १५ ।
आव० ३०५ । आलुका । अनुत्त० ५ । भग० ६६३ ।
कुंडियायणस्स- । भग० ६७५ ।
कुंडी-मानीयभाजनविशेष । नि० चू० तृ० ६१ अ ।
कुंडुक्क-भूमिस्फोटकविशेष । आचा० ५७ ।
कुंडुल्क-आलिन्दकम् । अनु० १५३ ।
कुंडो-कुण्ड-मायावी । उत्त० १०८ ।
कुत-भल्ल । आव० ५८८ । प्रज्ञा० १७ । कुन्तम् ।
जीवा० ११७ । कुन्तक-एतावद्द्रव्यं त्वया देयमित्येव
नियन्त्रणया नियोगिकस्य देशादेर्यत्समर्पणम् । विपा० ३६ ।
शस्त्रविशेष । जीवा० १६३ । कुन्त-भल्लाभिध शस्त्र-
विशेष । आव० ६५१ ।
कुतग-कुताग्र-भल्लाग्रम् ।
कुतफल-कुन्तफलम् । आचा० ३११ ।
कुतल-शेखरक । ज्ञाता १३८ ।
कुतो-पाण्डुराजपत्नी । प्रश्न० ८७ ।
कुथु-कुथव-सत्त्वा । ओष० १२६ । अनुद्धरिप्रभृति ।
उत्त० ६६५ । पृथिव्याश्रितो जीवविशेष । आचा० ५५ ।
गोमयनिश्रितो जीवविशेष । आचा० ५५ । पष्ठ चक्र-
वर्तिनाम् । नि० चू० प्र० २७६ आ । कुन्थु-सप्तदशो
जिन , मनोहरेऽभ्युन्नते महाप्रदेशे स्तूप रत्नविचित्र स्वप्ने
द्रष्टा प्रतिबुद्धा तेन तस्य कुन्थुरिति नामकृतम् । आव०
५०५ ।
कुथु-कु पृथ्वी तस्या स्थितवानिति कुरुथ । आव० ५०५ ।
षष्ठ चक्रवर्तिनाम् । सम० १५२ । ठाणा० ३०२ ।
कुथु पष्ठ चक्री । आव० १५६ । त्रीन्द्रियजीवविशेष ।
प्रज्ञा० ४२ ।
कुथुपिचीलिया-कुन्थुपिपीलिका-त्रीन्द्रियजन्तुविशेष ।
जीवा० ३२ ।
कुदं-कुन्द कुसुमम् । प्रज्ञा० ३६१ । जीवा० २७२ ।
लताविशेष । भग० ८०२ । पुष्पजातिविशेष । ज्ञाता०
६६ । पुष्पविशेष । ज० प्र० ३५ ।
कुदकलिका-धवलपुष्पम् । प्रज्ञा० ६१ ।

कुंदगुम्मा-कुन्दगुल्मा । ज० प्र० ६८ ।
 कुंदरुक्क-चीडाभिधानगन्धद्रव्य । प्रश्न० ७७ ।
 कुदु-वनस्पतिविशेष । भग० ८०४ ।
 कुदुरुक्क-चीडा । सम० १३८ । मिल्हकम् । सूर्य० २६३ ।
 कुक्कटरुत । आव० ४०८ । चीडा । ज्ञाता० ४० । औप०
 ५ । वनस्पतिविशेष । भग० ८०४ । कुन्दुरुक्क-चीडा-
 भिध द्रव्यम् । ज० प्र० १४४ । चीडा । प्रज्ञा० ८७ ।
 कुन्दुरुक्क-चीडा । जीवा० १६०, २०६ ।
 कुदुलता-लताविशेष । जीवा० १८२ ।
 कुंदो-गुल्मविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 कुम्भ-ललाटम् । वृ० तृ० १३ अ । आढकपट्ट्यादिप्रमा-
 णत । ठाणा० ४६२ । कुम्भ एव, अहवा चउर्काट्टि काउ
 कोणे कोणे घडओ वज्झति, तस्य अवलविउ आरभिउ वा
 सतरण कज्जति । नि० चू० प्र० ४४ आ । एगो घडणा वा ।
 नि० चू० द्वि० ७७ आ । मुनिसुव्रतनायस्य प्रथमशिष्य ।
 सम० १५२ । एकोनविंशतितम तीर्थंकरस्य पिता ।
 सम० १५१ । नवमस्वप्न । ज्ञाना० २० । नरके एका-
 दश परमाधार्मिक । उत्त० ६१४ । आव० ६५० ।
 सम० २६ । मल्लिजिनपिता । ज्ञाता० १२४ । आव०
 १६१ । सूत्र० १२४ । आढकाना पञ्चा जघन्य कुम्भ
 अशीत्या मध्यम शतेनोत्कृष्ट इति । ज्ञाता० ११६ ।
 घट । आव० २६५ ।
 कुम्भकारकड-उत्तरापथे प्रत्यन्तनगरम् । वृ० द्वि० १५३
 अ । उत्तरापथे णगर । नि० चू० तृ० ४४ अ । कुम्भ-
 कारकटम् । उत्त० ११४ ।
 कुम्भकारापाक - । जीवा० १२४ ।
 कुम्भकारुदखेवो-कुम्भकारोत्क्षेप-सेनापल्ल्या पत्तनविशेष ।
 आव० ५३८ ।
 कुम्भग-मिथिलाया राजा । मल्लिपिता । ज्ञाता० १२४ ।
 कुम्भगारगड-कुम्भकारकृत-नगरविशेष । व्य० द्वि०
 ४३२ अ ।
 कुम्भगारो-कुम्भकार-ढङ्काभिधो श्रमणोपासक । आव०
 ३१३ ।
 कुम्भग-कुम्भाग्र-मगधदेशप्रसिद्ध कुम्भप्रमाणमुक्तामय मु-
 क्तादाम । जीवा० २१० । कुम्भपरिमाणत । ज्ञाता०

१२६ ।
 कुम्भगसो-कुम्भाग्रश-अनेककुम्भपरिमाणानि । ज० प्र०
 १६२ ।
 कुम्भबलि-कुम्भबलिका । आव० ६७५ ।
 कुम्भार-प्रथमा श्रेणिविशेष । ज० प्र० १६३ ।
 कुम्भ-कुम्भी-पाकभाजनविशेष । प्रश्न० १६४ ।
 कुम्भिक- । प्रज्ञा० ११ ।
 कुम्भिका-कुम्भो मुक्ताफलाना परिमाणतया विद्यते येषु तानि
 कुम्भिकानि । ठाणा० २३२ ।
 कुम्भिका-कुम्भाग्र-मगधदेशप्रसिद्ध कुम्भपरिमाणम् । ज०
 प्र० ५६ ।
 कुम्भिपाग-कुम्भ्या-भाजनविशेष-पाक कुम्भीपाक । सम०
 १२६ ।
 कुम्भी-नरके-रत्नप्रभादिनरकपृथिव्यात्मके स्थानानि-
 सीमन्तकाप्रतिष्ठानादीनि । उत्त० २४७ । मुलाकारा
 कोष्ठिका । वृ० द्वि० १७६ अ । जस्त वसणा सुज्जति । नि०
 चू० द्वि० ३३ अ । कुम्भी-उष्ट्रिकाकृति । सूत्र० १२५ ।
 पिठरक एव सङ्कटमूख कुम्भी । आचा० ३२७ । कुम्भी-
 नारकपचनस्थानम् । आव० ६५१ । वनस्पतिविशेष ।
 भग० ५११ । कुम्भिक नरकपालविशेष । आव० ६५१ ।
 कुड्यण्ण-कुविकण गोमण्डलाधिपति । विशेष० ३२८ ।
 कुउव-कुतुप-चर्ममय घृतभरणभाजनम् । पिण्ड० १५४ ।
 कुऊहल-कुतुहल-इन्द्रजालाद्यवलोकनगोचर । उत्त० १५१ ।
 कुऊहल्ले-कुतुहल-औत्सुक्य । सूर्य० ५ ।
 कुकुम्मा-मत्स्यवन्धवागुरिकादय । वृ० द्वि० ५१ अ । कुक-
 माणि-मात्स्यकादय । औष० ७५ ।
 कुच्छिद्यकम्मा-मच्छवधगादयो । नि० चू० प्र० १०७ अ ।
 कुकम्भो-कुकर्मी-अङ्गादाहककुम्भकारायस्कारादिक ।
 सूत्र० १६१ ।
 कुकुड्या-माण्डा । माण्डप्राया । भग० ४७६ ।
 कुकुच-माण्डचेष्ट । वृ० प्र० २१३ अ ।
 कुकुचित-कुत्तित-अप्रत्युपेक्षितत्वादिना कुचित-अधस्व-
 न्दित यस्य स कुकुचित । ठाणा० ३७३ ।
 कुकुर-आ । वृ० प्र० ८१ आ । आ । आव० ३१४ ।
 कुकुला-फुफुका । दश० ११५ ।

कुकुस-कुक्कुसा-तुषप्राय , घान्यक्षोद । आचा० ३४२ ।
 कुकूलानलो-कुकूलानल । कारीषाणि । प्रश्न० १४ ।
 कुक्कुडे-चतुरिन्द्रियजीवविशेष । उत्त० ६६६ ।
 कुकुइआ-कौकुच्यकारिणो भाण्डा । ज० प्र० ३६४ ।
 कुकुइए-कुत्तितसङ्कोचनादिक्रियायुक्त कुच कुकुचस्तद्-
 भाव कौकुच्यम् । अनेकप्रकारा मुखनयनोष्ठकरचरण-
 भ्रुविकाग्रपूर्विकापरिहासादिजनिका भाण्डादीनामिव विड-
 म्वनक्रिया । आव० ८३० । कौकुचिक-कुकुचा वा-
 अवस्यन्दन प्रयोजनमस्येति । ठाणा० ३७३ । कौकुच्य-
 अनेकप्रकारा मुखनयनादिविकारपूर्विका परिहासादिज-
 निका भाण्डानमिव विडम्बनक्रिया । उपा० १०६ ।
 कुकुइय-कुकुचेन-कुत्तिततावस्पन्देन चरन्तीति कौकुचिका ।
 औप० ६२ । खुखुणकम् । सूत्र० ११७ ।
 कुकुओ-स्थानशरीरभाषाभिन्नपल । वृ० वृ० २४७ अ ।
 कुक्कुटमासक-वीजपूरकटाहम् । ठाणा० ४५७ ।
 कुकुट्टी-कवलाना प्रमाण कुक्कुट्यण्डम् । शरीरम् । पक्षिणी ।
 पिण्ड० १७३ ।
 कुक्कुट-कुक्कुट-विद्यादिना दम्भप्रयोगलक्षणम् । व्य० प्र०
 १६६ अ । कुक्कुट-ताम्रचूड । ज्ञाता० १ । प्रश्न० ८ ।
 कुकुडप्राय । ओष० ५६ । चतुरिन्द्रियजीवविशेष । प्रज्ञा०
 ४२ । कक्कुट-लोमपक्षिविशेष । जीवा० ४१ । कुकुटा
 चतुरिन्द्रियजन्तुविशेष । जीवा० ३२ ।
 कुकुडगो-कुक्कुट । आव० ४२८ ।
 कुकुडजाइय-कुक्कुटजातिक, अनेन पक्षिजातिरुद्दिष्टा ।
 आचा० ३४० ।
 कुकुडपोअ-कुक्कुटपोत-कुक्कुटचेल्लक । दश० २३७ ।
 कुकुडमसए-कुक्कुटमासक-वीजपूरक वटाहम् । भग०
 ६६१ ।
 कुकुडलक्खण-द्रासतती कलाया सप्तत्रिंशत्तमा । ज्ञाता०
 ३२ ।
 कुकुडसडेयगामपडरा-कुकुडसम्पात्या ग्रामा सर्वासु दिक्षु
 विदिक्षु च प्रचुरा यस्या सा कुकुडसण्डेयग्रामप्रचुरा ।
 राज० २ ।
 कुकुडि-कुक्कुटि माया । पिण्ड० ६३ । कुक्कुटी-शरीरम् ।
 व्य० द्वि० ३३३ आ ।

कुक्कुडिअडो-कुक्कुट्यण्डकम् । व्य० द्वि० ३३३ आ ।
 कुक्कुडिअडगपमाण-कुक्कुट्यण्डकस्य यत् प्रमाण मान तत् ।
 भग० २६२ ।
 कुक्कुडिअडगपमाणमेत्ता-कुक्कुट्यण्डकप्रमाणमात्रा, कुक्कुट्य-
 ण्डकस्य यत्प्रमाण-मान तत्परिमाण-मान येषां ते तथा,
 अथवा कुकुटीव-कुटीरमिव जीवस्याश्रयत्वात् कुटी-
 शरीर कुत्तितता अशुचिप्रायत्वात् कुटी कुकुटी तस्या
 अण्डकमिवाण्डक उदरपूरकत्वादाहार कुकुट्यण्डक तस्य
 प्रमाणतो-मात्रा द्वात्रिंशत्तमाश्रया येषां ते । भग० २६२ ।
 कुक्कुडिय-कोकुटिका-मातृस्यानकारिण । वृ० प्र० ३०४
 अ ।
 कुकुडी-कुकुटी-कुटीरम् । भग० २६२ ।
 कुकुयथ-खुखुणकम् । सूत्र० ११७ ।
 कुकुरा-कुकुरी-श्वानस्ते च जिहिषु । आचा० ३१० ।
 कुक्कुस-तुषप्रायो घान्यक्षोद । दश० १७० ।
 कुक्कुसा-अतिगुलीका । वृ० वृ० १६५ अ । कुक्कुसा-
 कणिक्ला । आव० ६२२ ।
 कुकुह-चतुरिन्द्रियजीवविशेष । प्रज्ञा० ४२ । जीवा० ३२ ।
 कुचरा-चोरपारदारिकादय । आचा० ३०८ । कुच्छिय-
 चरा कुचरा पारदारिकादि । नि० सू० वृ० ५८ अ ।
 कुचा-मृत्तिकाया उदकस्य च वध । वृ० प्र० २६४ आ ।
 कुच्चिकर्ण-मागधजनपदे धनपति । आव० ३४ ।
 कुचेल्ले-जीर्णकर्मट । ओष० ७४ ।
 कुच्च-कूचम् । आव० ३६१ ।
 कुच्चधरो-कूचधर अन्तपुराधिष्ठायक । ओष० ७४ ।
 कुच्चग-कूचका क्रियन्ते येन । आचा० ३७२ ।
 कुच्चो-कूचा-येन तृणविशेषेण कुविन्दा कूर्यात् कुर्वन्ति,
 कुशदम्योराकारकृतो विशेष । प्रश्न० १२८ ।
 कुच्चिए-कूचधर । वृ० द्वि० ६० आ ।
 कुच्चो-कुच्चहरा । नि० सू० द्वि० १७२ अ ।
 कुच्छणा-कुत्सना-अङ्गत्यन्तराणां कोथ । व्य० द्वि० १०६ आ ।
 कुच्छलवाहगा-भौन्द्रियजीवविशेष । प्रज्ञा० ४२ ।
 कुच्छा-कुत्सा-प्रतिषेध । दश० २७० ।
 कुच्छि-कुक्षि-द्विहस्तमान । प्रज्ञा० ४८ । द्विहस्तिप्र-
 माणा । नदी० ६६ ।

कुच्छिकिमिया-कुक्षिक्रमय-कुक्षिप्रदेशोत्पन्ना क्रमय ।
जीवा० ३१ । कुक्षिप्रदेशोत्पन्ना क्रमय कुक्षिक्रमय ।
प्रज्ञा० ४१ ।

कुच्छिधार-कुक्षिधारा- नोपार्थनियुक्तका आवेक्षकवाह-
कादय । ज्ञाता० १३६ ।

कुच्छिद्य-कुत्सित असार । विशेष० १०३७ ।

कुच्छिसूल-कुक्षिसूल-रोगविशेष । ज्ञाता० १२१ ।

कुच्छी-अष्टचत्वारिंशदङ्गुलप्रमाणा । भग० २७५ । अष्ट-
चत्वारिंशदङ्गुलानि कुक्षि । ज० प्र० ६४ । कुक्षि-
द्विहस्तमाना । जीवा० ४० ।

कुच्छेज्जा-कुष्येत्-पूतिभाव यायात् । अनु० १६२ ।

कुज्जा-कुर्यात्-करोते सर्वधात्वर्थत्वाद् गृह्णीयात् । उत्त०
५३६ ।

कुटुंबिया-साधुसद्देण विच्छुद्धा खेताणी गच्छन्ति । नि० ब्रू०
प्र० १०७ अ ।

कुटुंबी-प्रभूतपरिचारकलोकपरिवृत । वृ० द्वि० २७६ आ ।

कुट्टणी-कण्डनकारिणी । वृ० द्वि० ६५ अ ।

कुट्टाविदो-वडपिप्लमासत्ययमादिदाणवक्त्रो मट्टियाए सह
कुटिज्जति सो । नि० ब्रू० तृ० ६४ अ ।

-चिन्वतिका । वृ० प्र० २६७ आ ।

कुट्टिज्जताणं- । राज० ५२ ।

कुट्टितं-छिद्रित । नि० ब्रू० द्वि० ६५ अ ।

कुट्टिय-पत्यरादिणा । नि० ब्रू० द्वि० १७२ आ ।

कुट्टियाओ- । नि० ब्रू० प्र० १७१ आ ।

कुट्टेव-कोट्टविनी-गामित्यर्थ । वृ० तृ० ६८ आ ।

कुट्टे-कष्टम् । नि० ब्रू० प्र० २८६ अ । रोगविशेष ।
नि० ब्रू० प्र० १८८ अ । कुण्ठ-गन्धकहृद्विक्रयो वस्तु
विशेष । विशेष० १७३ । नि० ब्रू० प्र० १० आ ।

कुड-माया । नि० ब्रू० द्वि० ६३ अ ।

कुडुंग-वशजालिका । वृ० द्वि० ६ अ । वनखण्डम् ।
वृ० द्वि० २४६ अ । वगादिगहनम् । ज्ञाता० २३६ ।
देवकुल वृक्षविपमो वा । व्य० प्र० २०५ अ ।

कुडुंगीसरट्टाण-गन्धवदुज्जयिन्या स्थानम् । मर० ।

कुडओ-चतु सेतिक कुडव । ज्ञाता० ११६ ।

कुडगं-तुसमुहिकणिया कुक्कससीमा कुडग भणति । नि०

ब्रू० प्र० १६६ अ ।

कुडगफाणि-कुटजफाणित-कुटजकाथम् । प्रज्ञा० ३६४ ।

कुडगो-कुट-कुम्भ । आव० ३१० ।

कुडमी-लघुपताका । जीवा० २२६ । ज० प्र० ४०३,
आव० ७१६ । ज० प्र० ३२५ । पताका । उत्त० ३०३ ।

कुडमुहे- । नि० ब्रू० प्र० ३५७ आ ।

कुडय-कुटजपुष्पाणि । ज० प्र० २१२ ।

कुडयज्जुणणीव-कुटजाजुंननीपा-वृक्षविशेषास्तत् पुष्पाणि
कुटजाजुंननीपानि । ज्ञाता० १६१ ।

कुडवं-मानविशेष । आव० ८२३ ।

कुडह- । ओष० २०६ ।

कुडा-कुण्डानि-गड्गाकुण्डानि ।

कुडागाराणि-कूटागारात्-पर्वतोपरिशृङ्गाणि । आचा०
३८२, नदी० २२८ ।

कुडाविम-वनस्पतिविशेष । भग० ८०२ ।

कुडाहच्चं-कूटाघातम् । राज० १३४ ।

कुडि-वृहती । आव० २६२ । कुटी । आव० ५२० ।

कुडिउ-वडाइग । नि० ब्रू० प्र० १६१ आ ।

कुडियठो-कुण्डिकाण्ठ । आव० २७३ ।

कुडिय-हृत्तगवेषक । उत्त० १०६ ।

कुडिलगड्-कुटिलगति-वक्रगति । आचा० ४२ ।

कुडिलो-कुटिल वक्र । प्रश्न० ३० ।

कुडिन्वय-कुटिलत-परिज्ञानकविशेष । औप० ६१ ।

कुडी-कुटी-शरीरम् । भग० २६२ । गृह । आव०
४८४ ।

कुडीरग-कुटीरक, तृणादिनिर्मित लघुगृहम् । दश० १६६ ।

कुडीरी-ओरजम् । त० ।

कुडुंवजागरिय-कुटुम्बचिन्ताय जागरण-निद्राक्षय कुटु-
म्बजागरिका । ज्ञाता० ८३ ।

कुडुविणीओ-पदातिरूपा । भग० ५४८ ।

कुडुविया-कतिपयकुटुम्बस्वामिन । राज० १२१ ।

कुडुमगो-जलमडुओ । नि० ब्रू० प्र० ४५ अ ।

कुडुग-बहुबीजविशेष । भग० ८०३ ।

कुडुभं- । नि० ब्रू० प्र० १८० आ ।

कुडुंतर-कुड्यान्तर-कुड्य खटिकादिरचित तेनान्तर-व्य-

वधान कुड्यान्तरम् । उत० ४२५ ।

-कुडु-भित्ति । आव० ६१६ । कुड्यम् । ओष० ६१, १५३ । कायोत्सर्गे चतुर्थो दोष । आव० ७६८ । कुड्य-भित्ति । उत० ५३० । खटिकादिरचितम् । उत० ४२५ ।

कुड्मल-मुकुल, कलिका । जीवा० १८२ ।

कुड्य- । ठाणा० ३०१ । आचा० १६५ ।

कुड्यैकदेश-भित्तिमूलम् । दश० १७८ ।

कुडावय-अनुगमनम् । विशेष० ६२० ।

कुडिय-हृतगवेषक । उत० ११० । ग्रामाधिप, आरक्षक । आव० २७२ ।

कुडिया-कुविया । नि० चू० प्र० ७७ अ ।

कुडो-चौरहृतागवेषक । वृ० द्वि० २२ अ । दण० चू० ४४ । नि० चू० प्र० ६ आ ।

कुणवके-कुहणविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।

कुणपनहो-कुणपे-मासे सुषमो नक्षो नखावयव स कुण-पनखावयव । व्य० प्र० २५५ आ । जनपदविशेष । नि० चू० द्वि० ८० आ ।

कुणाल-अशोकश्रीपुत्र । वृ० द्वि० १५३ आ । विशेष० ८०६ । कुणाल, भावप्रणिष्ठाबुवाहरणे दृष्टान्त । आव० ७१३ । असोमस्स पुत्तो । वृ० तृ० ४७ अ ।

कुणालकुमार-पाठलिपुत्ते असोमसिरिराया तस्स पुत्तो कुणालो । नि० चू० तृ० ४४ आ ।

कुणाला-जङ्घार्धमानैरावतीकण्ठे नदी । वृ० तृ० १६१ आ । एरवती नदी कुणाला जनपदे, जनपदविशेष । नि० चू० द्वि० ८० आ । जनपद । राज० ११६ । जनपदविशेष । प्रज्ञा० ५५ । ज्ञाता० १४० । कुणाला यत्र श्रावस्तीनगरी । ज्ञाता० १२५ ।

कुणि-गर्भाधानदोषात् ह्रस्वैकपादो न्यूनैकपाणिर्वा कुणि कुण्ट इति । प्रश्न० १६१ । पाणिचिकल । वृ० द्वि० ११६ अ ।

कुणिए- । राज० १४३ ।

कुणिओ-कुणिक-सेवकविशेष । प्रश्न० १५ ।

कुणिम-मासम् । त० । उपा० २६ । खिरम् । आव० ५६१ । कुणप-शव । अनु० १३८ । प्रश्न० ५२ ।

मासम् । पिण्ड० ७१ । जीवा० १०७ । गवस्तद्रसोऽपि वमादि कुणप । ज० प्र० १७१ ।

कुणिमवावण-व्यापन्न-विशाराभूत कुणिम-मास यम्य स । जीवा० १०७ ।

कुणिमाहारे-कुणप-शवस्तद्रसोऽपि वसादि-कुणपम्य दाहार कुणपाहार । भग० ३०६ ।

कुणिय-मरहद्विसए चोद्वि कुणिय वा भणतो । नि० चू० प्र० २६४ आ । गर्भाधानदोषाद् ह्रस्वैकपादो न्यूनैकपाणिर्वा कुणि । आचा० २३३ ।

कुण्डकोलिङ्ग-रूपकान्त । उपासकदमाया पष्ठमव्ययनम् । उपा० १ ।

कुतप-वस्ति । नदी० १६२ । तैलादिभाजनविशेष । भग० ४७६ । चर्ममय भाजनविशेष । वृ० द्वि० २३६ अ ।

कुतव-कुतप-छागलम् । ठाणा० ३३८ । भाजनविशेष । नि० चू० प्र० ३५४ अ ।

कुतित्थ-कुतीर्यम् । आव० ५६१ । कुत्तित्तानि च तानि तीर्थानि-कुतीर्थानि च शाक्यौल्लब्धादिप्ररूपितानि तानि विद्यन्ते येषामनुष्ठेयतया स्वीकृतत्वात्ते कुतीर्थिन । उत० ३३७ ।

कुतित्थियधम्मो-कुतीर्थिकधर्म-चरकपरिवाजकाविधर्म । दश० २३ ।

कुतुबक-कुतुम्बक । जीवा० १०५ ।

कुतुबकसठिय-कुतुम्बकसस्थित-आवलिका बाह्यम्भैकवि-शतितम सस्थानम् । जीवा० १०४ ।

कुतुप-पक्कतैलादिभाजनम् । औप० ६६ । चर्मनिष्पन्न घृतभरणपात्रम् । पिण्ड० ३५ । चर्मकुम्भ । पिण्ड० १०५ ।

कुतुहल-नटादिविषयम् । आव० ३४६ ।

कुत्तिय-स्वर्गमर्त्यपाताललक्षण भूमित्रय तत्संभव वस्त्वपि कुत्रिकम् । भग० १३६ ।

कुत्तियावण-कुत्रिक-स्वर्गमर्त्यपाताललक्षण भूत्रय तत्सं-भवि वस्त्वपि कुत्रिक तत्सम्पादकोय आपणो-हट्टो देवाधिष्ठितत्वेनासी कुत्रिकापण । भग० ४७२ । कूना-स्वर्गपातालमर्त्यभूमीना त्रिक कुत्रिक तात्स्थ्यात् तदव्यपदेश इति कृत्वा तत्स्थलोका अपि कुत्रिकमुच्यते, कुत्रिकमा-

पणयति-व्यवहरति यत्र हृष्टेऽपि कुत्रिकापण । अथवा धातुजीवमूललक्षणेभ्यस्त्रिभ्यो जातं त्रिज सर्वमपि वस्त्वित्यर्थः, को-पृथिव्या त्रिजमापणयति-व्यवहरति यत्र हृष्टे स कुत्रिकापण । विशेषे ११४ । कुत्रिकापण । आव० ३२० । देवाविहितत्वेन स्वर्गमर्त्यपाताललक्षणभूत्रितयस-भविवस्तुसंपादक आवणो-हृष्ट कुत्रिकापण । ज्ञाता० ५६ । कुत्रिक-स्वर्गमर्त्यपाताललक्षण भूमित्रय तत्सम्भव वस्त्वपि कुत्रिक तत्सम्पादक आपणो-हृष्ट कुत्रिकापण । भग० १३६ । उक्त० १७१ ।

कुत्तियावणचच्चरी-कुत्रिकापणचच्चरी, (चच्चरी-चर्चा) । दश० ५८ ।

कुत्थुम्भरि-कुत्थुम्भरि-वृक्षविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

कुत्सति-निन्दति । आव० ५८७ ।

कुथुम्भरि-धानगा । नि० बृ० प्र० १४४ आ ।

कुदण्ड्य-कुदण्डक-काष्ठमय प्रान्तरज्जुपाशम् । प्रश्न० ५६ ।

कुदण्डो-कुदण्ड-अमम्यग्निग्रह । विपा० ६३ । बन्वन-विशेष । प्रश्न० २२ ।

कुदसर्ण-मिथ्यादर्शनम् । आउ० । कुदर्शना शाक्यादयः । प्रज्ञा० ६० ।

कुद्व-कोद्व, सामायिकलाभे द्रष्टव्यम् । आव० ७५ ।

कुदाल-वृक्षविशेष । भग० २७८ । उपरितनो भाग । उपा० २१ । कोदाल । ज० प्र० १८ । खनन-गल्मम् । शास्त्रविशेष । आचा० ३३ । कुदाल-भूख-निग्रम् । प्रश्न० २४ ।

कुद-कृद । ज्ञाता० २१७ ।

कुपवल्-कुपक्ष-कुत्सितान्वय । आचा० ३८८ ।

कुप्परा-कूर्पराविह कूर्परी कूर्पराकारत्वात् । ज० प्र० २०० ।

कुप्पावयणिय-कुत्सित प्रवचनं येषां ते तथा तेषु भव कुप्रावचनिकम् । अनु० २६ ।

कुप्पासओ-कुप्पासिक-कञ्चुका । वृ० द्वि० २३५ अ । वृ० द्वि० २५६ आ ।

कुवेरदत्तो-निजसुतागामी । भक्त०

कुब्जसंस्थानं-पञ्चम संस्थानम् । प्रज्ञा० ४७२ ।

कुब्जिका-वस्त्रजङ्घा । ज्ञाता० ४१ ।

कुब्बं-निम्न क्षाममित्यर्थः । उपा० २१ ।

कु०बरो-कूबर वैश्रमणलघुपुत्र । अन्त० ५ ।

कुमार-दुःखमृत्यु । उपा० ५१ । विरूपमारणप्रकार ।

ज्ञाता० ११२ । प्रत्यन्तात् सीमामन्धिवर्तिन क्षुभ्यतो-

ज्जन्तुर्भूतण्यर्थत्वात् समन्ता अपि सीमापर्यन्तवर्तिनी

प्रज्ञा क्षोभयतो दुर्दन्तान् दुःशिक्षितान् सशामनीति कुशल

सर्वतः सर्वासु दिक्षु यो दमयन् वर्तते स एतादृश कुमार ।

व्य० प्र० १७० अ । कुमार-द्वितीयवयोवर्तिछात्रादि ।

उक्त० ३६४ । कुत्सिता मारा कुमारा-सौकरिका

ओष० ७५ । कुमारा-राज्याहर्ता । प्रथमवयस्या ।

ठाणा० ५०८ । मोदकप्रियकुमार । पारिणामिकीबुद्धौ

दृष्टान्तः । नदी० १६६ । अयस्कार । उक्त० ४६१ ।

कुमार राज्याहर्ता । प्रश्न० १६ । अमुकभोगी । वृ० द्वि०

१३ आ ।

कुमारगाह-कुमारग्रह उन्नतताहेतु । भग० ११७ ।

कुमारगहो-कुमारग्रह । जीवा० २८४ ।

कुमारनदी-कुमारनदी चम्पाया सुवर्णकार । आव०

२६६ । वृ० तृ० १०८ आ ।

कुमारपुत्तिय-कुमारपुत्र निर्ग्रन्थविशेष । सूत्र० ४१० ।

कुमारमिच्छं-कुमाराणां-बालकानां भृती पोषणे साधु

कुमारभृत्य, तद्वि शास्त्र कुमारभरणस्य क्षीरस्य दोषाणां

संशोधनार्थदुष्टस्तन्यनिमित्तानां व्याधीनामुपशमनार्थं चेति ।

आयुर्वेदस्य प्रथमाङ्गम् । विपा० ७५ । ठाणा० ४२७ ।

कुमारभुत्ती-कुमारभुक्ति । आव० ३६६ । नि० बृ० प्र०

२४३ अ ।

कुमारसमण-कुमारश्चासावपरिणीततया श्रमणश्च तपिस्व

रिव तथा कुमारश्रमण । उक्त० ४६८ ।

कुमारामच्च-कुमारामात्य । आव० ६७६, ४३६ नदी०

१६३ । दश० ५४ । कुमारामात्य, असत्या सम्बद्ध-

प्रलापित्वे उदाहरणम् । आव० ८३६ ।

कुमारामच्चतं-कुमारामात्यत्वम् । उक्त० १०५ ।

कुमाराय-कुमाराक सन्निवेश । वर्धमानस्वामिविहार-

भूमि । आव० २०२ ।

कुमारिण-सौकरिक । वृ० द्वि० ५१ अ । मारेति त

कुमारिया । नि० बृ० प्र० १०७ अ ।

कुमारिया-जे कुमारेण मारेति ते । नि० चू० प्र०
१०७ आ ।

कुमारोलगाएहि-कुमारावलगकै । उक्त० ११५ ।

कुमुअ-कुमुद गद्भकम् । दश० १८५ । कुमुद-चन्द्रबोध्यम् ।
ज० प्र० ११५ ।

कुमुत-कुमुद-चन्द्रविनाश्य पद्मम् । प्रश्न० ८४ ।

कुमुद-सहस्रारकल्पे विमानविशेष । सम० ३३ । आनत-
कल्पे विमानविशेष । सम० ३५ । कुमुद-चन्द्रबोध्यम् ।
भग० ५२० । कुमुद दिग्द्विस्तिकृतनाम । ज० प्र० ३६० ।
कुमुदो विजय । ज० प्र० ३५७ । जलरुहविशेष ।
प्रज्ञा० ३३ ।

कुमुदगुम्भ-आनतकल्पे विमानविशेष । सम० ३५ ।

कुमुदप्यमा-कुमुदप्रभा, पुष्करिणीनाम । ज० प्र० ३३५ ।

कुमुदा-कुमुदा पुष्करिणीनाम । ज० प्र० ३३५ । अञ्जन-
कपर्वते पुष्करिणी । ठाणा० २३० ।

कुमुदुग-धान्यविशेष । सूत्र० ३०६ ।

कुमुय-कुमुद चन्द्रविकासि । जीवा० १७७ । १६१ ।

कुमुद । राज० ८ । चन्द्रबोध्यादीनि । ज्ञाता० ६८ ।

कुमुयदल-कुमुददलम् । प्रज्ञा० ३६१ ।

कुमुया-महाविदेहेषु राजधानीविशेष । ठाणा० ८० ।

कुमुदा-पश्चिमदिग्भाष्यञ्जनपर्वतस्यापरस्या पुष्करिणी ।
जीवा० ३६४ ।

कुमुयाइ-चन्द्रविकासीनि । ज० प्र० २६ ।

कुम्भ-कूर्म पण्डाङ्गे चतुर्थं ज्ञातम् । आव० ६५३ ।
सम० ३६ । उक्त० ६६४ । ज्ञाता० ६ । कच्छा ।
ज्ञाता० ६ । सावोरुपमा । आव० ६५३ । कूर्मक-
कच्छप । प्रश्न० ७० ।

कुम्भगाम-कूर्मग्राम-वर्धमानस्वामिविहारभूमि । भग०
६६६ । आव० २१३ ।

कुम्भापुत्त-कूर्मापुत्र । द्विहस्तसिद्ध्या दृष्टान्त । विशे०
१२२२ ।

कुम्भारगाम-कूर्मारग्राम वर्धमानस्वामिविहारभूमि ।
भग० ६६४ । आव० २२२ ।

कुम्भासा-कुल्मापा सिद्धमापा, यवमाषा इत्यन्ये । दश०
१८१ । अर्द्धस्विन्ना मुद्गादयो माषा इत्यन्ये । भग०

(अल्प० ३६)

६६८ । कुल्मापा-राजमापा । उक्त० २६५ । कुपित-
मनसा कोपवान् । विपा० ५३ । मापविशेषा । आचा०
३१३ । कुल्मापा-उडदा । पिण्ड० १६८ । मापा,
ईपत्स्विन्ना मुद्गादयः । प्रश्न० १५३ । गोत्रद्वितीयनाम ।
आव० ८५४ ।

कुम्मुण्णया-कूर्मपृष्ठमिवोन्नता कूर्मोन्नता, अर्द्धदादीना मानृ-
योनि । प्रज्ञा० २२७ ।

कुम्मुन्नये-कूर्म-कच्छप तद्वदुन्नता कूर्मोन्नता । ठाणा०
१२२ ।

कुय-कुव्व-शिथिलम् । व्य० द्वि० २६७ आ ।

कुयवाय-वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

कुरग-द्विखुरविशेष । प्रज्ञा० ४५ । मृगभेद शृङ्ग-
वर्णादिविशेष । ज० प्र० १२४ । कुरङ्ग मृग । प्रश्न०
७ । द्विखुरश्चतुष्पदविशेष । जीवा० ३८ ।

कुरेटओ-मदशक पुतपृष्ठजान्वाच्छादि । वृ० द्वि० २३७
आ ।

कुरच्छा(त्या)-देवजाणरहो वा विविधा सवहणा गच्छति
सेसा कुरच्छा(त्या) । नि० चू० वृ० ७१ आ ।

कुरज्ज-कुराज्य भिल्लादिराज्यम् । ज० प्र० २७७ ।

कुरण-राजकीयमन्यदीय वाची त । व्य० प्र० १७७ आ ।

कुरत्था-कुरध्या-कुमार्ग । आव० ७४० ।

कुररी-पक्षिणी । उक्त० ४८० ।

कुररो-कुरर उत्क्रोश । प्रश्न० २१ ।

कुरल-लोमपक्षिविशेष । प्रज्ञा० ४६ । जीवा० ४१ ।

कुरबक-वृक्षविशेष । विशे० ६६ ।

कुराईण-कुराजान-प्रत्यन्तराजान । आचा० ३३४ ।

कुराया-कुत्थितो राया, पञ्चतण्वो । नि० चू० प्र० २७७
अ ।

कुरिणमि-महति अरण्ये । ओष० १५८ ।

कुरु-जनपदविशेष । प्रज्ञा० ५५ । कर्जनपदो यत्र
हस्तिनागपुर नगरम् । ज्ञाता० १२५ ।

कुरुआ-कुरुकुचा-पादप्रक्षालनादिका । ओष० ८२ ।

कुरुए-कुरुकम् । सम० ७१ ।

कुरुकुचा-पादप्रक्षालनाचमनरूपा । ओष० १२५ ।

कुरुकुय-अचित्तपुद्बो । नि० चू० द्वि० १५६ आ । कुरु-

(३०५)

कुच । ओष० १६८ । आचा० २०३ ।

कुरुकुर्या- । नि० चू० प्र० १४८ आ ।

पादप्रक्षालनाविका । वृ० द्वि० २६० अ ।

कुरुकुरायति-क्लिभीत । आव० ३६३ ।

कुरुजणपदं-कुरुजणपद देशविशेष । आव० १४५ ।

कुरुजणवयं- " " । उत्त० ३६५ ।

कुरुदुक-काङ्कदुकबीजप्राय । प्रश्न० ४३ ।

कुरुदुककड-कुरुदुककृत-कुरुदुका-काङ्कदुकाबीजप्राया अयो-
ग्या सदगुणानां तै कृत अनुष्ठितम्, तृतीयाधर्मद्वारस्य
कचित् चतुर्थं नाम । प्रश्न० ४३ ।

कुरुड-कुणालाया स्थितमुनि । उत्त० २०४ ।

कुरुदत्त-अग्निदग्धो मुनि । स० ।

कुरुदत्तपुत्त-कुरुदत्तपुत्र-ईशानसामानिकवक्तव्यताया अन-
गार । भग० १५६ ।

कुरुदत्तसुओ-कुरुदत्तसुत-हस्तिनापुरे इम्यपुत्र । उत्त०
१०६ ।

कुरुदत्तसुत-नैपेक्षिकीमाचरता हत । मर० ।

कुरुम-वनस्पतिविशेष । भग० ८०२ ।

कुरुमई-कुरुमता, ब्रह्मदत्तस्याष्टाग्रमहिषीणा मध्येऽष्टमी,
औरत्नम् । उत्त० ३७६ । सम० १५२ ।

कुरुया-देशतः सर्वतो वा शरीरस्य प्रक्षालनं कुरुका ।
व्य० प्र० १६३ आ ।

कुरुविन्द-कुरुविन्द-तृणविशेष । ज० प्र० ११० । तृणवि-
शेष । आचा० ५७ । प्रज्ञा० ३३ । तृणविशेष । प्रश्न०
८० । कुटलिक । प्रश्न० ८० ।

कुरुए-कुत्सित यथा भवत्येव रूपयति-विमोहयति यत्तु
कुरूप भाण्डादिव म । भग० ५७३ ।

कुर्यात्-आलोचयेद् । आचा० ३३७ ।

कुलं-आचार्यसत्ततिनस्थिति । त० ६-२७ । उग्रादि। पिण्ड०
१२६ । वशस्यावान्तरभेदम् । ज्ञाता० २२० । ग्रहम् ।
आचा० ३२१ । वृ० द्वि० ८६ अ । नि० चू०
प्र० १८५ अ । उत्त० ४०४ । गिह । नि० चू० प्र०
७० अ । समूह । ज्ञाता० १६१ । स्थानीयादि ।
आचा० ८१ । एग कुटुव । दश० चू० १६३ । पितृ-
समुत्पत्त कुलम् । पिण्ड० १२६ । सूत्र० २३६ । उत्त०

१४५ । आव० ३४१ । कुटुव । नि० चू० प्र० ८३

अ । १५६ आ । चान्द्रादिक साधुसमुदायविशेषरूप प्रती-
तम् । ठाणा० २६६ । कुटुम्ब, यूथ वा । प्रश्न० ३७ ।

कुमिकीटवृश्चिकादि । जीवा० १३४ । पैतृक पक्ष ।
ज्ञाता० ७ । प्रश्न० ११७ । गच्छसमुदायरूप चान्द्रा-
दिकम् । प्रश्न० १२६ । नागेन्द्रादि । वृ० द्वि० ८४

अ । विद्याधरादि । आव० ५१० । प्रख्यात कुलम् ।
ओष० ४८ । अन्वयो गच्छ । उत्त० ३४७ । पार्श्व-
नाथसन्तानम् । उत्त० ५०० । कुलमद, द्वितीय मदस्थानम् ।

आव० ६४६ । आर्यद्वितीयभेदे तृतीय । सम०
१३५ । नागेन्द्रकुलादि । दश० २४२ ।

कुलए-कुडव चतु सेतिकामानम् । दश० १३४ ।
कुलओ-चतस्र सेतिका कुडव । अनु० १५१ । कुलत
कुडव । आव० ४२४ ।

कुलकहा-उग्रादिकुलप्रसुतानामन्यतमा कथा कुलकथा ।
लोकथाया द्वितीयभेद । आव० ५८१ । लौकथाया
द्वितीयभेद । ठाणा० २०६ । कुलसम्बन्धेन लौणा कथा
कुलकथा । प्रश्न० १३६ ।

कुलदंश-स्लेच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ । कुलाक्ष-चिलात-
देशनिवासी स्लेच्छविशेष । प्रश्न० १४ ।

कुलगर-कुलकर । आव० ४६६ । कुलकरा-विशिष्टबुद्धयो
लोकव्यवस्थाकारिण कुलकरणशीला पुरुषविशेषा । ज०
प्र० १३२ । कुलकरा-विशिष्टबुद्धयो लोकव्यवस्थाका-
रिण पुरुषविशेषा । ठाणा० ५१८ ।

कुलगरकालो-कुलकरकाल । आव० ११३ ।
कुलगा- । नि० चू० द्वि० १२० अ ।

कुलधर-पितृग्रहम् । ज्ञाता० ११६ । ओष० ८६ । वृ०
प्र० २०७ अ । नि० चू० प्र० १६४ अ ।

कुलच्चिया-कुलगता । व्य० प्र० २४८ ।
कुलज-कुलपुत्रक । वृ० द्वि० १६५ आ ।

कुलजुत्तीए-आत्मकुलीचित्तेत्यर्थ । व्य० प्र० २२४ अ ।
कुलत्थ-एकत्र कुले तिष्ठन्ति इति कुलस्या । धान्यविशेष ।

निरय० २४ । चवलिकाकारा चिपिटिका भवन्ति ।
भग० २७४ । धान्यविशेष । भग० ८०२ । औपधि-
विशेष । प्रज्ञा० ३३ । कुलत्या-चपलकतुल्यात्रिपिटा

भवन्ति । ज० प्र० १२४ । कुलत्था धान्यविशेष ।
दश० १६३ । चवलगरसरसा चिप्पिड्या भवन्ति । ठाणा०
३४४ । एकत्र कुले तिष्ठन्तीति कुलस्था । अन्यत्र
कुलत्था धान्यविशेषा । ज्ञाता० ११० ।

कुलथेरा-कुलस्य लौकिकस्य लोकोत्तरस्य च व्यवस्था-
कारिणस्तद्भक्तुश्च निशाहकास्ते । ठाणा० ११६ ।

कुलधमा-कुलधमगा-ये कुले स्थित्वा शब्द कृत्वा भुञ्जते ।
निरय० १५ ।

कुलधम्मे-कुलधम्मं-उग्रादिकुलाचार । कुल-चान्द्रादिक-
मार्हताना गच्छसमूहात्मक तस्य धम्मं-सामाचार ।
ठाणा० ५१५ ।

कुलपव्वए-कुलपव्वंत हिमाचलादि । ज० प्र० ४११ ।

कुलपव्वया-क्षेत्रमर्यादाकारित्वेन कुलकल्पा पर्वता-कुल-
पर्वता, कुलानि हि लोकाना मर्यादानिवन्धनानि भवन्ति
इतीह तैरुपमा कृता । सम० ६६ ।

कुलपुत्तओ-शय्यातर । वृ० प्र० ३१० अ । कुलपुत्रक ।
आव० ८१६ ।

कुलपुत्तगो-कुलपुत्रक । आव० ४२२ ।

कुलपुत्तय-कुलपुत्रक । उत्त० ५० ।

कुलपुत्र- । आचा० १०६ ।

कुलमसी-कुलमषी-कुलमालिन्यहेतु, तृतीयाधमद्वारस्य
त्रयोविंशतितम नाम । प्रश्न० ४३ ।

कुलरोग-कुलरोग-कुलजन्यरोग । भग० १६७ ।

कुलल-गृध्र, शकुनिका वा । उत्त० ४१० । पक्षिविशेष ।
प्रश्न० ८ । कुरर-मार्जारनामा पक्षिविशेष । उत्त०
५११ । मार्जार । दश० २३७ । मञ्जारो । दश०
वृ० १२६ ।

कुलवे-कुडव । भग० ३१३ । कुलशिकाचतुर्थाशरूपो
धान्यमान । वृ० द्वि० २३६ अ ।

कुलसरिस-श्रीमद्वणिजा रत्नवाणिज्यमिव । ज्ञाता० २०५ ।

कुला-कुलानि, नक्षत्राणि । सूर्य० १११ । कुला-कुलानि-
गृहाण्याभिधान्वेषणार्थिनो नित्य येऽन्ति ते, मार्जारा ।
सूत्र० ८०८ ।

कुलाण-मृदभाजन । नि० वृ० द्वि० १०६ अ । भाज-
नानि । नि० वृ० प्र० ३४४ आ । असोऽगस्त पुत्तो ।

नि० वृ० प्र० २४३ अ ।

कुलाणुरव-कुलोचितम् । ज्ञाता० २०५ ।

कुलारिया-कुलार्या । प्रज्ञा० ५६ ।

कुलार्या-विशुद्धान्वयप्रकृतय । त० ३-१५ ।

कुलालचक्र-दृष्टान्तविशेष । प्रज्ञा० ११ ।

कुलालया-कुलानि-क्षत्रियादिगृहाणि तानि नित्य पिण्ड-
पातान्वेषिणा परतर्कुकाणामालयो येषा ते कुलालया,
निन्दणीविकोपगता । सूत्र० ४०० ।

कुलिग-पिपीत्तिकादि । भग० ७५४ । कुलिङ्ग-
तापमादिलिङ्गम् । आव० १३४ । श्रीन्द्रियादि मदित ।
ओष० १६७ ।

कुलिगच्छाए-पिपीलिकासदृश । भग० ७५४ ।

कुलिगाले-कुलस्य-स्वगोत्रस्याङ्गार इवाङ्गारो दूषकत्वा-
दुपतापकत्वादेति । ठाणा० ६८४ ।

कुलिगे-द्वीन्द्रियादि । ओष० २२० ।

कुलिअ-कुलिक, लघुतर काण्ड तृणादिच्छेदार्थं यत्क्षेत्रे
वाह्यते तत्, मरुमण्डलादिप्रसिद्धम् । अनु० ४८ । क्षेत्र-
स्यास्थ्यादिशल्पोद्धरणे साधनविशेष । आव० ५५४ ।
कुलिक, क्षेत्रविदारण कृपिमाधनम् । दश० ४० ।

कुलिज्ज-कुलसमवाय । नि० वृ० प्र० २६१ अ ।

कुलिय-कुलिक-दन्तालवर्तित्यङ्कृतकाण्डे उभयपार्श्वनिखात-
काष्ठमयकीलकयोस्तिर्यग्व्यवस्थापिततीक्ष्णलोहपट्टक हरि-
तादिच्छेदनार्थं क्षेत्रेषु यद् बाह्यते तत् लाटादिकृषीबल-
प्रतीत वेदितव्यम् । विशेष० ४३५ । कण्ठकृत कुड्यम् ।
सूत्र० ५८ । हलप्रकार । प्रश्न० ८ । हलविशेष ।
प्रश्न० २४ । कुड । नि० वृ० द्वि० ८४ अ । कुलि-
कम् । आचा० ३३ ।

कुलिया-कुड्यम् । वृ० द्वि० १५६ अ ।

कुलीकोस-कुटीक्रोश-पक्षिविशेष । प्रश्न० ८ ।

कुलोवकुला-कुलोपकुलानि । सूर्य० १११ ।

कुलमाषा-उडदा, राजभाषा वा । वृ० प्र० २६७ आ ।

कुल्लग-नितम्ब । नि० वृ० द्वि० ६२ अ । कोल्लाक-
सन्निवेश । आव० १७१ ।

कुल्लूरिकहट्ट-सायकापण । विशेष० ८५३ ।

कुल्लूरिकापण-सायकापण । आव० २७५ ।

कुवणउ-लउडगो । नि० चू० द्वि० १३३-आ ।
 कुवणओ-लगुड । वृ० तृ० ६८ अ ।
 कुवणय-लगुड । वृ० प्र० १५३ अ ।
 कुवथभ-रूपम्नम्भम् । विशेष० १३५५ ।
 कुवलथ-नीलोत्पल पद्मम् । प्रश्न० ८४ । कुवलथ तदेव
 नीलम् । ज० प्र० १६५ ।
 कुवलथनं-वस्त्रादिमय कुवलथनम् । व्य० द्वि० २७८ आ ।
 कुविद- । आचा० २२८ ।
 कुविदएण- । आचा० ३७६ ।
 कुविदवल्ली-वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 कुविदा-तन्तुवाया । प्रज्ञा० ५८ ।
 कुविए-कुपित-प्रवृद्धकोपोदय । भग० ३२२ । ज्ञाता०
 ६८ । ज० प्र० २०२ ।
 कुवितसाला-कुपितसाला-तूल्यादिगृहोपस्करसाला । प्रश्न०
 १२७ ।
 कुवितो-कुविओ । नि० चू० प्र० २८६ अ ।
 कुविय-कुप्य-विविध गृहोपस्कारात्मकम् । उक्त० २६२ ।
 कुप्य-गृहोपस्कर स्थालकच्चोलकादि । उपा० ८ ।
 गृहोपस्कर । प्रश्न० ६२ । आसनशयनभण्डककरोटक-
 लोहाद्युपस्करजातम् । आव० ८२६ । कुपित-जातको-
 पोदय । भग० १६७ । कुपितम्-घटितम् । दश० ११५ ।
 कुवियपमाणाङ्गमे-कुप्यप्रमाणातिक्रम । आव० ८२५ ।
 कुवेणी-कुवेणी रुद्रिगम्या । प्रश्न० ४८ ।
 कुव्व-कुर्व-इत्यागमप्रसिद्धो । व्य० प्र० १०७ आ ।
 कुव्वकारिया-गुच्छविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 कुव्वासह-सुभरो । नि० चू० प्र० ३३२ आ ।
 कुश-तृणविशेष । जीवा० २६ । प्रज्ञा० ३० ।
 कुशलानुष्ठानं-ब्रह्मचर्यम् । सम० ६६ ।
 कुशवच्चकम्-दुर्बलालम्बन । आव० ५३४ ।
 कुशाग्रीयया-शेमुष्या । आचा० ११६ ।
 कुशल-कोष्ठम् । वृ० द्वि० १६८ आ । विशेष० ६३८ ।
 कुम्माण्डी-विद्याविशेष । आव० ४११ ।
 कुसं-द्रुमगणविशेष । जीवा० १४५ ।
 कुसंतो-कुशान्त-दम्भपर्यन्त । जीवा० २१० ।
 कुस-दम्भनिव निर्मूलाद् । निरय० २६ । मूलभूत ।

ज्ञाता० ११४ । कुश-छिन्नमूलो दर्भ । भग० २६० ।
 निर्मूल । विपा० ७२ । दर्भ । ज्ञाता० ७६ ।
 औप० ६ । भग० २७८ । ज० प्र० ६८ । प्रश्न०
 १२८ । दर्भमहेशस्तृणविशेष । उक्त० ३३४ ।
 कुसग-कुशाग्र, कुशाग्रपुरम्, अपरनाम प्रमेनजिद्राज-
 घानी । आव० ६७० ।
 कुसगजलविन्दुसन्निहे-कुशाग्रजलविन्दुसन्निभ । उक्त०
 ३२६ ।
 कुस्ट्रा-जनपदविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।
 कुसर्ण-द्विदलम् । आव० ८४४ । कुगन सूप, व्यञ्जन
 वा । उक्त० १६० । मुद्गदाल्यादि तदुदक वा । वृ०
 द्वि० २४६ आ । कुमिण-व्यञ्जनम् । आव० ३१४,
 ८५६ ।
 कुसणातिओ-कुसणादिक मिश्रित । आव० ८५७ ।
 कुसत्तो-कुसत्त्व-तुच्छघृतिवत् । वृ० द्वि० २४१ आ ।
 कुसयंवो-कुशस्तम्भ-कुगसमूह । आव० ६७१ ।
 कुसपडिमा-कुशपडिमा । आव० ६३०, ६३५ ।
 कुसपत्तएण- । आचा० ३७६ ।
 कुसमघरगं-कुसुमगृहक-कुसुमप्रकरोपचित गृहकम् ।
 जीवा० २०० ।
 कुसमयमोहमोहमइमोहियाणं-कुलित ममय-सिद्धान्तो
 येषां ते कुसमया-कुतीयिकास्तेषां मोह-पदार्थेष्वयमा-
 वबोध कुसमयमोहस्तस्माद्यो मोह-श्रोतृमनोमूढता तेन
 मतिर्मोहिता-मूढता नीता येषां ते कुसमयमोहमोहमति-
 मोहिता । मम० ११० ।
 कुसल-कुशल-मिलितानां चोराणां सुखदुःखदितद्वार्ता प्रश्न ।
 प्रश्न० ५८ । कुशल-आश्रवादीनां हेयोपादेयतास्वरूप-
 वेदी । भग० १३५ । पडितो । नि० चू० द्वि० १४६
 आ । कुशल-सम्यक्क्रियापरिज्ञानवाद् । जीवा० १२२ ।
 ज० प्र० ३८८ । आलोचितकारी । भग० ६३१ ।
 गीतार्थ । आचा० ४३० । कुशल-मम्याघनाकर्मणि
 साधु । औप० ६५ । कर्मलपणममयं, प्रधानो वा ।
 नि० चू० प्र० २५ आ । कुशल-विधिज । प्रश्न०
 १२६ । क्रियापरो । नि० चू० प्र० २६६ आ । कुशल-
 अवाप्तज्ञानदर्शनचारित्र्यो मित्यात्वद्वादशकपापोपशमसद्-

भावाद् । आचा० १४७ । क्षीणघातिकर्मांशो विवक्षित ।
आचा० १४७ । आलोचितकारी । अनु० १७७ ।
श्रीवर्द्धमानम्बामी । आच० २१६ । कुशा द्रव्यतो दर्भा
दयो भावत कर्माणि ताव् कर्मरूपाश्च कुशाश्च लुनन्ति-
समूलानुत्पादयन्तीति तीर्थंकरा । वृ० प्र० १६३ अ ।
स्ववितर्काच्चिक्त्सिदिप्रवीणा । ज्ञाता० १८० ।
तीर्थकृद् । आचा० २११ ।

कुसलत्तण-कुशलत्व-सम्यग्ज्ञानम् । आव० ३४६ । प्रावी-
ण्यरूपम् । उक्त० १४३ ।

कुसलविट्ठ-कुशलहण्ट-नीर्थंकरोरलब्धम् । दश० १०६ ।
कुसलनरपससिय- । आचा० ४२३ ।

कुसलाणबधि-मोक्षानुकूलम् । च० ३ ।

कुसलोदत्त-कुशलवार्त्ता । ज्ञाता० १४६ ।

कुसल्लि-कुशलित - अन्तःप्रविष्टतोमरादिशाल्यगरीरमिव
सञ्जातदुष्टशाल्यम् । प्रभ० १३४ ।

कुसवरो-कुशवर-अपान्तरालद्वीप । जीवा० ३६८ ।

कुसा-स्यावरजीवविशेष । सूत्र० ३०७ ।

कुसिण-दधिद्वग्धादि । ओष० १६३ ।

कुसिया-कुसिता मोचयितुमसमर्था । व्य० द्वि० १५६ अ ।

कुसी-कुशी । आव० ३६७ ।

कुसीमूलिय-कुशीमूलिका । आव० ८२६ ।

कुशील-कुशील-निर्ग्रन्थस्य तृतीयो भेद । व्य० द्वि० ४०२
अ । निर्ग्रन्थस्य तृतीयभेद । कुत्सित शील-चरणमस्येति
कुशील । भग० ८६० । कुशील-परतीर्थक, पार्श्व-
स्थादिर्वा स्वयुष्या अशीलगृहस्थ । सूत्र० १५३ । कुत्सित-
शील कुशील-कालविनयादिभेदभिन्नानां ज्ञानदर्शनचारि-
त्राचाराणां विराधक इत्यर्थः । ज्ञाता० ११३ । कुत्सित
शीलमस्येति कुशील । आव० ५१७ । कुशील । नि०
ब्रू० द्वि० १६८ अ । कुशील-असविग्न । ओष० १२० ।

कुशीलओ-कुशीलव-विदूषक । आव० ३६८ ।

कुशीलपडिसेवणया- कुशीलप्रतिषेवणता- कुशील-अन्नह्य
तस्य प्रतिषेवण कुशीलप्रतिषेवण, तद्भाव । ठाणा०
२८१ ।

कुशीलपरिभासि-सूत्रकृताङ्गस्य प्रथमश्रुतस्कन्धे सप्तम-
मध्ययनम् । सम० ३१ ।

कुशीलवे-कुशीलवाना-नटाना । वृ० प्र० १०३ आ ।

कुशीलाणपरिभासा-सूत्रकृताङ्गस्य प्रथमश्रुतस्कन्धे सप्त-
ममध्ययनम् । उक्त० ६१४ ।

कुशीलाणपरिहासा-कुशीलपरिभाषा, सूत्रकृताङ्गाद्य-
श्रुतस्कन्धे सप्तममध्ययनम् । आव० ६५१ ।

कुसुबए-वनस्पतिविशेष । प्रज्ञा० ३६ ।

कुसुम-ओषधिविशेष । प्रज्ञा० ३३ । नट्टाकाणा ।
यत्पुष्पैर्वस्त्रादिराग । ज० प्र० १२४ । कुमुम्भ-तैलस्य
तृतीयभेद । आव० ८५४ । धान्यविशेष । भग० ८०२ ।

कुसुमग-कुसुम्भक-लट्ठा । धान्यविशेष । भग० २७४ ।
उदगविशेष । नि० ब्रू० तृ० ५२ आ ।

कुसुमराग-प्रायोगिकराग । आव० ३८७ ।

कुसुमवणे-कुसुम्भवनम् । भग० ३६ ।

कुसुमिओ-कुसुम्भिका, अतनी । ओ० १४६ ।

कुसुण-कुसन, दध्यादि । पिण्ड० १६५, ६० ।

कुसुणिय-कुसुणित-कर्मवादिरूपतया कृतम् । पिण्ड० ६१ ।

कुसुम-पाटलिपुत्राभिध नगरम् । आव० २६४ । कुमुम-
समूह । जीवा० २५५ । कुमुमजानम् । जीवा० २५६ ।
अविकसित । ओष० ५६ ।

कुसुमकुडल-धत्तूरकपुष्पममानाकृतिकर्णाभरण, दर्भकुसुम
वा । अन्त० ५ ।

कुसुमघरए-कुसुमप्रायवनस्पतिग्रहम् । ज्ञाता० ६५ ।

कुसुमघरगा-कुसुमप्रकरोपचितानि गृहकाणि कुसुमग्रह-
काणि । ज० प्र० ४५ ।

कुसुमट्टिया-कुट्टिया पुणो मट्टियाए सह कुट्टिज्जति ।
असुमट्टिया, कुसुमट्टिया वा । नि० ब्रू० तृ० ६४ अ ।

कुसुमपुर-मायापिण्डोदाहरणे मिहिरयराजस्य नगरम् ।
पिण्ड० १३६ । चूर्णद्वारविवरणे चन्द्रगुप्तराजधानी ।
पिण्ड० १४३ । पाटलीपुत्रमभिधीयते । नि० ब्रू० प्र०
१३६ आ । वृ० द्वि० २२७ अ । मुरुण्डस्य राजधानी ।
वृ० द्वि० २५६ आ ।

कुसुमरसं-कुसुमरस कुसुमासव । दश० ७२ ।

कुसुमसंभवे-कुसुमसम्भव, दशम मास नाम । ज० प्र०
४६० । सूर्य० १५३ ।

मा-कुसुमसदृशत्वाद् सौकुमार्यादिगुणयोगेन कुसुमा ।

ज० प्र० १३१ ।

कुसुमानि-पद्मलक्षणानि जातानि यत्र तत्कुसुमितम् ।
ठाणा० ५०२ ।

कुसुमासव-किञ्जल्क । औप० ८ ।

कुसुमासवल्लोला-विञ्जल्कपानलम्पटा । जीवा० १८८ ।
मकरन्दलम्पटा । ज्ञाता० २७ । किञ्जल्कलम्पटा ।
ज्ञाता० ५ ।

कुसुमिद्य-कुसुमित-सञ्जातवृक्षसुमम् । भग० ३७ ।

कुस्तुम्बक-वनरपतिविशेष । प्रजा० ३७ ।

कुश-कुशो-दो वेवे प्रान्त प्रवेक्ष्यते । वृ० प्र० ३६ आ ।

कुहडयकुसुमं-कृष्माण्डिकाकुसुम, पुष्पा (पुस्क) लिकापुष्पम् ।
प्रजा० ३६१ ।

कुहडिया-मुद्रित । आव० २२४ ।

कुहडे-कुहण्ड-वाणमत्तरविशेष । प्रजा० ६५ ।

कुह-कुह-वृक्ष । दश० १७ ।

कुहए-कुत्रक इन्जालादि । दश० २५४ ।

कुहकं-कुहक, परेप च्चिमयोत्पादनप्रयोग । प्रश्न० १०६ ।
वृक्षलम् । उत्त० ६५६ ।

कुहकपरा-लेपकरणम् । नि० चू० द्वि० ७ आ ।

कुहण-भूमिस्फोटकविशेष । आचा० ५७ । एक एवा-
लापको द्रष्टव्य, तद्योनिकानामपरेपामभावादिति भाव ।
सूत्र० ३५२ । कुहणविशेष । प्रजा० ३३ । कुहण-
चिलातदेशवामी । प्रश्न० १४ ।

कुहण ग-कुधनता-दाग्निप्रभाव । क्रोधनता । प्रश्न० १०६ ।

कुहणा-कुहणा-भूमिस्फोटकविधाना ते चाप्यायप्रभृतय ।
प्रजा० ३० । कुहणा-भूमिस्फोटकविधानास्ते चाप्याय-
प्रभृतय । जीवा० २६ । कुहणा-भूमिस्फोटकविशेषा ।
सर्पच्छत्रादि । उत्त० ६६२ ।

कुहर-पर्वतान्तगलम् । ज्ञाता० ६३ । ज० प्र० १४४ ।

कुहव्वए-कन्दविशेष । उत्त० ६६१ ।

कुहा-कुत्ति पुहवि तीए मारिज्जति तेण कुहा । दश०
चू० ६ ।

कुहाड-प्रहरणविशेष । नि० चू० प्र० १०५ अ ।

कुहित-कुथित-कोयमुपनीत । ज्ञाता० ६७ ।

कुहिय-कुथित-प्रीतिभावमुपगत । जीवा० १०७ । कोय-

मुपगत, ईषदुर्गन्ध । ज्ञाता० १२६ ।

कुहुडियाकुसुमं-कृष्माण्डिकाकुसुम-पुष्पकलीकुसुमम् । जीवा०
१६१ ।

कुहुक-कुतूहलम् । उत्त० ३४७ ।

कुहुण-वनस्पतिविशेष । भग० ८०४ । भूमिस्फोटक-
विशेष । आचा० ५७ ।

कुहेडविज्जा-कुहेटकविद्या-अलीकाश्रयविधायिमन्त्रतन्त्रज्ञा-
नात्मिका । उत्त० ४७६ ।

कूअ-कुतप-तैलादिभाजनम् । ज० प्र० २६४ ।

कूअणता-कूजनता-आर्तस्वरकरणम् । ठाणा० १४६ ।

कूइआ-कूचिका । आव० १०२ ।

कूइए-कूजितम्-कासितम् । आव० ५७४ ।

कूइगादि-कूचिकादि । आव० १६८ ।

कूचिया-कूचिका-विन्दुरुपा वृद्धुदा । विशेष० ६३३ ।

कूच्च-कूर्च-गूढकेगोम्बोचको वक्षामय । उत्त० ४६३ ।

कूजणया-मातिपितिभातिभगिणीपुत्तदुहितमरणादीनि (सु)
महइमहेतेण सहेण रोवइत्ति कूजणया । दश० चू० १५ ।

कूजन्त-अव्यक्त गव्दायमानम् । ज्ञाता० १६७ ।

कूजित-विविधविहगभाषयाऽव्यक्तगन्ध सुरतसमयभाविनम् ।
उत्त० ४२५ ।

कूट-कूटम् । भग० १८२ ।

कूटग्राह- । ठाणा० ५०७ ।

कूटप्रयोगकारी-प्रच्छन्नपाप । आव० ५८६ ।

कूड-कूट-गिखर, स्तूपिका अथवा कूट-सत्त्वबन्धनस्थानम् ।

ठाणा० २०५ । कूट-गिखरम् । जीवा० २०५ । पर-

वन्धनार्थं न्यूनाधिकभाषणम् । प्रश्न० २७ । मानादीना-

मन्यथाकरणम् । प्रश्न० ५८ । कार्पापणतुलाप्रस्थादे परव-

न्धनार्थं न्यूनाधिककरणम् । सूत्र० ३३० । कार्पापणतुलादे

परवन्धनार्थं न्यूनाधिककरणम् । ज्ञाता० ८० । कार्पा-

पणतुलाव्यवस्थापत्रादीनामन्यथाकरणम् । ज्ञाता० २३८ ।

रत्नकूटादि । अनु० १७३ । अमृतभूतम् । आव०

८०१ । कूट-भ्रान्तिजनकद्रव्यम् । ज० प्र० १६६ ।

महच्छिवरम् । ज० प्र० ४६ । मृगग्रहणकारण

गतादि । भग० ६३ । गिखर, हस्त्यादिवन्धनस्थान वा ।

भग० २३८ । माटभाग । रजतमय उत्प्रेष । ज० प्र०

४६ । भ्रान्तिजनकद्रव्यम् । भग० ३०८ । कूट-
सिद्धावतनकूटप्रभृति । प्रज्ञा० ७१ । माडभाग । जीवा०
२०४, ३६० । कूटकेपु-अधोविस्तीर्णपूपरि सकीर्णेषु
वृत्तपर्वतेषु हस्त्यादिवन्धनस्थानेषु वा । ज्ञाता० ६७ ।
कूट-प्रभूतप्राणीना यातनाहेतुत्व नरक इत्यर्थः ।
उत्त० २४३ । पर्वत । नदी० २२८ । माडभाग ।
राज० ६२ । पाषाणमयमारणमहायन्त्रम् । भग० ६७३ ।

कूडकवडमवत्युग-कूटकपटावस्तुक-कूट-परवन्धनार्थं न्यू-
नाधिकभाषण, कपट-भाषाविपर्ययकरण । अविद्यमान
वस्तु-अभिधेयोऽर्थो यत्र तत् । समानार्थत्वदेकमधर्म-
द्वारस्य पष्ठ नाम । प्रश्न० २६ ।

कूडग्राहो-कूटेन जीवान् गृह्णातीति कूटग्राह । विपा०
४८ ।

कूडछेलियहस्थो-कूटछेलिकाहस्त-या च कूटेन स्थाप्यते
चित्रकादिग्रहणार्थं छेलिका-अजा सा, कूट-मृगादिग्रहण-
यन्त्र च छेलिका चेति कूटछेलिका सा हस्ते यस्य स ।
प्रश्न० १३ ।

कूडतुलकूडमाणे-कूटतुलाकूटमान, तुलया कुडवादिमानेन
च यन्मूनाधिकत्वम् । आव० ८२२ ।

कूडत-कूटत्व-न्यूनाधिकत्वम् । आव० ८२३ ।

कूडपासए-कूटपासक । आव० ४३५ ।

कूडया-कूटता-तुलादीनामन्यथात्वम्, तृतीयाधर्मद्वारस्य
द्वाविंशतितम नाम । प्रश्न० ४३ ।

कूडरूपग-कूटरूपक । आव० ४२१ । कूटरूप्यम् ।
आव० २०० ।

कूडलेहकरण-कूट-असदभूत लिप्यत इति लेख, तस्य
करण-क्रिया कूटलेखक्रिया-कूटलेखकरण अन्यमुद्राक्षर-
विम्बस्वरूपलेखकरणमित्यर्थः । आव० ८२० ।

कूडव-मानविशेष । आव० ८२३ ।

कूडवाही-कूटवाही, बलीवर्द । आव० ७६७ ।

कूडसखिज्ज-कूटसाक्षित्वम्-उत्कोचमात्स्यसिद्धिभिभूत
प्रमाणीकृत स च कूट वक्ति, अविधवाद्यनुतस्यात्रैवान्तर्भावि
वेदितव्य । आव० ८२० ।

कूडसामलिपेडे-कूटाकारा-शिखराकारा शाल्मली तस्या
पीठ-कूटशाल्मलीपीठम् । ज० प्र० ३५५ ।

कूडसामली-कूटाकाराशिखराकारा शाल्मली कूटशाल्मली ।
ठाणा० ६६, ७६ ।

कूडा-कूटा-नन्दनवनकूटादिका । प्रश्न० ६६ ।

कूडागार-घन्नागार । नि० चू० प्र० २६५ अ । कूटा-
गार-सशिखरभवनम् । प्रश्न० ८२ । पञ्चतमठिन उव-
स्वरिभूमिर्वाहि वट्टमाण कुडागार, कूडवागार कूडागार
पर्वते कुट्टितमित्यर्थः । नि० चू० द्वि० ६६ आ ।
कूटाकार । जीवा० २६६ ।

कूडागारसठिओ-कूटाकारमस्थित-शिवराकारमस्थित ।
जीवा० २७६ ।

कूडागारशाला-कूटाकारेण-शिवराकृत्योपलक्षिता शाला
कूटाकारशाला । भग० १६३ । कूटस्येव-पर्वतशिखर-
स्येवाकारो यस्या सा तथा, सा चामो शाला च ।
विपा० ६३ । तस्मिंश्चिदुत्पत्ते तस्मिंश्चिन्नगरे वट्टिर्भा-
प्रदेशे महती देशिकलोक्वमनयोग्या शाला-गृहविशेषः ।
निरय० २२ । कूटस्येव-पर्वतशिखरस्येवाकारो यस्या सा
कूटाकारा यस्या उपरि आच्छादन शिखराकार सा
कूटाकारेति, कूटाकारा चामो शाला च कूटाकारशाला,
यदिवा कूटाकारेण शिवराकृत्योपलक्षिता शाला कूटा-
कारशाला । राज० ४८ ।

कूडाहच्च-कूटस्येव-पाषाणमयमारणमहायन्त्रस्येवाहृत्या-
आहनन यत्र तत् कूटाहृत्यम् । भग० ६७० । कूटे इव
तथाविधपाषाणसम्पुटादौ कालविलम्बाभासमात्रस्यैवाहृत्या-
आहनन यत्र तत् कूटाहृत्यम् । भा० ३२३ ।

कूणिए-श्रेणिकचेन्नणयो पुत्र । निरय० ४ । श्रेणिक-
राजपुत्र । ज्ञाता० ६ । चम्पाणगर्वा राजा । निरय०
१६ । चम्पाया राजा । भग० ६२० ।

कूणिओ-कूणिक-चम्पाया राजा । भग० ३२० । शिक्षा-
योगदृष्टान्ते श्रेणिकपुत्र, अपरन्तम अशोकचन्द्र । आव०
६७६ । भग० ५५६ । परकृतमरणे दृष्टान्तः । भग०
७६६ ।

कूपिल-कूपिका, सखिचैत्र । महावीरस्वामिबिहारभूमि ।
आव० २०७ ।

कूबर-युगन्धरम् । ज० प्र० २६१ ।

कूयरा-कुत्सित शिष्टजनजुगुप्सित चरन्ति इति कुचरा-

उद्भ्रामका, उद्भ्रामिका वा । वृ० द्वि० ६४ अ ।
 कूर-भक्त । वृ० प्र० २३६ अ । ओदनविशेष । ओष०
 १३३ । कूर । आव० ३५२, ६२४ । घान्यविशेष ।
 आव० ३१४ । परिकल्पनाया हृष्टान्त । ओष० ६६ ।
 कूरओडिया-कूरकोटिका-प्रचटिका । आव० ६२२ ।
 कूरकरमा-कूरकर्मा, कूराणि कर्माणि यस्य स । प्रश्न०
 १३ ।
 कूरकुडकप्राय-सीयकू-भोई अन्तपन्ताहारो । भग० ७०५ ।
 कूरपुवगादि-कूरसिस्थादि, (देशीवचन) । आव० ३१५ ।
 कूरभायण-कूरभाजन, ओदनभाजन । दश० ३८ ।
 कूरदिह्माणं-कूरविधानम् । आव० ८५५ ।
 कूरिषड्-कू कृत, कूर चित्त कृ वा परिजनो यस्या-
 स्ति स कूरी, तेन कृत-अनुष्ठितम् । तृतीयावर्गमद्वारस्य
 चतुर्थं नाम । प्रश्न० ४३ ।
 कूर्मात्र-नामविशेष । औप० ११७ । कूर्मापुत्र । प्रजा०
 १०६ ।
 कूर्भोन्नता-मनुष्ययोनिभेद । आचा० ६७ ।
 कूलधरुग-बूले स्थित्वा । भग० ५१६ ।
 कूलवारओ-कूलवारक विशालामङ्गे श्रमणहृष्टान्त ।
 आव० ४३७ ।
 कूलवाल-श्रमणविशेष । सूत्र० १०३ ।
 कूलवालओ-कूलवालक, विशालामङ्गे श्रमणहृष्टान्त ।
 आव० ४३७ ।
 कूलवालक-गुरुणामेव प्रत्यनीक । वृ० प्र० २१४ अ ।
 विशालामङ्गे श्रमणहृष्टान्त । नदी० १६७ । शिनाक्षेपक
 श्रमण । उत्त० ४४ । आचार्यदिप्रतिकूलत्वे निदर्शनी
 भूत क्षुल्लक । उत्त० ५४६ ।
 कूलवालगो-कूलवालक-शिनाक्षेपक श्रमण । आव०
 ६८५ ।
 कूलवालो-श्रमणोऽविनीत । वृ० द्वि० ५ आ ।
 कूव-कूप । आव० ५८१ । प्रश्न० ८ । कूजक-व्यावर्त्त-
 कयलम् । ज्ञाता० २२१ । अन्धकूपादि । प्रश्न० ५६ ।
 कूप-रोमरन्ध्र । भग० ४६० । कुतुप । ज्ञाता०
 ५७ ।
 क्वए-अन्तकृद्धाना तृतीयवर्गस्य एकादशमध्ययनम् ।

अन्त० ३ ।
 कूवणय-कूपनय-कुमाराया कूम्भकार । आव० २०२ ।
 कूवति-कूजति-शब्द करोति । आव० ८१६ ।
 कूवमहो-कूपमह-कूपमत्क उत्सव । जीव० २८१ ।
 कूवय-कूपक, स्तम्भविशेष । औप० ४८ ।
 कूवयट्टाण-कूपकस्थानम् । नि० च० प्र० ४७ अ ।
 कूवर-कूवर-तुण्डम् । ज्ञाता० १५६ ।
 कूविए-चोरगवेषक । ज्ञाता० ७६ । कूपिका । ज्ञाता०
 ७६ ।
 कूविय-कूजक, व्याहारकारी, गवा व्यवर्त्तका इत्यर्थ ।
 पिण्ड ४७ ।
 कूवियबल-निवर्त्तकसैन्यानि । ज्ञाता० २३८ ।
 कूष्माण्ड-व्यन्तरविशेष । प्रश्न० ५१ ।
 कूष्माण्डा-पिशाचविशेष । प्रजा० ७० ।
 कूष्माण्डी-वल्लीविशेष । जीवा० २६ । प्रजा० ३० ।
 कूसेह- (देशी) गवेपयत । वृ० द्वि० १२० अ ।
 कूहंड-कूष्माण्ड, व्यन्तरनिकायामुपरिवर्त्तिनी जातिवि-
 शेष । प्रश्न० ६६ ।
 कूकलास-अण्डविशेष । दश० २३० ।
 कूतकुल-कूतकुकुच । व्य० द्वि० १६१ आ ।
 कूतनिष्ठितता-तन्दुलाना वपनमारभ्य यावद् बारह्य
 कण्डन तावद् कृतत्वम्, तेपाञ्च तृतीयवार तु कण्डन
 निष्ठितत्वम् । पिण्ड० ६६ ।
 कूतप्रतिकृतिक-कूते-उपकृते प्रतिकृत-प्रत्युपकार तद्
 यस्यास्ति म । ठाणा० २८५ ।
 कूतमालिक-यक्षविशेष । ठाणा० २५८ ।
 कूतमाल्यक-नमिसागुहाया अधिष्ठायकदेव । ठाणा० ७१ ।
 कूतयुगादीनि- । ठाणा० १७८ ।
 कूतवीर्य-कात्तवीर्यपिता क्षत्रिय । मूत्र० १७०, १७८ ।
 कात्तवीर्यपिता । मूत्र० ३६५ ।
 कूतिकर्म-द्वादशावतवन्दनकम् । ठाणा० ४०८ । कर्म-
 णोऽनयनकर्मरुहंतिस्त्वाचार्योपाध्यायविषयमवनामादि-
 रूपमिति । आव० ६८ ।
 कूपणादि-द्रव्यशस्त्रम् । आचा० १७४ ।
 क्रमि-पृथिव्याश्रितो जीवविशेष । कचवरनिश्रितो जीव-

कृमिराग-लोभस्य लक्षणसूचक । आचा० १७० । जीवा १६१ ।

कृमिरागपट्टसूत्र- मनुष्यादिशोणितोत्पन्नकृमिलानसमुत्पन्नम् । अनु० ३५ ।

कृषिवल-कर्षक । आव० ८१५ ।

कृष्ण-केवलसम्यग्दर्शनी । आव० ८०५ । साधारण-वनस्पतिविशेष । आचा० ५७ । साधारणवनस्पतिकारिकभेद । जीवा० २७ । कृष्णक, साधारणवनस्पति-विशेष । प्रज्ञा० ४० ।

कृष्णपाक्षिक-ससारपरीत । जीवा० ४४६ ।

कृष्णराज्ञी-ईशानदेवेन्द्रस्य द्वितीयाग्रमहिषी । जीवा० ३६५ ।

कृष्णसार-नेत्रमध्यवर्त्तिनी कनीनिका । उक्त० ६५२ ।

कृष्णवासुदेव-द्वारिकाधिपति । प्रश्न० ८८ ।

केह-काश्चिन्न सर्वा इत्यर्थः । ज्ञाता० २३१ ।

केहत्थ-काश्चिदन्न । ज्ञाता० २३१ ।

केड-केतु-मेघवृष्ट्या निष्पद्यते तत् । प्रासादगृहादिकम् । वृ० प्र० १३८ आ । वर्षावारिनिष्पाद्य क्षेत्रम् । वृ० वृ० ५० अ ।

केडते-पातालकलशविशेष । ठाणा० २२६ ।

केडमती-धर्मकथाया पञ्चमषणस्य अष्टादशमध्ययनम् । ज्ञाता० २५२ ।

केडस्सधि- । सम० ८७ ।

केऊ-केतु, जलकेत्वादिक । औप० ५२ । ज्योतिष्क-विशेष । प्रश्न० ६५ ।

केऊर-पातालकलशविशेष । ठाणा० ४८० । केयूर-अङ्गदम् । ज० प्र० १०६ ।

केकई-अष्टमवासुदेवस्य माता । सम० १५२ ।

केकय-चितातदेशवासी श्लेच्छविशेष । प्रश्न० १४ ।

केकयअद्ध-केकयार्द्ध, जनपदार्द्धविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।

केकारवं-केकायित-अयूराणा शब्द । ज्ञाता० ६६ ।

केगमई-केकेयी-लक्ष्मणवासुदेवमाता । आव० १६२ ।

केज्जय-क्रयम् । आव० ६७७ ।

केतइ-वलयविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।

केतकी-वलयविशेष । प्रज्ञा० ३१ । वलयविशेष ।

(अल्प० ४०)

आचा० ३० । सुरभिकुसुमविशेष । उक्त० ६५४ । जीवा० १६१ ।

केतन-सामान्येन । ठाणा० २१८ । सकेत । व्य० द्वि० १२५ अ ।

केतराती- । नि० वृ० प्र० ३३० अ ।

केतु-आकाशपतितोदकनिष्पाद्य क्षेत्रम् । आव० ८२६ । ध्वज । जीवा० १८८ ।

केतुकरे-चिह्नकर अद्भूतकारित्वादिति । ठाणा० ४६३ ।

केतुमती-किन्नरेन्द्रस्य द्वितीयाग्रमहिषी । भग० ५०४ । ठाणा० २०४ ।

केदार-वप्र, जलस्थानम् । जीवा० १२३ ।

केमहालए-किमहालय-कियात् । ज० प्र० ४५० । किमहत्त्व यस्यासी किमहत्त्व । भग० १५१ ।

केमहालय-किमहात्, कियत्प्रमाणमहत्त्वम् । जीवा० १३८ ।

केमहालिका-किम्महती । जीवा० ३७२ ।

केमहालिया-किम्महती । सम० १४२ । कियन्महती-किम्महत्त्वोपेता-कियती वा । अनु० १६३ ।

केमहिड्डिए-केन रूपेण महद्दिक, किरूपा वा महद्दिर-स्येति किमहद्दिक । कियन्महद्दिक । भग० १५४ ।

केय-केतन, केत-चिह्नमङ्गुष्ठमुष्टिप्रस्थगृहादिकम् । ठाणा० ४६१ । केत-चिह्नम् । आव० ८४१ । केत-चिह्नम् । भग० २६७ । केया-रज्जु । दश० १०६ । रज्जु । नि० वृ० प्र० २० ।

केयइ-गुच्छाविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

केयइअद्धे-केकयीनार्थ-अर्धमात्रमार्गत्वम् । राज० ११३ ।

केयइपुड-गन्धद्रव्यविशेष । पुष्पजार्तिविशेष । ज्ञाता० २३२ ।

केयण-कृतकम् । नि० वृ० प्र० ३५१ अ । शृङ्गमयधनु-मन्थे काष्ठमयमुष्टिकात्मकम् । उक्त० ३११ । केतन-मत्स्यवन्धनम् । सूत्र० ८२ ।

केयकदली-कन्दविशेष । उक्त० ६६१ ।

केयति-वनस्पतिविशेष । भग० ८०३ ।

केयाघडिया-रज्जुबद्धमुष्टिकाहस्त सन् विहायसि ब्रजेदि-

त्याद्यर्थप्रतिपादनार्थं । त्रयोदशशते नवम उद्देशक । भग० ५६६ । रज्जुप्रान्तवद्धषटिका । भग० ६२७ ।
 केयार—अवन्तीजनपदे कूपविशेष । व्य० प्र० १८ अ ।
 नि० चू० प्र० ३५१ अ ।
 केयावन्ती—केआवन्ति—केचन । आचा० १८५ ।
 केयूर—आभरणविशेष । आव० १८२ । भूषणविधिवि-
 शेप । जीवा० २६६ । बाह्याभरणविशेषावित्यर्थः ।
 ठाणा० ४२१ ।
 केयूवो—केयूप, मेरोर्दक्षिणस्या पातालकलश । जीवा० ३०६ ।
 कैलास—कैलास—मेरु । नि० चू० द्वि० ६६ अ । कैलाश
 राहो कृष्णपुद्गल । सूर्य० २८७ । साकेतनगरे गाथा-
 पतिविशेष । अन्त० २३ । अन्तकृद्धाना पृष्ठवर्गस्य
 सप्तममध्ययनम् । अन्त० १८ । ठाणा० २२६ । कैलाश,
 नन्दीश्वरद्वीपे पूर्वाक्षाधिपतिर्देवविशेष । जीवा० ३६५ ।
 तृतीयोऽनुवेलन्धरनागराज, तस्यैवाऽऽवासपर्वतश्च । जीवा० ३१३ ।
 कैलासभवनं—कैलासभवन कैलासपर्वतरूपाश्रय । पिण्ड० १३२ ।
 कैलाससमा—कैलाससमा—कैलामपर्वततुल्या । उत्त० ३१६ ।
 कैलि—परिहास । वृ० प्र० २६६ आ । क्रीडा । जीवा० १७३ ।
 प्रज्ञा० ६६, २५८ । कैलि, नर्म । औप० ५२ ।
 कैलीकिल — । आचा० २५५ ।
 केवड्का—दुम्मा । वृ० वृ० १३६ आ ।
 केवड्कालं—कियत्कालम् । भग० १६ ।
 केवड्कालस्स—कियता कालेन । जीवा० १४१ ।
 केवगादि—द्रव्यविशेष । नि० चू० द्वि० ४४ अ ।
 केवच्चिर—कियच्चिर, कियन्त काल यावत् । जीवा० ६७ ।
 कियच्चिर—कियत्कालम् । भग० ११६ ।
 केवड्डिया—रूप्यका । वृ० प्र० २६७ आ ।
 केवलं—शुद्धम् । आव० ७६६ । ठाणा० ४६ । अकलङ्कम् ।
 उत्त० १८८ । सम्पूर्णज्ञेयविषयत्वात् सम्पूर्णम् । अनु० २ ।
 परिपूर्ण, विशुद्ध वा । प्रश्न० १३५ । सकलज-
 गद्भाविषमस्तवस्तुसामान्यपरिच्छेदरूपम् । प्रज्ञा० ५२७ ।
 असहाय, मत्यादिज्ञाननिरपेक्ष, शुद्ध, तदावरणकर्ममलक

लङ्काङ्करहित, सकल, तत्प्रथमतयैव अशेषतदावरणाभा-
 वत सम्पूर्णोत्पत्ते, असाधारण, अनन्यसदृश, ज्ञेयानन्तत्वा-
 दनन्त, यथावस्थिताशेषभूतभवद्भाविभावस्वभावावभासि
 वा । आव० ८ । अद्वितीयम् । आव० ७६० ।
 असहाय, मत्यादिनिरपेक्षत्वादकलङ्क वा आवरणमला-
 भावात्, सकल वा तत्प्रथमतयैवाशेषतदावरणाभावत
 सम्पूर्णोत्पत्तेरसाधारण वा, अनन्यसदृशत्वादनन्त वा ।
 ठाणा० ४७ । असहाय मत्यादिज्ञाननिरपेक्षत्वात् शुद्ध
 वा, आवरणमलकलङ्करहितत्वात्, सकल वा तत्प्रथम-
 तयैवाशेषतदावरणाभावात् सम्पूर्णोत्पत्ते असाधारण वा,
 अनन्यसदृशत्वात् अनन्त वा । ठाणा० ३४८ । केवल—
 शुद्ध, अन्यपदासृष्ट । दश० १२६ । परिपूर्ण ।
 ज्ञाता० १८० । भग० १५५ । असहाय, शुद्ध, परिपूर्ण,
 असाधारण, अनन्त वा । भग० ६६ । शुद्धो अण्ण
 सह असजुत्तो । दश० चू० ५४ ।
 केवलकल्प—केवलकल्प, केवल—केवलज्ञान तत्कल्प परि-
 पूर्णतया तत्सदृश परिपूर्णमित्यर्थः । प्रज्ञा० ६०० ।
 परिपूर्णम् । जीवा० १०६ । सपूर्णम् । वृ० वृ० ५२
 आ । केवलज्ञानसदृश, सपूर्णपर्यायो वा केवलकल्प इति ।
 भग० १५५ । केवल—परिपूर्ण स चासी स्वकार्यसा-
 मर्थ्यात् कल्पश्च केवलज्ञानमिव वा परिपूर्णतयेति, केवल-
 कल्प समयभाषया परिपूर्ण । ठाणा० ६१ । केवल—
 परिपूर्ण स चासी कल्पश्च स्वकार्यसमर्थ इति केवलकल्प ।
 ज्ञाता० १८० ।
 केवलकल्पा—केवलकल्पा—परिपूर्णा, परिपूर्णप्राया वा ।
 ठाणा० १६१ ।
 केवलदशन—केवलमेव दर्शन—सकलजगद्भाविबस्तुसामान्य-
 परिच्छित्तिरूप केवलदर्शनम् । जीवा० १८ ।
 केवलदसणि—केवल—सकलदृश्यविषयत्वेन परिपूर्ण दर्शन
 केवलदर्शनी—तदावरणक्षयाविभूततल्लब्धिमतो जीवस्य सर्व-
 द्रव्येषु भूतार्थेषु सर्वपर्यायेषु च भवतीति । अनु० २२० ।
 केवलज्ञान—केवलज्ञान—पञ्चमक ज्ञान, अथवाऽनन्तराभि-
 हितज्ञानसारूप्यप्रदर्शक एव । आव० ८ । पञ्चम ज्ञानम् ।
 ठाणा० ३३२ ।
 केवलवेयसो—केवलवेदस—अवगततत्त्व । जीवा २५६ ।

केवलि-केवली-श्रुतावधिमन पर्यायकेवलज्ञानी । ठाणा० ६८ ।

केवलिआराहणा-केवलिना-श्रुतावधिमन पर्यायकेवलज्ञानिनामिय केवलिकी सा चासावाराधना चेति केवलिकाराधना । ठाणा० ६८ ।

केवलिङ्ग-रूप्यका । वृ० तु० ६३ आ ।

केवलिउवासस-केवलिनमुपास्ते य श्रवणानाकाङ्क्षी तद् उपासनमात्रपर सन्नसौ केवल्युपासक । भग० २२२ ।

केवलि-केवल-अद्वितीय केवलप्रणीतत्वाद्वा केवलिकम् । ज्ञाता० ५१ ।

केवलिकमसे-केवलिन 'कम्मस'ति कार्मग्रन्थिकपरिभाषयाऽशब्दस्य सत्पर्यायत्वात् सत्कर्माणि केवलिसत्कर्माणि भवोपग्राहीणि । उत्त० ५८६ ।

केवलिकी- । प्रज्ञा० ३६६ ।

केवलिकेवली-केवलिनस्तृतीयो भेद । नि० बू० द्वि० १३६ आ ।

केवलपञ्चतो-केवलप्रज्ञत-सर्वज्ञदेशित । प्रज्ञा० ३६६ ।

केवलमरण-केवलमरणम् । सम० ३३ । ये केवलिन-उत्पन्नकेवला सकलकर्ममुद्गलपरिशादतो म्रियन्ते तज्ज्ञेयमिति । मरणस्य द्वादशो भेद । उत्त० २३४ ।

केवलस्य-केवलमहितीय नापरमित्यभ्युत्तम् । आव० ७६० ।

केवलिक-परिपूर्णम् । आव० ३२६ । केवलस्य भाव केवल्य-चातिकर्मविषय । आव० ७३ ।

केवलिसमुद्घाय-केवलिन अन्तर्मुहूर्तभाविपरमपदे समुद्घात केवलिसमुद्घात । जीवा० १७ ।

केवलिसावग-जिनस्य समीपे य श्रवणार्थी सः शृणोति तद्वाक्याभ्यसौ केवलिश्रावक । भग० २२२ ।

केवली-सर्वज्ञ । भग० ६७ । चतुर्दशशतके दशम उद्देश । भग० ६३० ।

केवलीणठाण-केवलिना स्थान, केवलिनानामहिंसाया व्यवस्थितत्वात् । अहिंसाया षट्त्रिंशत्तम नाम । प्रश्न० ६६ ।

केशर-पद्मपक्षम् । भग० १२ । ज० प्र० १३८ ।

केशव-कृष्ण । आचा० ३६० ।

केशि-उदायनभागिनेय । ठाणा० ४३१ ।

केशिगौतमीय-केशिगौतमास्यामिहित । विशेषे ६४८ ।

केस-केश-शिरोजा । सम० ६१ । शिरसिजा । उत्त० ३३८ । क-अज्ञातकुलशीलसहजत्वादिनिर्दिष्टनामक सकार प्राकृतशैलीभव । ज० प्र० २०२ ।

केसभूमी-केशभूमि, केशोत्पत्तिम्यानभूता मस्तकत्वक् । जीवा० २७३ ।

केसमसु-रुमश्रूणि, कूर्चकेशा । भग० ८८ ।

केसर-किञ्चत्क । ज० प्र० ४२ । आचा० ८१ । वर्णविशेष । आचा० २६ । केशरम् । आव० ४१६, ६३५ । ज्ञाता० ६८ । केशर-गन्ध । आव० २७७ । केसरोपलक्षित । जीवा० १७६ । केसरप्रधानम् । जीवा० १२३ । काम्पीत्यनगरे उद्यानविशेष । उत्त० ४३८ ।

केसरचामरवाल-सिंहस्कन्धचमरपुच्छकेशा । ज्ञाता० २२२ ।

केसरपाली-केसरपालि-स्कन्धकेशश्रेणि । ज० प्र० ५३० ।

केसरा-केसराणि-कणिकाया परितोऽवयवा । ज० प्र० २८४ ।

केसरि-द्रवविशेष । ठाणा० ७३ ।

केसरिका-पात्रमुखवन्निका । औष० २१२ ।

केसरिद्रहो-केसरिद्रहो नाम द्रव । ज० प्र० ३७७ ।

केसरिया-केशरिका-प्रमार्जनार्थं चीवरखण्डम् । भग० ११३ । औष० ६५ ।

केसरो-चीवरखण्ड प्रमार्जनार्थम् । ज्ञाता० ११० । प्रति-वासुदेवनाम । सम० १५४ ।

केसरभती- । वय० प्र० २८० आ ।

केसव-केशव-वासुदेव । आव० १९६ । ज्ञाता० २१३ ।

जीवा० १२६ । वसुदेवलघुसुत वासुदेव । उत्त० ४८६ ।

अपरविदेहे जीर्णश्रेष्ठपुत्र, श्रियासजीव । ऋषभपूर्वभव-वैद्यपुत्रस्य मित्रम् । आव० १४६ ।

केसवरिस-केशवर्ष । आव० ७३४ ।

केसवाणिज्ज-केशवाणिज्यम् । दासीर्गृहीत्वाऽन्यत्र विक्रीणाति । आव० ८२६ ।

केसहत्थ-केशहस्तो-धम्मिल्ल । भग० ४६८ ।

केसा-केश-शिरोजा । प्रश्न० ६८ ।

केसि-कीदृशी स्त्री । अनु० १३ ।

केसिआ-केशा विद्यन्ते यस्या सा केशिका । सूत्र० ११६ ।

केसिगोयमिज्ज-केशिगौतमीय, उत्तराध्ययनेषु त्रयोविंश-
तितममध्ययनम् । उत्त० ६ । केशिगौतमीय-उत्तराध्य-
यनेषु त्रयोविंशतितममध्ययनम् । उत्त० ४६७ ।
केसिसामि-केशिस्वामी । भग० १३८ । केशिनामा
आचार्य । भग० ५४८ ।
केसी-पार्श्वपत्य श्रमण । राज० ११८ । निरय० १,
४० । केशी-विगतिद्वारे उदायनस्य भागिनेय । आव०
५३७ । केश्यमिधान कतसत्को दुष्टोऽश्व । प्रश्न०
७५ । उदायनस्य भागिनेय । भग० ६१८ ।
केसुअ-किशुक-पलाशपुष्पम् । ज० प्र० २१२ ।
कंदारक-मह्व । पिण्ड० ६६ ।
कंदत्यं-घातिकर्मवियोग । विधे० ५२७ ।
कोकण-देशविशेष । आचा ५ । व्य० प्र० १६८ अ ।
नि० नू० प्र० ६३ अ । नि० नू० द्वि० ७६ आ ।
कोकणकसाधु-अपध्यानाचरिते साधु । आव० ८३० ।
कोकणग-म्लेच्छविशेष । प्रश्न० १४ । प्रज्ञा० ५५ ।
कोङ्कणक-देशविशेष । आव० ६३ । प्राणातिपातदोष-
विषये उदाहरणम् । आव० ८१८ ।
कोकणगखमणओ-कोङ्कणकक्षपक-मनोदण्डे उदाहरणम् ।
आव० ५७७ ।
कोकणगदेसो-कोङ्कणकदेश-कर्मसिद्धोदाहरणे देशविशेष ।
आव० ४०८ ।
कोकणगरुवं- । ओष० १५६ ।
कोकणगसावगो-कोङ्कणकश्रावक-गुणोदाहरणे श्राद्ध ।
आव० ८२१ ।
कोकारव-कोङ्कारव, पुरद्वारस्योद्घाट्यमानस्याव्यक्तोऽय-
शब्द । दश० ४८ ।
कोंच-म्लेच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ । क्रौञ्च-पक्षिविशेष ।
आव० ३६६ । क्रौञ्च, लोमपक्षिविशेष । जीवा० ४१ ।
चिलातदेशनिवासी म्लेच्छविशेष । प्रश्न० १४ ।
कोचवीरग-क्रौञ्चवीर, अपान्तरालद्वीप । जीवा० ३६८ ।
कोचवीरग-पेटासहस्र जलयानम् । वृ० द्वि० ३२ अ ।
कोचस्तरा-क्रौञ्चस्तरा-विद्युत्कुमाराणा घण्टा । ज० प्र०
४०७ । क्रौञ्चस्तर, क्रौञ्चस्यैव स्वरौ यस्य स । जीवा०
२०७ ।

कोचा-लोमपक्षिविशेष । प्रज्ञा० ४६ ।
कोचावली-क्रौञ्चावलि । जीवा० १६१ ।
कोचासणं-क्रौञ्चामन, यस्यासनस्याधोभागे क्रौञ्चो व्य-
वस्थितः स । जीवा० २०० ।
कोची-द्रविडदेशे नगरी । वृ० द्वि० २२७ अ ।
कौटलवैटलं-कर्मणवशीकरणादि । आव० १६३ ।
कोडग-अत्रियविशेष । नि० नू० प्र० १२ अ ।
कोडलमेढं-कुण्डलमेढ-भृगुकच्छे वाणव्यन्तरविशेषयात्रा-
स्थानम् । वृ० द्वि० १३६ अ । भृगुकच्छे वाणव्यन्तर-
विशेष । वृ० द्वि० १३६ अ ।
कोडिण्णो-कोण्डिन्य-तापसविशेष । आव० २८७ ।
कोडिन्न-कोण्डिन्य-शिवभूतिशिष्य । विशे० १०२२ ।
कोडियायण-चैत्यविशेष । भग० ६७५ ।
कोतिय-कौन्तिकम्-मधुविशेष । आव० ८५४ । महस्म
पदमो मेओ । नि० नू० प्र० १६६ आ ।
कोति-पाण्डुराज्ञो राज्ञी । ज्ञाता० २१३ ।
कोतिय- । नि० नू० प्र० ३६ ।
कोअगडं-पार्श्वजिनस्य प्रथमपारणकस्थानम् । आव० १४६ ।
कोआसिअ-कोआसिते-विकसिते । ज० प्र० ११३ ।
कोआसिय-पञ्चवद्विकसितम् । औप० १७ ।
कोइल-कोकिल-अन्यपुष्ट । उत्त० ६५३ ।
कोइलच्छद-कोकिलच्छद-तैलकण्टक । उत्त० ६५३ ।
कोइलच्छदकुसुमं-कोकिलच्छदकुसुम-कोकिलच्छद-तैल-
कण्टक, तस्य कुसुमम् । प्रज्ञा० ३६० ।
कोइला-लोमपक्षिविशेष । प्रज्ञा० ४६ । कोकिला-पर-
भृत् । प्रश्न० ३७ ।
कोइछ-कोल्लेर-नित्यवासविषये सङ्गमस्थविरहहान्ते नग-
रम् । आव० ५३६ ।
कोउअ-कौतुक-रक्षा । ज० प्र० १८६ । अलङ्कारवि-
शेष । आव० १८२ । मपीपुण्ड्रादि । उपा० ४४ ।
कोउगं-सौभाग्यादिनिमित्त परेपा स्तपनादि । औप०
१०६ । सौभाग्याद्यर्थं स्तपनम् । प्रज्ञा० ४०६ । अव-
तारणकादि । सूत्र० ३२५ । रक्षादिक्रमः । प्रश्न० ३६ ।
कौतुक-रक्षादि । आव० १३० । कौतुक-समवसरणम् ।
वृ० प्र० १६४ अ । मङ्गलकर्म । उत्त० ७१० ।

कोउगामिगा—कौतुकाद् मृगा इव भृगा । उत्त० ५०१ ।
 कोउत—कौतुक—उत्सव । आव० ४३३ ।
 कोउय—कौतुक—रक्षाविधानादि । भग० ५४५ । ललाटस्य
 मुञ्चलस्पशनादीनि । उत्त० ४६० । कौतुकानि—मपीपुण्ड्रा-
 दीनि । निरय० ७ । कौतुक—आश्चर्यम् । व्य० प्र०
 १६३ अ । मपीतिलकादिकम् । भग० १३७ । मपी-
 पुण्ड्रादि । भग० ३१८ । सौभाग्याद्यर्थं स्तपनकम् । भग०
 ५१ ।
 कोउयकरण—कौतुककरण—सौभाग्यादिनिमित्त परस्तपन-
 कादिकरणम् । ठाणा० २७५ ।
 कोऊहल—कौतुक—अपत्याद्यर्थं स्तपनादि । उत्त० ४७६ ।
 कोऊहलपडिया—कोऊहलप्रतिज्ञया—कौतुकेत्यर्थः । नि०
 बृ० प्र० १८४ अ ।
 कोऊहल्ल—कुतूहल, नटादिषु कौतुकम् । दश० २६७ ।
 कौतूहलम् । आव० ४१६ ।
 कोऊहल्लिलो—कुतूहलवात् । ओष० ६८ ।
 कोकतिय—कोकान्तिक—लोमटक, यो रात्रौ को को एव
 रीति । प्रश्न० ७ । लोमटिक, सनखपदश्चतुष्पदविशेष ।
 जीवा० ३८ । काकान्तिका—लोमटका ये रात्रौ को को
 इत्येव रवन्ति । ज० प्र० १२४ । शृगालाकृतिलोम-
 टको रात्रौ को को इत्येव राट्तीति । आवा० ३३८ ।
 कोकतिया—सनखपदचतुष्पदविशेष । प्रज्ञा० ४५ । कोक-
 न्तिका—कुङ्कुडिका । जीवा० २८२ । लोमटका ।
 शाता० ७० ।
 कोकणदे—जलसहविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।
 कोकासवड्डई—कोकाशवड्डको—शिल्पक्रमविषये दृष्टान्त ।
 आव० ४०६ ।
 कोकासिअ—कोकासिते—विकसिते । ज० प्र० २३६ ।
 कोकासिय—कोकासित—पञ्चवद्विकसितम् । जीवा० २७३ ।
 विकसितम् । प्रश्न० ८२ ।
 कोकिला—लोमपक्षिविशेष । जीवा० ४१ ।
 कोकृतिण्—कोकतिया—कुङ्कुडी । प्रज्ञा० २५४ ।
 कोक्कासो—कोकाश—शिल्पेऽर्थोपाजने कोकाश । दश०
 १०७ । नामविशेष । यन्त्रमयकापोतकारक । व्य०
 द्वि० १२७ आ ।

कोक्कुइय—भाण्डा भाण्डप्राया वा । औप० ६६ । कीकुच्यम् ।
 जेष्टाविशेष । उत्त० ७०६ ।
 कोच्चितो—शैशक । व्य० द्वि० १४७ अ ।
 कोच्छुर— । नि० बृ० द्वि० १३४ अ ।
 कोच्छा—कुत्मा—शिवभूत्यादयः । ठाणा० ३६० ।
 कोच्छुभो—मणी । नि० बृ० तृ० ८१ आ ।
 कोज्जय—कुञ्जक, कुवो इति नाम्ना वृक्षविशेष । ज०
 प्र० १६२ ।
 कोटलय—कोटल ज्योतिष निमित्त वा । ओष० १४६ ।
 कोटा—ग्रीवा । प्रश्न० ५६ ।
 कोटिबो—उडवो । नि० बृ० द्वि० ७७ आ ।
 कोटिक—गणविशेष । आवा० ८१ । दश० २४२ ।
 कोटिकादि—गणविशेष । प्रश्न० १२६ ।
 कोटिम—उपरिवद्धभूमिक गृहम् । व्य० द्वि० १०७ अ ।
 उत्त० ७०६ ।
 कोट्टव—कोट्टम्बानि—गोडदेशोद्भवानि । व्य० द्वि० २०४ अ ।
 कोट्ट—ज अडविममे भिल्लपुलिदचाडवन्नजणवयमिस्स दुग्ग
 वसति वणिग्या च जत्थ ववहरति त कोट्ट भवति । नि०
 बृ० द्वि० २१ अ । प्राकार । उत्त० ६०५ । ओष० २१० ।
 अटव्या चतुर्वर्णजनपदयुत भिल्लदुर्गम् । वृ० द्वि० १०५
 अ । प्राकार । प्रश्न० १७ ।
 कोट्टकिरिय—कुट्टनक्रिया—रीडरूपा चण्डिका, महिपकुट्टन-
 क्रियावतीमित्यर्थः । भग० १६४ । तरकुट्टनपरा कोट्ट-
 क्रिया । अनु० २६ ।
 कोट्टग—जत्थ लोगो अडवीए पउरफलाए गतु फलाइ
 सोसेति त कोट्टग भण्णति । नि० बृ० द्वि० १२८ अ ।
 कोट्टक—पुलिदपल्ली । वृ० प्र० १६५ आ । गत्रीपोट्टलकादि-
 भिरानीय नगरादौ विक्रीणाति । वृ० प्र० १४७ आ ।
 लोक प्रचुरफलायामटव्या गत्वा फलानि यावत्पर्याप्त
 गृहीत्वा यत्र गत्वा शोषयति, पश्चाद् गत्रीपोट्टलकादिभि-
 रानीय नगरादौ विक्रीणाति तद् । वृ० द्वि० २६० अ ।
 कोट्टणि—कोट्टन्य—या कोट्टग्रहणाय प्रतिकोट्टभित्तय उत्था-
 प्यन्ते ता । ज० प्र० २०६ ।
 कोट्टपाल—नगर रक्खति जो सो णगररक्खिओ कोट्ट
 पालो । नि० बृ० प्र० १६५ अ ।

कोट्टबलिकरण-कोट्टाय-प्राकाराय बलिकरणम् । कोट्टा-
क्रीडा तेन बलिकरण चन्दिकादे पुरतो वस्तादेरिव उप-
हारविधानम् । प्रश्न० १४ ।

कोट्टरं-छिद्रम् । नि० चू० प्र० १६१ आ ।

कोट्टवीर-शिवभूतिशिष्य । विशे० १०२२ । कोट्टवीर-
शिवभूतेलंघुशिष्य । उक्त० १८० ।

कोट्टा-कोट्टा-क्रीडा । प्रश्न० १७ ।

कोट्टागा-काष्ठतक्षका, वर्द्धकिन । आचा० ३२७ ।

कोट्टितिय-कुट्टयन्तिका तिलादीना चूर्णनिकारिका ।
ज्ञाता० ११७ ।

कोट्टिबा-गोभक्तदानस्थानम् । वृ० द्वि० १३३ अ ।

कोट्टिबे-जत्य गोभक्त दिज्जति । नि० चू० तृ० ४२ अ ।
उडुप । नि० चू० प्र० ४५ अ ।

कोट्टिम-कुट्टिमम् । आव० ५५० ।

कोट्टिमअकोट्टिमाइ-कृत्रिमाकृत्रिमाणि । पठ० ६५-३८ ।

कोट्टिमकारे-शिल्पविशेष । अनु० १४६ ।

कोट्टिल्ल-ह्रस्वमुदगरविशेष । विपा० ७१ ।

कोट्टिल्लयं-मुदगरक । विपा० ७२ ।

कोट्टिइ-कुट्टयति । आव० ३६६ ।

कोट्ट-कोष्ठ-कुशूल । ज० प्र० १५४ । कुशूल । ज०
प्र० १६ । गन्धद्रव्यविशेष । जीवा० १६१ । ज० प्र०
६० । उपरितनगृह, धान्यकोष्ठो वा । ज० प्र० २१० ।
गन्धद्रव्यम् । ज० प्र० ३४ । कोष्ठ-कुशूल । भग०
२७४ । वृ० द्वि० १६८ आ । ठाणा० १२४ । सूर्य०
५ । कोष्ठक, अपवरक । जीवा० १६० । गङ्गासमु-
दायात्मक । भग० ६७६ । धान्यभाजनानि । ठाणा०
१७३ । कोष्ठान् आ-समन्तात् कुर्वन्ते तस्मिन्निति ।
उक्त० ३५१ । अविनष्टसूत्रार्थधारणम् । नदी० १७७ ।
पुलिदपल्ली । नि० चू० द्वि० १४४ अ । कोष्ठ, बुद्धि-
भेद । प्रज्ञा० ४२४ ।

कोट्टए-श्रावस्तीनगर्या चैत्य । भग० ५५२, ६५६, ४८४ ।
आव० ३१२ । राज० १२६ । ज्ञाता० २५१ । निरय०
२२ । श्रावस्तीनगर्या चैत्य । उपा० ५३ । वाणा-
रसीनगर्या चैत्य । उपा० ३१, ३४ । आव० ७१४ ।

कोट्टओ-वट्टमढो सुन्नओ । दश० चू० ८२ । अग्नि-

मालिदओ । नि० चू० प्र० १६२ अ ।

कोट्टग-कोष्ठक-श्रावस्त्या तिन्दुकोद्याने चैत्यविशेष ।
उक्त० १५३ । कोष्ठका-अपवरका । प्रज्ञा० ८६ ।
वृ० प्र० ३१४ अ । ज० प्र० ७६ । अध्ययनापवरक ।
वृ० द्वि० १०७ अ । कोष्ठक-चट्टाना शाला । व्य० द्वि०
४२० अ । आवासविशेष । ओघ० ८२ ।

कोट्टतो-कोष्ठक । वृ० द्वि० ६२ अ ।

कोट्टपुड-कोष्ठपुट-गन्धद्रव्यपुट । जीवा० १६१ । कोष्ठ-
पुटे ये पच्यन्ते ते कोष्ठपुटा-वासविशेषा । ज्ञाता०
२३२ । गन्धद्रव्यविशेष । प्रज्ञा० ३०७ । कोष्ठ-गन्ध-
द्रव्य तस्य पुटा । ज० प्र० ३५ । पुटे परिमितानि
यानि कोष्ठदिगन्धद्रव्याणि तान्यपि परिमेये परिमाणो-
पचारात् कोष्ठपुटानि । जीवा० १६२ ।

कोट्टबुद्धिणो-कोष्ठबुद्धय-यथा कोष्ठके धान्य प्रक्षिप्त
तदवस्थमेव चिरमप्यवतिष्ठते न किमपि कालान्तरेऽपि
गलति, एव येषु सूत्रार्थो निक्षिप्तो तदवस्थावेव चिर-
मप्यवतिष्ठते ते कोष्ठबुद्धय । वृ० प्र० १६३ आ ।

कोट्टबुद्धो-कोष्ठक इव धान्य या बुद्धिराचार्यमुखाद्वि-
निर्गन्ती तदवस्थानी च सूत्रार्थो धारयति न किमपि तयोः
कालान्तरे गलति सा कोष्ठबुद्धि । प्रज्ञा० ४२४ ।
कोष्ठवत्-कुशूल इव सूत्रार्थधान्यस्य यथाप्राप्तस्याविनष्ट-
स्याऽऽज्जन्मघरणाद् बुद्धि-मतिर्येषा ते । औप० २८ ।

कोट्टसमुगयं-कोष्ठसमुदगम् । जीवा० २३४ ।

कोट्टागार-दन्मादित्तण्डाण । नि० चू० प्र० २६५ अ ।
जत्य सणसत्तरसाणि घण्णाणि कोट्टागारो । नि० चू० प्र०
२७२ आ । कोष्ठा-धान्यभाजनानि तेषामागार-गृह
कोष्ठागार धान्यगृहम् । ठाणा० १७३ । कोष्ठा-धान्य-
पत्यास्तेषामागार-तदाधारभूत गृहम् । उक्त० ३५१ ।

कोट्टार-कोष्ठागारम् । आव० ४३५ ।

कोट्टिया-पुरिसप्पमाणा होणाधिया वा चिक्खल्लमती ।
नि० चू० तृ० ५६ अ । कोष्ठिका-लोहादिधातुघमनार्थं
मृत्तिकामयी कुशूलिका । उपा० २१ ।

कुट्टियाओ-कोष्ठिकात्-भूतस्यकुशूलसस्यानाया । आचा०
३४४ ।

कोड्ड-कुदड-कारणिकाना प्रज्ञापराधान्महत्पराधिनोऽ-

राषे अल्प राजग्राह्य द्रव्यम् । भग० ५४४ ।

कोडब-कोलम्बप्रान्त , लोकेऽवनत वृक्षशाखाग्रमुच्यते ।
ज्ञाता० २३६ ।

कोडबिय- । नि० चू० प्र० ११८ अ ।

कोड-कुटिल , कृद्ध । आव० ५३६ ।

कोडल्लय-णयवेमिय । नि० चू० द्वि० ६२ आ ।

कोडालसगुत्तो-कोडालमगोत्र-ऋषभदत्तब्राह्मणस्य गोत्र ।
आव० १७८ ।

कोडालसगोत्त-गोत्रविशेष । आचा० ४२१ ।

कोडि-कोटि-अस्त्रि , विभाग । पिण्ड० ८३ । कोटयो-
विभागा सूक्ष्मपल्पोपमापेक्षयाऽमल्येयखण्डानि वादरप-
ल्पोपमापेक्षया तु कोटय-सङ्ख्याविशेषा । ठाणा० ६१ ।
विभाग । ठाणा० ४५२ ।

कोडिगारा-शिल्पायंभेद । प्रज्ञा० ५६ ।

कोडिण्य-कोडिन्य-शिवभूतेज्यैष्ठ्यशिष्य । उक्त० १८० ।
नगरविशेष । ज्ञाता० ३०६ । कोडिन्य-महागिर्याचा-
र्यशिष्य । आव० ३१६ । कोण्डिन्य-बोटिकशिवभूते-
रादिशिष्य । आव० ३२४ ।

कोडितगणे-महावीरस्य नवमो गण । ठाणा० ४५१ ।

कोडिन्न-कोण्डिन्य-महागिरिसुरीणा शिष्य । विशेषे
६६० । शिवभूते प्रथमशिष्य । विशेषे १०२२ । उक्त०
३२१ । कोण्डिन्य-मिथिलाया श्रीमहागिर्याचार्यशिष्य ।
उक्त० १६३ ।

कोडिन्ना- । ठाणा० ३६० ।

कोडिपडागा-कोटिपताका । आव० ३४२ ।

कोडिय-गाढचम्पितम् । वृ० द्वि० २४३ आ ।

कोडियसहिय-कोटीम्या सहित कोटीसहितम् । मिलितो-
भयप्रत्याख्यानकोटि, चतुर्थ्यादिकरणमेव । आव० ८४० ।

कोडिसहिय-मीलितप्रत्याख्यानद्वयोकोटि चतुर्थ्यादि कृत्वा-
अन्तरमेव चतुर्थ्यादि करणम् । भग० २६६ ।

कोडिसिला-कोटीशिला । आव० १७६ ।

कोडी-कोट्यौ-अग्रे प्रत्याख्यानाद्यन्तकोणरूपे । उक्त०
७०६ । कोटि-पञ्चोत्तर लक्षम् १०५००० । जीवा०
३२५ ।

कोडीए-काट्या-अग्रभागेन । ज० प्र० ६८ ।

कोडीकरण-कोट्योव कोटीकरणम् । दश० १६२ ।

कोडोण-कोट्य-अनेका कोटाकोटिप्रमुखा मट्या ।
ज० प्र० ६५ ।

कोडोणा- । ठाणा० ३६० ।

कोडीमातसा- । ठाणा० ३६३ ।

कोडीवरिस-कोटिवर्ष, लाटजनपदे आर्यक्षेत्रम् । प्रज्ञा०
५५ । कोटीवर्ष-मूलगुणप्रत्याख्यानोदाहरणे स्लेच्छनगरम् ।
आव० ७१५ ।

कोडीसहिय-कोटीम्या-एकस्य चतुर्धदिरेन्तविभागोऽपरस्य
चतुर्धदिरेवारम्भविभा इत्येवलक्षणाभ्या सहित-मिलित
युक्त कोटीसहित मिलितोभयप्रत्याख्यानकोटेश्चतुर्थ्यादि
करणमित्यर्थ । ठाणा० ४६८ । कोटीमहित-कोट्यौ-
अग्रे प्रत्याख्यानाद्यन्तकोणरूपे सहिते मिलिते यस्मिन्स्तत् ।

कोडुब-कौटुम्ब-स्वराष्ट्रविषयम् । जीवा० १६६ ।

कोडुबिअ-कौटुम्बिका-अधिकारिण । ज० प्र० १८८ ।
कतिपयकुटुम्बप्रभवोऽवलगला । ज० प्र० १६० । कौटु-
म्बिक-श्रेष्ठ्यादि । ओष० १२० । कौटुम्बिका मह-
द्विका । वृ० ६५ अ । कौटुम्बिक-कतिपयकुटुम्बप्रभु ।
जीवा० २८० ।

कोडुबित-कौटुम्बिक-कतिपयकुटुम्बप्रभु । ठाणा ४६३ ।

कोडुबिय-कौटुम्बिक-कतिपयकुटुम्बप्रभवोऽवलगला ।
भग० ३१८ । ओष० १४ । कौटुम्बिका-कतिपयकुटुम्ब-
प्रभवो राजसेवका । भग० ११५ । कौटुम्बिका-ग्राम-
महत्तरा । प्रश्न० ६६ । भग० ४७४ । कौटुम्बिका-
कतिपयकुटुम्बनायका । भग० ४६३ । नि० चू० प्र०
७८ आ ।

कोडु-स्फुटम् । आव० ४२० । कौतुक-मनोरथ ।
आव० ४३२ ।

कोड-कुण्ड-पाण्डुरोग , गलत्कोष्ठ वा । वृ० प्र० १७०
अ । रोगविशेष । ज्ञाता० १८१ ।

कोडिउ-कुण्ठी । आव० ६७४ ।

कोडी-कुण्डमष्टादशभेद तदस्यास्तीति कुण्ठी । आचा०
२३३ ।

कोण-कर्णम् । वृ० प्र० १०७ आ ।

कोणगुली-कोणेऽङ्गुलि । आव० ६७६ ।

कोण-कोण-वादनदण्ड । जीवा० १६३ । ज० प्र० ३८ । कोण । आव० ८४२ ।
 कोणओ-लगुडो । नि० चू० प्र० १०५ आ ।
 कोणा-अश्रय । जीवा० १२३ ।
 कोणालग-कोणालक-पक्षिविशेष । प्रश्न० ८ ।
 कोणिए-कूणिक-चम्पानगर्या राजा । भग० ३१६ ।
 कोणिक-चम्पानगर्यधिपति । अन्त २५ । चम्पानगर्या राजा । प्रश्न० १ ।
 कोणिओ-कोणिक, राजविशेष । विपा० ६० । श्रेणि-कपुत्र । दश० ५० । शिक्षायोगहृष्टान्ते श्रेणिकचेल्लणयो पुत्र । य पूर्वभवे कुण्डोश्चमण आसीत् । आव० ६७८ ।
 कोणिक-श्रेणिकपुत्र । व्य० द्वि० ४२६ अ । चम्पाया राजा । ज्ञाता० ३ ।
 कोण्डुआ-जम्बूक । आव० ३५१ ।
 कोतव-उदररोगनिष्पन्न कोतवम् । अनु० ३५ । कोतवो-वरको । नि० चू० प्र० २५५ अ ।
 कोतालि-गोष्टी । नि० चू० तृ० १७ आ ।
 कोताली-गोष्ठी । वृ० द्वि० ३१ आ ।
 कोतुविआ-कुतुपेन बहिष्मि व्यवहारकृत् । वृ० द्वि० १६० आ ।
 कोत्तिया-भूमिनायित । भग० ५१६ । निरय० २५ । औप० ६० ।
 कोत्थ-जनपदविशेष । भग० ६८० । उदरदेश । ज्ञाता० ६८ ।
 कोत्थल-वस्त्रकम्बलादिमय । उत्त० ४५७ ।
 कोत्थलक-वस्ति, अपाटितेनापनीतमस्तकेन निकषित-चर्मन्तिर्वत्तिसर्वास्थ्यादिकचवरेणापापरचर्ममयस्थिगलकस्थ-गितापानछिद्रेण भङ्गीर्णमुखीकृतग्रीवान्तविचरेणाजापश्रो-रन्यतरस्य शरीरेण निष्पन्नश्रर्ममय प्रसेवक कोत्थला-परपर्यायो इति । पिण्ड० १८ ।
 कोत्थलकारिया-कोत्थलकारिका, भ्रमरीविशेष । ग्रह-कारिका । ओष० ११७ ।
 कोत्थलकारी-भ्रमरी । वृ० प्र० २७८ अ ।
 कोत्थलगारिअ-कोत्थलकारिका-ग्रहकारिका । ओष० ११८ ।

कोत्थलगारिया-कोत्थलकारिका-भ्रमरीविशेष । आव० ६२५ ।
 कोत्थलवाहगो-त्रीन्द्रियजन्तुविशेष । जीवा० ३२ ।
 कोत्थुंभरि-कुस्तुम्भर्यो-धान्यककणा । ज० प्र० २४३ ।
 कोत्थुभो-कोस्तुभो-वक्षोमणि । प्रश्न० ७७ ।
 कोदंड-घनु । भग० २६० । उत्त० ३११ । कुदण्डस्तु कारणिकाना प्रज्ञाद्यपराधात् महत्यप्यपराधिनोऽपराधे अल्प राजग्राह्य द्रव्यम् । ज० प्र० १६४ । चाप । ज० प्र० २०६ ।
 कोदूसग-कोद्रवविशेष । भग० २७४ ।
 कोदूसा-धान्यविशेष । भग० ८०२ ।
 कोदूसा-औषधिविशेष । प्रज्ञा ३३ ।
 कोद्व-कोद्रव-धान्यविशेष । भग० ८०२ । दश० १६३ । सूत्र० ३०६ । धान्यविशेष । तृणविशेष । ठाणा० २३४ । औषधिविशेष । प्रज्ञा० ३३ । कोद्रव, धान्य-विशेष । तृणपञ्चके तृतीयोभेद । आव० ६५२ ।
 कोद्वकूरं-कोद्रवतन्दुलम् । आव० २०० ।
 कोद्वजाउलयं-कोद्वोभज्जी । ओष० १६६ ।
 कोद्वोदणसेइया-कोद्रवीदनसेतिका । आव० ६६२ ।
 कोद्वुडभज्जी-कोद्वोभज्जी कोद्वजाउलय । ओष० १६६ ।
 कोद्वालक-एकोरूकद्वीपे वृक्षविशेष । जीवा० ११६ ।
 कोद्वालिय-कुद्वालिक, भूखनित्रविशेष । विष्णु० ।
 कोधे-क्रोधे निश्चितमिति सम्बन्धात् क्रोधाश्रित, मृपेत्यथ । ठाणा० ४८६ ।
 कोप्पर-कूपर । ओष० ३१ । कूपरम् । ५ अ ।
 स्कन्धावार । आव० ६६७ ।
 कोप्परथणी- । नि० चू० द्वि० ११५ ।
 कोमल-श्रोत्रमनसा प्रह्लादकारि । व्य० प्र० ८ ।
 मनीजम् । जीवा० १८८, २६५ । कोमल-सुभग । जीवा० ४७४ ।
 कोमारा-मट्टिया, उत्तामट्टिया । नि० चू० प्र० आ ।
 कोमुद्गजोगजुत्तो-कोमुदीयोगयुक्त-कार्तिकपीर्णमास्यामु-दित । दश० २४६ ।
 कोमुद्गया-कृष्णस्य प्रथमा भेरी । वृ० प्र० ५६ अ ।

कोमुइवारं—कौमुदीवासरम् । आव० ८१६ ।
 कोमुई—कौमुदी । ओघ० ६७ । कौमुदी—कात्तिकी
 पीणिमा । ज० प्र० ११५ ।
 कोमुतिआ—कौमुदीकी—वासुदेवस्य देवतापरिग्रहीता गोशी
 ष्वचन्दनमयी तृतीया भेरी । आव० ६७ ।
 कोमुदि—कौमुदी—कात्तिकी । प्रश्न० ८४ ।
 कोमुदिका—वासुदेवस्य गोशीर्षश्रीखण्डमयी देवतापरिग्र-
 हीता तृतीया भेरी । विशेष० ६१६ ।
 कोमुदित—उत्सववाद्यम् । ज्ञाता० १०० ।
 कोमुदियवारो—कौमुदीमह । आव० ५६२ ।
 कोमुदी—कौमुदी । आव० ३५५ ।
 कोमुदीनिशा—कौमुदीनिशा, कात्तिकपौर्णमासी । ज्ञाता०
 ३५ ।
 कोयव—रूपरित पट, या लोके 'माणिकी' इति प्रसिद्धा ।
 वृ० द्वि० २२० अ । कुतुष । ठाणा० २३४ ।
 कोयवगो—वरक्री । नि० च० द्वि० ६१ अ । रून्धुरिन-
 पट । ज्ञाता० २३२ ।
 कोयवाणि—वस्त्रविशेष । आचा० ३६३ ।
 कोयवि—कौनरी—वृक्षप्रतिनेलिनवूष्यचक्रे द्वितीयो भेद ।
 आव० ६५२ ।
 ६६०—कोरङ्क—पक्षिविशेष । प्रश्न० ८ ।
 ३२१ । कोरङ्क—पुष्पजातिविशेष । ज० प्र० ३४ ।
 उत्त० १५५वीज । दश० १६३ । गुल्मविशेष ।
 कोडिन्ना— । स्थलजम् । प्रज्ञा० ३७ । कोरङ्क ,
 कोडिपङ्क—विशेष । जीवा० १६१ ।
 कोडिय—कोरङ्क—भक्षकच्छे उद्यानम् । व्य० प्र० १७३
 कोडिय
 भयप्र—गुल्मविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 कोडियगुम्मा—कोरङ्कगुल्मा । ज० प्र० ६८ ।
 जटायुधाऊ—पीतवर्ण । (दे०) ।
 ६७—कोरक—मुकुलम् । ठाणा० १८५ । ज० प्र० ५२८ ।
 कोरव—कोरव्य—कोरव्यगोत्र । जीवा० १२१ । कुल
 विशेष । आव० १७६ । कुरव—कुरुवक्षप्रसूता । औप०
 २७ । कुरव—आर्यभेद । ठाणा० ३५८ । कुरव ।
 भग० ४८६ । कुलायभेदविशेष । प्रज्ञा० ५६ ।

(अल्प० ४१)

कोरन्वीया— । ठाणा० ३६३ ।
 कोरिट—कोरिण्ट—कुसुमविशेष । भग० ३१८ । कोर-
 ण्टक—पुष्पजाति । ज्ञाता० २३ ।
 कोरिटक—अग्रवीजा । ठाणा० १८६ ।
 कोरिटमल्लदाम—कोरण्टकमाल्यदाम । प्रज्ञा० ३६१ ।
 कोलबए—कोलम्ब—शाखिशालानामवनतमग्र भाजन वा ।
 अनुत्त० ५ ।
 कोलवो—कोलम्ब—प्रान्त । विवा० ५५ ।
 कोल—कोल—पुण । आव० ६५६ । दश० १५५ ।
 शूकर । ज्ञाता० ७० । वृ० प्र० १४८ अ । बदर ।
 दश० चू० ८० । पिण्ड० १६१ । दश० १७६, १८५ ।
 दरवृणम् । वृ० प्र० २६८ अ । उन्दराकृतिर्जन्तुवि-
 शेष । प्रश्न० ७ । कोड—शूकर । प्रश्न० ७ । कुल-
 बदरम् । भग० २८५ ।
 कोलघरियाओ—कुलग्रहात्—पितृग्रहादागता कोलग्रहिका ।
 उपा० ४८ ।
 कोलगिणी—कोलिकी । आव० ४२१ ।
 कोलचुण्ण—बदरचुण्ण । दश० चू० ८० । बदरसक्तूत् ।
 दश० १७६ ।
 कोलजुतो—कुलौचित्य । व्य० प्र० २२४ अ ।
 कोलट्टिय—कुलालस्यिकम्—बदरकुलक । भग० २८५ ।
 कोलपाणग—पाणकविशेष । आचा० ३४७ ।
 कोलपाले—वरणेन्द्रस्य द्वितीयलोकपाल । ठाणा० १६७ ।
 कोलव—कोलव—तृतीय करणम् । ज० प्र० ४६३ ।
 कोलवाल—बदरकम् । आव० ४२७ ।
 कोलवाससि—कोला—पुणा तेषामावात । सम० ३६ ।
 कोलसुणए—कोलशुनक—मृगयाकुशल आ । प्रज्ञा० २५४ ।
 सूकरस्वरूपघारी । उत्त० ४६० ।
 कोलसुणक—कोलश्वान—महाशूकर । प्रश्न० ७ ।
 कोलसुणग—सनस्वपदचतुष्पदविशेष । प्रज्ञा० ४५ । कोल-
 शुनका—महाशूकरा । ज० प्र० १२४ । पाटयित्वा भक्ष-
 णम् । नि० चू० द्वि० १२६ अ ।
 कोलसुणय—महाशूकर । आचा० ३३८ ।
 कोला—पुणा । नि० चू० द्वि० ८३ अ । नि० चू० प्र०
 २५५ आ । पुणा—तदावातभूते जीवप्रतिष्ठित । आचा०

(३२१)

३३७ ।

कोलाओ-कोल । त० ।

कोलाल-मृदभाजनविशेष । आव० ४८४ । कुलाला-
कुम्भकारा । उपा० ४२ ।कालालिए-कालालानि-मृदभाण्डानि पण्यमस्येति कौला-
लिक । अनु० १४९ ।कोलालिया-कर्मरियभेदविशेष । प्रज्ञा० ५६ । कोला-
लिका-कुलालक्रयविक्रयिण । वृ० द्वि० १७५ अ ।कोलावास-कोला-घुणकीटकास्तेपामावास । आचा०
२९३ । घुणावास । आचा० ४१० । कोला-घुणास्त-
दावासभूत कोलावास । आचा० ३३७ ।कोलाहल-विलपिताऽऽक्रन्दितादिकलकल । उक्त० ३०७ ।
बहुजनमहाध्वनि । ज्ञाता० २२० । जीवा० १७३ ।
बोल । प्रज्ञा० ९७ । आर्त्तशकुनिसमूहध्वनि । भग०
३०६ । आर्त्तशकुनिसमूहध्वनि । ज० प्र० १६७ ।कोलाहलभूत-कोलाहल - विलपिताऽऽक्रन्दितादिकलकल
कोलाहल एव कोलाहलक स भूत इति जातो यस्मि-
स्तत् कोलाहलकभूतम् । उक्त० ३०७ ।कोलाहलवभूए-कोलाहल - आर्त्तशकुनिसमूहध्वनिस्त भूत
प्राप्त कोलाहलभूत । भग० ३०६ ।कोलाहा-दर्बकअहिभेदविशेष । जीवा० ३९ । प्रज्ञा०
४६ ।

कोलिअतंतुय-कोलिकतन्तुकम् । ओष० ११७ ।

कोलिओ-कृतिकर्मदृष्टान्ते द्वारिकाया वासुदेवभवतो वीर-
काभिष कोलिक । आव० ५१३ ।

कोलिकपुटक-वाद्यविशेष । भग० २१६ ।

कोलिग-कोलिक-जीवविशेष । वृ० द्वि० १६४ अ ।

कोलिगजालग-कोलिकजालकानि-जालकाकारा कोलि-
काना लालातन्तुसन्ताना । वृ० प्र० २७८ अ ।

कोलिय-कोलिक-तन्तुवाय । नन्दी० १६५ ।

कोलियकः-लूता । ओष० १२६ ।

कोलियकण्ठा-कोलिककन्या विषभोजननिवृत्ती दृष्टान्त ।
आव० ५५६ ।

कोलियगो-कोलिक । उक्त० १०० ।

कोलियापुडिगो-मङ्गडसताणओ । नि० चू० प्र० २५५ ।

आ ।

कोलुण-कारुण्यम् । नि० चू० द्वि० ५८ आ ।

कोलेज्जाओ-अधोवृत्तखाताकाराद् असयत । आचा०
३४४ ।कोल्लइर-सगमस्थविरविहारभूमि । नि० चू० द्वि० ९५
आ । कोल्लकिर-क्रीडनघात्रीदोषविवरणे नगरम् । पिण्ड०
१२५ ।कोल्लगाणुगो-जो रयहरणसिजेज्जाए उवग्गाहियपादपुछणे
वा ठितो वा एति चिट्ठति वा । नि० चू० वृ० १३७ अ ।कोल्लयग्गामे-वर्द्धमानजिनस्य प्रथम पारणकस्थानम् ।
आव० १४६ ।

कोल्लयर-कुल्लयर-नगरविशेष । उक्त० १०८ ।

कोल्लर-हस्तिन उपरि कोल्लररूपा 'गेल्लि' या मानुप
गीलतीव । भग० १८७, ३९९ ।कोल्लाए-सन्निवेश । उपा० २, १४ । सन्निवेश । महा-
वीरस्वामिविहारभूमि । भग० ६६२ ।कोल्लाकसन्निवेशं-वर्द्धमानजिनस्य विहारभूमि । आव०
२०० ।कोल्लाग-कोल्लाक-सन्निवेश । महावीरस्वामिविहारभूमि ।
आव० १८८ ।कोल्लागसन्निवेश-कोल्लागसन्निवेश-व्यक्तसुधर्मगणधरयो-
जन्मभूमि । आव० २५५ ।कोल्लुकपरपर-महाराष्ट्रप्रसिद्धकोल्लुकचक्रपरपरन्याय ।
वृ० प्र० ९० आ ।

कोल्लुगा-सिगाला । नि० चू० प्र० १७५ अ ।

कोल्लुकं-इक्षुयन्त्रम् । वृ० द्वि० १९९ आ ।

कोल्लुगाणूगे-क्रीष्टुकानुग । आचार्याणा तृतीया उपमा ।
भिक्षो तृतीया उपमा । व्य० प्र० १२१ आ ।

कोव-कोप-क्रीषोदयात्स्वभावाच्चलनमात्रम् । भग० ५७२ ।

कोवधर-कोपग्रहम् । विपा० ८३ ।

कोवडिओ-केतराती । दीणारो । नि० चू० प्र० ३३० अ ।

कोवपिण्ड-कोपपिण्ड-कोहप्रसादात् पिण्ड लभते न कोप-
पिण्ड । नि० चू० द्वि० १०० अ ।कोविए-कोविद-पण्डित । उक्त० ४८२ । लब्धशास्त्र-
परमार्थ । उक्त० ४१९ ।

कोविओ-कोविद-ससारविमुखप्रज्ञतया पण्डित । पिण्ड० ७२ ।

कोवियप्पा-कोविदात्मा-कोविद-लब्धशास्त्रपरमार्थ आत्मा-ज्येति । उक्त० ४२० ।

कोविया-खोडिया-नाशिता । नि० चू० द्वि० १०८ आ ।

कोवेइ-कोपयति । विशेष० ६५६ ।

कोश-घटस्यादौ आकार । विशेष० ६३८ ।

कोशक- । आचा० ३५७ ।

कोशकारकोट- । दश० २७३ ।

कोशलजनपद-कोशलजनपदोऽप्यभिधीयते यत्र अयोध्या नगरीति । ज्ञाता० १२५ । पिण्ड० ६८ ।

कोशाला-देशविशेष । पिण्ड० ६८ ।

कोशातकी-तिक्तरसपरिणता । प्रज्ञा० १० । वल्ली-विशेष । आचा० ३० ।

कोशिकार-कीटविशेष । आचा० ७१ ।

कोष्ठक-श्रावस्तीनगयी तैन्दुकोद्याने चैत्य । विशेष० ६३५ ।

कोष्ठ-लक्षणहीनम् । अनु० १०२ । वाससमुदाय । भग० ७१३ । धान्यपत्न्य । उक्त० ३५१ ।

कोष्ठबुद्धिता-ऋद्धिविशेष । ठाणा० ३३२ ।

कोस-कोष-भाण्डागार चर्मलताद्यनेकवस्तुरूपम् । उक्त० ३१६ ।

कोस-सराव । दश० चू० ६६ । जहि रयणादिय दव्व सो । कोश । नि० चू० प्र० ३४ आ । कोश-आश्रय । प्रश्न० ६४ । समुदायो । नि० चू० द्वि० ६२ आ । कोश-गव्यूतम् । उक्त० ६८६ । कोश-वारकादिभाजनम् । सूत्र० ११८ ।

कोसव-एकास्थिकवृक्षविशेष । भग० ७०५, ८०३ । प्रज्ञा० ३१ ।

कोसबगडिय-

कोसबवण-कोशाम्बवन-कृष्णस्य कालकरणस्थानम् । अन्त० १६ ।

कोसबाहार-आर्यसुहस्तिविहारभूमि । द्रमकदीक्षा-स्थानम् । नि० चू० प्र० २४३ अ ।

कोसबि-कोशाम्बी-यमुनातीरे नगरीविशेष । विशेष० ४६५ । वर्धमानस्वामिविहारभूमि । भग० ५५६ ।

आव० २२१ । शतानीकराजधानी । भग० ५५६ । विपा० ६८ । आव० २२२ ।

कोसबिय-कोशाम्बी. अज्ञातोदाहरणेऽजितसेनराजधानी । आव० ६६६ ।

कोसबी-कोशाम्बी-नगरीविशेष । उक्त० २१४, १६३, ३७६ । यज्ञदत्तद्विजस्थानम् । उक्त० १११ । वत्सदेश-राजधानी । वृ० द्वि० १६७ आ । द्रमकप्रव्रज्यास्थानम् । वृ० द्वि० १५३ आ । वर्धमानस्वामिपारणकस्थानम् । आव० २२५ । दुर्गन्धाया उत्पत्तिस्थानम् । उक्त० १२३ । नगरीविशेष । ज्ञाता० २५३ । वत्यजनवणगरी । नि० चू० वृ० १६ अ । भग० ५५६ । नगरीविशेष । उक्त० ४४ । दश० ४६ । तापसश्रेष्ठि-स्थानम् । उक्त० ६६ । वत्सजनपदे आर्यक्षेत्रम् । प्रज्ञा० ५५ । जितशत्रुराजधानी । उक्त० २८६, २८७ । धनपालराजधानी । विपा० ६५ । पद्मप्रभजन्मभूमि । आव० १६० । शिक्षायोगदृष्टान्ते हारोत्पत्तिविषये नगरी । आव० ६७६ । भात्रप्रतिक्रमणदृष्टान्ते नगरी । आव० ४८५ । अज्ञातोदाहरणेऽजितसेनराजधानी । आव० ७०० । सपइस्स उत्पत्तिद्वारा । नि० चू० वृ० ४४ आ ।

कोसबीओ-कोशाम्बीक । आव० ६३ ।

कोसकोट्टागरकहा-कोशो-भाण्डागार, कोष्ठागार-धान्यागार, तत्कथा कोशकोष्ठागारकथा । ठाणा० २१० ।

कोसकोट्टारे-कोशकोष्ठागार, राज कोशकोष्ठागारसम्बन्धी-विचार । राजकथायाश्चतुर्थभेद । आव० ५८१ ।

कोसग-कोशक-चर्मपञ्चके चतुर्थो भेद । ठाणा० २३४ ।

कोश-चर्मपञ्चके चतुर्थो भेद । आव० ६५२ । नख-भगरक्षकश्चर्मकोश । वृ० द्वि० १०१ अ । अगुलीनाम-गुष्ठस्य वा छादक स कोशक । वृ० द्वि० २२२ आ ।

कोसय-कोश । आव० ६२५ ।

कोसल-देशविशेष । उक्त० ३७५ । भग० ६८० । कोश-लक-कोशलदेशोत्पन्न । व्य० द्वि० २१६ आ ।

कसलग-कोशलक-कोशलदेशीय । पिण्ड० १६७ ।

कोसलपुर-सुमतिनाथजन्मभूमि । आव० १६० ।

कोसला-कोशाला-अयोध्या, तज्जनपदोऽपि कोशाला ।

भग० ३१७ । अयोध्या । जं० प्र० १३६ । कोशला-
जनपदविशेष । ज्ञाता० १३० । प्रज्ञा० ५५ । कोशला-
अचलगणधरजन्मभूमि । आव० २५५ ।

कोसलाउरे-कोशलपुरे-मायोदाहरणे नगर, यत्र पूर्वभये
घनपतिघनापहभार्ये नन्दनेभ्यस्य श्रीमतिकान्तिमतिदुहि-
तरी जाते । आव० ३६४ ।

कोसलि-कोशलदेशोत्पन्नत्वात् कौशलिक । ठाणा०
३२७ । कोशलाया-अयोध्याया भव कौशलिक । जं० प्र०
१३६ । कोशलदेशे भव कौशलिक । सम० ६० ।

कोसलिय-कौशलिक-देशविशेष । उत्त० ३४४ ।
कोसा-कोशा, पाटलिपुत्रे गणिका । आव० ४२५ । वेद्या,
यस्या गृहे स्थूलभद्रो द्वादशवर्षं यावत् स्थित । आव०
६६५ ।

कोसातकी-तिवतरसे दृष्टान्त । उत्त० ६७६ ।
कोसि-कोशी-प्रतिमा । ज्ञाता० ५७ ।
कोसिओ-कौशिकनामा अश्ववणिक् । आव० २२० ।
कौशिकनामा ब्राह्मणविशेष । आव० १७१ । कौशिक-
तापस्पुत्र । आव० १७६ ।

कोसिकारकीड-कोशिकारकीट-आत्मवेष्टक कीटविशेष ।
प्रश्न० ६१ ।

कोसिता-कौशिका-षड्गुलकादय । ठाणा० ३६० ।
कोसिय-कौशिक-हस्तगोत्रम् । जं० प्र० ५०० ।
कोसियगोत्रे-कौशिकगोत्रम् । सूर्य० १५० ।

कोसियज्ञो-कौशिकार्यं-आर्जवोदाहरणे चम्पायामुपा-
ध्याय । आव० ७०४ ।

कोसी-नदीविशेष । ठाणा० ४७७ । कोश-परिवार ।
सूत्र० २७६ । कोशी-प्रतिमा । उपा० २४ ।

कोसेल्ल-कौशेयक-कौशेयककारोद्भव वस्त्रम् । प्रश्न० ७१ ।
वस्त्रम् । औप० १० । कौशेय-त्रसरितन्तुनिष्पन्नम् ।
जं० प्र० १०७ । वेढ्यकारिणो । नि० चू० ४३ आ ।
वस्त्रविशेष । जं० प्र० २०२ ।

कोसेय-कौसेय-त्रसरितन्तुनिष्पन्न वस्त्रम् । जीवा० २६६ ।
कोहडा-कूष्माण्डा-पुष्फला । अनु० १६२ ।

कोह-कारणेकारणे वाजितक्रूराध्यवसाय क्रोध । आचा०
१६१ । तत्रात्मीयोपघातकारिणी क्रोधकर्मविपाकोदयात्

क्रोध । आचा० १७० । क्रोधन-क्रुध्यति वा येन स
क्रोध-क्रोधमोहनीयसम्पाद्यो जीवस्य परिणतिविशेष
क्रोधमोहनीयकर्मैव । ठाणा० १६३ । अप्रीतिलक्षण ।
उत्त० २६१ । क्रोध-अप्रीतिपरिणाम । जीवा० १५ ।
क्रोध-नोकर्मद्रव्यक्रोध-चर्मकारचर्मकोथो नीलकोथा-
दिश्च । विशेष० ११७० । क्रोध । आव० ८४८ ।
क्रोध-सप्तम उत्पादनदोष । पिण्ड० १२१ । पण्ड
पापस्थानकम् । ज्ञाता० ७५ । कोथ-कुथितत्वं शटित
वा । भग० १६८ ।

कोहणिसिंसा-क्रोधनि सृता-क्रोधानि सृता, क्रोधाद्विनि-
र्गतेति । प्रज्ञा० २५६ ।

कोहण-क्रोधन-रुक्त्वा क्रुद्धोऽस्य तक्रुद्धो भवति । नवम-
मसमाधिस्थानम् । सम० ३७ । क्रोधन-य सकृत्क्रुद्धो-
ऽत्यन्तक्रुद्धो वा भवेत् । नवममसमाधिस्थानम् । आव०
६५३ ।

कोहणिसिंसा-क्रोधनिसृता-मृपाभावाभेव । दश० २०६ ।
कोहद्विवेग-क्रोधविवेक-कोपस्याग, तस्य दुरन्ततादिपरि-
भावेनोदयनिरोध । भग० ७२७ ।

कोहसन्ना-क्रोधोदयादावेशगर्भा प्ररुक्लनयनदन्तच्छदस्फुर-
णादिवेष्टैव सजायतेऽनयेति क्रोधसज्ञा । भग० ३१४ ।
क्रोधवेदनीयोदयात्तदावेशगर्भा पुरुषमुखवदनदन्तच्छदस्फु-
रणवेष्टा क्रोधसज्ञा । प्रज्ञा० २२२ ।

कोहा-क्रोधा-क्रोधानुगता । आव० ५४८ ।
कोहाड-प्रहरणविशेष । नि० चू० द्वि० ३१ आ ।
कोहडियाकुसुमेड-कुष्माण्डिकाकुसुम-पुष्फलीपुष्प । जं०
प्र० ३४ ।

कोहिल्लो- । ओघ० ६८ ।
कोहेतु-को हेतु-का उपपत्ति । सूर्य० २२ । किं कार-
णम् । सूर्य० १३ ।
कौकुच्यं-दुष्टकायप्रचारसयुक्त हास्य असम्यो वाक्प्रयो-
गश्च । (त० ७-२७) ।

कौटलं-अर्थशास्त्रम् । ज्योतिष निमित्त वा । ओघ०
१४६ ।

कौटिल्यं-मायी । दश० २५४ ।
कौटुंबिक-कर्पक ।

कौतुक-शुश्रूषण, बन्धकडकादिवन्धन, एतत् सर्वमपि
कौतुकमुच्यते । वृ० प्र० २१५ अ ।

कौतुका- । भग० २३ ।

कौमोदकी-वासुदेवस्य गदा । उत्त० ३५० । गदाविशेष ।
प्रश्न० ७७ । गदा, लकुटविशेष । सम० १५७ ।

कौलिक-कोकिलजातीय पुरुषविशेष । नदी० १५५ ।

कौलिकी-कोकिलजातीया-आमरम्, उत्पातिकीबुद्धे-
हंशान्त । नदी० १५५ ।

कौशलिकतया- । ठाणा० ४०१ ।

कौशाम्बकानने-वनविशेष । ठाणा० ४३३ ।

कौशिक- । दश० २१३ । दश० २१२ ।

कौशेयकानि-वस्त्रविशेषभूतानि । सम० १५८ ।

कौसुम-रागविशेष । रञ्जनविशेष । ज० प्र० १८८ ।

कल्लिय-स्खलितम् । विशेष० ४०६ ।

कलाय-ख्यात, कथित, प्रसिद्धम् । प्रज्ञा० ६८ ।

क्रतु-सयूपो यज्ञ एव । विशेष० ७८५ ।

क्रम-गति, प्रवृत्ति । विशेष० २२० ।

क्रममङ्ग-यथैको जीव एक एवाजीवेत्यादि । आव०
५६६ ।

क्रममङ्गका-मङ्गलस्य द्वितीयभेद । ठाणा० ४७८ ।

क्रयाणक-द्रव्यसमूह । नदी० १५० ।

क्राकचव्यवहार-क्रकचेन काष्ठस्य तद्विषय सङ्ख्यान
कल्प एव यत्पादया क्राकचव्यवहार । ठाणा० ४६७ ।

क्रियानय-नयविशेष । दश० ८० ।

क्रियाविशाल-कायिक्यादिक्रियाविशाल सयमद्रियाविशाल
च । नदी० २४१ ।

क्रियासिद्धि-इहैव मोक्षावाप्तिलक्षणा । आचा० ४१६ ।

क्रोडारथ-क्रोडार्थ रथ । रथस्य प्रथमो भेद । जीवा०
१८६ ।

क्रोत-साध्वकल्यमशानादि । दश० २०३ । प्रश्न० १४४ ।

क्रूरच्छाणि- । नि० चू० प्र० ३२३ अ ।

क्रूराणि-क्रूराणि, निर्दयानि निरनुक्रोशानि । नि० चू०
प्र० १६६ ।

क्रोधकारण-गर्व । आचा० १६४ ।

क्रोधनत्वं-अत्यन्तक्रोधनत्वम् । नवममसमाधिस्थानम् ।

प्रश्न० १४४ ।

क्रोधादिपिण्ड-क्रोधमानमायालोभैरवात् क्रोधादिपिण्ड ।

आचा० ३५१ ।

क्रोधादिमान-क्रोधादीना मानम् । आचा० १६४ ।

क्रौंचारि-कार्तिकेय । आचा० २६ ।

क्रौञ्चिकी-श्रीकृष्णस्य नैमित्तिक । उत्त० ४६० ।

क्रणित-शब्दितम् । आव० ६४६ ।

क्रणिता-काचिद्वीणा । जीवा० २६६ ।

क्वथित-प्रधानम् । जीवा० २६८ ।

क्वथितोदक-उष्णोदकम् । दश० २२८ ।

क्वाथ-फाणितम् । प्रज्ञा० ३६४ ।

क्ष

क्षणक्षयिभावप्ररूपक-सामुच्छेद । आव० ३११ ।

क्षणमात्र-पलमात्रम् । नदी० १५५ ।

क्षणिक- । ओष० ७२ ।

क्षणीभूत-स्तिमितम् । ओष० १८४ ।

क्षपकषि-भिक्षुविशेष । उत्त० ४१८ ।

क्षपण-अनारोपणम्, प्रत्ये चतु सेतिकाऽतिरिक्तधान्यस्येव
फाटनमित्यर्थ । ठाणा० ३२६ ।

क्षपणोपसम्पत्-चारित्र्यनिमित्त क्वचित्क्षपणार्थम् । आव०
२७१ ।

क्षयनिष्पन्न-तत्फलरूपो विचित्र आत्मपरिणाम, केवल-
ज्ञानदर्शनचारित्र्यादि । ठाणा० ३७८ ।

क्षयोपशम-अर्द्धविध्यातानलोद्धट्टनसमता नीतम् । आव०
७६ ।

क्षान्त-क्षामितसमस्तप्राणिगण । आचा० २६१ ।

क्षान्नखानक-सन्धिच्छेदक । प्रश्न० ४६ ।

क्षारोदका-आमलकोदका । पिण्ड० ६५ ।

क्षाल-निर्द्धमन । ठाणा० २६४ ।

क्षीर- । जीवा० १६१ ।

क्षीरकाकोली-साधारणवनस्पतिविशेष । आचा० ५७ ।

क्षीरपूरम्- । जीवा० १६१ ।

क्षीरबिडोलिका-साधारणवनस्पतिकायिकभेद । जीवा०
२७ ।

क्षीररसा-त्रापीनाम् । ज० प्र० ३७१ ।
 क्षीरवर-द्वीपविशेष । अनु० ६० ।
 क्षीराश्वत्त्व-ऋद्धिविशेष । ठाणा० ३३२ ।
 क्षीराश्व-क्षीरवन्मधुरवक्ता । आचा० ६८ ।
 क्षीरिका-साधारणवनस्पतिकायिकभेद । जीवा० २७ ।
 क्षीरोद-क्षीररसास्वाद समुद्र । अनु० ६० ।
 क्षुद्रिका-सर्वतोभद्राप्रतिमाया प्रथमो भेद । ठाणा० २६२ ।
 क्षुद्रकीकण्टको- । नि० चू० तृ० १०० आ ।
 क्षुद्रघण्टा-घण्टिका, किङ्किण्य । ज० प्र० ५२६ ।
 क्षुध इति कर्मण । नि० चू० तृ० ८५ अ ।
 क्षुभता-आकुला । ओष० ७१ ।
 क्षुरप्रसस्थितं-रसनेन्द्रियसंस्थानम् । भग० १३१ ।
 क्षुरिका-शूलविशेष । जीवा० १६२ । नदी० १६४ ।
 आभरणविशेष । पिण्ड० १२४ ।
 क्षुल्लककुमार-श्रमणविशेष । सूत्र० ७२ ।
 क्षुल्लकमव- । ठाणा० ८६ ।
 क्षुल्लहिमवत्-हिमवद्वर्षधरपर्वते द्वितीयकूटम् । ठाणा० ७२ ।
 क्षुल्लिका-भद्रोत्तरप्रतिमाया प्रथमो भेद । ठाणा० २६३ ।
 क्षुल्लिकाविमानप्रविम्वित - । ठाणा० ५१३ ।
 क्षेत्र-आर्यस्य द्वितीयभेदे प्रथम । सम० १३५ ।
 क्षेत्रगणितं-रज्जुगणितम् । ठाणा० २६३, ४६७ ।
 क्षेत्रग्रहणलक्षणैका-सङ्ग्रहपरिज्ञासम्पत्, प्रथमो भेद ।
 उक्त० ४० ।
 क्षेत्रप्रत्युपेक्षणा-कायोत्सर्गनिषेधनशयनस्थानस्य स्थण्डि-
 लानां मार्गस्य विहारक्षेत्रस्य च निरूपणा । ठाणा० ३६१ ।
 क्षेत्रमरण-यस्मिन् क्षेत्रे मरण इङ्गिनीमरणादि वर्ण्यते
 क्रियते वा, यदा वा तस्य शस्याद्युत्पत्तिस्तत्त्वमुपहन्यते
 तदा तत् । उक्त० २२६ ।
 क्षेत्रविज्ञानं-किमिदं मायाबहुलमन्यथा वा ? तथा साधु-
 भिरभावित भावित वा नगरादीति विमर्शनम् । प्रयो-
 गमत्तिसम्पत् तृतीयो भेद । उक्त० ३६ ।
 क्षेत्रार्या-कर्मभूमिजाता । त० ३-१५ ।
 क्षेत्रोपक्रम-क्षेत्रविनाश । अनु० ४८ ।
 क्षेम-तत्तदुपद्रवाद्यभावापादनम् । राज० १०६ ।
 क्षेमङ्कर-आध्याया परित्तितद्वारे वसन्तपुरे निलयश्रेष्ठि-

पुत्र । पिण्ड० १०० ।

क्षौमः-आकस्मिक सत्रास । ओष० १६ ।

क्षौमकं-वस्त्रम् । ठाणा० ५१२ ।

ख

खं-आकाशम् । आव० ८५० ।

खंघकरणी-कुडभकरणी साव्युपकरणम् । वृ० द्वि०
 २५३ अ ।

खज-खज-पादविकल । वृ० द्वि० ११६ अ ।

खजणं-खज्जन-दीपमल्लिकामल, स्नेहम्यक्तशकटाक्षवर्ष-
 णोद्भव वा । प्रज्ञा० ३६१ । ज० प्र० ३२ । दीपमल ।

वृ० द्वि० ६२ अ० । खज्जन । सूर्य० २८७ । ज्ञाता० ६ ।

खजन-खज्जन दीपादीनाम् । ठाणा० २१६ । दीपादि-

खज्जनतुल्य पादादिलेपकारी कर्हमविशेष एव । ठाणा०

२३५ । स्नेहाम्यक्तशकटाक्षवर्षणोद्भूतम् । उक्त० ६५२ ।

लोभस्य लक्षणसूचक । आचा० १७० ।

खंजरीट-जीवविशेष । दशा० १४१ ।

खंड-शर्करा । वृ० प्र० ७५ आ । अनु० १५४ । भग्न-

कर्ण । विशेष० ६३० । भिन्न । जीवा० १३० । इक्षु-

विकार । उक्त० ६५४ । मधुशर्करा वा । जीवा०

२६८ । लवणम् । ओष० १३७ । पव्वदेससहित । नि०

चू० तृ० २३ अ० । खण्डम् । प्रज्ञा० ३६४ । आचा०
 ६७ ।

खण्डकण्ठो-खण्डकर्णं-अवन्तीपतेर्मन्त्री । व्य० प्र०
 १४६ आ ।

खंडकुटो-खंडकुटो नाम यस्य कर्णौ बोटी स पानीयमून
 गृह्णाति । वृ० प्र० ५४ अ ।

खण्डकुडे-खण्डकुट । आव० १०१ ।

खण्डग-खण्डप्रपातगुहाकूट, वेताढ्यकूटनाम । ज० प्र०

३४१ । खण्डप्रपाता नाम वेताढ्यगुहा । ठाणा० ४५४ ।

खंडगप्पवायगुहा-खण्डप्रपातगुहा । आव० १५१ ।

खंडगमल्लगं-खडमल्लक-खण्डशराव भिक्षाभाजनम् ।

ज्ञाता० २००, २०३ ।

खंडघण्डगं-खण्डघटक-पानीयभाजनम् । ज्ञाता० २००

२०३ ।

खडना-विराधना । प्रश्न० ७ ।

खडपट्टे-खण्डपट्ट-धूर्त । विपा० ७२ । खण्ड-अपरिपूर्ण पट्ट परिधानपट्टो यस्य मद्यद्यूतादिव्यसनाभिभूततया परिपूर्णपरिधानाश्राप्ते ते खण्डपट्टा-धृतकारादयः, अन्यायव्यवहारिणः, धूर्ता वा । विपा० ५६ ।

खण्डपाडिय-खण्डपाडित । विपा० ५६ ।

खण्डपवाप्रगुहाकूड-खण्डप्रपातगुहाधिपदेवनिवासभूत कूट खण्डप्रपातगुहाकूटम् । ज० प्र० ७७ ।

खण्डप्रपात-गुहाविशेष । ठाणा० ७१ ।

खण्डभेद-क्षितमृत्पिण्डस्येव । ठाणा० ४७५ ।

खण्डभेद-खण्डभेद-लोष्टादेरिव य खण्डशो भवति । भग० २२४ ।

खण्डरक्ष-खण्डरक्ष-दण्डपाशिक । राय० २ । खण्डरक्ष । उत्त० १६५ । दण्डपाशिक शुल्कपालो वा । औप० २ । भ्रमणोपासकविशेष । आव० ३१७ । शुल्कपाल । प्रश्न० ३० । शुल्कपाल कोट्टपालो वा । प्रश्न० ४६ ।

खण्डरक्ष-खण्डरक्षा-राजगृहे श्रावकविशेषा । विशेष० १६१ । दण्डपाशिका शुल्कपाला वा । ज्ञाता० २ । दण्डपाशिका । ज्ञाता० २३६ । हिडिका । वृ० द्वि० १८० आ ।

खण्डलक- । औष० १८७ ।

खण्डशर्करा-मत्स्यण्डो । ज० प्र० १०५ । प्रज्ञा० ३६६ । जीवा० २६८ ।

खडाखण्डिकतो-खण्डखण्डीकृत । आव० ६३ ।

खडाखण्डोह-खण्डश । आव० ३७० ।

खडाभेद-खण्डभेद । लोहखण्डादिवत् । प्रज्ञा० २६७ ।

खण्डिअ-खण्डितम् । देशतो भग्नम् । आव० ५७२ । आव० ७७८ ।

खण्डिअ-खण्डिक-छात्र । उत्त० ३६४ ।

खण्डिओ-छात्र । आव० ५६१ ।

खण्डितअ-खण्डयितु-देशत भङ्गितुम् । ज्ञाता० १३६ ।

खण्डिय-खण्डित-दण्ड इव विभागेन खिन्नम् । प्रश्न० १३४ ।

खण्डिक-छात्र । आव० २४६ । उत्त० ३६७ । विशेष० ६८६ ।

खडी-खण्डि-अपहारम् । विपा० ५६ ।

खडीओ-प्राकारच्छिद्ररूपा । ज्ञाता० ८१ ।

खंत-पिता । वृ० वृ० ३२ आ । पिण्ड० १२७ । क्षमो-मेत क्षान्त । सूत्र० २६८ । वृद्ध । उत्त० १२८ । आव० ३६६ । दश० ८६ । पिता । आव० ३०४ ।

खंतपुत्तो-वृद्धपुत्र । आचा० ६४ ।

खति-क्रोधनिग्रह । ज्ञाता० ७ ।

खतिखमे-क्षान्त्या क्षमते न त्वसमर्थतया योऽसौ क्षान्ति-क्षम-अनगर । भग० १२२ ।

खंतिखमाते-क्रोधनिग्रहेण क्षमा-मर्षण न त्वशक्तयेति क्षान्तिक्षमा । ठाणा० १४६ ।

खतिया-जननी । औष० १६३ । पिण्ड० १२६, १२७ ।

खतिसुद्धि-क्षान्ति-क्षमा शुद्धि-आशयविशुद्धता, क्षान्ते शुद्धि-निर्मलता क्षान्तिसुद्धि । उत्त० ५८ ।

खती-क्षान्ति-क्रोधनिग्रह तज्ज-यत्त्वादहिंसाजि क्षान्ति । अहिंसायाञ्जयोदश नाम । प्रश्न० ६६ ।

खतेण-पितरि गृहिते । नि० ब्रू० प्र० १७६ अ ।

खद-स्कन्द-कार्तिकेय । भग० १६४ । ज० प्र० १२३ । ज्ञाता० ४६, १३६ । जीवा० २८१ । पात्रालके ग्रामकूट-पुत्र । आव० २०१ ।

खदए-स्कन्दक श्रावस्तीनगर्या कात्यायनगोत्रो गदभालि-शिष्य स्कन्धक परिभ्राजक । भग० ११२, १२४ । स्कन्दक-स्कन्दकसम्बन्धयुद्देशक । भग० २१२ । भग० ३२१, ३२४, ४५६, ५१८, ५२३, ५५२, ५५४, ६२४ । श्रावस्तीनगर्या जितशत्रो पुत्र । वृ० द्वि० १५२ आ । जितशत्रुराजपुत्र । उत्त० ११४ । भगवत्या द्वितीय-घत उद्देशक । ज्ञाता० १२४, १६८ ।

खदगगच्छो-दृष्टान्तविशेष । नि० ब्रू० प्र० ३०३ अ ।

खदगपडिमा-स्कन्दप्रतिमा । आव० २२१ ।

खदगाह-स्कन्दग्रह-उन्मत्तताहेतु । भग० १६७ ।

खदगो-आयविराहणाए दिदृष्टो । नि० ब्रू० वृ० ४४ अ । स्कन्दक । अन्त० १८ । चपाणाम् नगरी, तस्य खदगो राया । नि० ब्रू० वृ० ४४ अ ।

खदमह-स्कन्दस्य-कार्तिकेयस्य प्रतिनियतदिवसभावी उत्सव स्कन्दमह । जीवा० २८१ । कार्तिकेयोत्सव । ज्ञाता०

४६ ।

खंडसिरी-स्कन्दश्री-विजयस्य चौरसेनापतेर्भार्या । विपा०

५७ । राजगृहेर्जुनकमालाकारस्य भार्या । उत्त० ११२ ।

खंडिल-स्कन्दिल तगरायामाचार्यशिष्य, सद्ब्रह्महारका-
चार्य । व्य० प्र० २५६ आ ।

खंघ-स्कन्धोऽचित्तमहास्कन्ध । विशेष० २२६ । स्तम्भ ।

नि० ब्रू० वृ० २१ अ । स्कन्ध । विशेष० ४२६ ।

स्कन्ध-रूपवेदनाविज्ञानसञ्ज्ञासकाराख्य । प्रश्न० ३१ ।

स्कन्ध-अश्वदेश । ज० प्र० ११२ । स्कन्ध-स्थुडम् ।

राय० ६ । स्थुड । दश० २४७ । औप० ७ । जीवा०

१८७ । उत्त० २४ । स्थुड यतो मूलबाह्या प्रभवन्ति ।

ज० प्र० २६ । पागारी पेठ वा, घरो मृदिष्टकदारु-

सघातो स्कन्ध इत्यर्थः । नि० ब्रू० द्वि० ८४ अ ।

स्कन्ध-सहतानेकपरमाणुत्प । उत्त० ६७४ ।

खंघकरणी- । नि० ब्रू० प्र० १८०

आ । ओघ० २०६ ।

खंघगसीसा-कुम्भकारकटे यन्त्रपीलिता । मर० ।

खंघगाहो-स्कन्धग्रह । जीवा० २८४ ।

खन्देशो-स्कन्धदेशा । स्कन्धानामेव स्कन्धत्वपरिणाम-

मज्जहता बुद्धिपरिकल्पिता द्वादिप्रदेशात्मका विभागा ।

जीवा० ७ ।

खन्धपयसा-स्कन्धप्रदेशा-स्कन्धाना स्कन्धत्वपरिणाममज-

हता प्रकृष्टा देशा-निर्विभागा भागा परमाणव । जीवा०

७ । स्कन्धाना स्कन्धत्वपरिणामपरिणताना बुद्धिपरि-

कल्पिता-प्रकृष्टा देशा निर्विभागा भागा परमाणव

इत्यर्थः स्कन्धप्रदेशा । प्रज्ञा० १० ।

खंघवीए-स्कन्धबीज सल्लक्यादि । सू० ३५० ।

खंघवीया-निहुशल्लक्यरणिकादय स्कन्धबीजा । आचा०

५७ । स्कन्धबीज शल्लक्यादि । दश० १३६ ।

खंघभूय-स्कन्धभूत-नालकल्पम् । प्रश्न० १३४ ।

खंघवसहो-स्कन्धवृषभ-ककुदधर । आव० ७१६ ।

खंघा-खन्ध-धुडम् । राय० ६ । स्कन्दन्ति-धुप्यन्ति

धीयन्ते च-पुप्यन्ते पुद्गलाना विचटनेन चटनेन चेति

स्कन्धा । प्रज्ञा० ६ । स्कन्धा-स्थुडा । प्रज्ञा० ३१ ।

द्वौन्द्रियविशेष । प्रज्ञा० ४१ ।

खंधार-स्कन्धावार । विशेष० ६७८ । स्कन्धावार सैन्य-
सन्निवेश । आव० ४२४ । राजविम्बयुत स्वचक्र पर-
चक्र वा । वृ० द्वि० २७३ आ ।

खंधारमाणं-कलाविशेष । ज्ञाता० ३८ ।

खंधावार-स्कन्धावारम् । आव० २१७ । स्कन्धावार ।

हस्ती । आव० ६७१ । प्रज्ञा० ३०० । नि० ब्रू० प्र०

३५८ अ । आव० २६६, ५५६ ।

खंभ-स्तम्भ । औत्पात्तिकीबुद्धौ द्वादशमुदाहरणम् । नदी०

१५३ । भग० २३८ । स्तम्भ-कायोत्सर्गस्य विंशती

दोषे तृतीयो दोष । आव० ७६८ । सामान्यत । जीवा०

१८२ । सुवर्णरूपमय फलकम् । जीवा० १८० ।

औत्पात्तिकी बुद्धौ यस्य दृष्टान्तः । आव० ४१६ ।

खमछाया-स्तम्भछाया, छायाभेद । सूर्य० ६५ ।

खमपुडंतरं-स्तम्भपुटान्तर-द्वौ स्तम्भौ स्तम्भपुट तेषा-

मन्तरम् । जीवा० १८२ । ज० प्र० २५ ।

खंभवाहा-स्तम्भपार्श्वम् । जीवा० १८२ ।

खंभसीस-स्तम्भशीर्षम् । जीवा० १८२ ।

खभागरिसो-स्तम्भाकर्ष । आव० ४१२ ।

खंभालणं-स्तम्भालगनम् ।

खंभुगया-स्तम्भोदगता-स्तम्भोपरिवर्तिनी । ज० प्र० ४३ ।

खभोगया-स्तम्भोदृता-स्तम्भोपरिवर्तिनी । जीवा० १६६ ।

खंभियाओ- । नि० ब्रू० प्र० १८५ आ ।

खइअ-क्षचितानि-विच्युरितानि । ज० प्र० २७५, ७६ ।

खइए-अयाज्जात क्षायिक-अप्रतिगतिज्ञानदर्शनवारि-

प्रलक्षण । सूत्र० २३० । क्षायिक-क्षय कर्मणोऽपगम

स एव तेन या निवृत्तः । अनु० ११४ ।

खइय-आपित-प्रशस्तयोगैर्निर्वाणहुतमुक् तुल्यता नीतम् ।

आव० ७६ । ह्यातम्-प्रसिद्धम् । आव० ७०० ।

खादित-भक्षणम् । ठाणा० २७६ ।

खइया-अमकृदामेविता । वृ० द्वि० १३ अ ।

खइव-नवेगसूत्रधर्मकयनलक्षण । ठाणा० २७६ ।

खउर-खोरवदिरमादियाण खउरो । नि० ब्रू० वृ० २३

अ । सपूर-चिकणद्रव्यम् । वृ० द्वि० २२० आ ।

कठिनमतिथयेन घनम् । वृ० प्र० ५५ अ । शुष्कः ।

नि० ब्रू० द्वि० ६१ अ ।

खडरगे-व्यासाङ्ग । मर० ।

खडरपुत्तो-क्षीरपुत्र । आव० २११ ।

खडरिता-खरणिता रोसेणेत्यर्थ । रुष्टा । नि० चू०
प्र० २०७ अ ।

खडरियाओ-कलुषितचेतस कषायेणानालपनम् । वृ० द्वि०
२०६ आ ।

खओ-क्षय-यथोक्तस्वरूपाकारपरिभ्रष्ट । जीवा० १८३ ।

खओवसस-क्षयोपशम-उदिताना क्षोऽनुदिताना विष्क-
म्भितोदयत्वम् । ज्ञाता० ६४ ।

खओवसमिण-क्षयोपशमिक-क्रियामात्र क्षयोपशमेन
वा निवृत्त । भग० ६४६ । क्षयादुपशमाच्च जात
क्षयोपशमिक देशोदयोपशमलक्षण । सूत्र० २३० ।

खओवसमिया-तथाऽवधिज्ञानावरणीयस्य कर्मण उदया-
वलिकाप्रविष्टस्याशस्य वेदनेन योऽपगम स क्षयोऽनु-
दयावस्यस्य विपाकोदयविष्कम्भमनुपशम क्षयश्च उपश-
मश्च क्षयोपशमौ ताम्या निवृत्त क्षायोपशमिक । प्रज्ञा०
५३६ ।

खखरओ-खखरक । आव० ४२४ ।

खखरो-खखर-अश्रोत्रासनाय चर्ममयो वस्तुविशेष,
स्फुटितवशो वा । विपा० ४७ ।

खङ्ग-खड्ग शस्त्रविशेष । उत्त० ७११ । आटव्यो जीव-
स्तस्य विषाण-शृङ्गम् । ठाणा० ४६४ । आयुषम् ।
भग० ३१८ । खङ्ग-एकशृङ्ग आटव्यस्तिर्यग्विशेष ।
वृ० द्वि० १०६ अ । गण्डीपदचतुष्पदविशेष । जीवा०
३८ । खङ्ग-अटव्यश्चतुष्पदविशेष । औप० ५३ ।
प्रज्ञा० १०० । कायोत्सर्गफले दृष्टान्त । आव० ८०१ ।
आटव्यश्चतुष्पदविशेष । प्रश्न० १५८ । यस्य पार्श्वयो
पक्षवर्त्तमानि लम्बन्ते शृङ्ग चैक शिरसि भवति । प्रश्न०
७ । एगसिगी अरण्णे भवति । नि० चू० प्र० ४७ आ ।
आटव्यश्चतुष्पदविशेष । जीवा० ३८६ । वनजीव ।
मर० ।

खङ्गयभण-खङ्गस्तम्भन-कायोत्सर्गफले दृष्टान्त । आव०
७६६ ।

खङ्गपुरा-सुबलुविजये राजधानी । ज० प्र० ३५७ ।

खङ्गपुराओ-विदेहेषु राजधानीविशेष । ठाणा० ८० ।

(अल्प० ४२)

खङ्गा-गण्डीपदविशेष । प्रज्ञा० ४५ ।

खङ्गि-यस्य गच्छतो द्वयोरपि पार्श्वयोश्चर्माणि लम्बन्ते स
जीवविशेष । कोऽपि प्रावक प्रथमयौवनमदमोहितमना
चर्ममकृत्वा पञ्चत्वमुपागत खङ्ग समुत्पन्न । नदी०
१६७ । खङ्गि-आरण्यपशुविशेष । ज्ञाता० १०४ ।

खङ्गी-खङ्गी-श्वापदविशेष । आव० ४३७ । आटव्यो
जीव । औप० ३५ । विजये राजधानी । ज० प्र० ३४७ ।

खङ्गीतो-महाविदेहे विजयराजधानी । ठाणा० ८० ।

खङ्गूड-कुटिल । पिण्ड० १०० ।

खङ्गूडप्राया-अवसन्ना । ओष० १५६ ।

खङ्गूडा-इहालसा स्निग्धमधुराद्याहारलम्पटा खङ्गूडा
उच्यन्ते । वृ० प्र० २४० अ । अलसा, निर्धर्मप्राया ।
ओष० ७१, १५३ ।

खङ्गूडी-निर्धर्मप्राय । ओष० ४४ ।

खङ्गूडे-खङ्गूडप्राय । ओष० ७३ ।

खङ्गूडो-बाठप्राग । ओष० ४४ । निद्रालु । वृ० प्र०
२४२ अ ।

खचित-परिगत । औप० ११ ।

खचिय-खचित-मण्डितम् । ज्ञाता० २७ । भग० ४७७ ।

खच्च-खाद्य-कूरमोदकादि । ज्ञाता० २३ । खाद्यानि-
अशोकवर्त्तय । उपा० ५ । प्रश्न० १५३ । खाद्यम् ।
आव० २०० ।

खच्च-खाद्यते-भक्ष्यते । आव० ५६६ । खाद्यते खण्ड-
खाद्यादि । उत्त० ३६० ।

खज्जग-खाद्यकम् । निरय० ३४ ।

खज्जगविही-खण्डखाद्यादिलक्षणभोजनप्रकार । भग०
६६२ । आव० ३१४ ।

खज्जगादि-खाद्यकादि । आव० ८२२ ।

खज्जगावणो-खाद्यकापण कुल्लुरिकापण । आव०
२७५ ।

खज्जय-खाद्यम् । उत्त० १५६ ।

खज्जुरी-वलयविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।

खज्जुरे-खज्जुर-पिण्डखज्जुरादि । उत्त० ६५४ ।

खज्जुरपायग-पानकभेद । आचा० ३४७ ।

खज्जूरसारए-मूलदलखज्जूरसारनिष्पन्न आसव खज्जूर-

(३२६)

सार । प्रज्ञा० ३६४ ।

खज्जूरसारो-खज्जूरसार । जीवा० २६५ ।

खज्जूरि-वृक्षविशेष । भग० ८०३ ।

खज्जूरिवर्ण-खज्जूरिवन-वृक्षविशेषवन । जीवा० १४५ ।

खज्जूरिसार-खज्जूरसारनिष्पन्न आसवविशेष । ज० प्र० १०० ।

खज्जोयग-खद्योतक-प्राणिविशेष । आचा० ५० ।

खज्जुरीटः-जीवविशेष । दश० १४१ ।

खटिका-वृत्ति । वृ० प्र० २५ आ ।

खट्ट-खट्वा । आव० ३५४ ।

खट्टमेहा-अम्लजलमेघा । ज० प्र० १६८ । भग० ३०६ ।

खट्टा-खट्वा-तूल्यादि । प्रभ० ६२ ।

खट्टामल्लो-अतिशयेन वृद्ध । खट्टामल्लो नाम प्रबलजराज-
र्जरितदेहतया य खट्वाया उत्थातु न शक्नोति । वृ० द्वि० ५६ आ ।

खट्टिका-कम्मजुगितविसेसो । नि० चू० द्वि० ४३ आ ।

खट्टोवए-खट्टोवक-ईपदम्लपरिणामम् । जीवा० २५ ।
प्रज्ञा० २८ ।

खड-तृणम् । व्य० प्र० १०७ अ ।

खडखडावेह-वादयत । आव० २०४ ।

खडखडेइ-खटकारयति । उत्त० १३८ ।

खडपूलग-तृणपूलक । नि० चू० तृ० १२८ अ ।

खडपूलग-तृणपूलिका । मर० ।

खडहडो- । नि० चू० प्र० १६६ आ ।

खडुग-खड्डुक-टोलक । वृ० तृ० ६२ अ ।

खडु-गर्तम् । आव० ६२४ ।

खडु-वृद्धप्रमाण । विशेष० १०३० । गर्तम् । आव० १६६, ३८४ ।

खडु-गर्ता । आव० ३६८, ६८५ ।

खड्डुग-अङ्गुलीयकविशेष । अं० ५५ ।

खड्डुग-खड्डुक टक्कर । उत्त० ६२ ।

खण-क्षण-स्तोककालम् । दश० १८० । क्षण-समय ।

आव० ६१० । पारणम् । आव० ३२५ । क्षण-अव-
सर । सूत्र० ७६ । परमनिरुद्ध काल क्षण । सूत्र० २५ । बहुतरौच्छ्वासरूप । ज्ञाता० १०४ । क्षण-

प्रस्ताव । उत्त० ६३१ । परमनिरुद्ध काल क्षण ।
अष्टप्रकारेण कर्मणा ससारवन्धनैर्वा विषयाभिष्वङ्ग
स्नेहादिभिः । आचा० ११२ । क्षणन क्षणो-हिंसा ।
आचा० २११ । मुहूर्त । ठाणा० ३४५ । क्षण-अव-
सरम् । आचा० १०६ ।

खणजोइणो-परमनिरुद्ध काल क्षण, क्षणेन योग-
सम्बन्ध क्षणयोग स विद्यते येषां ते क्षणयोगिनः ।
सूत्र० २५ ।

खणणं-खननम् । आव० ६१६ ।

खणभगविधायत्यर्थं-क्षणभङ्गविधातार्थं-निरन्वयक्षणिकव-
स्तुवादविधातार्थम् । दश० १३० ।

खणयन्नो-क्षण एव क्षणक-अवसरो भिक्षार्थमुपसर्पणादि-
कस्त जानातीति । आचा० १३२ ।

खणलव-कालोपलक्षण क्षणलवादिषु सवेगभावनाध्याना-
सेवनतश्च निर्वर्तितवान् । ज्ञाता० १२२ ।

खणसखडो-क्षणसखडो । दश० ८६ ।

खणाति-क्षणा सङ्ख्यातानप्राणलक्षण । ठाणा० ८७ ।

खणिए-क्षणिक निर्व्याघात । ओष० २०० ।

खणित्तु-खनित्वा-समाकृष्य । आचा० ४१७ ।

खणीकरेति-प्रक्षालयन्ती । आव० २१५ ।

खण्णा-(देशी०) सर्वात्मना लुपिता । व्य० प्र० १४०
आ ।

खत-स्वदेहोद्भवमेव क्षतम् । अनु० २१२ ।

खतए-राहप्रलापीमते कृष्णपुद्गलविशेष । राहो चतुर्थ-
नाय । सूर्य० २८७ ।

खतोवसम-क्षयोपसम क्रियारूप एव । ठाणा० ३७८ ।

खत्त-क्षत्रम् । उत्त० २०७ । क्षत्र-करीपविशेष ।
पिण्ड० ८-१८ । ओष० १३० ।

खत्तए-खात-गर्त इत्यर्थः । खातक क्षेत्रस्येति गम्यते चौर
इत्यर्थः । ज्ञाता० ७६ ।

खत्तखणग-क्षात्रखानका-ये मन्थानवर्जितमिच्छी काण-
यन्ति । ज्ञाता० २३६ ।

खत्तखयणण- । ज्ञाता० २३६ ।

खत्तमेहा-क्षात्रमेघा-करीपसमानरमजनीपेतमेघा । ज०
प्र० १६८ । भग० ३०६ ।

खत्ता-क्षत्ता-क्षत्रीयस्त्रीसुद्राम्या जात । आचा० ८ ।
क्षत्रा-क्षत्रियजातयो वर्णसङ्करोत्पन्ना वा । तत्कर्म-
नियुक्ता । उत्त० ३६३ ।

खत्तिआ-क्षत्रिया-श्रेष्ठ्यादयः । दश० १६१ । क्षत्रिया ।
आव० १२८ । क्षणनानि क्षतानि तेभ्यस्त्रायत इति
क्षत्रिय-राजा । उत्त० १८२ । राजा । भग० १०१ ।
राजकुलीन । नग० ११५ । इक्ष्वाकुवशादिक । सूत्र०
२३६ । कुलविशेष । आव० १७६ । राष्ट्रकूटादयः ।
आचा० ३२७ । सामान्यराजकुलीन । औप० ४८ ।

खत्तियकुडङ्गाम-क्षत्रियकुण्डग्राम-मिद्वार्यराजधानी ।
आव० १७६ । नगरविशेष । भग० ४६१ ।

खत्तिया-सामान्यतो राजोपजीविन । वृ० द्वि० १५२
अ । क्षत्रिया-द्वैहेयाद्यन्वयजा । उत्त० ४१८ । चक्रवर्त्ति-
वासुदेववलदेवप्रभृतयः । आचा० ३३३ । क्षत्रिया-
सामान्य राजकुलीना । राय० १२१ । क्षत्रिया-शेष-
प्रवृत्तितया विकल्पिता । अ० प्र० १४५ । क्षत्रिया-
भारक्षिका । नि० चू० प्र० २७७ अ ।

खत्थो-विलक्ष । दश० ५५ ।
खदिरचञ्चु-वञ्जुल । प्रश्न० १० ।

खदिरसारए-खदिरसार । प्रज्ञा० ३६० ।

खद्व-त्वरितम् । आचा० ३३७ । बृहच्छब्देन खरकर्क-
शनिष्ठुरम् । आव० ७२६ । बहु । उत्त० १४६ ।
महाप्रमाणम् । वृ० द्वि० ६४ आ । प्रचुरम् । आव०
३६३, ५६ । वृ० प्र० २३५ अ । वृ० वृ० २४८ आ ।
ओष० ६८, १२७ । पिण्ड० ७०, १३६ । आव०
७२६ । प्रश्न० १२८ । आचा० ३३६ । प्रचुरम् । व्य०
प्र० १८० अ । प्रभूतम् । ओष० ४८ । प्रश्न० १४१ ।
आचा० ३५३ । शीघ्रम् । आचा० ३५२ । बृहता
बृहता कवलेन भक्षणम् । आव० ७२६ । बृहत्प्रमाण ।
ओष० २१६, १२१ । ठाणा० १३८ ।

खद्वपलालितो-प्रचुरपलालित-सुखीधनाढ्य । उत्त०
२२५ ।

खद्ववसभो-समर्थवृषभ । उत्त० ३०३ ।

खद्वदाणिअगामो-खद्वदानिकग्राम-समृद्धग्राम । ओष०
४८ ।

खद्वदाणिओ-बृहदानीय-श्रीमान् । आव० ६७६ ।

खद्वदाणिय-प्रचुरादानीय-ऋद्धिमान् धनाढ्य । आव०
४३३ ।

खद्वदाणियगिहा-ईश्वरगृहा इत्यर्थः । नि० चू० प्र०
३५० अ ।

खनित्रम्-खननसाधनम् । शस्त्रविशेष । आचा० ३६ ।

खन्ना-मत्स्यकच्छपविशेष । जीवा० ३२१ ।

खपुसवग्गुरि-अद्वजघातियाओ । नि० चू० द्वि० १८ अ ।

खपुसा-हिमाहिक्कण्टकादिरक्षायै पादपरिधानम् । वृ० द्वि०
१०१ अ । घुटकच्छादक चर्म । या घुटक पिदघाति सा
खपुसा । वृ० द्वि० २२२ आ ।

खमत-क्षपयन्, क्षपणम् । पिण्ड० १६८ ।

खम-क्षेम-सङ्गतत्वम् । । क्षम-युक्तार्थः । वृ०
प्र० १०७ अ । क्षमा । भग० ४६६ ।

खमइ-क्रोधाभावात् क्षमते । भग० ४६८ ।

खमए-क्षपक । आव० २६३ । क्षपक-विकृष्टतपस्वी ।
वृ० प्र० २५६ आ ।

खमओ-क्षपक-भ्रमण । दश० ३७ । एकान्तरितादि-
क्षपणकर्त्ता । वृ० द्वि० ६४ आ ।

खमग-क्षपक-मासक्षपकादिकम् । ओष० ६४ । अनशनी
भक्त० । उपोषिता । वृ० प्र० २४४ आ । नि० चू०
द्वि० ५५ अ । क्षपक । आव० १६५ ।

खमण-उपवास । वृ० द्वि० ६४ आ । क्षपण-अभक्तार्थः ।
व्य० प्र० १६१ आ ।

खमणाइय-क्षपणादि-अनशनतादि । आव० ८४० ।

खमया-क्षमा-क्रोधनिग्रह । चतुदशोज्जगारगुण । आव०
६६० ।

खमसि-क्षमसे क्षोभाभावेन । ज्ञाता० ७१ ।

खमा(-क्षमा-अनभिष्यक्तक्रोधमोक्षस्वरूपस्य द्वेपसञ्ज्ञित-
स्याप्रीतिमात्रस्याभावः, अथवा क्रोधमानयोश्चयनिरोधः ।
सम० ४६ । सङ्गतत्वम् । औप० ५६ । रोसावगमो ।
नि० चू० प्र० २१६ अ । क्षमत्वंम् । भग० ४५६ ।

खमामि-आत्यनि परे वाञ्छविकोपतया क्षमे । ठाणा०
२४७ ।

खमावण्य-परस्यासन्तोषवत् क्षमोत्पादनम् । भग० ७२७ ।

खमाह-क्षमस्व, सहस्व । उत्त० ३६७ ।
 खमिय-क्षपिक । वृ० द्वि० २०५ अ ।
 खय-क्षय राज्यक्षमा । वृ० प्र० १७० अ । सर्वविनाश ।
 भग० ५३६ ।
 खयवका-कीलक । उत्त० ८५ ।
 खयविकयाण- । नि० चू० तृ० ३७ आ ।
 खर-काठनम् । जीवा० ८६ । उच्चेण महतेण सरेण
 ज सरीस उक्त त खर । नि० चू० प्र० २६६ अ ।
 खरस्थानम् । अनु० १३३ । सरोसवयणमिव अक्त-
 खर । नि० चू० प्र० २७८ अ ।
 खरट-खरण्टयति-लेपवन्त करोति यत् तत् खरण्ट अशु-
 च्यादि । ठाणा० २४४ ।
 खरटणा-खिसना । ओष० ४५ । णिप्पिवासा । नि०
 चू० द्वि० १३१ अ । प्रवचनोपदेशपूर्वक परुषभणनम् ।
 ओष० ४२ । खरटन-निर्भत्सनम् । व्य० प्र० १२० आ ।
 खरटना-निर्भत्सना । वृ० प्र० १५० आ ।
 खरटि-खरण्टनम्, लेपविशेष । पिण्ड० ८७ ।
 खरटिओ-तिरस्कृत । उत्त० १३६ ।
 खरटिता-खरटिता रोसेणेत्यर्थ । रुष्ट । नि० चू० प्र०
 २०७ अ ।
 खरटेडं-निर्भत्स्य । वृ० प्र० ३६ आ ।
 खरटेति-भत्सयति । नि० चू० प्र० २११ आ ।
 खरटेहि-निर्भत्सयिष्यन्ति । दश० ३८ ।
 खरटो उ जो मलो त कमढ भण्णति । नि० चू० प्र०
 १६० आ ।
 खरंडिय-सतज्यं, निर्भत्स्य । आव० ४३१ ।
 खर-खरस्थानम् । ठाणा० ३६७ । तिलम् । आव०
 ८५४ । गर्दभ । प्रज्ञा० २५२ । जीवा० २८२ ।
 दास । वृ० द्वि० १६७ अ । खरसन्नय । ओष० १४६ ।
 खरइ-क्षरति-सशब्दयति । विशे० २५५ ।
 खरउ-शातवाहनस्यामात्य । व्य० प्र० १६३ अ ।
 खरए-राह्वाप्रलापीमते कृष्णपुद्गलविशेषा । सूर्य०
 २८७ । राहो चतुर्थनाम । भग० ५७५ । राहो तृतीय-
 नाम । सूर्य० २८७ । दासदासीरूप द्वयसरकम् । वृ०
 द्वि० १६४ आ ।

खरओ-द्वयक्षरो वा कर्मकर । ओष० १५६ । दास
 वृ० तृ० २२५ अ ।
 खरकट-खरा-निरन्तरा निष्ठुरा वा कण्टा-कण्टका
 यस्मिंस्तत् खरकण्ट वृन्बूलादिडालम् । ठाणा० २४४ ।
 खरकंटयसमाणे-यस्तु प्रज्ञाप्यमानो न केवल स्वाग्रहात्
 चलति अपितु प्रज्ञापक दुर्वचनकण्टकैर्विध्यति स खर-
 कण्टकसमान । ठाणा० २४३ ।
 खरकडे-खरकाण्डम् । कठिनो विशिष्टो भूभाग । जीवा०
 ८६ ।
 खरकम्मिअ-दण्डपासग । ओष० ८६ ।
 खरकम्मिए-खरकमिक-आरोग्याभिरती वीजपुरवनह-
 शान्ते कुम्भकाराद्यन्यतम । आव० ४५३ ।
 खरकम्मिओ-खरकमिक-आरक्षक । वृ० तृ० १०२ आ ।
 खरकम्मिय-खरकमिक । आव० ६२७ ।
 खरकम्मिया-सन्नद्धपरिकरा । वृ० द्वि० १२६ अ ।
 रायपुरिसा । नि० चू० प्र० २१० अ । राजपुरुषा ।
 वृ० द्वि० २१३ आ ।
 खरकर-श्लक्ष्णपापाणभृतचर्मकोशकविशेष, स्फुटितवशो
 वा । प्रश्न० ५६ ।
 खरग-खरक-वैद्यविशेष । आव० २२६ । दास ।
 नि० चू० द्वि० १०५ आ ।
 खरडिए- । ठाणा० ३८६ ।
 खरण-वृन्बूलादिडालम् । ठाणा० २४४ ।
 खरदूषण-रावणभगिनीपति । प्रश्न० ८७ ।
 खरपम्हं-खरा णिसड्ढा दासाओ जस्त त खरपम्ह ।
 नि० चू० प्र० २४५ आ ।
 खरपिड-कठिनपिण्ड । आचा० ३६१ ।
 खरफरुस-खरपरुष अतिकर्कश । आव० ६१७ । ज्ञाता०
 ७६ । स्पर्शतोऽजीवकडोर । भग० ३०८ ।
 खरबायरपुढवी-खरवादरपृथिवी-मण्यादिषट्त्रिंशद्भेदा-
 त्मिकी पृथिवी । आचा० २८ ।
 खरवादरपुढविवकाइया-खरा नाम पृथिवी सघातविशेष
 काठिन्यविशेष वाऽऽपन्ना तदात्मका जीवा अपि खराश्च ते
 वादरपृथिवीकायिकाश्च, खरा चासी वादरपृथिवी च
 स काया-क्षरीर येपा ते एव खरवादरपृथिवीकायिका ।

जीवा० २२ ।

खरमुखी-काहला, तस्स मुहत्वाणा खरमुहाकार कट्टमय-
मुह कज्जति । नि० चू० वृ० ६२ अ ।

खरमुहि-खरमुखी काहला । भग० ४४७, २१६ । ज०
प्र० १०१ ।

खरमुही-काहला । जीवा० २४५ । तोहाडिका । आचा०
४१२ । खरमुखी-काहला । औप० ७३ । जीवा० २६६ ।

खरमुही-काहला । ज० प्र० १६२ । राय० २५ ।

खरवाय-खरवातम् । आव० २१७ ।

खरशानया-पाषाणप्रतिमावत् । ठाणा० २३२ ।

खरस्सरे-यो वज्रकण्टकाकुल शालमलीवृक्ष नारकमारोग्य
खरस्वर कुर्वन्त कुवन् वा कर्षति स खरस्वर । चतु-
र्दश परमाधार्मिक । सम० २६ । खरस्वर-नरके
चतुर्दश परमाधार्मिक । आव० ६५० । चतुर्दश
परमाधार्मिक । उक्त० ६१४ । सूत्र० १२४ ।

खरा-कठिना । उक्त० ६८६ । सङ्घातविशेष काठिन्य-
विशेष वाऽऽपन्ना पृथिवी । जीवा० २२ । निरन्तरा
निष्ठुरा वा । ठाणा० २४३ ।

खरावत्त-खरो-निष्ठुरोऽतिवेगितया पातकच्छेदको वा
आवर्तनमावर्त्त स च सपुद्गादेश्वक्रविशेषाणा वेति खरा-
वत्त । ठाणा० २८८ ।

खरि-डुवक्खरिवा । नि० चू० वृ० २० अ ।

खरिए-द्व्यक्षरिका । ओष० २२३ ।

खरिका-कठोरकर्मा । उक्त० १०७ ।

खरिमुह-खरमुखी-नपुंसकी दासी वा । व्य० द्वि०
१५० अ ।

खरियत्ताए-नगरवहिवन्ति वेश्यात्वेन । भग० ६६४ ।

खरिया-द्व्यक्षरिका दासी । वृ० द्वि० ४७ आ । द्व्य-
क्षरिका । ओष० ५६ । द्व्यक्षरिका-कर्मकारी । ओष०
१५६ । दासी । नि० चू० द्वि० ३६ आ ।

खरेण- । आव० ६४ ।

खरोही-लिपिविशेष । प्रज्ञा० ५६ ।

खजुं-कण्डूम् । ठाणा० ५०५ ।

खर्व्व-स एव उन्नतो जात्यादिना भावेनाशोकादिरिति ।
ठाणा० १८२ ।

खल-कुथितादि विशिष्टम्, अल्पधान्यादि वा । सूत्र०

३२४ । खल-धान्यमेलनपचनादिस्थण्डिलम् । ज०

प्र० १४६ । धान्यमेलनादिस्थण्डिलम् । ज्ञाता० १०४ ।

खलखलति-खट्खटदिति भवन्ति, खलखलशब्द कुवन्ति ।
आव० ७१६ ।

खलखलति-खलखलशब्द करोति । उक्त० ३०३ ।

खलखिल-निर्जीवमित्यय । व्य० द्वि० १६६ आ ।

खलरा-जल्य मस सोषति । नि० चू० द्वि० २२ आ ।

खलणा-स्खलना-प्रतिसेवणा, भङ्गो, विराघना, उपघात
अशोधि, शबलीकरण, मङ्गलणा च । ओष० २२५ ।

खलतिना- । ठाणा० ४१३ ।

खलपुरिसो-खलपुरुष । राजपुरुषविशेष । आव० ८२१ ।

खलमत्स्य-मत्स्यविशेष । प्रश्न० ६ ।

खलय-खलक-धान्यमेलनस्थण्डिलम् । ज्ञाता० ११६ ।

खलयारिओ-स्खलीकृत । आव० २६४ ।

खलहाणाणि- । नि० चू० प्र० ३४४ आ ।

खलाहि-(देशी) अपसर । उक्त० ३५६ ।

खलिण-कायोत्सर्गस्य एकोनविंशतौ दोषे त्रयोदशमदोष ।

आव० ७६८ । अस्सरस्ती । दश० चू० १५४ ।

खलिन-कविकम् । आव० २६१ । खलिन-कविक ।

ज्ञाता० २२० ।

खलिय-स्खलित-छलितम् । ओष० २२५ । विनष्टम् ।
वृ० वृ० १०२ आ ।

खलियाइ-स्खलितादि । भग० ८६१ ।

खलीकओ उपसर्गित । दश० ३७ ।

खलीकुर्वन्ति- । ओष० ४५ ।

खलीण-विषमभूमि । आव० ५६ । खलिन-कविकम् ।

दश० २८३ ।

खलोणा-खलोना-आकाशस्था । विपा० ४४ ।

खलुरु-गलिरविनीत इति । ठाणा० २५० । दुशिष्य ।
उक्त० ५४८, ५५३ ।

खलुकिज्ज-खलुद्धीय, उत्तराध्ययनेषु सप्तविंशतितममध्य-
यनम् । उक्त० ६ । सम० ६४ ।

खलुकीयं-उत्तराध्ययनस्य सप्तविंशतितममध्ययनम् । उक्त०
५४८ ।

खलु-विशेषणे विशेषेण-अत्यर्थम् । आचा० १०५ । खलु-
निश्चितम् । सूर्य० १४ । अपिशब्दार्थ । आव० ५३० ।
खलुए-गले । नि० चू० प्र० १३८ अ । पादमणिवन्ध ।
विपा० ७२ ।
खलुका-जानुकादिसधय, जानुकादिसन्धिषु वात । वृ०
द्वि० १२३ आ ।
खलुखेत्तं-खलुक्षेत्र-यत्र किमपि प्रायोग्य लभ्यते । व्य०
द्वि० ३३५ आ ।
खलुखेत्ता-खलुक्षेत्राणि-यत्राल्पो लोको भिक्षा प्रदाता ।
वृ० प्र० २०६ आ ।
खलुग-खलुक-घुण्टक । वृ० द्वि० २२३ अ । चरण-
गुल्फ । वृ० द्वि० २५२ अ ।
खलुगमेत्तो-कद्दमो । नि० चू० द्वि० ७६ आ ।
खल्लेज-खल्लयेयु-निष्काशयेयु । उत्त० ३६४ ।
खल्लए-रूपद्वन्द्वविशेष । ज्ञाता० २३५ ।
खल्लका-पत्रपुटानि । वृ० द्वि० ६४ अ ।
खल्लकादि-चर्मकोण, पाणित्रयम् । आचा० ३७० ।
खल्लग-खल्लनक चर्मपञ्चके द्वितीयो भेद । आव० ६५२ ।
खल्लक । ठाणा० २३४ ।
खल्लगादिपुङ्खे- । नि० चू० द्वि० १८ अ ।
खल्लाडो-खल्लाट । आव० ३१७ ।
खल्लिता-खल्लयी । दश० ८६ ।
खल्लो-खलति । उत्त० १६५ । खल्लाट । विशे०
६७२ ।
खल्लोडो-खल्लाट । उत्त० १६५ ।
खल्लूट-माधारणवनस्पतिकायिकभेद । जीवा० २७ ।
खल्लूर-साधारणवादरवनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा० ३४ ।
खवए-क्षपको मानक्षपणादितपस्तप्यते । वृ० वृ० ३५
आ । मासादिक्षपक । वृ० वृ० ३५ आ ।
खवगा-क्षपका-उपवासिका । ओघ० ६४ ।
खवणं-क्षपण-प्रकृत्यन्तरसक्रामितस्य कर्मण प्रवेशोदयेन
निर्जरणम् । विशे० १००६ । अप्रत्याख्यानादिप्रक्रमेण
क्षपकश्रेण्या मोहाद्यभावापादनम् । आचा० २६८ ।
खवणा-क्षपणा-पापाना कर्मणा क्षपणहेतुत्वात् क्षपणेति ।
ठाणा० ६ । क्षपणा श्रुतनाम । दश० १६ ।

खवणो-चउप्पगार भव खवेमाणो । जम्हा अप्पा कम्म
खयइ तम्हा वा । दश० चू० १४५ ।
खवलिओ-आमन्त्रित । आव० १७५ ।
खवल्लमच्छ-मत्स्यविशेष । जीवा० ३६ । प्रज्ञा० ४३ ।
खविउण-क्षपयित्वा । पिण्ड० १६७ ।
खवियददा-क्षीणक्लेश । चउ० ।
खवुस- । नि० चू० प्र० १३६ आ ।
खस-खस-चिलातदेशनिवासी म्लेच्छविशेष । प्रश्न० १४ ।
खसखसा-प्रक्षाल्यमानकुण्डलिकादे शब्दविशेष । ओघ०
१६७ ।
खसद्धुमो नाम मिगराया । व्य० प्र० २२३ आ ।
खसर-खसू । जीवा० २८४ ।
खसर-खशर-कशर । भग० ३०८ । कसर । ज० प्र०
१७० ।
खसा-म्लेच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।
खसूचो-मूर्ख । सूत्र० २३७ ।
खह-आकाशम् । ठाणा० ११५ । उत्त० ६६८ ।
खहयर-खचरण-पुद्गलविशेष । आव० ८५४ । खचरा-
वैताद्वयवासिनो विद्याधरा । ज० प्र० १६८ । खे-आकाशे
चरन्तीति खचरा । प्रज्ञा० ४३ ।
खहयरगढभवककतिया- । भग० ३२६ ।
खहे-खनने भुवो हाने च त्यागे यद्भवति तत् खहम् ।
भग० ७७६ ।
खाइ-अवश्यम् । आव० ४०१ ।
खाइ-कथय । उत्त० ६८, १७४ । गच्छ, अवश्य वा ।
आव० २२० । भग० १७० । तदा, अत्यन्तम् । आव०
७०१ । पुन । भग० ३६८ ।
खाइज्जा-खादेत्-भापेत् । दश० २३५ ।
खाइणं-देशभाषया वाक्यालङ्कारे । औप० ११५ ।
खाइमं-खाद्यत इति खाद्य-खण्डरादि । दश० १४६ ।
खादिम फलादी । ख-आकाश तच्चमुखविवरमेव तस्मिन्
मातीति खादिमम् । आव० ८५० । खादिम-प्रपुप-
फलादि । आव० ८११ । खादिम-पिण्डखण्डरादि ।
उत्त० ४१६ । खादन खादस्तेन निर्वृत्त ग्रादनार्थं तस्य
निर्वर्त्यमानत्वादिति खादिम । ठाणा० १०६ । खाद्यत

इति खादिम-नालिकेरादि । आचा० २६५ ।

खाइय-खातवलयम् । प्रश्न० १६० ।

खाई-ख्याति अन्तर्भूतपण्यतया ख्यापयति-प्रकाशयति ।
प्रज्ञा० ६०० ।

खाओदया-खाताया भूमौ यान्युदकानि तानि खातोदकानि
भग० ६६४ ।

खाडखडे-नरकेन्द्रविशेष । ठाणा० ३६५ ।

खाइहिला-कृष्णशुक्लपट्टाङ्कितशरीरा शून्यदेवकुलादि-
वासिन्य । प्रश्न० ८ ।

खाडहिल्ला-खाडहिल्ला । आव० ४१७ ।

खाण-खादनम् । आव० ११५ ।

खाणगतेणो-खत खणतो । नि० चू० द्वि ३८ आ ।

खाणी-पनि । आव० २७४ ।

खाणु-स्थानव-कीलका ये छिन्नावशिष्टवनस्पतीना शुष्का-
वयवा 'कुठा' इति लोकप्रसिद्धा । ज० प्र० ६६ । स्थाणु-
ऊर्ध्वकाष्ठम् । ज० प्र० १२४ । दश० १६४ । स्थाणु ।
ज्ञाता० ६५, ७८, ७९ ।

खाणुग-उदाययद्वय कटु खाणुग भण्णति । नि० चू०
प्र० ६६ अ ।

खाणू-स्थाणु-कीलक । वृ० द्वि० ७७ आ । नि० चू०
प्र० ३२ अ ।

खात-खान, उभयत्रापि सममिति । प्रज्ञा० ८६ । नदी०
१६४ । भूमिशृङ्कादि । आव० ८२६ । उपरि विस्ती-
र्णमध सहकुचितम् । राय० २ ।

खाति- । भग० २२६ ।

खातिका-अध उपरि च समखातरूपा । अनु० १५६ ।

खातिया-खातिका-परिखा । प्रश्न० ८ । उपरि विस्ती-
र्णमध सङ्कःखातरूपा । भग० २३८ ।

खातोच्छ्रितम्-भूमिशृङ्गस्योपरि प्रासाद । आव० ८२६ ।

खानिअविडसविआण-अमितव्यवशमिताना - मषितत्वे-
नोपशान्तानाम् । सम० ३७ ।

खामित-शामितानि-वचसा मिथ्यादुष्कृतप्रदानेन शमितानि । वृ० वृ० २२१ अ ।

खामिय-मिथ्यादुष्कृतेन शमितम् । सामितव्यम् । वृ०
वृ० २२२ अ ।

खामेत्ता-अमयित्वा । ज्ञाता० ७४ ।

खाय-खात-उपरि विस्तीर्णमध सङ्कटम् । ज्ञाता० २ ।

ओप० ३ । खातमत्र उपरि च समम् । मम० १३७ ।

कूपादि । अनु० १५४ । स्यात-प्रसिद्धम् । आव० ५१४ ।

खात-उभयत्रापि समम् । जीवा० १५६ । वृ० प्र०

२८ अ । ज० प्र० ७६ । खानानि-पुष्करिण्यादिकानि ।

ज० प्र० २१० ।

खायजसो-ख्यातयशा । आव० ६१७ ।

खायजाणए-खातज्ञायक । आव० ४२४ ।

खार-कटुकम् । प्रज्ञा० ३६५ । खार-तिलक्षारादि ।

प्रश्न० ५७ । तीक्ष्णम् । जीवा० ३०३ । खार-परस्पर

मत्सर । ज० प्र० १२५ । करीरादिप्रभव । दण०

१३६ । परस्परमत्सर । भग० १६८ । खार-भुज-

परिसर्पं तिर्यग्योनिक । जीवा० ४० । परस्पर-मात्सर्यम् ।

जीवा० २८३ । वस्तुलादिलवण वा । वृ० द्वि० २७१

अ । यवक्षारादि । पिण्ड० ८ । वस्तुलमाप्ती जारो ।

नि० चू० प्र० १६२ आ । वस्तुलादिगो । नि० चू०

प्र० ३५६ अ । क्षारा-क्षाररसामोरुप्रभृतय । व्य०

प्र० ६१ आ । खार-तिलक्षारादि । ओष० १३० ।

क्षारो-भस्मादि । ठाणा० ४६२ ।

खारकडुय-क्षारकटुकम् । आव० ५५६ ।

खारकाइए-क्षारकायिकी । आव० २१७ ।

खारगधो-क्षारगन्ध-कटुकगन्ध विपगन्ध । आव० ७२३ ।

खारतते-क्षरण क्षार, शुक्रस्य तद्विषय तन्त्र यत्र तत्

क्षारतन्त्रम् । ठाणा० ४२७ ।

खारतउसो-क्षारत्रपुषी कटुका त्रपुषी । प्रज्ञा० ३६४ ।

खारतउसोफल-कटुकात्रपुषी क्षारत्रपुषी तस्याएव फल

क्षारत्रपुषीफलम् । प्रज्ञा० ३६४ ।

खारमेहा-क्षारमेघा सर्जादिक्षारसमानरसजलोपेतमेघा ।

भग० ३०६ ।

खारवावी-क्षारवापी-क्षारद्रव्यभृतवापी । प्रश्न० २० ।

खारातणा-मण्वगोत्रविशेष । ठाणा० ३६० ।

खारिअ-सलवणानि । ओष० ६८ ।

खारिया-क्षारिस्तानि यानि लवणखरण्टितानि शालनका-

न्यास्तानानीत्यर्थ । व्य० द्वि० १४२ अ ।

खारोदए-शीरोदक-ईषल्लवणपरिणामम् । जीवा० २५ ।

क्षारोदक-ईषल्लवणस्वभावम् । प्रज्ञा० २८ ।

खालु- । ओष० २०६ ।

खासिअ-कासन-कासितम् । विशेष० २७४ ।

खासिए-कासितम् । आव० ७७६ ।

खासिय-म्लेच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ । खासिक-चिला-
तदेशनिवासी म्लेच्छविशेष । प्रश्न० १४ ।

खिखिएइ-खिह्विङ्करोति । उत्त० १२१ ।

खिखिणि-किङ्किण्य-क्षुद्रघण्टिका । ज० प्र० १०६ ।

किङ्किणी-क्षुद्रघण्टिका । प्रश्न० १५६ । जीवा० १८१ ।

ज्ञ ता० १६७ । क्षुद्रघण्टा । जीवा० १६२ ।

खिखिणिघटाजालं-किङ्किणीघण्टाजालं-क्षुद्रघण्टासमूह ।
जीवा० ३६६ ।

खिखिणिजालेण-किङ्किणीजालेण क्षुद्रघण्टिका एकैकेन
घण्टाजालेन । जीवा० १८१ ।

खिखिणियाइ- । ज्ञाता० १३४ ।

खिखिणिस्सरे-किङ्किणि-क्षुद्रघण्टिका तस्या स्वरो ध्वनि
किङ्किणिस्वर । ठाणा० ४७१ ।

खिखिणी-किङ्किणी-भूषणविधिविशेष । जावा० २६६ ।
क्षुद्रघण्टा । जीवा० २०५ । क्षुद्रघण्टिका । ज० प्र०
२३ । ठाणा० ४७२ ।

खिखिणीजाल-किङ्किणीजाल-क्षुद्रघण्टासघात । जीवा०
२०५ ।

खिस-परोक्षे हीलना खिसा । आव० ५२८ ।

खिसण-खिसन-निन्दावचन, अशीलोऽसावित्यादिवचनम् ।
प्रश्न० १६० । सूयया असूयया वा असकृद्दुष्टाभिधान
विसनम् । दश० २५४ । जनसमक्ष निन्दा । भग०
२२७ ।

खिसणा-खिसना-तान्येव लोकसमक्षम् । औप० १०३ ।
परिभव । ओष० २१५ । पुणोरदुषणियस्स भवइ
थभा उ काहो उ वा हवेज्जा । दश० चू० १४० ।
लाकसमक्षमेव जात्याद्युद्धट्टनम् । अन्त० १८ ।

खिसणिज्ज-खिसनीयो जनमध्ये । ज्ञाता० ६६ ।

खिसति-परस्परस्याग्रत तद्दोषकीर्तनेन । ज्ञाता० १४६ ।

खिसात-खरपटयति । वृ० द्वि० ६८ आ । नन्दति ।

नि० चू० द्वि० १०६ अ । आव० ७६६ । स्वसमक्ष
वचनं कुत्सन्ति । भग० १६६ ।

खिसह-खिसत, जनसमक्ष निन्दत । भग० २१६ ।

खिसा-जुगुप्सा असमीक्षितभाषिणम् । ओष० ५३ ।

खिसिज्जमाणो-निन्दमान । आव० ८६३ ।

खिसित-जन्मकर्माद्युद्धट्टनत । ठाणा० ३७१ ।

खिसितवयणे-जन्मकर्माद्युद्धट्टनवचनम् । ठाणा० ३७० ।

खिसिय-खिसित-निन्दापुरस्सर शिक्षित । व्य० प्र०
१६६ आ ।

खिइ-क्षितय-धर्माद्या ईषत्प्राग्भारावसाना अष्टौ भूमय ।
आव० ६०० ।

खिइयइट्टिअ-क्षितिप्रतिष्ठित नगरविशेष । आव० ११६ ।

खिइयइट्टित-जितशत्रुराजधानी । नि० चू० वृ० ६८ आ ।

खिइयइट्टिय-क्षितिप्रष्ठित, द्रव्यव्युत्सर्गोदाहरणे प्रसन्नचन्द्र-
राजधानी । आव० ४८७ । आत्ममयमविराचनादृष्टान्ते
जितशत्रुनगरम् । आव० ७३२ । नगरविशेष । उत्त०
३६५ । आव० ३७० । मगधाया मूलराजधानी । उत्त०
१०५ । द्रव्यव्युत्सर्गे नगरम् । आव० ७२० ।

खिइपतिट्टिय-क्षतिप्रतिष्ठित-नगरविशेष । उत्त० ३०४ ।
आव० ३८८ ।

खिइपदिट्टिअ-क्षतिप्रतिष्ठित-नगरविशेष । आव० ११५ ।

खिज्जणिया-खेदक्रिया । ज्ञाता० २०५ ।

खिज्जिओ-खिन्न-शृष्ट । आव० ६७३ ।

खिण्ण-भ्रान्त । नि० चू० द्वि० ६६ अ ।

खिति-क्षिति-क्षितिप्रतिष्ठित, योगसंग्रहे शिक्षादृष्टान्ते नग-
रम् । अपरनाम चणकपुर वृषभपुर राजग्रह च । आव०
६७० ।

खितिखाणतो-उड्डमादी । नि० चू० द्वि० ४४ आ ।

खितिपतिट्टिय-जितशत्रुराजधानी । नि० चू० प्र० ३५१
आ ।

खित्त-क्षेत्र-आकाशम् । अनु० १८१ । क्षिप्त-व्याप्तम् ।
राय० २८ । क्षियन्ति-निवसन्ति तस्मिन्निक्षित क्षेत्र-आका-
शम् । उत्त० ६४५ । क्षेत्र-शस्योत्पत्तिभूमि । आव०
८२६ । क्षेत्र-यैदाकाशखण्ड सूर्यं स्वतेजसा व्याप्नोति
तत् । ज० प्र० ४५६ । इन्द्रकीलादिवर्जित ग्रामनग-

रादि । वृ० प्र० ३६ अ । क्षियन्ति-निवसन्त्यस्मि-
न्निति क्षेत्र-ग्रामारामादि सेतुकेतुभयात्मक वा । उक्त०
१८८ ।

खित्तचित्त-क्षिप्तचित्त-पुत्रशोकादिना नष्टचित्त । ठाणा०
३०५ । शोकेन । ठाणा० ३१५ ।

खित्तचित्ता-क्षिप्त-नष्ट रागभयापमानैश्चित्त यस्या सा
क्षिप्तचित्ता । वृ० वृ० २३० आ । अपमानतया क्षिप्त-
नष्ट चित्त यस्या सा क्षिप्तचित्ता । वृ० द्वि० २१० अ ।
अपमानेनोन्मत्ता । वृ० द्वि० २१० अ ।

खित्तवस्तुप्रमाणाद्व्यक्रमे-क्षेत्र-शस्योत्पत्तिभूमि, वास्तु
अगार, क्षेत्रवास्तूना प्रमाणातिक्रम क्षेत्रवस्तुप्रमाणाति-
क्रम । आब० ८२५ ।

खिद्यमानार्थतया प्रयोजनम् । आचा० १०६ ।

खिन्नो-खिन्न विषण्ण । प्रश्न० ६२ ।

खिप्यतो-खिप्यन्-प्रतीक्षमाण । दश० ५७ ।

खिप्पामेव-शीघ्रमेव । ज्ञाता० ३२ ।

खिलप्रदेशे- । विशेष० ४३७ ।

खिलभूमी-खिलभूमि, हलैरकृष्टा भूमि । प्रश्न० ३६ ।

खिलोभूय-खिलोभूय-अनुभूतिव्यतिरिक्तोपायान्तरेण सप-
यितुमशक्य निकाचितमित्यर्थ । भग० २५१ ।

खिल्लणय- । निरय० ३४ ।

खिल्लर-पल्लवम् । आब० ५६ ।

खिल्लरब्धे- । नि० चू० प्र० २२१ अ । गोण्यदे ।
नि० चू० वृ० १८ अ ।

खिल्लिउ-कीडितम् । आब० ५६६ ।

खिवाहि- । आचा० ३७८ ।

खिवेमाणे-क्षेपयन्-प्रेरयन् । ज्ञाता० ८५ ।

खीणकसातो-क्षीणकषाय । उक्त० २५७ ।

खीणमोगी-मोगो जीवस्थ यस्मास्ति तद्मोगी-क्षीर
तत्क्षीणतपोरोगादिभिर्यस्य स क्षीणमोगी-क्षीणतनुर्दुर्बल ।
भग० ३११ ।

खीणमोह-क्षीणमोह क्षीणमोहनीयकर्म । ठाणा० १७८ ।

क्षीणमोह-क्षेणिपरिसमाप्तावन्तमुहूर्तं यावत्क्षीणवीत-
राग । भूतग्रामस्य द्वादश गुणस्थानम् । आब० ६५० ।

खीणे-क्षीण वालाशार्कवर्षणात्क्षयमुपगत । भग० २७७ ।

(अल्प० ४३)

ज० प्र० ६६ । क्षीण-स चावशेषसद्भावे । भग० ६७६ ।

खीर-क्षीरम् । प्रज्ञा० ३६१ ।

खीर-क्षीरोद-क्षीरखरद्वीपानन्तर समुद्र । प्रज्ञा० ३०७ ।

खीरकाओली-साधारणवाटरवनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा०
३४ ।

खीरकाकोलि-वल्लीविशेष । भग० ८०४ ।

खीरगहण-क्षीराम्यवहारम् । ओघ० ४७ ।

खीरघर-क्षीरसाला । नि० चू० प्र० २७२ आ ।

खीरणि-एकमस्थिक फलविशेष । भग० ८०३ ।

खीरदुमा-वडउम्बरादिपिप्पला । नि० चू० प्र० ३६ अ ।

क्षीरदुमा, उदुम्बरादय । ओघ० १२६ ।

खीरदुमो-क्षीरदुम, वटाश्रत्यादि । पिण्ड० ८ ।

खीरघाती-घातीविसेसा । नि० चू० द्वि० ६३ आ ।
स्तन्यदायिनी । ज्ञाता० ४१ ।

खीरपूरण-क्षीरपुर-कथ्यमानमतितापादूर्ध्वं गच्छत् क्षीरम् ।
प्रज्ञा० ३६१ ।

क्षीरपूरेइ-क्षीरपूर-कथ्यमानमतितापादूर्ध्वं गच्छत् क्षीरम् ।
ज० प्र० ३५ ।

खीरप्पमो-क्षीरप्रभ क्षीरखरद्वीपाधिपतिर्देव । जीवा०
३५३ ।

खीरभुस-वनस्पतिविशेष । भग० ८०२ । तृणविशेष ।
प्रज्ञा० ३३ ।

क्षीरमहु-क्षीरमध्वाश्रयलब्धि । विशेष० ३८५ ।

क्षीरमेहे-क्षीरमेधा नामतो महामेघ । ज० प्र० १७४ ।

क्षीरवरो-क्षीरवर-द्वीपविशेष । जीवा० ३५२, ३५३ ।
प्रज्ञा० ३०७ ।

क्षीरवृद्धी-क्षीरवृद्धि । भग० १६६ ।

क्षीराइया-क्षीरकिता-सञ्ज्ञातक्षीरका । ज्ञाता० ११६ ।

क्षीरामलएणं-अवद्धास्थिक क्षीरमिव मधुर यदामलक
तस्मादन्यत्र । उपा० ३ ।

क्षीरासव-सरन्ति ये ते क्षीराश्रवा क्षीरवन्मधुरत्वेन
श्रोतृणा कर्णमन सुप्तकर वचनमाश्रवन्ति । औप० २८ ।

क्षीरमिव मधुर वचनमाश्रवन्ति ये ते क्षीराश्रवा, लब्धि-
विशेषवन्त । प्रश्न० १०५ ।

खीरिज्ज-क्षीरिण्य-गाव अत्र दुहन्ते । आचा० ३३५ ।

(३३७)

खारोदए-भीरोदक-ईपल्लवणपरिणामम् । जीवा० २५ ।

क्षारोदक-ईपल्लवणस्वभावम् । प्रज्ञा० २८ ।

खालु- । ओष० २०६ ।

खासिअ-कासन-कासितम् । विशेष० २७४ ।

खासिए-कासितम् । आव० ७७६ ।

खासिय-म्लेच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ । खासिक-चिला-
तदेशनिवासी म्लेच्छविशेष । प्रश्न० १४ ।

खिखिएइ-खिङ्खिङ्करोति । उत्त० १२१ ।

खिखिणि-किङ्किण्य-क्षुद्रघण्टिका । ज० प्र० १०६ ।

किङ्किणी-क्षुद्रघण्टिका । प्रश्न० १५६ । जीवा० १८१ ।

ज्ञ ता० १६७ । क्षुद्रघण्टा । जीवा० १६२ ।

खिखिणिघटाजालं-किङ्किणीघण्टाजाल-क्षुद्रघण्टासमूह ।
जीवा० ३६६ ।

खिखिणिजालेण-किङ्किणीजालेण क्षुद्रघण्टिका एकैकेन
घण्टाजालेन । जीवा० १८१ ।

खिखिणियाइ- । ज्ञाता० १३४ ।

खिखिणिसरे-किङ्किणि-क्षुद्रघण्टिका तस्या स्वरो ध्वनि
किङ्किणिस्वर । ठाणा० ४७१ ।

खिखिणी-किङ्किणी-भूषणविधिविशेष । जावा० २६६ ।
क्षुद्रघण्टा । जीवा० २०५ । क्षुद्रघण्टिका । ज० प्र०
२३ । ठाणा० ४७२ ।

खिखिणीजाल-किङ्किणीजाल-क्षुद्रघण्टासघात । जीवा०
२०५ ।

खिस-परोक्षे हीलना खिमा । आव० ५२८ ।

खिसण-खिमन-निन्दावचन, अशी गोष्मावित्यादिवचनम् ।
प्रश्न० १६८ । सूयया असूयया वा असकृद्दुष्टाभिधान
विसनम् । दश० २५४ । जनममक्ष निन्दा । भग०
२२७ ।

खिसणा-खिसना-तान्येव लोकसमक्षम् । औप० १०३ ।
परिभव । ओष० २१५ । पुणोरदुषणियस्म भवइ
यभा उ काहो उ वा हवेज्जा । दश० चू० १४० ।
लाकसमक्षमेव जातगद्युद्धट्टनम् । अन्त० १८ ।

खिसणिज्ज-खिमनीयो जनमव्ये । ज्ञाता० ६६ ।

खिसति-परस्परस्याग्रत तदोपकीर्तनेन । ज्ञाता० १४६ ।

खिसात-खरट्टयति । वृ० द्वि० ६८ आ । नन्दति ।

नि० चू० द्वि० १०६ अ । आव० ७६६ । स्वसमक्ष
वचनं कुत्सन्ति । भग० १६६ ।

खिसह-खिसत, जनसमक्ष निन्दत । भग० २१६ ।

खिसा-जुगुप्सा असमीक्षितभाषिणम् । ओष० ५३ ।

खिसिज्जमाणो-निन्दमान । आव० ८६३ ।

खिसित-जन्मकर्माद्युद्धट्टनत । ठाणा० ३७१ ।

खिसितवयणे-जन्मकर्माद्युद्धट्टनवचनम् । ठाणा० ३७० ।

खिसिय-खिसित-निन्दापुरस्सरं शिक्षित । व्य० प्र०
१६६ आ ।

खिइ-क्षितय-धर्माद्या ईषत्प्राग्भारावसाना अष्टौ भूमय ।
आव० ६०० ।

खिइपइट्ठिअ-क्षितिप्रतिष्ठित नगरविशेष । आव० ११६ ।

खिइपइट्ठित-जितशत्रुराजधानी । नि० चू० तृ० ६८ आ ।

खिइपइट्ठियं-क्षितिप्रतिष्ठित, द्रव्यव्युत्सर्गोदाहरणे प्रसन्नचन्द्र-
राजधानी । आव० ४८७ । आत्ममयमविरावनाहृष्टान्ते
जितशत्रुनगरम् । आव० ७३२ । नगरविशेष । उत्त०
३६५ । आव० ३७० । मगधाया मूलराजधानी । उत्त०
१०५ । द्रव्यव्युत्सर्गं नगरम् । आव० ७२० ।

खिइपतिट्ठिय-क्षितिप्रतिष्ठित-नगरविशेष । उत्त० ३०४ ।
आव० ३८८ ।

खिइपदिट्ठिअ-क्षितिप्रतिष्ठित-नगरविशेष । आव० ११५ ।

खिज्जणिया-क्षेदक्रिया । ज्ञाता० २०५ ।

खिज्जिओ-खिज्ज-इष्ट । आव० ६७३ ।

खिण्ण-श्रान्त । नि० चू० द्वि० ६६ अ ।

खिति-क्षिति-क्षितिप्रतिष्ठित, योगसग्रहे शिक्षाहृष्टान्ते नग-
रम् । अपरनाम चणकपुर वृषभपुर राजग्रह च । आव०
६७० ।

खित्तिखणतो-उड्डमादी । नि० चू० द्वि० ४४ आ ।

खितिपतिट्ठिय-जितशत्रुराजधानी । नि० चू० प्र० ३५१
आ ।

खित्त-क्षेत्र-आकाशम् । अनु० १८१ । क्षिप्त-व्याप्तम् ।
राय० २८ । क्षियन्ति-निवसन्ति तस्मिन्क्षिति क्षेत्र-आका-
शम् । उत्त० ६४५ । क्षेत्र-शस्योत्पत्तिभूमि । आव०
८२६ । क्षेत्र-यदाकाशखण्ड सूर्यं स्वतेजसा व्याप्नोति
तत् । ज० प्र० ४५६ । इन्द्रकीलादिर्वजित ग्रामनग-

रादि । बृ० प्र० ३६ अ । क्षियन्ति-निवसन्त्यस्मि-
न्निति क्षेत्र-ग्रामारामादि सेतुकेतूभयात्मक वा । उक्तं
१८८ ।

खित्तचित्त-क्षिप्तचित्त-पुत्रशोकादिना नष्टचित्त । ठाणा०
३०५ । शोकेन । ठाणा० ३१५ ।

खित्तचित्ता-क्षिप्त-नष्ट रागभयापमानैश्चित्त यस्या सा
क्षिप्तचित्ता । बृ० तृ० २३० आ । अपमानतया क्षिप्त-
नष्ट चित्त यस्या सा क्षिप्तचित्ता । बृ० द्वि० २१० अ ।
अपमानेनोन्मत्ता । बृ० द्वि० २१० अ ।

खित्तवस्तुपमाणाइवक्रमे-क्षेत्र-शस्योत्पत्तिभूमि, वास्तु
अगार, क्षेत्रवास्तुना प्रमाणातिक्रम क्षेत्रवस्तुप्रमाणाति-
क्रम । आच० ८२५ ।

खित्तमानार्थतया प्रयोजनम् । आच० १०६ ।

खित्तो-खित्त विषण्ण । प्रश्न० ६२ ।

खित्ततो-क्षिप्यन्-प्रतीक्षमाण । दश० ५७ ।

खित्तमेव-क्षीप्रमेव । जाता० ३२ ।

खिलप्रदेशे- । विशेष० ४३७ ।

खिलभूमी-खिलभूमि, हलैरकृष्टा भूमि । प्रश्न० ३६ ।

खिलोभूय-पिलीभूत-अनुभूतिव्यतिरिक्तोपायान्तरेण क्षप-
यितुमशक्य निकाचितमित्यर्थ । भग० २५१ ।

खिल्लणय- । निरय० ३४ ।

खिल्लर-पल्लवम् । आच० ५६ ।

खिल्लरबधे- । नि० बृ० प्र० २२१ अ । गोण्यदे ।
नि० बृ० तृ० १८ अ ।

खिल्लित-क्रोडितम् । आच० ५६६ ।

खिवाहि- । आच० ३७८ ।

खिवेमाणे-क्षेपयन्-प्रेरयन् । जाता० ८५ ।

खीणकसातो-क्षीणकषाय । उक्तं २५७ ।

खीणभोगी-भोगो जीवस्य यत्रास्ति तद्भोगी-क्षरीर
तत्क्षीणतपोरोगादिभिर्यस्य स क्षीणभोगी-क्षीणतनुर्दुर्बल ।
भग० ३११ ।

खीणमोह-क्षीणमोह क्षीणमोहनीयकर्म । ठाणा० १७८ ।

क्षीणमोह-श्रेणिपरिसमाप्तावन्तमुहूर्तं यावत्क्षीणवीत-
राग । भूतग्रामस्य द्वादश गुणस्थानम् । आच० ६५० ।

खीणे-क्षीण वालाग्राकर्षणात्स्थायमुपगत । भग० २७७ ।

(अल्प० ४३)

ज० प्र० ६६ । क्षीण-स चावशेषसद्भावे । भग० ६७६ ।

खीर-क्षीरम् । प्रज्ञा० ३६१ ।

खीर-क्षीरोद-क्षीरवरद्वीपानन्तर ममुद्र । प्रज्ञा० ३०७ ।

खीरकाओली-साधारणत्रादरवनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा०
३४ ।

खीरकाकोलि-वल्लीविशेष । भग० ८०४ ।

खीरगहण-क्षीराम्यवहारम् । ओष० ४७ ।

खीरघर-खीरसाला । नि० बृ० प्र० २७२ आ ।

खीरणि-एकमस्थिक फलविशेष । भग० ८०३ ।

खीरद्रुमा-वटवम्बरपिप्पला । नि० बृ० प्र० ३६ अ ।

क्षीरद्रुमा, उद्रुम्बरादय । ओष० १२६ ।

खीरद्रुमो-क्षीरद्रुम, वटाश्वत्यादि । पिण्ड० ८ ।

खीरधाती-धातीविशेषा । नि० बृ० द्वि० ६३ आ ।

स्तन्यदायिनी । जाता० ४१ ।

खीरपूरण-क्षीरपुर-कथ्यमानमतितापाहूर्ध्वं गच्छत् क्षीरम् ।

प्रज्ञा० ३६१ ।

खीरपूरै-क्षीरपूर-कथ्यमानमतितापाहूर्ध्वं गच्छत् क्षीरम् ।

ज० प्र० ३५ ।

खीरप्पभो-क्षीरप्रभ क्षीरवरद्वीपाधिपतिर्देव । जीवा०
३५३ ।

खीरभुस-वनस्पतिविशेष । भग० ८०२ । तृणविशेष ।

प्रज्ञा० ३३ ।

खीरमहु-क्षीरमध्वाश्रयलब्धि । विशेष० ३८५ ।

खीरमेहे-क्षीरमेघा नामतो महामेघ । ज० प्र० १७४ ।

खीरवरो-क्षीरवर-द्वीपविशेष । जीवा० ३५२, ३५३ ।
प्रज्ञा० ३०७ ।

खीरवृद्धी-क्षीरवृद्धि । भग० १६६ ।

खीराइया-क्षीरकिता-सञ्जातक्षीरका । जाता० ११६ ।

खीरामलएण-अवद्धास्थिक क्षीरमिव मधुर यदामलक
तस्मादन्यत्र । उपा० ३ ।

खीरासव-क्षरन्ति ये ते क्षीराश्रवा क्षीरवन्मधुरत्वेन
श्रोतृणा कर्णेन सुखकर वचनमाश्रवन्ति । औप० २८ ।

क्षीरमिव मधुर वचनमाश्रवन्ति ये ते क्षीराश्रवा, लब्धि-
विशेषवन्त । प्रश्न० १०५ ।

खीरिञ्ज-क्षीरिण्य-गाव अत्र दुहन्ते । आच० ३३५ ।

खीरिणि-क्षीरणी-एकास्थिकवृक्षविशेष । प्रज्ञा० ३१ ।
 खीरो-क्षीर क्षीरवरद्वीपाधिपतिदेव । जीवा० ३५३ ।
 खीरोए-क्षीरमिवोदक यस्य स, क्षीरवन्निर्मलस्वभावयो
 सुरयो सम्बन्धि उदक यत्रेति वा क्षीरोद । जीवा०
 ३५३ । समुद्रविशेष । जीवा० ३५३ ।
 खीरोद-क्षीरोद, समुद्रविशेष । ज्ञाता० १२८ ।
 खीरोदए-क्षीरसमुद्रे क्षीरोदकम् । प्रज्ञा० २८ । क्षीरो-
 दक-क्षीरसमुद्रजलम् । जीवा० २५ ।
 खीरोदा-क्षीरोदा, अन्तरनदी । ज० प्र० ३५७ ।
 खीरोयाओ-नदीविशेष । ठाणा० ८० ।
 खील- । व्य० द्वि० ३५८ अ ।
 कीलक । आव० ५७८ । कील-शङ्कु । प्रश्न० ८ ।
 खीलए-कीलक, लोहकीलक । दश० ५६ ।
 खीलश-कीलक । आव० ४२० ।
 खीलसठिते-कीलकसंस्थित सातानखत्तस्स सठाण ।
 सूर्य० १३० ।
 खीलगो-कीलक । ओष० १७८ ।
 खीलच्छाया-छायाविशेष । सूर्य० ६५ ।
 खीलया-कीलिका । आव० ३६० ।
 खीलसंठित-ज उविज्ज त ण ठाति त खीलसठितं ।
 नि० ब्र० प्र० १२५ आ ।
 खीलसठियं- । नि० ब्र० तु० ५१ आ ।
 खुंखुणगा-पुष्पूरका-गुल्फा । आव० २०६ ।
 खुंदति-आस्कन्दति प्राप्नोतीत्यर्थ । व्य० द्वि० १८७
 आ । क्षोदयन्ति-विनाशयन्ति । उक्त० ६२८ ।
 खुंभण-क्षोभणम् । प्रश्न० २४ ।
 खु-खुवक्यालङ्कारे अवधारणे वा । आचा० ८४ ।
 अवधारणे । आव० ५३२ । निश्चित अवधारणे वा ।
 उक्त० ३६६ । निश्चये । ज० प्र० २०१ । वाक्यालङ्कारे
 प्रश्न० १२० । खुव-अष्टप्रकार कर्म । व्य० प्र० ३६ आ ।
 खुई-क्षुति छीत्कारादिशब्दविशेष । ज्ञाता० २२१ ।
 खुच्चक- । व्य० प्र० २१८ आ ।
 खुज्ज-यत्र शिरोग्रीव हस्तपादादिक च यथोक्तप्रमाणलक्ष-
 णोपेत उरउदरादि च मण्डल तत् कुञ्जम्, पञ्चम सस्या-
 नम् । जीवा० ४२ । कुञ्जकरणी । वृ० प्र० ३१४

अ । कुञ्ज-यत्र शिरोग्रीव हस्तपादादिक च यथोक्त-
 प्रमाणलक्षणोपेत उरउदरादि च मण्डल तत् । प्रज्ञा०
 ४१२ । कुञ्ज-वक्र । ओष० ७४, ८२ । वक्रशरीर ।
 वृ० प्र० २४२ आ । सर्वगात्रमेगपार्थहीन कुञ्जम् ।
 नि० ब्र० द्वि० ४३ आ० । अघस्तनकायमण्डल, इहाव-
 स्तनकायशब्देन पादपाणिशिरोग्रीवमुच्यते, तद् यत्र शरीर-
 लक्षणोपेतप्रमाणव्यभिचारि यत्पुन शेष तद्यथोक्तप्रमाण
 तत् कुञ्जम् । ठाणा० ३५७ । कुञ्ज-यत्र पाणिपादशिरो-
 ग्रीव समग्रलक्षणपरिपूर्ण शेष तु हृदयोदरपृष्ठलक्षण कोष्ठ
 लक्षणहीन तत् । अनु० १०२ । अघस्तनकायमण्डल
 नस्थानम् । आव० ३३७ । कुञ्ज-वक्रजङ्घ । प्रश्न०
 २५ । कुञ्ज-ग्रीवादी हस्तपादयोश्चतुरश्र लक्षणयुक्त
 सङ्क्षिप्तविकृतमध्यम् । भग० ६५० ।
 खुज्जत्त-कुञ्जत्व-वामनलक्षणम् । आचा० १२० ।
 खुज्जवोरी-कुञ्जवदरी । ओष० १०० ।
 खुज्जसंठाण-ग्रीवाहस्तपादाश्च समचतुरङ्गा लक्षणयुक्ता
 यत्र संक्षिप्त विकृत च मध्ये कोष्ठ तत् कुञ्जसस्यानम् ।
 सम० १५० ।
 खुज्जा-कुञ्जा । आव० ६४ । नि० ब्र० प्र० २७७
 अ । कुञ्जा कुञ्जिका-वक्रजङ्घा । ज० प्र० १६१ ।
 ज्ञाता० ४१ ।
 खुल्लियं-कुञ्ज पृष्ठादावस्यास्तीति कुञ्जी । आचा०
 २३३ ।
 खुट्टं-त्रुटितम् । आव० १४६ ।
 खुट्टति-कुट्टयन्ति । उप० मा० गा० ४६६ ।
 खुट्टिमा-गान्धारस्वरस्य द्वितीया मूर्धना । जीवा० १६३ ।
 खुट्टं-रयणिपमाणातो ज आरतो त । नि० ब्र० प्र०
 २१६ आ ।
 खुहुत्त-कीदृश । नि० ब्र० प्र० ११५ अ ।
 खुहु-खुल्ल-सधु । जीवा० २०० । खुद बाल-शील-
 हीनो वा पार्श्वस्थादि । उक्त० ४७ । बालो । नि०
 ब्र० प्र० ६८ आ । खुल्ल । ओष० १६० ।
 खुहुइ-शोध्यति । भग० ६६८ ।
 खुहुए-खुल्लक । आव० १६५ ।
 खुहुका-भूपणविधिविशेष । जीवा० २६८ ।

खुडुखुडुगा-खुल्लखुल्लका-अतिलघव आयताश्र । ज० प्र० ४४ ।

खुडु(खुड)ग-मुद्रिका । आव० ४१८ ।

खुडुग-मुद्रिका । आव० ६७१ । आव० ४१७ ।
खुल्लक-द्रव्यभाववाल । दश० १६५ । खुल्लक, हास्ये
दृष्टान्त । आव० ४०४ । खुल्लक लघु-वालक ।
उत्त० १०२ ।

खुडुगकुमारो-खुल्लककुमार, योगसग्रहे अलोभोदाहरणे
कण्ठरीकयुवराजपत्नीयशोभद्राया साध्यवस्थाया जात-
पुत्र । आव० ७०१ ।

खुडुगगणी-खुल्लकगणी, खुल्लकाचार्य । व्य० प्र० २३७
आ ।

खुडुति-त्रोटयति । भग० ६६७ ।

खुडुपाणा-खुदा-अधमा अनन्तरमवे सिद्धयभावात् प्राणा-
उच्छ्वासादिमन्त क्षुद्रप्राणा । ठाणा० २७३ ।

खुडुय-क्षुद्रका-वयसा श्रुतेन वाज्यक्ता । सम० ३६ ।
खुडुग अङ्गुलीयकै । भग० ४५६ । खुल्लक । दश०
६१ । क्षुद्रक-अङ्गुलीयकविशेष । ज० प्र० १०५ ।
अङ्गुलीयकम् । ज्ञाता० २७ ।

खुडुलए-स्वल्पकुटीरक । ओष० ४६ । खुल्लक । आव०
३८८ । ओष० १६० ।

खुडु-खुदा-अज्ञातसरस्य । ज० प्र० ४० । लघव ।
जीवा० १६७ । खुल्ल । लघु-स्तोक च । जीवा० ४४२ ।
क्षुदा-अधमा । कूरा । ठाणा० ३६६ ।

खुडुगमवगृहण-क्षुद्रकमवग्रहण-वृद्धं वाशद्विहावलि
काशतद्वयप्रमाण समयोनम् । जीवा० ४३४ ।

खुडुगसवगमोमद्-क्षुद्रिकासर्वतोमद्, क्षुद्रिका-महत्त्व
पेक्षया सर्वत सर्वासु दिक्षु विदिक्षु च भद्रा-सममङ्गयेति
सर्वतो भद्रा तपोविशेष । अन्त० २६ ।

खुडुग सीहनिक्कीलिय-खुल्लक सिंहनिक्कीडित-वक्षमाणम-
हवपेक्षया खुल्लक-ह्रस्व सिंहस्य निष्कीडित-विहीत
गमनमिति, तपोविशेष । अन्त० २८ ।

खुडुग-खुल्लक-लघु । जीवा० १७७ । खुल्लक-ह्रस्व ।
प्रज्ञा० ५६६ । ज्ञाता० ११६ ।

खुडुगनियठ-खुल्लकनिर्ग्रन्थीयम्, उत्तराध्ययनेषु पठ

मध्ययनम् । उत्त० २५५ ।

खुडुगपयरेसु-खुल्लकप्रतरयो सर्वलघुप्रदेशप्रतरयो ।
भग० ६०७ ।

खुडुगमवगृहण-खुल्ल लघु स्तोक च खुल्लमेव खुल्लक
एकायुक्तसवेदनकालो भवस्तस्य ग्रहण भवग्रहण खुल्लक
च तदभवग्रहण च खुल्लकभवग्रहणम् । जीवा० ४४२ ।

खुडुगसीहनिक्कीलिय-खुल्लकसिंहनिक्कीडित वक्षमाणमहा-
सिंहनिक्कीडितापेक्षया खुल्लक सिंहनिक्कीडित सिंहगमन
तदिव यत्पस्तत् । औप० ३० । ज्ञाता० १२२ ।

खुडुयदुवारिया-क्षुद्रद्वारा-सङ्कटद्वारा । आवा० ३२६ ।

खुडुया-क्षुद्रिका लघ्व्य । आवा० ३७० ।

खुडुयाओ-खुल्लिका-लघव । जीवा० १६७ । अज्ञात-
सरस्यस्ता एव लघ्व्य-खुल्लिका । ज० प्र० ४१ ।

खुडुय-खुल्लको । नि० ब्र० प्र० १३२ आ ।

खुण्णं-विपण्ण । वृ० द्वि० २०५ आ ।

खुति-क्षुत-तस्यैव सम्बन्धीशब्द तच्चिन्ह वा । ज्ञाता०
८५ ।

खुतग-मनाङ् मग्न केवल तत उत्तरीतुमशक्त । औप०
८७ ।

खुतो-निमग्न । प्रश्न० ६० ।

खुद-क्षुद्रकर्मकारित्वात् क्षुद्र । ज्ञाता० २३८ । क्षुद्र-
द्रोहक अधमो वा । प्रश्न० ५ ।

खुदए-क्षुद्रक-विनाशयितु शक्यत इति क्षुद्र तदेवानु-
कम्प्यतया क्षुद्रक सोपक्रमम् । उत्त० ६२८ ।

खुदिमा-गान्धारग्रामस्य द्वितीया मूर्ध्नि । ठाणा० ३६३ ।

खुदिया-क्षुद्रिका, जलाशयविशेष । प्रश्न० १६० ।

खुदिय-भूपतनात् प्रदेशान्तरेषु नमितानि । भग० ४६८ ।

खुप्यते-कर्म एव निमज्जति । ओष० २६ ।

खुप्यति-सचिक्खलने जले मज्जति । नि० ब्र० द्वि० ७६ अ ।

खुपिज्ज-निमज्जन । ओष० २६ ।

खुपिल-निमज्जक । त० ।

खुभति-क्षुभ्यन्ति राज्यविलोडनाय सचलन्ति । व्य०
द्वि० ३३ आ ।

खुमाएज्ज-स्कम्नीयात् क्षुभ्येत् । भग० २६६ ।

खुमिज्ञा-क्षोभ-यायात्, प्रकुप्येत् । ओष० ४० ।

खुभियं-कलह । वृ० द्वि० १६ आ ।
 खुभियजल-क्षुभितजल, क्षुभित जल यस्य स । जीवा०
 ३२१ । वेलावशात् क्षुभितजल । भग० २८२ ।
 खुम्मिया-भूमितपनात् प्रदेशान्तरेषु नमितानि । ज्ञाता०
 ४८ ।
 खुर-चरणे येषामधोवर्त्यस्थिविशेष । उत्त० ६६६ ।
 खुरम्-शस्त्रविशेष । प्रश्न० १४ । आव० ३७० । खुर-
 शफ । जीवा० ३८ । प्रज्ञा० ४५ । खुरा-पादतलरूपा
 अवयवा । ज० प्र० २३४ । शफ । उपा० ४४ ।
 क्षुर-क्षुर । ठाणा० २७३ ।
 खुरखुरओ-चर्ममय भाजन वाद्यम् । वृ० द्वि० २३६ अ ।
 खुरदुगत्ता-चर्मकीटता । सूत्र० ३५७ ।
 खुरनिबद्धा-रासभवलिबद्धद्वय । पिण्ड० १०२ ।
 खुरपत्त-क्षुरपत्र-क्षुरप्रम् । जीवा० १०६ । विपा० ७१ ।
 खुरपत्ते-क्षुरपत्र-क्षुर । ज्ञाता० २०४ ।
 खुरप्प-क्षुरप्र-प्रहरणविशेष । प्रज्ञा० ८० । जीवा० १०३ ।
 खुरप्पसठाणसठित-क्षुरप्रसस्थानसंस्थित, जिह्वेन्द्रियस-
 स्थानम् । प्रज्ञा० २६३ ।
 खुरबध- । ज्ञाता० २३० ।
 खुभितं-क्षुम्पन्त, अधोनिमज्जन्तम् । ठाणा० ३८५ ।
 खुरभंडं-क्षुरप्रादिभाजनम् । दश० १०५ ।
 खुन्न-कर्कशक्षेत्रादय । वृ० प्र० २४३ आ ।
 खुलए-पादघुटक भानुरित्यर्थ । वृ० तृ० १६२ आ ।
 खुलुगो-उर्वरिकडीओ आरद्धा । नि० चू० प्र० १८० अ ।
 खुल्मड-क्षुम्पति-पृथिवीं प्रविशति क्षोभयति वा पृथिवी ।
 विभेति वा । भग० १८३ ।
 खुल्लग-खुल्लक-कपर्दक । प्रश्न० ३७ ।
 खुल्ला-खुल्ला-लघव शब्दा सामुद्रशब्दाकारा । प्रज्ञा०
 ४१ । जीवा० ३१ ।
 खुवे-क्षुवो, ह्रस्वशिव शास्त्री । ज्ञाता० ६५ ।
 खुह-क्षुरादिदु खहेतुत्वान् क्षुत् । दश० २६१ ।
 खुहत्ते-प्रसह्य । नि० चू० द्वि० १०६ अ ।
 खुहा-क्षुधा, क्षुत्परीपह, प्रथमपरीपह । आव० ६५६ ।
 खेज्जणा-खेदना-वेदसमूचिका । ज्ञाता० २३५ ।
 खेटक-आवरण सन्नाह । ज० प्र० २५६ ।

खेटन-कर्षण । ज० प्र० २४३ ।
 खेटय-वाहय । नदी० १५४ ।
 खेट्यन्ते-उत्त्रास्यन्ते । उत्त० ६०५ ।
 खेडं-पाशुप्रकारनिबद्ध खेटम् । राय० ११४ । जीवा० २७६ ।
 प्रकारोपेत खेटम् । ठाणा० २६४ । धूलीमयप्राकारो-
 पेतम् । अनु० १४२ । पाशुप्राकारवद्धम् । आवा०
 २८५ । प्रज्ञा० ४७ । जीवा० ४० । खेट्यन्ते-उत्त्रास्यन्ते-
 ऽस्मिन्नेव स्थितं शत्रव इति खेट पाशुप्राकारपरिक्षितम् ।
 उत्त० ६०५ । खेटस्थान उल्लूकानद्याश्चैकस्मिंस्तीरे
 धूलिप्राकारावृतनगरविशेषरूपम् । विशेषे ६७२ । खेटानि-
 प्राशुप्राकारनिबद्धानि क्वचिन्नद्यद्विषेष्टानि । ज० प्र०
 १२१ । खेट-धूलिप्राकारम् । औप ७४ । भग० ३६ ।
 विपा० ३६ । प्रश्न० ५२, ६६ । सूत्र० ३०६ । धूली-
 प्राकारोपेतम् । प्रश्न० ६२ । खेड नाम धूलीपागारपरि-
 क्लिप्त । नि० चू० द्वि० ७० आ । धूलीपागारो जस्त
 त । नि० चू० प्र० २२६ आ ।
 खेडग-खेटक-फलकम् । प्रश्न० ७० ।
 खेडग-खेटक-शस्त्रविशेष । आव० ३६० ।
 खेडठाणं-खेटस्थान-उल्लूका नद्या एकस्मिन् तीरे यत् ।
 आव० ३१७ ।
 खेडरथाम-खेटस्थान-उल्लूकाया द्वितीये तीरे नगरवि-
 शेष । उत्त० १६५ ।
 खेडमारी-खेटमारी-मारीविशेष । भग० १६७ ।
 खेडय-खेटक वशशलाकादिमयम् । ज० प्र० २०५ ।
 आवरणविशेष । जीवा० १६३ ।
 खेडरुव-खेटरूपम् । भग० १६३ ।
 खेडाउ-क्रीडनकानि । वृ० प्र० ४७ आ ।
 खेडाति-धूलीप्राकारोपेतानि । ठाणा० ८६ ।
 खेडाहारः-खेडग्रामस्य ममासन्नो देश परिभोग्य खेडा-
 हार । सूत्र० ३४३ ।
 खेडिय-खेटितम् । दश० १०५ ।
 खेडु-द्युतविशेष । ज० प्र० २६८ ।
 खेड्डा-क्रीडा । ग० ।
 खेड्डाउ-क्रीडा । आव० ३६० ।
 खेत्त-क्षेत्र-आकाशम् । अनु० १८१ । प्रज्ञा० ३२८ ।

क्षेत्र-ग्रान्यवपनभूमि । प्रश्न० ३६ । क्षितचित्ता ।
आव० ७३७ । क्षेत्र-ग्रान्यजन्मभूमि । ज० प्र० १४६ ।
औप० ३६ । क्षेत्र-ग्रामादि कृषिभूमिर्वा । प्रश्न० १२० ।
क्षियन्ति अवगाहन्ते निवमन्ति जीवादयोऽस्मिन्निति क्षेत्र
आकाशम् । विशे० ८६२ । क्षेत्र-भोतादि भावितम् ।
दश० ११५ । आर्यम् । आव० ३४१ । क्षेत्र-भार्या ।
ठाणा० ५१६ । यदाकाशखण्डमाद्रित्य स्वतेजसा व्याप्नोति
तत् । भग० ३६३ ।

खेत्तच्छेद-क्षेत्रच्छेद बुद्ध्या प्रतरकाण्डविभाग । जीवा०
६३ ।

खेत्तते-क्षेत्र भार्या तस्या जात क्षेत्रज । ठाणा० ५१६ ।

खेत्तपरमाणु-क्षेत्रपरमाणु-आकाशप्रदेश । भग० ७८८ ।

खेत्तपतिओवसे-क्षेत्र-आकाश तदुद्धारप्रधान पत्योपम
क्षेत्रपत्योपमम् । अनु० १८० ।

खेत्तमूढो-ज खेत्त ण याणाति जम्मि वा खेत्ते मुञ्चति
रातो वा परसथार अप्पणो मण्णति । नि० चू० द्वि०
४१ आ ।

खेत्तवाशु-इह क्षेत्रमेव वस्तु क्षेत्रवस्तु, क्षेत्र च वास्तु च
ग्रह क्षेत्रवास्तु । उपा० ४ ।

खेत्तवासी-क्षेत्रवर्षी-पात्रे दानश्रुतादीना निक्षेपक । ठाणा०
२७० ।

खेत्ताणि-क्षेत्राणि-क्षेत्रोपमानि पात्राणि । उक्त० ३६१ ।

खेत्तातिष्ठत-क्षेत्रातिष्ठान्त-क्षेत्र सूर्यसम्बन्धि तापक्षेत्र
दिनमित्यर्थ, तदतिक्रान्त तस्य आहार । भग० २६२ ।

खेत्ताविचीमरण-क्षेत्रावीचिमरण-अवीचिमरणस्य द्विती-
यो भेद । उक्त० २३१ ।

खेत्ते-क्षेत्रिके-क्षेत्रस्वामिनि, गणावदेच्छेदके आचार्ये वा ।
व्य० द्वि २६ आ ।

खेत्तोवक्त्रमे-क्षेत्रोपक्रम-क्षेत्रस्थ परिकर्म-विनाशकरणम् ।
अनु० ४८ ।

खेत्तोवसपदा-उपसम्पदाया भेद । नि० चू० प्र० २४१ अ ।

खेत्तोवाय-क्षेत्रोपायस्तु लाङ्गलादिना क्षेत्रोपक्रमणे भवति
उपायभेद । दश० ४० ।

खेदिय-खिन्न-खेद क्लेशो वा । उक्त० ४५६ ।

क्षेम-क्षेम, विषय । आव० ३४१ । क्षेम परकृतोपद्रव-

रहितम् । जीवा० १६० । क्षेम, तदुपद्रवाद्यभावापाद-
नम् । जीवा० २५५ । क्षेम देशसील्यम् । उक्त० १४५ ।
परचक्राद्युपद्रवाभाव । वृ० तृ० १५१ अ । लब्धस्य
परिपालन क्षेम । ज्ञाता० १०३ ।

क्षेमकर-क्षेमङ्कर-पञ्चम कुलकर । ज० प्र० १३२ ।
अष्टाशीत्या महाग्रहे नवपट्टितम् । ठाणा० ७६ । तृतीय
कुलकर । ठाणा० ५१८ । चतुर्थ कुलकर । सम०
१५३ । क्षेमङ्कर-अष्टाशीत्या महाग्रहे सप्तपट्टितम् । ज०
प्र० ५३५ ।

क्षेमधर-क्षेमन्धर पष्ठ कुलकर । ज० प्र० १३२ ।
चतुर्थकुलकर । ठाणा० ५१८ । पञ्चमकुलकर । सम०
१५३ ।

क्षेम-क्षेम-शिवम् । दश० २५५ । लब्धस्य च परिपालन
क्षेमम् । उक्त० २८३ । क्षेम-राजविद्वद्वरशून्यम् । दश०
२२२ । सुस्थम् । उक्त० ३१३ । व्याध्यभावे क्षेम-
त्वम् । उक्त० ५१० । परचक्राद्युपद्रवरहितम् । उक्त०
३५१ । क्षेम-गुणोदाहरणे जितशत्रुराजो मन्वी । आव०
८१६ ।

क्षेम कुसल-क्षेमकुशल-अनर्थानुद्भवानर्थप्रतिधातरूप ।
ज्ञाता० ८६ ।

क्षेमते-क्षेमक-अन्तकृद्दशाना षष्ठवर्गस्य पञ्चममध्ययनम् ।
अन्त० १८ । क्षेमक-गाथापतिविशेष । अन्त० २३ ।

क्षेमपया-क्षेमपदानि-रक्षणस्थानानि । आचा० ४३० ।

क्षेमपुरा-क्षेमपुरा, राजधानी । ज० प्र० ३४५ ।

क्षेमपुरीओ-महाविदेहे विजयराजधानी । ठाणा० ८० ।

क्षेमल्लो-क्षेमिलो नाम शकुनज्ञाता । आव० १६७ ।

क्षेमा-क्षेमानाम्ना राजधानी । ज० प्र० ३४४ ।
क्षेमाणि-परकृतोपद्रवरहितानि । ज० प्र० ७६ । प्रज्ञा०
८६ । क्षेमा अशिवाभावात् । औप० २ ।

क्षेमाओ-महाविदेहे विजयराजधानी । ठाणा० ८० ।

क्षेमिय-क्षेमम् । गणि० ।

खेय-खेद अयं ससारपर्यटनजनित अभ्यास । आचा
१३२ । सयम, खेदयत्यनेन कर्मोति खेद सयम । उक्त०
४१६ । खेद-अग्निव्यापार । आचा० ५३ ।

खेयण-अग्निव्यापार यो जानातीति खेदज्ञ । आचा०

५३ । निपुण । आचा० १५६, २७४ । जन्तुदु खपरिच्छे-
 तार । आचा० १७६ । क्षेत्रज्ञ-निपुण । आचा० ५३ ।
 खेदज्ञ । आव० ५५५ ।
 खेयन्न-खेदज्ञ-निपुण । सूत्र० २५८ । खेद-अभ्यास-
 स्तेन जानातीति खेदज्ञ । आचा० १३२ । खेदज्ञ-
 गीतार्थ । ओष० २०२ । ज्ञानी । नि० चू० प्र० २०१
 आ । सर्वज्ञ । सूत्र० ३७० । तीर्थकृत् । सूत्र० २६६ ।
 क्षेत्रज्ञ-पसक्तविरुद्धद्रव्यपरिहार्यकु नादि क्षेत्रस्वरूप परिच्छे-
 दक । आचा० १३२ ।
 खेयाणुगए-खेदयत्यनेन कर्मेति खेद-सयमस्तेनानुगतो
 युक्त खेदानुगत । उत्त० ४१६ ।
 खेल-श्लेष्मा । ओष० १८६ । विशेषे ३७६ । उत्त०
 २६१ । ठाणा० ३४३ । आव० ४७, ४३२, ५६४,
 ६१६, ७६५ । गोरसभाविता पोत्ता खेलो मल्लति ।
 नि० चू० द्वि० १८ आ । निष्ठिवन । ओष० १८६ ।
 भग० ८७ । औप० २८ । प्रश्न० १०५ । सम० ११ ।
 कफ । ज० प्र० १४८ । कण्ठमुखश्लेष्मा । भग०
 १२२ । मुखविनिर्गत श्लेष्मा । उत्त० ५१७ । निष्ठि-
 वनम् । ज्ञाता० १०३ ।
 खेलइ-क्रीडति । उत्त० १४७ ।
 खेलण-क्रीडा । नि० चू० द्वि ११६ आ । खेलति क्रीडति ।
 व्य० द्वि० ८ अ ।
 खेलणग-क्रीडनकम् । आव० २६० ।
 खेलन्ति-क्रीडन्ति । आव० २०५ ।
 खेलमल्लय-श्लेष्ममल्लक । दश० ३७ ।
 खेलमल्लो-श्लेष्ममल्लकम्, श्लेष्मशराव । आव० ४३२ ।
 श्लेष्मकुण्डिका । आव० ३२१ ।
 खेलसिघाण-श्लेष्मसिङ्घानम् । आव० ८३२ ।
 खेलासव-खेलनिष्ठीवन तदाश्रवति-क्षरतीति खेलाश्रव ।
 ज्ञाता० १४७ ।
 खेलुडे-अनन्तकायभेद । भग० ३०० ।
 खेलेल्ल-खेलयेत् । वृ० प्र० २३२ आ ।
 खेलेसु- । प्रज्ञा० ५० ।
 खेलौषधिः-औषधिविशेष । ठाणा० ३३२ ।
 खेलइ-क्रीडति । आव० ४०१ ।

खेछामो-क्रीडाम । उत्त० २८६ ।
 खेवणि-क्षेपिण्य-हथनालिरिति लोकप्रसिद्धा । ज० प्र०
 २०६ ।
 खेवा-आरुहतस्स उवस्वरि हृत्थालवणे खेवा । नि०
 चू० द्वि० ६४ अ ।
 खेविय-क्षिपित-पापम् । उत्त० ४५६ ।
 खेवो-क्षेप, परहस्ताद्रव्यस्य प्रेरणम् । अधर्मद्वारस्य विश-
 तितम् नाम । प्रश्न० ४३ ।
 खोअ-इक्षुरसास्वाद समुद्र । अनु० ६० ।
 खोअवर-इक्षुवर, द्वीपविशेष । अनु० ६० ।
 खोइय-क्षोभित, विसंयोजित । उत्त० १०० ।
 खोओदए-क्षोदोदकम्, इक्षुरससमुद्रजलम् । जीवा० २५ ।
 खोखर-प्रतोद कशा वा । आव० २६१ ।
 खोखुम्भमाणो-क्षोभ्यमाण, भृश क्षुभ्यमाण । औप०
 ४७ । महामत्स्यादिभिर्भृश व्याकुलीक्रियमाण ।
 खोटकक्षेप-हृडीवन्धनम् । प्रश्न० १६४ ।
 खोटका-समयप्रसिद्धा स्फोटनात्मका । उत्त० ५४१ ।
 खोट्टिह्निहि-क्षेप्यते । आव० ६५ ।
 खोट्टेउ-खट्कत्तुम्, पिट्टितुम् । ओष० १६४ ।
 खोड-कोण । आव० ७४२ । ज रायकुलस्स हिरण्णादि
 दव्व दायव्व । नि० चू० वृ० ८६ आ । प्रदेश । वृ० प्र०
 २३५ आ । खोट-राजकुले हिरण्णादि द्रव्यदातव्यम् ।
 व्य० प्र० ४५ अ ।
 खोडा-खोटका । ओष० १०६ । स्वाणी । नि० चू०
 वृ० ७२ आ । खोटका ते च त्रयस्त्रय प्रमाणानां
 त्रयेण त्रयेणान्तरिता-कार्या इति । ठाणा० ३६१ ।
 खोडि-महाकाष्ठम् । प्रश्न० ५७ ।
 खोडिय-नाशितम् । आव० ६६४ ।
 खोडिया- । नि० चू० द्वि० १०४ आ ।
 खोडी-पेटा । आव० २६८ ।
 खोडेयव्वा-निषेधयितव्या । भग० ५८३ ।
 खोडेहामि-स्खलयिष्यामि । आव० ३२२ ।
 खोडुहारा-क्षोद्राहारा-मधुमोजिन, क्षीण वा-तुच्छा-
 वशिष्ठ तुच्छवान्यादिक आहारो येषां ते । ज० प्र०
 १७१ ।

खोतोदए-इक्षुसमुद्रे क्षोदोदकम् । प्रज्ञा० २८ ।
 खोद-क्षोद-इक्षुरस । जीवा० १६८ । ज० प्र० ४२ ।
 खोदाहार-मधुभोजिन भूक्षोदेन वाऽऽहारो येपा ते-क्षोदा-
 हारा । भग० ३०६ ।
 खोम-क्षोम सभ्रम । आव० ७८४ ।
 खोमण-क्षोम-वेदोदयरूप । पिण्ड० १६० ।
 खोमिअ-क्षोमित-स्वस्थानाच्चालित । ज० प्र० ३७ ।
 खोमिए-क्षोम आकस्मिक सभ्रास । ओष० १६ ।
 खोमितो-क्षोमित । उत० १६८ ।
 खोमितए-क्षोमयितु-एतान्येव परिपालयाम्युतोऽङ्गामीति
 क्षोमविषयात् कर्त्तुं क्षोमयितु सशयोत्पादनत । ज्ञाता०
 १३४ ।
 खोमिय-क्षोमित-स्वस्थानाच्चालित । जीवा० १६२ ।
 खोमेति-क्षोमयति, ईषद्भूमिमुत्कीर्य उत्प्रवेशनेन । ज्ञाता०
 ६४ ।
 खोम-क्षोम-कार्पासिकम् । जीवा० २६६ । जीवा०
 २३२ । देववल्गम् । आव० १८० । दुकूल, कार्पासिक
 वल्गम् । ज० प्र० ५५ । क्षोम, सामान्यत कार्पासिक
 अतसीमयम् । ज० प्र० १०७ ।
 खोमजुअल-क्षोमयुगलम् । आव० १२४ । कार्पासिक-
 वल्गम् । प्रश्न० १३४ ।
 खोमजुगल-क्षोमयुगलम् । आव० ५६२ ।
 खोमजुयल-कार्पासिकवल्गयुगलम् । उपा० ५ । क्षोम-
 युगलम् । ज्ञाता० १२८ ।
 खोमिते-कार्पासिकम् । ठाणा० १३८ ।
 खोमिय-क्षोमिक, सामान्यकार्पासिकम् । आचा० ३६४ ।
 क्षोमिक-कार्पासिक, वृक्षेभ्यो निर्गत वा, अतसीमय वा ।
 प्रश्न० ७१ । दुकूल-कार्पासिकमतसीमय वा वल्गम् ।
 मयं २६३ । कार्पासिकम् । आचा० ३६३ ।
 खोमियकप्पाय-क्षोमिककार्पास । ठाणा० ३३६ ।
 खोयरसघडए-इक्षुरसघट । आव० १४५ ।
 खोयरसो-क्षोदरस-इक्षुरस । जीवा० २६५, ३५१ ।
 खोयवरो-क्षोदवर, द्वीपविशेष । जीवा० ३५५ ।
 खोरए-खोरक-तापसभाजनम् । दश० ५६ । खोरकम् ।
 आव० ६२५ ।

खोरग-द्रव्यभृत भाजनम् । नि० चू० तु० १३६ आ ।
 खोरय-रूप्यमयमहाप्रमाणभाजनविशेष । नदी० १५६ ।
 खोरा-भुजपरिसरविशेष । प्रज्ञा० ४६ ।
 खोरुसताए-विरुद्धराज्यत्वेन । नि० चू० द्वि० १० आ ।
 खोल-राजपुरुषविशेष । आव० ८२१ । मद्यस्य किट्ट-
 विशेष । प्र० वृ० २६८ आ । मद्याघ कर्दम । आचा०
 ३४८ ।
 खोलपक्कस-मद्यकीट्ट । नि० चू० ६६ आ ।
 खोला-गोला, हेरिका गुप्तचरा । राज्ञा नियुक्ता ।
 पिण्ड० ४६ । सीसरगोला । वृ० द्वि० १०२ अ । गोरस-
 भावितानि पोतानि । वृ० द्वि० १०० आ । वृ० प्र०
 १२६ अ । गोरसभाविता पेत्ता । नि० चू० द्वि०
 १८ आ ।
 खोल्ल-कोत्थर । नि० चू० द्वि० १३३ अ । देवीशब्द-
 स्वात् कोटरम् । वृ० प्र० १५२ आ ।
 खोसिय-खोसित-जीर्णप्रायम् । पिण्ड० १०० ।
 ख्यात-स्वसचेदनत प्रसिद्धम् । उत० २५८ ।
 ख्यातसत्यवृत्ति-प्रसिद्धसत्यवृत्ति । नदी० १५६ ।

ग

गग-गङ्ग-यस्माद्दैक्रिया उत्पन्ना स आचार्यं । आव०
 ३१२ । दैक्रियनिन्ह्वगुरुर्धनगुप्तशिष्य । आव० ३१७ ।
 धनगुप्तस्य शिष्य । दैक्रियविषयो निन्ह्व, पञ्चमो निन्ह्व ।
 ठाणा० ४१० । गङ्ग-पुरुषपुण्डरीकवर्माचार्यं । आव०
 १६३ टी । गङ्गाचार्यं । उत० १५३ ।
 गगदत्त-मुनिविशेष । भग० ७०६ । निरय० २२, ३६ ।
 षण्ढवलदेववासुदेवयो पूर्वभक्तिको धर्माचार्यं । सम०
 १५३ । हस्तिनापुरे गृहपति । भग० ७०७ । गङ्गा-
 दत्त । कृष्णवासुदेवपूर्वभव । सम० १५३ । आव०
 १६३-टी० । मकातीगाहावतीए जेदुपुत्तो । अन्त० १८ ।
 वासुदेवपूर्वभव । आव० ३५८ । रागाभिदानकृत् ।
 भक्त० ।
 गगदत्ता-गङ्गदत्ता । सागरदत्तसार्ववाहपत्नी । विपा०
 ७४ ।
 गगदेवी-गङ्गदेव-धनगुप्तशिष्य आचार्यं । उत० १६५ ।

गंगा-गङ्गा नदीविशेष, यत्र नन्दो नाम नाविक । आव० ३८६, १४३ । नदीविशेष । ज्ञाता० ६४ । ठाणा० ७५ । हिमवद्वर्षधरपर्वतस्य पञ्चम कूटम् । ठाणा० ७१ । गङ्गा नदीविशेष । ज० प्र० २६० । गङ्गा द्वैक्रियोत्पत्ति-स्थानम् । विशे० ६३४ ।

गंगाकुंड-यत्र हिमवतो गङ्गा निपतति तद्गङ्गाकुण्डम् । ज० प्र० ८७ । कुण्डविशेष । नदी० २२८ ।

गंगाकूल-गङ्गाकूल-गङ्गातटम् । उत्त० १२६ ।

गंगादीव-गङ्गाद्वीप इति नाम्ना द्वीप । ज० प्र० २६३ ।

गंगादेवकूडे-गङ्गादेवीकूटम् । ज० प्र० २६६ ।

गंगापवायद्देहे-गङ्गाप्रपातब्रह्म-हिमवद्वर्षधरपर्वतोपरिर्वत्ति-पञ्चद्वयस्य पूर्वतोरेण निर्गत्य क्रमेण यत्र प्रपतति स । ब्रह्मविशेष । ठाणा० ७४ ।

गंगायड-गङ्गातटम् । आ० ६८८ ।

गंगावत्तणकूडे-गङ्गावर्तननाम्नि कूटे । ज० प्र० २६० ।

गंगावालूआ-गङ्गावालूका-गङ्गापुलिनगतधूलौ । अनु० १६२ ।

गगेए-पार्श्वपट्टम् । भग० ४३६ ।

गगेय-भगवत्परा नवमशतके द्वात्रिंशत्तम उद्देशक । भग० ४२५ । गङ्गापत्य । ज्ञाता० २०८ ।

गगेया-अणगारविशेष । भग० ४५५, ६१७ ।

गछिय-कारुजातिविशेष । ज० प्र० १६४ ।

गज-गुच्छविशेष । प्रज्ञा० ३२ । भग० ८०३ । गज-भोज्यविशेष । प्रश्न० १५३ ।

गजसाला-जत्य घण दलजति सा गजसाला । गजा-जवा जत्य अच्छति सा गजसाला । नि० चू० प्र० २७२ आ ।

गंजा-जवा । नि० चू० प्र० २७२ आ ।

गंठ-ग्रन्थ-शब्दसदृशं । जीवा० २५५ ।

गंठि-ग्रन्थि-कार्पणिकादिपट्टलिका । औप० २ । पर्वगङ्गा-स्थान वा । आचा० ५६ । पर्वग्रन्थि । जीवा० ३५५ । ग्रन्थि-घनोरागद्वेषपरिणाम । उत्त० ६४५ । ग्रन्थि-गठिति मुदुमेओ कक्खलदधणरूढमुदगयि अ । जीवस्स कम्मजणिओ घणरागद्वेषपरिणामो । विशे० ५३२ ।

गंठिगो-ग्रन्थिक-ग्रन्थिकसत्त्व, ग्रन्थिभेद कर्तुमसमर्थ । सूत्र० ३७३ ।

गंठिछेयओ-ग्रन्थिच्छेदक । आव० ७०४ ।

गंठिमेए-ग्रन्थि-द्रव्यसम्बन्धिन भिन्दन्ति-घुघुरकद्विकति-कादिना विदारयन्तीति ग्रन्थिभेदा । उत्त० ३१२ ।

गंठिमेओ-ग्रन्थिभेद-चौरविशेष । प्रश्न० ३८ ।

गंठिमेयणो-घुघुरादिना यो ग्रन्थी छिन्दति स ग्रन्थि-भेदक । विपा० ५६ ।

गंठिम-ग्रन्थिम-ग्रन्थनेन निष्पन्न मालावत् । प्रश्न० १६० । ग्रन्थिम-यत्सूत्रेण ग्रथितम् । ज० प्र० १०४ ।

यद् ग्रन्थते सूत्रादिना ग्रन्थिमम् । ज्ञाता० ५६ ।

गंठियसत्त-ग्रन्थिकसत्त्व-अभिन्नग्रन्थिजीव । विशे० ५३७ ।

गंठियसत्ता-ग्रन्थिगसत्त्वा-ये ग्रन्थिप्रदेश गत्वापि तद्-भेदाविधानेन न कदाचिदुपरिष्ठाद् गन्तार ते चाभम्या एव । उत्त० ६४५ ।

गंठी-ग्रन्थि-पर्व, सामान्यतो भङ्गस्थानम् । वृ० प्र० १६१ आ । ग्रन्थिपिहितम् । वृ० प्र० ८३ आ । आव० ८४५ । गुल्मविशेष । प्रज्ञा० ३२ । ग्रन्थि पर्व, सामान्यतो भङ्गस्थान वा । प्रज्ञा० ३६ ।

गंड-वराङ्ग । जीवा० २१३ । पिण्ड० १५४ । पुरस्सर ।

प्रज्ञा० २५४ । जीवा० २८२ । काण्ड-समूह, गण्डो वा दण्ड । ज्ञाता० १२५ । गडु । उत्त० ३३८ ।

गण्ड-कपोल । भग० १७४ । गडमाला । नि० चू० प्र० १८६ अ । व्रणविशेष । सूत्र० ६८ । गण्ड-

अपद्रव्यम् । सूत्र० १४८ । वातपित्तश्लेष्मसंनिपातज चतुर्धा गण्ड तदस्यास्तीति गण्डी-गण्डमालावात् । प्रश्न० १६१ । गोलम् । ज० प्र० ४२३ । व्याघ्रविशेष ।

आव० ६२३ । गण्डम् । आव० ८२० । गण्ड-हस्त । भग० ३१३ । स्तना । नि० चू० प्र० १८० अ ।

कपोल । आचा० ३८ । प्रज्ञा० ८८ । गण्ड-कपोलक-देश । प्रज्ञा० १०१ । अमिलनचामरदण्ड । भग० ४८० । गण्ड-गण्डीपदश्चतुष्पदविशेष । जीवा० ३८ ।

कपोल । जीवा० १६२ । वारग । ज० प्र० ५७ । स्तन-कुच । पिण्ड० १२० । नि० चू० प्र० १२८ आ ।

गडद्वया-गण्डिका-नदीविशेष । आव० २१४ ।

गंडओ-भरुक । आव० ३७२ । दंडपती । नि० चू० प्र० १५८ आ । गण्डक-नापित । उद्योपणाकारक ।

ओष० २०२ ।

गडग-गडक-श्रवणे दृष्टान्त । ग्रहणकाले प्राप्ते दृष्टान्त ।

आव० ७४५ ।

गडथणी-उष्णयथणी । नि० चू० द्वि० ६४ अ ।

गडभाग-कपोलदेश । जीवा० २७३ ।

गडभाणिया-गण्डयुक्ता भाणिका । राज० १४१ ।

गडय-वनजीवा । मर० ।

गडरेहा-गण्डरेखा-कपोलपाली । ज० प्र० ११५ । प्रभ० ८४ ।

गडलेतोकाउ-गण्डीकृत्य । उत्त० २१६ ।

गडलेहा-गण्डलेखा-कपोलपाली । जीवा० २७६ । कपोलपत्रवल्ली । औप० १३ । कपोलविरचितमृगमदादिरेखा । ज्ञाता० १३ ।

गडचच्छामु-गण्ड-गडु, इह चोपचितपिशितपिण्डरूपतया गलत्पूतिरधिर्भाद्रतासम्भवाच्च तदुपमत्वाद्गण्डे कुचावुक्ती ते वक्षसि यासा तास्तथाभूतास्तासु । उत्त० २६७ ।

गडवाणिया-गण्डपाणिका-वृणमयभाजनविशेष एव यो गण्डेन-हस्तेन गृह्यते ढङ्गातो लघुतर । भग० ३१३ ।

गडविद्योयणे-सुपरिकमितगण्डोपधानम् । भग० ५४० ।

गडशैल-भावाण । नदी० १५३ ।

गडशैल-गण्डशैल-उपल । उत्त० ६८६ ।

गडा-गण्डोपदविशेष । प्रज्ञा० ४५ ।

गडाग-गण्डको-नापित । आचा० ३२७ ।

गडाति-रोगविशेष । नि० चू० प्र० १८८ आ ।

गडिभा-गण्डिका-सुवर्णकाराणामधिकरणी (अहिगरणी) स्थापनी । दश० २१८ ।

गडिक-गडिकानुयोग-यस्तु कुचकटादिवक्त्रव्यता गोवर स गण्डिकानुयोग । ठाणा० २०० ।

गडिया-गण्डिका-खण्डविशेष । भग० ७०५ । एकवक्तृव्यतार्थाधिकारानुगता वाक्यपद्धतय गण्डिका । सम० १३२ । एकार्थाधिकारा ग्रन्थपद्धति । नदी० २४२ । सुवर्णगारस्त भञ्ज, जत्यसुवर्णग कुट्टे । द० चू० १११ ।

गडियाणुयोगे-इस्वादीना पूर्वपरिपरिच्छिन्नो मध्यभागो गण्डिका गण्डिकेव गण्डिका-एकार्थाधिकारा ग्रन्थपद्धति,

(अल्प० ४४)

तस्या अनुयोगो गण्डिकानुयोग । नदी० २४२ । भरत-नरपतिवशजागा निर्वाणगमनानुत्तरविमानवत्कम्पता व्याख्यानग्रन्थ । ठाणा० ४६१ ।

गड्डी-गण्डी-गण्डमालावान् । प्रभ० १६१ । अहिकरण-विशेष । नि० चू० प्र० २२ अ । वातपित्तश्लेष्म-सन्निपातज चतुर्धा गण्ड, तदस्मास्तीति गण्डी । आचा० २३४ । गण्डमस्यास्तीति गण्डी गण्डमालादि । नि० चू० द्वि० १४८ अ । गण्डमस्यास्तीति गण्डी गण्डमानावान् । आचा० २३३ । गण्डमस्यास्तीति गण्डी । यदिबोचक्ष्ण-गुल्फमाद स गण्डी । आचा० ३८६ । सुवर्णकारादीनामधिकरणी गण्डिका तद्वत्पदानि येषां ते तथा ते हस्त्यादयः । ठाणा० २७३ । नि० चू० प्र० १८१ अ । पञ्चपुस्तके प्रथम । ठाणा० २३३ । पञ्चकर्णिका । उत्त० ६६६ । तुल्यबाह्व्यपृथक्त्व पुस्तकम् । वृ० द्वि० २१६ आ । गण्डीपुस्तक । यद् बाह्व्यपृथक्त्वैस्तुल्य दीर्घम् । आव० ६५२ । । गच्छति-प्रेरित प्रतिपयादिना डीमते च कूर्दमानो विहायो गमनेनेति गण्डि । दुष्टाश्चो दुष्ट-गोणो वा । उत्त० ४६ ।

गडोतेदुगो-गण्डीतिन्दुक-वाणारस्या तिन्दुकमसायतने यथा । उत्त० ३५६ ।

गंडीपद-व्याधिविशेष । आचा० ३६० । चतुष्पदभेद । सम० १३५ ।

गंडीपदा-गण्डीव-सुवर्णकाराधिकरणीस्थानमिव पद येषां ते गण्डीपदा-हस्त्यादयः । प्रज्ञा० ४५ ।

गंडीपया-गण्डीपदा हस्त्यादिका । जीवा० ३८ । गण्डी पञ्चकर्णिका तद्वृत्ततया पदानि येषां ते गण्डीपादा-गजादयः । उत्त० ६६६ ।

गंडीपोत्थगो-दीहो बाह्व्यपुहतेण तुल्यो चवरसो गंडी-पोत्थगो । नि० चू० द्वि० ६० आ ।

गंडीव-सुवर्णकाराधिकरणीस्थानामिव । प्रज्ञा० ४५ ।

गडुवहाण-गण्डोपधानम् । अप्रतिलेखितद्वयपञ्चके तृतीयो भेद । आव० ६५२ । गण्डोपधानम् । ठाणा० २३४ ।

गडुवहाणिगा-उवहाणगस्तोवरिगडपदेसे जा दिञ्जति सा गडुवहाणिगा । नि० चू० द्वि० ६१ अ ।

गडूक-पुष्पलम्बूसक । जीवा० २५३ ।

(३४५)

दीना च युक्तयो गन्धयुक्तम् । उत्त० ३० ।

गघट्टए-गन्धट्टक-गन्धद्रव्यस्रोद । ठाणा० ११७ । गन्ध-
द्रव्याणामुपलक्षणादीना 'अङ्गो' ति चूर्णं गोघूमचूर्णं वा
गन्धयुक्तम् । उपा० ३ ।

गघणा-गन्धना-अमानी सर्प । सर्पजातिविशेष । दश०
३७ । गन्धना-सर्पजातिविशेष । उत्त० ४६५ ।

गघट्टणि-गन्धघ्राणि-यावद्भिर्गन्धपुद्गलैर्घ्राणैर्न्द्रियस्य
वृत्तिरूपजायते तावती पुद्गलसहतिरूपचाराद् गन्ध-
घ्राणि । ज० प्र० ३० । गन्धस्तेन या घ्राणि-वृत्ति
गन्धघ्राणि-गन्धोत्कर्ष । ज्ञाता० २६ । सुरभिगन्धगुण
वृत्तिहेतु । ज्ञाता० १२६ । यावद्भिर्गन्धपुद्गलैर्गन्धविषये
गन्धघ्राणिरूपजायते तावती गन्धपुद्गलसहतिरूपचारात्
गन्धघ्राणिरित्युच्यते । राज० ७ । यावद्भिर्गन्धपुद्गलै-
र्गन्धविषये घ्राणिरूपजायते तावती गन्धपुद्गलसहति-
रूपचाराद् गन्धघ्राणि । जीवा० १२६ ।

गघपलिआम-गधाम-गघपलिआम अवय आदिसहातो
भातुलुण वा पक्क अण्णेसि आमयाण मज्जे खुम्भति
तस्स गवेण ते अण्णे आमया पच्चति ज तत्थ ण
पच्चति त गधाम अण्णति नि० बू० द्वि० १२५ आ ।
यवपक्कल तत् गधपययाम । वृ० प्र० १४३ आ ।

गघपुडियाङ्ग-गन्धपुटिकादि । आव० १६८ ।

गघपुलाग-विकटपलाङ्गुलसुणादिन्युक्तगन्धि । वृ० वृ०
२११ अ ।

गघप्पिओ-गन्धप्रिय घ्राणैर्न्द्रियदृष्टान्ते कुमारविशेष ।
आव० ४०१ । नि० बू० प्र० ११७ अ ।

गघमादण-गन्धमादन-गजदन्तकगिरिविशेष । प्रश्न०
११६ । पर्वतविशेष । ठाणा० ६८, ३२६ ।

गघमायण-पर्वतविशेष । प्रश्न० १६१ । ठाणा० ७१ ।
गन्वेन स्वय माधतीव मययति वा तन्निवासिदेवदेवीना
मनासि इति गन्धमादन । ज० प्र० ३१५ । गन्धमादन-
वक्षस्कारगिरि । ज० प्र० ३१२ । गन्धमादन वक्ष-
स्कारपर्वतविशेष । जीवा० २६३ ।

गघमायणकूडे-गन्धमादनकूटम् । ज० प्र० ३१३ ।

गघमायणा-गजदन्तविशेष । ठाणा० ८० ।

गघर्वकण्ठ-गन्धर्वकण्ठप्रमाणो रत्नविशेष । जीवा०

२३४ ।

गघर्वानीक-सैन्यविशेष । जीवा० २१७ ।

गघवट्टए-गन्धवर्णम् । विपा० ८६ ।

गघवट्टओ-गन्धवर्तक । आव० १२३ ।

गघवट्टय-गन्धवर्तक-गन्धद्रव्यचूर्णपिण्डम् । ज० प्र०
३६४ ।

गघवट्टि-गन्धवर्ति-गन्धद्रव्याणा गन्धयुक्तिशालोपदेशेन
निर्वर्तितगुटिका । सप्त० १३८ ।

गघवट्टिभूए-गन्धवर्तिभूत-सौरभ्यातिशयाद् गन्धद्रव्यगु-
टिकाकल्पम् । औप० ५ ।

गघवट्टिभूया-गन्धवर्तिभूतानि-सौरभ्यातिशयाद् गन्धद्रव्य-
गुटिकाकल्पानि । प्रज्ञा० ८७ । सौरभ्यातिशयाद् गन्ध-
द्रव्यगुटिकाकल्पा । ज० प्र० ५१ ।

गघवत्तिभूए-गन्धवर्तिभूत-सौरभ्यवर्तिभूत । जीवा०
२०६ ।

गघवासा-गन्धवर्ण-कोष्ठपुटपाकवर्णम् । भग० २०० ।

गघवुट्टी-गन्धवृष्टि-कोष्ठपुटपाकवृष्टि । भग० १६६ ।

गघवव-गन्धवर्णं नाट्यादि । जीवा० १६४ । गन्धवर्ण-नृत्य
गीतयुक्तम् । विपा० ४५ । गान्धर्व-गीतम् । आव०
५६५ । गान्धर्वं नगरविकुर्वणम् । आव० ७३५ ।

गन्धर्व-मुरजादिष्वनिसनाय गानम् । भग० ३२३ ।

गन्धर्वं कृा गान्धर्वं नाट्यादि । ज० प्र० ३६ । पद-

स्वरतालावधानात्मकम् । ज० प्र० ३६ । गन्धर्व-

गन्धर्वजातीयो देव । प्रज्ञा० ६६ । जीवा० १७२ ।

एकाविंशतितमो गृहर्तृ । ज० प्र० ४६१ । सूर्य० १४६ ।

गान्धर्व-विवाहविशेष । आव० १७४ ।

गंधर्वगणो-गन्धर्वगण-गन्धर्वसमुदाय । प्रज्ञा० ६६ ।

गंधर्वधरगं-गन्धर्वगृहक-गीतनृत्याभ्यासयोग्य गृहकम् ।
जीवा० २०० ।

गघवधरगा-गीतनृत्याभ्यासयोग्यानि गृहकाणि । ज०
प्र० ४५ ।

गघवधरगा-गन्धर्वधरगा । प्रज्ञा० ३२७ ।

गघवधरगा-गन्धर्वनगर-सुरसदनप्रासादोपशोभितनगरा-
कारतया तथाविधनम परिणतपुद्गलराशिरूपम् । जीवा०
२८३ । अनु० १२१ ।

गङ्गपद - पृथिव्याश्रितो जीवविशेष । आचा० ५५ ।
 गङ्गयलगा-द्वीन्द्रियजन्तुविशेष । प्रज्ञा० ४१ । जीवा० ३१ ।
 गङ्गलया-अलसा । प्रश्न० २४ ।
 गंडोवहाणं-गण्डोपधानं-गलमसूरिका । वृ० द्वि० २२० अ ।
 गंडोवहाणियाओ-गण्डोपधानिका-गल्लमसूरिकाणि । ज० प्र० २८५ ।
 गंत-गत्वा । उत्त० ५६७ । भग० ६३ ।
 गंतव्व-गन्तव्य युगमात्रभूत्यस्तद्विष्टित्यर्थः । ज्ञाता० ६१ ।
 गंतुपच्चागता-उपाश्रयाभिर्गत सन्नेकस्या गृहपङ्कती भिक्ष-
 माण क्षेत्रपर्यन्त गत्वा प्रत्यागच्छन् पुन द्वितीयाया गृह-
 पङ्कती यस्या भिक्षते सा गत्वा प्रत्यागता, गत्वा प्रत्या-
 गत यस्यामिति च । ठाणा० ३६५ । नि० ब्रू० वृ० १२ अ ।
 गंतुकामं-योज्यमानम् । वृ० प्र० ७६ आ ।
 गंतुकामा-गन्तुकाम य सदैव गन्तुमना व्यवतिष्ठते ।
 आव० १०० ।
 गंत्रिका-गुण्यविशेष । आचा० ६० ।
 गंत्रोदञ्जनकं-इहुरम् । भग० ३१३ ।
 गथ-ग्रन्थ ज्ञानादि । ठाणा० ४६५ । परिग्रहम् । वृ० प्र० १३५ अ । ग्रथ्यते-वध्यते कपायवशमेनात्मनेति
 ग्रन्थ । अथवा ग्रथ्नाति-ब्रह्मात्पादमान कर्मणेति ग्रन्थ ।
 उत्त० २६० । विप्रकीर्णार्थग्रन्थनाद् ग्रन्थ । अनु० ३८ ।
 ग्रन्थ-अष्टप्रकारकर्मवन्ध । आचा० ३८ । सूत्रकृताङ्गस्य
 प्रथमश्रुतस्कन्वे चतुर्दशमध्ययनम् । सम० ३१ । आव० ६५१ । ग्रन्थ-शालकादिसम्बद्धस्तद्भार्या तत्पुत्रादि ।
 प्रश्न० १४० । ग्रन्थ-ग्रथ्यतेऽनेनास्मादस्मिन्निति वाज्यं
 इति ग्रन्थ । आव० ८६ । ग्रन्थ-सूत्रकृताङ्गस्य चतुर्द-
 शमध्ययनम् । उत्त० ६१४ । ग्रथ्यते-विरच्यते इति
 ग्रन्थ । विशेषा० ५६१ । द्रव्यभावभेदभिन्न । इह तु
 ग्रन्थ द्रव्यभावभेदभिन्न य परित्यजति शिष्य आचारा-
 दिक वा ग्रन्थ योऽधीतेऽसौ अभिधीयते । आदानपदाद्
 गुणनिष्पन्नत्वाच्च ग्रन्थ । सूत्र० २४१ । ग्रन्थ श्रुतस्य
 पर्याय । विशेष० ४२३ ।

गंथभेदगो- । नि० ब्रू० द्वि० ३८ आ ।
 गंथा-ग्रन्थात्-महतो द्रव्यव्ययात् । आचा० २७२ ।
 गथिअसत्ता-ग्रन्थिकसत्त्वा-अभिन्नग्रन्थय । उत्त० ७१३ ।
 गंथिभेदग-ग्रन्थिभेदका-न्यासकान्यथाकारिण घुर्गुरका-
 दिना वा ये ग्रन्थीन् छिन्दन्ति । ज्ञाता० २३६ ।
 गंथिम-ग्रन्थ-सन्दर्भ सूत्रेण ग्रन्थन तेन निर्वृत्त ग्रन्थिम
 मालादि । ठाणा० २८६ । ग्रन्थिम-ग्रन्थननिर्वृत्त सूत्र-
 ग्रथितमालादि । भग० ४७७ । कौशलातिशयाद् ग्रन्थि-
 समुदायनिष्पादित रूपकम् । अनु० १३ । ग्रन्थन-ग्रन्थ-
 स्तेन निर्वृत्त ग्रन्थिमम् । जीवा० २५३ । यत्सूत्रेण-
 ग्रथितम् । जीवा० २६७ । ज्ञाता० १८० ।
 गथी-ग्रन्थि-या दवरकस्यादौ वध्यते । जीवा० २३७ ।
 गंथेहि-ग्रन्थि-अज्ञानङ्गप्रविष्टे । आचा० २६१ ।
 गंधर्ग-गन्धाङ्गम् । उत्त० १४२ ।
 गध-गन्ध-विशोधिकोटिरूप । सूत्र० १४५ । गन्ध-
 कोष्ठपुटादिलक्षण । आव० १२६ । गन्ध वासादि ।
 ज० प्र० ४११ । गन्ध-गन्धाङ्गम् । जीवा० १३६ ।
 गन्ध-गन्धवासादि । जीवा० २४४ । वास । जीवा० २४५ । गन्ध-पटवासादि । पिण्ड० ६६ । आमोद ।
 उत्त० ३६६ । गन्ध्यते-आघ्रायत इति गन्ध । अनु० ११० । गन्धा-वासा । ज० प्र० १६१ । विमुद्-
 कोटि । वृ० प्र० ५१ अ । नासिकेन्द्रियम् । गन्ध्यते-
 आघ्रायते शुभोऽशुभो वा गन्धोऽनेनेति गन्ध । प्रज्ञा० ५६६ । गन्ध-कोष्ठपुटपाक । भग० २०० । कोष्ठ-
 पुटादि । दश० ६१ ।
 गधकासाइ-गन्धकापायी । आव० १२३ ।
 गधकासाइआ-गन्धकापायिकी-सुरभिगन्धकपायद्रव्यपरि-
 कर्मिता लघुशाटिका । ज० प्र० २७५, ४२० ।
 गंधकासाइए-गन्धप्रधानया कपायरक्तया शाटिकेत्यर्थः ।
 भग० ४७७ ।
 गंधकासाई-गन्धप्रधाना कपायेण रक्ता शाटिका गन्ध-
 कपायी । उपा० ४ ।
 गंधगृहणेन-भूतिगृह्यते । आचा० १३१ ।
 गंधचंगेरी-भाजनविशेष । जीवा० २३४ ।
 गंधजुत्ती-गन्धाना-गन्धद्रव्याणा श्रीमण्डादीना र्हमणा-

दीना च युक्तयो गन्धयुक्तय । उत्त० ३० ।

गघट्टए-गन्धाट्टक-गन्धद्रव्यस्रोद । ठाणा० ११७ । गन्ध-
द्रव्याणामुपलकुण्डादीना 'अद्भो' ति चूर्णं गोघूमचूर्णं वा
गन्धयुक्तम् । उपा० ३ ।

गघणा-गन्धना-अमानी सर्प । सर्पजातिविशेष । दश०
३७ । गन्धना-सर्पजातिविशेष । उत्त० ४६५ ।

गघद्घणि-गन्धघ्राणि-यावद्भिर्गन्धपुद्गलैर्घ्राणैर्न्द्रियस्य
वृत्तिरूपजायते तावती पुद्गलसहतिरूपचाराद् गन्ध-
घ्राणि । ज० प्र० ३० । गन्धस्तेन या घ्राणि-वृत्ति
गन्धघ्राणि-गन्धोत्कर्ष । ज्ञाता० २६ । सुरभिगन्धगुण
वृत्तिहेतु । ज्ञाता० १२६ । यावद्भिर्गन्धपुद्गलैर्गन्धविषये
गन्धघ्राणिरूपजायते तावती गन्धपुद्गलसहतिरूपचाराद्
गन्धघ्राणिरित्युच्यते । राज० ७ । यावद्भिर्गन्धपुद्गलै-
र्गन्धविषये घ्राणिरूपजायते तावती गन्धपुद्गलसहति-
रूपचाराद् गन्धघ्राणि । जीवा० १८६ ।

गघपलिआम-गघाम-गघपलिआम अवय आदिसहातो
मातुलुग वा पक्क अणोसि आमयाण मग्गे कुम्भति
तस्स गघेण ते अण्णे आमया पच्चति ज तत्थ ण
पच्चति त गघाम भण्णति नि० बू० हि० १२५ आ ।
यदपक्कल तत् गघपयायाम । वृ० प्र० १४३ आ ।

गघपुडियाद्-गन्धपुटिकादि । आव० १६८ ।

गघपुलाग-विकटपलाहुलमुणादिन्युत्कटयन्धि । वृ० वृ०
२११ अ ।

गघप्पिओ-गन्धप्रिय घ्राणैर्न्द्रियहृष्टान्ते कुमारविशेष ।
आव० ४०१ । नि० बू० प्र० ११७ अ ।

गघमादण-गन्धमादन-गजदन्तगिरिविशेष । प्रश्न०
११६ । पर्वतविशेष । ठाणा० ६८, ३२६ ।

गघमायण-पर्वतविशेष । प्रश्न० १६१ । ठाणा० ७१ ।
गन्धेन स्वय माद्यतीव मदयति वा तन्निवासिदेवदेवीना
मनासि इति गन्धमादन । ज० प्र० ३१५ । गन्धमादन-
वक्षस्कारगिरि । ज० प्र० ३१२ । गन्धमादन वक्ष-
स्कारपर्वतविशेष । जीवा० २६३ ।

गघमायणकूडे-गन्धमादनकूटम् । ज० प्र० ३१३ ।

गघसायणा-गजदन्तविशेष । ठाणा० ८० ।

गघर्वकण्ठ-गन्धर्वकण्ठप्रमाणो रत्नविशेष । जीवा०

२३४ ।

गघर्वानीक-सैन्यविशेष । जीवा० २१७ ।

गघचट्टए-गन्धचूर्णम् । विपा० ८६ ।

गघवट्टओ-गन्धवर्तक । आव० १२३ ।

गंघवट्टयं-गन्धवर्तक-गन्धद्रव्यचूर्णपिण्डम् । ज० प्र०
३६४ ।

गघवट्टि-गन्धवर्ति-गन्धद्रव्याणा गन्धयुक्तिशास्त्रोपदेशेन
निर्वर्तितगुटिका । सभ० १३८ ।

गघवट्टिभूए-गन्धवर्तिभूत-सौरम्यातिशयाद् गन्धद्रव्यगु-
टिकाकल्पम् । औप० ५ ।

गघवट्टिभूया-गन्धवर्तिभूतानि-सौरम्यातिशयाद् गन्धद्रव्य-
गुटिकाकल्पानि । प्रज्ञा० ८७ । सौरम्यातिशयाद् गन्ध-
द्रव्यगुटिकाकल्पा । ज० प्र० ५१ ।

गघवत्तिभूए-गन्धवर्तिभूत-सौरम्यवर्तिभूत । जीवा०
२०६ ।

गघवासा-गन्धवर्ष-कोष्ठपुटपाकवर्षणम् । भग० २०० ।

गंघबुट्टी-गन्धवृष्टि-कोष्ठपुटपाकवृष्टि । भग० १६६ ।

गघव्व-गन्धव्वं नाट्यादि । जीवा० १६४ । गन्धव्वं-नृत्य

गीतयुक्तम् । विपा० ४५ । गान्धव्वं-गीतम् । आव०

५६५ । गान्धव्वं नगरविकुर्वणम् । आव० ७३५ ।

गन्धव्वं-मुरजादिध्वनिसनाय गानम् । भग० ३२३ ।

गन्धव्वं कृत गान्धव्वं नाट्यादि । ज० प्र० ३६ । पद-

स्वरतालावधानात्मकम् । ज० प्र० ३६ । गन्धव्वं-

गन्धव्वंजातीयो देव । प्रज्ञा० ६६ । जीवा० १७२ ।

एकविंशतितमो भूहर्त । ज० प्र० ४६१ । सूर्य० १४६ ।

गान्धव्वं-विवाहविशेष । आव० १७४ ।

गंघव्वगणी-गन्धव्वगण-गन्धव्वसमुदाय । प्रज्ञा० ६६ ।

गघव्वधरणं-गन्धव्वगृहक-गीतनृत्याभ्यासयोग्य गृहकम् ।

जीवा० २०० ।

गघव्वधरगा-गीतनृत्याभ्यासयोग्यानि गृहकाणि । ज०

प्र० ४५ ।

गघव्वछाया-गन्धव्वछाया । प्रज्ञा० ३२७ ।

गघव्वणगर-गन्धव्वनगर-सुरसदनप्रासादोपसोभितनगरा-

कारतया तथाविधनभ परिणतपुद्गलराशि रूपम् । जीवा०

२८३ । अनु० १२१ ।

गंधवर्णनागदत्तो-गन्धर्वनागदत्त-कपायप्रतिक्रमणोदाहरणे
गान्धर्वप्रिय श्रेष्ठिपत्र । आव० ५६५ ।

गंधर्वनगर-गन्धर्वनगर-आकाशे व्यन्तरकृत नगराकार-
प्रतिविम्बम् । भग० १६६ ।

गंधर्वनगर-गन्धर्वनगर-यत् चक्रवर्त्यादिनगरस्योत्पात-
सूचनाय सध्यासमये तस्य नगरस्योपरि द्वितीय नगर
प्राकाराट्टलकादिसंस्थित दृश्यते । व्य० द्वि० २४१ अ ।

गंधर्वपद्मगो-गन्धर्वप्रज्ञक । आव० १४४ ।

गंधर्वलिवी-लिपिविशेष । प्रज्ञा० ५६ ।

गंधर्वसमय-गन्धर्वसमय-नाट्यसमय । जीवा० २६६ ।
ज० प्र० १०१ ।

गंधर्वा-नारुजातिविशेष । ज० प्र० १६३ । वाणव्यन्तर-
भेदविशेष । प्रज्ञा० ६६ ।

गंधर्विया-गान्धर्विका-सङ्गीतकलानिपुण । दश० ४४,
४५ ।

गंधसमिद्धो-गन्धसमृद्ध-गन्धिलावत्या वैतात्त्वपर्वते गा-
न्धारजनपदे नगरविशेष । आव० ११६ ।

गंधसमुगय-गन्धद्रव्यैरतिविशिष्टं परिपूर्णं भूत समु-
द्वगं गन्धसमुद्वगम् । प्रज्ञा० ६०० ।

गंधसमुद्ध-विद्यामन्त्रद्वारविवरणे घनदेवनगरम् । पिण्ड०
१४१ ।

गंधसय-गन्धशत-गन्धाङ्गशतम् । जीवा० १३५ ।

गंधहृत्थो-गन्धहृत्ती-हृत्तीविशेष । भग० ७ । अनु-
योगप्रकाण्ड । व्य० प्र० २५८ ।

गंधहृत्ती-आचार्यविशेष । आचा० १ ।

गंधहारग-गन्धहारक-चिलातदेशनिवासी म्लेच्छविशेष ।
प्रश्न० १४ ।

गंधार्ग-चालकप्रियङ्गुपद्मकदमनकत्वक्कन्दनोशीरदेवदार्वा-
दि । आचा० ६१ । जातिकुसुमादिद्रव्य । आचा०
४१८ ।

गंधा-म्लेच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ । गंधयुक्तीकृता गंधा ।
नि० सू० प्र० १४४ आ ।

गंधापाति-नवमकूट । ठाणा० ७२ ।

गंधावाती-गन्धापाती । ठाणा० ७१ ।

गंधार-गान्धार-जनपदविशेष । उत्त० २६६, ३०४ ।

गान्धार-द्रव्यव्युत्सर्गं देशविशेष । आव० ७१६, ७२० ।

गन्धो विद्यते यत्र स एव गन्धारो, गन्धवाहविशेष ।
ठाणा० ३६३ । गान्धार गन्धो विद्यते यस्य स
गन्धार, स एव गान्धार-गन्धवाहविशेष । अनु०
१२७ । वीतभयनगरे श्रावक । उत्त० ६६ । जनपद-
विशेष । नि० सू० प्र० ३४८ आ ।

गंधारओ-श्रावकविशेष । आव० २६८ ।

गंधारगाम-सप्तस्वरे तृतीय स्वर, सगीते ग्रामविशेष ।
ठाणा० ३६३ ।

गंधारजणव-गान्धारजनपद-गन्धिलावत्या जनपदवि-
शेष । आव० ११६ ।

गंधारी-गान्धारी-वलकोट्टलघुभार्या । उत्त० ३५४ ।
अन्तकृद्धाना पञ्चमवर्गस्य तृतीयमध्ययनम् । अन्त० ।
१५ । कृष्णवासुदेवस्य राज्ञी । अन्त० १८ । चत्वारि-
महाविद्याया द्वितीया । आव० १४४ ।

गंधावर्द्ध-गन्धापाती, वृत्तवैतात्त्वम् । ज० प्र० ३७६ ।
गन्धापाती वृत्तवैतात्त्व हरिवर्षस्य पर्वत । जीवा० ३२६ ।

गंधि-गंधिका-गन्धावासा । भग० ४७७ ।

गंधिला-विजयविशेष । ठाणा० ८० ।

गंधिलाह-गन्धिलावत्या-शीतोदोत्तरकूलवर्तिनोऽष्टमवि-
जय । ज० प्र० ३१४ ।

गंधिलावर्द्ध-गन्धिलावती विजय । ज० प्र० ३५७ ।

गंधिलावर्द्धकूडे-गन्धिलावतीकूटम् । ज० प्र० ३१३ ।

गंधिलावती-घातकीरण्डे विजयविशेष । ठाणा० ८० ।

गंधिलावतीविज-गन्धिलावतीविजय । आव० ११६ ।

गंधिले-गन्धिलो विजय । ज० प्र० ३५७ ।

गन्धोदय-गन्ध-आमोदस्तद्विधानमुदक-जल गन्धोदकम् ।
उत्त० ३६६ । गन्धोदक-कुङ्कुमादिमिश्रितम् । ज०
प्र० ३६४ ।

गन्धोवर-गन्धापवर । दश० ६१ ।

गम्भीर-गम्भीर-अन्तकृद्धाना प्रथमवर्गस्य चतुर्थमध्यय-
नम् । अन्त० १ । गम्भीर-परैरलव्यमध्यो निरूपम-
ज्ञानवत्स्वेऽपि रह कृतपरदुश्चरितानामपरिल्लावित्यान् हर्ष-
दोकादिकारणमद्भुतैः तद्विकारादसंनाना । ज० प्र०
१४६ । अलव्यमध्यभाग । जीवा० १८८ । अलव्य-

मध्यम् । ज्ञाता० २ । अतिमन्द्र । ज० प्र० ५२६ ।
 अलक्ष्यदेव्यादिविकार । प्रश्न० १३३ । साणुणादि ।
 नि० कू० प्र० १०६ अ । अलक्ष्यमाणान्तर्वृत्तित्वम् ।
 प्रश्न० ७४ । चतुरिन्द्रियजन्तुविशेष । प्रज्ञा० ४२ ।
 जीवा० ३२ । गम्भीर्य—अलब्धमध्यात्मको गुण । उक्त०
 ३५३ । भग्नत्वादितोपवर्जित, शेषजनेन च प्रायेणालक्ष-
 णीयमध्यभाग स्यान् गम्भीरम् । व्य० प्र० ६२ अ ।
 अलब्धमध्य । उक्त० ५५४ । अलब्धस्तावम् । जीवा०
 १२३ । निपुणशिल्पिनिष्पादिततयाऽलब्धस्वरूपमध्यम् ।
 जीवा० २६६ । मन्मथोद्दीपि । जीवा० २७६ । स्वर-
 विशेष । नि० कू० प्र० २७६ अ । गम्भीर—खेदसह ।
 आचा० ३ । अतीवोत्कट । जीवा० १०७ । प्रज्ञा०
 ८१ । गम्भीर—अप्रकाशम् । दश० १७५, २०४ ।
 अवनतम् । ज्ञाता० १५ । गम्भीर—द्राक्षाचन्दनलताद्य-
 ञ्छादितप्रवेश । विशेष० १२६३ ।
गभीरमालिणी—अन्तरनदी, गम्भीर जल भलते—धारय-
 तीति गम्भीरमालिनी । ज० प्र० ३५७ ।
गभीरमालिणीओ—नदीविशेष । ठाणा० ८० ।
गभीरलोमहुरितो—गम्भीर—अतीवोत्कटो रोमहर्षो—रोमो-
 ऽर्धोभयवशाद् यस्मात् स गम्भीररोमहृष । जीवा०
 १०७ ।
गभीरविजय—गम्भीरविजय—गम्भीरप्रकाश विजय—
 आश्रय । दश० २०४ ।
गभीरशब्द—गम्भीरशब्द मेघस्येव । सम० ६३ ।
गभीरसाणुणाए—गम्भीरसानुनाद—सामायिकदानस्य स्था-
 नम् । आव० ४७० ।
गभीरा—अस्थावा । नि० कू० प्र० ३३६ अ ।
गमुणिग—फलविशेष । नि० कू० द्वि० ११६ अ ।
गइद—गजेन्द्र । ज्ञाता० ६५ ।
गइ—गति—पदवी । आचा० २२४ । गत्यर्थानां जानार्थ-
 तया हिताहितलक्षणा स्वरूपपरिच्छित्ति । उक्त० ४७२ ।
 गमन गति—देशान्तरप्राप्ति । उक्त० ५५६ । गति-
 रणवादीनां गमनपरिणाम । विशेष० २६७ । गतिशब्देन-
 मनुष्यगतेर्जीवापगम । ज० प्र० १५४ । विहायोगति-
 नामोदयसम्पाद्या गतिरूपा । भग० ६४३ । गति—

गतिनामकर्मोदयसम्पाद्यो जीवपर्याय । प्रश्न० ६८ ।
 अनुकूल गमन गति । आव० २८१ ।
गइकाय—गतिकाय यो भवान्तरगतौ, स च तेजसका-
 र्मणलक्षण । दश० १३४ । गतिकाय—नारकतिर्यङ्-
 नरामरलक्षणा चतुर्विधा गतिमाश्रित्य काय । सर्व-
 सत्त्वानामपान्तरालगती वा य काय । आव० ७६७ ।
गइचरमे—य पृच्छासमये सामर्थ्यान्मनुष्यगतिरूपे पययि
 वर्तमानोऽनन्तर न किमपि गतिपर्यायमवाप्स्यति किन्तु
 मुक्त एव भविता स गतिचरम । प्रज्ञा० २४५ ।
गइतसस्त—नामकर्मोदयाभिनिर्वृत्तगतिलाभाद् गतिनसत्त्वम् ।
 आचा० ६७ ।
गइप्पवाए—गते प्रपात गतिप्रपात । गतिशब्दप्रवृत्तिरूप-
 निपततीत्यर्थः । प्रज्ञा० ३२८ ।
गइप्पवाय—गति प्रोद्यते—प्रकृष्यते यत्र तद्वतिप्रवाद
 गतेर्वा प्रवृत्ते क्रियाया प्रपात—प्रपतनसम्भव प्रयोगा-
 दिष्वर्थेषु वर्तन गतिप्रपातस्तत्प्रतिपादकमध्ययन गतिप्रपात
 तत् । भग० ३८० ।
गइरइया—गती रति—आसक्ति प्रीतिर्येषान्ते गतिर-
 तिका । सूर्य० २८१ ।
गइरतिया—गती रति—आसक्ति प्रीतिर्येषान्ते गतिरति
 का । जीवा० ३४६ ।
गइरागइ—द्वयोर्द्वयो पदयोर्विशेषण विशेष्यतयाऽनुकूल
 गमन गति, प्रत्यावृत्त्या प्रातिकूल्येनागमनमागति ।
 गतिश्चागतिश्च गत्यागती । आव० २८१ ।
गइलवखण—गमन गति—देशान्तरप्राप्ति, लक्ष्यतेऽनेनेति
 लक्षण, गतिर्लक्षणमस्मेति गतिलक्षण । उक्त० ५५६ ।
गइल्लएण—गतेन । वृ० प्र० २७ आ ।
गइसमावण्णे—गतिसमापन्न—गतियुक्त । सूर्य० १६७ ।
गई—तत्र गम्यते—नैरयिकादिगतिकर्मोदयवशादवाप्यते इति
 गति—नैरयिकत्वादप्ययपरिणति । प्रज्ञा० २८५ ।
 गमन गति—प्रातिरिति । प्रज्ञा० ३२८ । गम्यते—
 तथाविधकर्मसंचिवै प्राप्यते इति गति—नारकत्वादि-
 पर्यायपरिणति । प्रज्ञा० ४६६ । तथापरिणामवृत्ति ।
 दश० ७० । गति—प्रवृत्ति । विशेष० २२०, २२२ ।
 ठाणा० ४६४ । प्रज्ञापकस्थानापेक्षया मृत्वाऽन्यत्र गमनम् ।

ठाणा० १३३ ।

गए-गज-अन्तकृद्धाना तृतीयवर्गस्याष्टममध्ययनम् ।

अन्त० ३ । गत-व्यवस्थित । जीवा० २४२ ।

गओ-गत-प्राप्तोऽन्तर्भूत इति यावत् । विशेष० ३० ।

स्वस्थान प्राप्त । ज्ञाता० १६६ ।

गगणतल-गगनतल-अम्बरतलम् । सूर्य० २६४ ।

गगणवल्लभपामोक्त्वा-गगनवल्लभ प्रमुखा । ज० प्र० ७४ ।

गगणवल्लभो-गगनवल्लभ । आव० १४४ ।

गगगर-गगगर-परिधानविशेष । ज० प्र० ५२६ ।

गगगरगसिद्धि- । नि० चू० प्र० १२७ अ ।

गग्गा-गीतमगोत्रस्य भेद । ठाणा० ३६० ।

गग्गे-गार्ग्य गर्गसगोत्र । उत्त० ५५० ।

गच्छागङ्ग-गतिश्च गतिश्च गत्यागती । विशेष० ८५५ ।

गच्छन्ति-धावन्ति । उत्त० ५०४ ।

गच्छ-गच्छ-एकाचार्यपरिवार । औप० ४५ ।

गच्छद्-गच्छति-स्वीकरोति । विशेष० ६०६ ।

गच्छति-आरभते । प्रज्ञा० ६०१ । प्रवर्तते । उत्त० २४३ ।

गच्छपागद्वित्तणं-गच्छप्रकर्षित्वम् । वृ० प्र० ११६ अ ।

गच्छागच्छि-एकाचार्यपरिवारो गच्छ । गच्छेन गच्छेन-भूत्वा गच्छागच्छी । औप० ४५ ।

गजचलनमलनं-अशुभकर्मफलविपाकविशेष । सम० १२६ ।

गजदन्तः-वनस्पतिविशेष । जीवा० १६१ । ज० प्र० ३१४ ।

गजसुकुमाल-भोमिलद्विजेन मारितो मुनिविशेष । विशेष० ८४३ । अनु० १३७ । धरण्या क्षितो मुनि । स० ।

गजसुकुमाल-कृष्णभ्राता । व्य० प्र० १८८ आ ।

गजानीक-सैन्यस्य भेद । जीवा० २१७ ।

गज्ज-गद्य-महूर हेजनिजुत गहियमपाय विरामसजुत, अपरिमिय चउवसाणे कव्व गज्जति नायव्व । दश० ८७ ।

गद्य-अच्छन्दो निबद्धम् । ठाणा० २८८ ।

गज्जद्-गर्जति-साक्षेप जल्पति । विशेष० ६२७ ।

गज्जफलाणि-वस्त्रविशेष । आचा० ३६३ ।

गज्जभो-गर्जभ-अपरोत्तरोस्या वातविशेष । आव०

३८६ ।

गज्जला-

। नि० चू० प्र० २५५ अ ।

गज्जहाणुकुलवाए-गर्जभानुकुलवात । आव० ३८७ ।

गज्जिते-गर्जित-जीमूतध्वनि । ठाणा० ४७६ ।

गज्जियाति-गर्जितानि-स्तनितानि । भग० १६५ ।

गज्जियकरणं-गर्जितकरणम् । आव० ७३५ ।

गट्टि-तदगतस्नेहतन्तुभि सन्दर्भित । भग० २६२ ।

गड्ड-गण्डम् । उत्त० ३३८ ।

गड्डल-आविल आकुल वा । ठाणा० २७८ । सम० ५३ ।

गड्ड-गर्तं श्वभ्रम् । भग० ६८३ । गर्ता-नीचैरुत्थातितो भूमिभाग । भग० १७४ ।

गड्डुरिका-ईति । राज० ६ ।

गड्डुरिया-गड्डुरिका ईतिविशेष । ज० प्र० २६ ।

गड्डा-गर्ता । वृ० द्वि० ६ अ । ओष० २० । खड्डा । नि० चू० प्र० ६८ अ ।

गड्डाइ-गर्ता-महती खड्डा । ज० प्र० १२४ ।

गड्डाओ-गन्ध । वृ० प्र० २८ अ ।

गड्डाहारा-धुद्राहारा । ज० प्र० १७१ ।

गड्डो-गन्नी । ओष० १४१ । आव० १०३ । मडी । नि० चू० प्र० १८७ अ । हुचक्क । ओष० १४० ।

गड्डि-प्रथित आहारविषयस्नेहतन्तुभि सन्दर्भित । भग० ६५० । लोभतन्तुभि सन्दर्भित । ज्ञाता० ८५ ।

गड्डिते-पृथित । विपा० ३८ ।

गड्डियगिद्धो-प्रथितगृद्ध-अत्यन्तगृद्धिमान् । प्रश्न० ३६ ।

गण-मूलभेदो । नि० चू० प्र० १५२ आ । गण-एक-समाचारजनसमूह । प्रश्न० ८६ । एकवाचनाचारक्षिया-

स्याना समुदाय सूत्र वा । आव० १३४ । गण-स्थविरसन्ततिसंस्थिति । तत्त्वा० ६-२४ । कुलसमुदाय ।

वृ० प्र० २६१ अ । ठाणा० २६६ । स्कन्धस्य पर्याय । विशेष० ४१६, ४२६ । परिवार । ज० प्र० ३२३ ।

एकवाचनाचार्यतिसमुदाय । ज० प्र० १५३ । समुदाय-निजज्ञाति । ज० प्र० १६७ । गण-समुदाय ।

आव० २४१ । कोटिकादि । दश० २४२ । शिष्य-वर्गम् । भग० २३२ ।

गणए-गणक-ज्योतिषिक भाण्डागारिको वा । औप० १४ ।

गणओ-गणशो-बहुशोऽनेकशो वा । सूत्र० ३८६ ।

गणका-गणितज्ञा भाण्डागारिका इति । ज्योतिषिका इत्य-
परे । राज० १२१ ।

गणग-गणका-गणितज्ञा भाण्डागारिका । भग० ४६४ ।

गणका-ज्योतिषिका भाण्डागारिका वा । भग० ३१८ ।

ज० प्र० १६० ।

गणचित्तगो-गणावच्छेदकादि । बृ० द्वि० २४० आ ।

गणटुकरे-गणस्य-साधुसमुदायस्यार्थादि-प्रयोजनानि करो-
तीति गणार्थकर-आहारविभिरुपष्टम्भक । ठाणा० २४१ ।

गणण-गणन-एतावदधीतमेतावच्चाव्येतव्यमिति । आव० ६८ । पाठे स्मृतौ वा गणनम् । आव० ६८ ।

गणणग-गणनाग्र-सख्या धर्मस्थानात् स्थान, दशगुण-
मित्यर्थ । आचा० ३१८ ।

गणनायग-गणनायका-प्रकृतिमहत्तरा । राज० १४० ।
गणनायका-मल्लादिगणमुख्या । ज० प्र० १६० । गण-
नायक-प्रकृतिमहत्तर । औप० १४ ।

गणणोवग-गणना कराङ्गुलिरेशास्पर्शनादिनैकद्वित्रिसख्या-
त्मिकामुपगच्छति-उपयाति गणनोपगम् । उक्त० ५४२ ।

गणति-गणयति-प्रेक्षते, आलोचयति वा । आव० ५३६ ।

गणथेरा-ये गणस्य लौकिकस्य लोकोत्तरस्य च व्यवस्था
कारिणस्तदमङ्कतुश्च निग्राहकास्तौ गणस्थविरा । ठाणा० ५१६ ।

गणधम्म-मल्लादिगणव्यवस्था जैनानां वा कुलसमुदायो
गण-कोटिकादिस्तद्धर्म-तत्सामाजिकी गणधम्म ।
ठाणा० ५१६ । गणधर्म-मल्लादिगणव्यवस्था । दश० २२ ।

गणधर-जिनशिष्यविशेष, आर्थिकाप्रतिजागरक वा साधु-
विशेष । ठाणा० १४३ । जिनशिष्यविशेष आर्थिका-
प्रतिजागरको वा साधुविशेष समयप्रसिद्ध । ठाणा० २४४ । अनुत्तरज्ञानदर्शनादिधर्मगण धारयतीति गण-
धर । दश० १० । आव० ६१ ।

गणधरता-लविविशेष । ठाणा० ३३२ ।

गणधरदेवकृत-अङ्गप्रविष्ट मूलभूतमित्यर्थ । नदी० २०३ ।

गणनागुणे-द्विकादि । आचा० ८६ ।

गणनायग-गणनायका-प्रकृतिमहत्तरा । भग० ३१८,
४६३ ।

गणमूढो-जे गणे ता ऊण अहिय वा मज्जति सो । नि०
जु० द्वि० ४१ आ ।

गणराजा-सेनापति । आव० ५१६ ।

गणराया-गणराणा-सामन्ता । भग० ३१७ । आचा० ३७७ । समुत्पन्ने प्रयोजने ये गण कुर्वन्ति ते गण-
प्रधाना राजानो गणराजा सामन्ता इत्यर्थ । भग० ३१७ ।
विद्यालीनगर्वा बाह्याभिधो गणराज । आव० २१४ ।

गणसठिति-गणसंस्थिति-स्वगच्छकृता मर्यादा । ठाणा० २४१ ।

गणसमया-गणसमता महत्तरादय । दश० १०३ ।

गणसोभकरे-गणस्यानवद्यसाधुसामाचारोपवर्तनेन वादि-
धर्मकथिनैमित्तिकविद्यासिद्धत्वादिना वा शोभाकरणशीलो
गणशोभाकर । ठाणा० २४१ ।

गणसोहिकरे-गणस्य यथायोग प्रायश्चित्तदानादिना क्षोधि-
शुद्धिं करोतीति गणशोधिकर । ठाणा० २४१ ।

गणहर-यस्त्वाचार्यदेशीयो गुर्वदिशात् साधुगण गृहीत्वा
पृथग्विहरति स गणधर । आचा० ३५३ । गण-गण-
समूह धारयति-आत्मन्यवस्थापयतीति गणधर । उक्त० ५५० । निगन्धीवत्तापिक । बृ० द्वि० २०३ आ ।
गणधर-सूत्रकर्ता । आव० ३१४ । गणधर-आचार्य ।
प्रज्ञा० ३२७ । आव० ६१ ।

गणहरा-गण-एकवाचनाधारयतिसमुदायस्त धरन्तीति
गणधरा, वाचनादिभिर्ज्ञानादिसम्पदा सम्पादकत्वेन गणा
धारभूता इति भाव । ज० प्र० १५४ । गणधरा-
तत्सायक । आचार्या भगवत सातिशयानन्तरशिष्या ।
ठाणा० ४३० ।

गणा-एकक्रियावाचनाना साधूना समुदाया । ठाणा० ४३०,
४५२ । निवृद्धपद्मा जोगा । दश० जु० १५८ ।
समानवाचनाक्रिया साधुसमुदाया । सम० १४ ।

गणापु-रचाड । नि० जु० प्र० १६ अ ।

गणभियोगो-गणभियोग । आव० ८११ ।

गणावच्छेदए-गणावच्छेदक-गच्छकायचिन्तक । आचा० ३५३ ।

गणावच्छेदए-गणस्यावच्छेदो-देशोऽस्यास्तीति गणावच्छेदक । ठाणा० २४५ । प्रज्ञा० ३२७ ।

गणावच्छेदे-गणस्यावच्छेदो-विभागोऽशोऽस्यास्तीति, यो हि गणाश गृहीत्वा गच्छोपष्टम्भायैवोपधिमार्गणादिनिमित्तं विहरति स गणावच्छेदक । ठाणा० १४४ ।

गणावच्छेदितो-उवज्जामो । नि० चू० प्र० २१२ अ ।

गणाहिवर्द्ध-आयिकाणा गणधर । वृ० प्र० ३०६ अ ।

गणि-परिच्छेद । नदी० १६३ । गणाविपत्ति, आचार्य । ठाणा० १७२ । अर्थपरिच्छेद । औप० ३४ । गणि-शब्द परिच्छेदवचन । सम० १०७ । प्रज्ञा० ३२७ । उवज्जामो । नि० चू० प्र० ३११ आ ।

गणिअ-गणित-सङ्ख्यान, सङ्कलिताद्यनेकभेद पाटीप्रसिद्धम् । ज० प्र० १३७ । गणित, अङ्कविद्या । ज० प्र० १३६ ।

गणिआयरिओ-गणित्वमाचार्यत्व च यस्यास्त्यसी । नि० चू० प्र० ३०० अ ।

गणिका-भावस्याप्रशस्ते दृष्टान्त । ठाणा० १५५ । वाराङ्गना । आव० ५५ ।

गणितं-विष्कम्भपादाम्यस्त परिलेप । तत्त्वा ३-११ । सम० १३० ।

गणितपरिभाषया- । भग० ७४५ ।

गणितपहणा-वावत्तरिकलासु प्रथमा कला । ज्ञाता० ३८ ।

गणितानुयोग-अर्हद्वचनानुयोगे द्वितीयभेद सूर्यप्रज्ञप्त्यादिक । आचा० १ । ठाणा० ४८१ ।

गणित्तिय-माला । आव० ४३३ ।

गणिपिटक-गणिन आचार्यस्य पिटकमिव पिटक गणिपिटकम् । सम० ५ । परिच्छेदममूहो गणिपिटकम्, गुणानां गणोऽस्यास्तीति गणी-आचार्यस्तस्य पिटकमिव पिटक सर्वस्व भाजन गणिपिटकम् । सम० १०७ । गणिन-आचार्यास्तेषां पिटकमिव पिटक-सर्वस्वाऽऽधारो गणिपिटकम् । उक्त० ५१३ । द्वादशाङ्गी । आव० ५७ । गुणगणोऽस्यास्तीति आचार्यस्तस्य पिटक-सर्वस्व गणि-

पिटकम् । अनु० ३८ । परिच्छेदसमूह । नदी० १६३ । गणीना-अर्थपरिच्छेदानां पिटकमिव पिटक स्थान गणिपिटकम् । औप० ३४ । पिटकमिव बालञ्जकवाणिजक-सर्वस्वाधारभाजनविशेष इव यत्तत्पिटक, गणिन आचार्यस्य पिटक गणिपिटक-प्रकीर्णकश्रुतादेशश्रुतनिर्बुक्त्यादियुक्त जिनप्रवचनम् । औप० ३४ । गणिपिटक-आचार्यसर्वस्वम् । दश० १३ ।

गणिम-गणणाए गणिज्जति । नि० चू० प्र० ८६ आ । आव० १८६ । गणिम-गण्यते सख्यायते वस्त्वनेनेति, एकादि रूपकादि । अनु० १५१ ।

गणिय-गणित सङ्ख्यानम् । आव० १२८ । ज्ञाता० ३८ । जीवा० ३२५ । गणितविषये बीजगणितादौ पर पारमुपगत । आचा० ४१६ । गणित-पह्यान सङ्कलितादि अनेकभेद-प्राटीप्रसिद्धम् । सम० ८४ । एकादि । ठाणा० १६८ ।

गणियधम्मो-गणितधर्म-यद् बहु स्तोकेन गुण्यते । प्रज्ञा० २७५ ।

गणियपय-गणितपदमित्येवप्रकारस्य गणितस्य सञ्ज्ञा । भग० ४२६ ।

गणियलिवो-लिपिविशेष । प्रज्ञा० ५६ ।

गणियविसए-गणितविषय-गणितगोचर गणितप्रमेय । भग० २७६ ।

गणियसुहुमया-परिक्रमेसु गणियसुहुमया । नि० चू० वृ० ६७ आ ।

गणियसुहुमे-गणितसूक्ष्म-गणित सङ्कलनादि तदेव सूक्ष्म सूक्ष्मबुद्धिगम्यत्वात् । ठाणा० ४७८ ।

गणियाघरविहेडिओ-गणिकागृहविनिर्गत । आव० ५७७ । गणिपापाडग-गणिकापाटक-गणिकागृहविधि । दश० १०८ ।

गणियायारा-गणिकाकारा-समकाया । ज्ञाता० ६८ ।

गणिविज्जा-गणि-आचार्य तस्य विद्या-ज्ञानम्, मवाल-वृद्धो गच्छो-गण सोऽस्यास्तीति गणिविद्या । नदी० २०५ ।

गणिसपद्-गणिमम्पद-आचाराद्यष्टभेदभिन्ना, अष्टौ सम्य-द । उक्त० ३८ ।

गणी-गच्छाधिप । आचा० ३५३ । गण-माधुसमुदायो
यस्यास्ति स्वस्वामिसम्बन्धेनासौ गणी गणाचार्य-गण-
नायक । ठाणा० १४० । उवज्झातो अन्नो व गच्छे
बुद्धो । नि० चू० द्वि० ६३ आ । गणोऽस्यास्तीति
गणी गणाचार्य । ठाणा० १४३, २४४ । गुणानां गणो-
ऽस्यास्तीति गणी-आचार्य । सम० १०७ । आचार्य ।
अनु० ३८ । नदी० १६३ । उपाध्याय । वृ० वृ०
६५ अ । वृ० द्वि० ३ अ । गणी-गणाधिपति ।
दश० २४२ । गणाचार्य । उत० १७ । आचार्य ।
आव० ५२ । अर्थपरिच्छेद । भग० ७११ । गणी-
उपाध्याय । व्य० प्र० १७१ आ । गणी-गच्छाधिपति ।
व्य० प्र० १३७ अ । गणोऽस्यास्तीतिगणी-गणावच्छे-
दक । व्य० द्वि० २३ अ । वृषभ । व्य० द्वि० ३६७
आ । गणी-उपाध्याय । वृ० वृ० १७७ आ ।
गणेश-गणयति दृष्ट्या परिभाषयति । पिण्ड० ७८ ।
गणेश्वर-गणेश्वर-कलाचिकाऽभरणविशेष । भग०
११३ । रुद्राभकृत कलाचिकाभरणम् । ज्ञाता० २२० ।
हस्ताभरणविशेष । औप० ६५ ।
गण्डक-लम्बूसक । राज० १०४ ।
गण्डकादि-शरीरोद्भवो व्रणविशेषादि । आव० ७६५ ।
गण्डलेखा-कमलविरचितमृगमदादिरेखा । निरय० ४ ।
गत-व्यवस्थित । सूत्र० ३८६ । स्थित । विशेषे २०७ ।
ज्ञानम् । आचा० १६७ ।
गतप्रत्यागतलक्षण- । आचा० ५३ ।
गतवाही-शुक्रमहाग्रहस्य द्वितीया विधि । ठाणा० ४६८ ।
गता-गवा । जीवा० ११७ ।
गतिचचल-चञ्चलस्य प्रथमो भेद । वृ० प्र० १२८ अ ।
गतिचपल-द्रुतचारी । उत० ३४६ ।
गतिनामनिहत्ताउप-गतिनरकगत्यादिभेदाच्चबुद्धां संव-
नाम गतिनाम तेन सह निषत्तमायुर्गतिनामनिषत्तायु ।
प्रज्ञा० २१७ ।
गतिपरिणाम-अजीवपरिणामे द्वितीयो भेद । ठाणा०
४७५ ।
गतिपरियाए-चलन मृत्वा वा गत्यन्तरगमनलक्षण, यत्र
वैक्रियलब्धिमात्रं गर्भाभिर्गत्य प्रदेशतो वहि सङ्क्रामयति
(अल्प० ४५)

स वा गतिपर्याय । ठाणा० ६६ ।
गतिपरियाते-गतिपर्याय चलन जीवत एव । ठाणा०
१३३ ।
पतिष्पहाण-प्रधानगति मुक्तिमिति । उत० ४६६ ।
गतिरतिया-गतौ रतियेषां ते गतिरतिका नमःत्रैत्र-
वर्त्तिन । ठाणा० ५७ ।
गतिश्चङ्क्रमण-उपाश्रयान्तरे शरीरभ्रमभ्रपोहार्यमित-
स्तत् सञ्चरणम् । सम० १०७ ।
गतिसमावन्नगा-गति-गमन समिति सन्ततमापन्नका
प्राप्ता गतिसमापन्नका, अनुपरतगमन इत्यर्थः । ठाणा०
५८ ।
गतौ-गमन, गम्यत इति वा गति-क्षेत्रविशेष । गम्यते
वा अनया कर्ममुदगमनसहस्येति गति-नामकर्मोत्तरप्रकृति-
रूपा, तत्कृत्वा वा जीवावस्था । ठाणा० ३४४ ।
गत-गात्र-अङ्गम् । प्रश्न० ६० । उर । ज्ञाता० ६६ ।
अङ्गम् । भग० ३०७ । गात्र-स्कन्धोवपुष्ठादि । अनु०
१७७ । देह । भग० ७०५ ।
गत्तगाइ-गात्राणि-ईषादीनि । राज० ६३ ।
गत्तपरिपुष्ण-गात्रपरिपुष्ण-पुष्णम् । ज० प्र० ५२६ ।
गत्ता-गता-महती खड्गा । २८२ ।
गत्ताइ-गात्राणि-ईषादीनि । ज० प्र० २८५ ।
गत्ति-कृत्ति-चर्म । ओष० ३४ ।
गदतियातो-महित । नि० चू० द्वि० १६ अ ।
गदतोय-चन्द्राभविमानवासी पञ्चमो लोकान्तिरुदेव ।
भग० २७१ । ठाणा० ४३२ । आव० १३५ ।
गदभा-एकबुधचतुष्पदविशेष । प्रज्ञा० ४४ ।
गदभालि-गदभालि-स्क दकचरिते श्वावस्तीनगर्ग स्कन्द-
कपरिवाजकस्य गुरु । भग० ११२ । अनगारविशेष ।
उत० ४३६, ४४२ ।
गदमिया-गदभिका-शालिरत्नम् । आव० ४३५ ।
गदभो-यवराजस्य पुत्र । वृ० प्र० १६१ अ । गर्दभ-
दृष्टान्तविशेष । ओष० ८४ । एकबुधचतुष्पद । जीवा०
३८ ।
गद-गता । ज्ञाता० ६७ ।
गद्य-अच्छन्दोबद्ध शब्दपरिज्ञाध्ययनवत् । ज० प्र० ३५६ ।

गठम-गर्भ-उदरसत्त्व । ठाणा० ५२३ । गर्भ-हस-
निर्वर्तित कोसिकाकार । अनु० ३४ । गर्भ सजीव-
पुद्गलपिण्डक । भग० २१८ । गर्भो-मध्यभाग । ज०
प्र० १८३ ।

गठमगडडिया-रणपट्टो । नि० चू० प्र० २४५ आ ।

गठमगिह-गर्भगृह-गेहाकारद्रुमगणविशेष । जीवा० २६६ ।
उत्त० २१६ ।

गठमघर-गर्भगृह-सर्वतो वर्तिगृहान्तर, अभ्यन्तरगृहम् ।
ज० प्र० १०६ ।

गठमघरए-मोहनगृहस्य गर्भभूतानि वासभवनानीति ।
ज्ञाता० १२६ ।

गठमघरगा-गर्भगृहाणि-गभरहााराणि । जीवा० २०० ।
ज० प्र० ४५ ।

गठमट्टमे वासे- । ज्ञाता० ३८ ।

गठमभासो-गर्भमास । कार्तिकादिर्वाचित् माघमास । व्य०
२४० अ ।

गठमया-मत्स्यविशेष । प्रज्ञा० ४४ ।

गठमवक्कतिय-गर्भो-गर्भाजये व्युत्क्रान्ति-उत्पत्तिर्येषा ते
गर्भव्युत्क्रान्तिका न समूच्छिन्नजा इत्यर्थः । सम० १३५ ।

गठमवक्कतियमणुस्सा-गर्भव्युत्क्रान्तिकमनुष्या । प्रज्ञा०
५० ।

गठमवक्कतिया-गर्भो व्युत्क्रान्ति-उत्पत्तिर्येषा ते, अथवा
गर्भात्-गर्भावागाद् व्युत्क्रान्ति-निष्क्रमणं येषा ते गर्भो-
व्युत्क्रान्तिका । जीवा० ३५ । प्रज्ञा० ४४ ।

गठमवसही-गर्भवमति । आव० ३२५ ।

गठमवासो-गर्भवास-मध्यभागविस्तार । प्रश्न० ६२ ।

गठमसाडणा-गर्भगतना-गर्भस्य खण्डशो भवेन पतन-
हेतव । विपा० ४२ ।

गठमसारो-गर्भसार । आव० ४१३ ।

गठमाकरा-गर्भकरा गर्भधानविधायिनी विद्या । सूत्र०
३१६ ।

गठिभअ-गर्भिता-अनिर्गतशीर्षका । दश० २१६ ।

गठिजा-गर्भो भवा गर्भजा-नीमव्ये उच्चावचकर्मका-
रिण । ज्ञाता० १३७ ।

गठिभया-गर्भिता-जातगर्भा डोडकिता इत्यर्थः । ज्ञाता०

११६ । जासिण ताव सीसय । दश० चू० ११२ ।

गठिभल्लगा- । ज्ञाता० २२८ ।

गठिभुद्देसो-गम्भोद्देशके-गठमसूत्रोपलक्षितोद्देशके सतदग-
पदस्य षष्ठे सूत्रम् । भग० ७६१ ।

गठिभो-गर्भ-गर्भावास । प्रज्ञा० ४४ ।

गम-सहस्रपाठ कृत । ठाणा० १८३ । इहादिमध्याव-
मानेषु किञ्चिद्विशेषतो भूयोभूयस्तस्यैव सूत्रस्योच्चारण गम ।

नदी० २०३ । अर्थगमा-अर्थपरिच्छेदा । नदी० २११ ।

प्रकार । विशे० ६३० । गम्यते अनेन वस्तुरूपमिति

गम-प्ररूपणा । उत्त० २४० । प्रकार । वृ० प्र०

१५२ आ । चतुर्विंशतिदण्डकादि, कारणवशतो वा

किञ्चिद्विमह्यं सूत्रमात्रं । आव० ५६६ । गमनम् ।

वृ० प्र० ७७ अ । गम-व्याख्या । भग० २४३ ।

वाचनाविशेष, पाठ । ज्ञाता० ३६ । ज० प्र० २६६ ।

गमा-तदक्षरोच्चारणप्रवर्णनाभिधायी । दश० ८८ ।

गमक-भङ्ग । ओष० ३५ । गम-पाठ । ज० प्र०

३२८ । सहस्रपाठ । ज० प्र० २१६ । योग । पिण्ड०

१२४ । आगमो । नि० चू० प्र० २०२ अ । सहस्र

पाठ । भग० ४५ । गम्यतेऽनेनेति गम-पन्था । विशे०

८६६ ।

गमग-गमक-भङ्ग । ओष० ३५ ।

गमण-अवधावनम् । वृ० द्वि० २१८ आ । गमनम्-

आसेवनरूपतया प्रापणम् । आव० ८२३ । महिनादि-

क्रमेण व्याख्यातुं प्रवर्तनम् । उत्त० ११ । अन्यतोऽ-

न्यत्र गमनम् । दश० १५५ । अभिगम, मैथुनामेव-

ना वा । आव० ८०५ । मैथुनामेवनम् । उपा० ८ ।

वेदनम् । ठाणा० ३४८ । वर्तनम् । आचा० २६२ ।

मिक्षादानार्थमभ्यन्तरप्रवेश । ओष० १६६ ।

गमणगुण-गमन-गतिस्तद् गुणो-गतिपरिणामपरिणाना

जीवपुद्गलाना महकारिकारणभावनं कार्यं मन्यमाना

जीवस्येव मन्यमानो गमनगुणो गमने वा गुण-उपपत्तौ-

जीवादीना यस्मादमी गमनगुण इति । ठाणा० ३३३ ।

गतिमामर्थ्यं । ज्ञाता० ३५ ।

गमणपयार-गमनप्रचार-गनिक्रियावृत्ति । ज्ञाता० ३५ ।

गमणागमन-ईर्यापथिकी । ज्ञाता० २०० ।

गमयति-स्कटयति प्रापयति वा शिवम् । नदी० २३ ।
 गमा-गमा-अर्थगमा गृह्यन्ते अर्थपरिच्छेदा । सम० १०८ ।
 वस्तुपरिच्छेदप्रकारा नामादय । उक्त० ३४२ । अर्थ-
 परिच्छितप्रकारा । उक्त० ७१३ । भङ्गा गणितादि-
 विशेषाश्च गमा-सहस्रपाठा । विशेषे २९८ । प्रकारा-
 द्विस्वारणीयाणि पदानि । वृ० द्वि० १५६ आ । भङ्ग-
 गणितादय-सहस्रपाठा वा । वृ० वृ० ११० आ ।
 गमागमसव्यवहारो-गमागमसव्यवहार । आव० ३६५ ।
 गमि-अयमनेकार्यत्वाद्धातूनामवस्थाने वर्तते । दश० ७० ।
 गमिओ-ज्ञापित । आव० ६२७ ।
 गमिक-गमा अस्य विद्यन्ते इति । आव० २५ । दृष्टि-
 वाद । नदी० २०३ ।
 गमित्तए-गन्तुम् । उक्त० ३४० ।
 गमेइ-गमयति । आव० १७२ ।
 गमेय-म्लेच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।
 गमो-पकारो । नि० ब्रू० प्र० ११४ आ ।
 गम्मधम्म-गम्यधम-उत्था दक्षिणापथे मातुलदुहिता गम्या
 उत्तरापथे पुनरगम्येव । दश० २२ ।
 गम्भो-गम्भो गमनीयो वा अष्टादशाना करणाम्, ग्रसते
 वा बुद्धधादीन् गुणान् ग्राम । वृ० प्र० १८१ अ ।
 गम्य-परिभवस्थानम् । प्रश्न० १२० ।
 गय-गत-स्थित । जीवा० १६४ । प्रज्ञा० ६१ । गत ।
 जाता० ११८ । चीर्णम् । सूर्य० २२ । गज । प्रश्न०
 ७३ । प्रथमस्वप्ननाम । जाता० २० । गत-आश्रित ।
 भग० १६१ । गदा-नकुटविशेष । प्रश्न० २१ ।
 गयडर-गजपुर नगरविशेष । उक्त० १०६, ३४४, ३५५ ।
 गयकठ-गजकण्ठ-हस्तिकण्ठप्रमाणो रत्नविशेष । जीवा०
 २३४ ।
 गयकण्णो-गजकर्ण अन्तरद्वीपविशेष । जीवा० १४४ ।
 गयकलदीवे-अन्तरद्वीपविशेष । ठाणा० २२६ ।
 गयकला-गयकलान्तर्द्वीपे मनुष्यविशेष । ठाणा० २२६ ।
 गजकर्णनामा अन्तर्द्वीप । प्रज्ञा० ५० ।
 गयकलमे-गजकलम-करिपोत । प्रज्ञा० ३६० ।
 गयगपदग-गजाग्रपदक-योगसग्रहेऽनिश्रितोपधानदृष्टान्ते
 एडकाक्षनगरे पवतविशेष । आव० ६६६ ।

गयगपदगो-गजाग्रपदक-यत्र इन्द्रैरावणस्य पदानि-
 देवताप्रभावेणोत्थितानि तेन प्रसिद्ध दशार्णकूटम् ।
 आव० ६६६ ।
 गयगपय-गजाग्रपदो दशार्णकूटवर्ती । आत्मा० ४१८ ।
 गयगपादगो-गजाग्रपादक दशार्णकूटापरनामा । आव०
 ३५६ ।
 गयगोपवतो-पर्वतविशेष । नि० ब्रू० प्र० ३४१ अ ।
 गयछाया-गजछाया । प्रज्ञा० ३२७ ।
 गयजोही- । ज्ञाना० ३८ ।
 गयणफुत्ते-गगनस्पर्शा-अतिप्रबलतया नभोऽङ्गणव्यापिना ।
 उक्त० ४६ ।
 गयणहाण-गजस्नानम् । दश० २२६ ।
 गयतानुए-गजतानुक्म् । प्रज्ञा० ३६१ ।
 गयतेये-गततेजा । भग० ६८४ ।
 गयत्थरणो- । नि० ब्रू० द्वि० ६१ अ ।
 गयदतसठिते-गजदन्तसंस्थितम् । सूर्य० १३० ।
 गयनियत्त-अनुमपन्ना एवात्मीयेन व्यक्तविहादादिना सम
 यतास्तस्य च कालगततया प्रतिभग्नत्वादिना वा कार
 णेन प्रत्यागन्तव्य नाभवत्तत्त प्रत्यागच्छन्तस्त साधुमुप-
 सपद्यते । व्य० द्वि० ३७६ अ ।
 गयपुर-गजपुर-कुञ्जनपदे आर्यक्षेत्रम् । प्रज्ञा० ५५ ।
 कुञ्जनपदे नगरविशेष । आव० १४५ । शान्तिकुन्ध-
 नाथज-मभूमि । आव० १६० । पाडवाना राजधानी ।
 आव० ३६५ । यत्र धनश्रीजीवद्वभ्यथानकशङ्खस्य
 दुहिता सर्वाङ्गमुन्दरी च्युता । आव० ३६४ ।
 गयमच्छर-गनमत्तर-परस्परसाहनवर्जितो निमसको वा ।
 जाता० २३१ ।
 गयमागम-गतागम । व्य० द्वि० १५८ अ ।
 गयमारिणि-गुच्छविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 गयलवलण- । ज्ञाता० ३८ ।
 गयविक्रमसठिते-गजविक्रमसंस्थितम् । सूर्य० १३० ।
 गयसुकुमाल-गजसुकुमाल-अनगारविशेष । उक्त०
 ५८२ । वसुदेवपुत्र । आव० २७३ । प्रद्वेपविषये
 दृष्टान्त । आव० ४०४ । पितृवने श्वशुरदग्ध । मर० ।
 गया-गदा-प्रहरणविशेष । जीप० ३ । गता-स्थिता ।

वस्थिति स । जीवा० २०० ।

गरुडोववाए-गरुडोपपात - कालिकसूत्रविशेष । नदी० २०७ ।

गर्जिकृत्-गर्जिता । ठाणा० २७० ।

गर्तलङ्घन-दारुसक्रमस्य भेद । आचा० २०२ ।

गर्दभक-कुमुदम् । दश० १८५ । प्राणिविशेष । आचा० ३७६ ।

गर्दभिल्ल-नृपतिविशेष । वृ० वृ० १५६ अ ।

गर्भोत्पादन-गर्भपातनम् । व्य० प्र० १६३ आ ।

गलतिआ-गलन्तिका गर्गरी । आव० ६६२ ।

गल-गल-बद्धिभम् । विषा० ८० । प्रश्न० १३, ५७ । विद्धिभम् । ज्ञाता० २३४ । आचा० ३८ । उत्त० ४६० । रिधनो नाणे । विज्ञे० ०२ । गल । ओष० १८० । दण्डगस्त अता लोहकटगो कञ्जति । नि० वृ० प्र० २१५ अ ।

गलङ्ग-अनन्तजीववनस्पतिभेद । भग० ८०४ ।

गलओ-गल । आव० ४०५ । ग्रीवा । आव० २०३ ।

गलओस-म्लेच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।

गलक-स्वरभग । वृ० प्र० ६१ अ ।

गलकबोला-गलकपोली । जीवा० २७५ ।

गलकुक्कुटी-गल एव कुक्कुटी । पिण्ड १७३ ।

गलगृहीओ-गलगृहीत । आव० ३४६ ।

गलच्छल-गलगृहणम् । प्रश्न० ५६ ।

गलण- । नि० वृ० प्र० २३२ आ ।

गलत्थल-हस्तेन गलगृहणरूपा । ज्ञाता० १६८ ।

गलयत्र-यन्त्रविशेष । दश० २७० ।

गललाय-गललातानि कण्ठे न्यस्तानि वरभूषणानि । ज० प्र० २६५ ।

गलवृन्द-शरिरान्तर्वधमानावयवविशेष । प्रज्ञा० ४७३ ।

गलि-अविनीत । उत्त० ४८ । मराल । आव० ७६७ ।

गलिगर्दहा-गलिगर्दभा-कुशिप्या । उत्त० ५५४ ।

गलिच्छा-गलसक्तानि आभरणानि । पिण्ड० १२४ ।

गलितलवणा-गलितलम्बना-आलम्बनाद् भ्रष्टा, लम्ब्यन्ते इति लम्बना-नङ्गरास्ते गलिता यस्या सा ज्ञाता० १५८ ।

गली-गलि दुष्टाश्च । उत्त० ६२ । गिलत्येव केवल न तु ब्रूति-गच्छति वेति गलि-दुष्टाश्चो दुष्टगोणो वा । उत्त० ४६ ।

गलेरव-यो गलेनात्यन्त रटति । आव० ६६१ ।

गल्ल-कपोल । उपा० २१ ।

गल्लोदए-गल्लोदका । दश० १०४ ।

गव-मृगादिपशु । सूत्र ७२ ।

गवए-गवाकृतिराटव्यो जीवविशेष । वृ० द्वि० १०६ अ ।

गवओ-गोणागितौ गवओ । नि० वृ० प्र० ४७ आ ।

गवखए-गवाक्ष । आव० ६७६ ।

गवखजाल-गवाक्षजाल-गवाक्षाकृतिरत्नविशेषो दाम-ममूह । जीवा० १८१ २०५, ३६१ । ज० प० १० ।

गवखसठिओ-गवाक्षसंस्थित-वातायनसंस्थित । ज० १० २७६ ।

गवखओ-गवाक्ष-वातायन । जीवा० २७६ । प्रश्न० १३८ । नदी० ७३ ।

गवच्छ-आच्छादनम् । ज० प्र० ५८ ।

गवच्छिता-गवच्छ-आच्छादन गवच्छा सञ्जाता एत्विति गवच्छिका (ता) । राज० ७१ ।

गवस्थिया-गवस्था-आच्छादनम् । जीवा० २१४ ।

गवय-वनगव । ज० प्र० १२४ । आटव्य पशुविशेष ।

प्रश्न० ३८ । गवय द्विखुरश्चतुष्पद । जीवा० ३८ ।

गवाकृतिवंचुलकण्ठ । प्रश्न० ७ । द्विखुरश्चतुष्पदविशेष ।

प्रज्ञा० ४५ ।

गवल-महिषीशृङ्गम् । आचा० २६ । उत्त० ६५२ ।

ज्ञाता० १०१ । महिष शृङ्गम् । जीवा० १६४ । प्रज्ञा०

६१ । माहिष शृङ्ग उपरितनत्वभागापसारणे दृष्टव्यम् ।

प्रज्ञा० ३६० । शृङ्गम् । प्रश्न० २२ ।

गवलगुलिया-तस्यैव माहिषशृङ्गस्य निविहतरसारनि-वर्तिना गुटिका गवलगुटिका । ज० प्र० ३२ । गवल-गुलिका-महिषशृङ्गगोलिका । ज्ञाता० २६ । गवल-महिषशृङ्ग गुलिका-नीली गवलस्य वा गुलिका गवल-गुटिका । ज्ञाता० १०१ ।

गवलसामला-गवल-महिषशृङ्ग तद्वत् श्यामल श्यामा ।

ज्ञाता० २३१ ।

गवलेइ-माहिष शृङ्ग तदपि चापसारितोपरितनत्वभाग
ग्राह्यम् । ज० प्र० ३२ ।

गवाणी-सामान्येन गवादनी । आचा० ४११ ।

गवालीयं-गवालोक-गोविषयमनृतम् । आव० ८२० ।

गवास-गावश्चाश्वाश्च गवाश्च, गावो वाहदोहोपलक्षिता
अश्वा-तुरगा । उत्त० २६५ ।

गवेल-गौ । अनु० १०६ ।

गवेलग-गवेलक-उरभ्र । औप० १२ । ज्ञाता० २ ।

गवेलगा-गवेलका-ऊरणका । अनु० १२६ । ठाणा०
३६५ । गवेलका उरभ्रा । भग० १३५ । गावश्च-
एलकाश्च ऊरणका गवेलका । ठाणा० ३६५ ।

गवेषणा-व्यतिरेकवर्म्मालोचनम् । नदी० १८७ ।

गवेसओ-गवेपक शोधक । आव० ४१८ । गवेपक ।
आव० ३५४ ।

गवेसण-व्यतिरेकनो गवेपणम् । भग० ६६३ । गवेपण-
व्यतिरेकवर्म्मरवेपणम् । औप० ६५ । व्यतिरेकवर्मा-
लाचनम् । आव० ६६ । अनुपलब्धमानस्य पदार्थस्य
सर्वतः परिभावनम् । पिण्ड० २६ । गवेष्यतेऽनेनेति
गवेपण तत् ऊर्ध्वं सद्भूतार्थविशेषाभिमुखमेव व्यति-
रेकवर्म्मत्यागोऽन्वयधर्माद्यासालोचनम् । नदी० १७६ ।
गवेपण-व्यतिरेकवर्म्मालोचनम् । भग० ४३३ । इह
शरीरकण्डूयनादयः पुरुषधर्मा प्रायो न घटन्त इति
व्यतिरेकवर्म्मालोचनरूपम् । ज्ञाता० १२ ।

गवेसणा-व्यतिरेकवर्म्मालोचना गवेपणा । आव० १८ ।
नदी० १८७ । गवेपण-व्यतिरेकवर्म्मालोचन गवेपणा ।
विशे० २१६ । गवेपणा-प्रार्थना । सूत्र० ७२ । अद्विष्टे
गवेपणा धुमियाडचिर्वोह गवेमणा । नि० चू० प्र०
१६६ अ ।

गवेसति-गवेपयति । आव० २०० ।

गवेसमाणे-गवेपयन्-व्यतिरेकवर्म्मपर्यालोचनतः बहुजन-
स्य । ज्ञाता० ८१ ।

गटव-गर्व-अभियोग । आव० ७७२ । गर्व-शोण्डीयम् ।
भग० ५७२ ।

ग्रह-ग्रह-देवयोनिविशेष । विशे० ६७१ । ग्रह-उल्लेख

प्रारम्भरसविशेष । दश० ८८ ।

ग्रहगज्जित-ग्रहगजित-ग्रहचारहेतुक गजितम् । जीवा०
२८२ । ग्रहसञ्च लादी गजित-स्तनित ग्रहगजितम् ।
भग० १६६ ।

ग्रहजुद्ध-ग्रहयुद्ध-यदेको ग्रहोऽन्यस्य ग्रहस्य मध्येन याति ।
जीवा० २८२ ।

ग्रहण-गुविल । दश० चू० १२० । नदी० ४२ । ग्रहन-
सङ्कुलम् । आव० ५६७ । वननिकुञ्ज । दश० २२६

वृ० द्वि० ६ अ । अपूर्वस्य ग्रहण ग्रहणम् । व्य० द्वि०
३७६ अ । ग्रहन-गुपिल । उत्त० २६० । वृक्षवल्ली-

लतावितानवीरुत्यमुदाय । भग० ६२ । सर्वांगीण करा-
म्यामादानम् । वृ० तृ० २३० अ । ग्रहन-वृक्षगह्वरम् ।

विपा० ६२ । धवादिवृक्ष कटिसंस्थानीयम् । सूत्र० ८६ ।

गह्वरम् । प्रश्न० ३६ । ग्रहनमिव ग्रहन दुर्लक्ष्यान्तस्त-
त्त्वत्वात् । प्रथम अधर्मद्वारस्य विंशतितम नाम । प्रश्न०

२७ । चद्रसूच्यरागो ग्रहण भणति । नि० चू० तृ०
७० आ । ग्रहात् इति ग्रहणम् । प्रजा० २६२ । ग्रहण

कम् । प्रश्न० ३० । सम्बन्धनम् । जीवा० ४४२ ।
सूत्रादेस्तत्प्रथमतया आदानम् । आव० २६७ । भाषा-

ब्रव्याणा कामयोगेन यत् ग्रहणम् । दश० २०८ । सर्वा-
ङ्गिक तु ग्रहणम् । ठाणा० ३२७ । ग्रहण ग्रहस्य वस्तुन

परिच्छेद । अनु० २१६ । ग्रहस्यम्य ग्रहातेऽस्मिन्निति
ग्रहण, यस्मात्प्रदेशाद्गण्डक ग्रह्णाति त प्रदेशम् । औष०

१६६ । ग्रह्णातेऽस्मिन्निति ग्रहण शरावमपुटम् । औष०
१३६ । निर्जलप्रदेशोऽरण्यक्षेत्र वा । आचा० ३८२ ।

आलेपकम् । उत्त० ६३० । ग्रह्णात् इति ग्रहण ग्राह्यम् ।
आ० ६३० । स्वीकरणम् । उत्त० ७११ । ज्ञानम् ।

उत्त० ५०३ । ग्रहण-परस्परणे सम्बन्धनम् । जीवेन
वा औदारिकादिभिः प्रकारैर्ग्रहणम् । भग० १४८ ।

ग्रहणकप्पा-मुक्त अत्य उभय वा गेण्हेतेन भत्तिवहुभाणा
अन्ध्रुहाणाद्विणञो पयुजियन्वो । नि० चू० तृ० १४६

अ ।
ग्रहणगुण-ग्रहण-औदारिकशरीरादितया ग्राह्यता इन्द्रिय-
ग्राह्यता वा वर्णादिमत्त्वान् परस्परमन्वन्धलक्षण वा

तद्गुणो धर्मो यस्य न तथा । ठाणा० ३३४ ।

गहणजाय-यानि पुनर्द्रव्याणि समश्रेणिविश्रेणिस्थानि
भावात्वेन परिणतानि कर्णशङ्कुलीविवरप्रविष्टानि गृह्यन्ते
तानि चानन्तप्रदेशिकानि, द्रव्यतः क्षेत्रतोऽमङ्गल्येयप्रदे-
गावगाढानि, कालतः एकद्वित्र्यादियावदसङ्ख्येयसमय-
स्थितिकानि, भावतोः स्पर्शवन्ति, तानि चैव भूतानि
ग्रहणजातमित्युच्यन्ते । आचा० ३८५ ।

गहणविदुग्-एगजातीयअणेगजाईयस्वखाउल गहण-
विदुग् । नि० दू० द्वि० ७० आ । सूत्र० ३०७ ।
गहणविदुग्-पवतैकदेशावस्थितवृक्षवत्स्यादिममुदाय ।
भग० ६२ ।

गहणसिक्खा-द्वादशवर्षाणि यावत् सूत्र त्वयाऽध्येत-य-
मित्युपदेशो ग्रहणशिक्षा । विशेषे० ६ ।

गहणा-गह्णा । आच० १६ । दोषविशेष । नि०
दू० प्र० २७२ आ ।

गहणार्ह-ग्रहणादय-ग्रहणबन्धनताडनादय दोषा । पिण्ड०
१६२ ।

गहणागरिस-एकस्मिन्नेव भवे ऐर्यापधिककर्मपुद्गलाना
ग्रहणरूपो य आकर्षोऽसौ ग्रहणाकर्ष । भग० ३८६ ।

गहणी-ग्रहणी । आच० ६४४ । गुदाशय । औप० १६ ।
प्रश्न० ८२ । ग्रहणी-गुदाशय । ज० प्र० ११७ ।

गहदण्डा-दण्डा इव दण्डा-तिर्यगायता श्रेण्य ग्रहाणा-
मङ्गलादीना त्रिचतुरादिना दण्डा ग्रहदण्डा । भग० १६५ ।

गहदण्डो-दण्डाकार व्यवस्थितो ग्रहो ग्रहदण्ड । जीवा०
२८२ ।

गहन-महाटवी । वनम् । सूत्र० २४५ । गह्वरम् ।
ओष० १८१, १६० ।

गहभिण्ण-ग्रहभिन्न-ग्रहविदारितम् । विशेषे० १२६४ ।
मज्जेण जस्म गहो गतो त गहभिण्ण । नि० दू० तृ०
६६ अ ।

गहभिन्न-यस्य मध्येन ग्रहोऽगमत् तत् ग्रहभिन्नम् । व्य०
प्र० ६२ अ ।

गहमुसल-ग्रहमुशलम् । जीवा० २८२ । ग्रहमुशल-ऊर्ध्वा-
यता श्रेणि । भग० १६६ ।

गहयुद्ध-ग्रहयुद्ध ग्रहयोरेकत्र नक्षत्रे दक्षिणीतरेण सम श्रेणि-
तयाऽवस्थानम् । भग० १६६ ।

गहरा-लोमपक्षीविशेष । प्रज्ञा० ४६ ।

गहरो-लोमपक्षीविशेष । जीवा० ४ ।

गहसघाडओ-ग्रहसङ्घाटक-ग्रहयुग्मम् । जीवा० २८२ ।

गहसम-प्रथमतो वशतन्त्र्यादिभिर्भ्यं स्वरो गृहीतस्तत्सम
गीयमान ग्रहसमम् । अनु० १३२ । ठाणा० ३६४ ।
गीतस्य तृतीयो भेद । नि० दू० तृ० १ अ ।

गहसिघाडग-ग्रहसिघाटक-ग्रहाणा सिङ्घाटकफलाकारेणा-
वस्थानम् । भग० १२६ ।

गहसुसपउत्त-य प्रथम वशतन्त्र्यादिभि स्वरो गृहीत-
स्तन्मार्गानुसारि ग्रहसुसप्रयुक्तम् । जीवा० १६५ ।
प्रथमतो वशतन्त्र्यादिभिर्भ्यं स्वरो गृहीतस्तत्समेन
स्वरेण गीयमान ग्रहसुसप्रयुक्तम् । ज० प्र० ४० ।

गहा-गहा-गङ्गाकादयो गृह्यन्ते । गहा
ग्रहा-ज्योतिष्कभेदविशेष । प्रज्ञा० ६६ । ग्रहा म्या-
दिकेत्वन्ता नव, सोमस्याज्ञोपपातवचननिर्देशवर्तिनो-
देवा । भग० १६५ ।

गहाय-गृहीत्वा-मन्त्रप्रार्थनं । उक्त० २०६ ।

गहावसव्व-गहापसव्य-ग्रहाणामपसव्यगमन, प्रतीपगम-
नम् । भग० १६६ ।

गहिहि-गमिष्यन्ति-ग्रहीष्यन्ति वा स्वीकरिष्यन्ति । उक्त०
१६४ ।

गहिअ-गृहीत-अनिक्षित । ओष० ५८ ।

गहिए-घनिक । वृ० तृ० ४६ आ ।

गहिओ-गृहीत-अवधारित । आच० ४१५ ।

गहिय-पडिवद्ध । दश० दू० १५१ । गृहीतम् । विशेषे०
४०५ । प्रश्न० ३० ।

गहियग्रहण-गृहीतग्रहण-गृहीत ग्रहण-ग्रहणक येन स ।
प्रश्न० ३० ।

गहियट्ठा-परस्मात् । भग० ५४२ । अर्थावधारणात् ।
गृहीताथम् । भग० १३५ ।

गहियवलजो-सेज्जातरो येतस्म अतोर्वाहि वा गहियव-
लजो । नि० दू० प्र० १५८ अ ।

गहियाउपहरणे-गृहीतायुधप्रहरण-गृहीतानि आयुधानि
शस्त्राणि प्रहरणनाय-परया प्रहारकरणाय येन स ।
भग० ३१८ ।

जाता० २३१ ।

गवलेइ-माहिप शृङ्ग तदपि चापसारितोपरितनत्वरभाग
ग्राह्यम् । ज० प्र० ३२ ।

गवाणी-सामान्येन गवादीनी । आचा० ४११ ।

गवालीय-गवालीक-गोविषयमनुत्तम् । आव० ८२० ।

गवास-गावश्चाश्वाश्च गवाश्च, गावो बाहवोहोपलक्षिता
अश्वा-नुरगा । उत्त० २६५ ।

गवेल-गी । अनु० १०६ ।

गवेलग-गवेलक-उरभ्र । औप० १२ । जाता० २ ।

गवेलगा-गवेलका-ऊरणका । अनु० १२६ । ठाणा०
३६५ । गवेलका उरभ्रा । भग० १३५ । गावश्च-
एलकाश्च ऊरणका गवेलका । ठाणा० ३६५ ।

गवेखणा-व्यतिरेकधर्मालोचनम् । नदी० १८७ ।

गवेसओ-गवेपक शोधक । आव० ४१८ । गवेपक ।
आव० ३४४ ।

गवेसण-व्यतिरेकतो गवेपणम् । भग० ६६३ । गवेपण-
व्यतिरेकधर्मरत्नेपणम् । औप० ६५ । व्यतिरेकधर्मा-
लोचनम् । आव० ६६ । अनुपलब्ध्यमानस्य पदार्थस्य
सर्वतः परिभावनम् । पिण्ड० २६ । गवेप्यतेऽनेनेति
गवेपण तत ऊर्ध्वं सद्भूतार्थविशेषाभिमुखमेव व्यति-
रेकधर्मत्यागोऽन्वयधर्माभ्यासालोचनम् । नदी० १७६ ।
गवेपण-व्यतिरेकधर्मालोचनम् । भग० ४३३ । इह
शरीरकण्ठयमादय पुरुषधर्मा प्रायो न घटन्त इति
व्यतिरेकधर्मालोचनरूपम् । जाता० १२ ।

गवेसणा-व्यतिरेकधर्मालोचना गवेपणा । आव० १८ ।
नदी० १८७ । गवेपण-व्यतिरेकधर्मालोचन गवेपणा ।
विशे० २१६ । गवेपणा-प्रार्थना । सूत्र० ७२ । अदिष्टे
गवेपणा शुभियाइचिषेहि गवेपणा । नि० ब्रू० प्र०
१६६ अ ।

गवेसति-गवेपयति । आव० २०० ।

गवेसमाणे-गवेपयन्-व्यतिरेकधर्मपर्यालोचनत बहुजन-
स्य । जाता० ८१ ।

गव्व-गर्व-अभियोग । आव० ७७२ । गर्व-शीण्डीर्यम् ।
भग० ५७२ ।

गह-ग्रह-देवयोनिविशेष । विशे० ६७१ । ग्रह-उत्क्षेप

प्रारम्भरसविशेष । दश० ८८ ।

ग्रहगज्जिय-ग्रहगजित-ग्रहचारहेतुक गजितम् । जीवा०
२८२ । ग्रहमन्त्र लादौ गजित-स्तनित ग्रहगजितम् ।
भग० १६६ ।

ग्रहजुद्ध-ग्रहयुद्ध-यदेको ग्रहोऽन्यस्य ग्रहस्य मध्येन याति ।
जीवा० २८२ ।

ग्रहण-गुपिल । दश० ब्रू० १२० । नदी० ४२ । गहन-
सङ्कुलम् । आव० ५६७ । वननिकुञ्ज । दश० २२६

वृ० द्वि० ६ अ । अपूर्वस्य ग्रहण ग्रहणम् । व्य० द्वि०
३७६ अ । गहन-गुपिल । उत्त० २६० । वृक्षवल्ली-

लतावितानवीक्समुदाय । भग० ६२ । सर्वाणीण करा-

भ्यामादानम् । वृ० वृ० २३० अ । गहन-वृक्षगह्वरम् ।

विपा० ६२ । घवादिबृक्षै कटिसंस्थानीयम् । सूत्र० ८६ ।

गह्वरम् । प्रश्न० ३६ । गहनमिव गहन दुर्लभ्यान्तस्त-

त्त्वत्वात् । प्रथम अधर्मद्वारस्य विशतितम नाम । प्रश्न०

२७ । चद्रसूक्ष्मरागो गहण भणति । नि० ब्रू० वृ०

७० आ । गृह्यत इति ग्रहणम् । प्रज्ञा० २६२ । ग्रहण

कम् । प्रश्न० ३० । सम्बन्धनम् । जीवा० ४४२ ।

सूत्रादेस्तत्प्रथमतया आदानम् । आव० २६७ । आपा-

द्रव्याणा काययोगेन यत् ग्रहणम् । दश० २०८ । सर्वा-

ङ्गिक तु ग्रहणम् । ठाणा० ३२७ । ग्रहण ग्रहस्य वस्तुन

परिच्छेद । अनु० २१६ । गृह्यस्य गृह्यतेऽस्मिन्निति

ग्रहण, यस्मात्प्रदेशाद्गुणक गृह्णाति त प्रवेशम् । ओष०

१६६ । गृह्यतेऽस्मिन्निति ग्रहण शरावसपुटम् । ओष०

१३६ । निर्जलप्रदेशोऽरण्यक्षेत्र वा । आचा० ३८२ ।

आक्षेपकम् । उत्त० ६३० । गृह्यत इति ग्रहण ग्राह्यम् ।

आ० ६३० । स्वीकरणम् । उत्त० ७११ । ज्ञानम् ।

उत्त० ५०३ । ग्रहण-परस्परं सम्बन्धनम् । जीवेन

वा औदारिकादिभि प्रकारैर्ग्रहणम् । भग० १४८ ।

ग्रहणकप्पा-मुक्त अत्य उभय वा गेह्मतेन भतिवहुमाणा

अनुवृत्ताणाइविणखो पयुजियब्बो । नि० ब्रू० वृ० १४६

अ ।

ग्रहणगुण-ग्रहण-औदारिकशरीरादितया ग्राह्यता इन्द्रिय-

ग्राह्यता वा वर्णादिमत्त्वान् परस्परसम्बन्धलक्षण वा

तद्गुणो धर्मो यस्य स तथा । ठाणा० ३३४ ।

गहणजाय-यानि पुनर्द्व्याणि समश्रेणिविश्रेणिस्थानि
भापात्वेन परिणतानि कर्णशङ्कुलीविवरप्रविष्टानि गृहान्ते
तानि चानन्तप्रदेशिकानि, द्रव्यत क्षेत्रतोऽमङ्गल्येयप्रदे-
शावगाढानि, कालत एकद्वित्र्यादियावदसङ्ख्येयसमय-
स्थितिकानि, भावतो स्पर्शवन्ति, तानि चैव भूतानि
ग्रहणजातमित्युच्यन्ते । आचा० ३८५ ।

गहणविदुग्ग-एगजातीयअणेगजाईयरुक्खाउल गहण-
विदुग्ग । नि० चू० द्वि० ७० आ । सूत्र० ३०७ ।
गहनविदुग्ग-पर्वतैकदेशावस्थितवृक्षवल्त्यादिममुदाय ।
भग० ६२ ।

गहणसिक्खा-द्वादशवर्षाणि यावत् सूत्र त्वयाऽध्येत-य
मित्युपदेशो ग्रहणशिक्षा । विशेष० ६ ।

गहणा-गह्णा । आद० १६ । दोषविशेष । नि०
चू० प्र० २७२ आ ।

गहणाई-ग्रहणादय-ग्रहणवन्धनताडनादय दोषा । पिण्ड०
१६२ ।

गहणागरिस-एकस्मिन्नेव भवे ऐर्यापथिककर्मपुद्गलाना
ग्रहणरूपो य आकर्षोऽसौ ग्रहणाकर्ष । भग० ३८६ ।

गहणी-ग्रहणी । आव० ६४४ । गुदाशय । औप० १६ ।
प्रश्न० ८२ । ग्रहणी-गुदाशय । ज० प्र० ११७ ।

गह्वडा-दण्डा इव दण्डा-तिर्यगायता श्रेणय ग्रहाणा-
मङ्गलादीना त्रिचतुरादिना दण्डा ग्रहदण्डा । भग० १६५ ।

गह्वडो-दण्डाकार व्यवस्थितो ग्रहो ग्रहदण्ड । जीवा०
२८२ ।

गहन-महाटवी । व्रतम् । सूत्र० २४५ । गह्वरम् ।
ओष० १८१, १६० ।

गहभिण्ण-ग्रहभिन्न-ग्रहविदारितम् । विशेष० १२६४ ।
मज्जेण जस्स ग्रहो गतो त गहभिण्ण । नि० चू० तृ०
६६ अ ।

गहभिन्न-यस्य मध्येन ग्रहोऽगमत् तत् ग्रहभिन्नम् । व्य०
प्र० ६२ अ ।

गहमुसल-ग्रहमुशलम् । जीवा० २८२ । ग्रहमुशल-ऊर्ध्वा-
यता श्रेणि । भग० १६६ ।

गहयुद्ध-ग्रहयुद्ध ग्रहोरेकत्र नक्षत्रे दक्षिणोत्तरेण सम श्रेणि-
तयाऽवस्थानम् । भग० १६६ ।

गहरा-लोमपक्षीविशेष । प्रज्ञा० ४६ ।

गहरो-लोमपक्षीविशेष । जीवा० ४ ।

गहसघाडओ-ग्रहसङ्घाटक-ग्रहयुग्मम् । जीवा० २८२ ।

गहसम-प्रथमतो वशतन्त्र्यादिभिर्यं स्वरो गृहीतस्तत्सम
गीयमान ग्रहसमम् । अनु० १३२ । ठाणा० ३६४ ।
गीतस्य तृतीयो भेद । नि० चू० तृ० १ अ ।

गर्हासिघाडग-ग्रर्हासिघाटक-ग्रहाणा सिङ्घाटकफलाकारेणा-
वस्थानम् । भग० १६६ ।

गहसुसपउत्त-य प्रथम वशतन्त्र्यादिभि स्वरो गृहीत-
स्तन्मागानुसारि ग्रहसुमप्रयुक्तम् । जीवा० १६५ ।
प्रथमतो वशतन्त्र्यादिभिर्यं स्वरो गृहीतस्तत्सममेन
स्वरेण गीयमान गहसुमप्रयुक्तम् । ज० प्र० ४० ।

ग्रहा-ग्रहा-अङ्गाकादयो गृह्यन्ते । ग्रहा
ग्रहा-ज्योतिष्कभेदविशेष । प्रज्ञा० ६६ । ग्रहा नूया-
दिकेतवन्ता नव, सोमस्याशोपपातवचननिर्देशवर्तिनो-
देवा । भग० १६५ ।

गहाय-गृहीत्वा-सम्प्रचार्य । उत्त० २०६ ।

गहावसव्व-गहापसव्य-ग्रहाणामपसव्यगमन, प्रतोपगम-
नम् । भग० १६६ ।

गर्हाति-गमिष्यन्ति-ग्रहीष्यन्ति वा स्वीकरिष्यन्ति । उत्त०
१६४ ।

गर्हाअ-गृहीत-अनिक्षित । ओष० ५८ ।

गर्हाए-वनिक । वृ० तृ० ४६ आ ।

गर्हाओ-गृहीत-अवधारित । आव० ४१५ ।

गर्हाय-पडिवद्ध । दण० चू० १५१ । गृहीतम् । विशेष०
४०५ । प्रश्न० ३० ।

गर्हायग्रहण-गृहीतग्रहण-गृहीत ग्रहण-ग्रहणक येन स ।
प्रश्न० ३० ।

गर्हायड्ढा-परस्मात् । भग० ५४२ । अर्थाविधारणात् ।
गृहीतायम् । भग० १३५ ।

गर्हायवलजो-सेज्जातरो सेतस्स अतोर्वाहि वा गर्हायव-
लजो । नि० चू० प्र० १५८ अ ।

गर्हायाउपहरणे-गृहीतायुधप्रहरण-गृहीतानि आयुधानि
शस्त्राणि प्रहरणनाय-परया प्रहारकरणाय येन स ।
भग० ३१८ ।

गहियो-विडम्बयितु प्रारब्ध । वृ० तृ० ४७ आ ।
 गहिष्ठगवेस-ग्रहग्रहीतवेष भूतविष्ट इव विचित्रवेसवान् ।
 दश० १६ ।
 गहो-ग्रह । आव० ३६७ । राहुलक्षण । ३६ ।
 गा-वृषभम् । आचा० ३८४ ।
 गाइयव्य-गातव्यम् । ओष० १५७ ।
 गाउअ-द्वे धनु सहस्रे गव्यून्म् । अनु० १५७ ।
 गाउय-क्रोशद्वय गव्यूति । ओष० २३ । गव्यूत-द्विधनु
 सहस्रप्रमाणम् । प्रज्ञा० ४८ । जीवा० ४० । धनु सह-
 स्रद्वयप्रमाणम् कोश । भग० २७५ ।
 गागर-स्त्रीपरिधानविशेष । प्रश्न० ७० ।
 गागरा-मत्स्यविशेष । प्रज्ञा० ४४ ।
 गागरि-गंगरी । अनु० १५२ ।
 गागरी-बृहद्वर्तुलषटिका । त० ।
 गागलि-शालमहाशालभागिनेय । उत्त० ३२४, ३२१ ।
 गाङ्गलि-तापसविशेष । दश० ५१ ।
 गागली-पृष्ठिचम्पाया यक्षीमनीपुत्र । आव० २८६ ।
 गाढ-निविडम् । नदी० ४६ । अत्यर्थम् । ओष० १२७,
 ३२४ । गाढ-बाढम् । भग० ३७ ।
 गाढीकय-गाढीकृतम्-आत्मप्रदेशे सह गाढबद्धम् । भग०
 २५१ ।
 गाणंगणि-गणादगण षण्मासाभ्यन्तर एव सङ्क्राम-
 तीति गाणङ्गणिक । उत्त० ४३५ ।
 गाणगणितो-णिककारणे गणातो अण्ण गण सकमतो
 गाणगणिओ । नि० चू० तृ० ८० आ ।
 गाणंगणिया-गाणगणिकता-गणे गणे प्रविशतीत्येव प्रवाद-
 लक्षणा । व्य० द्वि० ४६ अ ।
 गाणि-गानम् । आव० ६७४ ।
 गातवर्भंग-गात्राभ्यङ्ग-तैलादिनाऽङ्गभक्षणम् । ठाणा०
 २४७ ।
 गातुच्छोलणाई-गात्रोत्सालन-अङ्गधावनम् । ठाणा०
 २४७ ।
 गात्राणि-ईवादीनि । ज० प्र० ५५ ।
 गाधेन-उद्धेधेन । ठाणा० ४८० ।
 गामन्तर-ग्रामादन्यो ग्राम ग्रामान्तरम् । आव० १४ ।

गामतिय-ग्रामस्यान्ते समीपे वसतीति ग्रामान्तिक ।
 सूत्र० ३१५ ।
 गाम-ग्रसति बुद्ध्यादीन् गुणानिति गम्यो वाऽष्टादशाना
 करणामिति ग्राम । आचा० २८५ । ग्रामा-सङ्घाता ।
 उत्त० ६१३ । ग्रसन्ति बुद्ध्यादीन् गुणानिति ग्रामा । आचा०
 २५४ । इन्द्रियग्रामो रूढे । जनपदाश्रय । ठाणा० ५१६ ।
 समूह । आव० ६५० । ग्रसति गुणान् गम्यो वाऽष्टा-
 दशाना करणामिति ग्राम । उत्त० ६०५ । ग्राम-ग्राम-
 शब्देन चात्र प्रतिश्रय उपलक्षित । आचा० २६१ ।
 ग्रसते बुद्ध्यादीन् गुणानिति ग्राम । अनु० १४२ ।
 ग्रसते बुद्ध्यादीन् गुणान् यदि वा गम्य शास्त्रप्रसिद्धानाम-
 ष्टादशाना करणामिति ग्राम । राज० ११४ । ग्रसति-
 बुद्ध्यादीन् गुणान् यदि वा गम्य शास्त्रप्रसिद्धानामष्टादशानां
 करणामिति ग्राम । व्य० प्र० १६८ अ । करादियाण
 गम्यो गामो । नि० चू० द्वि० ७० आ । नि० चू०
 प्र० २०६ अ । ग्राम-जनपदप्रायजनाश्रित । प्रश्न० ३६ ।
 दशकुलमाहस्त्रिको ग्राम । ज्ञाता० ४४ । जनपदप्रायज-
 नाश्रित स्थानविशेष । भग० ३६ । इन्द्रियग्राम ।
 उत्त० ११२ । इन्द्रियवर्ग । प्रश्न० ६३ । जनपदाध्या-
 सित । औप० ७४ । ग्रसति बुद्ध्यादीन् गुणान् गम्यो वा
 करादीनामिति ग्राम । सन्निवेशविशेष । आव० ५६३ ।
 ग्रसति बुद्ध्यादीन् गुणानिति यदिवा गम्य-शास्त्रप्रसिद्धाना-
 मष्टादशाना करणामिति ग्राम । जीवा० ४०, २७६ ।
 सीमापर्यन्त, प्रजासमव्यासितगृहाऽऽरामवापीदेवकुलादि-
 रूप, केवला प्रजा वा, प्रधानपुरुषो वा । विशेष० ८६७ ।
 ग्रसति बुद्ध्यादीन् गुणानिति ग्राम, यदि वा गम्य शास्त्र-
 प्रसिद्धानामष्टादशकरणामिति ग्राम । प्रज्ञा० ४७ । ग्राम-
 इन्द्रियम् । दश० २६७ । शालिग्रामादि । दश० २८१ ।
 इन्द्रियसमूह । भग० १०१ । समूह । ज्ञाता० १ ।
 ग्रसति बुद्ध्यादीन् गुणानिति ग्राम । दश० १४७ ।
 गामउड-ग्राममहत्तर । नि० चू० प्र० २०६ अ ।
 ग्राममहत्तर । वृ० द्वि० २१२ आ ।
 गामउडपुत्तो-ग्रामकूटपुत्र । आव० २०२ ।
 गामकट्ट-इन्द्रिय तदुत्तरेषु कण्टक स ग्रामकण्टक ।
 दश० २६७ । ग्राम-इन्द्रियग्रामस्तस्य कण्टका इव

कण्टका ग्रामकण्टका—प्रतिकूलशब्दादय । उक्त० ११२ ।

ग्रामकण्टका—नीचजनरूक्षालापा । आचा० ३११ ।

ग्रामघाए— । ज्ञाता० २३६ ।

ग्रामघाघ—ग्रामघात । सूत्र० ३०६ ।

ग्रामतेणो—ग्रामतो हरतो ग्रामतेणो । नि० घू० द्वि० ३८ आ ।

ग्रामथेरा—ये ग्रामनगरराष्ट्रेषु व्यवस्थाकारिणो बुद्धिमन्त आदेया प्रभविष्णवस्ते तत्स्थविरा । ठाणा० ५१६ ।

ग्रामधम्म—ग्रामधम—विषयोपभोगगतो व्यापार । आचा० ३३१ । ग्रामा—जनपदाश्रयास्तेषा तेषु वा वर्म्मं समाचारो—व्यवस्थेति ग्रामधम्मं, अथवा ग्राम—इन्द्रियग्रामो त्वेस्तद्धर्मो—विषयभिलाष । ठाणा० ५१५ । ग्रामधर्मं—प्रतिग्राम भिन्न । दश० २२ ।

ग्रामधम्मतित्ति—ग्रामधर्मा—शब्दादय कामगुणास्तेषा तत्ति—गवेषण पालन वा ग्रामधर्मतत्ति, अग्रहणोऽष्टादश नाम । प्रश्न० ६६ ।

ग्रामधम्ममा—ग्रामा—इन्द्रियग्रामास्तेषा धर्मा—स्वभवा यथा स्वविषयेषु प्रवर्तन ग्रामधम्ममा । आचा० २१८ । ग्रामधर्मा—विषया । आचा० २७६ ।

ग्रामपिंडोलग—ग्रामपिण्डोलक—भिक्षयोदरभरणार्थं ग्राममाश्रित तुन्दपरिमृजो द्रमक । आचा० ३१४ ।

ग्रामभोइओ—ग्रामभोजिक । आव० ३५५ ।

ग्राममहो—ग्रामे महा ग्राममहो यात्री इत्यर्थ । नि० घू० द्वि० ७० आ ।

ग्राममारी—ग्राममारी । भग० १६७ ।

ग्रामरट्टमयहरो—ग्रामराष्ट्रमहत्तर । आव० ७३८ ।

ग्रामरोग—ग्रामरोग । भग० १६७ ।

ग्रामवधो—ग्रामस्स वधो ग्रामवधो ग्रामघातेत्यर्थ । नि० घू० द्वि० ७० आ ।

ग्रामवाह—ग्रामवाह । भग० १६६ ।

ग्रामा—ग्रामा—वृत्त्यावृत्ता करणा गम्या वा । ज० प्र० १२१ । ग्रामादीना च जीवाजीवता प्रतीतैव, तत्र करादिगम्या ग्रामा । ठाणा० ८६ ।

ग्रामाणुग्राम—एकस्माद् ग्रामादवधिभूतादुत्तरग्रामाणामनतिक्रमो ग्रामानुग्राम ग्रामपरम्परा । ठाणा० ३१० ।

(अल्प० ४६)

एक ग्रामाल्लघुपश्चाद् भावाम्या ग्रामोऽणुग्राम । ठाणा० ३१० । मासकप्पो जत्थ कतो ततो ज गम्मड न ग्रामाणुग्राम । नि० घू० प्र० १६१ अ । ग्रामानुग्रामम् । आव० १४२ ।

ग्रामाणुग्रामो—मासकप्पविहारग्रामाओ गच्छतो अण्णो अणुकूलो ग्रामो ग्रामाणुग्रामो । नि० घू० प्र० २१६ अ ।

ग्रामाय—ग्रामाक नाम सन्निवेश । आव० २०८ ।

ग्रामायारा—ग्राम्याचारा—विषया । आव० १३४ ।

ग्रामिए—ग्राममहत्तर । नि० घू० प्र० १४१ आ ।

ग्रामिया—ग्रामिका—ग्रामधर्माश्रिता । आचा० ३०८ ।

ग्रामिच्छय—ग्रामेयक । आव० ४३५, ।

ग्रामीच्छए—ग्रामेयक । आव० ५५४ ।

ग्रामेयगा—ग्रामेयका । उक्त० २६३ ।

ग्रामेल्लग—ग्रामेयक—ग्रामवास्तव्य । दश० ५६ । आव० १०३ ।

ग्रामेल्लगतण—ग्रामेयकत्वम् । आव० ७२१ ।

ग्रामेल्लया—ग्रामवासीजन । ओष० ४६ ।

ग्रामेल्लयपारद्धो—ग्रामेयकप्रारब्ध । आव० ३५१ ।

गाय—गात्र—ईषादि । जीवा० २३१ । काय । दश० ११७ । काय—चिलातदेशनिवासीम्लेच्छविशेष । प्रश्न० १४ ।

गायकम्म—गात्रकर्म—हस्तादिगात्रचम्पनरूपमङ्गपरिकर्म । प्रश्न० १३७ ।

गायगठिमेय—गात्रान्—मनुष्यशरीरावयवविशेषान् कथ्यादे सकाशाद् ग्रन्थिकाष्पणादिपोट्टलिका भिदन्ति—आच्छिन्दन्तीति गात्रग्रन्थिमेदा । ज्ञाता० २ ।

गायदाह—जत्थ गाया ढञ्जति त गायदाह भणति । नि० घू० प्र० १६२ आ ।

गायाइ—गात्राणि भरतशरीरावयवा । ज० प्र० २७५ ।

गार—अगार गेहम् । ठाणा० ३७१ ।

गारत्थ—गृहस्थ—गृहधर्मवान् । दश० १० ।

गारत्था—गिहत्था । नि० घू० प्र० ४६ आ ।

गारत्थिए—गृहस्था—पिण्डोपजीविनो धिग्जातिप्रभृतय । आचा० ३२४ ।

गारति—अगार—गेहं तद्वृत्तबो अगारस्थिता—गृहिण

(३६१)

तेषां-यत्तदगारस्थितवचनम् । ठाणा० ३७० ।

गारव-गौरव-आदर । प्रश्न० ३५ । गौरव-यद्गौरव-
निमित्त वन्दते तत्, कृतिकर्मणि चतुर्दशो दोष । आव०
५४४ । गुरोर्भावि गौरव । आव० ५७६ । गौरव
गमनपर्याय । ठाणा० ४५३ । लब्धिसमाहात्म्यम् । बृ०
द्वि० २६० अ । परिवारघिषर्मकथाद्यष्टप्रकारोऽभिमान ।
व्य० प्र० २५७ । गौरव गर्व । ठाणा० ४६६ ।

गारवा-गौरवाणि-ऋद्धिरससातगौरवरूपाणि । प्रश्न०
६७ ।

गारवि-गर्वेण लब्धिसम्पन्नोऽहमिति कृत्वा एकाकी
भवति । ओष० १५० ।

गारी-अगारी । ओष० १६ ।

गालण-गालन-छाणनम् । प्रश्न० २५ । घनमसृणवल्मा-
द्वान्तेन गालनम् । आचा० ४२ ।

गालणा-यैरूपायैर्गर्भो द्रवीभूय क्षरति । विपा० ४२ ।

गालियदहियस्स-गालितस्य दध्न । आव० ६२४ ।

गालेमाणे-गालयन्-अतिवाहयन् । भग० ४६२ ।

गालो-वेगलो । नि० बृ० द्वि० ६८ आ ।

गाव-बलीवर्दसुरभय । प्रश्न० ३७ ।

गाविकुविय-गोगवेषक । भर० ।

गाविमगो-गोमार्ग । आव० ४१६ ।

गावी-गौ-त्रिपृष्ठवासुदेवनिदानकारणम् । आव० १६३टी ।

गासं-गास-कवलम् । उत्त० ११७ ।

गासैषणा- । आचा० २८३ ।

गाह-गाथा । आव० ७६३ । ज्ञाता० ३८ । महान्
निर्वन्ध । बृ० द्वि० २१ अ । ग्राह-जलजन्तुविशेष ।
प्रश्न० ७ । ग्राह-स्थूलदेहो जलजन्तुविशेष । आव०
८१६ ।

गाहग-ग्राहक आचार्यं, ग्राह्यतीति ग्राहक, ग्राहको
नाम शिष्यं गृह्णातीति ग्राहक । व्य० प्र० २५७ अ ।
ग्राहक-प्रतिपाद्यस्य विवक्षितार्थप्रतीतिजनकम् । प्रश्न०
१२० । ग्राहक-शिक्षयिता गुरु । उत्त० १४५ । गुरु ।
आव० ३४१ ।

गाहणगिरा-ग्राह्यतीति ग्राहिका, ग्राहिका चासी गोत्र
ग्राहकणी । आव० २३७ ।

गाहगमुद्धं-ग्राहकशुद्ध-यत्र गृहीता चारित्र्यगुणयुक्त ।
विपा० ६२ ।

गाहण-ग्राह्यते शिष्य एतदिति बाहुलकात् कर्मण्यनद्
ग्राहण-आचारादिसूत्र आसेवना । व्य० प्र० २२६ अ ।

गाहवतीओ-सुकच्छमहाकच्छविजयोर्विभागकारिणी नदी ।
ठाणा० ८० ।

गाहा-गाथा-प्राक्तनपञ्चदशाध्ययनार्थस्य गानाद् गाथा,
गाथा वा तत्प्रतिष्ठाभूतत्वादिति मेरुनामसूत्रे गाथा
श्लोकश्च । सम० ३२ । गीयत इति गाथा, सा चेहा-
र्षाद्विर्भाषायिनी सूत्रपद्धति । उत्त० ३८५ । गीयते-
शब्दधत्ते स्वपरसमयस्वरूपमस्यामिति गाथा सूत्रकृताङ्गस्य
षोडशमध्ययनम् । उत्त० ६१४ । गाहा-घर गृह वा ।

व्य० द्वि० २८३ अ । गाहा गेह तत्र ऋतौ-ऋतुवद्धे
काले वर्षाकाले वा पशुंषित । व्य० द्वि० २८३ अ ।

गाथा-सूत्रकृताङ्गाद्यभूतस्कवे षोडशमध्ययनम् । आव०
६५१ । गृह्णति ग्राहा जलचरविशेष । उत्त० ६६६ ।

गाथा-सूत्रकृताङ्गस्य षोडशमध्ययनम् । उत्त० ६१४ ।

संस्कृतेतरभाषानिवद्धा आर्या । ज० प्र० १३७ । प्रतिष्ठा

निश्चितिश्च । आव० ८०४ । गीयत इति गाथा-छन्दो-

विशेषरूपा । उत्त० ३३४ । गृहम् । बृ० द्वि० ८६

अ । ग्राहा-जलचरपञ्चन्द्रियतिर्यग्योनिकाया तृतीयो

भेद । प्रज्ञा० ४३ । विक्षिता सन्त एकत्रमीलिता

अर्था यस्या सा गाथा, अथवा सामुद्रेण छन्दसा वा निवद्धा

वा गाथा । गीयते-पठ्यते मधुराक्षरप्रवृत्त्या गायन्ति

वा तामिति गाथा । सूत्र० २६२ ।

गाहावद्-गृहपति-गृहस्वामी । बृ० द्वि० ८६ अ । गृह-

पति-गृही । भग० २२८ । गृहपति-ऋद्धिमद्विशेष ।

उपा० १ । गृहपतय-कुटुम्बनायका । भग० ५०२ ।

गाहावद्करडण-गृहपतिकरण्डक-श्रीमत्कौटुम्बिककरण्ड-

क । ठाणा० २७२ ।

गाहावद्कुण्डे-गाहावत्या अन्तरनद्या' कुण्ड-प्रभवस्थान

ग्राहावतीकुण्डनाम कुण्डम् । ज० प्र० ३४५ ।

गाहावद्कुलं-गृहपतिकुल-पाटक रथ्या ग्रामादिक वा ।

आचा० ३३७ । गृहपतिकुल-गृहगृहम् । भग० ३७४ ।

गाहावद्दीवे-ग्राहावतीदीप । ज० प्र० ३४६ ।

गाहावहरण-गृहपतिरत्न-कौटुम्बिकरत्नम् । ज० प्र० २४३ ।

गाहावर्द्ध-गृहपति-माण्डलिको राजा । भग० ७०० ।
गृहस्थ । पिण्ड० ४ । गृहपति । आचा० ३३५ ।
गृहस्थ पति-गृहपति, सामान्यतः प्राकृतपुरुष । सूत्र० ३६४ । ग्राहा-तन्तुनामानो जलधरा महाकाया सन्त्य
स्यामिति ग्राहावती महानदी । ज० प्र० ३४६ ।

गाहावतिरयणे-गृहपति-कोष्ठगारानियुक्त । ठाणा० ३६८ ।

गाहाविद्या-कृष्टा । आव० ६८७ ।

गाहासोलसग-गाथाषोडशकादीनि स्थितिसूत्रेभ्य आरा-
त्सत सूत्राणि, तत्र सूत्रकृताङ्गस्य प्रथमश्रुतस्कन्धे षोडशा-
ध्ययनानि तेषा च गाथाभिधानं षोडशमिति गाथाभि-
धानमध्ययनं षोडशं येषां तानि गाथाषोडशकानि । सम० ३२ ।
गाथाषोडशक-गाथास्य षोडशमध्ययनं यस्मिन्
श्रुतस्कन्धे स, सूत्रकृताङ्गस्याथ श्रुतस्कन्धः । सूत्र० ८ ।
गाहासोलसमे-प्राक्तनपञ्चदशाध्ययनार्थस्य गानाद्गाथा,
सूत्रकृताङ्गस्य षोडशमध्ययननाम । सम० ३१ ।

गाहिति-प्रज्ञापयन्ति । वृ० द्वि० १६४ आ ।

गाहिज्जति-ग्राह्यन्ते । आव० १०१ ।

गाहिति-ग्राहयति । आव० ३४३ ।

गाहिष्म-ग्राहिका-अक्लेशेनार्थबोधिका । औप० ७८ ।

गाहोक्त्या-गाथीकृता-पिण्डीकृता । सूत्र० २६२ ।

गाहेति-भावयति । नि० चू० प्र० ३३८ आ ।

गाहेति-ग्राहयिष्यन्ति-प्रापयिष्यन्ति स्थलेषु स्थापयिष्य-
यन्तीत्यर्थः । भग० ३०६ ।

गिज्भक्ति-गृह्यन्ति प्राप्तस्यासन्तोषेणाप्राप्तस्थापरापरस्या-
काङ्क्षानन्तो भवन्तीति । ठाणा० २६३ ।

गिज्भ-गृह-प्रतिबद्ध । दश० २६८ ।

गिज्भवओ-ग्राह्यवाक्य । आदेयवाक्य । आव० २३६ ।

गिज्भह-गृह्यत-गृहि प्राप्ताभोगेज्वतुसिलक्षणा कुस्त ।
ज्ञाता० १४६ ।

गिज्भयव-गृह्यत-अप्राप्तेष्वाकाङ्क्षाकार्या । प्रभ० १५६ ।

गिज्भु-ग्राह्य-सवेद्य । उत्त० ४०२ ।

गिणिममेत्त-उदाहरण । नि० चू० प्र० २६६ आ ।

गिण्हुमाणे-वाह्यादावङ्गे गृह्णन् । ठाणा० ३२७ । गृह्णन्-
श्रीवादावबलम्बयन् । ठाणा० ३५३ ।

गिण्हुत्तए-ग्रहीतु-आदातु विधातुमित्यर्थः । ज्ञाता० १४६ ।

गिण्हुयव्वे-गृह्यते-उपादीयते कार्यार्थिभिरिति ग्रहीतव्य
कार्यसाधक इति । उत्त० ६८ ।

गिद्ध-गृध्र-पक्षिविशेष, गृध्रो वा भासलुब्ध भृगुलादिर्वा ।

भग० १२० । गृध्र-प्राप्ताहारे आसक्तोऽतृप्तत्वेन वा

तदाकाङ्क्षावान् । भग० ६५० । विशेषाकाङ्क्षावान् ।

भग० २६२ । आकाङ्क्षावान् । ज्ञाता० ८५ । मूर्च्छित ।

विपा० ३८ । मूर्च्छित, काक्षावान् । आव० ५८७ ।

गृध्र-प्राप्तातृप्ति । ठाणा० १४५ ।

गिद्धपटु-गृध्रे स्पृष्ट-स्पर्शनं यस्मिंस्तद् गृध्रस्पृष्ट, यदिवा
गृध्राणां भक्ष्यं पृष्ठमुपलक्षणत्वादुदरादि च तद्भक्ष्यकरि-
करभादिशरीरानुप्रवेशेन महासत्त्वस्य मुमूर्षोर्यस्मिंस्तद्
गृध्रप्रष्टम् । ठाणा० ६३ ।

गिद्धपटुठाण-गृध्रपृष्ठस्थानानि-यत्र मुमूर्षवो गृध्रादिभक्ष-
णार्थं-हविरादिदिग्बदेहा निपत्यासते । आचा० ४११ ।

गिद्धपिटु-गार्हपृष्ठ-अपरमासादिहृदयन्यासाद् गृध्रादिना-
ऽऽमग्न्यापादनम् । आचा० २६० । गृध्रे स्पृष्ट-स्पर्शनं
यस्मिंस्तद् गृध्रस्पृष्टम्, यदिवा गृध्राणां भक्ष्यं पृष्ठमुप-
लक्षणत्वादुदरादि च भक्ष्यं यस्मिंस्तद् गृध्रपृष्ठम् । उत्त० २३४ ।

गिद्धपिटुमरणं-गृध्रपृष्ठमरण, मरणस्य चतुर्दशो भेदः ।
सम० ३३ । उत्त० २३० ।

गिद्धादभक्षण-गृध्रा प्रतीतास्ते आदिर्येषां शकुनिकाशि-
वादिना तैर्भक्षणम् गम्यमानत्वादात्मन तदनिवारणादिना
तद्भक्ष्यकरिकरभादिशरीरानु प्रवेशेन च गृध्रादिभक्षणम् ।
उत्त० २३४ ।

गिद्धापिटु-गृध्रस्पृष्ट गृध्रे स्पर्शनं कडेवराणां मध्ये निपत्य
गृध्रेरात्मनो भक्षणमित्यर्थः । ज्ञाता० २०५ ।

गिद्धि-गृद्धि-गाढर्थं ममत्व वा । सूत्र० १७१ ।

गिद्धी-गृद्धि-अभिकाङ्क्षा । ठाणा० ४४७ ।

गिम्ह-ग्रीष्म-उष्णकाल । ओष० २१२ । ग्रीष्म-

ज्येष्ठादि । भग० ४६२ । ग्रीष्म—उष्णकाल । भग० २११ । ग्रीष्म—षष्ठ ऋतु । सूर्य० २०६ । वैशाख-ज्येष्ठी । ज्ञाता० १६१ । ग्रीष्मकाल—उष्णकाल इत्यर्थः । सूर्य० ६१ ।

गिम्हा—ग्रीष्मा—उष्णकालमासा । ज० प्र० १५० ।

गिरा—गी—वाणी । वृ० द्वि० २५५ आ ।

गिरि—गिरय—गृणन्ति शब्दायन्ते जननिवासभूतत्वेनेति गिरय—गोपालगिरिचित्रकूटप्रभृतय । भग० ३०७ । गिरिगन्धेन क्षुद्रगिरयो ग्राह्या । ज० प्र० २२३ । गिरय—दुर्गादिकरणार्थं जनावासयोग्या पर्वता । ज० प्र० २१० । गृणन्ति—शब्दायन्ते जन निवासभूतत्वेनेति गिरय । ज० प्र० १६८ । गिरि—महापापाण । औप० ८८ ।

गिरिउडे— । नि० चू० १६२ आ ।

गिरिकडग—गिरिकटक—पर्वतनितम्ब । ज्ञाता० २३८ ।

गिरिकण्ड—बल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

गिरिगिह—गिरिगृह—पर्वतोपरि गृहम् । ठाणा० २६४ । प्रश्न० १२७ । भग० २०० । आचा० ३६६ ।

गिरिजणयं—अवरणहसखडी । नि० चू० द्वि० १५ अ ।

गिरिजस्ता—गिरियात्रा—गिरिगमनम् । ज्ञाता० ४६ ।

गिरिजज्ञो—गिरियज्ञ—उत्सूर मत्तवालसखडी वा । गिरि-यज्ञ—क्रोकाणादिदेशेषु सायाह्निकालभावीप्रकरणविशेष । वृ० द्वि० ६५ आ ।

गिरिणगरं—गिरिनगर नगरविशेष । आव० ५२ । विशे० ४१३ । गिरिनगर—परदारगमने पुरम् । आव० ८२३ ।

गिरिणयर—गिरिसमीपे नगरे गिरिनगरम् । अनु० १४६ ।

गिरितडगं—गिरितटक सन्निवेशविशेष । उत्त० ३७६ ।

गिरिनदी— । ज्ञ ता० २५ ।

गिरिपक्खो—गिरिपक्ष—पर्वतपार्श्व । औप० ८८ ।

गिरिपडणे—पर्वतपात । ज्ञाता० २०२ ।

गिरिपुरं—नगरविशेष । उत्त० ३७६ ।

गिरिपवात—गिरिप्रपात । आव० ३५० ।

गिरिफुल्लिगा—नगरीविशेष । नि० चू० द्वि० १०० आ ।

गिरिफुल्लिय—गिरिपुष्पितम्, मानपिण्डहृष्टान्ते नगरम् । पिण्ड० १३३, १३४ ।

गिरिसह—पर्वतमह । आचा० ३२८ ।

गिरिराया—सर्वेषामपि गिरीणामुच्चैस्त्वेन तीर्थंकर-जन्माभिपेकाश्रयतया च राजा गिरिराज, मेरुनाम । ज० प्र० ३७५ । गिरिराज, । सूर्य० ७८ ।

गिरिविडकादि—आभरणविशेष । आचा० ३६४ ।

गिरिसरिउवला—गिरिसरिदुपला—गिरिसरित्पाषाणा । आव० ७५ ।

गिरिसरिपरिरय— । आव० ५५२ ।

गिरिसिद्धो—गिरिसिद्ध । दश० ४४ ।

गिरो—जत्थ पव्वए आरुडेहि अहो पवायट्टाण दीसइ सो गिरी भणइ । नि० चू० द्वि० ५२ अ ।

गिला—ग्लानि । व्य० प्र० १८५ अ ।

गिलाइ—ग्लायति ग्लानो भवति । भग० १२६ । ग्लानि—खेद । भग० २३२ ।

गिलाए—ग्लायति—खेद । भग० २१६ ।

गिलाण—ग्लान । आव० ७८४ । ग्लान—पञ्चम कुडङ्ग । आव० ८५६ । अनोरुज । आव० ८४३ । क्षीणहर्ष, अशक्त इत्यर्थः । ज्ञाता० १८० । अपगतप्रमोद । सूत्र० १३७ । ग्लानो नाम रोगाभिभूत । दश० ३१ । मन्द । ओष० १४ । जरादिगहितो विमुक्को वा । नि० चू० प्र० १४ आ । विकृष्टतपसा कर्त्तव्यताशक्तो वाता-दिकोभेण वा ग्लान । आचा० २८१ । मन्दोऽपगतहर्षो वा । उत्त० २४६ ।

गिलाणभत्त—गिलाणस्स दिज्जति त गिलाणभत्त । नि० चू० प्र० २७२ आ । ग्लानभक्त—ग्लानस्य नीरोगतार्थं भिक्षुकदानाय यत् कृतं तद् भक्तम् । भग० २३१ । भग० ४६७ । ग्लान सन्नायोग्याय यद् ददाति तद् ग्लानभक्तम् । ज्ञाता० ५२ । औप० १०१ । ग्लानो रोगोपशान्तये यद् ददाति ग्लानेभ्यो वा यद् दीयते तद् । ठाणा० ४६० ।

गिलायं—ग्लान—पर्युपितम् । वृ० प्र० ३१२ आ ।

गिलायति—ग्लायन्ति—श्राम्यन्ति । ठाणा० १३५ ।

गिलासणि—भस्मको व्याधि । आचा० २३५ ।

गिलासिणि—रोगविशेष । नि० चू० द्वि० १४८ अ ।

गिह्ति—वाहनविशेष । उत्त० ४३८ । भग० २३७ ।

हस्तिन उपरि कोल्लररूपा या मानूष गिलतोव । अनु०
१५६ । जीवा० २८१ । पुरुषद्वयोत्किस्ता डोलिका ।
ज० प्र० १२३ ।

गिह्नी-पुरुषद्वयोत्किस्ता भोलिका । सूत्र० ३३० । भग०
२३७ ।

गिल्लीओ-हस्तिन् उपरि कोल्लराकारा । भग० ५४७ ।

गिहतर-गिह चेव अतर गिह । दश० चू० ५१ ।

गिहतरनिसिद्धा-गृहान्तरनिपद्या-गृहमेव गृहान्तर गृह-
योर्वा अपान्तराल तत्रोपवेगनम् । दश ११७ ।

गिह-गृह-पाशकल्पा पुत्रकलत्रादयः । दश० ५७३ । गृह-
भरण, लयनम् । जीवा० २६६ । सकृद्गिह । नि०
चू० प्र० २६५ अ । वणरायमडिय भवण त चेव
वणविवजिय गिह । नि० चू० द्वि० ७० अ । गृह-
अस्मद्गृहकल्पम् । जीवा० २७६ । गृह-अपवरकादि-
मात्रम् । ठाणा० २६४ । अवस्थितप्रासादरूपम् । उत्त०
३८६ । गृह सामान्यवेदम् । उत्त० ३०८ ।

गिहकम्म-गृहनिष्पत्त्यर्थं कर्म गृहकर्म इष्टकामृदानयानादि ।
उत्त० ६६५ ।

गिहत्थ-गृहस्थ-गृहर्हिगे तिष्ठतीति गृहस्थ । न्य० द्वि०
२७ आ ।

गिहत्थससट्ठ-गृहस्थससृष्टम् । आब० ८५४ ।

गिहदुवार-अगदवार पावेनित त गिहदुवार भणति ।
नि० चू० प्र० १६२ अ ।

गिहमुह-अग्निभालिदयो छद्वाग्निदो एते दो वि गिह-
मुह । नि० चू० प्र० १६२ अ ।

गिहवइ-गृहपति घनाभिप । आब० २६४ । गृहपति
अवग्रहे वृत्तीयो भेद । आचा० ४०२ । गृहपति-सामान्य-
भण्डलाधिपति । वृ० प्र० १०८ अ ।

गिहवती-शय्यादाता । ठाणा० ३४० ।

गिहवास-गृहमेव वा पारवश्यहेतुतया पाश गृहपाश ।
उत्त० ६६४ । गृहवास-गृहावस्थानम् । उत्त० ६६४ ।

गिहापत्तण-गृहेष्वाभयन गृहापत्तनम् । जीवा० ३४४ ।

गिहाययण-गृहेषु तेषामायातर्न गमन गृहायतनम् ।
जीवा० २७६ ।

गिहि-गृही-भद्रक । ओष० ५७, १०५ । अययत् ।

दश० २३६ । सकलत्र । दश० २६० ।

गिहिचेतिय-पडिमा । नि० चू० द्वि० ६६ आ ।

गिहिजोग-गृहियोग-गृहसम्यन्व तद्वालग्रहणादिरूप गृहि-
व्यापारो वा प्रारम्भरूप । दश० २३१ । गिहीहि
मम जोग-मसग्नि, गिहिकम्म जोगो वा । दश० चू०
१२२ ।

गिहिणिसेज्जा-पलियकादी । नि० चू० द्वि० ६५ अ ।

गिहिधम्म-गृहस्थधर्म एव श्रैयानित्याभिमधाय तद्यथोक्त-
चारिणो गृहिधर्मा । अनु० २५ । गृहिधर्म एव
श्रैयानित्यभिसन्धेर्देवातिविदानादिरूपगृहस्थधर्मानुगता ।
ओप० ६ । गृहिधर्मा-गृहस्थधर्म एव श्रैयानित्यभि-
सन्धाय तद्यथोक्तकारी । ज्ञाता० १६५ ।

गिहिधम्मचित्तए- । ज्ञाता० १६५ ।

गिहिभायण-गृहिभाजन स्थाल्यादि । सम० ३६ ।

गिहिमत्तो-घटीकरगादि । नि० चू० द्वि० ६४ आ ।

गृहिमात्र-गृहस्थभाजनम् । दश० ११७ ।

गिही-गृहि-अभिष्वङ्गलक्षणा । आब० ६५८ । अधा-
भद्रक । नि० चू० प्र० १४७ अ ।

गिहेलुग-गिहेलुक-उम्बर । आचा० ३६७ ।

गीअ-गीतिका-पूर्वादिंसहशास्परार्धलक्षणा आर्या । ज०
प्र० १३८ ।

गीइय- । ज्ञाता० ३८ ।

गीई-गीतेन सूत्रेण केवलेन सम्यक् पठितेन गीतमस्यास्तीति
गीति । वृ० प्र० ११२ अ ।

गीतजसे- । ठाणा० ४०६ ।

गीतस्थो-गृहीतार्थ । नि० चू० प्र० ७६ आ ।

गीतयशस-गन्धर्वभेदविशेष । प्रज्ञा० ७० ।

गीतरतय-गन्धर्वभेदविशेष । प्रज्ञा० ७० ।

गीतरती-गन्धर्वेन्द्र । उत्त० ४२५ । ठाणा० ८५ ।

गीतिया-गीतिका-गानविशेष । आ० ५५७ ।

गीय-गीत-स्वरग्रामानुगतगीतिकानिबद्धम्, शब्दितम् ।

उत्त० २८७ । गीत-गानमात्रम् । भग० ३२३ । ज्ञाता०

३८ । रागगीत्यादिकम् । ज० प्र० ३६ ।

गीयजसे-गीतयश-उत्तरनिकाये अष्टमो व्यन्तरेन्द्र ।

भग० १५८ । ठाणा० ८५ ।

गीयत्थ-गीतार्थ-वस्त्रपान्नपिडैषणाध्ययनादिच्छेदसूत्राणि च सूत्रतोऽर्थस्तदुभयतो वा येन सम्यगधीतानि स गीतार्थः । व्य० प्र० २४ आ । स्वय व्यवहारमवबुद्धयते प्रति पद्यमानो वा प्रतिपद्यते व्यवहार स गीतार्थः । व्य० प्र० ६ आ । सूत्रार्थतदुभयविद, अन्यथा हेयोपादेयपरिज्ञान-योगात् ते एतादृशा एवविधा गीतार्था गणावच्छेदिन । व्य० प्र० १७२ अ ।

गीयरइपिय-गीतरतिप्रिय-गीतेन या रती-रमण क्रीडा सा प्रिया येषा गीतरतयो वा लोका प्रिया येषा ते । औप० ६२ ।

गीयरई-गीतरति-दक्षिणनिकाये अष्टमो व्यन्तरेन्द्र । भग० १५८ ।

गीयसहं-गीतशब्द-पञ्चमादिद्व्यङ्कतिरूपम् । ठाणा० ४०६ ।

गीया-गीतार्था-वृषभा । व्य० प्र० २५१ ।

गुंगुयंता-कान्दिशीका । उक्त० १७६ ।

गुंजत-गुञ्जन्त शब्दविशेष विदधाना । जीवा० १८८ । शब्दायमाना । ज्ञाता० २७ ।

गुंज-गुञ्जा-रक्तिका । ज० प्र० ३४ ।

गुजद्धरागे-गुञ्जा तस्या अर्धरागो गुञ्जार्धराग । प्रज्ञा० ३६१ ।

गुंजा-गुञ्जा-भम्मा । आचा० ७४ । आतोद्यविशेष । प्रश्न० ५१ । चणोठिया । अनु० १५५ ।

गुंजालिका-सारिण्येव वक्रा । अनु० १४६ ।

गुजालिका-दीर्घा गम्भीरा कुटिला श्लक्ष्णा जलाशया । आचा० ३८२ ।

गुंजालिया-गुञ्जालिका वक्रसारिण्य । भग० २३८ । औप० ६३ । वक्रा नदी । प्रज्ञा० २६७ । वक्रसारणी । प्रश्न० ६० । वक्रसारिणी । ज्ञाता० ६७ । नद्य एव वक्रा गुञ्जालिका । प्रज्ञा० ७२ । अन्नेऽन्ने कवाडस-जुतामो गुंजालिया भन्नति । नि० चू० द्वि० ७० आ । गुंजालियाओ-सारिण्यस्ता एव वक्रा गुञ्जालिका । ज० प्र० ४१ ।

गुजावाए-गुञ्जा-भम्मा तद्वत् गुञ्जम् यो वाती स गुञ्जा-वात । आचा० ७४ । यो गुंजन्-शब्द कुर्वन् वाति

गुञ्जावात । जीवा० २६ । प्रज्ञा० ३० ।

गुंजावाता-ये गुञ्जतो वाति । उक्त० ६६४ ।

गुंजावाय-गुञ्जन् सशब्द यो वाति स गुञ्जवात । भग० १६६ ।

गुंजिए-गुञ्जित-निर्घातविकारो गुञ्जावद्गुञ्जितो महा-ध्वनि । आव० ७३६ ।

गुंजितं-निर्घात-तत्सेव विकारो गुजावत् । गुजमानो महाध्वनि । नि० चू० तृ० ७० आ ।

गुंजीवल्ली-वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

गुंजित-गुजावत् गुजमानो महाध्वनिगुंजितम् । व्य० द्वि० २४१ आ ।

गुंठा-मायाविन । व्य० प्र० २५५ । गुठा-माया । व्य० प्र० २५६ ।

गुंठो-वाहणा गुठादि गुठो घोडगो । नि० चू० तृ० ३७ आ । घोटको महिषो वा । वृ० द्वि० १२५ आ ।

गुंढिज्जइ-गुण्डयते । आव० ६२५ ।

गुंडिय-गुण्डित-परिकरिता । प्रश्न० ४७ । गुण्डित । ज्ञाता० ६१ ।

गुंतखल- । भग० ८०३ ।

गुंद-वृक्षफलविशेष । आव० ८२८ ।

गुमार- । ज० प्र० १६४ ।

गुगुलभगवं-गुगुलभगवान् । आव० ७१२ ।

गुगुलमार- । आव० ७१२ ।

गुच्छ-वृन्ताकीप्रभृति । जीवा० २६, १८८ । गुच्छ-वृन्ताकीसल्लकीकर्पास्यादिक । आचा० ३० । पत्रसमूह । भग० ३७ । ज० प्र० २५ । गुच्छा-वृन्ताकीप्रभृतय । भग० ३०६ । ज० प्र० ३० । जीवा० २६ ।

गुच्छगलइअगुलिओ-अङ्गुलिभिर्लितो-गृहीतो गोच्छको येन सोऽयमङ्गुलितागतोच्छक । उक्त० ५४० ।

गुच्छय-गोच्छक-पात्रकोपरिवत्पुष्पकरणम् । उक्त० ५४० ।

गुच्छा-वृन्ताक्यादय । औप० ८ । गुच्छा-वृन्ताकी-प्रभृतय । प्रज्ञा० ३० । ज्ञाता० २८ । पल्लवसमूहा । ज्ञाता० २८ ।

गुच्छिय-सञ्जातगुच्छम् । भग० ३७ ।

गुञ्ज-गुहा-रहस्यम् । विपा० ४० । लज्जनीयव्यवहार-

गोपितम् । ज्ञाता० १२ । गुह्य गोपनीयत्वात्, अन्नह-
णस्य चतुर्विंशतितम नाम । प्रश्न० ६६ । गुह्य-वहि-
र्जनाप्रकाशनीय । राज० ११६ । गुह्य-लज्जनीयव्यव-
हारगोपनम् । भग० ७३६ ।

गुञ्जभूखिलणी-स्वामिनी । वृ० वृ० १७१ आ ।

गुञ्जभग-गुह्यकम् । ओष० १६० ।

गुञ्जभगा-गुह्यक भवनवासिन । दश० २४६ ।

गुञ्जभगो-गुह्यक-देव । आव० ६३४ । देवविशेष ।

पिण्ड १३१ । वैमानिक । आव० ८१३ ।

गुञ्जभदेसो-गुह्यदेश । जीवा० २७० ।

गुञ्जभानुचरिअ-गुह्यानुचरित सुरसेवितमित्यर्थ । दश०
२२३ ।

गुह्य-स्तम्ब । उपा० २२ ।

गुह्यी-गोष्ठी-दत्तवासुदेवनिदानकारणम् । आव० १६३ टी ।

गुह्यधाना- । ठाणा० ११८ । सूर्य० २६३ ।

गुह्यपर्वटिका- । सूर्य० २६३ ।

गुह्यस्तथ-गुह्यशब्द-नगरविशेष । आव० ४११ ।

गुह्या-तनुत्राणविशेष । प्रश्न० ४७ । मह्यस्तनुत्राणविशेष ।
विपा० ४६ ।

गुह्यिया- । नि० चू० प्र० ३ आ ।

गुह्येण- । नि० चू० प्र० ३४८ आ ।

गुण-गुण्यते-भिद्यते विशेष्यतेऽनेन द्रव्यमिति गुण । आचा०

६६ । आत्मा वा शब्दाद्युपयोगानन्वत्वाद् गुण । आचा०

६६ । रसना । आचा० ३६३ । स्वभाव-यथोपयोग-
स्वभाव । सम० ११२ । गुणशब्दोऽप्यपर्याय । अनु०

१११ । ज्ञानादि रूपादिश्च । अनु० १०५ । ज्ञानम् ।

उत्त० ७० । आचा० ८० । अनु० २६६ । प्रशस्तता ।

ज्ञाता० १२ । कटिसूत्रम् । ज्ञाता० ३५ । कान्तिलक्षण ।

ज्ञाता० ३५ । क्षान्त्यादि । आव० ४६ । विविधार्थ-
संवादनलक्षण । सम० १२४ । उत्तरगुणो भावनादि-

रूप । प्रज्ञा० ३६६ । स्वाध्यायध्यानोदि । आव०

२६५ । कडीसुत्तय । नि० चू० प्र० २५४ आ ।

निरवद्यानुष्ठानरूप । आचा० ३३ । सौभाग्यादिक ।

भग० ११६ । गुण-गुणव्रतम् । भग० १३६ । प्रिय-

भाषित्वादि । ज्ञाता० ४३ । सौन्दर्यादि । ज्ञाता०

२२० । सयमगुण । भग० १३६ । कार्यं दाक्षिण्यादि ।

भग० १४८ । दर्शनज्ञाने । विशेष० २ । निर्जराविशेष ।

ज्ञाता० ७३ । गुण-शब्दादिक । आचा० ६२ । गुण-

ज्ञानादि । सूर्य० ५ । अनन्तगमपर्यायवत्त्वमुखारण वा ।

सूत्र० ७ । मूलोत्तरगुणभूत । सूत्र० ४०० । उपकार ।

प्रश्न० ३६ । गुणव्रतम् । औप० ८२ । सहवर्त्ति ।

औप० ११७ । पर्याय विशेष धर्मश्च । प्रज्ञा० १७६ ।

रक्तसूत्ररूप । जीवा० २०५ । क्षान्त्यादि । जीवा०

२७४ । सुरूपादि । आव० ५८५ । प्रशस्तत्वम् ।

प्रश्न० ७४ । वर्णादि सहभावी धर्म एव । प्रश्न० ११७ ।

ऐहिकामुष्मिकोपकारा । प्रश्न० १२३ । निर्विभागे भाग ।

ज० प्र० १२६ । धर्म । ठाणा० ३३४ । गुणा-सयम-

गुणा । निरय० २ । गुण्यन्ते सख्यायन्त इति गुणा-

पिण्डविशुद्ध्याद्युत्तरगुणरूपा । विशेष० २ । गुणा-

रूपादय । उत्त० ५५७ । गुण-गुणव्रतम् । भग० ३२३ ।

गुणो-गुणत-कार्यत-कार्यमाश्रित्येत्यर्थ । ठाणा० ३३३ ।

गुणकरण-गुणानां करण गुणकरण, गुणानां कृति ।

आव० ४६६ । तपकरण-अनशनादि सयमकरण च पञ्चा-

श्रवविरमणादि गुणकरणमुच्यते । उत्त० २०५ ।

गुणकरो-गुणकर-गुणा-ज्ञानादयस्तत्करणशील, भाव-

करविशेष । आव० ४६६ ।

गुणकल्पना- । आचा० ५५ ।

गुणकारोत्ति-गुणकारस्तेन यत्सङ्ख्याय तत्तथैवोच्यते ।

तच्च प्रत्युपपन्नमिति लोकरूढम्, अथवा यावत् कुतोऽपि

तावत् एव गुणकराद्याहन्त्रिकादित्यर्थ । ठाणा० ४६७ ।

गुणचंद-गुणचन्द्र-चन्दावतसकराज्ञ प्रियदर्शनाराज्यो ज्येष्ठ

पुत्र । आव० ३६६ । आधाकर्यानुमोदनाया, श्रीनिलयनगरे

राजा । पिण्ड० ४६ । आधाकर्यपरिभोगे शतमुखपरे

श्रेष्ठी । पिण्ड० ७४ । गोचरविषयोपयुक्तताया सागर-

दत्तश्रेष्ठपुत्र । पिण्ड० ७८ । उत्कृष्टमालापहतविव-

रणे साधु । पिण्ड० १०६ । मानपिण्डोदाहरणे शुक्ल ।

पिण्ड० १३४ । प्रज्ञा० ४४१ ।

गुणचूडः-गोचरविषयोपयुक्तताया सागरदत्तश्रेष्ठपुत्र ।

पिण्ड० ७८ ।

गुणद्वीप-गुणार्थो-रन्ध्रनपचनप्रकाशातापनाद्यग्निगुणप्रयो-

गीयत्थ-गीतार्थं-वस्त्रपात्रपिडैषणाध्ययनादिच्छेदसूत्राणि च
सूत्रतोऽर्थतस्तदुभयतो वा येन सम्यगधीतानि स गीतार्थं ।
व्य० प्र० २४ आ । स्वय व्यवहारमवबुद्धयते प्रति
पद्यमानो वा प्रतिपद्यते व्यवहार स गीतार्थं । व्य० प्र०
६ आ । सूत्रार्थतदुभयविद, अन्यथा हेयोपादेयपरिज्ञान-
योगात् ते एतादृशा एवविधा गीतार्था गणावच्छेदिन ।
व्य० प्र० १७२ अ ।

गीयरइपिय-गीतरतिप्रिय-गीतेन या रती-रमण क्रीडा
सा प्रिया येषा गीतरतयो वा लोका प्रिया येषा ते ।
औप० ६२ ।

गीयरई-नीतरति-दक्षिणनिकाये अष्टमी व्यन्तरेन्द्र ।
भग० १५८ ।

गीयसहं-गीतशब्द-पञ्चमादिह्रस्वकृतिरूपम् । ठाणा०
४०६ ।

गीया-गीतार्था-वृषभा । व्य० प्र० २५१ ।

गुंगुयता-कान्दिशीका । उक्त० १७६ ।

गुंजत-गुञ्जन्त शब्दविशेष विदधाना । जीवा० १८८ ।
शब्दायमाना । ज्ञाता० २७ ।

गुंज-गुञ्जा-रक्तिका । ज० प्र० ३४ ।

गुजद्धरागे-गुञ्जा तस्या अर्धरागो गुञ्जार्धराग । प्रज्ञा०
३६१ ।

गुजा-गुञ्जा-भम्मा । आचा० ७४ । आतोद्यविशेष ।
प्रश्न० ५१ । चणोठिया । अनु० १५५ ।

गुंजालिका-सारिण्येव वक्रा । अनु० १४६ ।

गुजालिका-दीर्घा गम्भीरा कुटिला श्लक्ष्णा जलाशया ।
आचा० ३८२ ।

गुंजालिया-गुञ्जालिका वक्रसारिण्य । भग० २३८ ।
औप० ६३ । वक्रा नदी । प्रज्ञा० २६७ । वक्रसारणी ।
प्रश्न० ६० । वक्रसारिणी । ज्ञाता० ६७ । नद्य एव
वक्रा गुञ्जालिका । प्रज्ञा० ७२ । अन्नेऽन्ने कवादस-
जुताओ गुजालिया भनति । नि० चू० द्वि० ७० आ ।
गुंजालियाओ-सारण्यस्ता एव वक्रा गुञ्जालिका । ज०
प्र० ४१ ।

गुंजावाए-गुञ्जा-भम्मा तद्वत् गुञ्जन् यो वाती स गुञ्जा-
वात । आचा० ७४ । यो गुञ्जन्-शब्द कुर्वन् वाति

गुञ्जावात । जीवा० २६ । प्रज्ञा० ३० ।

गुंजावाता-ये गुञ्जन्तो वान्ति । उक्त० ६६४ ।

गुजावाय-गुञ्जन् सशब्द यो वाति स गुञ्जवात । भग०
१६६ ।

गुंजिए-गुञ्जित-निर्घातविकारो गुञ्जावद्गुञ्जितो महा-
ध्वनि । आव० ७३६ ।

गुंजितं-निर्घात-तस्सेव विकारो गुजावत् । गुजमानो
महाध्वनि । नि० चू० तृ० ७० आ ।

गुंजीवल्ली-वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

गुंजित-गुजावत् गुजमानो महाध्वनिगुंजितम् । व्य०
द्वि० २४१ आ ।

गुठा-मायाविन । व्य० प्र० २५५ । गुठा-माया ।
व्य० प्र० २५६ ।

गुंठे-वाहणा गुठादि गुंठे घोडगो । नि० चू० तृ० ३७
आ । घोटको महिषो वा । वृ० द्वि० १२५ आ ।

गुंठिज्जइ-गुण्डयते । आव० ६२५ ।

गुंठिय-गुण्डित-परिकरिता । प्रश्न० ४७ । गुण्डित ।
ज्ञाता० ६१ ।

गुंतरुख- । भग० ८०३ ।

गुंद-वृक्षफलविशेष । आव० ८२८ ।

गुआर- । ज० प्र० १६४ ।

गुगुलभगवं-गुगुलभगवान् । आव० ७१२ ।

गुगु र- । आव० ७१२ ।

गुच्छ-वृन्ताकीप्रभृति । जीवा० २६, १८८ । गुच्छ-
वृन्ताकीसल्लकीकर्पास्यादिक । आचा० ३० । पत्रसमूह ।
भग० ३७ । ज० प्र० २५ । गुच्छा-वृन्ताकीप्रभृतय ।
भग० ३०६ । ज० प्र० ३० । जीवा० २६ ।

गुच्छगलइअगुलिओ-अङ्गुलिभिर्लातो-गृहीतो गोच्छको
येन सोऽयमङ्गुलिनातगोच्छक । उक्त० ५४० ।

गुच्छय-गोच्छक-पात्रकोपरिवर्त्युपकरणम् । उक्त० ५४० ।

गुच्छा-वृन्ताक्यादय । औप० ८ । गुच्छा-वृन्ताकी-
प्रभृतय । प्रज्ञा० ३० । ज्ञाता० २८ । पल्लवसमूहा ।
ज्ञाता० २८ ।

गुच्छिय-सञ्जातगुच्छम् । भग० ३७ ।

गुञ्ज-गुह-रहस्यम् । विपा० ४० । लज्जनीयव्यवहार-

गोपितम् । ज्ञाता० १२ । गुह्य गोपनीयत्वात्, अन्नहा-
णस्य चतुर्विंशतितम नाम । प्रश्न० ६६ । गुह्य-वहि-
र्जनाप्रकाशनीय । राज० ११६ । गुह्य-लज्जनीयव्यव-
हारगोपनम् । भग० ७३६ ।

गुञ्जभूविखणी-स्वामिनी । वृ० वृ० १७१ आ ।

गुञ्जभग-गुह्यकम् । ओष० १६० ।

गुञ्जभगा-गुह्यक भवनवासिन । दश० २४६ ।

गुञ्जभगो-गुह्यक-देव । आव० ६३४ । देवविशेष ।
पिण्ड १३१ । वैमानिक । आव० ८१३ ।

गुञ्जभदेसो-गुह्यदेश । जीवा० २७० ।

गुञ्जभानुचरिअ-गुह्यानुचरित सुरसेवितमित्यर्थ । दश०
२२३ ।

गुह्य-स्तम्ब । उपा० २२ ।

गुह्यी-गोष्ठी-दत्तवासुदेवनिदानकारणम् । आव० १६३ टी ।

गुह्यधाना- । ठाणा० ११८ । सूर्य० २६३ ।

गुह्यपर्वटिका- । सूर्य० २६३ ।

गुह्यसत्य-गुह्यस्व-नगरविशेष । आव० ४११ ।

गुह्या-तनुत्राणविशेष । प्रश्न० ४७ । मर्हस्तनुत्राणविशेष ।
विपा० ४६ ।

गुह्या- । नि० ब्रू० प्र० ३ आ ।

गुह्येण- । नि० ब्रू० प्र० ३४८ आ ।

गुण-गुण्यते-भिद्यते विशेष्यतेऽनेन द्रव्यमिति गुण । आचा०
६६ । आत्मा वा शब्दाद्युपयोगानन्यत्वाद् गुण । आचा०
६६ । रसना । आचा० ३६३ । स्वभाव-यथोपयोग-
स्वभाव । सम० ११२ । गुणशब्दोऽप्यपर्याय । अनु०
१११ । ज्ञानादि रूपादिश्च । अनु० १०५ । ज्ञानम् ।
उत्त० ७० । आचा० ८० । अनु० २६६ । प्रशस्तता ।
ज्ञाता० १२ । कटिसूत्रम् । ज्ञाता० ३५ । कान्तिलक्षण ।
ज्ञाता० ३५ । क्षान्त्यादि । आव० ४६ । विविधार्थ-
सवादलक्षण । सम० १२४ । उत्तरगुणो भावनादि-
रूप । प्रज्ञा० ३६६ । स्वाध्यायव्याप्तिनादि । आव०
२६५ । कडीसुत्तय । नि० ब्रू० प्र० २५४ आ ।
निरवद्यानुष्ठानरूप । आचा० ३३ । सौभाग्यादिक ।
भग० ११६ । गुण-गुणव्रतम् । भग० १३६ । प्रिय-
भाषित्वादि । ज्ञाता० ४३ । सौन्दर्यादि । ज्ञाता०

२२० । समयगुण । भग० १३६ । कार्यं दाक्षिण्यादि ।
भग० १४८ । दर्शनज्ञाने । विशे० २० । निर्जराविशेष ।
ज्ञाता० ७३ । गुण-शब्दादिक । आचा० ६२ । गुण-
ज्ञानादि । सूर्य० ५ । अनन्तगमपर्यायवत्त्वमुच्चारण वा ।
सूत्र० ७ । मूलोत्तरगुणभूत । सूत्र० ४०० । उपकार ।
प्रश्न० ३६ । गुणव्रतम् । औप० ८२ । सहवर्ती ।
औप० ११७ । पर्याय विशेष धर्मश्च । प्रज्ञा० १७६ ।
रक्तसूत्ररूप । जीवा० २०५ । क्षान्त्यादि । जीवा०
२७४ । सुरूपादि । आव० ५८५ । प्रशस्तत्वम् ।
प्रश्न० ७४ । वर्णादि सहभावी धर्म एव । प्रश्न० ११७ ।
ऐहिकामुष्मिकोपकारा । प्रश्न० १२३ । निविभागो भाग ।
ज० प्र० १२६ । धर्म । ठाणा० ३३४ । गुणा-सयम-
गुणा । निरय० २ । गुण्यन्ते सख्यायन्त इति गुणा-
पिण्डविशुद्ध्याद्युत्तरगुणरूपा । विशे० २ । गुणा-
रूपादय । उत्त० ५५७ । गुण-गुणव्रतम् । भग० ३२३ ।
गुणभो-गुणत-कार्यत-कार्यमाश्रित्येत्यर्थ । ठाणा० ३३३ ।
गुणकरण-गुणानां करण गुणकरण, गुणानां कृति ।
आव० ४६६ । तपकरण-अनशनादि सयमकरण च पञ्चा-
श्रवविरमणादि गुणकरणमुच्यते । उत्त० २०५ ।
गुणकरो-गुणकर-गुणा-ज्ञानादयस्तत्करणशील, भाव-
करविशेष । आव० ४६६ ।

गुणकल्पना- । आचा० ५५ ।

गुणकारोत्ति-गुणकारस्तेन यत्सङ्ख्याय तत्तथैवोच्यते ।
तच्च प्रत्युपपन्नमिति लोकरूढम्, अथवा यावत् कृतोऽपि
तावत् एव गुणकराद्याहच्छिकादित्यर्थ । ठाणा० ४६७ ।

गुणचद-गुणचन्द्र-चन्दावतसकराज्ञ प्रियदर्शनाराशयो ज्येष्ठ
पुत्र । आव० ३६६ । आघाकर्मनुमोदनायाः श्रीनिलयनगरे
राजा । पिण्ड० ४६ । आघाकर्मपरिभोगे शतमुखपरे
श्रेष्ठी । पिण्ड० ७४ । गोचरविषयोपयुक्तताया सागर-
दत्तश्रेष्ठपुत्र । पिण्ड० ७८ । उत्कृष्टमालापहतविव-
रणे साधु । पिण्ड० १०६ । मानपिण्डोदाहरणे कुल्लक ।
पिण्ड० १३४ । प्रज्ञा० ४४१ ।

गुणचूड-गोचरविषयोपयुक्तताया सागरदत्तश्रेष्ठपुत्र ।
पिण्ड० ७८ ।

गुणद्वीप-गुणार्थी-रन्धनपचनप्रकाशातापनाद्यग्निगुणप्रयो-

जनवात् । आचा० ५३ ।
 गुणतत्त्विला-गुणग्राहका । नदी० ६४ ।
 गुणदेश-गुणोद्देशा । प्रश्न० १०२ ।
 गुणना-परावर्तना । वृ० प्र० २३३ अ ।
 गुणनिकाकाले- । ठाणा० २५७ ।
 गुणनिष्पन्नं-गुणनिष्पन्नम् । ज्ञाता० ४१ ।
 गुणनी- । नदी० १६६ ।
 गुणभावणा-गुणभावना । आव० ४८४ ।
 गुणभूर्द्-गुणभूति-अचिन्त्या गुणसम्पत् । आव० २३७ ।
 गुणभूतत्वम्- । दश० ५७ ।
 गुणमह-गुणमहान्-उपशमक । आव० ८३ ।
 गुणमित्र-आधाकर्मण अभोज्यताया उन्नतेजस पुत्र ।
 पिण्ड० ७१ ।
 गुणयारो-गुणकार । सूर्य० ११४ ।
 गुणरयणं-गुणरत्न तप कर्म । अनु० १ । गुणरत्नसवत्स-
 राभिषस्तपोविशेष, तपोविशेष । अन्त० ३. १८ ।
 गुणरयणचञ्चिका-गुणरत्नचाकचिक्या-गुणरत्नमण्डिता ।
 चण्ड० ।
 गुणरयणसंवच्छर-गुणाना-निर्जराविशेषाणा रचन-
 करण सवत्सरेण सन्निभागवर्षेण यस्मिंस्तपसि तद् गुण-
 रचनसवत्सरम्, गुणा एव वा रत्नानि यत्र म तथा
 गुणरत्न सवत्सरो यत्र तद् गुणरत्नसवत्सर तप ।
 भग० १२५ । ज्ञाता० ७३ ।
 गुणवतो-गुणवन्त-पिण्डविशुद्ध्याद्युत्तरगुणोपेता । आचा०
 ३५० ।
 गुणवती-गुणचन्द्रस्य राज्ञी । पिण्ड० ४६ ।
 गुणविरिय-ज ओसहीण तित्तकद्रुयकसायवविलमहुर-
 गुणताए रोगावणयणसामत्य एत गुणविरिय । नि० ब्रू०
 प्र० १६ अ ।
 गुणवत्-गुणवत्-दिग्व्रतोपभोगपरिभोगव्रतलक्षण ।
 ठाणा० २३६ ।
 गुणशतकलित-प्रश्नयादिगुणोपेत सूरि । आचा० ३ ।
 गुणशेखर-गोचरविषयोपयुक्ताया सागरदत्तभेष्ठीपुत्र ।
 पिण्ड० ७८ ।
 गुणश्रेणि- । प्रज्ञा० ६०८ ।

गुणश्रेणिरचना- । भग० १८ ।
 गुणसंकर-गुणसमुदायरूप । ज्ञाता० १६८ ।
 गुणसङ्क्रम- । उत्त० ५८० ।
 गुणसमिय-गुणयुक्तोऽप्रमत्ततया यति गुणसमित । आचा०
 २१७ ।
 गुणसमृद्ध-महावलराजधानी । पिण्ड० ४७ ।
 गुणसागर-गोचरविषयोपयुक्ताया गुणचन्द्रपुत्र । पिण्ड०
 ७८ ।
 गुणसिद्धी-गुणसिद्धि-अन्वयसम्बन्ध । दश० ७१ ।
 गुणसिलं-गुणगिल राजग्रहे चैत्यविशेष । उत्त० १५८ ।
 उपा० ४८ । विपा० ८६ । गुणशिल राजग्रहनगरे
 चैत्यम् । भग० ६, ३२३, ३७६, ५०२, ७३६, ७५० ।
 ज्ञाता० ३६ । आव० ३२५ । अनुत्त० १७७ । अन्त०
 १८ । गुणशिल-वर्चमानस्यामिन समवसरणस्थानम् ।
 उद्यानविशेष । व्य० प्र० १७४ अ ।
 गुणसिलय-राजग्रहे चैत्यम् । आव० ३१४ ।
 गुणसिला-गुणशिला-स्कन्दकचरिते राजग्रहनगरे चैत्यम् ।
 भग० ११२ ।
 गुणसेढीयं-गुणश्रेणी-क्षणोपक्रमविशेषरूपा । सामान्यत
 किल कर्मब्रह्मलपमलपतरमलपतम चेत्येव निर्जरेणाय रच-
 यति, यदा तु परिणामविशेषात् तत्र तथैव रचिते कालन्तर-
 वेद्यमल्प बहू बहुतर बहुतमं चेत्येव निर्जरेणाय तदा सा
 गुणश्रेणीत्युच्यते । औप० ११३ ।
 गुणसेन-गोचरविषयोपयुक्ताया सागरदत्तभेष्ठीपुत्र ।
 पिण्ड० ७८ ।
 गुणस्थानक- । ठाणा० ५३ ।
 गुणा-सौभाग्यादय, अथवा लक्षणव्यञ्जनयोर्ये गुणा ठाणा०
 ४६१ । चारित्रविशेषरूपा । सम० ४६ । शेषमूलगुणा
 उत्तरगुणाश्च । सम० १२७ । ज्ञानादय । मम० १२४ ।
 प्रभावा । सम० १२५ । साधनभूता उपकारका ।
 उत्त० ४१६ । पिण्डविशुद्ध्यादय । उत्त० ५६७ ।
 विपा० ४५ । सन्त मुनय पदार्था वा । आव० ७६० ।
 रसादिका सयमगुणा वा । आव० ८५० । कार्याणि ।
 प्रश्न० ७४ । शुक्लादय । विशेषे ३५६ । गुणव्रतानि ।
 सम० १२० । भग० ३६८ । महर्द्धिप्राप्त्यादय शकन्वा-

दिदर्शनात् । सम० १५७ । । पर्यंवा धर्मा विधेया
वा । भग० ८८६ । गुणा-कहणादय । औप० ३३ ।
क्षान्त्यादय । ज० प्र० ११३ । गुणा-सप्तविंशतिरन-
गारगुणा । प्रश्न० १४५ । गुणास्तु पुद्गलानुवर्तिन
पर्याया । विशेष० ३६२ ।

गुणागुणे-शृजुता । आचा० ८६ ।

गुणाण विराहणा-गुणाना विराधना हिंस्थप्राणिगतगुणाना
हिंसकजीवचारित्रगुणाना वा विराधना-खण्डना । प्रश्न० ६ ।

गुणालय-गोचरविषयोपयुक्ताया सागरदत्तस्य वास्तव्य-
पुरम् । पिण्ड० ७८ ।

गुणिता-अधीता । ओष० ५३ ।

गुणत्तर-भवत्यकेवलसुह । नि० चू० वृ० २४ आ ।

गुणत्तरत्तर-मोक्कलसुह । नि० चू० वृ० २४ आ ।

गुणत्तरधरो-गुणेषूत्तरा-प्रधाना गुणोत्तरा ज्ञानादय-
स्तान् धारयतीति गुणोत्तरधर । उक्त० ३५७ ।

गुणुद्देशो-गुणोद्देश-गुणदेश । प्रश्न० १०२ ।

गुण्यते-भिद्यते । आचा० ६६ ।

गुप्त-गुप्त-युक्तम् । प्रश्न० १३४ । वृत्त्या फलहेकेन वा

वृत्तम् । वृ० द्वि० १८१ आ । गुप्त-अभेदवृत्ति ।

भग० १६४ । प्राकाराद्यावृत्ता । भग० ३१३ । न

स्वामिभेदकारिण । पराप्रवेक्ष्या । जीवा० २६० ।

गुप्तिभि-वसत्यादिभि । ज० प्र० १४८ । तिसृभिर्गु-

प्तिभिर्गुप्त । सूत्र० २६८ । समूह । ओष० ११६ ।

प्रविष्ट । नि० चू० प्र० १७२ आ । गा त्रायत इति

गोत्र-साधुत्वम् । सूत्र० ४१३ । प्राकारवेष्टितत्वाद्

गुप्तम् । ठाणा० ३१२ । गोत्र-कुलम्, नामानि । ठाणा०
२६४ ।

गुप्तद्वारा-गुप्तद्वारा-कपाटादियुक्तद्वारा । भग० ३१३ ।

गुप्तद्वारे-द्वाराणा स्थगित्वाद् गुप्तद्वारम् । ठाणा० ३१२ ।

गुप्तपालिय-गुप्तपालिका-तदन्यतो व्यावृत्तमनोवृत्तिका

मण्डलिका । भग० १६४ । गुप्ता-पराप्रवेक्ष्या पालि-

सेतुर्यस्य स । जीवा० २६० ।

गुप्तवमचारी वसत्यादिनवव्रह्मचर्यगुप्तियोगात् । ज्ञाता०
१०३ ।

गुप्ता-गुप्ता-पराप्रवेक्ष्या । राज० ११३ । वृत्त्या कुब्जेन

(अल्प० ४७)

वा परिक्षिता । वृ० प्र० ३१० अ ।

गुप्तागुप्तिदिय-गुप्तागुप्तेन्द्रिय-गुप्तानि शब्दादिपु रागा-
दिनिरोधाद् अगुप्तानि च आगमश्रवणेर्यासमित्यादिष्वनि-
रोधादिन्द्रियाणि येषां ते । औप० ३५ ।

गुप्तिदिय-गुप्तेन्द्रिय शब्दादिपु रागादिरहित इत्यर्थ ।
औप० ३५ ।

गुप्ति-रक्षा । वृ० द्वि० १२६ आ । गोपन गुप्ति-
सम्यग्योगनिग्रह । प्रवचनविधिना मार्गव्यवस्थापन-
मुन्मार्गगमननिवारण गुप्ति । उक्त० ५१४ ।

गुप्तिसेण-गुप्तिसेन । सम० १५३ ।

गुप्ती-गुप्ति-प्रविचाराप्रविचाररूपा । आव० ५७२ ।
सूत्र० २४४ । मनोगुप्त्यादि वसत्यादिर्वा । प्रश्न० १३४ ।
अशुभाना मन प्रभृतीना निरोध, अहिंसायास्त्रिचत्वारि-
शतम नाम । प्रश्न० ६६ ।

गुप्तीओ-गुप्तय मनोवाक्कायलक्षणा अनवद्यप्रविचाराप्रवि-
चाररूपा । प्रश्न० १४२ ।

गुप्तीतो-गुप्तय-रक्षाप्रकारा । ठाणा० ४४५ । गोपनानि
गुप्तय-मन प्रभृतीनामशुभप्रवृत्तिनिरोधनानि शुभप्रवृत्ति-
करणानि चेति । सम० ६ । गोपन गुप्ति-मन प्रभृतीना
कुशलाना प्रवर्तनमकुशलाना च निवर्तनमिति । ठाणा०
११२ ।

गुर्व-अपानम् । नदी० १५२ ।

गुपिल-गहनम् । नदी० ४२ ।

गुप्ति-विधानतो ज्ञात्वाऽभ्युपेत्य सम्यग्दर्शनपूर्वक त्रिवि-
धस्य योगस्य निग्रह । तत्त्वा० ६-४ ।

गुप्फ-गुल्फ-शुटिक । ज० प्र० ११० ।

गुब्भग-गृगोपदम् । नि० चू० प्र० २११ अ ।

गुम्म-गुल्म-वृद्धमात्रम् । औप० ५६ । वशजालिप्रभृति ।

ज्ञाता० ३६ । समूह-समुदाय । वृ० द्वि० २६० अ ।

गुच्छकदेश-उपाध्यायाधिष्ठित । औप० ४५ । गुल्म-

नवमालिकाप्रभृति । भग० ३०६ । प्रज्ञा० ३० ।

जीवा० २६ । गुल्म-नवमालिकादि । औप० ८ ।

जीवा० १८८ । ज० प्र० ३० । लतासमूह । विशेष०
६०४ ।

गुम्मइअ-गुल्मित-धूणितचेतनम् । वृ० प्र० २३१ आ ।

(३६६)

गुल्मयित-मूढम् । औप० ६४ ।

गुम्मा-गुल्मा नाम ह्रस्वस्कन्धबहुकाण्डपत्रपुष्पकलोपेता ।
ज० प्र० ६८ । गुल्मा-पुष्करिणी नाम । ज० प्र०
३६० ।

गुम्मिय-गुल्मेन-समुदायेन चरन्तीति गौल्मिका । व्य०
प्र० १३५ अ । गुल्म-स्थान तद्रक्षपाला गुल्मिका ।
ओघ० ८० । स्थानकरक्षपाला । ओघ० ८२ ।

गुम्मी-शतपदी श्रीन्द्रियजन्तुविशेष । उत्त० ६९६ ।

गुसुगुमती-गुमगुमायमाना । आव० ५१४ ।

गुरु-स्वप्रयोजननिष्ठ । उत्त० ६३१ । पूज्यास्तीर्थकृद्गण-
भृदादयः । उत्त० २३१ । यथावच्छास्त्राभिधायका ।
उत्त० ६२२ । अधोगमनहेतु । ठाणा० २६ । स्पर्शस्य
चतुर्थो भेद । ४७३ । गुरुणा-मात्रादिकाना । ज०
प्र० १६६ । गुणाति शास्त्रार्थमिति गुरु-धर्मोपदेशदाता ।
आव० ११६ । धर्मोपदेशक । ज्ञाता० १२३ । पिता-
महादिलक्षण । आव० ५१६ । आचार्य । दश० ४५ ।
सारोपेतम् । दश० २६३ । तीर्थकरादि । पिण्ड०
११४ । गृणन्ति तत्त्वमिति गुरु-तीर्थकरगणघरादयः ।
विशेष० ३ । मातापितृधर्म्मचार्या । ठाणा० ३६६ । गौर-
वाहं । उत्त० ४४ । वैद्य । वृ० द्वि० १४१ अ । गुरु-
धर्माचार्य । उत्त० १५२ । आचार्य । वृ० तृ० ६५
अ । धर्मज्ञो धर्मकर्त्ता च सदा धर्मप्रवर्त्तक । सत्त्वे-
भ्यो धर्मशास्त्रार्थदेशको गुरुच्यते । प्रज्ञा० १६३ । आय-
रियो । नि० ब्रू० द्वि० १६४ अ । दीक्षायाचार्य ।
भग० ७२७ । चैत्यसाधु । उपा० १३ ।

गुरुअब्भुट्टाणं-गुर्वभ्युत्थानम् । आव० ८५३ ।

गुरुअमुई-गुर्वभोची-निष्ठुर निर्भस्तिस्तोऽपि गुरुणाममोचन-
शील । वृ० प्र० १२१ आ ।

गुरुई-गुर्वी-गुस्का । ज्ञाता० १५६ ।

गुरुए-गुरुक-भगवत्स्या प्रथमशतके गुरुकविषयो नवम
उद्देश । भग० ६ ।

गुरुओ-गुरुकर्मा । सूत्र० १६७ ।

गुरुक-गुरुक-पण्मास । व्य० प्र० ६ । ठाणा० १४५ ।
वृ० प्र० ४६ अ ।

गुरुकुलं-गुरो कुल गुरुकुल-गुरुसन्निध्यम् । आचा० २०३ ।

गुरुगतराग-गुस्तरक-चतुर्मासपरिमाण । व्य० प्र०
१८७ अ ।

गुरुगती-भावप्रधानत्वान्निर्देशस्य गोरवेण ऊर्ध्वाधस्ति-
र्यग्गमनस्वभावेन या परमाण्वादीना स्वभावतो गति सा
गुरुगति । ठाणा० ४३४ ।

गुरुगो-गुरुको नाम व्यवहारो मासो मासपरिमाण ।
व्य० प्र० १८७ अ ।

गुरुजणं-गुरुजन-गुणस्थसुसाधुवर्ग । आव० ५१६ ।

गुरुतत्पओ-गुरुतत्पक-दुर्विनीत । प्रश्न० ३६ ।

गुरुनिधोगविणयरहिया-गुरुषु मात्रादिषु नियोगेन-अव-
श्यतया यो विनयस्तेन रहिता गुरुनियोगविनयरहिता ।
भग० ३०८ ।

गुरुनिग्गहो-गुरुनिग्रह । आव० ८११ ।

गुरुपरिओसगए-गुरुपरितोषगत-गुरुपरितोषजात ।
आव० २६६ ।

गुरुपरिभासिय-गुरुन् परिभाषते विवदते गुरुपरिभाषिक ।
उत्त० ४३४ ।

गुरुपरिसंस्थापनम्- । दश० २८४ ।

गुरुपर्वक्रमलक्षणः-केवलश्रद्धानुसारिण प्रति । प्रज्ञा० २ ।

गुरुमहत्तरएहि-गुर्वो-मातापित्रोर्महत्तरा-पूज्या, अथवा
गौरवाहत्वेन गुरुवो महत्तराश्च वयसा वृद्धत्वाद्ये ते
गुरुमहत्तरा । ठाणा० ४६३ ।

गुरुयत्ता-गुरुकता-विस्तीर्णता । भग० २१५ ।

गुरुलहुपज्जव-गुरुलघुद्रव्याणि-वादारस्कन्धद्रव्याणि औदा-
रिकवैक्रियाहारकर्त्तव्यरूपाणि तत्पर्यया । ज० प्र० १३० ।

गुरुलहुफासपरिणामे- । सम० ४१ ।

गुरुवायणोवगयं-गुरुप्रदत्तया वाचनया उपगत-प्राप्त
गुरुवाचनोपगत न तु कर्णाघाटकेन शिक्षितम् । अनु० १६ ।

गुरुविषय-गुराविद करण गुरुकरणम् । आव० ४७१ ।

गुरुसम्भारियत्ता-गुरो सम्भारिकस्य प भावो गुरु-
सम्भारिकता गुस्ता सम्भारिकता चेत्यर्थ । अतिप्रकर्या-
वस्था । भग० ४५६ ।

गुरुणा-आलोचनाहार्णामाचार्यादीनाम् । उत्त० २३३ ।

गुर्जर-देशविशेष । अनु० १३६ ।

गुलं-गुडम् । अनु० १५४ । गुल्म-लतासमूह । भग०

३७ ।

गुलइय-गुल्मवाद् । औप० ७ ।

गुलकड- । नि० चू० प्र० १९६ आ ।

गुलगुलाइअ-गुलगुलावित रूपेण । ज० प्र० १४४ ।

गुलद्रव-गुलद्रव नाम यस्या कवल्लिकाया गुड उत्काल्यते तस्या-यत्तसमतप्त वा पानीय तद्गुडोपलिप्त द्रव गुड-द्रवम् । वृ० प्र० २५३ अ ।

गुलपाणिय-गुलो जीए कवल्लीए कडिडज्जति तत्थ ज पाणीय कय तत्तमतत्त वा त गुलपाणिय भण्णति । नि० चू० प्र० २०४ अ ।

गुलया-दीन्द्रियजन्तुविशेष । प्रज्ञा० ४१ ।

गुललावणिका-गुडपपटिका । ठाणा० ११८ ।

गुललावणिमा-गुडलावणिका-गुडपपटिका गुडधाना वा ।

सूर्य० २९३ । भग० ३२६ । प्रश्न० १६३ ।

गुलवजणी-मोदती । नि० चू० वृ० ६४ अ ।

गुलिका-तुवरवृक्षचूर्णगुटिका । वृ० द्वि० १०० आ, १०२ अ । पिटक दुसपुञ्जो वा पिण्डका वा । वृ० द्वि० ९४ आ ।

गुलिगा-लोलगा । नि० चू० द्वि० १४ आ ।

गुलिय-गुटिका । आव० २९६ ।

गुलियविरेषणपीओ-पीतविरेचनगुलिक । उत्त० ३७६ ।

गुलिया-गुटिका-द्रव्यवटिका । विपा० ४१ । द्रव्यस-योगनिष्पादितगोलिका । ज्ञाता० १८३ । आव० ६७६ ।

हरितालिकासारनिर्वृत्तिता गुटिका । ज० प्र० ३४ ।

वक्कलाणि । वृ० द्वि० १०२ आ । गुटिका वटिका ।

उत्त० १४३ । मुखे प्रक्षेपकस्य स्वरूपपागवर्त्तादिका-

रिका गुटिका । पिण्ड० ६६ । गुलिका-पीठिका ।

मनोगुलिकापेक्षया प्रमाणत क्षुद्रा । जीवा० ३६३ ।

नीनी । ज्ञाता० १०१ । पीठिका । जीवा० ३५६ ।

गुलिका-वर्णद्रव्यविशेष । औप० ११ ।

गुलियासहस्र-गुलिकासहस्रम् । जीवा० २३३ ।

गुलुक-गुल्फ । जीवा० २७० ।

गुलुम्मातितो-सङ्गामिलापी । नि० चू० प्र० ३४८ आ ।

गुल्ल-गुल्फ-आचार्य । वृ० द्वि० २८३ अ ।

गुल्फपाद -

। आचा० ३८६ ।

गुल्म-स्यानम् । ओष० ८१ ।

गुल्म-रोगविशेष । वृ० प्र० १७० अ ।

गुल्मक-लतासमूह । ज० प्र० २५ ।

गुल्मिका-गोतिपाला । ओष० २२३ ।

गुवति-गुप्यन्ति-व्याकुलीभवन्ति । भग० ६७० ।

गुवल-गुप्त । नि० चू० द्वि० ४० आ ।

गुविते-गुप्येत-व्याकुलो भवेत् शुभेद् । ठाणा० १६२ ।

गुविल-व्यातम् । महाप० ।

गुविला-गम्भीरा । वृ० वृ० २१ अ ।

गुविलो-गह्वरो । नि० चू० वृ० १४६ अ ।

गुहा-कन्दरा । भग० २३७ । प्रश्न० २० । सुरङ्गा । ज०

प्र० २०६ । लयनम् । उत्त० ४६३ । तिमिश्रागुहादय ।

नदी० २२८ । उष्ट्रिकाकृतिर्नरकविशेष । सूत्र० १३० ।

गुहालयन- । आचा० २२६ ।

गुह्यापवरक-मन्त्रगुहादि रह स्यानम् । दश० १६६ ।

गूढ-भासलत्वादनुद्धतम् । जीवा० २७० । अनुपलक्षम् ।

प्रश्न० ८० ।

गूढगढमा-गूढगर्भा । आव० २१२ ।

गूढदत्त-जबुद्वीपे भरतक्षेत्रे आगामिष्यति उत्सर्पिष्या तृती-

यश्रक्वर्त्ती । सम० १५४ । गूढदन्त-अनुत्तरोपपातिक-

दशाला द्वितीयवर्गस्य चतुर्थमध्ययनम् । अनुत्त० २ । अन्त-

रद्वीपविशेष । जीवा० १४४ ।

गूढदत्ता-गूढदन्तनामा अन्तरद्वीपविशेष । प्रज्ञा० ५० ।

गूढदत्तदीवे-अन्तरद्वीपविशेष । ठाणा० २२६ ।

गूढमुत्तोर्लि-गूढगोणी । त० ।

गूढसामर्थ्यो-गूढसामर्थ्य । आव० ६४६ ।

गूढसिराग-गूढशिराक-अलक्ष्यमाणशिराविशेषम् । प्रज्ञा०

३७ ।

गूढा-गूढा-वहिसृष्टिभन्त । उत्त० ५२६ ।

गूढावत्ते-गूढश्रासावावर्त्तं श्रेति गूढावर्त्त । ठाणा० २८८ ।

गूढ-वर्च । ओष० १२३ ।

गूहण-विष्ठा । त० ।

गूहण-किञ्चिहण । दश० चू० १२४ । सति बलपरवकमे

अकरण गूहण । नि० चू० प्र० १८ अ । गूहन-किञ्चि-

त्ययनम् । दश० २३३ ।

गृहे-गृहयेत् । दश० २३२ ।

गृजनं- । ज० प्र० २४४ ।

गृहकोलिका-गृहगोधिका । दश० २३० ।

गृहजातः-दास । उक्त० २६५ ।

गृह-ता-गृहस्थाता दुहितृपति । नदी० १६२ ।

गृहणैषणा- । आचा० २८३ ।

गृहपतिः-माण्डलिको राजा । आव० १५६ । गृहस्थ ।
आचा० ३२१ ।

गृहपतिरत्न- । ज० प्र० २१६ ।

गृहपत हः-अवग्रहपञ्चके तृतीयो भेद । आचा०
१३४ । माण्डलिकावग्रह । आव० १५६ ।

गृहव्यापारः-गृहियोग-प्रारम्भरूप । दश० २३१ ।

गृहशाला- । उक्त० ६०५ ।

गृहस्थो-भिक्षा प्रयच्छन्ती गृहस्थी । ओष० १६२ ।

गृहस्थोपसम्पत्-उपसम्पत्ती प्रथमो भेद । आव० २६७ ।
यत्पुनरवस्थाननिमित्तं गृहिणामनुज्ञापनं सा गृहस्थविषया ।
वृ० प्र० २२२ अ ।

गृहाचार-गृहस्थ-आगारधर्म । उक्त० ५७८ ।

गृहीतव्य-निश्चेतव्य । व्य० प्र० २०५ अ ।

गृहे-गृहलिगे । व्य० द्वि० २७ अ ।

गंडुए-गेन्दुक-पृष्पलम्बूसक । ज० प्र० २७५ ।

गंडुकदवरक- । ठाणा० २८६ ।

गंडुग- । नि० ब्रू० द्वि० ७१ अ ।

गेज्जं-गद्य-यत्र स्वरसञ्चारेण गद्य गीयते । ज० प्र० ३६ ।

गेहिहृतं-गृहीत्वा । आव० ८२७ ।

गेह्वावरंखी-भोयणकाले परिवेसणाए इतो बाहिस्ति
भणितो ताहे गेह्वा इव रिखतो भायण उहेति । नि०
ब्रू० द्वि० १०१ अ ।

गेधी-सदोसुवलदेवि अविरमो गेधी । नि० ब्रू० द्वि०
७१ अ ।

गेयं-गन्धव्यो रीत्या वद्ध गानयोग्यम् । ज० प्र० २५६ ।
गीयत इति गेय-नतिसम तालसम वण्णसम गहसम
लयसम च कव्व । तु होइ गेय पचविह गीयसन्नाए ।
दश० ८७ । ठाणा० ३६७ ।

गेरुअ-गैरिका-धातु । दश० १७० ।

गेरुआ-परिवायया । नि० ब्रू० द्वि० ६८ अ ।

गेरुक-भूतिकाभेद । आचा० ३४२ ।

गेरुय-गौरिक-मणिविशेष । प्रज्ञा० २७ । गेरुअ-मणि-
भेद । उक्त० ६८६ ।

गेलन्न-ग्लानत्वम् । ओष० ८६ । ग्लान्य-ग्लानत्वम् ।
ठाणा० ३१३ ।

गेह्लि-हस्तिन उपरि कोह्लरूपा या मानुष गिलतीव ।
भग० १८७ ।

गेविज्ज-ग्रैवेयक-ग्रीवा बन्धनम् । प्रभ० १६ । ग्रैवेय
ग्रीवाभरणविशेष । ज० प्र० १०५ । ग्रीवात्राण ग्रीवा-
भरण वा । ज० प्र० २१६ । ग्रैवेयक-कण्ठलम् ।
ओष० ५५ । ग्रैवेय-ग्रीवाभरणम् । जीवा० २५६ ।

गेविज्जगा-ग्रैवेयका । प्रज्ञा० ६६ ।

गेविज्जन-लोकपुरुषस्य ग्रीवास्थाने भवानि ग्रैवेयकानि ।
ठाणा० १७६ ।

गेविज्जा-ग्रैवेया-देवावासास्तस्मिन्निवासिनो देवा अपि । उक्त०
७०२ ।

गेवेज्ज-ग्रैवेयक-ग्रीवाभरणम् । भग० १६३ । लोकपु-
षस्य ग्रीवाविभागे भवानि विमानानि । अनु० ६२ ।

गेहं-गृहम् । उक्त० ३२० ।

गेहसंठिया-गेहस्येव वास्तुविद्योपनिबद्धस्य गृहस्यैव सस्थित-
सस्थान यस्या सा गेहसस्थिता । सूर्य० ६६, ७० ।

गेहागारा-गेहाकारा भवनत्वेनोपकारिण । सम० १८ ।
गेहाकारा-नामद्रुमगणा । ज० प्र० १०६ । ठाणा०
५१७ ।

गेहागारो-गेहाकार द्रुमविशेष । जीवा० २६६ । गृहा-
कार-पृष्ठ कल्पवृक्ष । आव० १११ ।

गेहावणसंठिय-गृहयुक्त आपणो गृहापणो-वास्तुविद्या-
प्रसिद्धस्तस्येव सस्थित-सस्थान यस्या सा गृहापणसंस्थिता ।
सूर्य० ६६ ।

गेहावणाइ-गेहेषु आयतनानि आपतनानि वा उपभोगार्थ-
भागनानि । ज० प्र० ११६ ।

गेहावणो-गृहयुक्त आपणो वास्तुविद्याप्रसिद्ध गृहापण ।
सूर्य० ६६ ।

गेहि-गृहि-अप्राप्तार्थाकाङ्क्षा । प्रभ० ६७ । अप्राप्तस्य

प्राप्तिर्वाञ्छा । प्रश्न० ४४ । विषयामिकाङ्क्षा । उत्त० २६४ ।

गेहिए-गेहक-भर्ता । उत्त० १३७ ।

गेही-गृहि-प्राप्तार्थेष्वासक्ति । भग० ५७३ ।

गैरिक - । जीवा० २३ ।

गौड-भ्लेच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।

गौफा-गुल्फा-घुण्टकौ । प्रश्न० ८० ।

गो-पुर्लथगतो लोग त गच्छतीति । दश० चू० १०३ ।

गोशब्देन गावोबलिवर्दा । वृ० प्र० १५७ अ । गो-गाविभौ । नि० चू० द्वि० १३७ अ ।

गोअ-गोअ-गुणनिष्पन्नाभिधानम् । औप० ५७ ।

गोअम-विचित्रपादपतनादिशिक्षाकलापयुक्तवराटकमालिकादिचर्चितवृषभकोपायत कणभिक्षाग्राहिणो गोतमा । अनु० २५ । गौतम । आचा० ३५६ । गौतम-आगमप्रसिद्धो गणधरविशेष । आव० ४१३ ।

गोअरे-सामायिकत्वाद् गोरिच चरण गोचर । दश० १८ ।

गोअर-गोमि पूर्यत इति गोपुर-पुरद्वारम् । जीवा० २७६ । प्रतोली कपाटो वा, पुरद्वारम् । प्रश्न० ८ ।

गोपुर-नगरप्रतोली पुरद्वारम् । भग० २३८ ।

गोउल-धोस । नि० चू० द्वि० ७० अ ।

गोकर्णो-गोकर्ण-अन्तरद्वीपविशेष । जीवा० १४४ । द्विखुरचतुष्पदविशेष । प्रश्न० ७ । जीवा० ३८ ।

गोकर्ण-द्विखुरचतुष्पदविशेष । प्रज्ञा० ४५ ।

गोकर्णद्वीपे-अन्तरद्वीपविशेष । ठाणा० २२६ । गोकर्ण-नामान्तरद्वीप । प्रज्ञा० ५० ।

गोकर्ण-मृगशेद । शृङ्गवर्णादिविशेष । ज० प्र० १२४ ।

गोकर्णिलज-बल्ला । ज० प्र० ५८ । गोकर्णिलज नाम यत्र गोभक्त प्रक्षिप्यते । राज० १४१ । गवा चरणार्थं यद्वशदलमयं बहुद्वाजनं तद्गोकर्णिलजं इत्येति । उपा० २० ।

गोकर्णिलजं- । जीवा० २१३ ।

गोकुलं-परश्रामद्वृतीत्वदोषविवरणे ग्रामविशेष । पिण्ड० १२७ ।

गोक्षुरकं-त्रिकण्टकम् । ओष० १२४ ।

गोखीरफेणो-गोखीरफेन । जीवा० २७२ ।

गोमगृहणे-

। ज्ञाता० २२६ ।

गोघायको-गोघातक । आव० ३६१ ।

गोचर-विषय । आव० ५८६ ।

गोच्छ-माजनवस्त्रविशेष, वक्ष्यमाणलक्षण प्रमार्जयति । ओष० ११७ ।

गोच्छओ-गोच्छक-पात्रवस्त्रप्रमार्जनहेतु कम्बलशकलरूप । प्रश्न० १५६ । कवलमयो वदपात्रोपरि । वृ० द्वि० २३७ अ ।

गोच्छक-य पात्रकस्थोपरि दीयते स । ओष० १६६ ।

गोच्छिया-जातगुच्छा । ज्ञाता० ५ ।

गोजलोया-द्वीन्द्रियजन्तुविशेष । प्रज्ञा० ४१ । जीवा० ३१ ।

गोजिहमा-गोजिह्वा । प्रज्ञा० ३६७ ।

गोजूर्ति-गोचर । नि० चू० द्वि० १४४ अ ।

गोज्ज-नर्तक । दश० ४६ ।

गोज्जपेक्षितया-नृत्यविशेषप्रेक्षिका । आव० ६२ ।

गोटु-गोष्ठ-गोकुलम् । आव० ७१६ ।

गोठामाहिल-गोष्ठमाहिल य स्फुष्टावद्वप्ररूपक । उत्त० १५३ । सप्तमो निण्वह । विशेष० १००२ । विनय-करणभीष्ट कुक्षिष्य । विशेष० ६१४ । अथज्ञाविराघ-नाया हृष्टान्त । नदी० २४८ । गोठामाहिल यस्माद्वद्विका उत्पन्ना स आचार्य । आव० ३१२ । गोष्ठ-माहिल-गच्छप्रधान आचक । आव० ३०८ । नि० चू० प्र० ३३५ अ ।

गोट्टि-समवयसा समुदायो गोष्ठी । दश० २२ । जन-समुदायविशेष । ज्ञाता० २०६ ।

गोठ-गोष्ठ-गोष्ठामाहिल-अग्निनिवेशे हृष्टान्त । व्य० द्वि० १७६ अ ।

गोट्टिदासी-गोष्ठादासी । आव० २०१ ।

गोट्टिधम्मो-गोष्ठीधर्म-गोष्ठीव्यवस्था । दश० २२ ।

गोट्टिलए-गोष्ठीक । आव० ६२ । विपा० ५५ ।

गोट्टी-गोष्ठी-जनसमुदाय । ज्ञाता० २०६ । आव० ८२२, ८२४ । उत्त० ११२ । महत्तरादिपुरुषपञ्चकपरिगृहीता । वृ० द्वि० २०० अ ।

गोडडेणालिया-

। नि० चू० प्र० ४६ अ ।

गोड—गोड—चिलातदेशनिवासीम्लेच्छविशेष । प्रश्न० १४ ।
गोडु—गौत्य—गौत्यरसोपेत मधुररसोपेतमितियावत् । भग०
७४८ ।

गोण—बलीवर्द । वृ० प्र० २४७ आ । ओघ० ६७ ।
आव० २२६ । गोण—गुणनिष्पन्नम् । प्रश्न० ६ । गोणा—
गाव । ज० प्र० १२४ । प्रश्न० ७ । गोण—गौ ।
प्रज्ञा० २५२ । गौ । ओघ० २०१ । नि० चू० प्र०
२ अ । गव । आव० १६०, ८२६ ।

गोणपोतलओ—गोपेत । आव० १६८ ।

गोणपोयए—गोणपोतकी—गोपुत्रकी । उपा० ४६ ।

गोणलक्षण— । ज्ञाता० ३८ ।

गोणस—गोनस—सर्पजातिविशेषम् । व्य० प्र० २३ अ ।

गोणस—गोणस—निष्फणाहिविशेष । प्रश्न० ७ ।

गोणसखइय—गोनसभक्षितम् । आव० ७६४ ।

गोणसहा—गोधरेक । उत्त० ६६६ ।

गोणसा—मुकुली—अहिभेदविशेष । प्रज्ञा० ४६ ।

गोणा—बलीवर्दा । उत्त० ५४८ । गोणा—द्विखुरचतुष्पद-
विशेष । जीवा० ३८ । प्रज्ञा० ४५ । गाव । प्रश्न०
३८ ।

गोणार्ह—गवादीनि । ओघ० १४२ ।

गोणादिचमडणा—बलीवर्दादिपादप्रहारदि । ओघ० ८१ ।

गोणी—गौ । विशे० ६१८ । आव० ६६ ।

गोण्ण—गुणादागत गोण, व्युत्पत्तिनिमित्त द्रव्यादिरूप गुण-
मधिकृत्य यद्वस्तुनि प्रवृत्त नाम तद् गोणनाम ।
पिण्ड० ४ । गुणनिष्पन्नम् । वृ० तृ० २४८ अ ।

गोण्णनाम—गुणैर्निष्पन्न गोण तच्च तन्नाम च गोणनाम ।
आचा० १६६ ।

गोतम—भक्तिकर्तव्यताया दृष्टान्त । व्य० द्वि० १७२ आ ।

गोतमगोत्ते—गोतमगोत्रम् । सूर्य० १५० ।

गोतमा—गोतमस्यापत्यानि गोतमा क्षत्रियादय । ठाणा०
३६० । गोतम—प्रथमो गणधर । अनुत्त० ३ । ज्ञाता०
११४ । लघुतराक्षमालाचचितविचित्रपादपतनादिशिक्षा-
कलापवद्वृषभकोपायत कणभिक्षाग्राही । ज्ञाता० १६५ ।

गोतिथं—गोतीर्थ—तडागादिष्विव प्रवेशमार्गरूपो नीचो
नीचतरो भूदेश । जीवा० ३०८ । क्रमेण नीचो नीच-

तर प्रवेशमार्ग । जीवा० ३२३ । प्रज्ञा० ४१३ । गवा-
तीर्थ—तडागादावतारमार्गो गोतीर्थ, ततो गोतीर्थमिव
गोतीर्थ—अवतारवतीभूमि । ठाणा० ४८० ।

गोतिथसंठाणसंठिए—गोतीर्थसंस्थानसंस्थित—क्रमेण नी-
चैर्नीचैस्तरमुद्वेघस्य भावात् । जीवा० ३२५ ।

गोतिपाला—गुल्मिका । ओघ० २२३ ।

गोत्त—गुयते—शब्दते उच्चावचै शब्दर्थत् तद् गोत्र—उच्च-
नीचकुलोत्पत्तिक्षण पर्यायविशेष, तद्विपाकवेध
कर्माणि गोत्रम्, यद्वा कर्मणोऽपदानविवक्षा गुयते शब्दते
उच्चावचै शब्देरात्मा यस्मात् कर्मण उदयाद् गोत्रम् ।
प्रज्ञा० ४५४ । प्रकाशकाद्यपुरुषाभिधानस्तदपत्यसन्तानो
गोत्रम् । ज० प्र० ५०० । सञ्ज्ञा । आव० २७६ ।
अभिधानम्, कर्मविशेष । ठाणा० ४५५ । गा—वाच
त्रायते—अर्थाविसर्वादनत पालयतीति, समस्तागमाधार-
भूत । सूत्र० २३५ । गोत्रशब्दो नामपर्याय । उत्त०
१८१ । गोतमगोत्रादि । ज्ञाता० २२० । प्रकाशकाद्य-
पुरुषाभिधानतस्तदपत्यसन्तानो गोत्रम् । सूर्य० १५० ।
गोत्र—सञ्ज्ञा । विशे० ८७४ ।

गोत्ता—इतराणि त्वितराणि नामानि । ठाणा० ३८६ ।
तथाविवर्ककपुरुषप्रभवा मनुष्यमन्ताना उत्तरगोत्राप्ते न्या ।
ठाणा० ३६० ।

गोत्तासए—गोत्रासक—हस्तिनापुरे भीमकूटग्राहिदारक ।
विपा० ५० ।

गोत्थुम—गोत्थुम—लवणसमुद्रमध्ये पूर्वस्या दिशि नागराजा-
वासपर्वत । भग० १४४ ।

गोत्थुमत्ति—गोत्थुमाभिधानो यो मणिविशेष । मम०
१५८ ।

गोथूमा—गोत्तूपा—दक्षिणपश्चिमरतिकरपर्वतस्यापरस्याशक्र-
देवेन्द्रस्य नवमिकाऽग्रमहिष्या राजधानी । ठाणा० २३१ ।
जीवा० ३६५ । पूर्वदिग्भाष्यज्जनपर्वतस्य अपरस्या दिशि
पुष्करिणीविशेष । जीवा० ३६४ । पाश्चात्याज्जनपर्वत-
स्य पाश्चात्याया पुष्करिणीविशेष । ठाणा० २३० ।

गोथूमे—गोत्थुम—प्राच्या लवणसमुद्रमध्यवर्तिनो वेलन्धर-
नागराजनिवासभूतपर्वतस्य पौरस्त्याच्चरमान्ताद्रपसृज्य
वदवामुलस्य महापाताललवणस्य पाश्चात्यश्चरमान्तो येन

व्यवधानेन भवति । सम० ७१ । वेलन्धरनागराजस्य
आवासपर्वत । देवविशेष । ठाणा० २२६ । श्रेयास-
नाथस्य प्रथम शिष्य । सम० १५२ ।

गोथूमो-गोस्तूप-भुजगेन्द्रस्यावासपर्वत । जीवा० ३११ ।
प्रथमो वेलन्धरनागराज, भुजगेन्द्रो भुजगराज । जीवा०
३११ ।

गोदत्ता-ब्रह्मदत्तस्याष्टाग्रमहिषीणां मध्ये द्वितीया । उक्त०
३७६ ।

गोदासे-गणविशेष । ठाणा० ४५१ ।

गोदुह-गोदोहिका । ठाणा० २६६ ।

गोदोहिका-गोदोहन गोदोहिका । ठाणा० ३०२ ।

गोदोहिकासन-आसनविशेष । उक्त० ६०७ ।

गोदोहिया-गोदोहिका । आव० २२७ ।

गोदोहियाए- । आचा० ४२४ ।

गोदोही-गोदोहिका । आव० ६४८ ।

गोधमो-अनाचार । नि० बृ० प्र० ११३ आ ।

गोध-अलस । उक्त० २६२ । व्यवहारी । दश० ५६ ।

गोधण-गोधन-गवादिविषयम् । आव० ८२५ ।

गोधा-गोधा । प्रश्न० ८ । म्लेच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।

गोधिका-वाद्यविशेष । ठाणा० ३६५ ।

गोधूमजतग-गोधूमयन्त्रकम् । उक्त० २२३ ।

गोधूमो-गोधूम-धान्यविशेष । आव० ८५५ ।

गोवेरक-गोणसहा । उक्त० ६६६ ।

गोमिषट्टिका-यस्या तु गोरिवोपवेशन सा । ठाणा०
२६६ । उपवेशनविशेष । वृ० वृ० २०० अ ।

गोपालभो-गोपालक-अज्ञातोदाहरणे प्रद्योतलघुपुत्र ।
आव० ६६६ ।

गोपालगिरि-गिरिविशेष । ज० प्र० १६८ । भग०
३०७ ।

गोपालघट- । उक्त० ५५६ ।

गोपुच्छसठाणसंठिया-गोपुच्छस्येव सस्थान गोपुच्छस-
स्थान तेन सस्थिता गोपुच्छसस्थानसस्थिता-ऊर्वाकृत-
गोपुच्छाकारा । जीवा० १७८ ।

गोपुष्टए-गोपुष्टाबलपतितम् । भग० ६८० ।

गोपुर-प्राकारद्वारम् । जीवा० २५८ । गोपुर-पुरद्वारम् ।

सूर्य० ६६ । औप० ३ । प्रश्न० ८ । जीवा० २६६ ।
प्रतोली । ज्ञाता० २२२ । प्रतोलीद्वाराणां परस्पर-
तोऽन्तराणि । अनु० १५६ । गोभिः पूर्यन्त इति गोपुराणि
प्रतोलीद्वाराणि । उक्त० ३११ ।

गोपुरसठिओ-गोपुरसस्थित । जीवा० २७६ ।

गोपुरसठिया-गोपुरस्येव-पुरद्वारस्येव सस्थित सस्थान
यस्या सा गोपुरसस्थिता । सूर्य० ६६ ।

गोपेन्द्रवाचक-द्रव्यानुयोगे परपक्षनिवर्तक । दश० ५३ ।
गोप्पत-गोप्पद-तत्कल्प देशविररुणादिकमल्पतमम् । ठाणा०
२७६ ।

गोप्पहेलिया-गोप्रहेल्या । आचा० ४११ ।

गोफण-गोफण-प्रस्तरप्रक्षेपकोदवरकगुम्पित शस्त्रविशेष ।
आव० ६१३ ।

गोफणा-चम्मदवरगमया । नि० बृ० प्र० १०५ आ ।
चर्मदवरकमयी । वृ० वृ० ६८ अ ।

गोवर-गोमय । वृ० प्र० २७० आ ।

गोबहुल-शरवणसन्निवेशे ब्राह्मणविशेष । भग० ६६० ।

गोबहुल-प्रचुरगोमाद शरवणसन्निवेशे ब्राह्मणविशेष ।
आव० १६६ ।

गोव्वरगाम-गोव्वरग्राम-मगधाविषये ग्राम । आव० ३५५ ।

गोव्वरग्राम-ग्रामविशेष । आव० २१२ । वहरिसगामा-
सन्न । वृ० वृ० २१७ आ । सन्निवेश, इन्द्राग्निवायु-
भूतिगणधराणां जन्मभूमि । आव० २५५ ।

गोभक्त-गोभक्त छगणादि । आव० ६१ ।

गोभक्तकलदय- । नि० बृ० द्वि० ६१ आ ।

गोभूमो-सदा गावश्चरति यत्र तेन गोभूमि । आव० २११ ।

गोमडल-गोवर्ग । वृ० प्र० १५७ आ ।

गोमए-गोमय-छगणम् । भग० २१३ ।

गोमड-गोमृत-मृतगोदेह । जीवा० १०६ ।

गोमय-गोकरितो गोमय । नि० बृ० प्र० २६५ आ ।

गोमयकीडगो-गोमयकीटक-चतुरिन्द्रियजन्तुविशेष ।
जीवा० ३२ ।

गोमयकीडा-चतुरिन्द्रियजन्तुविशेष । प्रज्ञा० ४२ ।

गोमाणसिखा-गोमानस्य-शय्यारूपा स्थानविशेष ।
ज० प्र० ३२६ ।

गोड—गोड—चिलातदेशनिवासीम्लेच्छविशेष । प्रश्न० १४ ।
गोडु—गौत्य—गौत्यरसोपेत मधुररसोपेतमितियावत् । भग०
७४८ ।

गोण—बलीवर्द । वृ० प्र० २४७ आ । ओष० ६७ ।
आव० २२६ । गोण—गुणनिष्पन्नम् । प्रश्न० ६ । गोणा—
गाव । ज० प्र० १२४ । प्रश्न० ७ । गोण—गौ ।
प्रज्ञा० २५२ । गौ । ओष० २०१ । नि० चू० प्र०
२ अ । गव । आव० १६०, ८२६ ।

गोणपोतलओ—गोपेत । आव० १६८ ।

गोणपोयए—गोणपोतकौ—गोपुत्रकौ । उपा० ४६ ।

गोणलक्खण— । ज्ञाता० ३८ ।

गोणसं—गोनस—सर्पजातिविशेषम् । व्य० प्र० २३ अ ।

गोणस—गोणस—निष्कणाहिविशेष । प्रश्न० ७ ।

गोणसखइयं—गोनसभक्षितम् । आव० ७६४ ।

गोणसहा—गोषरेक । उत्त० ६६६ ।

गोणसा—मुकुली—अहिभेदविशेष । प्रज्ञा० ४६ ।

गोणा—बलीवर्दा । उत्त० ५४८ । गोणा—द्विखुरचतुष्पद-
विशेष । जीवा० ३८ । प्रज्ञा० ४५ । गाव । प्रश्न०
३८ ।

गोणार्ह—गवादीनि । ओष० १४२ ।

गोणादिचमढणा—बलीवर्दादिपादप्रहारदि । ओष० ८१ ।

गोणी—गौ । विशे० ६१८ । आव० ६६ ।

गोणं—गुणादागत गोण, व्युत्पत्तिनिमित्त द्रव्यादिरूप गुण-
मधिकृत्य यद्वस्तुनि प्रवृत्त नाम तद् गोणनाम ।
पिण्ड० ४ । गुणनिष्पन्नम् । वृ० तृ० २४८ अ ।

गोणनाम—गुणनिष्पन्न गोण तच्च तन्नाम च गोणनाम ।
आचा० १६६ ।

गोतम—भक्तिकर्तव्यताया दृष्टान्त । व्य० द्वि० १७२ आ ।

गोतमगोत्ते—गीतमगोत्रम् । सूर्य० १५० ।

गोतमा—गोतमस्यापत्यानि गीतमा क्षत्रियादय । ठाणा०
३६० । गीतम—प्रथमो गणघर । अनुत्त० ३ । ज्ञाता०
११४ । लघुतराक्षमालाचर्चितविचित्रपादपतनादिशिक्षा-
कलापवद्वेषभकोपायत कर्णभिक्षाग्राही । ज्ञाता० १६५ ।

गोतिर्त्थं—गोतीर्थ—तडागादिष्विव प्रवेशमार्गरूपो नीचो
नीचतरो भूदेश । जीवा० ३०८ । क्रमेण नीचो नीच-

तर प्रवेशमार्ग । जीवा० ३२३ । प्रज्ञा० ४१३ । गवा-
तीर्थ—तडागादाववतारमार्गो गोतीर्थ, ततो गोतीर्थमिव
गोतीर्थ—अवतारवतीभूमि । ठाणा० ४८० ।

गोतिर्त्थसंठाणसठिए—गोतीर्थसंस्थानसंस्थित—क्रमेण नी-
चैर्नीचैस्तरमुद्वेष्टस्य भावात् । जीवा० ३२५ ।

गोतिपाला—गुल्मिका । ओष० २२३ ।

गोत्त—गूयते—शब्दधत्ते उच्चावचै शब्दार्थं तद् गोत्र—उच्च-
नीचकुलोत्पत्तिलक्षण पर्यायविशेष, तद्विपाकवेद्य
कर्माणि गोत्रम्, यद्वा कर्मणोऽपादानविवक्षा गूयते शब्दधत्ते
उच्चावचै शब्दैरात्मा यस्मात् कर्मण उदयाद् गोत्रम् ।

प्रज्ञा० ४५४ । प्रकाशकाद्यपुरुषाभिधानस्तदपत्यसन्तानो,
गोत्रम् । ज० प्र० ५०० । सञ्ज्ञा । आव० २७६ ।
अभिधानम्, कर्मविशेष । ठाणा० ४५५ । गा—वाच

त्रायते—अर्थाविसादनत पालयतीति, समस्तागमाधार-
भूत । सूत्र० २३५ । गोत्रशब्दो नामपर्याय । उत्त०
१८१ । गीतमगोत्रादि । ज्ञाता० २२० । प्रकाशकाद्य-

पुरुषाभिधानतस्तदपत्यसन्तानो गोत्रम् । सूर्य० १५० ।
गोत्र—सञ्ज्ञा । विशे० ८७४ ।

गोत्ता—इतराणि त्वितराणि नामानि । ठाणा० ३८६ ।
तथाविधैर्कैकपुरुषप्रभवा मनुष्यसन्ताना उत्तरगोत्रापेक्षया ।
ठाणा० ३६० ।

गोत्तासए—गोत्रासक—हस्तिनापुरे भीमकूटग्राहिदारक ।
विपा० ५० ।

गोत्थुभ—गोत्थुभ—लवणसमुद्रमध्ये पूर्वस्यां दिशि नागराजा-
वासपर्वत । भग० १४४ ।

गोत्थुभस्ति—कोत्थुभाभिधानो यो मणिविशेष । सम०
१५८ ।

गोथूमा—गोत्थूपा—दक्षिणपश्चिमरतिकरपर्वतस्यापरस्याशक्र-
देवेन्द्रस्य नवमिकाऽग्रमहिष्या राजधानी । ठाणा० २३१ ।
जीवा० ३६५ । पूर्वदिग्भाव्यञ्जनपर्वतस्य अपरस्या दिशि
पुष्करिणीविशेष । जीवा० ३६४ । पाश्चात्याञ्जनपर्वत-
स्थ पाश्चात्याया पुष्करिणीविशेष । ठाणा० २३० ।

गोथूमे—गोत्थुभ—प्राच्या लवणसमुद्रमध्यवर्तिनो वेलन्धर-
नागराजनिवासभूतपर्वतस्य पौरस्त्याच्चरमान्तादपसुत्य
वडवामुखस्य महापातालकलशस्य पाश्चात्यश्चरमान्तो येन

व्यवधानेन भवति । सम० ७१ । वेलन्धरनागराजस्य
आवासपर्वत । देवविशेष । ठाणा० २२६ । श्रेयास-
नाथस्य प्रथम शिष्य । सम० १५२ ।

गोशूभो-गोस्तूप-भुजगेन्द्रस्यावासपर्वत । जीवा० ३११ ।
प्रथमो वेलन्धरनागराज, भुजगेन्द्रो भुजगराज । जीवा०
३११ ।

गोदत्ता-ब्रह्मदत्तस्याष्टाग्रमहिषीणां मध्ये द्वितीया । उक्त०
३७६ ।

गोदासे-गणविशेष । ठाणा० ४५१ ।

गोदुह-गोदोहिका । ठाणा० २६६ ।

गोदोहिका-गोर्दोहन गोदोहिका । ठाणा० ३०२ ।

गोदोहिकासन-आसनविशेष । उक्त० ६०७ ।

गोदोहिया-गोदोहिका । आव० २२७ ।

गोदोहियाए- । आचा० ४२४ ।

गोदोही-गोदोहिका । आव० ६४८ ।

गोधमो-अनाचार । नि० बृ० प्र० ११३ आ ।

गोध-अलस । उक्त० २६२ । व्यवहारी । दश० ५६ ।

गोधण-गोधन-गवादिद्रव्यम् । आव० ८२५ ।

गोध्या-गोधा । प्रश्न० ८ । स्लेच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।

गोधिका-वाद्यविशेष । ठाणा० ३६५ ।

गोधूमजतश-गोधूमयन्त्रकम् । उक्त० २२३ ।

गोधूमो-गोधूम-धान्यविशेष । आव० ८५५ ।

गोधेरक-गोणसहा । उक्त० ६६६ ।

गोनिषद्धिका-यस्या तु गोरिवोपवेशन सा । ठाणा०
२६६ । उपवेशनविशेष । वृ० वृ० २०० अ ।

गोपालओ-गोपालक-अज्ञातोषाहरणे प्रद्योतलपुपुत्र ।
आव० ६६६ ।

गोपालगिरि-गिरिविशेष । ज० प्र० १६८ । भग०
३०७ ।

गोपालघट- । उक्त० ५५६ ।

गोपुच्छसठाणसठिया-गोपुच्छस्येव सत्यान गोपुच्छस-
स्यान तेन सस्थिता गोपुच्छसस्यानसस्थिता-ऊर्ध्वीकृत-
गोपुच्छाकारा । जीवा० १७८ ।

गोपुङ्गए-गोपृष्ठाद्यत्पतितम् । भग० ६८० ।

गोपुर-प्राकारद्वारम् । जीवा० २५८ । गोपुर-पुरद्वारम् ।

सूर्य० ६६ । औप० ३ । प्रश्न० ८ । जीवा० २६६ ।
प्रतोली । ज्ञाता० २२२ । प्रतोलीद्वाराणां परस्पर-
तोज्जतराणि । अनु० १५६ । गोभि पूर्यन्त इति गोपुराणि
प्रतोलीद्वाराणि । उक्त० ३११ ।

गोपुरसठिओ-गोपुरसस्थित । जीवा० २७६ ।

गोपुरसठिया-गोपुरस्येव-पुरद्वारस्येव सस्थित सत्यान
यस्या सा गोपुरसस्थिता । सूर्य० ६६ ।

गोपेन्द्रवाचक-द्रव्यानुयोगे परपक्षनिवर्तक । दश० ५३ ।

गोप्पत-गोप्पद-तत्कल्प देशविरत्नादिकमल्पतमम् । ठाणा०
२७६ ।

गोप्पहेलिया-गोप्रहेल्या । आचा० ४११ ।

गोफण-गोफण-प्रस्तरप्रक्षेपकोदवरकगुम्पित शस्त्रविशेष ।
आव० ६१३ ।

गोफणा-चम्मदवरगमया । नि० बृ० प्र० १०५ आ ।
चर्मदवरकमयी । वृ० वृ० ६८ अ ।

गोवर-गोमय । वृ० प्र० २७० आ ।

गोबहुल-शरवणसन्निवेशे ब्राह्मणविशेष । भग० ६६० ।
गोबहुल-प्रचुरगोमात् शरवणसन्निवेशे ब्राह्मणविशेष ।
आव० १६६ ।

गोदवरगाम-गुर्वरग्राम-मगधाविषये ग्राम । आव० ३५५ ।
गोवरग्राम-ग्रामविशेष । आव० २१२ । वद्दिरिसगामा-
सन्न । वृ० वृ० २१७ आ । सन्निवेश, इन्द्राग्निवायु-
भृतिगणधराणां जन्मभूमि । आव० २५५ ।

गोभक्त-गोभक्त छगणादि । आव० ६१ ।

गोभक्तकलदय- । नि० बृ० द्वि० ६१ आ ।

गोभूमी-सदा गावश्चरति यत्र तेन गोभूमि । आव० २११ ।

गोमडल-गोवर्ग । वृ० प्र० १५७ आ ।

गोमए-गोमय-छगणम् । भग० २१३ ।

गोमड-गोमृत-मृतगोदेह । जीवा० १०६ ।

गोमय-गोकरिसो गोमय । नि० बृ० प्र० २६५ आ ।

गोमयकीडगो-गोमयकीटक-चतुरिन्द्रियजन्तुविशेष ।
जीवा० ३२ ।

गोमयकीडा-चतुरिन्द्रियजन्तुविशेष । प्रज्ञा० ४२ ।

गोमाणसिमा-गोमानस्य-शम्यारूपा स्यान्विशेषा ।
ज० प्र० ३२६ ।

गोमाणसिया-गोमानस्य शय्या । जीवा० २०४, ३५६ ।
 राज० ६२ । गोमानसिका शय्यारूपा-स्थानविशेषा ।
 जीवा० २३० ।
 गोमाणसीओ-शय्या । ज० प्र० ४६ ।
 गोमाणसी-गोमानुषी-शय्यारूपा । जीवा० ३६३ ।
 गोमायु.-शृगाल । प्रज्ञा० २५४ । आचा० १६७ ।
 गोमायुपुत्रो- । भग० ६५६ ।
 गोमिज्जए-गोमेज्जक-मणिभेद । प्रज्ञा० २७ । उत्त० ६८६ ।
 गोमिनि-गोमिनि-नानादेशापेक्षया गौरवकुत्सादिगर्भमा-
 मन्त्रणवचनम् । दशा० २१६ ।
 गोमिय-गोमिक-गोमाद् । प्रश्न० ३८ । गोम्मिक-
 गौलिक-गुप्तिपाल । प्रश्न० ५६ ।
 गोमिया-सुकिया । नि० चू० प्र० १४० अ । दडपा-
 सिया । नि० चू० १६४ अ । ठाणइल्ला । नि० चू०
 द्वि० ११ आ ।
 गोमुत्तिअदड्डु-गोमूत्रदग्ध-गोमूत्रसहित स्थानम् । ओष०
 ५४ ।
 गोमुत्तियवूहो-गोमूत्रिकाव्यूह-गोमूत्रिकाकारसैन्यविन्यास-
 विशेष । प्रश्न० ४७ ।
 गोमुत्तिया-गोचर्यामभिग्रहविशेष । नि० चू० तृ० १२
 अ । उत्त० ६०५ ।
 गोमुह-गोमुखनामा अन्तरद्वीप । प्रज्ञा० ५० । गोमुख
 अन्तरद्वीपविशेष । जीवा० १४४ ।
 गोमुहदीव-अन्तरद्वीपविशेष । ठाणा० २२६ ।
 गोमुहिए-गोमुखवदुर प्रच्छादकत्वेन कृतानि गोमुखितानि ।
 जाता० २३७ ।
 गोमुहो-गोमुखी-काहिला-यस्या मुखे गोशृङ्गादिवस्तु
 दीयत इति । अनु० १२६ । काहिला । ठाणा० ३६५ ।
 गोमूत्रिका-यस्या तु वामग्रहादक्षिणग्रहे दक्षिणग्रहाच्च
 वामग्रहे भिक्षा पर्यटति सा गोमूत्राकारत्वाद् गोचर-
 भूमिरपि । वृ० प्र० २५७ अ । प्रज्ञा० ४७३ ।
 गोमूत्रिकावन्धः-मुद्रिकावन्ध । ओष० १४५ ।
 गोमेज्ज-गोमेयक-रत्नविशेष । जीवा० २०४ ।
 गोमेज्जए-गोमेज्जक । जीवा० २३ । गोमेदक-पृथिवी

भेद । आचा० २६ ।
 गोमेयकं-रत्नविशेष । उत्त० ४५१ ।
 गोम्मिए-गौलिक-शुल्कपाल । वृ० द्वि० २२८ अ ।
 गोम्मिय-गुप्तिपालक । प्रश्न० ३७ ।
 गोम्मिया-वद्धस्थाना आरक्षका । वृ० द्वि० १०६ आ ।
 वद्धस्थाना मार्गरक्षका । वृ० द्वि० ८३ अ । गुल्मेन
 समुदायेन चरन्तीति गौलिकका स्थानरक्षपाल । वृ०
 द्वि० २६० अ० । गौलिकका ये राज्ञ पुरुषा स्थानक
 वद्ध्वा पत्न्यान् रक्षन्ति । वृ० द्वि० ८३ अ ।
 गोम्ही-कर्णशृगाली । अनु० २१४ । कणसियाली ।
 नि० चू० प्र० १६३ अ । श्रीन्द्रियजन्तुविशेष । प्रज्ञा०
 ४२ । जीवा० ३२ । कर्णसियालिया । प्रज्ञा० ४२ ।
 गोय-गास्त्रायत इति गोत्र-मौन वाक्सयम, जन्तूना जीवि-
 तम् । सूत्र० २४६ । गीयते-शब्दघटे उच्चावचै शब्दै
 कुलालादिव मृद्वव्यमत आत्मेति गोत्रम् । उत्त० ६४१ ।
 गुणनिष्पन्नम् । भग० ११५ । अन्वयिकम् । भग०
 ५६१ । गोत्र-गुणनिष्पन्न । निरय० ७ । गोत्र-अन्वय ।
 राज० १३ । सरीर । दशा० चू० ५६ । गोत्र-आन्व-
 यिकीसञ्ज्ञा । विपा० ४२ ।
 गोयस-प्रथमो गणवर । नि० चू० द्वि० ७७ अ । स्थविर
 विशेष । नि० चू० प्र० २०७ आ । गीतम-रोहीणि-
 गोत्रम् । ज० प्र० ५०० । गीतम-अन्तर्दृष्टानां
 प्रथमवर्गस्य प्रथममध्ययनम् । अन्त० १ । कुमारविशेष ।
 अन्त० २ । भक्तिवहुमाने तृतीयभङ्गे दृष्टान्तं । नि०
 चू० प्र० ८ अ । ह्रस्वोवलिवदंस्तेन गृहीतपादपतनादि-
 विचित्रशिक्षेण जनचित्ताक्षेपदक्षेण भिक्षामटन्ति ये ते
 गीतम । औप० ८६ । एपणासमितिदृष्टान्ते घिग्जातीय-
 अक्रकर । आव० ६१६ । प्रतीच्या दिशि लवणसमु-
 द्राधिपसुस्थितनामदेवावासभूतो द्वीपविशेष । प्रज्ञा०
 ११४ । गोत्रतिका गृहीतशिक्ष लघुकाय वृषभमुपादाय
 धान्याद्यर्थं प्रतिगृह्णमन्ति ते गीतमा । सूत्र० १५४ ।
 नि० चू० प्र० ३५२ आ ।
 गोयमकेसिज्जं-उत्तराध्ययनेषु त्रिशतममध्ययनम् । सम०
 ६४ ।
 गोयमदीव-गीतमद्वीप-द्वीपविशेष । सम० ७६ ।

गोयमसामी-गोतमस्वामी, प्रथमो गणधर, । आव० ६५ ।
 ज्ञाता० १७०, १७१, १७८, २२६ । अन्त० २२ ।
 गोघर-गोघर-मिक्षाग्रहणविधिलक्षण । सम० १०७ ।
 नदी० २१० । भिक्षाटनम् । ज्ञाता० ६१ । गोघर-
 भिक्षाटनम् । भग० १२२ । गोरिव चरण गोघर ।
 उत्त० ११६ । गोरिव चरण गोघर-उत्तमाधममध्यम
 कुलेश्वरस्तद्धिष्टस्य भिक्षाटनम् । दश० १६३ ।
 गोघरगपविहो-गोरिव चरण गोघरस्तस्याग्र-प्रधान
 तस्मिन् प्रविष्ट गोघराग्रप्रविष्ट । उत्त० ११६ ।
 गोघरचरिया-गोघरण गोघर चरण-चर्या गोघर इव
 चर्या गोघरचर्या-भिक्षाचर्या । आव० ५७५ ।
 गोघरतिअ-गोघरनिक-त्रिकालभिक्षाटनम् । आव० ६५ ।
 गोघरिया-गोघरचर्या । नि० ब्र० प्र० ६ अ ।
 गोघावरी-गोघावरी-नदीविशेष । व्य० प्र० १६३ अ ।
 गोघवरा-एकधुरचतुष्पदविशेष । प्रज्ञा० ४५ ।
 गोघुरो-गोघुर-एकधुरचतुष्पद । जीवा० ३८ ।
 गोघ-गोघ-अशुभाध्यवसायविशेष । प्रज्ञा० ६२ ।
 ऊर्ध्वाधस्तिर्यग्गमनस्वभाव । ठाणा० ४३४ ।
 गोघ-गोघ-गोमत्तादि । आव० ६१ । गोघ ।
 आव० ३४३ । सूत्र० २६३ ।
 गोघकुड-गोघकुण्ड । आव० ६४१ ।
 गोघदवो-गोघद्व-दध्यादिपानकम् । पिण्ड० १५० ।
 गोघधोवण-गोघधोवनम् । आव० ६२४ ।
 गोघहृत्ति-गोघहृत्-कल्होटक । आचा० ३६१ ।
 गोघहृत्-गोघहृत्-कल्होट । दश० २१७ । कल्होटक ।
 वृ० द्वि० १३८ आ ।
 गोघहृत्तितो पासातो । नि० ब्र० द्वि० ६६ आ ।
 गोघा-नदीपाषाणशृङ्गिका । वृ० वृ० १६२ आ । गोघमा ।
 नि० ब्र० वृ० ३७ आ ।
 गोघी-गोघी-कृष्णवासुदेवस्य राज्ञी । अन्त० १८ । अन्त-
 कृष्णाना पञ्चमवर्गस्य द्वितीयमध्ययनम् । अन्त० १५ ।
 चत्वारिमहाविद्याया प्रथमा । आव० १४४ । बलकोट-
 ज्येष्ठभार्य । उत्त० ३५४ ।
 गोघीपाडलगोघी-गोघी या पाटला पुष्पजातिविशेषस्तद्वत्
 गोघास्ते गोघीपाटलागोघी । ज्ञाता० २३१ ।

(अल्प० ४८)

गोघ- । नि० ब्र० प्र० २२६ आ ।
 गोघ-गो । आव० १८६ ।
 गोघे-गोघूम । वृ० द्वि० १२६ आ ।
 गोघ-देशान्तरेज्जज्ञासूचक । आचा० ३८८ । गोघ-
 तत्तद्देशप्रसिद्धितो नैष्ठुर्यादिवाचकोऽयं शब्द आ वा ।
 दश० २१५ । साधोरूपमानम् । दश० १६ । गोले-नाना-
 देशापेक्षया गोरवकुलितदिगर्ममान्त्रणवचनमिदम् । दश०
 २१६ । ज्ञाता० १६७ । वृत्तपिण्ड । ठाणा० २७२ ।
 गोलक-वर्तुल पाषाणादिमय । अनुत्त० १४
 गोलगो-गोलक-जन्तुमयो वर्तुलाकार । आव० ४१६ ।
 आव० ४२२ ।
 गोलछाया-गोलमात्रस्य छाया गोलच्छाया । सूर्य० ६५ ।
 गोलपुञ्जछाया-गोलाना पुञ्जो गोलपुञ्जो गोलोत्कर
 इत्यर्थ, तस्य छाया गोलपुञ्जछाया । सूर्य० ६५ ।
 गोलय-गोलक-वृत्तोपल । ज० प्र० ३२६ । पिण्डक ।
 उत्त० ५३० ।
 गोलव्यायण-गोलव्यायन-अनुराधागोत्रम् । ज० प्र०
 ५०० ।
 गोलव्यायणसगोले- । सूर्य० १५० ।
 गोलागूल-गोलागूल-वानर । भग० ५८२ ।
 गोलाकारे-गोलाकार-वृत्ता । सूर्य० २६७ ।
 गोलावलिछाया-गोलनामावलिर्गोलावलिस्तस्या छाया
 गोलावलिछाया । सूर्य० ६५ ।
 गोलिका-भण्डिका । ठाणा० ४१६ ।
 गोलिकातणा- । ठाणा० ३६० ।
 गोलिगि-महियविक्रया । नि० ब्र० वृ० ४५ अ ।
 गोलियघणुय-गोलिकधनु । उत्त० २४५ ।
 गोलिया-गोलिका-गन्धप्रधाना शाला । व्य० द्वि० २४८
 आ । मथितविक्रायका । वृ० द्वि० १५४ आ ।
 गोलियालिंग-अग्नेराश्रयविशेष । जीवा० १२३ ।
 गोलोममेत्तो-अहस्तप्राप्या-गोलोममात्रा । नि० ब्र० प्र०
 ३५४ अ ।
 गोलोमा-दीन्द्रियजन्तुविशेष । जीवा० ३१ । प्रज्ञा० ४१ ।
 गोल्लविसओ-गोल्लविषय-गोल्लदेश । आव० ४३३ ।
 गोडविषय-गोडदेश । आव० ८३० ।

(३७७)

गोत्ता- । ठाणा० ३६० ।
 गोल्हाफलं-बिम्बफलम् । प्रश्न० ८१ । जीवा० २७२ ।
 गोवगो-गोप । आव० ३६० ।
 गोवर्ग-गोरूपाणि । ठाणा० ५०२ ।
 गोवच्छय-गोवत्स । उत्त० ३०३ ।
 गोवती-गोपति-गवेन्द्र । ज्ञाता० १६१ ।
 गोवतीते-गोवतिक-गोश्रयानुकारी । ज्ञात० १६५ ।
 गोवर्ल-गोवर्लायन-पूर्वाफाल्गुन्या गोत्रम् । ज० प्र० ५०० ।
 गोवर्लायनसगोस्ते-पूर्वाफाल्गुनीनक्षत्रस्य गोत्रम् । सूर्य० १५० । ज० प्र० ५०० ।
 गोवाटादि-कर्म । ठाणा० २१६ ।
 गोवालो-यो गा पालयति गोपाल । उत्त० ४६५ ।
 गोपाल । आव० ४१८ ।
 गोवलकंचु-गोवालकञ्चुकम् । वृ० द्वि० १०६ अ ।
 गोवालकंचुगो-गोवालकञ्चुक । वृ० द्वि० २१७ अ ।
 गोवालगमाया-गोपालकमाता शिवा, शृगालिनी । आव० ६७५ ।
 गोवालवुयं- । नि० ब्रू० प्र० २१२ आ ।
 गोवाला-गोपाला-राजा । नदी० १५१ ।
 गोवालियाओ- । ज्ञाता० २०४ ।
 गोवालो-गोपाली-सवरोदाहरणे श्रीपार्श्वस्वामिसाध्वी ।
 आव० ७१४ । वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
 गोविद-गोविन्द । आव० ७१३ । भिक्षुविशेष । नि० ब्रू० द्वि० ३६ अ । श्रावकविशेष । व्य० द्वि० १७६ अ ।
 गोविददत्त-गोपेन्द्रदत्त-सद्व्यवहारकाचार्य । तगराया-
 माचार्यस्याष्टम शिष्य । व्य० प्र० २५६ अ ।
 गोविदनिज्जुत्ति-हेतुगालभेद । वृ० वृ० १४२ अ ।
 गोविदवायगो-मिच्छादिद्वी त्रैते उक्तो पञ्चा समस्त-
 पठितस्तस्य सम्म आरुहस्त मूल । नि० ब्रू० वृ० १२६ अ ।
 नि० ब्रू० वृ० ८३ अ । गोविन्दवाचक-मूलप्रायश्चित्ते
 दृष्टान्त । व्य० प्र० १०३ आ । वाचकविशेष । नि० ब्रू० प्र० २६३ आ ।
 गोविही- । ठाणा० ४६८ ।
 गोवृष-त्रलीवर्दविशेष । वृ० प्र० २१३ अ ।
 गोव्रतिका-गोचर्यानुकारिण । अनु० २५ ।

गोशालः-आजीविकमतप्रवर्तक । नदी० २३६ ।
 गोशालकः-जिनोपसर्गकारीनिह्व । विपा० ६४ । सूत्र० ३८६ । ज्ञाता० १६२ । उत्त० ४७ ।
 गोशीर्ष-चन्दनविशेष । सम० १३८ ।
 गोशीर्षचन्दनं-चन्दनविशेष । ज्ञाता० १२८ ।
 गोसंखी-गोशङ्खी-कौटुम्बिक आभीराणामधिपति । आव० २१२ ।
 गोसखो(स)डी-उज्जुहिगा । नि० ब्रू० द्वि० ७१ अ ।
 गोसंधिओ-गोसन्धिक-गोष्ठाधिप । आव० ८६३ ।
 गोस-गोप-प्रत्यूष । आव० ७८१ । प्रात । व्य० प्र० २३६ ।
 गोसाल-मङ्गलिपुत्र । भग० ६५६, ६६० । आव० १६६ ।
 गोसालसिस्ता-आजीवगा । नि० ब्रू० द्वि० ६८ अ ।
 गोसाला-गोणादि जत्य चिट्ठति सा गोसाला । नि० ब्रू० प्र० २६५ अ ।
 गोसीस-गोशीर्ष-उत्तमचन्दनविशेष । प्रश्न० १३५ ।
 चन्दनविशेष । जीवा० २२७ । गोशीर्षनामकचन्दनम् ।
 प्रज्ञा० ८६ ।
 गोसीसचंदणं-गोशीर्षचन्दनम् । आव० ११६ ।
 गोसीसावलिंसठितै-गोक्षीर्षावलिंसस्थित-गो क्षीर्ष गो-
 क्षीर्ष तस्यावली-तत्पुत्रलाना दीर्घरूपा श्रेणि तत्तम सत्या-
 नम् । सूर्य० १२६ ।
 गोसे-प्रात । व्य० प्र० २३५ । उदियमादिच्चे ।
 नि० ब्रू० वृ० ७७ अ० ।
 गोसो-प्रत्यूष । आव० ३५१ ।
 गोस्तूपा-समुद्रमध्यवर्त्तिन पर्वतविशेषा । प्रश्न० ६६ ।
 गोष्ठानि-घोषा । ठाणा० ८८ ।
 गोष्ठामाहिल-मिथ्यादर्शनशाल्ये दृष्टान्त । आव० ५७६ ।
 स्वाग्रहस्त कश्चित् । सूत्र० २३३ । गोष्ठामाहिल ।
 आत्मा० २०६ ।
 गोह-राजपुरुष । उत्त० १७६ । गोघ-आरक्ष । आव० २६६, ३१६ । उत्त० १६२ । अघम । आव० ४१५ ।
 गोह-जार । ओघ० ४६ । दण्डिक-आरक्षक ।
 आव० ६६२ । कर्मकर । दश० १८१ । प्राह्न ।
 आव० ३०१ । उपपति । नदी० १४५ । गोघ ।

दश० ८६ ।

गोहा-गोधा । उत्त० ६६६ । गोधा-श्रुजपरिसर्पतिर्यग्-
योनिः । जीवा० ४० ।

गोहिवा-चर्मविनद्धवाद्यविशेष । दर्दरिकेत्यपरनाम्ना प्र-
सिद्धा । अनु० १२६ ।

गोहिका-भाण्डानां कक्षाहस्तगतातोद्यविशेष । आचा०
४१२ ।

गोहूम-गोघूम-धान्यविशेष । ज्ञाता० २३१ । दश०
१६३ । औषधिविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।

गोहे-गोधा-सरीसृपविशेष । भग० ३६५ । गोधा ।
आव० ६६ । व्यवहारी । दश० ५६ ।

गोहेहि- । नि० चू० प्र० ३४४ आ ।

गौतम-रागद्वेषादिसहभावविरहितो गणधरविशेष । उत्त०
२४१ । गौतमस्यापत्यम् ।

गौतमस्वामी-प्रथमगणधर । आचा० २१ ।

गौतमादि-सूत्रत आत्मागमवात् । आव० ५७ ।

गौरखर- । उत्त० २७० ।

गौरव-ऋद्धा नरेन्द्रादिपूज्याचार्यत्वादिलक्षणया । सम० ६ ।

गौरीपुत्रा-मिक्षाका । ज० प्र० १४२ ।

गौर्गलि-असञ्जातकिणस्कन्ध । आचा० ८७ ।

ग्रन्थ-ग्रन्थ-काव्य धर्मार्थकाममोक्षलक्षणपुरुषार्थनिबद्धं सस्कृ-
तप्राकृतापभ्रंशसंकीर्णभाषानिबद्धं, गद्यपद्यगेयचौर्णपदवद्ध
वा । ज० प्र० २५६ । विशेष० ४१६ ।

ग्रन्थविच्छेदविशेष.-वस्तु । नदी० २४१ ।

ग्रहगृहीत-उन्मत्त-दृष्ट । पिण्ड० १६३ ।

ग्रहणक-सूचकम् । उत्त० २४२ ।

ग्रहणकुल्पिकम्- । वृ० प्र० ६१ आ ।

ग्रहणवाक्यम्- । विशेष० ५६३ ।

ग्रहणशिक्षा-प्रथमा शिक्षा । नदी० २१० । ग्रहणाम्यास ।
आव० ८३३ । वृ० प्र० ६४ ।

ग्रहणा-शिक्षा आसेवनात्मिका । उत्त० २८२ ।

ग्रहणावग्रहे- । आचा० ४०२ ।

ग्रहदण्डा-दण्डाकारव्यवस्थिता ग्रहा-ग्रहदण्डा ते चान-
र्थोपनिपातहेतुतया प्रतिषेध्या न स्वरूपत । जीवा० २८२ ।

ग्रहगजितानि-ग्रहचारहेतुकानि गजितानि, इमानि स्व-

रूपतोऽपि प्रतिषेध्यानि । जी० २८२ ।

ग्रहापसव्य- । जीवा० २८२ ।

ग्रहोपराग- । उत्त० २२६ ।

ग्रामकूट-ग्रामे महत्तर । नि० चू० प्र० १७६ आ ।

ग्रामणी-आधाकर्मपरिहरणे वणिग् । पिण्ड० ७२ ।

ग्रामभोगिक-ग्रामनगरपति । ओष० ४६ । ठक्कुर ।
आव० २३८ ।

ग्रामरक्ष-त्रिकचत्वारिादिव्यवस्थित शक्तिकुन्तादिहस्ता उप-
चरन्ति । आचा० ३०८ ।

ग्रामेण-जनसमूहेन । सम० ५३ ।

ग्रामेयक-ग्राम्य । नदी० १४६ ।

ग्राह-अभिलाप । आव० ८१४ ।

ग्राहणाकुशल-यो बह्वीभिर्गुक्तिभिः शिष्याद् बोधयति,
व्याख्याप्रायोग्य सूरि । आचा० ३ ।

ग्राह्यावाक्य-सर्वत्रास्त्रलिताज्ञ, व्याख्याप्रायोग्य सूरि ।
आचा० २ ।

ग्रीवा-लोकपुरुषस्य त्रयोदशरज्जूपरिवर्त्तिप्रदेश । उत्त०
७०२ । कोटा । प्रश्न० ५६ । आचा० ३८ ।

ग्रीवाग्रह-ग्रीवाग्रहण-प्रतिमत्लेनापरममस्य गलग्रहणम् ।
वि० १३० ।

ग्रैवेयकाणि-लोकपुरुषग्रीवास्थाने भवानि विमानानि ।
आव० ४० ।

घ

घघसालगिहे-घङ्गशालागृहे । पिण्ड० १०५ ।

घघशाला-शालाविशेष । आचा० ३०६, ४०२ । सम०
३८ । घङ्गशाला-अनाथमण्डपम् । ओष० २०० ।

घृहच्छाला । आव० ६५४ । घट्टन धर्मकथन वा तत्रा-
व्यतिरिक्ता बहुकार्पटिकासेविता वसतिर्घघशाला । व्य०
द्वि० २५ अ ।

घचनधोलना-न्यायविशेष । विशेष० ५३७ ।

घटा-पिवेत् (ग०)

घटलोह-घटालोह-यस्मिन्नेव दिने यत्र लोहे घटाकृता
तल्लोह तस्मिन्नेव दिने विनष्टम् । व्य० द्वि० २०२ अ ।

घटा-सियालो । वृ० प्र० ११६ अ । किङ्किण्यपेक्षया

किञ्चिन्महत्यो घण्टा । जीवा० १८१ । ज० प्र० २३ ।
 घटाजालं-किञ्चिन्महत्यो घण्टा तज्जालम् ।
 जीवा० १८१ ।
 घटापासगा-घण्टापार्श्व-घण्टकदेशविशेष । ज० प्र० ४३ ।
 घंटापासो-घण्टापार्श्व । जीवा० २०७ ।
 घटि- । नि० चू० द्वि० ६४ आ ।
 घटिआ-घण्टिका-घण्टावादका । ज० प्र० १८२ ।
 घण्टिका-घर्षिका । ज० प्र० १०६ ।
 घटिकयक्ष-कुलदेवता । वृ० प्र० २१५ अ ।
 घटिकरग-स्थाल । नि० चू० द्वि० ६१ अ ।
 घटिया-घण्टिका । प्रश्न० १५६ । भूषणविधिविशेष ।
 जीवा० २६६ । क्षुद्रघण्टा । ज० प्र० ५२६ ।
 घटियाजाल-घण्टिकाजाल किञ्चिन्महत् । भग० ४७८ ।
 घतु-घातुक-हननशील इति । उक्त० ४३६ ।
 घसण-चन्दनस्यैव घर्षणम् । आब० २७३ । विशेष० ८४३ ।
 घंसिका-अनुरङ्गा यानविशेष । वृ० द्वि० १२५ आ ।
 घसिस्ता-घट्टा । आब० ८३१ ।
 घसियगा-घर्षितकाश्चन्दनमिव हृपदि । औप० ८७ ।
 घओदए-घृतोदक-बादर अष्कायिकविशेष । प्रज्ञा० २८ ।
 घटं- । आब० २८० ।
 घटकः-भाजनविधिविशेष । जीवा० २६६ ।
 घटकारः-स्वविज्ञानप्रकर्षप्राप्त । नदी० १६५ ।
 घटखर्पर-कपाल । आब० ३११ ।
 घटना-अप्राप्तार्ता समययोगानां प्राप्तये घटना । भग० ४८४ ।
 घटाभोज्यं-महत्तरानुमहत्तरादिर्वहिरावासित । व्य० द्वि० ३६२ अ ।
 घटिकालय- । ठाणा० १२२ ।
 घटिकालयादीनि-वेष्टितसम्पत्तिविज्ञाङ्गा दुःखमाकृष्यमा-
 णा-वर्हिनिष्कामन्ति जन्तव । उक्त० २४७ ।
 घटिज्जताण- । राज० ५२ ।
 घट्टइ-सर्वदिक्षु चलति, पदार्थान्तर वा स्पृशति । भग० १८३ । घट्टे-परस्पर सघट्टमानोति । जीवा० ३०७ ।
 घट्टए-लिप्तपात्रमसृणताकारक पाषाण । वृ० द्वि० २५३ अ ।

घट्टग-घट्टक येन पाषाणकेन पात्र नवलेप मसृण क्लियते ।
 ओघ० १४४ । पाषाणक-येन पात्रक लेपिन सद् घृष्यते ।
 ओघ० १३० । घट्टक । ठाणा० ३३६ ।
 घट्टगरइत-घट्टकेन रचित-मसृणित-घट्टम् । ओघ० १४५ ।
 घट्टण-घट्टन सञ्जागति । प्रज्ञा० ३२६ । आब० ७६१ ।
 चालकम् । दश० १५२ । पिण्ड० १७१ । चलनम् ।
 ओघ० १३६ । आहननम् । ओघ० ५२ । घट्टन-
 मिश्रचालनम् । दश० २२८ । मजातीत्यादिना चाल-
 नम् । दश० १५४ । घट्टनानि-जालादीनि चलनानि ।
 ओघ० १८१ । आब० ५४० ।
 घट्टणता- । ठाणा० २८० ।
 घट्टणया-वक्त्रगते प्रथमो भेद । घट्टनता । प्रज्ञा० ३२८ ।
 घट्टनता-अक्षिण रज प्रविष्ट मदिस्वा दुःखयितुमारब्धम्,
 स्वयमेवाक्षिण गले वा किञ्चित्ता लुकादि उत्थित घट्टयति ।
 आब० ४०५ ।
 घट्टणा-घट्टना-चलनम् । ओघ० २२ ।
 घट्टनता-अक्षिणकादे । आब० २५५ ।
 घट्टना-कथयता । आब० २६३ ।
 घट्टयंतं-वस्त्वन्तर स्पृशन्तम् । ठाणा० ३८५ ।
 घट्टिओ-घट्टित-मुद्रित । दश० ६२ ।
 घट्टित-घट्टित-प्रेरित । प्रश्न० ५६ । सुष्ठुतर परित्ता-
 पित । वृ० तु० ८१ आ ।
 घट्टितघट्टन-घट्टितानि-सबद्धानि घट्टनानि जालादीनि चल-
 नानि यस्य स । आब० ५४०, ५४६ । ओघ० १८१ ।
 घट्टिय-घट्टित-सुविहितोपाय । धीवरादिकृत उपाय ।
 पिण्ड० १७१ । घट्टित-स्पष्ट । प्रश्न० ६० । परस्पर
 घर्षयुक्ता । ज० प्र० ३७ ।
 घट्टे-घट्टयति अङ्गुल्या मसृणानि करोति । ओघ० १४३ ।
 घट्टेइ-घट्टयति स्पृशति । ओघ० २११ । हस्तस्पर्शनेन
 घट्टयति । ज्ञाता० ६६ ।
 घट्टेउ-घट्टयित्वा-तिरस्कृत्य । ओघ० १६२ ।
 घट्टे-घट्ट पाषाणादिना उपरि धरिते । सूर्य० २६३ ।
 जीवा० १६० ।
 घट्टा-घट्टानीव घट्टानि तरलाणया पाषाणप्रतिमावत् ।
 सम० १३८ । प्रज्ञा० ८७ । घट्टा इव घट्टा तर-

शाणया पाषाणवत् । ज० प्र० २० । येषा-जङ्घे श्लेष्णी-
करणार्थं फेनादिना घृष्टे भवतस्तेष्वयवावयविनोरभेदो-
पचारात् घृष्टा । अनु० २६ । घृष्टा इव घृष्टा खर-
शाणया प्रतिमेव । औप० १० । घृष्टा-जङ्घासु दत्त-
फेनका । ओष० ५५ । घृष्टा । ठाणा० २३२ ।
घड-घटकार-कर्मजाया बुद्धी हृष्टान्त । नदी० १६५ ।
घटा-समुदायरचना । भग० २१५ ।
घडओ-घट । आव० ४२३ । घटक । आव० ५५६ ।
घडक-घटक । अनु० १५२ ।
घडण-घटन-अप्राप्तसमययोगप्राप्तये यत्न । प्रश्न० १०६ ।
घडण-घटक-लघुघट । ज० प्र० १०१ ।
घडणजयणपहाणी-घटन-समययोगविषय चेष्टन यत्न-
तत्रैवोपयुक्तत्वं तास्या प्रघात-प्रवर घटनयत्नप्रघात ।
उत्त० ४२२ ।
घडणा-घटना-परस्परादिघर्षणा । विशेष० ५३७ ।
घडदास-घटदास । आचा० ३८८ ।
घडदासी-घटदासी-जलवाहिनी । सूत्र० २४५ ।
घडभिगारो-घटमृङ्गार-जलपरिपूर्ण कलशमृङ्गार ।
औप० ६६ ।
घडमुख-घटमुख, घटकमुखमिव मुख तुच्छदशनच्छदत्वात् ।
भग० ३०८ ।
घडमुहपवत्तिए-घटमुखेनेव कलशब्दनेनेव प्रवत्ति-प्रेरित
घटमुखप्रवत्ति । सम० ८५ ।
घडा-गोष्ठी । वृ० द्वि० १८८ आ । गोष्ठी । नि० वृ०
प्र० १५६ आ । महत्तरानुमहत्तरादिगोष्ठीपुरुषसम्भावय-
लक्षणा । वृ० वृ० ६ आ । घटा-समुदाय । भग० ८३ ।
घडाविओ-योजित । आव० ६८८ ।
घडिगा-घटिका-मृन्मयकुल्लङ्घिना । सूत्र० ११८ ।
घडिगापोद्वत्- । नि० वृ० द्वि० ४१ आ ।
घडितव्य-घटितव्य-अप्राप्तेषु योग कार्य । ठाणा० ४४१ ।
घडिय-घटित-सयोगी जात । आव० ८२४ । कूपितम् ।
दश० ११५ ।
घडियनातो-घटितनाति-दृष्टाभाषित । व्य० द्वि० ८५ अ ।
घडियल्लय-घटित । आव० ४१० ।
घडियव्व-अप्राप्ताना समययोगाना प्राप्तये घटना कार्या ।

भग० ४८४ । अप्राप्तप्राप्तये घटना कार्या । जाता० ६० ।
घडीमत्तथ-घटीमात्रक-घटीसंस्थान मृन्मयभाजनविशेष ।
वृ० द्वि० २६ आ ।
घडेति-घटयन्ति सयोजयन्ति । ज० प्र० ३६४ ।
घडेमि-घटयामि । आव० ४२० ।
घणगुले-घनाङ्गुलम् । अनु० १७३ । प्रतरश्च सूच्या
गुणितो दैर्घ्येण विष्कम्भत पिण्डतश्च समसङ्ख्य घनाङ्गु-
लम् । अनु० १५८ ।
घण-अन्यान्वशाखाप्रशाखानुप्रवेशतो निविडा । जीवा०
१८७ । घन-वादित्रविशेष । ज० प्र० ४१२ । घनम् ।
आव० २०८, ८३८ । घन-कास्त्यतालादि । जीवा०
२६६ । निविडा । ओष० ३० । निश्छिद्रम् । जाता०
२ । घन-कसकादि । जीवा० २४७ । देवविमानविशेष ।
सम० ३७ । कोट्टगपुडगादिगघा । ति० वृ० वृ० १
अ । कट्टप । वृ० द्वि० १३८ अ । घन-यस्य राशेयो
वर्ग स तेन राशिना गुण्यते ततो घनो भवति । प्रज्ञा०
२७५ । निविडप्रदेशोपचय । सूर्य० २८६ । घनाकार
वादित्रम् । सूर्य० २६७ । व्यास । प्रज्ञा० ३६ । घन-
सङ्ख्यायन यथा द्वयोर्वनोऽष्टौ । ठाणा० ४६६ । घन-
बहुलतर । जीवा० २०७ । स्थानीभूतोदक पिण्डी-
भूतो वा । जीवा० ६१ । घन-काशयतालादिकम् ।
भग० २६७ । ज० प्र० १०२ । चतु पण्टिपहात्मक
तप घनतप । उत्त० ६०१ ।
घणकडियकडिच्छा-अन्योऽन्य शाखानुप्रवेशाद् बहुल-
निरन्तरच्छाय । भग० ६२८ ।
घणकडियकडिच्छाए-अन्योऽन्य शाखानुप्रवेशाद् बहुल
निरन्तरच्छाय । औप० ६ ।
घणकरण-घनकरण-यथायोग निघत्तिरूपतया निकाचना-
रूपतया वा व्यवस्थापनम् । पिण्ड० ४१ ।
घणकुड्डा-घनकुड्डा-पक्वेष्टकादिमयभित्तिका । वृ० प्र०
३१० आ ।
घणगणियभावणा-घनगणितभावना । जीवा० ३२५ ।
घणघणाइय-घनघनायित घणघणायितरूप । ज० प्र०
१४४ ।
घणदत्तदीवे-अन्तरद्वीपविशेष । ठाणा० २२६ ।

२०५ ।

घिसु-ग्रीष्मे । उक्तं १२३ ।

घिणा-घृणा-पापजुगुप्सालक्षणा । प्रश्न० ५ । आव० ३५१ ।

घिणीअणो-जीवदयालु । नि० चू० प्र० १२० अ ।

घोरोलिय-गृहकोकिलिका-गृहगोषिका । प्रश्न० ८ ।

घुंटक-गुल्फ । प्रश्न० ८० ।

घुटिउ-पीत्वा । त० ।

घुट्टति-पिबन्ति । नदी० ६३ ।

घुट्टग-घुट्टक-लेपितपात्रमसृकारक पाषाण । पिण्ड० ६ ।

घुण-काष्ठनिश्चितो जीवविशेष । आचा० ५५ ।

घुणकीटक-सचित्ताचित्तवनस्पतिशरीरेऽपि कीटविशेष । सूत्र० ३५७ ।

घुणक्खर-घुणाक्षर-न्यायविशेष । दश० १११ ।

घुणखइयं-घुणखादित-कोलावास । आव० ६५६ ।

घुणचुण्ण-घुणचूर्ण-अचित्तचूर्णम् । विशेष० ६६० ।

घुणाक्षरकरणं-न्यायविशेष । दश० १५८ ।

घुणित-घुणाण आवासो घुणित काष्ठमित्यर्थ । नि० चू० प्र० २५५ आ ।

घुरघुरायमाण-अन्तर्नदन्त-गलमध्ये रव कुर्वन्तम् । सम० ५२ ।

घुर्धुरं- । सूत्र० ३२१ ।

घुर्धुरक- । उक्तं ३१२ ।

घुर्धुरादि- । विपा० ५६ ।

घुलति-भ्राम्यति । उक्त० १५० ।

घुल्ला-घुल्लिका । जीवा० ३१ । घुल्ला-घुल्लिका द्वीन्द्रिय-जीवविशेष । प्रज्ञा० ४१ ।

घूमायमान- । ज्ञाता० १५२ ।

घूय-घूक-कौशिक । ज्ञाता० १३८ ।

घूरा-जङ्घा खलका वा । सूत्र० ३२४ ।

घूणितचेतस- । नदी० १५२ ।

घृत-स्निग्धस्पर्शपरिणता घृतादिवत् । प्रज्ञा० १० ।

घृतपूप-घृतनिष्पन्न पूप । आव० ४५८ ।

घृतपूर्ण-मुपक्ववस्तुविशेष । उक्त० ६१ । अशनम् । आव० ८११ ।

घृतवारका- । विशेष० ६३७ ।

घृतविक्रयी-

। नदी० १६५ ।

घृतोद-घृतवरद्वीपान्तर समुद्र । प्रज्ञा० ३०७ । घृत-रसास्वाद समुद्र । अनु० ६० ।

-

। आचा० ३६१ ।

घेन्चिओ-पिष्टित । आव० २०६ ।

घेच्छति-ग्रहीष्यति । आव० २३४ ।

घेत्थिहि-ग्रहीष्यति । आव० २६३ ।

घोच्छामो-गहिता स्म । आव० ६० ।

घोड-घोटक । ग० । घोटा ड(डि)गरा । व्य० द्वि० २३३ आ ।

घोडए-घोटक-अश्व । प्रज्ञा० २५२ ।

घोडओ-घोटक-सामान्योऽश्व । जीवा० २८२ ।

घोडगा-एकसुरचतुष्पदविशेष । प्रज्ञा० ४५ ।

घोडगो-घोटक-अश्व । आसुव्व विसमपाय गाय ठावित्ठाइ उस्सगे । आव० ७६८ । वलीवर्द । नि० चू० वृ० ३७ आ ।

घोडमादो-असल्लडीदोपविशेष । नि० चू० द्वि० ३२ अ ।

घोडयगोवो-घोटकग्रीव । आव० १७६ ।

घोडा-घोट्टा-चट्टा, जूअकारादिधुत्ता । नि० चू० प्र० २०७ आ । चट्टा । वृ० वृ० ६६ आ । वृ० प्र० ३११ अ । वृ० द्वि० ३० आ ।

घोडो-घोट-एकसुरचतुष्पदविशेष । जीवा० ३८ ।

घोण-नासा । प्रश्न० ८२ ।

घोणसो-सर्प । आव० ४२६ ।

घोणा-नासिका । ज० प्र० २३६ ।

घोर-घोर-अतिनिर्घृण, परीपहेन्द्रियादिरिपुगणविनाशमाश्रित्य निर्दय, आत्मनिरपेक्ष । भग० १२ । घोर-निर्घण परीपहेन्द्रियादिरिपुगणविनाशमधिकृत्य निर्दय, अन्यैर्दुर्नुचरो वा । सूर्य० ५ । घूर्णयतीति घोर-निरनुकम्प । उक्त० २१७ । प्राणसशयरूपम् । आचा० १६४ । आत्मनिरपेक्षम् । ठाणा० २३३ । घोर-हिंसा । भग० १७५ । रौद्रम् । दश० १६७ । घोरो-निर्घृण परिपहेन्द्रिकपायाख्याना रिपूणा विनाशे कर्तव्ये । अन्ये त्वात्मनिरपेक्ष घोरम् । ज्ञाता० ८ ।

घोरगत्त-घोरगात्रम् । उक्त० ३०३ ।

घोरगुणे-घोरा-अन्यैर्दुर्नुचरा गुणा ज्ञानादयो यस्य स ।
सूर्य० ४ । अन्यैर्दुर्नुचरा गुणा मूलगुणादयो यस्य स ।
भग० १२ ।

घोरतबस्सी-घोरतपस्वी-घोरस्तपोभिस्तपस्वी । भग०
१२ । सूर्य० ४ ।

घोरपरकक्रमी-घोरपराक्रम-कषायादिजय प्रति रौद्रसा-
मर्थ्य । उत्त० ३६५ ।

घोरबभचेरवासी-घोर-दाक्षिण अल्पसत्त्वैर्दुर्नुचरत्वाद्
ब्रह्मचर्यं यत्तत्र वस्तु शील यस्य स घोरब्रह्मचर्यवासी ।
सूर्य० ४ । भग० १२ ।

घोरमहाविसबाहो-घोरा-रौद्रा महाविषा-प्रधानविषयु-
क्ता । दष्ट्रा-आस्थो यस्य स घोरमहाविषदष्ट्र । आव०
५६६ ।

घोरविस-परम्परया पुनश्चसहस्रस्यापि हननसमर्थविषम् ।
भग० ६७२ ।

घोरव्वओ-घोरव्रत-धृतात्यन्तदुर्व्रमहाव्रत । उत्त० ३६५ ।

घोरा-क्षगिति जीवितक्षयकारिणी औदारिकवता, परि-
जीवितानपेक्षा वा । प्रश्न० १७ ।

घोरासम-घोराश्रम-गार्हस्थ्यम् । उत्त० ३१५ ।

घोलन-घोलन-अङ्गुष्ठकाङ्गुलिगुह्यहीतसञ्चाल्यमानयूकाया
इव । आव० २७३ । अङ्गुष्ठकाङ्गुलिगुह्यहीतसञ्चाल्य-
मानयूकाया इव घोलनम् । विशेष० ८४३ ।

घोलिओ-धूणित । आव० ३०३ ।

घोलित - । नदी० १६२ ।

घोलियया-घोलितका दधिघट इव पट इव वा । औप०
८७ ।

घोष- । ठाणा० २०५ ।

घोषविशुद्धिकरणता-उदात्तानुदात्तादिस्वरशुद्धिविधायि-
ता । उत्त० ३६ ।

घोषातकी-कटुकवल्लीविशेष । नदी० ७७ ।

घोस-नदितम् । ज्ञाता० १६१ । देवविमानविशेष ।
सम० १२, १७ । ज्ञाता० २५१ । गोउल । नि० चू०
द्वि० ७० आ । घोष-गोकुलम् उत्त० ६०५ । वृ० प्र०
१८१ आ । वृ० द्वि० १८३ अ । घोष-शब्द । उपा०
२५ । उदत्तादि । भग० १७ । घोष-अनुनाद । ज०

(अल्प० ४६)

प्र० ११७ । गोष्ठ । ठाणा० ८५ । घोष-दशमो
दक्षिणनिकायेन्द्र । भग० १५७ । जीवा० १७० । म्त्-
नितकुमाराणामधिपति । प्रज्ञा० ६४ । निनाद ।
जीवा० २०७ ।

घोसगसहो-घोषकशब्द । आव० ४२४ ।

घोसण-घोषण । आव० ११५ ।

घोसवई-घोषवती सेनाविशेष । आव० ५१४ ।

घोसवती-घोषवती-प्रद्योतराज्ञो वीणा । आव० ६७४ ।

घोससम-घोषा-उदासादयस्तैर्वीचनाचार्याभिहितघोषं मम-
घोषसमम् । अनु० १५ ।

घोसा-निनाद । ज० प्र० ५३ ।

घोसाइ-घोषा-गोष्ठानि । ठाणा० ८६ ।

घोसाडइ-वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

घोसाडए-घोषातकी । प्रज्ञा० ३६४ ।

घोसाडय-घोषातकम् । प्रज्ञा० ३७ ।

घोसाडिफल-घोषातकीफलम् । प्रज्ञा० ३६४ ।

घोसाडियाकुसुम-घोषातकीकुसुमम् । ज० प्र० ३४ ।
जीवा० १६१ ।

घोसेह-घोषयत-कुस्त । ज्ञाता० १०३ ।

घ्राण-घोष । ज० प्र० २३७ ।

च

चक्रमत-चङ्क्रममाण । ज्ञाता० २२१ ।

चक्रमण-चङ्क्रमण-गमनम् । आव० ५२६ ।

चक्रमणग-प्रचङ्क्रमणक-भ्रमणम् । ज्ञाता० ४१ ।

चक्रमणिया-चङ्क्रमणिका-गतागतादिका । आव० ५५८ ।

चक्रमणभूमि - । ओष० १२२ ।

चक्रमणिका- । ओष० १२२ ।

चगबेरे-चङ्गवेरा-काष्ठपात्री । दश० २१८ ।

चगिक-औदारिकम् । ओष० ६० ।

चगेरी-चङ्गेरी-प्रथितपुष्पसंश्लिखारूपा । प्रज्ञा० ५४२ ।

महतीकाष्ठपात्री बृहत्पट्टलिका वा । प्रश्न० ८ ।

चगोडए-नाणककोष्ठारम् । वृ० वृ० ६३ आ ।

चचरिक-भ्रमर । प्रज्ञा० ३६१ ।

चचलायमाण-चञ्चलायमान सीदामिनीयमान कान्ति-

(३८५)

घणदंता-घनदन्तनामा अन्तरद्वीप । प्रज्ञा० ५० ।
 घणदन्तो-घनदन्त-अन्तरद्वीपविशेष । जीवा० १४४ ।
 घणमुद्ग-जस्स मुद्गस्स घणसद्सारित्थो सद्दो सो घण-
 मुद्ग । नि० चू० द्वि० १७१ आ ।
 घणमुद्ग-मेघसदृशध्वनिर्मुंरज । ज० प्र० ६३ ।
 घणमुयगो-घनमृदङ्ग-घनसमानध्वनिर्यो मृदङ्ग । जीवा०
 २१७ । पटुना पुरुषेण प्रवादित घनसमानध्वनिर्यो
 मृदङ्ग । जीवा० १६२ ।
 घणवट्टे-सर्वत सम घनवृत्तम् । भग० ८६१ ।
 घणवाए-घनवात-घनपरिणामो वातो रत्नप्रभापृथि-
 व्याद्यधोवर्ती । जीवा० २६ । घनवातो-घनपरिणामो
 रत्नप्रभापृथिव्याद्यधोवर्ती । प्रज्ञा० ३०, ७७ ।
 घणवाय-घनवात-अत्यन्तघन पृथिव्याद्याधारतया व्य-
 वस्थित हिमपटलकल्प । आचा० ७४ ।
 घणवायवलय- । प्रज्ञा० ७७ ।
 घणवाया-रत्नप्रभाद्यधोवर्तिना घनोदधिना विमानाना
 वाऽऽवारा हिमपटलकल्पा वायवो घनवात । उत्त० ६६४ ।
 घणविज्जुया- । भग० ५०४ । ठाणा० ३६१ ।
 घणसत्ताणिया-घनसत्तानिका-घनतन्तुका । ओघ० ११८ ।
 घणसमद्दे-घनसम्मर्द-यत्र चन्द्र सूर्यो वा ग्रहस्य नक्षत्रस्य
 वा मध्ये गच्छति स योग । सूर्य० २३३ ।
 घणोदधिवलय-घनोदधिवलय-वलयकारघनोदधिरूप ।
 जीवा० ६५ ।
 घत्तह-यतध्वम् । त० ।
 घत्तामो-क्षिपाम-दिशो दिशि विकीर्णसैन्य कुर्म । ज०
 प्र० २३३ ।
 घत्तिय-प्रेरित । ओघ० १३७ ।
 घत्तिया-दूरमुत्सारिता । पठ० २८-६०६ ।
 घत्तिहामि-यतिष्ये । विपा० ८३ ।
 घत्तेह-प्रक्षिपत । ज० प्र० २४० ।
 घत्थं-गस्त-अभिभूतम् । आव० ५८८ ।
 घत्थे-गृहीता । पिण्ड० ४७ ।
 घत्थो-ग्रस्त । मर० ।
 घन-घनतप । उत्त० ६०१ । स्त्यानो हिमशिलावत् ।
 ठाणा० १७७ । वाचकशब्दविशेष । ठाणा० ६३ । हस्त-

तालक सालादि । आचा० ४१२ ।
 घनकडियकडच्छाए-कट सञ्जातोऽप्येति कटित-कटा-
 न्तरेणोपरि आवृत इत्यर्थं कटितश्चासी कटश्च कटितकट
 घना-निविडा कटितकटस्थेवाधो भूमौ छाया घनकटित-
 कच्छाय । जीवा० १८७ ।
 घनगुप्त-नामशिल्प । विशेष० ६२७ ।
 घनतप-षोडशपदात्मक प्रतर पदचतुष्टयात्मिकया श्रेण्या
 गुणितो-घनो भवति, आगत चतु षष्टि ६४ स्थापना
 तु पूर्विकैव नवर बाह्यतोऽपि पदचतुष्टयात्मकत्वं विशेष,
 एतदुपलक्षित तपो घनतप उच्यते । उत्त० ६०१ ।
 घनपरिमडल-चत्वारिंशत्प्रदेशावगाढ चत्वारिंशत्परमा-
 ण्वात्मक च, तत्र तस्या एव विंशतेरुपरि तथैवान्या विंश-
 तिरवस्थाप्यते । प्रज्ञा० १२ ।
 घनोदधि-घन-स्त्यानो हिमशिलावत् उदधि-जलनिचय
 स-चासी चेति घनोदधि । ठाणा० १७७ ।
 घनोपल-करक । प्रज्ञा० २८ ।
 घम्मपक्क-धर्मपक्कम् । विपा० ८० ।
 घम्मो-धर्म । आव० ३४६ ।
 घय-घृतवर-क्षीरोदसमुद्रानन्तर द्वीप । प्रज्ञा० ३०७ ।
 द्वीपविशेष । अनु० ६० । घृत-आज्यम् । दश० १८० ।
 घृतविक्रयी, कर्मजाया बुद्धौ हृष्टान्त । नदी० १६५ ।
 घयउरा-घृतपूर्णा । उत्त० २१० ।
 घयकुडो-घृतकुट-घृतकुम्भ । आव० ३१० ।
 घयणं-भाण्ड, औत्पत्तिकीबुद्धौ हृष्टान्त । नदी० १५३ ।
 घयणो-घृतान्न । आव० ४१६ । भाण्ड । वृ० प्र०
 २१३ ।
 घयपुण्णो-घृतपूर्णा । उत्त० २०६ ।
 घयमंडो-घृतमण्ड-घृतसार । जीवा० ३५४ ।
 घयमेहे-घृतवत् स्निग्धो मेघो घृतमेघ । ज० प्र० १७४ ।
 रो-घृतवर द्वीपविशेष, घृतोदकाव्यादियोगाद् घृत-
 वर्णदेवस्वामीकत्वाच्च द्वीप । जीवा० ३५४ ।
 घयविकिकणओ-घृतविक्रायक । आव० ४२७ ।
 घयविकिकणिया-घृतविक्रायिका । आव० १६७ ।
 घरतरं-घरतरा उपरेण जत घरतर । नि०चू०प्र० १८७ ।
 घर-गृहाणि सामान्यजनाना सामान्यानि वा । अनू०

१५६ । गृहम् । आव० ५८१, ८४५ । गृह-सामान्यम् ।
प्रश्न० ८ ।

घरओ-गृहम् । आव० ३६१ ।

घरकुटीए-बहिरवस्थित घनकादि, अथवा तत्कलहिका-
न्तर्गतकुट्या वा निवसति । आव० ५७ ।

घरकोइल-गृहगोधिका । पिण्ड० १०३ ।

घरलोइलओ-गृहकोकिल-गृहगोधा । आव० ३८६ ।

घरकोइलि-गृहकोकिलिका-घरोलिका । ओष० १२६ ।

घरकोइलिया-गृहकोइला । नि० चू० प्र० १८२ आ ।

गृहकोकिला-गृहगोधिका । आव० ७११ ।

घरकोइलो-गृहकोकिला । आव० ६४१ ।

घरघरओ-घरघरक-कण्ठाभरणविशेष । ज० ५२६ ।

घरचिडओ-चटक । नि० चू० द्वि० ३३ आ ।

घरछाइणिया-गृहच्छादनिका । उत्त० १४७ ।

घरछादणिया-गृहच्छादनिका । आव० ३४३ ।

घरजामाउ-गृहजामाता । ज्ञाता० २०१ ।

घरट्ट-घटी, यन्त्रविशेष । ओष० १६५ । भ्रमणकल्पम् ।
दश० ११४ ।

घरणी-गृहिणी । आव० २२४ ।

घरवइ-गृहाणा वृति । वृ० प्र० १८४ अ ।

घरवगडा-गृहवगडा-गृहवृत्तिपरिचय । वृ० प्र० ३०६ आ ।

घरसमुदाणिआ-गृहसमुदान-प्रतिग्रहम् । औष० १०६ ।

घरा-गृहाणि सामान्यत । ज० प्र० १०७ । गृहाणि-
प्रासादा । दश० १६३ । गृहाणि सामान्यजनानां
सामान्य वा । भग० २३८ ।

घरास-घरावासो । नि० चू० प्र० २०५ आ । गृहवास ।
वृ० द्वि० २०७ अ ।

घरोइला-गृजपरिसर्यविशेष । प्रज्ञा० ४६ ।

घरोलिका-गृहकोकिलिका । ओष० १२६ ।

घरोलिया-गृजपरिसर्यपतियंमोनिक । जीवा० ४० ।

घर्मा-आद्यभूमि । आव० ६०० ।

घल्लइ-क्षिपति । पञ्च० ६२-१२ ।

घसा-जत्य एगदेसे अवकममाणे सो पदेसो सब्को बलइ
सा । दश० चू० १०२ । शुषिरभूमि । दश० २०५ ।

घसिर-घसिता-बहुभक्षी । वृ० प्र० २४८ अ ।

घसिरो-बहुभक्षगो । ओष० ६८ । नि० चू० प्र० २०१
अ ।

घसो-भूराजि । जीवा० २८२ । स्थलादधस्तादवतरणम्
आचा० ३३८ ।

घाए-घात-गमनम् । सूर्य० ८, ४६ ।

घाओ-घातो-प्रहारा । ज्ञाता० ६६ । सपीडनम् ।
ओष० १३६ ।

घाड-घाट-मस्तकावयवविशेष । पुरुषादिवध । ज्ञाता०
१३८ ।

घाडामुह-घाटामुख-शिरोदेशविषय । भग० ३०८ ।

घाटामुख-कुटाटिकावदनम् । ज० प्र० १७० ।

घाडिए-मित्रम् । नि० चू० द्वि० ७८ अ ।

घाडिय-सहचारी । ज्ञाता० ८६ । मित्रम् । नि० चू०
द्वि० १२७ अ ।

घाण-तिलपीडनयन्त्रम् । पिण्ड० १७ । घ्राण-गन्ध ।
प्रज्ञा० ६०१ । घ्राणो-गन्धो गन्धोपलम्भक्रिया वा । गन्ध-
गुण । भग० ७१३ । घ्रायत इति घ्राणो-गन्धगुण ।
भग० ७५३ ।

घाणामाड-घ्राणमयात् । ठाणा० ३६६ ।

घाणिदिए-घ्राणेन्द्रियम् । प्रज्ञा० २६३ ।

घाणो- । औष० १६६ ।

घात-हन्यन्ते प्राणिन स्वकृतकर्मविपाकेन यस्मिन् घात-
नरक । सूत्र० १२८ ।

घातिकर्म-वेदनीयादिकर्म । प्रज्ञा० ५६५ ।

घातो-घात-देशतो घातनम् । प्रश्न० १३७ ।

घाय-घात्यन्ते-व्यापारान्ते नानाविध प्रकार्येस्मिन् प्राणिन
स घात-ससार । सूत्र० १६१ ।

घायए-घातक योज्येन घातयति । ज० प्र० १२३ ।

घायओ-घातक-योज्येन घातयति । जीवा० २८० ।

घायणा-घातना-प्राणवधस्य षष्ठ पर्याय । प्रश्न० ५ ।

वालतो-गृहीतभाण्डा । निरय० २५ ।

घास-प्रासम्-आहारम् । उत्त० ६०६ । घासम् । उत्त०
२६४ । घासा-बृहत्सो भूमिराजय । आचा० ४११ ।

ग्रस्यत इति घास-आहार । सूत्र० ४६ । औष० ३८ ।

घिसिसिखासे-ग्रीष्मकाले, शिशिरकाले, वर्षाकाले । ओष०

२०५ ।

घिसु-ग्रीष्मे । उत्त० १२३ ।

घिणा-घृणा-पापजुगुप्सालक्षणा । प्रश्न० ५ । आव० ३५१ ।

घिणीअण्णो-जीवदयालु । नि० चू० प्र० १२० अ ।

घीरोलिय-गृहकोकिलिका-गृहगोषिका । प्रश्न० ८ ।

घुटक-गुल्फ । प्रश्न० ८० ।

घुटिड-पीत्वा । त० ।

घुट्टति-पिबन्ति । नदी० ६३ ।

घुट्टग-घुट्टक-लेपितपात्रमसुकारक पाषाण । पिण्ड० ६ ।

घुण-काष्ठनिश्चितो जीवविशेष । आचा० ५५ ।

घुणकीटक-सचित्ताचित्तवनस्पतिशरीरेऽपि कीटकविशेष । सूत्र० ३५७ ।

घुणक्खर-घुणाक्षर-न्यायविशेष । दश० १११ ।

घुणखइय-घुणखादित-कोलावास । आव० ६५६ ।

घुणचुण्ण-घुणचूर्ण-अचित्तचूर्णम् । विशेषे ६६० ।

घुणाक्षरकरणं-न्यायविशेष । दश० १५८ ।

घुणित-घुणाण आवासो घुणित काष्ठमित्यर्थ । नि० चू० प्र० २५५ आ ।

घुरघुरायमाण-अन्तर्नदन्त-गलमध्ये रव कुर्वन्तम् । सम० ५२ ।

घुर्घुर- । सूत्र० ३२१ ।

घुर्घुरक- । उत्त० ३१२ ।

घुर्घुरादि- । विपा० ५६ ।

घुलति-भ्राम्यति । उत्त० १५० ।

घुल्लिका । जीवा० ३१ । घुल्ला-घुल्लिका द्वीन्द्रिय-जीवविशेष । प्रज्ञा० ४१ ।

घूमायमान- । ज्ञाता० १५२ ।

घूय-घूक-कौगिक । ज्ञाता० १३८ ।

घूरा-जङ्घा खलका वा । सूत्र० ३२४ ।

घूणितचेतस- । नदी० १५२ ।

घृत-स्निग्धस्पर्शपरिणता घृतादिवत् । प्रज्ञा० १० ।

घृतपूप-घृतनिष्पन्न पूप । आव० ४५८ ।

घृतपूर्ण-सुपक्ववस्तुविशेष । उत्त० ६१ । अशनम् । आव० ८११ ।

घृतवारका- । विशेषे ६३७ ।

घृतविक्रयी-

। नदी० १६५ ।

घृतोद-घृतवरद्वीपानन्तर समुद्र । प्रज्ञा० ३०७ । घृत-

रसास्वाद समुद्र । अनु० ६० ।

-

। आचा० ३६१ ।

घेच्चिओ-पिट्टित । आव० २०६ ।

घेच्छति-ग्रहीष्यति । आव० २३४ ।

घेत्थिहि-ग्रहीष्यति । आव० २६३ ।

घोच्छामो-गहिता स्म । आव० ६० ।

घोड-घोटक । ग० । घोटा ड(डि)गरा । व्यु० द्वि० २३३ आ ।

घोडए-घोटक-अश्व । प्रज्ञा० २५२ ।

घोडओ-घोटक-सामान्योऽश्व । जीवा० २८२ ।

घोडगा-एकखुरचतुष्पदविशेष । प्रज्ञा० ४५ ।

घोडगो-घोटक-अश्व । आसुब्ब विसमपाय गाय ठावित्ठु ठाइ उस्सगे । आव० ७६८ । बलीवर्द । नि० चू० वृ० ३७ आ ।

घोडमादो-असखडीदोपविशेष । नि० चू० द्वि० ३२ अ ।

घोडयगोवो-घोटकग्रीव । आव० १७६ ।

घोडा-घोट्टा-चट्टा, ज्ञाकारादिधुत्ता । नि० चू० प्र० २०७ आ । चट्टा । वृ० वृ० ६६ आ । वृ० प्र० ३११ अ । वृ० द्वि० ३० आ ।

घोडो-घोट-एकखुरचतुष्पदविशेष । जीवा० ३८ ।

घोण-नासा । प्रश्न० ८२ ।

घोणसो-सर्प । आव० ४२६ ।

घोणा-नासिका । ज० प्र० २३६ ।

घोर-घोर-अतिनिर्घृण, परीपहेन्द्रियादिरिपुगणविनाशमाश्रित्य निर्दय, आत्मनिरपेक्ष । भग० १२ । घोर-निर्घण परीपहेन्द्रियादिरिपुगणविनाशमधिकृत्य निर्दय, अन्यैर्हर्नुचरो वा । सूर्य० ५ । घूर्णयतीति घोर-निरनुकम्प । उत्त० २१७ । प्राणसशयरूपम् । आचा० १६४ । आत्मनिरपेक्षम् । ठाणा० २३३ । घोर-हिंसा । भग० १७५ । रौद्रम् । दश० १६७ । घोरो-निर्घृण परिपहेन्द्रियकपायाख्याना रिपूणा विनाशो कर्तव्ये । अन्ये त्वात्मनिरपेक्ष घोरम् । ज्ञाता० ८ ।

घोरगत्-घोरगात्रम् । उत्त० ३०३ ।

घोरगुणे-घोरा-अन्यैर्दुरनुचरा गुणा ज्ञानादयो यस्य स ।
सूर्य० ४ । अन्यैर्दुरनुचरा गुणा मूलगुणादयो यस्य स ।
भग० १२ ।

घोरतवस्वी-घोरतपस्वी-घोरेस्तसोभित्तपस्वी । भग०
१२ । सूर्य० ४ ।

घोरपरवक्रमो-घोरपराक्रम-कषायादिजय प्रति रौद्रसा-
मर्थ्य । उक्त० ३६५ ।

घोरब्रह्मचरेवासी-घोर-दाहण अल्पसत्वैर्दुरनुचरत्वात्
ब्रह्मचर्यं यत्तत्र वस्तु शील यस्य स चोरब्रह्मचर्यवासी ।
सूर्य० ४ । भग० १२ ।

घोरमहाविसदाहो-घोरा-रौद्रा महाविषा-प्रधानविषयु-
क्ता । दण्डा-आस्यो यस्य स चोरमहाविषदण्ड । आव०
५६६ ।

घोरविस-परम्परया पुनश्चमहस्रस्यापि हननसमयविषयम् ।
भग० ६७२ ।

घोरवधो-घोरव्रत-धृतात्यन्तदुर्ध्वरमहाव्रत । उक्त० ३६५ ।

घोरा-श्रमिति जीवितक्षयकारिणी औदारिक्रता, परि-
जीवितानपेक्षा वा । प्रश्न० १७ ।

घोरासम-घोराश्रम-गार्हस्थ्यम् । उक्त० ३१५ ।

घोलण-घोलन-अङ्गुष्ठकाङ्गुलिग्रहीतसञ्चाल्यमानयूकाया
इव । आव० २७३ । अङ्गुष्ठकाङ्गुलिग्रहीतसवात्य-
मानयूकाया इव घोलनम् । विशेष० ८४३ ।

घोलिओ-वृणित । आव० ३०३ ।

घोलित - । नदी० १६२ ।

घोलिभया-घोलितका दधिमट इव पट इव वा । औप०
८७ ।

घोष- । ठाणा० २०५ ।

घोषविशुद्धिकरणता-उदात्तानुदात्तादिस्वरशुद्धिविषयि-
ता । उक्त० ३६ ।

घोषातकी-कटुकवल्लीविशेष । नदी० ७७ ।

घोस-नदितम् । ज्ञाता० १६१ । देवविमानविशेष ।
सम० १२, १७ । ज्ञाता० २५१ । गोचल । नि० ब्रू०
द्वि० ७० आ । घोष-गोकुलम् उक्त० ६०५ । वृ० प्र०
१८१ आ । वृ० द्वि० १८३ अ । घोष-शब्द । उपा०
२५ । उदात्तादि । भग० १७ । घोष-अनुनाद । ज०

(अल्प० ४६)

प्र० ११७ । गोष्ठ । ठाणा० ८५ । घोष-दशमो
दक्षिणनिकायेन्द्र । भग० १५७ । जीवा० १७० । स्त-
नितकुमाराणामधिपति । प्रज्ञा० ६४ । निनाद ।
जीवा० २०७ ।

घोसगसद्दो-घोषकशब्द । आव० ४२४ ।

घोसण-घोषण । आव० ११५ ।

घोसवर्द्ध-घोषवती सेनाविशेष । आव० ५१४ ।

घोसवती-घोषवती-प्रद्योतराज्ञो वीणा । आव० ६७४ ।

घोससम-घोषा-उदात्तादयस्तैर्वाचनाचार्याभिहितघोषं मम-
घोषसमम् । अनु० १५ ।

घोसा-निनाद । ज० प्र० ५३ ।

घोसाङ्घ-घोषा-गोष्ठानि । ठाणा० ८६ ।

घोसाङ्घ-वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

घोसाङ्घ-घोषातकी । प्रज्ञा० ३६४ ।

घोसाङ्घ-घोषातकम् । प्रज्ञा० ३७ ।

घोसाङ्घफल-घोषातकीफलम् । प्रज्ञा० ३६४ ।

घोसाङ्घाकुसुम-घोषातकीकुसुमम् । ज० प्र० ३४ ।
जीवा० १६१ ।

घोसेह-घोषयत-कुल । ज्ञाता० १०३ ।

घ्राण-पोथ । ज० प्र० २३७ ।

च

चक्रमत-चक्रक्रममाण । ज्ञाता० २२१ ।

चक्रमण-चक्रक्रमण-गमनम् । आव० ५२६ ।

चक्रमणग-प्रचक्रक्रमणक-भ्रमणम् । ज्ञाता० ४१ ।

चक्रमणिया-चक्रक्रमणिका-गतागतादिका । आव० ५५८ ।

चक्रमणभूमि - । ओष० १२२ ।

चक्रमणिका- । ओष० १२२ ।

चगबेरे-वज्रबेरा-काष्ठपात्री । दश० २१८ ।

चगिक-औदारिकम् । ओष० ६० ।

चगेरी-चङ्गेरी-ग्रथितपुष्पसंश्लिखारूपा । प्रज्ञा० ५४२ ।
महतीकाष्ठपात्री बृहत्पट्टलिका वा । प्रश्न० ८ ।

चंगोडए-नाणककोष्ठान्तरम् । वृ० वृ० ६३ आ ।

चचरिक-भ्रमर । प्रज्ञा० ३६१ ।

चचलायमाण-चञ्चलायमान सौदाभिनीयमान कान्ति-

(३८५)

क्षात्कारेणेत्यर्थ । ज० प्र० २०२ ।

चंचले-चञ्चल-अनवस्थितचेत । प्रज्ञा० ६६ । विमुक्त-
स्थैर्यम् । ज्ञाता० १३८ ।

चंचा-सप्तमदशा । नि० त्रु० द्वि० २८ आ ।

चंचु-चञ्चु-शुकचञ्चु । ज० प्र० २६५ ।

चंचुचिचय-चञ्चुरित-कुटिलगमन, अथवा चञ्चु-शुक-
चञ्चुस्तद्वद्वक्तयेत्यर्थ, उच्चित-उच्चिताकरण-पादस्यो-
त्पादन चंचुचिचयम् । ज० प्र० २६५ । चञ्चुरित-कुटि-
लगमनम् । शुकचञ्चुस्तद्वद्वक्तयेत्यर्थ, उच्चित-उच्च-
ताकरण पादस्य उच्चित वा-उत्पादन पादस्यैव चञ्चुचि-
तम् । औप० ७० । ज० प्र० ५३० । चञ्चुरित-
कुटिलगमनम् । चञ्चु-शुकचञ्चुस्तद्वद्वक्तया उच्चित-
उच्चताकरण पादस्योत्पादन वा (शुक)पादस्येवेतिचञ्चु-
चितम् । भग० ४८० ।

चंचुमालइय-पुलकिता । भग० ५४१ । पुलकित ।
औप० २४ ।

चण्ड-रौद्र । भग० ४८४ । चण्ड-कोपन पुरुषभाषी वा ।
उत्त० ४६ । चण्ड-चारभटवृत्त्याश्रयणत । उत्त०
४३४ । क्रोध । भक्त० । चण्ड-हृग्नि व्यापकत्वात् ।
ज्ञाता० १६२ । चण्डा-रौद्रा । भग० १६७, २३१,
५२७ । चण्डत्व सरम्भारब्धत्वात् । ज्ञाता० ६६ । चण्ड
उत्कटरोषत्वात् । ज्ञाता० २३८ ।

चण्डकोसिओ-चण्डकौशिक । आव० १६६ । प्रह्वे सप-
विशेष । आव० ४०५ । चण्डकौशिक-येन कर्मणा अये
कृतेऽवाप्त सामायिकम् । आव० ३४७ । दृष्टिविपसर्प-
विशेष । आचा० २५५ । नदी० १६७ ।

चण्डगं-समूह । आव० ६७१ ।

चण्डतिचव-चण्डतीव्र अत्यर्थतीव्र । ज्ञाता० १६२ ।

चण्डपिगल-मोहान्निदानकृत् । भक्त० । चण्डपिङ्गल-अर्थो-
दाहरणे चोर । आव० ४५२ ।

चण्डप्रद्योत-उज्जयिन्यधिपति । नदी० १६६ । प्रभ० ६० ।

चण्डमेहो-चण्डमेघ-अश्वग्रीवराज्ञो दूत । आव० १७४ ।

चण्डरुहो-चण्डरुद्र-कायदण्डोदाहरणे उज्जयिन्यामाचार्य ।
आव० ५७७ । चण्डरुद्र-परुषवचने उदाहरणम् । वृ०
तृ० २१८ अ । साधुविशेष । औष० ३८ ।

चण्डरुद्राचार्य-खरपरुषवचने दृष्टान्त । व्य० प्र० ११८ अ ।

चण्डवडसओ-चन्द्रावतसक-साकेतनगरे राजा, यो माघ-
मासे प्रतिमयास्थित सन् कालगत । आव० ३६६ ।

चण्डवडिसओ-चन्द्रावतसक-कोशलदेशे साकेतनगरे वृषति ।
उत्त० ३७५ ।

चण्डविसं-दष्टकनरकायस्य क्षमिति व्यापकविषम् । भग०
६७२ ।

चण्डा-वेगवती-क्षदित्येव मूर्च्छोत्पादिका । ठाणा० ४६१ ।

चण्डा-चमरासुरेन्द्रस्य मध्यमिका पर्वत । जीवा० १६४ ।

चमरस्य द्वितीया पर्वत, तथाविधमहत्वाभावेनेपत्कोपा-
दिभावान्चण्डा । भग० २०२ । चण्डौ क्रोधनत्वात् ।

ज्ञाता० ६६ । ठाणा० १२७ । चण्डा-क्षत्रदेवेन्द्रस्य
मध्यमिका पर्वत । जीवा० ३६० ।

चण्डाए-चण्डया-रौद्रयाऽप्युत्कर्षयोगेन । ज्ञाता० ३६ ।

चण्डाल-चाण्डाल-ब्राह्मणशूद्राभ्यां जात । आचा० ८ ।

चण्डालरुदे-चण्डालस्यैव रूप-स्वभाव यस्य स । ज्ञाता०
८० ।

चण्डालियं-चण्डेनाऽऽलमस्य चण्डेन वा कलितश्चण्डाल,
स चातिक्लृप्तान्चण्डालजातिस्तस्मिन् भव चाण्डालिकम् ।

उत्त० ४७ । चण्ड-क्रोधस्तद्वशादलीक-अनृतभाषण चण्डा-
लिकम् । उत्त० ४७ ।

चण्डावेण्या-

चण्डिकं-चाण्डिक्य-रौद्ररूपत्वम् । प्रभ० १२० ।
व्यम् । सम० ७१ ।

चण्डिकए-चाण्डिकित-सञ्जातचाण्डिक्य प्रका-
रूप । भग० ३२२ । ज्ञाता० ६८ । चाण्डिक्य-रौद्र-
रूप । ज० प्र० २०२ । चाण्डिक्यत-दारुणीभूत ।

विपा० ५३ ।

चण्डिक्य-प्रकटितरौद्ररूप । भग० १६७ ।

चण्डो-साधारणवावरनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा० ३८ ।

चण्डोदेवगा-चण्डोदेवका-चक्रधरप्राया । सूत्र० १५४ ।

चण्ड-तृतीयवर्गस्य प्रथममध्ययनम् । निरय० २१ । चन्द्र ।
निरय० ३६ । धर्मकथाश्रुतस्कधेऽष्टमवर्गं देव । ज्ञाता०

२५३ । ठाणा० ३४४ । चन्द्र । प्रज्ञा० ३६१ । चान्द्र -
प्रथमो द्वितीयश्चतुर्थश्च युगमवत्सर । सूर्य० १५८ ।

चन्द्रो-वक्षस्कारणवत् । ज० प्र० ३५७ । चन्द्र-चन्द्रा-
कारमद्वंद्वलम् । प्रज्ञा० ४११ । देवविशेष । जीवा०
२६२ । द्वीपविशेष । जीवा० ३१७ । देवविमानविशेष ।
सम० ८ ।

चदः-चदः । सूर्य० २०६ ।

चदकत-देवविमानविशेष । सम० ८ ।

चदकता-द्वितीयकुलकरस्य भार्या । सम० १५० । आव०
११२ । ठाणा० ३६८ ।

चदकूट-देवविमानविशेष । सम० ८ ।

चदरा-चन्द्रक चक्राष्टकोपरिवर्तितपुतलिकायामालिगोलक ।
वृ० द्वि० १०० अ ।

चदगहण-चन्द्रगतिना । पठ० २८-४५, ५१ ।

चदगविजम्भ-राधावेधोपमम् । आड ।

चदगविजम्भ-चन्द्रावेद्यक-प्रतीर्णकविशेष । आव० ७४० ।

चदगवेजम्भ-चक्राष्टकोपरिवर्तितपुतलिकासिचक्रिकावेधवत् । नि०
चू० द्वि० १७ आ ।

चदगवेजम्भो-चन्द्रकवेध । ओष० २२७ ।

चदगुत्त-चन्द्रगुत्त । दश० ६१ । नदी० १६७ । विमर्शं
दृष्टान्ते राजा । आव० ४०५ । प्रज्ञाविषये पाटली-
पुत्रराजा । आव० ८१८ । चूर्णद्वारविवरणे कुसुमपरे
राजा । पिण्ड० १४२ । नि० चू० वृ० ६ अ । विन्दु-
सारपिता । वृ० प्र० ४७ अ । नि० चू० प्र० २४३
अ । पादलिपुत्ते राया । नि० चू० द्वि० १०२ अ ।
वृ० प्र० ४७ अ । अशोकस्य पितामह । वृ० द्वि०
१५४ अ ।

चदगुत्तपुत्तो-चन्द्रगुत्तप्रपौत्र । विशे० ४०६ ।

चदगोमी-चन्द्रगोमी-व्याकरणकर्ता कोऽपि । सूर्य० २६२ ।

चदधोसे-चन्द्रधोप-चन्द्रध्वज सवेगोद्वाहरण आरक्षुरा-
भिधप्रत्यन्तनगरे मित्रप्रभमनुष्य । आव० ७०६ ।

चदच्छाए- । ज्ञाता० १२४, १३२ ।

चदच्छाये-चन्द्रच्छाया - अङ्गजनपदराजश्रम्यानिवासी ।
ठाणा० ४०१ ।

चदजसा-चन्द्रयशा कुलकरपत्नी । आव० ११२ । सवेगो-
दाहरणे चन्द्रध्वजभगिनी । आव० ७०६ । विमलवाहन-
कुलकरस्य भार्या । सम० १५० । ठाणा० ३६८ ।

चदजम्भ-देवविमानविशेष । सम० ८ ।

चदण-चदण मलयजम् । प्रश्न० १६२ । चन्दन-उपवार-
कम् । प्रश्न० १५७ । भग० ८०३ । चन्दन-मणिभेद ।
उत्त० ६८६ । चन्दन । प्रज्ञा० २७ । चन्दन-वृक्षवि-
शेष । प्रज्ञा० ३२ । गन्धद्रव्यविशेष । नि० चू० प्र०
२७६ आ ।

चदणकथा-चन्दनकथा-गोशीर्षचन्दनमयी भेरी । आव०
६६ ।

चदणकयच्छन्ना-चदनकृतचर्चाक-चन्दनकृतोपराग ।
जीवा० २०५ ।

चदणकलसा-चन्दनकलशा-मागल्यघटा । ज० प्र० ४६,
४२० । औप० ५ । जीवा० २०५ । चन्दनकलशा-
मागल्यकलशा । प्रज्ञा० ८६ । जीवा० १६० ।

चदणग-चन्दनक-अक्ष । प्रश्न० २४ ।

चदणघडो-चन्दनघट-चन्दनकलशा । जीवा० २२७ ।

चदणज्जा-महावीरस्वामिन प्रथमशिष्या । सम० १५२ ।

चदणयिगलिया-चन्दनयिगलिका । आव० ६८ ।

चदणपायवे-चन्दनपादप-मृगग्रामनगरे उद्यानविशेष ।
विषा० ३५ ।

चदणपुड-गन्धद्रव्यविशेष । ज्ञाता० २३२ ।

चदणा-चन्दनका-अक्षा । उत्त० ६६५ । चन्दना-शील-
चन्दनाया द्वितीय नाम । आव० २२८ । चन्दनका-
अक्षा, द्वीन्द्रियजीवविशेष । प्रज्ञा० ४१ ।

चदणि-वर्चोगृहम् । आव० ६८१ ।

चदणिउदय-आचमनोदकप्रवाहभूमि । आचा० ३४१ ।

चदणिका-चन्दनिका-वर्चोगृहम् । उत्त० १०६ ।

चदणिया-वर्चोगृहम् । आव० ३५८, ६६६ ।

चदणो-चन्दनक-अक्ष, द्वीन्द्रियजीवविशेष । जीवा० ३१ ।

चददहे-हृदविशेष । ठाणा० ३२६ ।

चददिण-चन्द्रदिन-प्रतिपदादिका तिथि । सम० ५० ।

चददीवो-चन्द्रद्वीप-जम्बूद्वीपसक्तचन्द्रस्य द्वीप । जीवा
३१७ ।

चददह-चन्द्रहृद, चन्द्रहृदाकाराणि चन्द्रहृदवर्णानि चन्द्र
आत्र देव स्वाभीति चन्द्रहृद । ज० प्र० ३३० ।

चदद-चन्द्राद-अष्टमीचन्द्र । जीवा० २०७ ।

चंदन-चदन-मणिविशेष । जीवा० २३ । काष्ठविशेष । जीवा० १३६ । गन्धद्रव्यविशेष । जीवा० १६१ ।
 चंदनक-अक्षम् । ओष० १३५ ।
 चंदनघट-चन्दनघट चन्दनकलश । प्रज्ञा० ८६ ।
 चदनमाला- । प्रश्न० १२७ ।
 चंदपडिमा-चन्द्राकारा प्रतिमा चन्द्रप्रतिमा । व्य० द्वि० ३५६ अ ।
 चदपरिवेस-चन्द्रपरिवेस-चन्द्रसमन्ताज्जामान कुण्डला-कारस्तेज परिधि । भग० १६५ ।
 चदपरिवेसो-चन्द्रस्य परितो वलयाकारपरिणतिरूप । जीवा० २८३ ।
 चंदपञ्चत-वक्षस्कारपर्वतविशेष । ठाणा० ३२६, ८० ।
 चंदपुत्तो-चन्द्रपुत्र । आव० ३६७ ।
 चंदप्पभ-देवविमानविशेष । सम० ८ । मधुराया गाथापती । ज्ञाता० २५३ । चन्द्रप्रभा-सुराविशेष । आव० ६६५ । क्षीतलनाथजिनस्य शिविकानाम । सम० १५१ । चन्द्रकान्त । ज० प्र० ५१ । जीवा० २३४ । चन्द्रप्रभ । प्रज्ञा० २७ । चन्द्रप्रभ-एकोल्लद्वीपे द्रुमविशेष । जीवा० १४६ । चन्द्रकान्त । मधुरानगर्या भिण्डवर्द्धेस-कोष्ठानि गाथापती । ज्ञाता० २५३ । धर्मकथाश्रुतस्कधेऽष्टमवर्गे देवीचन्द्रप्रभाया विमानम् । ज्ञाता० २५३ । धर्मकथाश्रुतस्कधेऽष्टमवर्गे देवीचन्द्रप्रभाया सिंहासनम् । ज्ञाता० २५३ ।
 चंदप्पभा-चन्द्रस्येव प्रभा-आकारो यस्या सा चन्द्रप्रभा सुराविशेष । जीवा० ३५१ । ज० प्र० १०० । चन्द्रस्य ज्योतिषेन्द्रस्य प्रथमाऽग्रमहिषी । जीवा० ३८४ । चन्द्रस्येव प्रभा-आकारो यस्या सा चन्द्रप्रभा मद्यविधिविशेष । जीवा० २६५ । चन्द्रस्य प्रथमाऽग्रमहिषी । ठाणा० २०४ । ज० प्र० ५३२ । शिविकाविशेष । आव० १८४ । भग० ५०५ । चन्द्रप्रभा-चन्द्रस्येव प्रभा-आकारो यस्या सा । प्रज्ञा० ३६४ । वर्धमानजिनस्य शिविकानाम । सम० १५१ । चन्द्रस्येव प्रभा-आकारो-यस्या सा चन्द्रप्रभा । ज० प्र० १०० । धर्मकथाया अष्टमाध्ययने प्रथममध्ययनम् । ज्ञाता० २५२, २५३ । मधुरानगर्या चन्द्रप्रभागाथापतेर्वारिका । ज्ञाता० २५३ ।

धर्मकथाश्रुतस्कधेऽष्टमवर्गे प्रथमाध्ययने देवी । ज्ञाता० २५३ ।
 चदप्पह-चन्द्रप्रभ-मणिभेद । उत्त० ६६८ । पृथिवी-भेद । अन्वा० २६ । चन्द्रस्येव प्रभा-ज्योत्सना सौम्या-ज्येति, अष्टमजिन, यस्मिन् गर्भगते देव्याश्चन्द्रपाने दोहद-चन्द्रसदृशवर्णश्च तेन चन्द्रप्रभ । आव० ५०३ ।
 चदमग्गा-चन्द्रमार्गा-चन्द्रमण्डलानि । सूर्य० ६ । चन्द्र-स्य मार्गा-चन्द्रस्य मण्डलगत्या परिभ्रमणरूपा मण्डल-रूपा वा मार्गा आस्याता इति चन्द्रमार्गा । सूर्य० १३७ ।
 चदमस-चान्द्रमस-सौम्यापरनाम, मृगशिरोदेवता । ज० प्र० ४६६ ।
 चंदलेस-देवविमानविशेष । सम० ८ ।
 चंदलेहिकं-आभरणविशेष । नि० चू० प्र० २५५ अ ।
 चंदवर्द्धिसयं-चन्द्रावतसक-चन्द्रविमानम् । ज० प्र० ५३३ ।
 चंदवर्द्धितो-नियमस्थिरो वृष । मर० ।
 चंदवर्णं-देवविमानविशेष । सम० ८ ।
 चंदसंवच्छर-चन्द्रसवत्सर 'ससिसमगे' त्यादिलक्षणगाथा । सूर्य० १६८, १७१ ।
 चदसाला-चन्द्रशाला । आव० १२३ ।
 चदसालिआ-चन्द्रशालिका-शिरोग्रहम् । ज० प्र० १०७ ।
 चदसालिय-चन्द्रशालिका-प्रासादोपरितनशाला । प्रश्न० ८ ।
 चंदसालिया-चन्द्रशालिका । शिरोग्रहम् । जीवा० २६६ ।
 चर्दसिग-देवविमानविशेष । सम० ८ ।
 चदसिद्ध-देवविमानविशेष । सम० ८ ।
 चदसिरी-मधुरानगर्या चन्द्रप्रभागाथापतेर्भार्या । ज्ञाता० २५३ ।
 चदसूरदसण-चन्द्रसूरदर्शन । अन्वर्थानुसारी तृतीयदिन-मोत्सव । विपा० ५१ ।
 चदसूरदसणिय-चन्द्रसूर्यदर्शन-उत्सवविशेष । ज्ञाता० ४१ । चन्द्रसूर्यदर्शनिकाभिधान मुत्तजन्मोत्सवविशेष । ओप० १०२ ।
 चद्रसूरपरिवेसा-चन्द्रादित्यो परितो वलयाकारपुद्गल-परिणतिरूपा सुप्रतीता । अनु० १२१ ।
 चंदसूरोचरागा-चन्द्रसूर्योपरगा-राहुग्रहणानि । अनु० १२१ ।

चदा-चन्द्र चन्द्रमा सोमस्याज्ञोपातवचननिर्देशवर्ती देव । भग० १६५ । चन्द्रा-चन्द्रराजधानी । जवू० प्र० ५३३ । चन्द्रा-ज्योतिष्कभेदविशेष । प्रज्ञा० ६६ । चदाण-जम्बूद्वीपे ऐरावतक्षेत्रे प्रथमो जिन । सम० १५३ । चन्द्रानन-चन्द्रप्रभजन्मभूमि । आव० १६० । चदाणणा-शश्वती प्रतिमानाम् । ठाणा० २३० । चन्द्रानना-चन्द्राननप्रतिमा । जीवा० २२८ । चदाणय- । नि० जू० प्र० ३०६ आ । चदाम-देवविमानविशेष । सम० १४ । चद्राम-कुलकरनाम । ज० प्र० १३२ । पञ्चम लोकान्तिकविमानम् । भग० २७१ । ठाणा० ४३२ । चदायण-चान्द्रायण-अभिग्रहविशेष । व्य० द्वि० ३३४ आ । चदालग-चन्वालक-देवातार्चनिकाद्यर्थं तान्नमय भाजनम् । सूत्र० ११८ । चदावत्त-देवविमानविशेष । सम० ८ । चदावली-चन्द्रावली-तडाकादिषु जलमध्यप्रतिबिम्बितचन्द्रपङ्क्ति । जीवा० १६१ । तटागादिषु जलमध्ये प्रतिबिम्बिता चन्द्रपङ्क्ति । ज० प्र० ३५ । चद्रिमा-चन्द्रमा-ज्ञाताया दशममध्यमनम् । सम० ३६ । उक्त० ६६४ । ज्ञाता० १० । आव० ६५३ । अनुत्तरोपपातिकदशाना तृतीयवर्गस्य षष्ठमध्यमनम् । अनुत्त० २ । चदुत्तरवर्द्धिसग-देवविमानविशेष । सम० ८ । चदोत्तरण-कोशाम्ब्यामुद्यानविशेष । विपा० ६८ । चदोदय-चन्द्रोदय-चन्द्राननापुर्या चन्द्रावतसराज्ञ उद्यानम् । पिण्ड० ७६ । चदोदयरणि-उद्दपुरनगरे चैत्यविशेष । भग० ६७५ । चदोदतरणे-कोशाम्बीनगर्या चैत्यविशेष । भग० ५५६ । चदोदराग-चन्द्रोदराग-चन्द्रग्रहणम् । जीवा० २८३ । भग० १६६ । चदोदराते-चन्द्रस्य-चन्द्रविमानस्थोपरागो-राहुविमानतेजसोपरज्जन चन्द्रोपरागो ग्रहणमित्यर्थ । ठाणा० ४७६ । चप-चम्पा-यत्र वासुपुज्यस्वामिपादमूले तरुणधर्मा पञ्चरथो राजा प्रव्रजितु गत । आव० ३६१ । नगरी-विशेष । आव० २१३, २२५ ।

चपक-वृक्षविशेष-आद्यहृदिपे तु विविधसुगन्धिगन्धवस्तु-निकुरम्बोन्मिश्रचिमलशीतलसलिलसेकान् तत्प्रकटन घ्राणेन्द्रिय ज्ञानस्य । विशेष० ६६ । चपकच्छल्लो-सुवर्णचम्पकत्वक् । जीवा० १६१ । चपकदमनक-गन्धद्रव्यविशेष । जीवा० १६१ । चपकपट्ट-फलकविशेष । उक्त० ४३४ । चपकप्पिओ-चम्पकप्रिय-पार्श्वस्थहृष्टान्ते कुमार । आव० ५२० । चपकभेद-सुवर्णचम्पकच्छेद । जीवा० १६१ । चपकलया-लताविशेष । प्रज्ञा० ३० । चपगकुसुम-चम्पककुसुम-सुवर्णचम्पककुसुमम् । जीवा० १६१ । चपगजीइ-गुल्मविशेष । प्रज्ञा० ३२ । चपगपट्ट-फलकविशेष । नि० जू० प्र० ३५७ आ । चपगपुड-पुष्पजातिविशेष । गन्धद्रव्यविशेष । ज्ञाता० २३२ । चपगवण-चम्पकवन, वनखण्डनाम । ज० प्र० ३२० । ठाणा० २३० । चपगलया-लताविशेष । प्रज्ञा० ३२ । चपगेइ-चम्पक-सामान्यतः सुवर्णचम्पको वृक्ष । ज० प्र० ३४ । चपगो-चम्पक-वृक्षविशेष । जीवा० २२२ । चपतो-किंपुरुषाणा चैत्यवृक्ष । ठाणा० ४४२ । चपय-मुनिसुव्रतस्वामिजिनस्य चैत्यवृक्ष । मम० १५२ । चपयकुसुम-चम्पककुसुम-सुवर्णचम्पकवृक्षपुष्पम् । प्रज्ञा० ३६१ । चपयछल्लो-चम्पकछल्ला-सुवर्णचम्पकत्वक् । प्रज्ञा० ३६१ । चपयभेदे-चम्पकभेद सुवर्णचम्पकस्य भेदो द्विधाभाव । प्रज्ञा० ३६१ । चपयवर्द्धिस-चम्पकावतसक । भग० १६४ । चपयवण-चम्पकवनम् । भग० ३६ । आव० १८६ । चपरमणिज्ज-चम्परमणीय-उद्यानविशेष । आव० २०२ । चपा-चम्पापुरी । उक्त० ३७६, ३८० । जितशत्रुराजस्य नगरी । ज्ञाता० १७३ । उक्त० ६२ । क्षितिप्रतिष्ठितस्य पञ्चम नाम । उक्त० १०४ । पालितसार्थ-

बाह्वास्तव्या नगरी । उत्त० ४८२ । कपिलवासुदेवस्य
नगरी । ज्ञाता० २२२ । उत्त० ३७१, ३२४ । नगरी,
दत्तराजधानी । विपा० ६५ । सवेगोदाहरणे नगरी ।
आव० ७०६ । सङ्गपरिहरणविषये नगरी । आव० ७२३ ।
आर्जवोदाहरणे नगरी । आव० ७०४ । स्त्रीलोलुपमुवर्ण-
कारवास्तव्यानगरी । आव० ६५ । द्रव्यव्युत्सर्गं दधि-
वाहननगरी । आव० ७१६ । वासुपूज्यस्वामिनो जन्म-
भूमि । आव० १६० । चक्षुरिन्द्रियान्तर्दृष्टान्ते नगरी ।
आव० ३६९ । नगरीविशेष । आव० २१२ । कुमार-
नन्दीवास्तव्या नगरी । आव० २६६ । इहलोके
कायोत्सर्गफलदृष्टान्ते पुरी । आव० ७६९ । जिनदत्तस्य
पुत्रीसुभद्रोदाहरणे नगरी । दश० ४६ । कुणिकराज्ञो
राजधानी । भग० ३१६ । अङ्गेषु आर्यक्षेत्रम् । प्रज्ञा०
५५ । नगरीविशेष । औप० १ । प्रज्ञा० ५५ । अन्त०
१ । कोणिकराजधानी । ज्ञाता० १ । अन्त० २५ । ज्ञात०
२५२ । भग० ४८४, ६१८, ६२० । घनसार्यबाह्-
वास्तव्या नगरी । ज्ञाता० १६३ । चम्पा । ज्ञाता०
१२५, १३२ । माकन्दीसार्यबाह्वास्तव्या नगरी ।
ज्ञाता० १५६ । । रदत्तसार्यबाह्वास्तव्या नगरी ।
ज्ञाता० २००, २०५ । कुणिकराजधानी । निरय० ४,
१६ । नगरीविशेष । उपा० १६ । जितशत्रुराज्ञो
नगरी । उपा० १६ । सुभद्रावास्तव्या नगरी । व्य० प्र०
११७ अ । अनगसेनसुवर्णकारवास्तव्य नगरम् । वृ०
वृ० १०८ आ । अनङ्गसेनवास्तव्य नगरम् । नि० ब्रू०
प्र० ३४५ अ । खधगरायरायहाणी । नि० ब्रू० वृ०
४४ अ । योगसंग्रहे आपस्तु दृढधर्मदृष्टान्ते नगरी । आव०
६६७ । सुनन्दवणिग्वास्तव्या नगरी । उत्त० १२३ ।
दधिवाहनराजधानी । उत्त० ३००, ३०२ । शय्यम्भव-
सूरिविहारभूमि । दण० ११ । रविविषयप्रश्रनिर्णये
नगरी । भग० २०६ । लोभपिण्डदृष्टान्ते पुरी । पिण्ड०
१३३, १३६ । कोणिकराजधानी । विपा० ३३ । प्रश्न०
१ । भग० ६७५ ।

चंपानयरि-

। ज्ञाता० २०८ ।

चपाप्रविभक्ति-त्रयादणनात्यभेद । ज० प्र० ४१७ ।

चंपे-चम्पक-वृक्षविशेष । प्रज्ञा० ३६१ ।

चंमं-चर्ममय तूलिकाद्युपकरणम् । वृ० द्वि० १०० आ ।
चंमतिथं-आस्तरप्रावरणोपवेशनोपयोगिकृतितूलिकावर्धत्प
वा । वृ० द्वि० २५३ अ ।

च-प्रकृतमनुकर्पति । उक्त० १६७ । प्रस्तावनायाम् ।
विशे० १०३६ । वा । उक्त० २०६ । ज० प्र० ४५६ ।
चशब्दश्रेदित्येतस्यार्थे वर्तते । भग० ४६८ । उक्तसमुच्च-
यार्थे । आव० ८ । एवकारार्थे । आव० १० । च-
आधिक्यार्थे । आचा० ५५ । पूरणार्थे । आव० १२ । च
शब्द —समाहाररेतरेतरयोगसमुच्चयान्वाच्यावधारणपादपू-
रणधिक्यवनादिष्विति । ठाणा० ४६५ । अपिशब्दार्थे ।
उक्त० ४७६ । आभिनिबोधिकभूतज्ञानयोस्तुल्यकभूतो-
द्भावानार्थे । आव० ७ पृथक् पृथक् अवग्रहादिवस्वरूपस्वा-
तन्त्र्यप्रदर्शनार्थे । आव० ६ । इवादेश । ज० प्र०
२०० । अधिक्यवचन । आचा० १०२ ।

चङ्खो- । त्याजित । ओष० ६० ।

चइत्ता-त्यक्त्वा, अथवा च्युत्वा, कृत्वा । भग० १२६ ।
चित्वा कृत्वेति । औप० १०१ ।

चइय-च्यावित-स्वत एवायु-कक्षयेण भ्रशित । भग० २६३ ।
 त्याजिता-भोज्यद्रव्यात् पृथक्कारिता दायकेन । भग०
 २६३ । चगावित-ताम्य एवायु कक्षयेण भ्रशित । त्या-
 जित-देयद्रव्यात्पृथक्कारितो दायकेन । प्रश्न० १०८ ।

चइया-त्याजिता । ओष० १५८ ।

चतुष्क-चतुष्क-रथ्याचतुष्कमेलकम् । औप० ४ । रथ्या-
चतुष्कमीलक । औप० ५७ । आव० १३६, २०७ ।
रथ्याचतुष्कमीलनस्थानम् । भग० १३७, २००, २३८ ।
प्रश्न० ५८ । चतुष्पथयुक्तम् । ज्ञाता० २८ । जीवा०
२५८ । प्रभूतगृह्णाध्ययव्रतुर्लो भूभाग चतुष्पथमभागमो
वा चतुष्कम् । अनु० १५६ । यत्र रथ्याचतुष्पथम् । ठाणा०
२६४ ।

चउवका- । चक्रे । नि० चू० वृ० १२१ आ ।

चलगर- । भग० ४६४ ।

चउच्चरणगवी-चतुश्चरणगी । आव० १०३ । चतुर्णां

चरणानां सम्यन्धितौ मा गौ । विदो० ६३५ ।

चउजमलपय-चतुर्यमलपद-द्राविणदङ्कस्यानलक्षण, चतु-
विधतेरङ्कस्यानानामुपरितनाङ्काष्टकलक्षण वा । अनु०

२०६ ।

चउजायग-चतुर्जातिक-त्वगेलाकेसराख्यगन्धद्रव्यमरिचा-
त्मकम् । जीवा० ३५५ ।

चउत्थ-चत्वारि भक्तानि यत्र त्यज्यन्ते तच्चतुर्थं, इय
चोपवासस्य सज्ञा । ज्ञाता० ७३ । चतुर्थं भक्त यावद्
भक्त त्यज्यते यत्र तच्चतुर्थं, उपवासस्य सज्ञा । भग०
१२५ । मेहुण । नि० चू० द्वि० १६६ आ ।

चउत्थग-चतुर्थ-एकमुपवासम् । औष० १३६ ।

चउत्थभक्त-चतुर्थभक्त-केवल एक पूर्वदिने द्वे उपवास-
दिने चतुर्थं पारणकदिने भक्त-भोजन परिहरति यत्र
तपसि तत्र चतुर्थभक्तम् । ठाणा० १४७ । चतुर्थभक्त
एकदिनान्तरित । ज० प्र० १३२ ।

चउत्थभक्तस्-चतुर्थभक्त एकस्मिन् दिवसेऽतिक्रान्ते इत्यर्थः ।
प्रज्ञा० ५०५ ।

चउदसभक्त-चतुर्दशभक्त-षड्वाचोपवास । भाव० १६८ ।

चउदसकवी-चतुर्दशोपकरणधारी । वृ० द्वि० २३७ आ ।

चउदिसि-चतुर्दिक्-चतस्रो दिशः समाहृता । जीवा०
२२२ ।

चउपुरिसपविभक्तगती-चतुःपुरुषप्रविभक्तगती-चतुर्दापु-
रुषाणां प्रविभक्तगतिः, विहायोगतेऽश्रुतुर्दशो भेदः । प्रज्ञा०
३२७ ।

चउप्पडोआरे-चतुर्षु-पूर्वापरविदेहदेवकुरुत्तरकुरुषुषेः क्षेत्र-
विशेषेषु प्रत्यवतार-समवतार, चतुर्विधस्य पर्यायो वा ।
ज० प्र० ३१२ ।

चउप्पडोआरे-चतुर्षु भेदलक्षणालम्बनानुप्रेक्षालक्षणेषु पदा-
र्थेषु प्रत्यवतार-समवतारो विचारणीयत्वेन यस्य तच्च-
तुःप्रत्यवतार । भग० ६२६ ।

चउप्पय-चतुष्पद-नवम करणम् । ज० प्र० ४६३ ।
चत्वारि पदानि येषां ते चतुष्पदा-अश्वादयः । प्रज्ञा०
४४ । जीवा० ३८ ।

चउप्पाइय-चतुष्पादिक-मुजपरिसर्पं तिर्यग्योनिक ।
जीवा० ४० ।

चउप्पल-कण्ट । नि० चू० प्र० १६१ आ ।

चउप्पला-पुट । नि० चू० प्र० १८० आ ।

चउप्पला-

। ज्ञाता० ५३ ।

चउफास-चतुःस्पर्श-सूक्ष्मपरिणामम् । भग० ६६ ।

चउडभाइय-घटकस्य-रसमानविशेषस्य चतुर्थभागमात्रो-
मानविशेष । भग० ३१३ ।

चउडभागपलिओवम-चतुर्भागमात्र पत्योपम चतुर्भागप-
त्योपमम् । ज० प्र० ५३६ ।

चउडभागमडल-चतुर्भागमण्डलम् । सूर्य० २१, २७ ।

चउभाइया-चतुष्पष्टिपलमाना चतुर्भागिका । अनु० १५२ ।

चउभागपलोवम-चतुर्भाग पत्योपमस्य चतुर्भागपत्यो-
पमम् । जीवा० ३८५ ।

चउमासिआ-चतुर्थीं भिक्षुप्रतिमा । सम० २१ ।

चउमुह-चतुर्मुखम् । भाव० १३६ ।

चउम्मुह-चतुर्मुख-देवकुलादि । ठाणा० २६४ । भग०
२३८ । चतुर्मुखदेवकुलादि । अनु० १५६ । तथा-
विषदेवकुलादि । औष० ५७ । प्रश्न० ५८ । चतु-
र्द्वार देवकुलादि । भग० २३८, औष० ४ । यस्माच्चत-
सुष्वपि दिक्षु पश्यान्तो निस्सरन्ति । जीवा० २५८ ।
चतुर्मुखम् । भग० २०० ।

चउरग-अश्वा गौ सगड पाइक्का । नि० चू० प्र० ८६
आ ।

चउरगिज्ज-चतुरङ्गीय-उत्तराध्ययनेषु तृतीयमध्ययनम् ।
उत्त० ६ ।

चउरत-चतुरन्त-चतुर्विभागम् । प्रश्न० ६३ । चतुरन्त-
दानादिभेदेन चतुर्विभाग, चतसृणां वा नरनारकादिग-
तीनामन्तकारित्वाच्चतुरन्तम् । भग० ७ ।

चउरतगमाइया-चतुरन्तगमादिका, शारिपट्टादिका । भाव०
५८१ ।

चउरतचक्कवट्ठी-चतुरन्तचक्रवर्ती-त्रिसमुद्रहिमवत्परिच्छि-
न्नेषु चतुष्पन्तेषु चक्रेण वर्तितुं शील यस्यासौ । जीवा०
२७८ ।

चउरस-चतुरस-चतुष्कोणम् । जीवा० २७६ । चतुरस ।
भग० ८५८ । चतुरस-संस्थानविशेष । प्रज्ञा० २४२ ।

चउरससठाणपरिणया-चतुरससंस्थानपरिणता । प्रज्ञा०
११ ।

चउर-चतुर-दक्ष । ठाणा० ३६७ । अनु० १३३ ।

चउरग-चकोरक-पक्षिविशेष । प्रश्न० ८ ।

चउल-

। भग० ८०३ ।

चउवग्गो-णामवत्यब्बा सजयासजतीओ वि आगनुगा
सजता मजतीओ य । नि० चू० द्वि० १५५ आ ।

चउवीसइत्थय-चतुर्विंशतिस्तव-आवश्यकसूत्रे द्वितीयम-
ध्ययनम् । आव० ४९९ ।

चउसट्ठिआ-चतुष्पलप्रमाणा-चतुषष्टिका । अनु० १५१ ।

चउसट्ठिकला-चतु षष्टिकला । आव० ५५ ।

चउसट्ठिगुणा-चतु षष्टिगुणा । उल० ४८४ ।

चउसट्ठिया-चतुषष्टिका-पल मानविशेष, तस्यैव चतुषष्टि-
तमाशस्वभावापलमिति तात्पर्यम् । भग० ३१३ ।

चउसरणगमण-अहंस्मिद्वसाधुकेवलप्रज्ञतधर्मशरणकरणम् ।
चउ० ।

चउसाले- । नि० चू० प्र० २६० अ ।

चउसालय-चतु शालकम् । जीवा० २६९ ।

चउसुवग्गेसु-सजतिसजयसावगसाविगाण य एते । नि०
चू० प्र० २२७ आ ।

चओ-चय-स्तोकतरा वृद्धि । पिण्ड० ४१ । पिण्डने-
त्यर्थः । नि० चू० प्र० २० आ ।

चओवचइयं-चयापचनिक-वृद्धिहत्यात्मकम् । आचा० ६६ ।

चकार-छकार-जकार-झकार-अकार-प्रविभक्तिनाम-
षोडशो नाट्यविधि । जीवा० २४७ ।

चक्क-चक्र-सुदर्शनम् । उल० ३५० । अरघट्टयन्त्रिका-
चक्राणि । ज्ञाता० २ । रथाङ्गम् । सूर्य० ६९ । रथाङ्ग
अरघट्टाङ्ग वा । औप० ३ । चक्रम् । आव० ८२९ ।
ओघ० १३ । प्रहरणविशेष । आव० ४८७ । जीवा०
११७ । प्रहरणम् । आव० ५८५ । रायचिचसहिय स-
चक्क । नि० चू० प्र० ३५८ अ । चक्र-तिलयन्त्रम् ।
वृ० द्वि० १९९ आ । तिलपीडनयन्त्रम् । वृ० द्वि०
२२१ अ । तिलपीलगा । नि० चू० द्वि० ६१ आ ।
चक्र-रत्नभूतप्रहणविशेष । ठाणा० ९९ । चक्र-वैद्यम-
णस्य पुत्रस्थानीयो देव । भग० २०० । चक्र-धर्मचक्रम् ।
ओघ० ६० । सम० ६१ । चक्र-आज्ञा । व्य० द्वि०
२२८ अ । चक्र-अरम् । प्रश्न० ४८ ।

चक्कग-चक्रक-भूषणविधिविशेष । जीवा० २६९ । चक्रक-
चक्राकार-शिरोभूषणविशेष । ज० प्र० १०६ ।

चक्कभया-चक्रालेखरूपचिह्नोपेता ध्वजा । ज० प्र० ६० ।

चक्कद्धचक्कवालसंठिया-चक्रार्द्धचक्रवालसंस्थिता । सूर्य०
३६ ।

चक्कद्धया-चक्रध्वजा-चक्रालेखरूपचिह्नोपेता ध्वजा ।
जीवा० २१५ ।

चक्कपुर-चक्रपुर-कुन्थुजिनस्य प्रथमचारणकस्यानम् ।
आव० १४६ । पुरुषपुण्डरीकपुरम् । आव० १६२ ।

चक्कपुरा-चक्रपुरा-राजधानी । ज० प्र० ३५७ ।

चक्कपुराओ- । ठाणा० ८० ।

चक्कमंतो-चक्रक्रम्यमाण । आव० ४१२ ।

चक्कमज्झभूमो-चक्रमध्यभूमि । आव० ४१७ ।

चक्कयरो-चक्रकर । आव० ६१६ ।

चक्करयणे-चक्रवर्तरेकेन्द्रिय प्रथम रत्नम् । ठाणा० ३९८ ।

चक्कला-पादानामघ प्रदेश । ज० प्र० ५५ । जीवा०
२१० ।

चक्कलिकाभिन्न-तिर्यक्वृहत्कतलिकाकृतम् । वृ० प्र०
१७५ अ ।

चक्कलिय-चक्रम् । नि० चू० द्वि० १२४ आ ।

चक्कवट्टिविजय-पुष्पलावर्तं सप्तमो विजय स एव चक्र-
वर्त्तिविजितव्यत्वेन चक्रवर्त्तिविजय । ज० प्र० ३४९ ।

चक्कवट्टो-ऋद्धिप्राप्त्यर्थभेद । प्रज्ञा० ५५ । चक्रवर्त्तिन
चतुर्दशरत्नाधिपा, पट्खण्डभरतेश्वरा । आव० ४८ ।
चक्रेण रत्नभूतप्रहरणविशेषेण वर्त्तितु शील ययोस्ती चक्रव-
र्त्तिन । ठाणा० ९९ ।

चक्कवाग-चक्रवाक-रथाङ्ग । प्रश्न० ८ । लोमपक्षि-
विशेष । जीवा० ४१ ।

चक्कवाल-चक्रवाल विशेषस्य सामान्येऽनुप्रवेणात् । सम-
चक्रवालम् । ज० प्र० ३६७ । मण्डलम् । प्रज्ञा० ६०० ।
सूर्य० ६९ । जीवा० १७८ । चक्रवाल-सर्वं परिमण्डल-
रूपम् । जीवा० २६६ । चक्रवाल-सर्वतः परिमण्डल-
रूपम् । ज० प्र० १०२ । चक्रवाल-नगरविशेष ।
आव० १४४ । चक्रवाल-चक्रम् । भग० १८८ । चक्रम् ।
आउ० । चक्रवाल-जलपरिमाण्डल्यम् । सम० १२७ ।
चक्कवालविक्रम-चक्रवागविक्रम-वृत्तव्याम, इव च
प्रमाणयोजनमवसेयम् । मम० ६ ।

चक्रकवालासामायारि-सामाचारीविशेष । नि० चू० प्र० २६३ आ । नि० चू० द्वि० ३६ आ ।

चक्रकवाला-चक्रवाला-चलयाकृति । ठाणा० ४०७ । मण्डलबन्धने स्थिता । ओष० ५५ । चक्रवाल-मण्डल ततश्च यया मण्डलेन परिभ्रम्य परमाष्वादिस्त्वचते सा चक्रवाला । भग० ८६६ ।

चक्रकवालानि-पृष्ठस्योपरिमण्डललक्षणानि । व्य० प्र० २३ अ ।

चक्रकव्यूह-चक्रव्यूह-चक्राकार सैन्यविन्यासविशेष । प्रभ० ४७ । ज्ञाता० ३८ ।

चक्रकाङ्क्षुगो-चक्राविड । आव० २१७ ।

चक्रकाग-चक्राक-चक्राकार-एकाक्षेण समम् । प्रज्ञा० ३६ । चक्राकार सम इत्यर्थः । वृ० प्र० १६१ आ । चक्रक-चक्राकार-समच्छेदो मूलकन्दादिना भङ्गः । आचा० ५६ । पक्षिविशेष । ज्ञाता० २३१ । लोमपक्षिविशेष । प्रज्ञा० ४६ । जस्स चक्रकागारा भगो समोत्ति वुत्त भवति । नि० चू० द्वि० १४१ अ ।

चक्रकारबद्ध-चक्रारबद्ध गन्ध्यादि । दश० १६३ ।

ह-

। सम० १५२ ।

चक्रिकयति-चक्रिकजति । नि० चू० द्वि० ७६ अ ।

चक्रिकया-चक्रिका-चक्रप्रहरणा-कुम्भकारतलिकादयो वा । औप० ७३ । चक्रिका-चक्रप्रहरणा कुम्भकारादयो वा भग० ४८१ । कुम्भकारतलिकादयः । ज्ञाता० ५६ । छन्नुयाद् । भग० ३२५ ।

चक्रकलैडा-चक्री लण्डिका-द्विमुखसर्प । आव० ३५७ ।

चक्रखल्लाउडुओ-दतिको येन तीर्यते । ओष० ३३ ।

चक्रिखदित्योवगहे-चक्रुष प्रथममेव स्वरूपद्रव्यपुणक्ति-याकल्पनातीतमनिर्देश्यसामान्यमात्रस्वरूपायविग्रहण चक्रु-र्यायविग्रहः । प्रज्ञा० ३११ ।

चक्रिखदिए-चक्रुरिन्द्रियम् । प्रज्ञा० २६३ ।

चक्रिखय-दृष्टा । आव० ४१७ ।

चक्रु-चक्रु विशिष्ट-आत्मधर्म तत्त्वावबोधनिबन्धन यदास्वभावः । राज० १०६ । चक्रु शब्दोऽत्र दर्शनपर्यायः । आचा० ३०२ । चक्रु-ज्ञानम् । आचा० २०८ । चक्रुरिव चक्रु-श्रुतज्ञानम् । सम० ४ । लोचनम् । भग० ७३६ ।

(अल्प० ५०)

चक्रु-श्रुतज्ञान शुभाशुभार्थविभागोपदर्शकत्वात् । भग० ७ । चक्रुक्रता-पञ्चमकुलकरस्य भार्यानाम । सम० २५० ।

आव० ११२ । ठाणा० ३६८ । चक्रु कान्त-कुण्डलसमुद्रे-अराद्धाधिपतिर्देवः । जीवा० ३६८ ।

चक्रुदसण-सामान्यविशेषात्मके वस्तुनि चक्रुया दर्शन-रूपसामान्यपरिच्छेद चक्रुदर्शनम् । जीवा० १८ ।

चक्रुदसणि-चतुर्दशनी-चक्रुदर्शनलब्धिमात्रम् । अनु० २२० ।

चक्रुदए-चक्रुर्दय-चक्रुरिव चक्रु-श्रुतज्ञान शुभाशुभार्थ-विभागकारित्वात्तद्वयते इति चक्रुर्दयः । सम० ४ ।

चक्रुदये-चक्रुरिव चक्रु श्रुतज्ञान दयत इति चक्रुर्दयः । भग० ७ ।

चक्रुदो-चक्रुरिव चक्रु-विशिष्ट आत्मधर्मस्तत्त्वावबोधनि-बन्धन यदास्वभावः तद् ददातीति चक्रुदः । जीवा० २५५ ।

चक्रुष्पास-चक्रुस्पर्श-दृष्टिस्पर्शः । भग० ७७ । चक्रु-स्पर्श-स्थूलपरिणतिमत्पुद्गलद्रव्यम् । जस्त० १६६ । चक्रु-स्पर्श-चक्रुर्विषयः । आचा० ३० । ज० प्र० ४४१ । दृष्टिपातः । भग० १३८ । दर्शनम् । ज्ञाता० ४६ । औप० ६० । सूर्य० ६१ । चक्रु स्पर्शो हगोचरे चक्रु स्पर्शो वा हगोचरगतः । जस्त० ५६ ।

चक्रुमीया-चक्रुशब्दोऽत्र दर्शनपर्यायः दर्शनादेव श्रुता दर्शनमीता । आचा० ३०२ ।

चक्रुम-चक्रुम्नाम्-द्वितीयः कुलकरनाम । सम० १५० । ज० प्र० १३२ । ठाणा० ३६८ । आव० १११ ।

चक्रुमेटा-एक अस्थि चम्मलेति वितिथ गिमिलेति । नि० चू० तृ० १२४ आ ।

चक्रुल्लोयणलेसं- । आचा० ४२३ ।

चक्रुविकखो-चक्रुविशेष-चक्रुभ्रमः । भग० १७५ ।

चक्रुसुमो-चक्रु शुभ-कुण्डलसमुद्रे पूर्वाद्धाधिपतिर्देवः । जीवा० ३६८ ।

चक्रुसे-चक्रुष चक्रुरिन्द्रियग्राह्यः । दश० २०२ ।

चक्रुहर-चक्रुर्हरति आत्मवशं नयति विशिष्टरूपातिशय-कलितत्वाच्चक्रुर्हरम् यजत् । जीवा० २५३ । चक्रुर्हर, चक्रुर्हर-चक्रुरोषकम् । ज० प्र० २७५ । चक्रुर्हर-लोचनानन्ददायकत्वात्, चक्रु रोषक वा घनत्वात् । भग०

(३६३)

चउल- । भग० ८०३ ।
 चउवग्गो-णामवत्थव्वा सजयासजतीओ वि आगनुगा
 सजता मजतीओ य । नि० चू० द्वि० १५५ आ ।
 चउवीसइत्थय-चतुविशतिस्तव-आवस्यकमुत्ते द्वितीयम-
 ध्ययनम् । आव० ४६६ ।
 चउसट्ठिआ-चतुष्पलप्रमाणा-चतुषष्टिका । अनु० १५१ ।
 चउसट्ठिकला-चतु षष्टिकला । आव० ५५ ।
 चउसट्ठिगुणा-चतु षष्टिगुणा । उत्त० ४८४ ।
 चउसट्ठिया-चतुषष्टिका-पल मानविशेष, तस्यैव चतुषष्टि-
 तमाशस्वभावापलमिति तात्पर्यम् । भग० ३१३ ।
 चउसरणगमण-अहंत्विद्धसाधुकेवलप्रज्ञसघर्षशरणकरणम् ।
 चउ० ।
 चउसाले- । नि० चू० प्र० २६० अ ।
 चउसालय-चतु शालकम् । जीवा० २६६ ।
 चउसुवगोसु-मजतिसजयमावगमाविगाण य एते । नि०
 चू० प्र० २२७ आ ।
 चओ-चय-स्तोकतरा वृद्धि । पिण्ड० ४१ । पिण्डले-
 त्यर्थ । नि० चू० प्र० २० आ ।
 चओवचइयं-चयापचनिक-वृद्धिहत्यात्मकम् । आवा० ६६ ।
 चकार-छकार-जकार-झकार-ञकार-प्रविजवितनाम-
 षोडशो नाट्यविधिः । जीवा० २४७ ।
 चक्क-चक्र-सुदर्शनम् । उत्त० ३५० । अरषट्पन्त्रिका-
 चक्राणि । ज्ञाता० २ । रथाङ्गम् । सूर्य० ६६ । रथाङ्ग
 अरषट्पञ्च वा । ओष० ३ । चक्रम् । आव० ८२६ ।
 ओष० १३ । प्रहरणविशेष । आव० ४८७ । जीवा०
 ११७ । प्रहरणम् । आव० ५८५ । रायचिषमहिय स-
 चक्क । नि० चू० प्र० ३५८ अ । चक्र-तिलयन्त्रम् ।
 वृ० द्वि० १६६ आ । तिलपीडनयन्त्रम् । वृ० द्वि०
 २२१ अ । तिलपीलग । नि० चू० द्वि० ६१ आ ।
 चक्र-रत्नभूतप्रहणविशेष । ठाणा० ६६ । -चैषम-
 णस्य पुत्रस्थानीयो देव । भग० २०० । चक्र-वर्जचक्रम् ।
 ओष० ६० । सम० ६१ । चक्र- । आव० द्वि०
 २२८ अ । चक्र-अरम् । प्रभ० ४८ ।
 चक्कका-चक्रक-भूषणविधिविशेष । जीवा० २६६ ।
 चक्काकार-शिरोभूषणविशेष । ज० प्र० १०६ ।

चक्कभया-चक्रालेखरूपचिह्नोपेता ध्वजा । ज० प्र० ६० ।
 चक्कद्धचक्कवालसंठिया-चक्राद्धचक्रवालसंस्थिता । सूर्य०
 ३६ ।
 चक्कद्धया-चक्रवज्रा-चक्रालेखरूपचिह्नोपेता ध्वजा ।
 जीवा० २१५ ।
 चक्कपुरं-चक्रपुर-कुन्धुजिनस्य प्रथमचारणकस्थानम् ।
 आव० १४६ । पुरुषपुण्डरीकपुरम् । आव० १६२ ।
 चक्कपुरा-चक्रपुरा-राजधानी । ज० प्र० ३५७ ।
 चक्कपुराओ- । ठाणा० ८० ।
 चक्कर्मतो-चक्रम्यमाण । आव० ४१२ ।
 चक्कमज्झभूमि-चक्रमध्यभूमि । आव० ४१७ ।
 चक्कयरो-चक्रकर । आव० ६१६ ।
 चक्करयणे-चक्रवर्तरेकेन्द्रिय प्रथम रत्नम् । ठाणा० ३६८ ।
 चक्कला-पादानामव प्रदेश । ज० प्र० ५५ । जीवा०
 २१० ।
 चक्कलिकाभिन्नं-तिर्यक्वृहत्कत्तलिकाकृतम् । वृ० प्र०
 १७५ अ ।
 चक्कलिय-चक्रम् । नि० चू० द्वि० १२४ आ ।
 चक्कवट्टिविजय-पुष्कलावर्तं सप्तमो विजय स एव चक्र-
 वर्त्तिविजयव्यत्वेन चक्रवर्त्तिविजय । ज० प्र० ३४६ ।
 चक्कवट्टो-ऋद्धिप्राप्तार्थमेव । प्रज्ञा० ५५ । चक्रवर्त्तिन
 चतुर्दशरत्नाधिपा, षट्पण्डभरतेश्वरा । आव० ४८ ।
 चक्केण रत्नभूतप्रहरणविशेषेण वर्त्तितु नील ययोस्ती चक्रव-
 र्त्तिन । ठाणा० ६६ ।
 चक्ककावाग-चक्रवाक-रथाङ्ग । प्रभ० ८ । लोमपर्णि-
 विशेष । जीवा० ४१ ।
 चक्कवाल-चक्रवाल विशेषस्य मामान्येऽनुप्रवेशात् । नम-
 चक्रवालम् । ज० प्र० ३६७ । मण्डलम् । प्रज्ञा० ६०० ।
 सूर्य० ६६ । जीवा० १७८ । चक्रवाल-सर्वे परिमण्डल-
 रूपम् । जीवा० २६६ । -सर्वत परिमण्डल-
 रूपम् । ज० प्र० १०२ । -नगरविशेष ।
 आव० १४४ । -चक्रम् । भग० १८८ । चक्रम् ।
 आउ० । -जलपरिमाण्डल्यम् । सम० १२७ ।
 आ । विष्कम्भ-वृत्तव्याप्त, इव च
 प्रमाणयोजनम् । ज० प्र० ६ ।

चक्रवालसामायारि-सामाचारीविशेष । नि० चू० प्र० २६३ आ । नि० चू० द्वि० ३६ आ ।

चक्रवाल-चक्रवाला-बलयाकृति । ठाणा० ४०७ । मण्डलबन्धने स्थिता । ओष० ५५ । चक्रवाल-मण्डल ततश्च यया मण्डलेन परिभ्रम्य परमाण्वादिदृश्यते सा चक्रवाला । भग० ८६६ ।

चक्रवालानि-पृष्ठस्योपगमिमण्डलक्षणानि । व्य० प्र० २३ अ ।

चक्रकवृह-चक्रकवृह-चक्राकार सैन्यविन्यासविशेष । प्रश्न० ४७ । ज्ञाता० ३८ ।

चक्रकाइदुगो-चक्राविद्ध । भाव० २१७ ।

चक्रकाग-चक्राक-चक्राकार-एकात्तेन समम् । प्रज्ञा० ३६ । चक्राकार सम इत्यर्थः । वृ० प्र० १६१ आ । चक्रक-चक्राकार-समच्छेदो मूलकन्दादिना भङ्ग । आचा० ५६ । पक्षिविशेष । ज्ञाता० २३१ । लोमपक्षिविशेष । प्रज्ञा० ४६ । जल्प चक्राकारा भगो समोति वृत्त भवति । नि० चू० द्वि० १४१ अ ।

चक्रकारवद्ध-चक्रारवद्ध गन्ध्यादि । दश० १६३ ।

चक्रकाह- । सम० १५२ ।

चक्रिकपति-सन्निकजति । नि० चू० द्वि० ७६ अ ।

चक्रिकया-चक्रिका-चक्रग्रहरणा-कुम्भकारतैलिकादयो वा । औप० ७३ । चक्रिका-चक्रग्रहरणा कुम्भकारादयो वा भग० ४८१ । कुम्भकारतैलिकादय । ज्ञाता० ५६ । शकुमात् । भग० ३२५ ।

चक्रकलेंडा-चक्री लण्डिका-द्विपुलसर्प । भाव० ३५७ ।

चक्रललाउडुओ-दतिको येन तीर्यते । ओष० ३३ ।

चक्रिलिदित्योवगहे-चक्षुष प्रथममेव स्वरूपद्रव्यपुणक्ति-याकल्पनातीतमनिर्देश्यसामान्यमात्रस्वरूपाव्यग्रहण चक्षु-रर्थावग्रह । प्रज्ञा० ३११ ।

चक्रिलिदिए-चक्षुरिन्द्रियम् । प्रज्ञा० २६३ ।

चक्रिलय-दृष्टा । भाव० ४१७ ।

चक्षु-चक्षु विशिष्ट-आत्मघर्म तत्त्वावबोधनिबन्धन श्रद्धास्वभाव । राज० १०६ । चक्षु शब्दोऽत्र दर्शनपर्याय । आचा० ३०२ । चक्षु-ज्ञानम् । आचा० २०८ । चक्षुरिव चक्षु-भृतज्ञानम् । सम० ४ । लोचनम् । भग० ७३६ ।

(अल्प० ५०)

चक्षु-भृतज्ञान द्रुमाशुभार्थविभागोपदर्शनत्वात् । भग० ७ ।

चक्षुरुक्ता-पचमकुलकरस्य भार्यानाम । मम० २५० ।

आय० ११२ । ठाणा० ३६८ । चक्षु पान्त्त-कुण्टनममुदे-अराद्राधिपतिदेव । जीवा० ३६८ ।

चक्षुदसण-नामान्यविशेषात्मके वस्तुनि चक्षुषा दशन-रूपमान्यपरिच्छेद चक्षुदर्शनम् । जीवा० ७८ ।

चक्षुदसणि-चक्षुदर्शनी-चक्षुदर्शालम्पिमात्र । अनु० २२० ।

चक्षुदए-चक्षुदय-चक्षुरिव चक्षु-भृतज्ञान द्रुमाशुभार्थ-विभागकारित्वात्तद्व्यते इति चक्षुर्दय । मम० ६ ।

चक्षुदये-चक्षुरिव चक्षु भृतज्ञान दयत इति चक्षुर्दय । भग० ७ ।

चक्षुदो-चक्षुरिव चक्षु-विशिष्ट आत्मघर्मस्तत्त्वावबोधनि-बन्धन श्रद्धास्वभाव तद् ददातीति चक्षुद । जीवा० २५५ ।

चक्षुष्कास-चक्षुस्पर्श-दृष्टिस्पर्श । भग० ७७ । चक्षु-

स्पर्श-स्थूलपरिणतिमत्पुद्गलद्रव्यम् । उत्त० १६६ । चक्षु-

स्पर्श-चक्षुर्विषय । आचा० ३० । ज० प्र० ४४१ ।

दृष्टिपात । भग० १३८ । दर्शनम् । ज्ञाता० ४६ ।

औप० ६० । सूर्य० ६१ । चक्षु स्पर्श दृष्टोचरे चक्षु स्पर्श-

शंगो वा दृष्टोचरगत । उत्त० ५६ ।

चक्षुभीया-चक्षुशब्दोऽत्र दर्शनपर्याय, दर्शनादेव भीता दर्श-नभीता । आचा० ३०२ ।

चक्षुसुम-चक्षुष्मात्-द्वितीय कुलकरनाम । सम० १५० ।

ज० प्र० १३२ । ठाणा० ३६८ । भाव० १११ ।

चक्षुमेटा-एकक अत्यि उन्मल्लेति वितिय णिमल्लेति । नि० चू० तृ० १२४ आ ।

चक्षुल्लोयणलेस- । आचा० ४२३ ।

चक्षुर्विवलेवो-चक्षुर्विशेष-चक्षुर्भ्रम । भग० १७५ ।

चक्षुसुमो-चक्षु शुभ-कुण्डलसमुदे पूर्वाद्राधिपतिदेव । जीवा० ३६८ ।

चक्षुसे-चक्षुष चक्षुरिन्द्रियग्राह्य । दश० २०२ ।

चक्षुहर-चक्षुर्हरति आत्मवश नयति विशिष्टरूपातिशय-

कलितत्वाच्चक्षुर्हरम् यतत् । जीवा० २५३ । चक्षुहर,

चक्षुर्दर-चक्षुरोषकम् । ज० प्र० २७५ । चक्षुर्दर-

लोचनानन्ददायकत्वात्, चक्षु रोषक वा घनत्वात् । भग०

(३६३)

४७७ ।

चवसू-चक्षु विशिष्टात्मधर्मस्तत्त्वावबोधन श्रद्धास्वभाव ।
जीवा० २५५ ।

चक्रवर्त्तिता- । ठाणा० ३३२ ।

चक्रवाल-प्रत्युपेक्षणादि नित्यकर्म्या । वृ० प्र० २२१ अ ।

चक्रवालसामाचारी-सामाचारीविशेष । आव० ८३३ ।

प्रतिदिनक्रियाकलापरूपा । वृ० प्र० २०७ आ ।

चक्रार्द्धचक्रवाल-चतुर्थमाध्यविशेष । ज० प्र० ४१५ ।

चक्षुर्मेल-यदेक चक्षुर्नमीलयति । व्य० प्र० १०१ आ ।

चच्चपुडा-चच्चपुटा-आघातविशेषा । ज० प्र० २३६ ।

चच्चर-चत्वर-सीमाचतुष्कम् । उत्त० १०६ । त्रिपय-

भेदि चत्वरम् । ज्ञाता० २८ । स्यानविशेष । विपा०

५७ । आव० १३६, ४०२ । चत्वर-बहुतररथ्यामी-

लनस्थानम् । भग० १३७ । चत्वरम् । भग० २००,

२३८ । चतुष्पथसमागम, पट्पथसमागमो वा चत्वरम् ।

अनु० १५६ । रथ्याष्टकमध्यम् । ठाणा० २६४ ।

चच्चरसिवतरितो-चत्वरशिवान्तरित । उत्त० २२१ ।

चच्चागा-उपरागा । ज० प्र० ४६ । चर्चाका-चन्दन-

कृतोपरागा । राज० ६४ ।

चच्चिअ-चचित्त-समण्डनकृतम् । ज० प्र० २७८ ।

चटकसूत्र-कोशकारभव सूत्रम् । अनु० ३४ ।

चटुल-चटुल-विधिवस्तुषु क्षणे क्षणे आकाङ्क्षादिप्र-

वृत्ते । प्रश्न० ३० ।

चटुलक- । सूत्र० १२५ ।

चटुली-पर्यन्तज्वलिततृणपूलिका । नदी० ८४ ।

चटुवेसो-विप्रवेप-चक्षुरिन्द्रियान्तर्दृष्टान्त । आव० ३६६ ।

चटुशाला- । वृ० प्र० ६३ अ ।

चट्टा-ज्जकारादिधुत्ता । नि० जू० प्र० २०७ आ ।

चट्टुक- । आचा० ३५७ ।

चट्टो-विप्र । आव० ४०० ।

चडतो-आरुह्य । नि० जू० द्वि० १३३ आ ।

चडकर-चटकरप्रधान-विस्तरवान् । विपा० ३६ । चट-

कर-वृन्दम् । ज० प्र० १४५ ।

चडगर-चटकर-आढम्बर । वृ० द्वि० १३० अ । विस्तर-

वृन्द (देशीशब्द) । ज० प्र० १६६ । विस्तरवन्त ।

ज० प्र० २०० । चटकरप्रधान-विच्छर्द्दप्रधानम् । ज्ञाता०
३६ । समुदाय । ज्ञाता० २०० । चटकर-विस्तर-
वान् । भग० ३१६ ।

चडगरत्तण-चडकरत्त्व-अतिप्रपञ्चकथनम् । दश० ११५ ।

चडत्ति-क्षटिति । आव० ३५७ ।

चडप्फडत-कम्पमानम् । उत्त० ५२२ ।

चडप्फड-प्रलपसि । नि० जू० प्र० १३२ अ ।

चडप्फाडैतो-करपादो भूमी आस्फोटयन् । नि० जू० द्वि०

२६ अ ।

चडयपट्टाति- । नि० जू० प्र० १२६ अ ।

चडवेला-चपेटा । प्रश्न० ५७ ।

चडावणा-आरोपणा । ठाणा० ३२५ । ज दब्बादि

पुरिसविभागेण दाण सा आरोपणा । नि० जू० तृ०

८५ अ ।

चडाविओ-आरोहित । आव० ४३४ ।

चडाविज्जइ-चटायते । ओष० ८४ ।

चडाविया-चटापित । आव० ५०६ ।

चडुगे-अपवृत्य । व्य० द्वि० ३०२ आ ।

चण-चणक-चणकक्षेत्र, योगसग्रहे शिक्षा दृष्टान्ते यद् वास्तु-

पाठकैश्चणकाभिघनगर निवेशितम् । अपरनाम क्षिति-

प्रतिष्ठित, वृषमपुर, कुशाग्रपुर, राजग्रह च । आव०

६७० ।

चणगपुरं-चणकपुर-क्षितिप्रतिष्ठितस्य द्वितीय नाम ।

उत्त० १०५ ।

चणगा-चणका-धान्यविशेषा । अनु० १६२ ।

चणगो-चणका, पारिणामिकीबुद्धौ गोल्लविपये चणकग्रामे

ग्राहण, श्रावक । आव० ४३३ ।

चणयगामो-चणकग्राम, गोल्लविपये ग्राम । आव०

४३३ ।

चतुरग-सेना । आव० ७६७ ।

चतुरय-चतुरका-समाविशेषा, ग्रामप्रसिद्धा । मम०

१३८ ।

चतुविधशब्द-चतुष्प्रत्ययवतारम् । भग० ६२६ ।

चतुष्कपूरणं- । प्रश्न० १२७ ।

चतुष्कल्पसेकसिक्त-चत्वार कन्या सेकविपया रमवती-

शास्त्राभिज्ञेभ्यो भावनोया । जीवा० २६८ ।

चतु कल्याणक-नत्र चत्वारि चतुर्भक्तानि चत्वार्याचा-
म्नानि चत्वारि एकस्थानानि चत्वारि पूर्वाङ्गानि चत्वारि
निवृत्तिकानि च भवन्ति । वृ० प्र० १०८ अ ।

चतु षष्ठीपदचास्तुन्यास - । ज० प्र० २०८ ।

चत्त-जेण सरीरविभूमादिणि निमित्त हत्वपादपवनालगा-
दोहि परिकम्म वदति न । दश० वृ० १५० । त्यक्त्वा-
निर्दयतया दत्तम् । वृ० द्वि० २०० आ । च्युत-
जीववत् क्रियातो भ्रष्ट । २६३ ।

चत्तदेह-त्यक्तदेह-परित्यक्तजीवसमर्गजनिताहारप्रभयो-
पचय । भग० २६३ । परित्यक्तजीवसमर्गसमुत्पत्ति-
जनिताहारादिपरिणामप्रभयोपचय । प्रश्न० १०८, १४५ ।

चत्तर-चत्वर-बहुरध्यापातस्थानम् । जीवा० २५८ ।
ओप० ४ । यत्र बहवो मार्गा भिन्नाः । ओ३० ५७ ।
अनेकरध्यापतनस्थानम् । प्रश्न० ५८ ।

चत्ता-स्वयमेव दायकेन त्यक्ता-देहद्रव्यात्पृथक्कृता । प्रश्न०
१०८ । स्वयमेव दायकेन त्यक्ता भद्रयद्रव्यात्पृथक्कृता ।
भग० २६३ ।

चलिक-मलविशेष । वृ० प्र० १७३ आ ।

चनिकोपासक - । नाचा० १४६ ।

चन्द्र-रत्नविशेष । जीवा० १६१ ।

चन्द्रकान्त-चन्द्रप्रभ । जीवा० २३४ ।

चन्द्रकान्ताद्या-मणय । सम० १३६ । ठाणा० २६३ ।

चन्द्रगुप्त-चाणक्यस्थापितो राजा । व्य० प्र० १४० आ ।
गुप्तनिर्मा । ज० प्र० २६३ । ठाणा० २८१ ।

चन्द्रगोपक - । ज० प्र० ४२३ ।

चन्द्रनखा-खरदूषणपत्नी । प्रश्न० ८७ ।

चन्द्रप्रतिम-प्रकीर्णतपोविशेष । उत्त० ६०१ ।

चन्द्रप्रभ-मणिविशेष । जीवा० २३ ।

चन्द्रभागा-नदीविशेष । ठाणा० ४७७ ।

चन्द्रमण्डलप्रविभक्ति-चन्द्रमण्डलप्रविभक्ति-सूर्यमण्डलप्र-
विभक्ति-नागमण्डलप्रविभक्ति-अक्षमण्डलप्रविभक्ति-भूत-
मण्डलप्रविभक्त्यभिनयात्मकामण्डलप्रविभक्तिनामा दशमो
नाट्यविधि । जीवा० २४६ ।

चन्द्रमास-पूजार्त्तपरिमाणमष्टौ शतानि पञ्चाशीत्यधिकानि ।

सूर्य० ११ ।

चन्द्रमुखा-मूनद्वारविशेषे भा० तपस्वी । मि० १६८ ।

चन्द्ररत्न-चो पुण ग-फण भणतो आगिग । नि० ७०
वृ० १३४ अ ।

चन्द्रशेखर - । वृ० प्र० ३२३ ।

चन्द्रहाम-परमागारिदोष । नी० १०८ ।

चन्द्रागमनप्रविभक्ति-चन्द्रागमन-गूयामगमन-प्रतिपात-
भायाहारा-आगमनागमनप्रविभक्तिनामा तप्तो नाट्य
विधि । जीवा० २०६ ।

चन्द्रादि-गन्धर्विण्येण । प्रश्न० १०६ ।

चन्द्रानना-आनाऽऽगतात्पञ्चाशोपहृष्टान्ते प्रतीतिदोष ।
पिण्ड० ७६ । मृताङ्गादिशेषे धा० नागरी । पिण्ड०
१४४ ।

चन्द्रावतस-आजारा ताण्डानोपहृष्टाते राजा । पिण्ड०
७६ ।

चन्द्रावरणप्रविभक्ति-चन्द्रावरणप्रविभक्ति-सूर्यावरणप्र-
विभक्त्यभिनयात्मक-आवरणावरणप्रविभक्तिनामा अष्टमो
नाट्यविधि । जीवा० २४६ ।

चन्द्रावलिप्रविभक्ति-पञ्चमो नाट्यमेद । ज० प्र० ४१६ ।

चन्द्रावलिप्रविभक्ति-सूर्यावलिप्रविभक्ति-चलयावलिप्रवि-
भक्ति-हस्तावलिप्रविभक्ति-सारावलिप्रविभक्ति-मुक्तावलि-
प्रविभक्ति-रत्नावलिप्रविभक्ति-गुप्तावलिप्रविभक्तिनामा
पञ्चमो नाट्यविधि । जीवा० २४६ ।

चन्द्रास्तमयनप्रविभक्ति-चन्द्रास्तमयनप्रविभक्ति-सूर्यास्त-
मयनप्रविभक्त्यभिनयात्मक-अस्तमयनास्तमयनप्रविभक्ति-
नामा नवमो नाट्यविधि । जीवा० २४६ ।

चन्द्रिका-आधारमपरिभोगे गुणचन्द्रश्चेष्टित स्त्री । पिण्ड०
७४ ।

चन्द्रोद्गमप्रविभक्ति-चन्द्रोद्गमप्रविभक्ति-सूर्योद्गमप्रविभक्त्य-
भिनयात्मक-उद्गमनोद्गमनप्रविभक्तिनामा षष्ठो नाट्य-
विधि । जीवा० २४६ ।

चन्द्रोद्योत-दीप समुद्योतं च । प्रज्ञा० ३०७ ।

चपलका-आलिसन्दका । ज० प्र० १२४ ।

चपलित-भोजनविधिविशेष । जीवा० २६६ ।

चप्पडए-चपलका-चतुष्पत्ता । वृ० वृ० २०३ अ ।

चप्पडग-चप्पडक-काष्ठयन्त्रविशेष । प्रश्न० ५७ ।

चप्पाचप्प- । नि० चू० तृ० ५० आ ।

चप्पाचप्पि- । नि० चू० तृ० ५५ अ ।

चप्पुटिका-अप्सरो निपातो नाम चप्पुटिका । प्रज्ञा० ६०० ।
जीवा० १०६ । अङ्गुष्ठमध्यमाङ्गुलिकृत आस्फोट ।
भग० २६६ ।

चप्पुडिया-चप्पुटिका । आव० ५३६ । अप्सरो निपातो-
चप्पुटिका । जीवा० ३६६ । चप्पुटिका अङ्गुलीद्वयोत्थ
शब्द । उत्त० १०८ ।

चप्पलिगाइय-कोतूहलिक-आशीर्वाद । आव० ४३२ ।

चप्रलाप-नकुल । उत्त० ६६६ ।

चमत्कार । ग० ।

चमढण-प्रवचनोक्तैर्वचनं खिसन करोति । ओष० ४३ ।
निर्मत्तनम् । वृ० द्वि० २१५ आ ।

चमढने-मर्दने । ओष० १२६ ।

चमढिउं-मर्दित्वा । आव० ४०५ ।

चमढियं-विनाशितम् । व्य० प्र० १८४ अ ।

चमढेत्ता-तिरस्कृत्य । आव० २०४ ।

चमढ्युत्ते-कदर्थ्यन्ते । ओष० ६६ ।

चमत्तिगं- । नि० चू० प्र० १८० अ ।

चमर-द्विखुरविशेष । प्रज्ञा० ४५ । चमर-प्रथमो दक्षिण-
निकायेन्द्र । भग० १५७ । पञ्चमतीर्थकरस्य प्रथम
शिष्य । सम० १५२ । दक्षिणात्यासुरकुमाराणामधि-
पति । ठाणा० ८४ । जीवा० १७० । प्रज्ञा० ६४ ।
ज्ञाता० १६१ ।

चमरचञ्चा-देवस्थानविशेष । भग० १४३ । चमरेन्द्र-
राजधानी । सम० ३२ । ज० प्र० ३३६ । ठाणा०
५२४ । चमरचञ्चा-चमरेन्द्रराजधानी । भग० १७१ ।
ज० प्र० ४०७ । भग० ६१७ । दक्षिणात्यस्यासुरनि-
कायनायकस्य चञ्चा-चञ्चास्थानगरी चमरचञ्चा । ठाणा०
३७६ ।

चमरा-चमरा-आरण्या । प्रश्न० ७ । आटव्यो गाव ।
ज० प्र० ४३ ।

चमरो-चमरी-द्विखुरश्चतुष्पदविशेष । जीवा० ३८ ।
गोविशेष । प्रश्न० ७६ ।

चमरुप्पातो-चमरस्य-असुरकुमारराजस्योत्पत्तन-उध्वंग-
भन चमरोत्पात । ठाणा० ५२४ ।

चमसो-चमस-दविका । औप० ६४ ।

चम्म-चर्म-अङ्गुष्ठाङ्गुल्योराच्छादनरूपम् । जीवा०
२६० । राज० ११३ । पुद्गलविशेष । आव० ८५४ ।
सिंहादीना चर्माणि । दश० १६३ । स्फुरक । भग०
१६४ । त्वक् । प्रश्न० ८ । चर्म-सेवाल । विशेष
५१७ ।

चम्मए-चर्मकृति-छवडिया । ओष० २१७ ।

चम्मकडे-चर्मकट-कटस्य तृतीयभेद । आव० २८६ ।
चर्द्व्यूतमञ्चकादि । ठाणा० २७३ ।

चम्मकारा-पदकारा । नि० चू० द्वि० ४३ आ ८ ।

चम्मकिडुं-चर्मव्यूत-खट्वादिकम् । भग० ६२८ ।

कोसए-चर्मकोशक । ओष० २१७ । चर्मकोश-
पाणित्र खल्लाकादि । आचा० ३७० ।

चम्मखंडं-चर्मखण्डम् । नि० चू० प्र० २२७ आ ।

चम्मखडिअ-चर्मपरिधानाश्चर्मखण्डिका, अथवा चर्ममय
सर्वभेषोपकरण येषां ते चर्मखण्डिका । अनु० २५ ।

चम्मखंडिए-चर्मखण्डक-चर्मपरिधान चर्मोपकरण इति ।
ज्ञाता० १६५ ।

चम्मचडिया-चर्मचटका-चर्मपक्षिण । उत्त० ६६६ ।

चम्मच्छेदन-चर्मच्छेद-चर्द्वपट्टिका, चर्मच्छेदनक पिप्पल-
कादि । ओष० २१८ ।

चम्मज्झामे-चर्मज्याम-चर्म च तद्व्याम च-अग्निना व्या-
मलीकृत-आपादितपर्यायान्तरम् । भग० २१३ ।

चम्मट्टिल-चर्मास्थिल-चर्मचटक । प्रश्न० ८ ।

चम्म ती-चर्मात्मको पक्षी चर्मपक्षी तो विद्येते
येषां ते चर्मपक्षिण । प्रज्ञा० ४६ । चर्मरूपी पक्षी विद्येते
यस्य स चर्मपक्षी । जीवा० ४१ ।

चम्मपट्टो-चर्मपट्ट-चर्द्व । विपा० ७१ ।

चम्मपणाय-चर्मपञ्चक-अजं उकरगोमहिषमृगाश्चिन-
लक्षणम् । आव० ६५२ ।

चम्मपाय-चर्मपात्र-स्फुरक खड्गकोशको वा । भग०
१६१ ।

चम्मयर-श्रेणिविशेष । ज० प्र० १६४ ।

चम्मरयणो-नक्रतरेकेन्द्रिय तृतीय रत्नम् । ठाणा० ३६८ ।

चम्मरुक्ख-वृक्षविशेष । भग० ८०३ ।

चम्मिय-चर्मणि नियुक्ताश्चास्मिका । भग० ३१७ ।

चम्मे-चर्मपक्षिण-चर्मचटकाप्रभृतयः, चर्मरूपा एव हि तेषा पक्षा इति । उक्त० ६६६ ।

चम्मेट्ट-लोहमय प्रतलायतो लोहादिकुट्टनप्रयोजनो लोहकाराद्युपकरणविशेष । भग० ६१७ । चर्मेट्ट-चर्मनट्टपाषाण । प्रश्न ४८ । चर्मेट्ट-चर्मवेष्टितपाषाणविशेष । प्रश्न० २१ ।

चम्मेट्टग-चर्मेट्टक-चर्मपरिणट्टकुट्टनोपगणविशेष । ज० प्र० ३८७ । चर्मेट्टिका-इष्टकाशकलादिभृतचर्मकुतपरूपा यदाकर्षणेन धनुर्बरा व्यायाम कुर्वन्ति । उपा० ४७ । चर्मेट्टकम् । राज० २२ । चर्मेट्टका । अनु० १७७ । चर्मेट्टकम् । जीवा० १२१ ।

चय-अधिकत्वेन वृद्धि । सूर्य० १६ । शरीरम् । भग० १२६ ।

-ददाति । भग० २८६ । त्यजति-विरहयति । भग० २८६ ।

-वैमानिकव्योतिष्कमरणम् । ठाणा० ४६६ । चयन-कषायपरिणतस्य कर्मपुद्गलोपादानमात्रम् । प्रज्ञा० २६२ । चयति-च्यवते । जीवा० ११० । चयते-सामान्यतश्चयमागच्छति । प्रज्ञा० २२८ ।

-व्याख्यानान्तरेणासकलनम् । ठाणा० ४१७ । कषाय-परिणतस्य कर्मपुद्गलोपादानमात्रम् । ठाणा० १६५ । कषायादिपरिणतस्य कर्मपुद्गलोपादानमात्रम् । ठाणा० १०१, ५२७ ।

चयमाणे-च्यवमान-जीवमान जीवमेव मरणकाल त्यजन् इत्यर्थः । भग० ८६ ।

चयिका-पोठिका । पिण्ड० १०७ ।

चयो-चयते चयन वा चयः, परिग्रहस्य तृतीय नाम । प्रश्न० ६२ ।

चयो-चयोपचय-चयेन अधिकत्वेन वृद्धिरपचयेन हीनत्वेनापवृद्धि । सूर्य० १३ ।

चर-उपचरक । आचा० ३७७ ।

चरत-चरत्-विश्व व्याप्नुवत्, अग्रहणस्तृतीय नाम । प्रश्न० ६६ ।

चरतमेसण-परिशुद्धाहारादिना वर्तमानम् । आचा० ४२६ ।

चरति-आचरन्ति । प्रश्न० ६५ । चरन्ति-प्रवर्तन्ते । ज० प्र० २२७ । भिक्षानिमित्त पर्यटन्ति । उक्त० ३६२ । आचरन्ते । उक्त० ३६३ ।

चरतिअ-चरन्ति यस्या दिशि तीर्थकरादयो यावद् युगप्रधाना विहरन्ति सा दिक् । आच० ४७० ।

चरतिया-मा इमा जाए दिसाए तित्थकरो केवली मण-पज्जवणाणी ओहिणाणी चोहसपुब्बी जाव णवपुब्बी जो जम्मि वा जुगपहाणो आयरिओ जत्तो विहरति ततो हुत्तो पडिच्छति । नि० चू० तृ० ६६ आ ।

चरतो-विहरन्ति । व्य० प्र० ६२ आ ।

चर-सूचामात्रत्वादस्य चरमशब्दोपलक्षितोऽपि चरण-प्रथम उद्देशक । भग० ६३० ।

चरइ-चरति-करोति । सम० ६६ । आचरति । सम० १६, २१ । चरति-अटित्वा गतौ भुङ्क्ते । दश० २५३ ।

चरए-घाटिभिक्षाचर । ज्ञाता० १६५ ।

चरक-मतविशेष । उक्त० २४१ । जीवा० १४३ । नि० चू० प्र० १८६ अ ।

चरग-चरक-घाटिभिक्षाचर । ज० प्र० २३६ । चरक-मतविशेष । आच० ८५६ । चरतीति चरक-दशम-शकादि । सूत्र० ६५ । चरक-कच्छोटकादयः । भग० ५० । कच्छोटकादिक । प्रज्ञा० ४०५ ।

चरगपरिव्वायग-चरकपरिव्राजक-घाटिमैक्ष्योपजीविन-स्त्रिदण्डी, अथवा चरक-कुच्छोटकादि परिव्राजकस्तु कपिलमुनिसुतु । भग० ५० ।

चरगपरिव्वायय-चरकपरिव्राजक-घाटिमैक्ष्योपजीवी त्रिदण्डी । प्रज्ञा० ४०५ ।

चरगा-घाटिवाहका सन्तो ये भिक्षा चरन्ति ते, ये च भूखानाचरन्ति वा ते चरका । अनु० २५ । कणदा, घाटिवाहका वा । वृ० प्र० २४२ आ ।

चरण-चारित्र-क्रिया । व्य० द्वि० ४५७ आ । चर्यते-मुमुक्षुभिरासेव्यत इति चरण, चर्यते गम्यते प्राप्यते भवोदये परकुलमनेनेति चरण-व्रत-श्रमणधर्मादयो मूल-

चप्पडग-चप्पडक-काष्ठयन्त्रविशेष । प्रश्न० ५७ ।

चप्पाचप्पं- । नि० चू० तृ० ५० आ ।

चप्पाचप्पि- । नि० चू० तृ० ५५ अ ।

चप्पुटिका-अप्सरो निपातो नाम चप्पुटिका । प्रज्ञा० ६०० ।

जीवा० १०६ । अङ्गुष्ठमध्यमाङ्गुलिकृत आस्फोट । भग० २६६ ।

चप्पुडिया-चप्पुटिका । आव० ५३६ । अप्सरो निपातो-चप्पुटिका । जीवा० ३६६ । चप्पुटिका अङ्गुलीद्वयोत्थ शब्द । उक्त० १०८ ।

चप्पफलिगाड्य-कौतूहलिक-आशीर्वाद । आव० ४३२ ।

चप्रलापः-नकुल । उक्त० ६६६ ।

च -चमत्कार । ग० ।

चमढण-प्रवचनोक्तवचनं खिसन करोति । ओष० ४३ । निर्भर्त्तनम् । वृ० द्वि० २१५ आ ।

चमढने-मर्दने । ओष० १२६ ।

चमढिउं-मदित्वा । आव० ४०५ ।

चमढियं-विनाशितम् । व्य० प्र० १८४ अ ।

चमढेत्ता-तिरस्कृत्य । आव० २०४ ।

चमढ्यति-कदर्थ्यन्ते । ओष० ६६ ।

चमतिगं- । नि० चू० प्र० १८० अ ।

चमर-द्विखुरविशेष । प्रज्ञा० ४५ । चमर-प्रथमो दक्षिण-निकायेन्द्र । भग० १५७ । पञ्चमतीर्थकरस्य प्रथम शिष्य । सम० १५२ । दक्षिणात्यासुरकुमाराणामधिपति । ठाणा० ८४ । जीवा० १७० । प्रज्ञा० ६४ । ज्ञाता० १६१ ।

चमरचञ्चा-देवस्थानविशेष । भग० १४३ । चमरेन्द्र-राजधानी । सम० ३२ । ज० प्र० ३३६ । ठाणा० ५२४ । चमरचञ्चा-चमरेन्द्रराजधानी । भग० १७१ । ज० प्र० ४०७ । भग० ६१७ । दक्षिणात्यस्यासुरनिकायनायकस्य चञ्चा-चञ्चास्थानगरी चमरचञ्चा । ठाणा० ३७६ ।

चमरा-चमरा-आरण्यग्री । प्रश्न० ७ । आटव्यो गाव । ज० प्र० ४३ ।

चमरो-चमरी-द्विखुरश्चतुष्पदविशेष । जीवा० ३८ । गोविशेष । प्रश्न० ७६ ।

चमरुप्पातो-चमरस्य-असुरकुमारराजस्योत्पत्तन-उर्ध्वग-मन चमरोत्पात । ठाणा० ५२४ ।

चमसो-चमस-द्विका । औष० ६४ ।

चम्म-चर्म-अङ्गुष्ठाङ्गुल्योराच्छादनरूपम् । जीवा० २६० । राज० ११३ । पुद्गलविशेष । आव ८५४ । सिंहादीना चर्माणि । दश० १६३ । स्फुरक । भग० १८४ । त्वक् । प्रश्न० ८ । चर्म-सेवाल । विशे० ५१७ ।

चम्मए-चर्मकृति-छवडिया । ओष० २१७ ।

चम्मकडे-चर्मकट-कटस्य तृतीयभेद । आव० २८६ । वद्व्युत्तमञ्चकादि । ठाणा० २७३ ।

चम्मकारा-पदकारा । नि० चू० द्वि० ४३ आ ८ ।

चम्मकिडुं-चर्मव्यूत-खट्वादिकम् । भग० ६२८ ।

चम्मकोसए-चर्मकोशक । ओष० २१७ । चर्मकोश-पाणित्र खल्लकादि । आचा० ३७० ।

चम्मखंडं-चर्मखण्डम् । नि० चू० प्र० २२७ आ ।

चम्मखंडिअ-चर्मपरिधानाश्चर्मखण्डिका, अथवा चर्ममय सर्वमेवोपकरण येषां ते चर्मखण्डिका । अनु० २५ । चम्मखण्डिए-चर्मखण्डक-चर्मपरिधान चर्मोपकरण इति । ज्ञाता० १६५ ।

चम्मचडिया-चर्मचटका-चर्मपक्षिण । उक्त० ६६६ ।

चम्मच्छेदन-चर्मच्छेद-वद्वपट्टिका, चर्मच्छेदनक पिप्पलकादि । ओष० २१८ ।

चम्मज्झासे-चर्मज्याम-चर्म च तद्व्याम च-अग्निना व्यामलीकृत-आपादितपर्यायान्तरम् । भग० २१३ ।

चम्मट्टिल-चर्मास्थिल-चर्मचटक । प्रश्न० ८ ।

चम्मपक्खी-चर्मात्मकी पक्षी चर्मपक्षी तौ विद्येते येषां ते चर्मपक्षिण । प्रज्ञा० ४६ । चर्मरूपी पक्षी विद्येते यस्य स चर्मपक्षी । जीवा० ४१ ।

चम्मपट्टो-चर्मपट्ट-वद्वं । विपा० ७१ ।

चम्मपणयं-चर्मपञ्चक-अर्ज १ ढकरगो ३ महिष ४ मृगा ५ जिनलक्षणम् । आव० ६५२ ।

चम्मपाय-चर्मपात्र-स्फुरक खड्गकोशको वा । भग० १६१ ।

-त्रेणिविशेष । ज० प्र० १६४ ।

चम्मरयणे-वक्रवर्तरेकेन्द्रिय तृतीय रत्नम् । ठाणा० ३६८ ।

चम्मरुक्ख-वृक्षविशेष । भग० ८०३ ।

चम्मिय-चर्मणि नियुक्ताश्चाम्मिका । भग० ३१७ ।

चम्मे-चर्मपक्षिण-चर्मचटकाप्रभृतय, चर्मरूपा एव हि तेषा पक्षा इति । उक्त० ६६६ ।

चम्मेट्ट-लोहमय प्रतलायतो लोहादिकुट्टनप्रयोजनो लोह-काराद्युपकरणविशेष । भग० ६१७ । चर्मेट्ट-चर्मनद्वपा-पाण । प्रश्न ४८ । चर्मेट्ट-चर्मवेष्टितपाषाणविशेष । प्रश्न० २१ ।

चम्मेट्टग-चर्मेट्टक-चर्मपरिणदकुट्टनोपगारणविशेष । ज० प्र० ३८७ । चर्मेट्टिका-इष्टकाशकलादिभूतचर्मकुतपरूपा यदाकर्षणेन धनुर्धरा व्यायाम कुर्वन्ति । उपा० ४७ । चर्मेट्टकम् । राज० २२ । चर्मेट्टका । अनु० १७७ । चर्मेट्टकम् । जीवा० १२१ ।

चय-अधिकत्वेन वृद्धि । सूर्य० १६ । शरीरम् । भग० १२६ ।

चयइ-ददाति । भग० २८६ । त्यजति-विरहयति । भग० २८६ ।

चयन-चैमानिकज्योतिष्कमरणम् । ठाणा० ४६६ । चयन-कषायपरिणतस्य कर्मपुद्गलोपादानमात्रम् । प्रज्ञा० २६२ । चयति-च्यवते । जीवा० ११० । चयते-सामान्यतश्चय-भागच्छति । प्रज्ञा० २२८ ।

चयन-व्याख्यादान्तरेणासकलनम् । ठाणा० ४१७ । कषाय-परिणतस्य कर्मपुद्गलोपादानमात्रम् । ठाणा० १६५ । कषायादिपरिणतस्य कर्मपुद्गलोपादानमात्रम् । ठाणा० १०१, ५२७ ।

चयमाणे-च्यवमान-जीवमाण जीवन्नेव मरणकाल त्यजन् इत्यर्थः । भग० ८६ ।

चयिका-पोठिका । पिण्ड० १०७ ।

चयो-चयते चयन वा चय, परिग्रहस्य तृतीय नाम । प्रश्न० ६२ ।

चयोवचय-चयोपचय-चयेन अधिकत्वेन वृद्धिरपचयेन हीन-त्वेनपवृद्धि । सूर्य० १३ ।

चर-उपचरक । आचा० ३७७ ।

चरत-चरत्-विश्व व्याप्नुवत्, अग्रहाणस्तृतीय नाम । प्रश्न० ६६ ।

चरतमेसण-परिषुद्धाहारादिना वर्तमानम् । आचा० ४२६ ।

चरति-आचरन्ति । प्रश्न० ६५ । चरन्ति-प्रवर्तन्ते । ज० प्र० २२७ । भिक्षानिमित्त पर्यटन्ति । उक्त० ३६२ । आवेवन्ते । उक्त० ३६३ ।

चरतिअ-चरन्ति यस्या दिशि तीर्थकरादयो यावद् युग-प्रधाना विहरन्ति सा दिक् । आव० ४७० ।

चरतिथा-या इमा जाए दिसाए तित्यकरो केवली मण-पज्जवणाणी ओहिणाणी चोइसपुब्बी जाव णवपुब्बी जो जम्मि वा जुगपहाणो आयरिजो जत्तो विहरति ततो हुत्तो पडिच्छति । नि० चू० तु० ६६ आ ।

चरंती-विहरन्ति । व्य० प्र० ६२ आ ।

चर-सूचामानत्वादस्य चरमशब्दोपलक्षितोऽपि चरण-प्रथम उद्देशक । भग० ६३० ।

चरइ-चरति-करोति । सम० ६६ । आचरति । सम० १६, २१ । चरति-अदित्वा आनीत शुक्ते । दश० २५३ ।

चरए-धाटिभिक्षाचर । ज्ञाता० १६५ ।

चरकः-मतविशेष । उक्त० २४१ । जीवा० १४३ । नि० चू० प्र० १८६ अ ।

चरग-चरक-धाटिभिक्षाचर । ज० प्र० २३६ । चरक-मतविशेष । आव० ८५६ । चरतीति चरक-दशम-शकादि । सूत्र० ६५ । चरक-कच्छोटकादय । भग० ५० । कच्छोटकादिक । प्रज्ञा० ४०५ ।

चरगपरिष्वायग-चरकपरित्राजक - धाटिमैक्ष्योपजीविन-स्त्रिदण्डी, अथवा चरक-कुच्छोटकादि परित्राजकस्तु कपिलमुनिसूनु । भग० ५० ।

चरगपरिष्वायय-चरकपरित्राजक - धाटिमैक्ष्योपजीवी त्रि-दण्डी । प्रज्ञा० ४०५ ।

चरगा-धाटिवाहका सन्तो ये भिक्षा चरन्ति ते, ये च भूखानाश्चरन्ति वा ते चरका । अनु० २५ । कण्ठा, धाटिवाहका वा । वृ० प्र० २४२ आ ।

चरण-चारित्र-क्रिया । व्य० द्वि० ४५७ आ । चर्यते-मुमुक्षुभिरासेव्यत इति चरण, चर्यते गम्यते प्राप्यते भवोदधे परकुलमनेनेति चरण-व्रत-अयणधर्मदियो भूल-

गणा । विशेषे २ । चतुर्वेदब्राह्मण । वृ० प्र० ५६ अ ।
चारणलब्धि । विशेषे ३८५ । गमनम् । आव० ५५२ ।
गवेपणम् । प्रश्न० १०६ । नित्यानुष्ठानम् । ओष० ७ ।
व्रतभ्रमणधर्मसयमाद्यनेकविधम् । भग० १०६ । महा-
व्रतादि । ज्ञाता० ७ । ओष० ३३ । विशिष्ट गमनम्,
गमनम् । नदी० १०६ । उत्तराध्ययनेषु एकत्रिंशत्तममध्य-
यनम् । उत्त० ६ । व्रतादि । भग० १२२ । ज्ञाता०
६१ । उत्त० ५६७ । उच्चावचकुलेष्वविशेषेण पर्यटनम् ।
उत्त० ६०७ । गतिचरण भक्षणचरण, आचरणाचरण
च । नि० चू० प्र० १ अ । आचार । उत्त० ५३२ ।
चारित्र, सञ्चेष्वेति यावत् । उत्त० ५१६ । चरण-व्रत-
भ्रमणधर्मादि । भग० १३६ । सर्वतो देशतश्च चारित्रमिह
विवक्षितम् । विशेषे २ । चारित्र-समग्रविरतिरूपम् ।
दश० ११० ।

चरणकरणपारविऋ-चर्यत इति चरण मूलगुणा, क्रियत
इति करण-उत्तरगुणास्तेषां पार-तीर पर्यन्तगमन तद्वे-
त्तीति चरणकरणपारविऋ । सूत्र० २६८ ।

चरणकरणानुयोग-अर्हद्वचनानुयोगस्य चतुर्थो भेद, आचा-
रादिक । आचा० १ । अनुयोगस्य प्रथमो भेद । ठाणा०
४८१ ।

चरणगुणद्विओ-चरणगुणस्थित-सर्वनयविशुद्ध । उत्त०
६६ । चर्यत इति चरण-चारित्र, गुण साधनमुपकारक-
मित्यन्वयान्तर, ततश्च चरण चासी गुणश्च निर्वाणात्यन्तो
पकारितया चरणगुणस्तस्मिन् स्थित-तदासेवितया
निविष्ट । उत्त० ६६ ।

चरणगुणा-चरणान्तर्गता गुणा, चरण-व्रतादि गुणा
पिण्डविगुणद्वयादयश्चरणगुणा । उत्त० ५६७ ।

चरणगो-चरणेन अग्र-प्रधान चरणान् । पिण्ड० ४१ ।

चरणनया-चरणनया-चरणवृत्तय । विशेषे १३५२ ।

चरणमालिया-चरणमालिका-भूषणविधिविशेष । जीवा०
२६६ ।

चरणरिया-चरणर्या-चरतेभवि ल्युट् चरण तद्रूपेयां चर-
णर्या, चरण गतिमानमित्यर्थ । आचा० ३७५ ।

चरणविही-उत्तराध्ययनेषु एकत्रिंशत्तममध्ययनम् । सम०
६५ ।

चरति-उपपद्यते । सूर्य० ११ ।

चरमतपएस-चरमाण्येवान्तर्वर्तित्वात् अन्ताश्चरमान्ता-
स्तत्प्रदेशश्च चरमान्तप्रदेश । प्रज्ञा० २२६ ।

चरमं-चरम-पर्यन्तवर्ति । प्रज्ञा० २२८ । चरमम् ।
प्रज्ञा० २३४ । चरमेभ्योऽल्पस्थितिकेभ्यो नारकादिभ्य-
परमा-महास्थितयो महाकर्मन्तरा इत्याद्यर्थप्रतिपादनार्थ ।
एकोनविंशतितमशतके पञ्चम उद्देशक । भग० ७६१ ।
प्रान्त पर्यन्तवर्ति । भग० ३६५ । आव० ८५२ । ज्ञे-
शीकालान्त्यसमयभावी । प्रज्ञा० ३०३ । अर्वागभाग-
वर्ति स्थिरादिभि । भग० ६३० । चरम-यस्य चरमो
भवो भविष्यति स चरम । भग० ७५६ ।

चरमअचरिमसमय-चरमास्तथैव अचरमसमयाश्च प्रागुक्त-
युक्तेरेकेन्द्रियोत्पादापेक्षया प्रथमसमयवर्तिनो ये ते चरमा-
चरमसमया । भग० ६६६ ।

चरमचरम -

। ज० प्र० ४१८ ।

चरमचरमनामनिबद्धनाम-चरमपूर्व मनुष्यभव-चरम-
देवलोकभव-चरमच्यवन-चरमगर्भसहरण - चरमभरत
क्षेत्रावमपिणीतीर्थकरजन्माभिषेक-चरमबालभाव-चरम-
द्यौवन-चरमकामभोग-चरमनिष्क्रमण-चरमतपश्चरण-
चरमज्ञानोत्पाद-चरमतीर्थप्रवर्त्तन-चरमपरिनिर्वाणानि-
यात्मक, द्वात्रिंशत्तमो नाट्यविधि । जीवा० २४७ ।

चरमचरमसमय-चरमाश्च ते विवक्षितसङ्ख्यानुभूतेश्चरण-
समयवर्तित्वात् चरमसमयाश्च प्रागुक्तस्वरूपा इति चरम-
चरमसमया । भग० ६६६ ।

चरमतिथि-

। वृ० प्र० ६३ अ ।

चरमनिदाघकालममओ-चरमनिदाघकालसमय-अपेक्ष-
मानपर्यन्त । जीवा० १२२ ।

चरमपार्हाडिआ-चरमप्राभृतिका-वादरा । दश० १६२ ।

चरमप्रदेशजीवप्ररूपो-जीवप्रदेशो निह्वय । आव०
३११ ।

चरमसमय-चरमसमयशब्देनैकेन्द्रियाणां मरणमयो विव-
क्षित स च परमवायुप प्रथमसमय एव तत्र च वर्त-
मानाश्चरमसमया । भग० ६६६ ।

चरमसमयनियमो-यश्चरमे-अग्निमे ममये यत्तमान, सः
चरमसमयनिग्रह्य । उत्त० २५७ ।

चरमाह—चरमाणीति प्रथमुद्दिश्य प्रवृत्तत्वात्, प्रज्ञापनाया
दशम पदम् । प्रज्ञा० ६ ।

चराह—चराणि अनियततिथिभावितात् । ज० प्र० ४६४ ।

चराणि—आसेवयामि । आ० ५६७ ।

चरि—चारि—आजीविका । उ० ११६ । अचारिश्चरित्वा
च । उ० ४४८ ।

चरिअ—चरिका—नगरप्रकारान्तरालेऽष्टहस्तप्रमाणो मार्ग—
हार व्यक्तम् । ज० प्र० १०६ । गृहाणा प्रकारस्य चान्न
रेऽष्टहस्तविस्तारो हस्त्यादि सञ्चारमार्गश्चरिका । अनु०
१५६ ।

चरिअकामो—चरितु काम—भक्षयितु काम । ओष० ३६ ।

चरिआ—आमादिष्वनियतविहारित्वम् । सम० ४१ । चरिका
सदैवकारीणी दासी । आ० ३४६ । चरिका—परिव्राजिका ।
ओष० १६४ ।

चरित्त—चारित्र—विरतिपरिणामरूपेण क्षायिकभावापन्नम् ।
ज० प्र० १५१ । चर्यते—भुमुक्षुभिरासेव्यते तदिति, चर्यते
वा गम्यते अनेन निर्मुक्तान्विति चरित्र, अथवा चर्यस्य
कमणा रिक्तीकरणश्चरित्र निवृत्तन्यायादिति, चारित्र-
मोहनीयक्षयाद्याविभूत आत्मनो विरतिरूप परिणाम ।
ठाणा० २४ । चर्यते आसेव्यते यत्नेन वा चर्यते—गम्यते
मोक्ष इति चरित्र—मूलोत्तरगुणकलाप । ठाणा० ५२ ।
चरन्त्यनिन्दितमनेनेति चारित्रम् । अनु० २२१ । चरन्ति-
गच्छन्त्यनेन मुक्तिमिति चरित्रम् । उ० ५५६ । चारित्र-
चारित्रमोहनीयक्षयक्षयोपशमोपशमजो जीवपरिणाम ।
भग० ३५० । मूलोत्तरगुणरूपम् । वृ० प्र० १७२ अ ।
चारित्र—आह सद्गुणानाम् । राज० ११६ । चारित्र—साव-
द्ययोगनिवृत्तिलक्षणम् । प्रश्न० १३२ । चरित्कीकरणा-
चारित्रम् । ओष० ६ । चरन्त्यनिन्दितमनेनेति चरित्र
क्षयोपशमरूप तस्य भाव । इहान्यजन्मोपाताष्टविधकर्म-
सञ्चयापचयाय चरण चारित्र, सर्वसावद्ययोगनिवृत्तिरूपा
क्रियेत्यर्थः । आ० ७८ । चारित्रम् । आ० ७६३ ।
चरन्त्यनिन्दितमनेनेति चरित्र क्षयोपशमरूप तस्य भाव
चारित्र अक्षेपकर्मक्षयाय चेष्टेत्यर्थः । दश० २३ । अनु-
ष्ठानम् । ज्ञाता० ८१ ।

चरित्तकसायकुसील—य कषायाच्छाय प्रयच्छति स चारित्रे

कुशील । भग० ८६० ।

चरित्तधम्म—चरित्कीकरणाचारित्र तदेव धम्मश्चारित्र-
धम्म । ठाणा० ५१५ । चरित्रधम्म—क्षान्त्यादिश्रमण-
धर्म । ठाणा १५४ ।

चरित्तधम्मो—चरन्त्यनिन्दितमनेनेति चरित्र—क्षयोपशमरूप
तस्य भावश्चारित्र अक्षेपकर्मक्षयाय चेष्टेत्यर्थः, ततश्चारित्र-
मेव धर्म चारित्रधम्म । दश० २३ । प्राणातिपातादि
निवृत्तिरूप । दश० १२० ।

चरित्तपज्जवे—चरित्रपयवा—चारित्रभेदा क्षायोपशमिका
इति । उ० ५६२ ।

चरित्तपुलाए—पुलाकस्य तृतीयो भेद, मूलोत्तरगुणप्रतिसेव
नया चारित्र विराडयति । भग० ८६० ।

चरित्तपुलाए—चारित्रपुलाक—पुलाकस्य तृतीयो भेद । चारित्र-
निस्सारत्वं य उपैति स पुलाक । उ० २५६ । मूलो-
त्तरगुणप्रतिसेवनात्तश्चरणपुलाक । ठाणा० ३३७ ।

चरित्तभावभासा—चारित्रभावभापा—भावभाषाभेद, चारि-
त्र प्रतीत्योपयुक्त्या भाष्यते सा । दश० २०८ ।

चरित्तविणओ—चारित्राहिनय, चारित्रविनय । दश०
२४१ ।

चरित्तवीरिय—असेसकम्मविहारणसामत्य खीरादिलब्ध्या-
दणसामत्य च । नि० चू० प्र० १६ अ ।

चरित्तसक्किलेसे—चारित्रस्य सङ्कलेष अविशुद्धमानता स
चारित्रसङ्कलेष । ठाणा० ४८६ ।

चरित्तायारे—चारित्राचार—समितिगुप्तिभेदोऽष्टधा । ठाणा०
३२५ । समितिगुप्तिरूपोऽष्टधा । ठाणा० ६५ ।

चरित्तदे—चरित्रेन्द्र—यथाऽऽख्यातचारित्र । ठाणा० १०४ ।

चरिमत—चरमान्त—अपान्तराललक्षण । जीवा० ६४ ।

चरमरूप पर्यन्त । जीवा० २८६ ।

चरिमतपूसा—चरिमाभ्येवान्तवत्तितावन्ताश्चरिमान्तास्तेषा
प्रदेशा चरिमान्तप्रदेशा । भग० ३६६ ।

चरिम—चरमोऽन्तरमावी भवो यस्यासौ चरम । राज०
४७ । चरम—यस्य चरमो भव सभवी योग्यतयाऽपि स,
भव्य । प्रज्ञा० १४३ । चरमो भवो भविष्यति यस्य सो-
ऽभेदाश्चरयो भव्य । प्रज्ञा० ३६५ । चरमसमयभावी—चतुर्थ-
समयभावीति । प्रज्ञा० ५६६ । चरमभववान् भव्यविशेष ।

जीवा० ४४४ ।

चरिमपदं-

। भग० ३६५ ।

चरिमभव-चरमभव-पश्चिमभव । प्रज्ञा० १०८ ।

चरिमभवत्थ-चरमभवत्थ-भवचरमभागस्थ । भग० १८१ ।

चरिमा-वद्धमाणसामिणो मिस्सा । नि० चू० प्र० ३५३ अ ।

चरिमाचरमो-नारकभवेपु स एव भवो येपा ते चरमा, नारकभवत्थ वा चरमसमये वर्त्तमानाश्चरमा । भग० ६०० ।

चरिय-चरिका-नगरप्राकारयोरन्तरमष्टहस्तो मार्ग । सम० १३७ । चरिका-अष्टहस्तप्रमाणो मार्ग । राज० ३ । चरित-चेष्टनम् । प्रश्न० ६२ । चरित-सेवित । प्रश्न० ५१ । चरित-यद्वृत्तम् । दश० ३४ ।

चरियव्वग-चरण-चूणादनम् । आव० २२६ ।

चरिया-चरण चर्या-ग्रामानुग्रामविहरणात्मिका । उत्त० ८३ । नवम परिपह, वज्रितालस्यो ग्रामनगरकुलादिष्वनियतवसतिनिर्ममत्त्व प्रतिभास चर्यामाचरेदिति । आव० ६५६ । विहितक्रियासेवनम् । उत्त० ८१ । दशविषयक-वालमामाचारी इच्छामिच्छेत्यादिका । सूत्र० ८८ ।

चरिका-नगरप्राकारयोरन्तरालेऽष्टहस्तप्रमाणो मार्ग । प्रश्न० ८ । अष्टहस्तप्रमाणो नगरप्राकारान्तरालमार्ग । औप० ३ ।

जीवा० २५८, २६६ । शता० २ । चरिका । आव० ६४० । चरिका-परिव्राजिका । व्य० प्र० २०५ आ ।

ग्रहप्राकारान्तरो हस्तादिप्रचारमार्ग । भग० २३८ । नगरप्राकारान्तराले हस्ताष्टकमानो मार्ग । वृ० वृ० ५३ अ ।

चरियाचरिए-चारियाचारित्र-देशविरति स्थूलप्राणातिपातादिनिवृत्तिलक्षणम् । आचा० ६८ ।

चरियारए-चरारता-निरोधासहिष्णुत्वाच्चङ्क्रमणशीला । आचा० ३६६ ।

चरिमाभि-चरिप्पाभि-अनुष्ठास्याभि । उत्त० ४०६ ।

चरु-चलम् । निरय० २७ । स्थालीविशेष । औप० ६४ ।

चरु-भाजनविशेष । भग० ५२० ।

चरे-चरे-आमंस्व । उत्त० ३४१ । चरेत्-आसेवेत् ।

उत्त० ५६ । चरति-आचरति । दश० २५५ । चरेत्-उत्तुक्ता भवेत् । आचा० १२२ । विदध्यात् । आचा० १८० । चरेत्-गच्छेत् । प्रवर्त्ततेति यावत् । उत्त० ४३० ।

चरेज्ज-चरेत्-सेवेत् । भग० ३६८ ।

चर्च-सहितादि चर्च । ठाणा० ३८ ।

चर्मकारकोत्थ-क्रोधविशेष । आव० ३६१ ।

चर्मकृतिः- । ओघ० २१७ ।

चर्मदलं-चतुर्थं क्षुद्रकुष्ठम् । आचा० २३५ । प्रश्न० १६१ ।

चर्मपक्षिण-चर्ममयपक्षा पक्षिण, वल्गुलिप्रभृतय ।

ठाणा० २७३ । खचरप्रथमो भेद । सम० १३५ ।

चर्मपक्षी-चर्मपक्षी पक्षी चर्मपक्षी । प्रज्ञा० ४६ ।

चर्मपञ्चकम्- । ठाणा० २३४ ।

चर्या-वहन गमनमित्यर्थ । ठाणा० २४० ।

चलतं-स्वस्थानादन्यत्र गच्छत् । ठाणा० ३८५ ।

संधि-चलन्त-शिथिलीभवन्त सन्वयो यस्मिन्तत् ।

उत्त० ३३४ ।

चलं-श्रयम् । ठाणा० २०६ । गन्तु पथि प्रवृत्त । ओघ० २३ ।

अनियतविहारित्वात् । आचा० २५८ । अवधि, अनवस्थितश्च । आव० २८ । गमनाभिमुखम् । ओघ० १४१ ।

चल-गमनक्रियायोगात् हारादि । आव० १८५ ।

चलो वायुराशुगत्वात् । ज० प्र० २६५ ।

चलद्-चलति-कम्पते । जीवा० ३०७ । स्थानान्तर

गच्छति । भग० १८३ ।

चलचल-तवए पढम ज धय खित्त तत्थ अण्ण धय अपक्खि-

वती आदिमे जे तिणिण चाणा पयतिते चलचलेति । नि०

चू० प्र० १६६ आ ।

चलचलओग्गहिमं- । आव० ८५७ ।

चलचल-चलचल-अतिशयेन चलम् । प्रज्ञा० ६६ ।

जीवा० १७२ ।

चलणं-चलन-मोटनम् । ओघ० १७७ । चलन-चलन-

विषयको भगवत्या प्रथमशतके प्रथमोद्देशक । भग० ५ ।

चलणमालिआ-चरणमालिका-सम्यानविशेषकृत पादा-

भरण लोके पगडा इति प्रसिद्धम् । ज० प्र० १०६ ।

चलणाओ-चलनक, भगवत्या प्रथमशतकदशमोद्देश ।

भग० ५ ।

चलणाहण-पारिणामिकदुद्धो पोटशो दृष्टान्त । नदी०

१६५ ।

चलणि-चलनप्रमाण रदंमञ्चलनीत्युच्यते । भग० ३०७ ।

चलणिगा-मल्लचलणाकृति । नि० चू० प्र० १७६ आ ।
चलणिचिवललो- । नि० चू० द्वि० ७६ आ ।
चलणी-चलनी । ओष० २०६ । चरणमात्रस्पर्शी कर्दम ।
जीवा० २८२ ।

चलत-ईपत्कम्भमानम् । जीवा० १८८ ।
चलतोरण-त्रेण वाम दक्षिण वा चालिञ्चति सो चल-
तोरण । नि० चू० तृ० ६३ आ ।

चलनकाल-उदयावलिता । भग० १५ ।
चलमाणे-चलत्-स्थितिक्षयादुदयमागच्छत् विपाकाऽभिमु-
न्नीभवद्यत्कर्मैति प्रकरणगम्य तत् । भग० १५ ।

चलसत्ते-चल-अस्थिर परीवहादिसम्पाते च्वसात् सत्त्व यस्य
स चलसत्त्व । ठाणा० २५१ ।

चलहृत्थो-शाम कपणवाजणा गहितो । नि० चू० प्र०
१०१ अ ।

चलाचल-चलाचल-अप्रतिष्ठितम् । दश० १७५ ।
चलि-परिस्पन्दनाथ । दश० ७० ।

चलिअ-चलित-विलासवद्भूति । ज० प्र० २६५ ।
चलिए-चलन-अस्थिरत्वपययिण वस्तुन उत्पाद । भग०
१८ ।

चलेमारो-गच्छत् । आचा० २६५ ।
चवइ-च्यवते-अपयाति-चरति । आचा० ४०६ ।
चवण-च्यवन-पात । आचा० १६३ । उद्धर्तना । जीवा०
१३५ ।

चवल-चपल-उत्प्लुक्तपाऽपमीक्षितम् । प्रश्न० ११६ । च-
लत्वं कायस्य । ज्ञाता० ६६ । चवलम् । ज्ञाता० १३८ ।
हस्तिग्रीवादिरूपकायचलनवत् । प्रश्न० १२६ । चापल्य-
कायौत्प्लव्यम् । ज० प्र० ३८८ । चपला कायतोऽपि ।
ज्ञाता० ३६ । चपल । आव० १८५ ।

चवलगा-चपलकम् । आव० ६२२ ।
चवलगा-बान्यविशेष । नि० चू० प्र० १४४ आ ।
चवला-चपला-कायचापलोत्पेता । भग० १६७ ।
चवलाए-चपलया-कायचापल्येन । भग० ५२७ ।
चवलिअ-चपलित । ज० प्र० १०१ ।

चवेडा-चपेटा-करतलाघात । उक्त० ६२ । चपेटा-
पञ्चाङ्गुलीप्रहार । उक्त० ४६१ ।

(अल्प० ५१)

चन्वाय-चार्वक-रोमन्यायमाण । व्य० प्र० २५५ ।
चषक-भाजनविधिविशेष । जीवा० २६६ ।
चसक-चयक-सुरापानपात्रम् । ज० प्र० १०१ ।
चसूरि-विस्तार । भग० ७६० । विस्तार । ओष० ५ ।
अनु० १३६ । नदी० ३३ ।

चाइया-शकिता । उक्त० ६२७ ।
चाई-त्यागी-मङ्गल्यागवान् । भग० १२२ । सर्वसङ्गत्याग,
सविग्नमनोज्ञसाधुदान वा । प्रश्न० १५७ ।
चाउक्काल-चतुष्काल-दिवसरजनीप्रथमचरमप्रहरोऽवित्य-
र्थः । आव० ५७६ ।

चाउरघट-चतस्रो घण्टा अवलम्बमाना यस्मिन् स । ज्ञाता०
४५ । चतस्रो घण्टा-पृष्ठतोऽग्रतः पार्श्वतश्च यस्य स ।
ज्ञाता० १३२ ।

चाउजामो-चातुर्याम-निर्वृत्तिघम एव । आव० ५६३ ।
चाउज्जाभा-चतुर्मेहाघ्रतानि । भग० १०१ ।

चातुर्याम-महाघ्नतचतुष्टयात्मको यो धर्मः । उक्त० ४६६ ।
चाउज्जायग-चातुर्जातक-सुगन्धद्रव्यविशेष । उक्त० २१६ ।
चाउज्जायगा-सुगन्धद्रव्यः । नि० चू० प्र० ३१८ आ ।

चाउत्यजरो-चातुर्थज्वर । आव० ५५६ ।
चाउत्यहिय-चातुर्मासिक-ज्वरविशेष । भग० १६८ ।
चाउदूसी-चतुर्दशी तिथि । ज्ञाता० १३६ ।
चाउप्पाय-चतुष्पदा-भिषग्भेषजातुरप्रतिचारकात्मकचतुर्मा-
(त्मकभा)ग चतुष्टयात्मिका । उक्त० ४७५ ।

चाउम्मासिएसु- । आचा० ३२७ ।
चाउम्मासिय-चातुर्मासिक-चतुर्मासातिचारनिर्वृत्त प्रति-
क्रमणम् । आव० ५६३ ।

चाउम्मासियमज्जणए- । ज्ञाता० १४० ।
चाउरगिज्ज-उत्तराध्ययनेषु तृतीयमध्ययनम् । सम०
६४ । नि० चू० प्र० ६ अ । चातुरङ्गीयम् । दश० १०५ ।

चाउरत-चातुरन्त-चतुर्गतिकम् । प्रश्न० ६१ । चतुर्विभाग-
ससार । ज्ञाता० ८६ । चतुरन्त ससार । आव० ५४६ ।
चतुरन्त-चतसृष्वपि दिक्चन्त-पर्यन्त, एकत्र हिमवानन्य-
त्र च दिक्त्रये समुद्र स्वसम्बन्धितयाऽप्येति । चतुर्भिर्वा
ह्यगजरथनरात्मकैरन्त-शत्रुविनाशात्मको यस्य स । उक्त०
३५० । चतुर्विभाग नरकादिर्गतिविभागेन । ठाणा ४४ ।

(४०१)

चाउरंतचक्कवट्टि-चतुषु-दक्षिणोत्तरपूर्वापररूपेषु पृथिवी-
पर्यन्तेषु चक्रेण वर्तितु शील यस्स स चातुरन्तचक्रवर्ती
। ज० प्र० ५८ ।

चाउरं कवट्टी-दिक्त्रयभेदभिन्नसमुद्रत्रयहिमवत्पर्वत-
पर्यन्तसीमाचतुष्टयलक्षणा ये चत्वारोऽन्तास्ताश्चतुरोऽपि
चक्रेण वर्तयति पालयतीति-चतुरन्तचक्रवर्ती-परिपूर्ण-
पट्खण्डभरतभोक्ता । अनु० १७१ ।

चाउरंतमुख-चतुरन्तभोक्ष-ससारविनाश । आव०
५४६ ।

चाउरक्क-चातुरक्य चतु स्थानपरिणामपर्यन्तम् । जीवा०
२७८, ३५३ ।

चाउलं-तन्दुलघावनम् । वृ० द्वि० २४६ आ ।

लणा-जहा आफासुय अणोसणिज्जति तेसि चाउलणा
कहिज्जति । नि० चू० द्वि० १४८ आ ।

चाउलपल्लवं-अद्वैतकशात्यादि कणादिकमित्येवमादिकम्
। आचा० ३४२ । तन्दुला-शालित्रीह्यादे त एव चूर्णी-
कृतास्तत्कणिका वा । आचा० ३२३ ।

ललोट्टो-रोट्ट । ओष० १३७ ।

ला-तन्दुला-शालित्रीह्यादे । आचा० ३२३ ।

चाउलोदग-तण्डुलोदकम् । पिण्ड० १० । तन्दुलोदक-
अट्टिकरकम् । दश० १७७ ।

चाउलोदय-तण्डुलघावनोदकम् । आचा० ३४६ ।

चाउवण्णं-चातुर्वर्ण्य-ब्राह्मणादिलोक । भग० ६६० ।

चाउवन्न-चत्वारो वर्णा-प्रकारा श्रमणादयो यस्मिन्
स तथा स एव स्वाधिकान्निवधानान्चातुर्वर्ण । ठाणा०
३२१ ।

चाउवण्णाइण्णे-चत्वारो वर्णा-श्रमणादय समाहृता
इति चातुर्वर्णं तदेव चातुर्वर्ण्यं तेनाकीर्णं-आकुलश्चातु-
र्वर्णाकीर्ण, अथवा चत्वारो वर्णा-प्रकारा यस्मिन् स
तथा, दीर्घत्व प्राकृत्वात्, चातुर्वर्णश्चासावाकीर्णश्च ज्ञाना
विभिर्महागुणैरिति चातुर्वर्णाकीर्ण । ठाणा० ५०३ ।

चाउवण्णाइन्ने-चातुर्वर्णाश्चासावाकीर्णश्च ज्ञानादिगुण-
रिति चातुर्वर्णाकीर्ण । भग० ७११ ।

चाउवेज्ज-चातुर्वेध । आव० १०३, ६६५ ।

चाउवेज्जमत्तं-चातुर्वेधमत्तम् । आव० ८२४ ।

चाउसालए-चतु शालक-भवनविशेष । ज० प्र० ३६१ ।

चाउ-चतु शालम् । ओष० ४६ । ग्रहम् । वृ० द्वि०
१४८ आ ।

चाएइ-शक्नोति । आव० ७०३ ।

चाकविकयं- । नदी० ५५ ।

चाक्रिक-यान्त्रिक । ओष० ७५ ।

चाटुयार-चाटुकर-मुखमङ्गलकर । प्रश्न० ३० ।

चाडु-चाटु । आव० ६३ ।

चाडुकर-चाटुकर । प्रश्न० ५६ ।

चाडुर्य-हावभावम् । जीवा० ६६६ ।

चाणक्क-चाणक्य-कौटिल्य । दश० ५२, ६१ । पाशके

हृष्टान्त । आव० ३४२ । चन्द्रगुप्तमन्त्री । नि० चू० वृ०

४ आ । नीतिकार-कौटिल्य । चूर्णद्वाराविवरणे चन्द्रगुप्त-

मन्त्री । पिण्ड० १४२ । उपायेनार्थोपाजनकारको

ब्राह्मण । दश० १०७ । विमर्शहृष्टान्ते नीतिकारो द्वि-

जन्मा । आव० ४०५ । प्रशसाविषये पाटलीपुत्रे चन्द्र-

गुप्तराजमन्त्री । आव० ८१७ । गोन्वरग्रामे सुवन्धुना

दग्ध । मर० । सुवन्धुप्रदीपित । भक्त० । पाटलीपुत्रे

मती । नि० चू० द्वि० १०२ अ । नि० चू० प्र० ११६ अ ।

चाणक्य-पाटलीपुत्रनगरे मन्त्री । विशेष० ४१० । व्य०

प्र० १४० आ । चाणक्य-शत्रुदग्धोऽज्ञानी । स० ।

चाणाक्य-संन्यासे हृष्टान्त । व्य० प्र० २५६ अ ।

ठाणा० २८२ । पारिणामिकबुद्धौ द्वादशो हृष्टान्त । नदी०

१६७ ।

र-कसरराजसम्बन्धी एतदभिधानो मल्ल । प्रश्न०

७४ ।

चातुरतसंसारकंतारो-चातुरतससारकान्तार । आव०

७६३ ।

चामरगंडा-चामरदण्डा । ज्ञाता० ५८ ।

चामरच्छाय-चामरच्छायन-स्वातीगोत्रम् । ज० प्र०

५०० ।

चामरधारपडिमाओ-चामरधारप्रतिमा । ज० प्र० ८१ ।

चारचरइ-चारचरति-मण्डलगत्या परिभ्रमति । जीवा०

३७७ ।

चार-वरन्ति-भ्रमन्ति, ज्योतिष्कविमानानि यत्र स चारो-

ज्योतिश्चक्रक्षेत्र समस्तमेव । ठाणा० ५८ । नियुक्ता ।
नि० ब्रू० द्वि० १०६ अ । चरण चार-अनुष्ठानम् ।
आचा० २१२ । विहार । भग० ३ । ज्योतिषामवस्थान-
क्षेत्रम् । भग० ३६४ । ठाणा० ५८ । चार-ज्योति
श्चारस्तद्विज्ञानम् । ज० प्र० १३६ । मण्डलगत्या परि-
भ्रमणम् । जीवा० ३७८ । ज० प्र० ४६२ । चरणम् ।
प्रश्न० ६५ । फलविशेष । प्रज्ञा० ३२८ । चार-परि-
भ्रमणम् । सूर्य० ११ । चार । ज्ञाता० ३८ ।

चारकपालक - । उक्त० ६२ ।

चारकादि- । आचा० १६५ ।

चारग-चारक-गुप्ति । प्रश्न० ६० । ओप० ८७ । गुप्ति-
गृहम् । प्रश्न० ५६ । वन्धनगृहम् । आव० ११४ ।

चारगपरिसोहर्ण-चारगशोधनम् । ज्ञाता० ३७ ।

चारगपाले-चारकपाल-गुप्तिपालक । विपा० ७१ ।

चारगबध्ण-चारकबन्धनम् । सूत्र० ३२८ ।

चारगभडे-चारकभाण्ड-गुप्त्युपकरणम् । विपा० ७१ ।

चारगभडिया-चारकभट्टिनी, भर्तुका । आव० ६३ ।

चारगवसहि-चारकवसति-गुप्तिगृहम् । प्रश्न० ५६ ।

चारद्विद्व-चारस्य-यथोक्तस्वरूपस्य स्थिति-अभावो
यस्य स चारस्थितिक-अवगतचार । सूर्य० २८१ ।

चारद्विद्वओ-चारकस्थितिक-चारस्य स्थिति-अभावो
यस्य स, अपगतचार । जीवा० ३४६ ।

चारद्वितीया-चारे-ज्योतिश्चक्रक्षेत्रे स्थितिरेव येषां ते
चारस्थितिका-समयक्षेत्रबहिर्वर्त्तिनो घण्टाकृतय इत्यर्थः ।
ठाणा० ५७ ।

चारण- । व्य० प्र० १७६ आ ।

चारणगणे-नव गणे चतुर्थो गण । ठाणा० ४५१ ।

चारणा-अतिशयचरणाच्चरणा-विशिष्टाकाशगमनलब्धियु-
क्ता । प्रश्न० १०५ । चारणा-जङ्घाचारणादयः ।
ज्ञाता० १०० । चरण-गमनमतिशयवदाकाशे एषामस्ति
इति चारणा । भग० ७६४ । ऋद्धिप्राप्त्यर्थभेद ।
प्रज्ञा० ५५ । जङ्घाचारणा विद्याचारणाश्च । सम० ३४ ।
चारणा-जङ्घाचारणविद्याधरा । जीवा० ३४४ । चरण-
गमन तद्विद्यते येषां ते चारणा । प्रज्ञा० ४२४ ।

चारणिका-अनेकशो निष्ठा । ओष० २६ ।

चारते-चारक-गुप्तिगृहम् । ठाणा० ३६८ ।

चारपुरिसो-चारपुरुष । उक्त० २१४ ।

चारभट-सूर । प्रश्न० ११६ । भट, बलात्कारप्रवृत्ति ।
ओप० २ । शूर । उक्त० ३४६, ४३४ । आचा० ३५३ ।

चारभट्ट - । सूत्र० ३०६ ।

चारभट्ट-अवलगकादयः । ओष० ६२ । चारभट ।
प्रश्न० ३०, ५६ । ओष० १६३ ।

चारभट्टओ-चारभट । आव० ८३१ ।

चारभट्टा-स्वामिभटा । पिण्ड० १११ । सेवगा । नि०
ब्रू० प्र० ३५८ अ । चारभटा-राजपुरुषा । बृ० प्र०
३११ अ ।

चारभडिया- । बृ० प्र० २६ आ ।

चारविसेसे-चारविशेष । सूर्य० २७६ ।

चारवृक्ष-यस्मिन् चारकुलिका उत्पद्यन्ते । अनु० ४७ ।

चारस्थितिका-समयक्षेत्रबहिर्वर्त्तिनो घण्टाकृतय । ठाणा०
५८ ।

चारा-हेरिका । भग० ४ ।

चारि-चारीम् । विशे० ६३५ । तृणाति । आव० १८६ ।

चारिक । आव० २०२ । चर । उक्त० १२२ । हेरिका ।
बृ० बृ० ४० आ ।

चारिण-चारिक । आचा० ३८८ ।

चारिणा-चारिका । उक्त० १६२ ।

चारित-चरन्त्यनिन्दितमनेनेति चरित्र-अयोपशमरूप तस्य
भाव चारित्र, इहान्यजन्मोपासाष्टविधकर्मसञ्चयाय चर-
णभावश्चारित्र, सर्वसावद्ययोगविनिवृत्तिरूपा क्रिया वा ।
आव० ५६२ । अण्णणोवचियस्त कम्मचयस्त रिक्तीकरण
चारित । नि० ब्रू० प्र० १८ आ । चयस्य-राशे प्रस्ता-
वात्कर्मणा रिक्त-विरेकोऽभाव इतियावत् तत्करोतीत्येव-
शील चयरिक्तकर चारित्रम् । उक्त० ५६६ । अष्टविध-
कर्मचयरिक्तीकरणाद्वा चारित्र-सर्वद्विरतिक्रियेत्ययम् ।
चरन्त्यनिन्दितमनेन चारित्र । विशे० ५४५ । चयरिक्ती-
करणाच्चारित्रम् । ओष० ६ । बाह्य सदनुष्ठानम् ।
ज्ञाता० ७ ।

चारित्तबलिय-चारित्रबलिक । ओप० २८ ।

चारित्तभट्टो-चारित्रभट्ट-अव्यवस्थितपुराण । आव०

रंतचवकवट्टि—चतुषु—दक्षिणोत्तरपूर्वापररूपेषु पृथिवी-
पर्यन्तेषु चक्रेण वर्तितु शील यस्स स चातुरन्तचक्रवर्ती
। ज० प्र० ५८ ।

चाउरं कवट्टी—दिक्त्रयभेदभिन्नसमुद्रत्रयहिमवत्पर्वत-
पर्यन्तसीमाचतुष्टयलक्षणा ये चत्वारोऽन्तास्ताश्चतुरोऽपि
चक्रेण वर्तयति पालयतीति—चतुरन्तचक्रवर्ती—परिपूर्ण-
पट्खण्डभरतभोक्ता । अनु० १७१ ।

चाउरंतमुक्ख—चतुरन्तमोक्ष—ससारविनाश । आव०
५४६ ।

चाउरक्क—चातुरक्य चतु स्थानपरिणामपर्यन्तम् । जीवा०
२७८, ३५३ ।

चाउलं—तन्दुलघावनम् । वृ० द्वि० २४६ आ ।

लणा—जहा आपासुय अणोसणिज्जति तेसि चाउलणा
कहिज्जति । नि० चू० द्वि० १४८ आ ।

चाउलपलवं—अर्द्धपक्वशाल्यादि कणादिकमित्येवमादिकम्
। आचा० ३४२ । तन्दुला—शालित्रीह्यादे त एव चूर्णी-
कृतास्तत्कणिका वा । आचा० ३२३ ।

ललोट्टो—रोट्ट । ओष० १३७ ।

ला—तन्दुला—शालित्रीह्यादे । आचा० ३२३ ।

चाउलोदग—तण्डुलोदकम् । पिण्ड० १० । तण्डुलोदक-
अट्टिकरकम् । दश० १७७ ।

चाउलोदयं—तण्डुलघावनोदकम् । आचा० ३४६ ।

चाउवण्णं—चातुर्वर्ण्यं—ब्राह्मणादिलोक । भग० ६६० ।

चाउवण्ण—चत्वारो वर्णा—प्रकारा श्रमणादयो यस्मिन्
स तथा स एव स्वायधिकारिधनान्चातुर्वर्ण । ठाणा०
३२१ ।

चाउवण्णाण्डण्णे—चत्वारो वर्णा—श्रमणादय समाहृता
इति चातुर्वर्णं तदेव चातुर्वर्ण्यं तेनाकीर्णं—आकुलश्चातु-
र्वर्ण्यकीर्णं, अथवा चत्वारो वर्णा—प्रकारा यस्मिन् स
तथा, दीर्घत्व प्राकृत्वात्, चातुर्वर्णाश्चासावाकीर्णश्च ज्ञाना
विभर्महागुणैरिति चातुर्वर्ण्यकीर्ण । ठाणा० ५०३ ।

चाउवण्णाण्डण्णे—चातुर्वर्णाश्चासावाकीर्णश्च ज्ञानादिगुण-
रिति चातुर्वर्ण्यकीर्ण । भग० ७११ ।

चाउवैज्ज—चातुर्वैद्य । आव० १०३ ६६५ ।

चाउवैज्जमत्तं—चातुर्वैद्यमत्तम् । आव० ८२४ ।

चाउसालए—चतु शालक—भवनविशेष । ज० प्र० ३६१ ।
चाउस—चतु शालम् । ओष० ४६ । गृहम् । वृ० द्वि०
१४८ आ ।

चाएइ—शक्नोति । आव० ७०३ ।

चाकणि— । नदी० ५५ ।

चाक्रिक—यान्त्रिक । ओष० ७५ ।

चाटुयार—चाटुकर—मुखमङ्गलकर । प्रभ० ३० ।

चाडु—चाटु । आव० ६३ ।

चाडुकर—चाटुकर । प्रभ० ५६ ।

चाडुयं—हावभावम् । जीवा० ६६६ ।

चाणक्क—चाणक्य—कौटिल्य । दश० ५२, ६१ । पाशके
हृष्टान्त । आव० ३४२ । चन्द्रगुप्तमन्त्री । नि० चू० वृ०
४ आ । नीतिकार—कौटिल्य । चूर्णद्वारविवरणे चन्द्रगुप्त-
मन्त्री । पिण्ड० १४२ । उपायेनार्थोपार्जनकारको

ब्राह्मण । दश० १०७ । विमर्शहृष्टान्ते नीतिकारो द्वि-
जन्मा । आव० ४०५ । प्रशासाविषये पाटलीपुत्रे चन्द्र-

गुप्तराजमन्त्री । आव० ८१७ । गोव्दरगामे सुबन्धुना
दग्ध । मर० । सुबन्धुप्रदीपित । भक्त० । पाटलीपुत्रे

मती । नि० चू० द्वि० १०२ अ । नि० चू० प्र० ११६ अ ।
चाणक्य—पाटलीपुत्रनगरे मन्त्री । विशेष० ४१० । व्य०

प्र० १४० आ । चाणक्य—शत्रुदग्धोऽजशनी । स० ।
चाणाक्य—सन्धासे हृष्टान्त । व्य० प्र० २५६ अ ।

ठाणा० २८२ । पारिणामिकबुद्धी द्वादशो हृष्टान्त । नदी०
१६७ ।

र—कसरारजसम्बन्धी एतदभिधानो मल्ल । प्रभ०
७४ ।

चातुरंतससारकंतारो—चातुरतससारकान्तार । आव०
७६३ ।

चामरगंडा—चामरदण्डा । ज्ञाता० ५८ ।

चामरच्छाय—चामरच्छायन—स्वातीगोत्रम् । ज० प्र०
५०० ।

चामरधारपडिमाओ—चामरधारप्रतिमा । ज० प्र० ८१ ।
चारंचरइ—चारंचरति—मण्डलगत्या परिभ्रमति । जीवा०

३७७ ।
चार—वरन्ति—भ्रमन्ति, ज्योतिष्कविमानानि यत्र स चारो-

ज्योतिश्चक्रक्षेत्र समस्तमेव । ठाणा० ५८ । नियुक्ता ।
नि० ब्रू० द्वि० १०६ अ । चरण चार-अनुष्ठानम् ।
आचा० २१२ । विहार । भग० ३ । ज्योतिषामवस्थान-
क्षेत्रम् । भग० ३६४ । ठाणा० ५८ । चार-ज्योति-
श्चारस्तद्विज्ञानम् । ज० प्र० १३६ । मण्डलगत्या परि-
भ्रमणम् । जीवा० ३७८ । ज० प्र० ४६२ । चरणम् ।
प्रश्न० ६५ । फलविशेष । प्रज्ञा० ३२८ । चार-परि-
भ्रमणम् । सूर्य० ११ । चार । ज्ञाता० ३८ ।

चारकपालक - । उत्त० ६२ ।

चारकादि- । आचा० १६५ ।

चारग-चारक-गुप्ति । प्रश्न० ६० । औप० ८७ । गुप्ति-
गृहम् । प्रश्न० ५६ । बन्धनगृहम् । आव० ११४ ।

चारगपरिसोहणं-चारगशोषनम् । ज्ञाता० ३७ ।

चारगपाले-चारकपाल-गुप्तिपालक । विपा० ७१ ।

चारगबन्धन-चारकबन्धनम् । सूत्र० ३२८ ।

चारगमण्डे-चारकमण्ड-गुप्त्युपकरणम् । विपा० ७१ ।

चारगमडिया-चारकमडिनी, भर्तृका । आव० ६३ ।

चारगवसहि-चारकवसति-गुप्तिगृहम् । प्रश्न० ५६ ।

चारट्टिइए-चारस्य-यथोक्तस्वरूपस्य स्थिति-अभावो
यस्य स चारस्थितिक-अवगतचार । सूर्य० २८१ ।

चारट्टिइओ-चारकस्थितिक-चारस्य स्थिति-अभावो
यस्य स, अपगतचार । जीवा० ३४६ ।

चारट्टितीया-चारे-ज्योतिश्चक्रक्षेत्रे स्थितिरेव येषां ते
चारस्थितिका-समयक्षेत्रबहिर्वर्तिनो घण्टाकृतय इत्यर्थः ।
ठाणा० ५७ ।

चारण- । व्य० प्र० १७६ आ ।

चारणगणे-नव गणे चतुर्थो गण । ठाणा० ४५१ ।

चारणा-अतिशयचरणाच्चरणा-विशिष्टाकाशगमनलब्धि-
युक्ता । प्रश्न० १०५ । चारणा-जङ्घाचारणादयः ।

ज्ञाता० १०० । चरण-गमनमतिशयवदाकाशे एषामस्ति
इति चारणा । भग० ७६४ । ऋद्धिप्राप्तार्थभेद ।

प्रज्ञा० ५५ । जङ्घाचारणा विद्याचारणाश्च । सम० ३४ ।

चारणा-जङ्घाचारणविद्याचरा । जीवा० ३४४ । चरण-

गमन तद्विद्यते येषां ते चारणा । प्रज्ञा० ४२४ ।

चारणिका-अनेकयो मित्रा । औष० २६ ।

चारते-चारक-गुप्तिगृहम् । ठाणा० ३६८ ।

चारपुरिसो-चारपुरुष । उत्त० २१४ ।

चारभट-सूर । प्रश्न० ११६ । भट, बलात्कारप्रवृत्ति ।

औष० २ । शूर । उत्त० ३४६, ४३४ । आचा० ३५३ ।

चारभट्ट- । सूत्र० ३०६ ।

चारभट्ट-अवलगकादयः । औष० ६२ । चारभट ।

प्रश्न० ३०, ५६ । औष० १६३ ।

चारभट्टओ-चारभट । आव० ८३१ ।

चारभट्टा-स्वामिभट्टा । पिण्ड० १११ । सेवगा । नि०

ब्रू० प्र० ३५८ अ । चारभट्टा-राजपुरुषा । बृ० प्र०

३११ अ ।

चारभडिया- । बृ० प्र० २६ आ ।

चारविसेसे-चारविशेष । सूर्य० २७६ ।

चारबुक्ष-यस्मिन् चारकुलिका उत्पद्यन्ते । अनु० ४७ ।

चारस्थितिका-समयक्षेत्रबहिर्वर्तिनो घण्टाकृतय । ठाणा०
५८ ।

चारा-हेरिका । भग० ४ ।

चारि-चारीम् । विश्वे० ६३५ । तृणाति । आव० १८६ ।

चारिक । आव० २०२ । चर । उत्त० १२२ । हेरिक ।

बृ० तृ० ४० आ ।

चारिण-चारिक । आचा० ३८८ ।

चारिगा-चारिका । उत्त० १६२ ।

चारित-चरन्त्यनिन्दितमनेनेति चरित्र-क्षयोपशमरूप तस्य
भाव चारित्र, इहान्यजन्मोपात्ताष्टविधकर्मसंख्यया चर-

णभावश्चारित्र, सर्वसाधनयोगविनिवृत्तिरूपा क्रिया वा ।

आव० ५६२ । अण्णणोवचियस्स कम्मचयस्स रितीकरण

चारित । नि० ब्रू० प्र० १८ आ । चयस्य-राशे प्रस्ता-

वात्कर्मणा रिक्त-विरकोऽभाव इत्यावत् तत्करोतीत्येव-

शील चयरिक्तकर चारित्रम् । उत्त० ५६६ । अष्टविध-

कर्मचयरिक्तीकरणद्वौ चारित्र-सर्वविरतिक्रियेत्यर्थः ।

चरन्त्यनिन्दितमनेन चारित्र । विश्वे० ५४५ । चयरिक्ती-

करणाच्चारित्रम् । औष० ६ । बाह्य सदनुष्ठानम् ।

ज्ञाता० ७ ।

चारित्तबलिय-चारित्रबलिक । औप० २८ ।

चारित्तमट्टो-चारित्रमट्ट-अव्यवस्थितपुराण । आव०

५३३ ।

चारित्र-आर्यभेद । सम० १३५ । ठाणा० ३३७ ।
 चारित्रत शाप ददत् चारित्रत । ठाणा० ३३७ ।
 चारित्रधर्म-चारित्रसम्बन्धी धर्म । आव० ७८८ ।
 चारित्रधर्माङ्गिनि-सयमात्मप्रवचनानि । भग० ६ ।
 चारित्रभेदा-क्षपणवैयावृत्त्यरूपा । ठाणा० ३८१ ।
 चारित्रद्वि-निरतिचारता । ठाणा० १७३ ।
 चारित्रसमाधिप्रतिमा-समाधिप्रतिमाया द्वितीयो भेद ।
 सम० ६६ । ठाणा० ६५ ।
 चारित्रोपसम्पत् वैयावृत्त्यकरणार्थं क्षपणार्थं चोपसम्पद्य-
 मानस्य । ठाणा० ५०१ । वैयावृत्त्यविषया क्षपणविष-
 या च । आव० २६८ ।
 चारिय-चारिक-हैरिक । प्रश्न० ३० । प्रणिधिपुरुष ।
 प्रश्न० ३८ ।
 चारिया-चारिका । आव० ३१६ ।
 ी-चीर्णवाद्-विहृतवान् । आचा० ३१० ।
 चारीभट्टिय-चारीभण्डिक । ओष० १४८ ।
 चारु-चारु-प्रहरणविशेष । राज० ११३ । प्रहरणविशेष ।
 जीवा० २६० ।
 चारुदत्त-यो वेन्नवती नदीमुत्तीर्य परकुल गत । नामवि-
 शेष । सूत्र० १६६ । चारुदत्त-ब्रह्मदत्तपत्न्या-वच्छया
 पिता । उक्त० ३७६ ।
 चारुपद्म- । ज्ञाता० १२१ ।
 चारुपीण्या-चारुपीनका । ज० प्र० १०१ ।
 चारुपीनक-भाजनविधिविशेष । जीवा० २६६ ।
 चारुवर्णो-चारुवर्णं सत्कीर्तिं गौराद्युदात्तशरीरवर्णयुक्तं,
 सत्प्रज्ञो वा । औप० ३३ ।
 चारु-चारु-शोभन । मूर्य० २६४ । सम० १५२ ।
 चारोपपन्नका-ज्योतिष्का । ठाणा० ५८ ।
 चारोवगो-चारोपग-चारयुक्त । जीवा० ३४० ।
 चारोववन्नगा-ज्योतिष्कवर्णोपलक्षितक्षेत्रोपपन्ना । भग०
 ३६४ । चरन्ति-भ्रमन्ति ज्योतिष्कविमानानि यत्र स
 चारो-ज्योतिष्कक्षेत्र समस्तमेव । तत्रोपपन्नकाश्चारोपप-
 न्नका-ज्योतिष्का । ठाणा० ५७ ।
 चारोववन्नो-चार-मण्डलगत्वा परिभ्रमणमुपपन्ना-आ-

श्रितवन्तश्चारोपपन्ना । जीवा० ३४६ ।
 चार्वाकिः-यथा वृषनेत्र वृषसागारिक नीरसमरो वृषभ-
 श्रवयति एव य कार्य रोमन्यायमाणो निष्फल रच-
 यन् तिष्ठन्-चर्वणशील चार्वाकि । व्य० प्र० २५६ अ ।
 चालणा-क्वचित्किञ्चिदनवगच्छन् पृच्छति शिष्य कथमेत-
 दिति इयमेव चालना । दश० २१ । दूषण चाल्यते-
 आक्षिप्यते यया वचनपद्धत्या सा चालना । ब्र० प्र०
 १३६ अ । सूत्रार्थगतदूषणात्मिका । उक्त० २० ।
 चालना-सूत्रस्य अर्थस्य वा अनुपपत्त्युद्भावन चालना ।
 अनु० २६३ ।
 चालनी-यया कणिककादि चाल्यते चालनी । आव० १०२ ।
 चालित्तए-भङ्गकान्तरग्रहीतात् भङ्गकान्तरेण कर्तुम् ।
 ज्ञाता० १३६ ।
 चालिया-चालिता-इतस्ततो विक्षिता । ज० प्र० ३७ ।
 चालेति-चालयति-स्थानान्तरनयनेन । ज्ञाता० ६४ ।
 चालेमाणो-चलन्-शरीरस्य मध्यभागेन सञ्चरन् । जीवा०
 १२० ।
 चाव-चापा-कोदण्ड । ज० प्र० २०६ । चाप-धनु ।
 जीवा० २७३ ।
 चाववसे-पर्वगविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।
 चाविर्य-च्यावित-आयु क्षयेण अक्षितम् । प्रश्न० १५५ ।
 चावोणतं- । सम० ३६ ।
 चास-पक्षिविशेष । उक्त० ६५२ । चाप-पक्षिविशेष ।
 आव० ६८७ । प्रज्ञा० ३६० । किकिदीवी । पक्षि-
 विशेष । प्रश्न० ८ ।
 चासपिच्छए-चासस्य पतत्रम् । प्रज्ञा० ३६० ।
 चासा-लोमपक्षिविशेष । प्रज्ञा० ४१ ।
 चिचइअ-(देशी०) खचितम् । आव० १८० ।
 चिचणिकामयी-अम्बिलिकामयी । ओष० ३० ।
 चिचितिया-दीप्ता । नि० सू० प्र० ३४८ अ ।
 चिचापाणग-पानकविशेष । आचा० ३४७ । चिन्वा-
 पानकम् । वृ० प्र० २५३ अ ।
 चिचियत-चिचिकुर्वन् सप्रेण ग्रस्यमान शब्दायमानो
 मण्डुक । उक्त० ५२२ ।
 चिचि-तं-चिचिमिति कुर्वन्म् । उक्त० ५२१ ।

चित्तनिका-परिभावनय । ठाणा ३४६ ।

चिन्ता-चिन्ता-पूर्वकृतानुस्मरणम् । भग० १८० । मन-
श्रेष्ठा । आव० ५८३ । ततो मुहुर्मुहु क्षयोपशमविशेष-
त स्वधर्मानुगतसद्भूतार्थविशेषचिन्तनं चिन्ता । नदी०
१७६ । कथमिदं भूतं कथं चेदं सम्प्रति कर्तव्यं कथं
चेत्तद्भविष्यतीति पर्यायलोचनम् । नदी० १६० ।

चिन्तापसग-चिन्ताप्रसग-चिन्तासातत्यम् । प्रश्न० ६१ ।
ओप० ४६ ।

चिन्तामुविणे-जाग्रदवस्थस्य या चिन्ता-अर्थचिन्तनं तत्स-
दर्शनात्मकं स्वप्नश्चिन्तास्वप्न । भग० ७०६ ।

चिन्तिए-चिन्तित-स्मरणरूप । भग० ११५, ४६३ ।
चिन्तित । विपा० ३८ । चिन्तितं चिन्तारूपश्चेतसोज्ज-
वस्थितत्वात् । ज० प्र० २०३ ।

चिन्तिय-चिन्तित-अपरेण हृदि स्थापितम् । ज्ञाता० ४१ ।

चिन्तियाद्भो-चिन्तितवाच् । आव० १५२ ।

चिन्तेमि-चिन्तयामि-युक्तिद्वारेणापि परिभाषयामि । प्रज्ञा०
२४६ ।

चिध-चिह्नं स्वस्तिकादि । आव० ३२१ । लाञ्छनम् ।
ज्ञाता० २२२ ।

चिधस्थी-चिह्नस्थले-ज्ञायतेऽनेनेति चिह्नं स्तननेपथ्यादिकं,
चिह्नमात्रेण स्त्री चिह्नस्त्री, अपगतस्त्रीवेदछन्दस्य केवली
वा, अन्यो वा स्त्रीवेषवारी । सूत्र० १०२ ।

चिधद्वय-चिह्नद्वय-चक्रादिचिह्नप्रधानद्वय । भग०
३१६ ।

चिधपट्ट-चिह्नपट्ट-योषतासूचको नेत्रादिवस्त्ररूप-सोवर्णो
वा पट्टो येन स । भग० १६३ । ध्वजपट्ट । ज्ञाता०
२७ । चिह्नपट्टं योषचिह्नपट्टं । भग० ३१८ । नेत्रा-
दिमय । विपा० ४७ । नेत्रादिचीवरात्मक । प्रश्न०
४७ ।

चिधपुरिसे-पुरुषचिह्ने-इमंश्रुभृतिभिरुपलक्षितं पुरुषश्चि-
ह्नपुरुष । ठाणा० ११३ ।

चिधिम-दर्शित । आव० ६२ ।

चिधे-चिधपुरिसे-चिह्नपुरुष । अपुरुषोऽपि पुरुषचिह्नोप-
लक्षित । आव० २७७ ।

चिह्न-केतम् । आव० ८४१ ।

चिध-चित्त-इष्टिकादिरचितं प्रासादपीठादि । अनु० १५४ ।

चिधत्ते-मनं प्रणिधानम् । दश० १८० ।

चिध-कुशलकमणश्चयनं चिति, रजोहरणाद्युपधिमहति ।
आव० ५११ ।

चिध्या-चित्तिका-शस्त्रविशेष । आव० ६५१ ।

चिध-चयनं चिति-प्रवेशनम् । आव० ४७४ । चिन्ते
भूतकवहूनाय इन्धनानि अस्यामिति चिति-काष्ठरचना-
त्मिका । उक्त० ३८६ ।

चिउरगरागो-चिकुराङ्गराग-चिकुरसयोगनिमित्तो वल्गा-
दौ राग । जीवा० १६१ ।

चिउरगराते-चिकुराङ्गराग-चिकुरसयोगनिमित्तो वल्गा-
दौ राग । राज० ३३ ।

चिउर-चिकुर-रागद्वयविशेष । ज० प्र० ३४ । जीवा०
१६१ । पीतद्वयविशेष । प्रज्ञा० ३६१ । चिकुरो-
रागद्वयविशेष । राज० ३३ ।

चिउररागो-चिकुरराग-चिकुरनिष्पादितो वल्गादौ राग ।
प्रज्ञा० ३६१ ।

चिए-चय-प्रदेशानुभागादेर्वर्धनम् । भग० ५३ ।

चिकित्तिस्त्वा- । आव० ११८ ।

चिकण-अन्योन्यानुवेचेन गाढसंश्लेषरूप । पिण्ड० २७ ।
चिकण-दुर्विभोचम् । प्रश्न० २२ । वारुणम् । दश०
२०६ ।

चिकणिका-नोकमर्दव्यलोभ, आकारमुक्ति । आव०
३६७ ।

चिकणीकय-चिकणीकृत-सूक्ष्मकर्मस्कन्धानां सरसतया
परस्परं गाढसम्बन्धकरणतो दुर्भेदीकृतम् । भग० २५१ ।

चिकल-सकर्मं प्रवेश । ओष० २१६ ।

चिकलगोलए-कर्मयोगे । दश० ६४ ।

चिकल-शुष्क । ओष० २६ । यत्र निमज्जनं स्यात्
स चिकल । ओष० २६ । चिदिति करोति खल्ल
च भवतीति चिकलम् । अनु० १५० । कर्मं ससारं
पक्षे विपयधनस्वजनादिप्रतिबन्ध । सम० १२७ ।
कर्मं । दश० ८७ । उक्त० १२८ । प्रज्ञा० ८० ।
आव० १६६, ६२१, ६२४ । व्य० द्वि० ६ आ ।

चिंगिच्छए-

। ज्ञाता० १११ ।

चिच्चं-चिच्च नाम व्युत वानमित्यर्थ, विशिष्टवानम् ।
 जीवा० २३१ । चिच्च नाम व्युत विशिष्ट वानमित्यर्थ ।
 ज० प्र० २८५ ।
 चिच्चो-चित्कार । विपा० ५० ।
 चिज्जंति-चीयन्त बन्धनत, निवृत्ततो वा । भग० २५३ ।
 चिष्टं-भृशमित्यर्थम् । आचा० १८४ ।
 चिष्टु-तिष्ठति-ऊर्ध्वस्थानेन वर्तते । जीवा० २०१ ।
 चिष्टा-चेष्टा-व्यापाररूपा । आव० ७८५ ।
 चिष्टित्तु-स्थातु-कायोत्सर्गं कर्तुम् । आव० २७१ ।
 चिष्टियन्व-शुद्धभूमौ ऊर्ध्वस्थानेन स्थातव्यम् । ज्ञाता०
 ६१ ।
 चिष्टिस्सामो-स्यास्याम-वर्तिष्याम । ज्ञाता० १५६ ।
 चिष्टे-तिष्ठन्-ऊर्ध्वस्थानेनासमाहितो हस्तपादादि विक्षिप्त् ।
 दश० १५६ । स्थातव्यम् । ओष० २२ ।
 चिष्टेज्जा-तिष्ठेत्-ऊर्ध्वस्थानेनाऽवतिष्ठेत् । प्रज्ञा० ६०६ ।
 चिष्टेमाणे-चेष्टयन्-व्यापारयन् चेष्टमानो वा । भग० ५४ ।
 चिडगा-लोमपक्षिविशेष । जीवा० ४१ । प्रज्ञा० ४६ ।
 चिडिग-चिटिका-कलम्बिका, पक्षिविशेष । प्रश्न० ८ ।
 चिण-आसकलनत चितवन्त । ठाणा० १७६ ।
 चिणविसए-देशविशेष । नि० चू० प्र० २५५ अ ।
 चिणाइ-अनुभागवन्वापेक्षया निष्ठावस्थापेक्षया वा ।
 भग० १०२ ।
 चिणिंसु-तथाविधापरकर्मपुद्गलैश्चितवन्त-पापप्रकृतीरल्प-
 प्रदेशा बहुप्रदेशीकृतवन्त । ठाणा० २८६ ।
 चित-ब्रह्म । ओष० १८० ।
 चिति-चयन चिति, इह प्रस्तावात् पत्रपुष्पाद्युपचय ।
 उक्त० ३०६ । चिति भित्तिदेवचयन, मृतकदहनार्थं
 दारुविन्यासो वा । प्रश्न० ८ ।
 चित्तोकथा-चैत्यत्वेन स्थापिता । वृ० तृ० २६ आ ।
 चित्तंग-चित्राङ्गा-पुष्पदायिन । सम० १८ ।
 चित्तगमो-चित्राङ्गक-द्रुमगणविशेष । जीवा० २६७ ।
 चित्तंगा-चित्रस्य-अनेकविधस्य विवक्षाप्राधान्यान्मात्यस्य
 कारणत्वाच्चित्राङ्गा । ठाणा० ३४८, ५१७ । चित्रस्य
 अनेकप्रकारस्य विवक्षाप्राधान्यान्मात्यस्य अङ्ग-कारण
 तन्मम्पादकत्वाद् वृक्षा अपि चित्राङ्गा । ज० प्र० १०४ ।

आव० १११ ।
 चित्तन्तरलेसागा-चित्रमन्तर लेख्या च प्रकाशरूपा येषां
 ते चित्रान्तरलेख्याका । सूर्य० २८१ । जीवा० ३४१ ।
 चित्तं-चित्र-अद्भुतम् । जीवा० १६४ । आश्चर्यभूतम् ।
 जीवा० १७५ । आलेख । जीवा० १८६, २१४ ।
 चित्र-नानारूपम् । जीवा० २०५ । इत्थीमादीरुव दटु
 तदगावयवस्वरूपचित्ता चित्त । नि० चू० तृ० १ आ ।
 किलिञ्जादिक वस्तु । अनुक्त० ५ । चैतन्यम् । सम०
 १८ । मनो विज्ञान च । अनु० ३६ । भावमन । औप०
 ६० । चित्र-अनेकरूपवत् आश्चर्यवद्वा । सूर्य० २६३ ।
 एगतरवण्णुज्जल । नि० चू० प्र० २५३ अ । चित्र-
 श्रीदामराजस्थालङ्कारिविशेष । विपा० ७० । चित्रकूट-
 पर्वतविशेष । प्रश्न० ६६ । शङ्कराजभागिनेय । आव०
 २१४ । नानारूप आश्चर्यवाद् वा । जीवा० २०६ ।
 पर्वतविशेष । ज० प्र० ३५४ । वाराणस्या ब्रह्मदत्त-
 जीवसभूतचण्डालज्येष्ठभ्राता । उक्त० ३७६ । चित्र-
 कर्तुर । उक्त० ३०५ । प्रदेशीराज्ञो मन्त्रि ।
 निरय० ६, १५, ४० । चित्र-अनेकविध । ठाणा० ५१७ ।
 चित्र-ब्रह्मदत्तराज्ञी/विद्युन्मालाविद्युन्मतीपिता । उक्त०
 ३७६ । चित्त-सामान्योपयोगरूपम् । भग० ८६ । प्रदेशी-
 राज सारथिनाम । राज० ११५ । चित्त-त्रिकालविषय-
 ओषतोऽनीतानागतवर्तमानप्राहि । दश० १२५ । चित्र-
 आलेख । ज० प्र० ३२ । ठाणा० १६७ । चेतयति
 येन तच्चित्त-ज्ञानम् । आचा० ६६ । चित्रकूटपर्वत ।
 भग० ६५४ ।
 चित्तउत्ते- । सम० १५४ ।
 चित्तए-चित्रक । प्रज्ञा० २५४ ।
 चित्तकम्मे-चित्रकर्म-चित्रलिखित रूपकम् । अनु० १२ ।
 चित्तकणगा-द्वितीया विद्युत्कुमारीमहत्तरिकाया नाम ।
 ठाणा० १६८ । चित्रकनका । ज० प्र० ३६१ । विदि-
 शुचकवास्तव्याविद्युत्कुमारीस्वामिनी । आव० १२२ ।
 चित्तकम्माणि-चित्रकर्मणि । आचा० ४१४ ।
 चित्तकरसेणो-चित्रकरस्थेणि । आव० ५५८ ।
 चित्तकारे-चित्रकार-शिल्पभेद । अनु० १४६ ।
 चित्तकूड-चित्रकूट-पर्वतविशेष । आव० ८२७ । चित्र-

कूटपर्वत । ज० प्र० ३०८, ३५४ । ठाणा० ८० ।
सीतामहानद्य उत्तरे द्वितीयो वसत्कारपर्वत । ठाणा०
३२६ । चित्रकूटम् । ज० प्र० ३४४ । पर्वतनाम ।
ठाणा० ७४, १२६ । गिरिविशेष । ज० प्र० १६८ ।
भग० ३०७ । विजयविभागकारिण पर्वतविशेष ।
प्रश्न० १६ ।

चित्तगरसेनी-चित्रकूट्येणि । आव० ६४ ।

चित्तगा-सनखपदचतुष्पदविशेषा । प्रश्ना० ४५ । चित्रका-
सनखपदचतुष्पदविशेषा, आरण्यजीवविशेषा । जीवा०
३८ ।

चित्तगुप्ता-चित्रगुप्ता-दक्षिणवचकवास्तव्या दिक्कुमारी ।
आव० १२२ । दक्षिणवचकवास्तव्या सप्तमी दिक्कुमारी-
महत्तरिका । ज० प्र० ३६१ । भग० ५०३ । ठाणा०
२०४ ।

चित्तरा-चित्रगृहक-चित्रप्रधान गृहकम् । जीवा० २०० ।

चित्तघरगा-चित्रप्रधानानि गृहकाणि । ज० प्र० ४५ ।

चित्तजीवो-चित्तमत्तो । दश० चू० ६० ।

चित्तनिर्बाह-चित्त-आचार्याभिप्रायस्तेन निपतितु-क्रिया-

या प्रवर्तितु शीलमस्येति चित्तनिपाती । आचा० २१५ ।

चित्तपक्खा-चतुरिन्द्रियजीवविशेषा । जीवा० ३२ ।

प्रश्ना० ४२ । ठाणा० १६७ ।

चित्तपट्टय-चित्रपट्टकम् । आव० ६७७ ।

चित्तपत्तए-चतुरिन्द्रियजीवभेद । उक्त० ६६६ ।

चित्तप्पहार- । ज्ञाता० २३० ।

चित्तफलय-चित्रफलकम् । आव० १६६ ।

चित्तभित्ति-चित्रभित्ति-चित्रगता लो । दश० २३७ ।

चित्तमत-चित्तमात्रा-स्तोकचित्तेत्यर्थ । दश० १३८ ।

चित्तवाग्-आत्मवाग् । दश० १४० ।

चित्तरक्षदु-चित्तरक्षार्थ-मनोऽन्यथाभावनिवारणार्थं दा-
क्षिण्याद्युपेत । पिण्ड० ४६ ।

चित्तरसा-चित्रो-मधुरादिभेदभिन्नत्वेनानेकप्रकार आस्वा-
दयितृणामाश्रयकारी वा रसो ये ते । ज० प्र० १०४ ।

चित्रा-विविधा मनोज्ञा रसा-मधुरादयो येभ्यस्ते चित्तर-
सा भोजनार्था इति भाव । ठाणा० ५१७ । भोजन-
दायिन । सम० १८ । आव० १११ । चित्रा-विचित्रा-

रसा मधुरादयो मनोहारिणो येभ्य सकाशात् सम्पद्यन्ते
ते चित्ररसा । ठाणा० ३६६ । चित्ररस-द्रुमगणवि-
शेष । जीवा० २६८ ।

चित्तलग-चित्तलाङ्गा-कर्बुरावयवा । भग० ३०८ ।

चित्तलगा-सनखपदचतुष्पदविशेषा । आरण्यजीवविशे-
षा । जीवा० ३८ ।

चित्तलया-विविधवर्णवस्त्राणि । ग० ।

चित्तलिणो-मुकुली-अहिभेदविशेष । प्रश्ना० ४६ ।

चित्तविचित्त-चित्रविचित्र-मनोहारिचित्रोपेतम् । जीवा०
१६२ । एगतरेण वा णणणउज्जलो विचित्तो दोहि
वण्णेहि चित्तविचित्तो । नि० चू० प्र० २२६ अ ।

चित्तविभ्रम-चित्तविलुप्ति । ओघ० २११ ।

चित्तविनुत्तो-चित्तविलुप्ति-चित्तविभ्रम । ओघ० २११ ।

चित्तसंभूद-चित्रसंभूति-उत्तराध्ययनेषु त्रयोदशमध्ययनम् ।
उक्त० ६ ।

चित्तसंभूय-उत्तराध्ययनेषु त्रयोदशमध्ययनम् । सम० ६४ ।

चित्तसमा-चित्रसमा-चित्रकर्मवन्मण्डप । प्रश्न० ८ । आव०
६३ ।

चित्तसालं-चित्रसालम् । जीवा० २६६ ।

चित्तसालयधर-चित्रसालगृह-चित्रकर्मवद्गृहम् । ज० प्र०
१०६ ।

चित्तसेणो-चित्रसेनक-ब्रह्मदत्तपत्न्या भद्राया पिता ।
उक्त० ३७६ ।

चित्तसुद्धे-चित्रशुक्ल । ज्ञाता० १५४ ।

चित्रा-नानारूपा आश्रयवन्तो वा । ज० प्र० ५४ ।

चित्रा-विदिश्वचकवास्तव्याविद्युत्कुमार्यं स्वामिनी ।

आव० १२२ । मुसिता । नि० चू० वृ० ४० आ ।

चित्रा-चित्रवन्त आश्रयवन्तो वा । सम० १३६ । भग०

५०५ । चित्रा-द्वादश नक्षत्रम् । ठाणा० ७७ । सूर्य०

१३० । प्रथमा विद्युत्कुमारीमहत्तरिका । ठाणा० १६८,

२०४ । चित्रा । ज० प्र० ३६१ । कर्बुरा । ज्ञाता०

१३६ ।

चित्ताचिल्लडय-आरण्यो जीवविशेष । आचा० ३३८ ।

चित्ताभुय-चित्तानुग-चित्त-हृदय प्रेरकस्यानुगच्छति-

अनुवर्तयतीति । उक्त० ४६ ।

चित्तानुशय—मन प्रहेष । उत्त० ३६८ ।
 चित्तमूलं—चित्रमूलम् । प्रज्ञा० ३६४ ।
 चित्तरा—शिल्पार्यभेद । प्रज्ञा० ५६ ।
 चित्तावरकक्षा—चित्तावरक्षा । आव० २२१ ।
 चित्रक—एकवर्ण । नि० चू० प्र० २२६ आ ।
 चित्रक्षुल्लक—लब्धकामार्थे दृष्टान्त । आचा० २०१ ।
 चित्रा—स्वाधीत्यपरनाम । ज० प्र० ४६६ ।
 चिद्ध—चिह्न—पिशाचकेतु । ज्ञाता० १३८ ।
 चिन्न—चीर्णम् । सूर्य० २१ ।
 चिपिड—चिपटा—निम्ना । ज्ञाता० १३८ ।
 चिपिडं—चिपित्वा—कुट्टयित्वा । वृ० द्वि० २०३ अ ।
 चिपित—कुट्टिया । नि० चू० तु० ६३ आ ।
 चिय—चित—उत्तरोत्तरस्थितिषु प्रदेशहान्या रसवृद्ध्याऽव-
 म्यापित । प्रज्ञा० ४५६ । चित—शरीरे चय गत ।
 भग० २४ । चित—चान्येन व्याप्त । अनु० २२३ ।
 चियगा—चिति । प्रश्न० ५२ । चितिका । आव० ६७४ ।
 चियट्टाण—चिनस्थानम् । आव० ५६० ।
 चियस्त—लक्षणोपेततया सयत । भग० ६२४ । त्यक्त,
 प्रीतिविषयो वा । भग० ८६८ । समयोपकारकोऽयमिति
 प्रीत्या मलिनादावप्रीत्यकरण वा । ठाणा० १४६ ।
 प्रीतिकर, नाप्रीतिकर । राज० १२३ । नाप्रीतिकर ।
 ज्ञाता० १०६ । औप० १०० । आव० ७६३ । प्रीति-
 कर त्यक्त वा दोष । औप० ३८ । लोकाना प्रीति-
 कर, नाप्रीतिकर । भग० १३५ । त्यक्त । भग०
 १३६ । समयमीना समत उपधि—रजोहरणादिक । ठाणा०
 १४६ ।
 चियस्तकिच्छ—प्रीतिकृत्य वैयावृत्यादि । ठाणा० २०० ।
 त्यस्तकृत्य—परित्यक्तसकलसमयव्यापार । वृ० प्र०
 २७७ आ ।
 चियलोहिह—चिन—उपचयप्राप्त लोहित—शोणितमस्येति
 चितलोहित । उत्त० २७५ ।
 चियाए—त्याग । अशनादे साधुभ्यो दान त्याग । ठाणा०
 २३४ । त्यजन त्याग—मविर्नकसाम्भोगिकाना भक्ता-
 दिदानम् । ठाणा० २६७ । त्यागो—दानधर्म इति ।
 ठाणा० ४७४ । त्याग—यत्तिजनोचितदानम् । ज्ञाता०

१२३ ।
 चियाग—त्याग—मयतेभ्यो वस्त्रादिदानम् । आव० ६४६ ।
 चिरं—वारिसितो । नि० चू० तु० ६५ अ ।
 चिरंतणं—चिरन्तन—आचार्यपरम्परागतम् । वृ० द्वि० २४१
 आ ।
 चिरद्वितीए—चिरस्थितिक । भग० १३२ ।
 चिरणरिचिअ—चिरपरिचित—सहवासादिना स पूर्वो य ।
 उत्त० ३२२ ।
 चिरपव्वइओ—चिरप्रव्रजित । वृ० प्र० ६२ अ ।
 चिरपोराण—चिरपुराण—चिरप्रतिष्ठितत्वेन पुराणम् । भग०
 २०० ।
 चिरराय—चिररात्र—प्रभूतकाल यावज्जीवमित्यर्थ । आचा०
 २४५ ।
 चिरससट्ट—चिर—प्रभूतकाल मसृष्ट—स्वस्वाम्यादिसम्बन्धे
 सम्बद्धो य । उत्त० ३२२ ।
 चिराणओ—चिरन्तन । आव० ४२१ ।
 चिराणय—चिरन्तनम् ।
 चिराणो—चिरन्तन । नि० चू० तु० ३३ अ ।
 चिराति— । ज्ञाता० १६८ ।
 चिरिक्का—छटा । नि० चू० तु० ४४ आ । छटा । उत्त०
 ११६ ।
 चिरुएहि—वृकै । वृ० ११८ आ ।
 चिपित—नपुंसकभेद । उत्त० ६८३ ।
 चिभंटिका—नपुषी । नदी० १४६ ।
 चिलाइपुत्त—उपक्षमादिपदत्रयीवान् । मर० । उपक्षमविदे-
 कसवरपदत्रयवान् । भक्त० ।
 चिलाइया—चिलाता—घनसार्यवाहदासी । आव० ३७० ।
 चिलाती—अनार्यदेशोत्पन्ना । ज्ञाता० ४१ ।
 चिलाए—चिलात—मूलगुणप्रत्याख्याने कोटीवर्षे नगरे भ्ने-
 च्छाधिपति । आव० ७१५ । घनसार्यवाहस्य दासचेत ।
 ज्ञाता० २३५ ।
 चिलातपुत्र—मुनिविशेष । आचा० २६४ । सूत्र० १७२ ।
 चिलातिपुत्तो—तीटिकामक्षितो मुनि । स० ।
 चिलातोपुत्र—रागे दृष्टान्तविशेष । व्य० प्र० १२ अ ।
 नक्षेपक्षचिम्बरूपनिरूपणे दृष्टान्त । उत्त० ५६५ । नदी०

१६६ । भूतभावनाया यस्य दृष्टान्त । आव ५६५ ।
 चिलातो-किरात । आव० १५० ।
 चिलाय-स्लेच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।
 चिलायगो-चिलातक -घनसार्यवाहदासीचिलाताया पुत्र ।
 आव० ३७० ।
 चिलायपुत्त-चिलातोपुत्र -त्यक्तदेहे दृष्टान्त । व्य० द्वि०
 ४३२ आ ।
 चिलायविसय-चिलातविषय -स्लेच्छदेश । प्रश्न० १४ ।
 चिलाया-स्लेच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।
 चिलिचिल-चिलीचिविल (ल) चिलीन । प्रश्न० ४६ ।
 चिलिणो-चिलीन-अणुचिकम् । ओष० ८१ ।
 चिलिमणिपणगं-पोते बाले रज्जु कडग डडमती । नि०
 चू० प्र० १८० आ ।
 चिलिमिणी-यवनिका । ओष० ४३, ८२ ।
 चिलिमिलि-चिलिमिलि । आव० ७५६ । जवनिका
 सा दवरकमयी इतरा वा दृष्टव्या । व्य० द्वि० २६६
 अ ।
 चिलिमिलिणी-जवनिका । ओष० ७५ ।
 चिलिमिली-चिलिमिलि । ओष० १६ । यमनिका ।
 आचा० ३७० ।
 चिलिमिलीए-यवनिकाव्यवधान कृत्वा । ओष० ४३ ।
 चिलिमिलीपणग-बालवल्ककटसूत्रदण्डमय्य चिलिमिल्य
 पञ्च । वृ० द्वि० २५३ अ ।
 चिलीए-चिलिमिलिका । वृ० द्वि० १८१ अ ।
 चिलीपामल-अशुभ्यादि । उप० मा० गा० ३२६ ।
 चिल्लग-शिथु । आव० ६७० । लीन दीप्यमान वा ।
 प्रश्न० ७१ ।
 चिल्लणा-श्रेणिकनृपस्य पट्टराणी । वृ० प्र० ३१ अ ।
 चिल्लल-आरण्यक पशुविशेष । जीवा० २८२ ।
 चिल्ल-नाखरविशेष । चित्रल-हरिणाकृतिद्विचुरविशेष ।
 प्रश्न० ७० । चिल्लल-चिकिल्लमिश्र । ज्ञाता० ६७ ।
 चिल्ललमिश्रोदको जलस्थानविशेष । भग० २३८ । स्ले-
 च्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।
 चिल्ललए-चिल्ललक । आरण्यपशुविशेष । प्रज्ञा० २५४ ।
 चिल्ललएसु-छिल्लराणि-अज्ञाता स्तोकजलाश्रयभूता
 (अल्प० ५२)

भूप्रदेशा गिरिप्रदेशा वा । प्रज्ञा० ७२ ।
 चिल्ललग-देदीप्यमान् । राज० ४६ । प्रज्ञा० ६६ ।
 दीप्यमानम् । ज्ञाता० २१६ । सनखपदश्चतुष्पदविशेषा ।
 प्रज्ञा० ४५ । आरण्यजीवविशेष । ज्ञाता० ७० ।
 चिल्लिआ-दीप्यमाना (देशी) ज० प्र० १०२ ।
 चिल्लिका-चीना-दीप्यमाना वा । प्रश्न० ७७ ।
 चिल्लिय-दीप्यमानम् । भग० ५४० । सूर्य० २६३ ।
 लीन दीप्त वा । औप० ५१ ।
 चिल्लिया-दीप्यमाना । जीवा० २६७ । दीप्यमाना लीना
 वा । भग० ४७८ । औप० ६८ । भग० ८०२ ।
 चिल्लो-हरितभेद । आचा० ५७ ।
 चिल्लोद-हृद्दृव्यम् । नि० चू० प्र० ११६ आ ।
 चिवट-चिपटा-निम्ना । ज्ञाता० १३८ ।
 चिहुर-केश । व्य० द्वि० १२५ आ ।
 चोड-ज्वय । नि० चू० वृ० १६ अ ।
 चोडा-कुन्दुलक । सम० १३८ । प्रज्ञा० ८७ ।
 चीणसुए-कोशीर चीनविषये वा यद् भवति । ठाणा०
 ३३८ ।
 चीणसुय-सुहृत्तर चीणसुय भणति, चीणविसए वा ज
 त चीणसुय । नि० चू० प्र० २५५ अ । चीनाशुकम् ।
 भग० ४६० ।
 चीणंसुयाणि-चीनाशुकादीनि । आचा० ३६३ ।
 चीण-चीन-चिलातदेशनिवासी स्लेच्छविशेष । प्रश्न० १४ ।
 चीन-ह्रस्व । ज्ञाता० १३८ ।
 चीणअंसुअ-वल्कस्य यान्यभ्यन्तरहीरिमिनिष्पाद्यन्ते सूक्ष्मा-
 न्तराणि भवन्ति तानि चीनाशुकानि । ज० प्र० १०७ ।
 चीणपिट्ट-सिन्दूरम् । दश० ४७ । चीनपिट्ट-सिन्दूरम् ।
 ज० प्र० ३४ ।
 चीणापिट्ट-चीनपिट्टम् । प्रज्ञा० ३६१ ।
 चीत्कार-घोष-ध्वनिविशेष । ज० प्र० २१२ ।
 चीनपट्ट-चीनाशुकम् । नदी० १०२ ।
 चीनपिट्टराशि - । जीवा० १६१ ।
 चीनाशुक-वज्रनामविशेष । प्रज्ञा० ३०७ । चीनदेशो-
 द्रव अकुशम् । दश० ६१ । चीनदेशोत्पन्नपतङ्गकीट-
 जम् । अनु० ३५ । दुक्कलविशेषरूपम् । जीवा० २६६ ।

चीनांशुकादि-विकलेन्द्रियनिष्पन्नम् । आचा० ३६२ ।
 चीनांशुए-कोशिकार तद्वत् च चीनदेशोद्भव वा जाङ्गमि-
 कम् । वृ० द्वि० २०१ आ ।
 चीयइ-चीयते-चयमुपगच्छति । जीवा० ३०६, ३२२,
 ४०० ।
 चीरं-चलम् । ओष० ५३ । चीरमास्तीर्य । ओष० ५३ ।
 घण । नि० चू० प्र० २२७ आ ।
 चीराजिण-चीराणि च-चीवराणि अजिन च-मृगादिचर्म
 चीराजिनम् । उक्त० २५० ।
 चीरिए-चीरिक-रथ्यापतितचीवरपरिधान चीरोपकरण
 इति । ज्ञाता० १६५ ।
 चीरिका-स्फोटक । आव० ६८० ।
 चीरिग-रथ्यापतितचीरपरिधानाश्चीरिका, येपा चीरमय-
 मेव सर्वमुपकरण ते चीरिका । अनु० २५ ।
 चीरिय-चीरिक-मतविशेष । आव० ८५६ ।
 चीवराणि-सङ्घाश्चादिवस्त्राणि । उक्त० ४६३ ।
 चुंवन-चुम्बन-चुम्बनविकल्प. सम्प्राप्तकामस्य अष्टमो
 भेद । दश० १६४ ।
 चुंवनं-मुखेन चुम्बनम् । नि० चू० प्र० २५६ आ ।
 चुभाचुअसेणियापरिकम्मे-च्युताच्युतश्रेणिकापरिकर्म ।
 मम० १२८ ।
 चुए-च्यवेत्-भ्रवेत् । त्यजेत् । सूत्र० ३४ । च्युत-निर्गत ।
 ज० प्र० १५५ । च्युत-विनष्ट । आचा० १६ ।
 चुओ-च्युत-आयात । ओष० ५० ।
 चुवक-विस्मृतम् । वृ० तृ० १०२ आ । व्य० प्र० ५२
 अ । मर० । भ्रष्ट । आव० ३५१ । उप० मा० गा०
 ४६२ । विस्मृत । नि० चू० प्र० २६६ अ ।
 चुवकइ-भ्रश्यति । आव० ३३०, ८३४ । नाशयति ।
 विशे० १०६७ ।
 चुवकखलिता-अश्रत्य खरटेति चुवकखलिता ण वा
 अवराहपदछिद्राणि रोपहृति सेय गुरुण कहेति पच्छते
 गुरवो मे खरिटेति, अहवा अणभोग चुवकखलिता
 भणति । नि० चू० तृ० ६३ अ ।
 चुविकहिंसि-भ्रश्यति (देशी०) । आव० २६२, ५०६ ।
 चुच्यआमे -चुचुकाभेलकी-स्तनमुखशेखरी । प्रभ०

८४ ।

चुचुया-चुचुका-स्तनाग्रभागा । राज० ६५ ।
 चुचुआ-चुचुका-स्तनाग्रभागा । ज० प्र० ८१ ।
 चुचुओ-चुचुका-स्तनाग्रभाग । जीवा० २३४ ।
 चुचुय-चुचुका-चिलातदेशनिवामी म्लेच्छविशेष ।
 प्रभ० १४ ।
 चुडण-जीर्यन्ते । ओष० १३१ । वासमा वर्षाकालादवर्षा-
 गप्यघावने वर्षासु जीर्णता भवति घाटो भवतीत्यर्थ ।
 पिण्ड० १२ ।
 चुडलि-प्रदीप्ततृणपूलिका । भग० ४६६ ।
 चुडली-भूरेखा । नि० चू० तृ० ४० अ । उल्का-अग्र-
 भागे ज्वलत्काष्ठम् । वृ० तृ० १३ आ । अलातम् । त० ।
 चुडलीए-चुडलिका-सस्तारकभूमि । वृ० द्वि० १३० अ ।
 चुडुलि-चुडली-ज्वलत्पूलिका । उक्त० ३३० । कृतिकर्म-
 णि द्वात्रिंशत्तमो दोष । आव० ५४४ ।
 चुडुली-उल्का । जीवा० २६ ।
 चुडुलि-उल्कामिव पर्यन्ते गृहीत्वा रजोहरण भ्रमयद्
 वन्दते, कृतिकर्मणि द्वात्रिंशत्तमो दोष । आव० ५४४ ।
 चुडुली-उल्का । आव० ५६६ ।
 चुडुली-उल्का । प्रज्ञा० २६ ।
 चुण्डी-अज्ञातात्प्रेतकविदरिका । ज्ञाता० ३६ ।
 चुण्ण-चूर्ण-अस्थबहुल महत्त्व हेडनिवाओवसगगीर ।
 बहुपायमवोच्छिन्न गमनयमुद्ध च चुण्णपय । दश० ८७ ।
 मोदकादिखाद्यकचूरि । वृ० द्वि० १२६ अ । चूर्णम् ।
 प्रभ० ५६ । चूर्ण-गन्धद्रव्यसम्बन्धी । भग० २०० ।
 चूर्ण-रज । आचा० ५६ । चूर्णपिण्ड-वशीकरणाद्यर्थ
 द्रव्यचूर्णदिवात । उत्पादनाया चतुर्दशो भेद । आव०
 ३५१ । चूर्णो यवादीनाम् । आचा० ३६३ ।
 चुण्णघणो-तदुलादी चुण्णो घणीकतो लोलीकृत इत्यर्थ ।
 नि० चू० द्वि० १४१ अ ।
 चुण्णचंगेरी-चूर्णचङ्गेरी । जीवा० २३४ ।
 चुण्णजोए-द्रव्यचूर्णानां योग स्तम्भनादिकर्मकारो ।
 ज्ञाता० १८८ ।
 चुण्णपडल्य-चूर्णपटलकम् । जीवा० २३४ ।
 चुण्णा-वशीकरणादिया चुण्णा । नि० चू० द्वि० १०२

अ ।

चुणिओ-चूणित-शुष्णीकृत । उत्त० ४६१ ।

चुणिअभेदे-चूणिकाभेद-क्षिप्तपिष्टादिक । प० २६७ ।

चुणिअभेय-चूणिकाभेद-तिलादिचूर्णवत् यो भेद । भग० २२४ ।

चुणिआभाग-चूणिकाभाग-भागभाग । ज० प्र० ४४२ । सूर्य० ५६, ११५ ।

चुण्णो-बदिरादियाण चुण्णो । नि० चू० तु० २३ अ । चूर्ण-पटवासादिक । सूर्य० २६३ ।

चुन्न-चूर्ण-रज । प्रज्ञा० ३६ । सीमाग्यादिजनको द्रव्य-क्षोद । पिण्ड० १२१ ।

चुन्नग-चूर्ण-ताम्बूलचूर्णो गन्धद्रव्यचूर्णो वा । भग० ५४८ ।

चुन्नजुत्ति- । ज्ञाता० ३८ ।

चुन्नय-सन्त्रस्तम् । विपा० ४७ ।

चुन्नबासा-चूर्णवर्ष-गन्धद्रव्यचूर्णवर्षणम् । भग० २०० ।

चुन्नबुद्धी-चूर्णवृष्टि-गन्धद्रव्यवृष्टि । भग० १६६ ।

चुन्निय-चूणित-चणक इव पिष्टम् । प्रश्न० १३४ ।

चुन्निया-चूर्णयित्वा । भग० ६५४ ।

चुन्नो-गन्धद्रव्यक्षोदं चूर्ण । प्रश्न० १३७ ।

च्यु-च्युत-जीवनादिक्रियाभ्यो भ्रष्ट । प्रश्न० १५५ । च्युत जीवनादिक्रियाभ्यो भ्रष्ट । मृत स्वत परतो वा । प्रश्न० १०८ । च्युत-मृत । भग० २६३ । कुतोऽप्यनाचारात् स्वपदात् पतित । ज्ञाता० ११८ ।

चुलकप्पसुय-एकमल्पग्रन्थमल्पार्थं च । नदी० २०४ ।

चुलणिसुए-चुलनीसुत-ब्रह्मदत्त कौरव्यगोत्र । जीवा० १२१ ।

चुलणीपिया-उपासकदशाना तृतीयमध्यमनम् । उपा० १ । चाणारसीनगर्या ग्रहपतिनाम । उपा० ३१ ।

चुलनी-द्रुपदराजपत्नी, द्रौपदीमाता । प्रश्न० ८७ । ज्ञाता० २०७ । ब्रह्मराजस्य पट्टराज्ञी । उत्त० ३७६ ।

चुलसीश-चतुरशीत-चतुरशीत्यधिकम् । सूर्य० ८ ।

चुलसीय-चतुरशीतम् । सूर्य० ११ ।

चुलुक- । भग० ६६८ ।

चुल्ल-कुल्ल, सुद्र, लघु । ज० प्र० २८१ । महदपे-क्षया लघु । ठाणा० ७० । चुल्लशब्दो देस्य शुल्ल-

पर्यायस्तेन कुल्लो-महाहिमवदपेक्षया लघु । ज० प्र० ६६ ।

चुल्लकवस्तु-वस्तुग्रन्थविच्छेदविशेष तदेव लघुतर चुल्लक-वस्तु । नदी० २४१ ।

चुल्लणि- । सम० १५२ ।

चुल्लपिउ-चुल्लपिता-चुल्लवप्प, पितृव्य । दश० २१६ ।

चुल्लपिउए-लघुपिता-पितुर्लघुभ्रातेति । विपा० ५७ ।

चुल्लपिता-पित्तियओ । दश० चू० १०६ ।

चुल्लवप्प-पितृव्य । दश० २१६ ।

चुल्लमाउगा-लघुमाता । आव० ६७५ ।

चुल्लमाउया-लघुमाता-पितृलघुभ्रातृजाया, मातुलघुस-पत्नी वा । विपा० ५७ । कुल्लमातृका-कोणिकराज-पत्नी । अन्त० २५ । लघुमाता । ज्ञाता० ३० । अन्त० २५ । चुल्लजननी-लघुमाता । निरय० ४ ।

चुल्लसयए-उपासकदशाना पञ्चममध्यमम् । उपा० १ । आलभियानगर्या ग्रहपतिनाम । उपा० ३६ । महा-शतकापेक्षया लघु शतक-चुल्लशतक । ठाणा० ५०६ । चुल्लहिमवतकूडे-कुल्लहिमवद्विरिकुमारदेवकूटम् । ज० प्र० २६६ ।

चुल्लहिमवत-कुल्लहिमवाद् । आव० १२३ । कुल्ल-हिमवान् । आव० २६५ । कुल्लो-महदपेक्षया लघुहिम-वान् कुल्लहिमवाद् । ठाणा० ७० ।

चुल्लु-कुल्लो । पिण्ड० ८४ ।

चुल्ल्यादीनि-मानुषरन्धनानि । आचा० ४११ ।

चूअवण-चूतवनम् । आव० १८६ । आम्रवन वनखण्ड-नाम । ज० प्र० ३२० ।

चूए-चूत-आम्रवृक्ष । जीवा० २२ ।

चूचुय-चूचुक । जीवा० २७५ ।

चूचुसाए-चूचुशाक । उपा० ५ ।

चूडा-उक्तानुक्तार्थसङ्ग्राहिका । आचा० ३१८ । उद्योत-साधनम् । आचा० ६१ । सम० १३१ ।

चूडामणि-चूडामणि । ज० प्र० २१३ । परममङ्गलभूत आमरणविशेष । राज० १०४ । चूडामणि-शिरोज्जङ्कार-रत्नम् । उत्त० ४६० । मुकुटरत्नम् । प्रज्ञा० ८७ । मुकुटे रत्नविशेष । जीवा० १६१ । भूषणविधिविशेष ।

जीवा० २६६ । चूडामणिर्नाम सकलपायिवरत्नसर्व-
सारो देवेन्द्रमनुष्येन्द्रमूर्द्धकृतनिवासो नि शेषापमङ्गला-
शान्तिरोगप्रमुखदोषापहारकारी प्रवरलक्षणोपेत परम-
मङ्गलभूत आभरणविशेष । जीवा० २५३ ।

चूडोवनयणं—चूडोपनयन—शिरोमुण्डनम् । जीवा० २८१ ।

चूणं—वशीकारकद्रव्यसयोग । वृ० द्वि० १० आ ।

चूत—वृक्षविशेष । प्रश्ना० ३० ।

चूतलता—लताविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

चूतवणं—चूतवन—आम्रवनम् । भग० ३६ । ठाणा० २३० ।

चूय—चूत—सहकारतरु, आम्रवृक्ष । भग० ३०६ । अश्व-
वृक्ष । उत्त० ६६२ ।

चूयणा— । भग० ८०२ ।

चूयफलं—चूतफल—फलविशेष । सूर्य० १७३ ।

चूयवडिसए— । भग० १६४ ।

चूर्णमेदः—चूर्णनम् । ठाणा० ४७५ ।

चूर्णि—अर्थस्य पञ्चमो भेद । सम० १११ । भग० २ ।

चूलणी—चुलनी—ब्रह्मदत्तमाता । आव० १६१ ।

चूलणीपिय—चुलनीपितृनाम्ना गृहपति । ठाणा० ५०६ ।

चूला—सिंहा । नि० चू० प्र० २२ आ । इह चूला शिखर-
मुच्यते, चूला इव चूला दृष्टिवादे परिकर्मसूत्रपुर्वानुयोगे-
ऽनुक्तार्थसङ्ग्रहपरा ग्रन्थपद्धतय, श्रुतपर्वते चूला इव
राजन्ते इति चूला इत्युक्ता । नदी० २४६ । उक्तशेषानु-
वादीनी चूडा । आचा० ६ ।

चूलामणि—चूडामणिर्नाम सकलनृपरत्नसारो नरामरेन्द्र-
मौलिस्थायी अमङ्गलामयप्रमुखदोषहृत् परममङ्गलभूत
आभरणविशेष । ज० प्र० १०६ ।

चूलिअंगे—चूलिकाङ्ग—चतुरशीत्यालक्षं प्रयुतं । अनु०
१०० ।

चूलिआ—चूलिका—चतुरशीत्या लक्षंशूलिकाङ्गं । अनु०
१०० । चूडा । दश० २६६ ।

चूलिआवत्थू—चूलावस्तुनि त्वचाराग्रवदिति । ठाणा० ४३४ ।

चूलिए—चूलिका । सूर्य० ६१ । भग० ८८८ ।

चूलिका—द्वादशाङ्गस्य पञ्चमो भेद । सम० ४१ । उक्ता-
नुक्तार्थसङ्ग्रहार्थमका ग्रन्थपद्धति । नदी० २०६ ।

चूलितंगाति— । ठाणा० ८६ ।

चूति ति—

। ठाणा० ८६ ।

चूलियंगं—चतुरश्रितिर्न्युतशतसहस्राणि एक चूलिकाङ्गम् ।

जीवा० ३४५ । चूलिकाङ्ग । सूर्य० ६१ । भग० ८८८ ।

चूलिय—चूलिक—चिलातदेशनिवासी म्लेच्छविशेष । प्रश्न०
१४ ।

चूलिया—चूलिका—सर्वान्तिममध्ययन विमुक्त्यभिधानम् ।

सम० ७३ । दृष्टिवादस्य पञ्चमो भेद । सम० १२८ ।

चूलिका । भग० २७५ । कालमानविशेष । भग० २१० ।

चतुरशीतिश्रूलिकाङ्गशतसहस्राणि एका चूलिका । जीवा०
३४५ ।

चूलियागिहं—चूलिकागृह—समुद्रक । ज० प्र० ४८ ।

चेइअ—चैत्य—व्यन्तरायतनम् । सम० ११७ । चैत्या—

चित्ताल्हादका । ज० प्र० १६३ । चैत्य—सन्निवेश-

विशेष । आव० १७१ ।

चेइअकडं—वृक्षस्याधो व्यन्तरादिस्थलकम् । आचा० ३८२ ।

चेइअथूमे—चैत्या—चित्ताल्हादका स्तूपाश्चैत्यस्तूपा । ज०
प्र० १६३ ।

चेइए—चित्ते—लेप्यादिचयनस्य भाव कर्म वा चैत्यं, तच्च

संज्ञाशब्दत्वाद्देवताप्रतिबिम्बे प्रसिद्ध, ततस्तदाश्रयभूत यद्दे-

वताया गृह तदप्युपचाराच्चैत्यमुच्यते । ज० प्र० १४ ।

चयन चिति—इह प्रस्तावात् पत्रपुष्पाद्युपचय, तत्र साधु-

रित्यन्ततः प्रज्ञादेराकृतिगणत्वात् स्थायिकेऽणि चैत्य उच्चा-

नम् । उत्त० ३०६ । उद्यानम् । उत्त० ४७२ ।

चेइज्ज—चैतयेत्—कुर्यात् । आचा० ३६१ ।

चेइदुमं—चैत्यद्रुम—अशोकवृक्षम् ।

चेइय—चैत्य—इष्टदेवताप्रतिमा । सूर्य० २६७ । देवतायत-

नम् । औप० २ । व्यन्तरायतनम् । विपा० ३३ । ज्ञाता०

३ । औप० ५ । इष्टदेवप्रतिमा । औप० ५८ । चैत्यम् ।

आव० २८७ । ज्ञातम् । दश० ६८ । चैत्यवृक्ष । प्रश्न०

६५ । जिनविम्बानि । वृ० प्र० २६६ अ । प्रतिमा-

लक्षणम् । आव० ७८७ । चित्तेर्लेप्यादि चयनस्य भाव ।

कर्म वेति चैत्य—सञ्ज्ञाशब्दत्वाद् देवविम्ब, देवविम्बा-

श्रयत्वात्तद्गृहमपि च । भग० ६ । इष्टदेवप्रतिमा ।

भग० ११५ । चिति—इष्टकादिचयस्तत्र साधु—योग्यः

चित्य, स एव चैत्य—अधोवदपीठिके उपरिचोच्छ्रित-

पताक । उत्त० ३०६ । दौकितम् । वृ० द्वि० २००
आ । चैत्य इष्टदेवतायतनम् । ज० प्र० १२३ । चैत्य-
जिनायतनम् । व्य० प्र० २०३ आ । चैत्य-प्रतिमा ।
राज० १२१ ।

चेइयक्खम-चैत्यस्तम्भ । सम० ६४ । चैत्यवत् पूज्य
स्तम्भ चैत्यस्तम्भ । ज० प्र० ५३३ ।

चेइयधर-चैत्यगृहम् । ओष० ३६ ।

चेइयथभो- । जीवा० २३१ ।

चेइयथूमो-चैत्यस्तूप । जीवा० २२८ ।

चेइयभत्ति-चैत्येषु भक्ति चैत्यभक्ति । आव० ५३५ ।

चेइयमहेसु- । आचा० ३२८ ।

चेइयमहो-चैत्यमह-चैत्यसत्क उत्सव । जीवा० २८१ ।

चेइयवृक्षा-चैत्यवृक्षा-व्यन्तरदेवानां चैत्यवृक्षा तल्लगरेषु
सुषर्मादिसभानामग्रतो मणिपीठिकानामुपरि सर्वरत्नमया
ध्वजामरध्वजादिभिरलङ्कृता भवन्ति । सम० १४ ।

चैत्यवृक्षा-सुषर्मादिसभानां प्रतिद्वार पुरतो मुखमण्डप-
प्रेक्षामण्डपचैत्यस्तूपचैत्यवृक्षमहाध्वजादिक्रमत श्रूयन्ते ।

ठाणा० ११७ । चैत्यवृक्षा-मणिपीठिकानामुपरिर्वर्त्तिन
सर्वरत्नमया उपरिच्छन्नध्वजादिभिरलङ्कृता सुष-
र्मादिसभानामग्रतो ये श्रूयन्ते त एत इति । ठाणा०
४४३ । बद्धपीठवृक्षा शेषामथ केवलान्युत्पन्नानीति । सम०
१५६ । चैत्यवृक्षा । जीवा० २२८ ।

चेइयवदगो-चैत्यवन्दक । आव० ४२१ ।

चेइयाइ-चैत्यानि-भगवद्विम्बानि । वृ० द्वि० १५५ आ ।
महान्ति कृतानि । आचा० ३६६ । भगवद्विम्बानि जिन-
भवनानि वा । वृ० द्वि० ४ अ ।

चेइयाणि-चैत्यानि-अहं प्रतिभालक्षणानि । उपा० १३ ।

चेइस्सामो-चेतयिष्याम-सकल्पयिष्याम, निर्वर्त्तयिष्याम ।
आचा० ३५०, ३६५ ।

चेए-चेतयते-जानाति, चेष्टते, करोति, अमिलषयतीति ।
ओष० ११४ ।

चेएइ-चेतयते-अनुभवरूपतया विजानाति-वेदयति करोति
वा । आव० २६६ । चेतयति-करोति । ज्ञाता० २०६ ।
ददाति । आचा० ३२५ । साधवे ददाति । आचा० ३६१ ।

चेओ-चेत-चेतना, चैतन्य-विज्ञानम् । विशे० ८११ ।

चेच्च-व्यूत विशिष्ट वानमित्यर्थ । ज० प्र० ५५ ।

चेच्चा-त्यक्त्वा । उत्त० ४४८ ।

चेटक-मन्त्रसाधनोपाय शास्त्राणि । सम० ४६ । राज०
१२१ ।

चेटककथा- । वृ० द्वि० ५१ आ ।

चेटिका-मन्त्राधिष्ठितदेवविशेष । प्रश्न० १०६ ।

चेट्टा-चेष्टा । आव० ७७१ ।

चेट्टिय-चेष्टित-सकाममङ्गप्रत्यङ्गावयवप्रदर्शनपुरस्सर प्रिय-
स्य पुरतोऽवस्थानम् । सूर्य० २६४ । चेष्टन-सकाममङ्ग-
प्रत्यङ्गोपदर्शनादि । जीवा० २७६ । हस्तन्यासादि ।
प्रश्न० १३६ ।

चेड-चेटा-पादमूलिका । राज० १४० । दारिक । आव०
२१२ । चेटक-बालक । आव० ६३ । चेटा-पाद-
मूलिका । भग० ३१८, ४६४ ।

चेडओ-चेटक-शिक्षायोगहृष्टान्ते हैहयकुलसम्भूतो वैशा-
लिक । आव० ६७६ ।

चेडग-चेटक-वैशाल्या राजा । भग० ३१६ । वैशालि-
राज । भग० ५५६ । बालक । नदी० १५७ । वैशालि-
नगरे राजा । व्य० द्वि० ४२६ अ । वैशालानगर्या
राजा । निरय० ८ ।

चेडगधूया-चेटकदुहिता । आव० २२३ ।

चेइयकारिणो-वत्यसोहगा । नि० द्वि० ४३ चू० आ ।

चेडरूव-चेटरूप । दश० ६७ । ओष० १६३ । आव०
२०५ । पुत्र । आव० ३५४ ।

चेडा-चेटा-पादमूलिका, दासा वा । ज० प्र० १६० ।

चेटा-पादमूलिका । औप० १४ ।

चेडि-चेटी । आव० ३५७ ।

चेडी-चेटी-राजकन्या । आव० १७४ । दासी, प्रत्याख्यान-
विधौ उदाहरण । आव० २६ । ओष० १६३ ।

चेडो-चेट । आव० ६५ । पुत्र । आव० ८२४ ।

चेत -

। भग० ७०१ ।

चेतना-चेत-चैतन्य, विज्ञानम् । विशे० ८११ ।

चेत्तित-चैत्य जिनादिप्रतिमेव चैत्य, श्रमणम् । ठाणा०
१११ । देवकुलम् । नि० चू० प्र० २६६ अ ।

चेत्तितथूमा-चैत्यस्थ-सिद्धायतनस्य प्रत्यासन्ना स्तूपा-

प्रतीताश्चैत्यस्तूपाश्चित्ताल्हादकत्वाद्वा चैत्या स्तूपा चैत्य-
स्तूपा । ठाणा० २३० ।
चेतियं-चैत्य-प्रतिमा । प्रश्न० ८, १६१ । सामान्येन
प्रतिमा । ज्ञाता० ४६ ।
चेतियघर-चैत्यगृहम् । आव० ३५५ ।
चेतेमालो-चेतयन्त-कुर्वन्त । ठाणा० ३१४ ।
चेतो-वसभेओ । नि० ब्रू० प्र० २२८ आ ।
चेदो-जनपदविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।
चेयकड-चेत-चैतन्य जीवस्वरूपभूता चेतनेत्यर्थं ते कृतानि-
वद्धानि चेत कृतानि । भग० ७०१ ।
चेयण-चेतन चेतना-प्रत्यक्षवर्तमानार्थग्राहिणी चेतना ।
दश० १२५ ।
चेर-चरण । नि० ब्रू० प्र० १ अ ।
चेरो-पक्वावितो । नि० ब्रू० द्वि० २८ अ ।
चेल-वज्रम् । प्रज्ञा० ३५६ । चेल-वज्रम् । दश० १५४ ।
वज्राणि । सम० ४१ । वासासि । ठाणा० ३४३ ।
चेलकण-चेलकर्ण-वज्रकदम्ब । दश० १५४ । द्रव्यसूत्र-
विशेष । आचा० ७५ ।
चेलगोल-वज्रात्मक कन्दुकम् । सूत्र० ११८ ।
चेलणा-श्रेणिकराज्ञी । ज्ञाता० २४७ ।
चेलपेडा-वज्रमञ्जुपा । ज्ञाता० १४ । भग० ६६४ ।
चेलमयं- । नि० ब्रू० द्वि० १ आ ।
चेलवासिणो-वत्कलवासस । भग० ५१६ । औप० ६१ ।
चेल-चेटिका । औप० ७७ ।
चेलुक्खेवो-चेलोत्क्षेपक-व्वजोच्छ्राय । ज० प्र० ४१६ ।
चेलेण- । आचा० ३७६ ।
चेल्लए-कलम । आव० ६८२ । शिष्य । दश० ३७ ।
चेल्लओ-शुल्लक । आव० ३६७, ४१६ । दश० ८६ ।
शुल्लक-शिष्य । आव० ४१२, ४३७, ४८४ ।
चेल्लग-चेल्लक । ओष० ६४ । नि० ब्रू० प्र० १५ अ ।
शुल्लक । उत्त० १०० ।
चेल्लणा-चेल्लना-श्रेणिकराजपत्नी । आव० ६५ । शिक्षा-
योगदृष्टान्ते हैहयकुलसभूतवैशालिकचेटकसत्तमी पुत्री ।
आव० ६७६ । विशेष० ६११ ।
कूणिकजननी । निरय० ४ ।

चेल्लकं-देदीप्यमानम् । जीवा० १७३ ।
चेव-यथार्थ । प्रश्न० १३४ । चैवेत्यखण्डमव्यय समुच्च-
यार्थ, अपिचेत्यादिवत् । ज० प्र० ७० ।
चेष्टा-ईहा । दश० १२५ ।
चैतन्य-चेत-चेतना, विज्ञानम् । विशेष० ८११ ।
चैत्यवन्दन-प्रतिमावन्दनम् । नदी० १५७ ।
चैत्यविनाशो-लोकतमभवनप्रतिमाविनाश । वृ० ६० आ ।
चोवालय-माल । दश० ६८ ।
चोअ-गन्धद्रव्यम् । ज० प्र० ३५, १०० । त्वग्नामक
गन्धद्रव्यम् । ज० प्र० ६० ।
चोअअ-चोयआ-फलविशेष । अनु० १५४ ।
चोइअ-चोदित-विद्ध । दश० २५० ।
चोइओ-चोदित-स्खलनायाम् । आव० ७६३ ।
चोओ-गन्धद्रव्यम् । प्रज्ञा० ३६५ ।
चोक्ख-चोक्ख-स्वच्छम् । आव० ६३१ चोक्ख-लेपसिक्खा-
द्यपन्यनेनात एव परमशुचिभूत । भग० १६४ अहि-
साया चतुष्पञ्चाशत्तम नाम । प्रश्न० ६६ ।
चोक्खा- । प्रश्न० ६६ ।
चोक्खा-पिशाचभेदविशेष । प्रज्ञा० ७० ।
चोच्चपसंगी-चोयंप्रसक्त-आश्रयेषु कुहेटकेषु प्रसक्त
इत्यर्थ । ज्ञाता० २३८ ।
चोच्चामिसंकी- । ज्ञाता० २३६ ।
चोदना-प्रोत्साहकरणम् । व्य० प्र० २० आ ।
चोइधिज्जाइय- । वृ० प्र० २४८ अ ।
चोइहजण-तरुणलोक । ज्ञाता० २१६ ।
चोप्पड-स्नेह । ओष० १४५ ।
चोप्पालगो-चोप्पालको नाम प्रहरणकोश । जीवा०
२५७ ।
चोप्पाले-प्रहरणकोश । भग० १७२ । प्रहरणकोश-
प्रहरणस्थानम् । राज० ६३ ।
चोप्फाल-चोप्फाल नाम मत्तपारणम् । ज० प्र० १२१ ।
चोयं-गृहाणिभागाद्ये जे केसर त चोय भण्णति । नि०
ब्रू० द्वि० १२४ आ । भिन्न चउभागादी तथा चोयं
भण्णति, नक्खादिभि अवलु अवसालमित्यर्थ । नि० ब्रू०
द्वि० १२४ आ । वसहीरसठितो चोय भण्णति । नि०

चू० वृ० २३ अ । त्वक् । वृ० द्वि० १२६ अ । गन्ध-
द्रव्यम् । जीवा० २६५, ३५१ । त्वक् । प्रश्न० १६२ ।
भग० ७१३ ।

चोयग-गन्धद्रव्यम् । जीवा० १६१ ।

चोयगसमुगय-चोयकसमुद्रकम् । जीवा० २३४ ।

चोयगो-पीलितेक्षुच्छेदिका । आचा० ३५४ ।

चोयना-स्खलितस्य पुन शिक्षण चोदना । व्य० द्वि०
७२ आ ।

चोयपुड-त्वक्पुट पत्रादिमय तद्भाजनम् । ज्ञाता २३२ ।

चोयासव-चोयो-गन्धद्रव्य तत्सार आसवओयासव ।
जीवा० ३५१ । चोओ-गन्धद्रव्य तस्मिन्पाद्य आसव
चोयासव । प्रज्ञा० ३६४ ।

चोरकहा-चोरकया-गृहीतोऽद्य चोर इत्यत्र कदर्थित इत्या-
दिका । दश० ११४ ।

चोरग- । भग० ८०२ ।

चोरगाहो-चोरग्राह-आरक्षक । आव० ४३५ । दश०
५२ । उक्त० २१८ ।

चोरदन्त - । प्रज्ञा० ४७३ ।

चोरपलिकोट्ट-कोलिन्दकोट्ट । नि० चू० द्वि० १२८ अ ।

चोरपल्लि-चोरपल्ली । आव० ३७० ।

चोरपल्ली- । आव० ६६ ।

चोरवदपागड्डिको-चोरवृन्दप्रकर्षक-तत्प्रवर्त्तक । प्रश्न०
५० ।

चोरसाहिए- । ज्ञाता० ४६ ।

चोरा- । भग० ८०२ ।

चोराय-चोराक नाम सन्निवेश । आव० २०६ । चोरा ।
आव० २०२ ।

चोरिवक-चोरण चोरिका संव चोरिक्य, अवर्गद्वारस्य
प्रथम नाम । प्रश्न० ४३ ।

चोरिय-चौर्यम् । आव० ३५४ ।

चोरी-चोरी । दश० ४१ ।

चोरोद्धरणिक-देसारक्खिओ । नि० चू० प्र० १६५ आ ।

चोल-चोलपट्टक । ओष० १११ ।

चोलक-बालचूडाकर्म, शिलाचारणमिति । प्रश्न० १४० ।

चोलक - । विश्वे० ३५३ ।

चोलकादीनि सधातिमानि । आचा० ४१४ ।

चोलगं-चूडापनयन-बालकप्रथममुष्टनम् । प्रश्न० ३६ ।

चोलपट्टको-चोलपट्टक-परिधानवस्त्र । प्रश्न० १५६ ।

चोलपट्टागारो-चोलपट्टाकार । आव० ८५४ ।

चोला-चूडा-बालाना चूडाकर्म । आव० १२६ ।

चोलीयणग-चूडाधरणम् । भग० ५४४ ।

चोलीवणय-चूडापनयन-मुष्टनम् । ज्ञाता० ४१ ।

चोल्लए-भोजनम् । उक्त० १४५ ।

चोल्लक-मनुष्यमवदृष्टान्ते ब्राह्मणविशेष । आ० ३४१ ।

चोल्लकादि- । आचा० ३२५ ।

चोल्लग-परिपाटीभोजनम् । उक्त० १४५ ।

चोल्लग-चोल्लक-भोजनम् । पिण्ड० ११३ । नि० चू० प्र०
२६६ अ । भोजनम् । आ० ३४१ ।

चोहसम-चतुर्दश-उपवासषट्कम् । ज० प्र० १५८ ।

चोपग-वर । नि० चू० प्र० ३२६ अ ।

चोर्ण-बाहुलकविधिबहुल, गमपाठबहुल, निपातबहुल,
निपाताव्ययबहुल ब्रह्मचर्याध्ययनवत् । ज० प्र० २५६ ।

च्युताच्युतश्रेणिक - । नदी० २३६ ।

छ

छटेउ-छण्टयति । आव० ८०० ।

छुद-छन्द-गुर्वभिप्राय । आव० १०० । अभिप्राय ।

दश० १७१ । स्वाभिप्राय । आचा० ७८ । अभिप्रायो-

बोध । भग० ५०२ । अभिप्रायो । नि० चू० प्र०

२१७ आ । आयारो । नि० चू० प्र० ३४ अ । गम्या-

गम्यविभाग । गणा० २१० । देशछन्द-देशेष्ट, गम्या-

गम्यादिविचार, देशकयाया प्रथमभेद । आव० ५८१ ।

प्रार्थनाऽभिलाष, इन्द्रियाणा स्वविषयाभिलाषो वा ।

सूत्र० १६१ । तत्तद्वस्तुविषयाभिलाषात्मिका इच्छा वा ।

उक्त० २२३ । पञ्चवचनलक्षणशास्त्रम् । ओप० ६३ ।

छन्द-पञ्चवचनलक्षणनिरूपक । ज्ञाता० ११० । पञ्च-

लक्षणशास्त्रम् । श्रग० ११२ । छन्दन छन्द-परानुवृत्त्या-

भोगाभिप्राय । आचा० १२७ । छन्दात्-स्वकीयादभि-

प्रायविशेषात् । ठाणा ४७४ ।

छदए-अन्ययति-निमन्त्रयति । वृ० द्वि० २२८ आ ।

छंदणा-छन्दना प्राग्गृहीतेनाशनादिना कार्या । ठाणा० ४६६ । आव० २५६ । पूर्वगृहीतेनाशनादिना गुर्वज्ञया यथार्हणा निमन्त्रण एषा ज्ञेया विशेषविषयेति छन्दना । ठाणा० ४६६ । छन्दना पूर्वगृहीतेन भक्तादिना । भग० ६२० । पूर्वानीताशनादिपरिभोगविषये सामूनामुत्साहना छन्दना । अनु० १०३ ।

छंदणिरोहे-छन्दो-वशस्तस्य निरोध छन्दोनिरोध-स्व-च्छन्दतानिषेध । उक्त० २२२ । छन्दसा वा-गुर्वभि-प्रायेण निरोध-आहारादिपरिहाररूप छन्दोनिरोध । उक्त० २२३ ।

छंदतो-परिया । नि० ब्र० प्र० १२५ आ ।

छंदयति-आमन्त्रयति । ओष० १४३ ।

छदा- । ठाणा० ४७३ ।

छदागुवत्तण-छदोऽनुवर्तन-अभिप्रायानुवृत्ति । सम० ६५ । ज्ञाता० ६२ ।

छदिअ-छन्दित्वा-निमन्त्र्य । दश० २६६ ।

छदिओ-णिमित्तो । नि० ब्र० द्वि० ३२ अ । छन्दित-अनुशात । ओष० १३६ ।

छंदिता-णिमित्ता । नि० ब्र० प्र० १५६ अ ।

छंदिया-निमतेऊण जति पडिगाहिता । दश० १४६ ।

छंदेण-स्वामिप्रायेण यथेष्टमित्यर्थ । भग० ६८४ । छद-सा । वृ० प्र० ७७ आ । छन्देन-द्वादशावर्तवन्दने गुरुवाक्यमेतत् । ओष० १३६ ।

छंदोगारणगादि- नि० ब्र० प्र० २४ आ ।

छंनंति-छिप्पति-क्षिप्पन्ते, ह्रिस्पन्ते । दश० २०४ ।

छउमं-छादयतीति छद्य-पिधानम्, ज्ञानादीना गुणानामा-वारकत्वात्-ज्ञानावरणादिलक्षण धातिकर्म । आव० ५८३ । छद्य-कर्म । आव० १३४ । शठत्व, आवरण वा । भग० ७ । छादयतीति छद्य-ज्ञानावरणादिकर्म । उक्त० १२६ । छादयतीति आवरयतीति छद्य-घानिकर्म-चतुष्टयम् । जीवा० २५६ । छाद्यते येन तच्छद्य-ज्ञाना-वरणादिधातिकर्मचतुष्टयम् । ठाणा० ३०५ । छादयत्या-त्मस्वरूप यत्तच्छद्य । ठाणा० ५३ । छद्य-शठत्वमा-वरण वा । सम० ४ । छद्य-ज्ञानदर्शनावरणीयमोहनी यान्तरात्मकम् । आचा० ३१५ । छादयन्तीति छद्य-

धातिकर्मचतुष्टयम् । राज० ११० ।

छद्यमत्थ-छद्यस्थ-अवधिज्ञानरहित । भग० ६६ । छद्यमत्थो-निरतिशयज्ञानयुक्त । औप० १०६ । विशि-ष्टावधिज्ञानविकल । प्रज्ञा० ३०३ । छद्यस्थ-छद्यनि स्थित छद्यस्थ-अनतिशयी । नि० ब्र० प्र० १५२ अ । छादयतीति छद्य-ज्ञानावरणादि तत्र तिष्ठतीति छद्यस्थ । ठाणा० १७१ । अकेवली । ठाणा० ५३ । ज्ञाना-वरणादिधातिकर्मचतुष्टय तत्र तिष्ठतीति छद्यस्थ सकपाय इत्यर्थ । ठाणा० ३०५ । ज्ञानावरणादिधातिकर्मचतुष्टय तत्र तिष्ठतीति छद्यस्थ-अनुत्पन्नकेवलज्ञानदर्शन । ठाणा० ४०४ । छद्यस्थ-इह निरतिशय एव दृष्टव्य । ठाणा० ५०६ ।

छउमत्थमरण-छद्यस्थमरण-मरणस्यैकादशो भेद । उक्त० २३० । अकेवलमरणम् । मरणस्यैकादशो भेद । सम० ३३ ।

छए-क्षत-परवशीकृत । सूत्र० ७२ ।

छकोडीए-पट्कोटीक । जीवा० २३१ ।

छकट्टक-पट्काष्ठक-गृहस्थवाह्यालन्दक पट्दासक, द्वारम् ज्ञाता० १४१ ।

छक्कमरयं-पट् कर्माणि यजनयाजनाध्ययनाध्यापनदान-प्रतिग्रहात्मकानि तेषु रती-आसत्तो पट्कर्मरती । उक्त० ५२१ ।

छक्कायविउरमणं-पट्कायाना विराघनम् । ओष० १२७ ।

छक्कायविओरमणं-पट्कायव्युपरमणम् । ओष० १२७ ।

छक्कोहिसमज्जिया-एकत्रसमये येषा बहुनि पट्कानि उत्पन्नानि ते पट्कै समजिता । भग० ७६७ ।

छक्कोडि-पट्कोटि शुद्ध नाम यत् स्वभावतः पट्स्वपि दिक्षु शुद्धम् । वृ० प्र० ५८ अ ।

छग-पुरीपम् । ओष० ४१ ।

छगणधम्मिय-छगणधामिक-गोमयोपलक्षितो धामिको दृष्टान्त । पिण्ड० ८२ ।

छगणियछारो-गोमयछारेण तस्यात्रक गुण्डयते । ओष० १४४ ।

छगडिया-गोमयप्रतर । अनुक्त० ५ ।

छगमुत्ते-छगणमूत्रे-पुरीपप्रश्ववणे । वृ० द्वि० २१४ अ ।

छगल वलया-छगलकस्य पशोर्गल-ग्रीवा वसयन्ति-
मोटयन्ति ये ते छगलकगलवलका । पिण्ड० ६८ ।

छगलपुर-सहगिरिराजधानी । विपा० ६५ ।

छगलय-छगलकम् । भाव० २१२ ।

छगलीए- । विपा० ६५ ।

छज्जइ-राजते । ज० प्र० २०२ ।

छज्जीवकायसंजमु-वण्णा जीविनिकायाना पृथिव्यादिल-
क्षणाना समय-सच्छट्टनादिपरित्याग षड्जीवकायसयम् ।
भाव० ४६२ ।

छज्जीवणिपट्ट-षड्जीविनिकाप्ययन, दशवैकालिके
चतुर्थमध्ययनम् । दश० १२० ।

छट्ठ-षष्ठ-उपवासद्वयरूपम् । ज० प्र० १४५ ।

छट्ठणकालिओ-षष्ठभक्तिका । भाव० ३५२ ।

छट्ठभत्त-षष्ठभक्तम् । भाव० ३५२ ।

छट्ठाण-पासत्यो उषणो कुनीलो ससत्तो अहाखदोणिति
तो य । नि० ब्र० प्र० २६१ अ ।

छट्ठोपक्खेण- । भावा० ४२१ ।

छड्डड- । विपा० ७२ ।

छडाल-व्याप्तम् । पठ० २८-११६ ।

छड्डण-छर्दन वाताहिद्रव्यप्रयोगकृतम् । विपा० ८१ । परि-
त्याग । ओष० ४६ । छर्दनम् । ओष० १५२ । छर्दन-
वमनम् ऊर्ध्वादोष । ओष० १३६ । वमनम् । ओष०
१६४ । उष्ण-क्षालनजलत्याग । दश० २०३ । परि-
त्याग । ओष० ४६ ।

छड्डणाइ-छर्चादय । ओष० ४६ ।

छड्डणिका-छर्दने-परिष्ठापने । वृ० प्र० ८६ आ ।

छड्डुन-प्रोज्झनम् । ओष० १६२ ।

छड्डावण-छड्डावेति-त्याजयति । ओष० १४६ ।

छड्डाविओ-त्याजित । भाव० २१२ ।

छड्डिअ-छर्दित-गृह्यैर्दत्तम् । अनु० २१६ ।

छड्डिय-परिषादवत् । दशम एषणादोष । भावा० ३४५ ।

छर्दित भूमावावेडित, दशम एषणादोष । पिण्ड० १४७ ।

छड्डो-छर्दो-व्याधिविशेष । भावा० ३६२ ।

छड्डे-त्यजति । भाव० ६४६ ।

छड्डेकण-त्यक्त्वा । भाव० २२६ ।

(अल्प० ५३)

छ-छदि विदध्यात् । भावा० ३३० ।

छड्डेति-त्यजेत् । भाव० ३६५ ।

छड्डेत्ता-त्यक्त्वा । भाव० ३२४ ।

छण-जत्य विसिद्ध भत्तापाण उवसाहिज्जति । नि० ब्र०

वृ० १४ आ । इन्द्रोत्सवादिलक्षण । भग० ४७३ ।

उसवो । नि० ब्र० द्वि० २०० आ । जत्य एकतवि-

सेसे कज्जति सो छणो । नि० ब्र० द्वि० १६२ अ ।

क्षण-इन्द्रमहादि । व्य० द्वि० ३४२ आ । ज्ञाता० ५६ ।

क्षण उत्सव । ओष० ४६ । ज्ञाता० ६६ । क्षणन

क्षण-हिसनम् । भावा० १४८ । अवसर । भावा०

१४८ । क्षण । भाव० २२०, २७३, ६६२ । क्षण-

बहुलोकभोजनदानादिरूप । ज्ञाता० ८१ ।

छणदिवस-क्षणदिवस-क्षणमात्रदिवस । भाव० ६६२ ।

छणपए-क्षणपद-हिंसास्पदेन प्राण्युपमर्दजनित । भावा०
१४७ ।

छणिए-छगलीविशेष । विपा० ६५ ।

छणूसवे-क्षण-प्रतिनियत कौमुदीशक्रमहादिक, उत्सव-

पुनरनियतो नामकरणचूडाकरणपाणिग्रहणादिक, अथवा

यत्र पक्वान्नविशेष क्रियते स क्षण, यत्र तु पक्वान्न

विनाऽपरो भक्तविशेष स उत्सव । प्र० वृ० १०४ अ ।

छणूसविय-क्षणो उत्सवो छणूसवो तस्मि ज परिहिज्जति

त छणूसवियं । नि० ब्र० द्वि० १६२ अ ।

छण्ण-अभ्यन्तरम् । ओष० ६१ । प्रछन्नम् । ज्ञाता०

४८४ ।

छण्णकडए-छिन्नकटके । भाव० ३५० ।

छण्णमंडव-जस्त गामस्त नगरस्त वा उगहे सन्वासु

दिसासु अण्णो गामो नत्थि गोकुल वा त छण्णमंडव ।

नि० ब्र० प्र० ३४१ आ ।

छण्णालए-षण्णालकानि त्रिकाष्ठिका । बीप० ६५ ।

छण्णालक-त्रिकाष्ठिका । ज्ञाता० १०५ ।

छत्तिपुत्तो-छातीसुत-दाढादाल । जीवा० १२१ ।

छत्तंतिथि-छत्रवती । वृ० प्र० ५६ आ ।

छत्ततिथ्या-छत्रान्तिका । वृ० प्र० ६० आ ।

छत्त-छत्र-आचार्य । वृ० द्वि० १८४ आ । छादयतीति

छत्र-वर्षाकल्पादि । भावा० ४०३ । छत्र-आतपत्रम् ।

(.४१७)

छन्दणा-छन्दना प्राग्ग्रहीतेनाशनादिना कार्या । ठाणा० ४६६ । आव० २५६ । पूर्वग्रहीतेनाशनादिना गुर्वज्ञया यथाहर्णा निमन्त्रण एषा ज्ञेया विशेषविषयेति छन्दना । ठाणा० ४६६ । छन्दना पूर्वग्रहीतेन भक्तादिना । भग० ६२० । पूर्वनिताशनादिपरिभोगविषये साधूनामुत्साहना छन्दना । अनु० १०३ ।

छन्दणिरोहे-छन्दो-वशस्तस्य निरोध छन्दोनिरोध-स्व-छन्दतानिषेध । उत्त० २२२ । छन्दसा वा-गुर्वभि-प्रायेण निरोध-आहारादिपरिहाररूप छन्दोनिरोध । उत्त० २२३ ।

छन्दतो-परिया । नि० चू० प्र० १२५ अ ।

छन्दयति-आमन्त्रयति । ओष० १४३ ।

छन्दा- । ठाणा० ४७३ ।

छन्दागुवत्तण-छन्दोऽनुवर्तन-अभिप्रायानुवृत्ति । सम० ६५ । ज्ञाता० ६२ ।

छन्दिअ-छन्दिस्त्वा-निमन्त्र्य । दश० २६६ ।

छन्दिओ-णिमत्तितो । नि० चू० द्वि० ३२ अ । छन्दित-अनुशात । ओष० १३६ ।

छन्दिता-णिमत्तिता । नि० चू० प्र० १५६ अ ।

छन्दिता-निमतेऊण जति पङ्क्तिगहिता । दश० १४६ ।

छन्देण-स्वाभिप्रायेण यथेष्टमित्यर्थ । भग० ६८४ । छन्दासा । वृ० प्र० ७७ अ । छन्देन-द्वादशावर्त्तवन्दने गुस्वाक्यमेतत् । ओष० १३६ ।

छन्दोगारणगाधि- नि० चू० प्र० २४ अ ।

छन्नंति-छिप्यति-क्षिप्यन्ते, हिस्यन्ते । दश० २०४ ।

छन्म-छादयतीति छद्म-पिधानम्, ज्ञानादीना गुणानामा-वारकत्वात्-ज्ञानावरणादिलक्षण धातिकर्म । आव० ५८३ । छद्म-कर्म । आव० १३४ । शठत्व, आवरण वा । भग० ७ । छादयतीति छद्म-ज्ञानावरणादिकर्म । उत्त० १२६ । छादयतीति आवरयतीति छद्म-धानिकर्म-चतुष्टयम् । जीवा० २५६ । छाद्यते येन तच्छद्म-ज्ञाना-वरणादिधातिकर्मचतुष्टयम् । ठाणा० ३०५ । छादयत्या-त्मस्वरूप यत्तच्छद्म । ठाणा० ५३ । छद्म-शठत्वमा-वरण वा । सम० ४ । छद्म-ज्ञानदर्शनावरणीयमोहनीयान्तरात्मकम् । आचा० ३१५ । छादयन्तीति छद्म-

धातिकर्मचतुष्टयम् । राज० ११० ।

छन्मस्थ-छद्मस्थ-अवधिज्ञानरहित । भग० ६६ ।

छद्मस्थो-निरतिशयज्ञानयुक्त । औप० १०६ । विशि-

ष्टावधिज्ञानविकल । प्रज्ञा० ३०३ । छद्मस्थ-छद्मवि-

स्थित छद्मस्थ-अनतिशयी । नि० चू० प्र० १५२ अ ।

छादयतीति छद्म-ज्ञानावरणादि तत्र तिष्ठतीति छद्मस्थ ।

ठाणा० १७१ । अकेवली । ठाणा० ५३ । ज्ञाना-

वरणादिधातिकर्मचतुष्टय तत्र तिष्ठतीति छद्मस्थ सकपाय

इत्यर्थ । ठाणा० ३०५ । ज्ञानावरणादिधातिकर्मचतुष्टयं

तत्र तिष्ठतीति छद्मस्थ-अनुत्पन्नकेवलज्ञानदर्शन । ठाणा०

४०४ । छद्मस्थ-इह निरतिशय एव दृष्टव्य । ठाणा०

५०६ ।

छन्मस्थमरण-छद्मस्थमरण-मरणस्यैकादशो भेद । उत्त०

२३० । अकेवलिमरणम् । मरणस्यैकादशो भेद । सम०

३३ ।

छए-क्षत-परवशीकृत । सूत्र० ७२ ।

छकोडीए-षट्कोटीक । जीवा० २३१ ।

छक्कुटुक-पट्काण्डक-गृहस्थबाह्यालन्दक पट्दास्क, द्वारम् ज्ञाता० १४१ ।

छक्कमरयं-षट् कर्माणि यजनयाजनाभ्ययनाभ्यापनदान-प्रतिग्रहात्मकानि तेषु रत्नी-आसक्तौ षट्कर्मरत्नी । उत्त० ५२१ ।

छक्कायविउरमणं-पट्कायाना विराधनम् । ओष० १२७ ।

छक्कायविओरमणं-षट्कायव्युपरमणम् । ओष० १२७ ।

छक्केहिसमज्जिया-एकत्रसमये येषा बहुनि षट्कानि उत्पन्नानि ते पट्कै समज्जिता । भग० ७६७ ।

छक्कोडि-पट्कोटि शुद्ध नाम यत् स्वभावतः पट्स्वपि दिक्षु शुद्धम् । वृ० प्र० ५८ अ ।

छग-पुरीपम् । ओष० ४१ ।

छगणधम्मिय-छगणधामिक-गोमयोपलक्षितो धामिको दृष्टान्त । पिण्ड० ८२ ।

छगणियछारो-गोमयछारेण तत्पात्रक गुण्डयते । ओष० १४४ ।

छगडिया-गोमयप्रतर । अनुत्त० ५ ।

छगमुत्ते-छगणमुत्ते-पुरीपप्रश्रवणे । वृ० द्वि० २१४ अ ।

छगलगलवलया-छगलकस्य पशोर्गल-श्रीवा वलयन्ति-
मोटयन्ति ये ते छगलकगलवलका । पिण्ड० १८ ।

छगलपुर-सिंहगिरिराजधानी । विपा० ६५ ।

छगलय-छगलकम् । आव० २१२ ।

छगलीए- । विपा० ६५ ।

छज्जइ-राजते । ज० प्र० २०२ ।

छज्जीवकायसज्जमु-षणा जीवितिकायाना पृथिव्यादिल-
क्षणाना समय-सङ्घट्टनादिपरित्याग षड्जीवकायसयम् ।
आव० ४६२ ।

छज्जीवणियज-षड्जीवितिकाव्ययन, दशवैकालिके
चतुर्थमध्ययनम् । दश० १२० ।

छड-षष्ठ-वपवासद्वयरूपम् । ज० प्र० १४५ ।

छट्टणकालिओ-षष्ठाक्षकालिका । आव० ३५२ ।

छट्टमत्त-षष्ठमकम् । आव० ३५२ ।

छट्टाण-पासत्यो उसणो कुपीलो ससत्तो अहाछदोणिति
तो य । नि० चू० प्र० २११ अ ।

छट्टोपक्खेण- । आचा० ४२१ ।

छडछड- । विपा० ७२ ।

छडाल-व्याप्तम् । पठ० २८-११६ ।

छट्टण-छर्दन वाताहिद्रव्यप्रयोगकृतम् । विपा० ८१ । परि-
त्याग । ओष० ४६ । छर्दनम् । ओष० १५२ । छर्दन-
वमनम् उद्धर्वादिदोष । ओष० १३६ । वमनम् । ओष०
१६४ । उच्छन-क्षालनजलत्याग । दश० २०३ । परि-
त्याग । ओष० ४६ ।

छट्टणाइ-छर्चादिय । ओष० ४६ ।

छट्टणिका-छर्दने-परिष्ठापने । वृ० प्र० ८६ आ ।

छट्टन-प्रोज्जनम् । ओष० १६२ ।

छट्टावण-छट्टावेति-त्याजयति । ओष० १४६ ।

छट्टाविओ-त्याजित । आव० २१२ ।

छट्टिअ-छर्दित-गृहस्पर्दत्तम् । अनु० २१६ ।

छट्टिय-परिषाटवत् । दशम एषणादोष । आचा० ३४५ ।

छट्टि भूमावावेडित, दशम एषणादोष । पिण्ड० १४७ ।

छट्टी-छर्दी-व्याधिविशेष । आचा० ३६२ ।

छट्टे-त्यजति । आव० ६४६ ।

छट्टेकण-त्यक्त्वा । आव० २२६ ।

(अल्प० ५३)

छ-छदि विद्ध्यत् । आचा० ३३० ।

छहेति-त्यजेत् । आव० ३६५ ।

छहेत्ता-त्यक्त्वा । आव० ३२४ ।

छण-जल्य विसिद्ध भत्तपाण उवसाहिज्जति । नि० चू०

वृ० १४ आ । इन्द्रोत्सवादिलक्षण । भग० ४७३ ।

ऊसवो । नि० चू० द्वि० २०० आ । जल्य एकतवि-

सेसे कज्जति सो छणो । नि० चू० द्वि० १६२ अ ।

क्षण-इन्द्रमहादि । व्य० द्वि० ३४२ आ । ज्ञाता० ५६ ।

क्षण उत्सव । ओष० ४६ । ज्ञाता० ६६ । क्षणन

क्षण-हिसनम् । आचा० १४८ । अवसर । आचा०

१४८ । क्षण । आव० २२०, २७३, ६६२ । क्षण-

वहुलोकभोजनदानादिरूप । ज्ञाता० ८१ ।

छणदिवस-क्षणदिवस-क्षणमात्रदिवस । आव० ६६२ ।

छणपए-क्षणपद-हिसास्पदेन प्राण्युपमर्दजनित । आचा०

१४७ ।

छणिए-छगलीविशेष । विपा० ६५ ।

छणूसवे-क्षण-प्रतिनियत कौमुदीसक्रमहादिक, उत्सव-

पुनरनियतो नामकरणचूडाकरणपाणिग्रहणादिक, अथवा

यत्र पक्वान्नविशेष क्रियते स क्षण, यत्र तु पक्वान्न

विनाऽपरो भक्तविशेष स उत्सव । प्र० वृ० १०४ अ ।

छणूसविय-छणो ऊसवो छणूसवो तस्मि ज परिहिज्जति

त छणूसवियं । मि० चू० द्वि० १६२ अ ।

छण-अभ्यन्तरम् । ओष० ११ । प्रच्छन्नम् । ठाणा०

४८४ ।

छणकडए-छिन्नकटके । आव० ३५० ।

छणमंडव-जस्स गामस्स णगरस्स वा जगहे सव्वासु

दिसासु अण्णो गामो नत्थि गोकुल वा त छणमंडव ।

नि० चू० प्र० ३४१ आ ।

छणालए-षण्णालकानि त्रिकाष्ठिका । औप० ६५ ।

छणालक-त्रिकाष्ठिका । ज्ञाता० १०५ ।

छत्तिपुत्तो-छत्तीसुत-दाढादाल । जीवा० १२१ ।

छत्तंतिय-छत्रवती । वृ० प्र० ५६ आ ।

छत्तंतिया-छत्रान्तिका । वृ० प्र० ६० आ ।

छत्त-छत्र-आचार्य । वृ० द्वि० १८४ आ । छादयतीति

छत्र-वर्षाकल्पादि । आचा० ४०३ । छत्र-आतपत्रम् ।

(४१७)

दश० ११७ । छत्र-छत्राकारो योग । सूर्य० २३३ ।
 कउगो । नि० ब्र० प्र० २८४ अ । ज्ञाता० ३८ ।
 छत्तइछो-छत्रवात् । उत० ६७ ।
 छत्तकारे-छत्रकार-शिल्पभेद । अनु० १४६ ।
 छत्तगा-छत्राग्रा-जितशत्रुराजधानी । आव० १७७ ।
 छत्तछाया-छत्रछाया । आव० ३४१ । प्रज्ञा० ३३७ ।
 छत्तज्जया-छत्रज्जया-छत्रचिह्नोपेता ध्वजा । जीवा०
 २१५ ।
 छत्तधारो-छत्रधर । आव० २०४ ।
 छत्तपलासए-छत्रपलाश-स्कन्दकचरिते 'कयगला'नगयी
 चेत्यम् । भग० ११२, १२३ ।
 छत्तयं-छत्रकम् । आव० ३०५ । आतपत्रम् । भग०
 ११३ ।
 छत्तरयणे-चक्रवर्त्तिन एकेन्द्रिय द्वितीय रत्नम् । ठाणा०
 ३६८ ।
 छत्तसंठिआ-छत्रसंस्थिता । जीवा० २७६ ।
 छत्तसंठिया-छत्र-आतपत्र तत्संस्थितमिव संस्थित सस्था-
 नमस्या इति छत्रसंस्थिता । उत० ६८५ ।
 छत्ताइछत्ता-छत्रातिच्छत्राणि-उपशुंपरिस्थितातपत्राणि ।
 सूर्य० २६३ । छत्राल्लोकप्रसिद्धादेकसख्याकाद् अतिशा-
 यीनि द्विसङ्ख्यानि त्रिसङ्ख्यानि वा छत्राणि छत्रातिच्छ-
 त्राणि । ज० प्र० ४४ । छत्रादुपर्यन्यान्त्यच्छत्रभावतो-
 ऽतिशायि छत्र छत्रातिछत्र तदाकारो योग । सूर्य० २३३ ।
 छत्तागारसठिता-छत्राकारसंस्थिता । सूर्य० ३६ ।
 छत्तारा-छत्रकारा, शिल्पार्यभेद । प्रज्ञा० ५६ ।
 छत्तावं- । भग० ८०४ ।
 छत्ताहे- । सम० १५२ ।
 छत्ति-दोषाच्छादनम् । आव० ७८२ ।
 छत्तीसमट्टिया-षट्त्रिंशच्छोषका । मर० ।
 छत्तोए-कुहणविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।
 छत्तोववणे- । भग० ३६ ।
 छत्तोह-छत्रोपग, वृक्षविशेष । प्रज्ञा० ३२ । भग० ८०३ ।
 छत्रकं-वशमयमातपत्रम् । वृ० द्वि० २५३ अ ।
 छदिसाअरो-षड्दिशाचर । आव० २१४ ।
 छद्दि-छदि-दोषविशेष । आव० ८६० ।

छद्दीसो-षड् दोषा । ठाणा० ३६४ ।
 छद्दस्थवीतरागः-जिन । आव० ५०१ ।
 छन्नं-माया । सूत्र० ६६ । स्वदोषाणा परगुणाना वाऽऽव-
 रणम् । प्रश्न० २७ । प्रतिज्ज्ञन्न प्रच्छन्न-अतिलज्जालुतयाऽ-
 व्यक्तवचनम् । भग० ६१६ । दर्मादिभिरुद्धादित ।
 आचा० ३६१ । छन्न-व्याप्त । जीवा० १८८ ।
 छन्नपदं-छन्नपद-कपटजालम् । सूत्र० १०५ । गुताभि-
 धान वा । सूत्र० १०५ ।
 छन्नपदोपजीवी-मातृस्थानोपजीवी । सूत्र० ३६८ ।
 छन्नपरिछन्ना-अत्यन्तमाच्छादित । ज० प्र० ३० ।
 छन्ना-व्याप्ता । ज० प्र० ३० ।
 छन्नार्म-भग० ७२२ ।
 छन्नालयं-षड्नालकम् त्रिकाङ्गिका । भग० ११३ ।
 छपत्रिक-आभरणविशेष । नि० ब्र० प्र० २५५ अ ।
 छप्पइ-षट्पदिका-यूका । आव० ५७४ ।
 छप्पओ-षट्पद-भ्रमर । जीवा० १६८ ।
 छप्पगा- । नि० ब्र० वृ० १२ अ ।
 छप्पतिगिल्ले-यस्या षट्पदिका प्राञ्चुर्येण सम्मूच्छन्ति स
 षट्पदिकावात् । वृ० द्वि० २२२ अ ।
 छप्पय-षट्पद-भ्रमर । जीवा० १२३ ।
 छप्पया-षट्पदिका-यूका । आव० २१३ ।
 छप्पाए-पुच्छेन । ओष० १८० ।
 छप्पुरिमं-पुण्व दायव्व । नि० ब्र० प्र० १८२ अ ।
 छप्पुरिमा-तत्र वस्त्रे प्रसारिते सति चक्षुषा निरूप्य
 तदर्वाग्भाग तत्परावर्त्त्य निरूप्य च त्रय पुरिमा कर्त्तव्या,
 प्रस्फोटका इत्यर्थ । ठाणा० ३६१ ।
 छव्व-छव्वकम् । पिण्ड० १५५ ।
 छव्वए-वशपिटक शकुनिगृहक वा । ओष० १८४ ।
 छव्वग-छव्वक-पटलिकादिरूपम् । पिण्ड० ६० ।
 छव्वगवारगमाई-छव्वकवारकादिकमनेकविध भाजन पर-
 स्थानम्, छव्वक पटलिकादिरूप वारक-तन्त्रुषट ।
 छव्वमागे-षड्भाग-पट्टोभाग । ज० प्र० ४५६ ।
 छव्वमामरी-वीणाविशेष । ज्ञाता० ३२६ ।
 छम-हमा-भूमि । दश० २७५ ।
 छमासिमा-यण्मासिकी, पट्टिमि, क्षुप्रतिमा । ज्ञाता० ७२ ।

सम० २१ ।

छम्मं-छन्ना । आ० १७३ ।

छम्मा-भूमि । दश० चू० १५७ ।

छम्माणि-धम्माणि शमविशेष । आव० १२६ ।

छम्मासिएसु- । आचा० ३२७ ।

छाया-जलादी प्रतिबिम्बलक्षणा शोभा वा । ज्ञाता० १७० ।

छठ-स्तव खड्गादिमुष्टि । प्रश्न० ८० । जीवा० २७० ।

छठपगय-स्तवप्रगत क्षुरिकादिमुष्टिग्रहणोपायजातम् । प्र० १७ ।

छत्पमयाय-स्तव खड्गमुष्टिस्तदवयवयोगात् तत्तुल्यत्वेनात्र खड्गा उच्यते, अवयव समुदायोपचार, तस्य प्रवादो यत्र शास्त्रे तत्तत्प्रवाद, खड्गशिक्षाशास्त्रमित्यर्थ । ज० प्र० १३६ । ज्ञाता० ३८ ।

छरुहा-पासका-आवर्तगण्डप्रतिबद्धप्रदेशा । आदर्शगण्डाना मुष्टिग्रहणयोग्या प्रदेशा । ज० प्र० ५७ । छरुको-मुष्टिग्रहणस्थानम् । ज्ञाता० २१६ ।

छवित्त-उज्जित, त्यक्तम् । पिण्ड० १६६ ।

छल-छल-वचनविधायोऽर्थविकल्पोपपत्त्या, सूत्रदोषविशेष । आव० ३७५, ५५७ । अनिष्टस्यार्थान्तरस्य सम्भवतो

विवक्षितार्थोपपात कर्तुं शक्यते तत् । अनु० २६१ ।

छलजो-छलितो-व्यसितोऽर्थः प्राप्त । ज्ञाता० १६६ ।

छलण-छलन प्रक्षेपणम् । आचा० ३७५ ।

छलणा-छलना । आव० ८५५ । अनुब्रूयतादिग्रहणरूपा । पिण्ड० ७० ।

छलदोस-दोषपदकम् । मर० ।

छलायनण-छल-मन्त्रकम्बलो देवदत्त इत्यादिक छलायतनम्, पढायतन वा-उपादानकारणानि आश्रयकाराणि श्रोत्रेन्द्रियादीनि मस्य कर्मणस्तत् छलायतनम् । सूत्र० २१६ ।

छलिभकहा-पदप्रज्ञकाया । बोध० ५५ ।

छलिप-स्थलितम् । बोध० २१५ ।

छलिकमार्ग-गीतकलाया द्वितीयो भेद । सम० ८४ ।

छलिप-छलितानि शृङ्गारकथाकाव्यानि । वृ० द्वि० ५१ आ ।

छलियादिकव्वकहा- । नि० चू० द्वि० ३५ आ ।

छलुए-द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायलक्षणवदपदार्थ-

प्ररूपकत्वाद् गोत्रेण च कौशिकत्वाद् षडुल्लूक । ठाणा० ४१३ । षडुल्लूक । दश० ५८ ।

छलुगा-पदपदार्थप्रणयनाद् उल्लूकगीत्रत्वाच्च षडुल्लूक । उक्त० १५३ । नि० चू० वृ० ६८ आ । षडुल्लूक-मस्मात्त्रैराशिका उत्पन्ना स आचार्य । आव० ३२१ ।

छलुगा-षडुल्लूकात् त्रिराशिकानामुत्पत्तिस्थानम् । आव० ३१२ । त्रैराशिकानामुत्पत्तौ स्थानम् । विशेष० ६३४ ।

छलेह्ना-छलेत् । आव० ६३३ ।

छल्लि-अभ्यन्तर वक्तृम् । ठाणा० १८६ ।

छल्ली-बाह्या त्वक् । वृ० प्र० १६२ अ । छल्लि-रोहिणी-प्रभृति । विपा० ४१ । ज्ञाता० १८३ । छल्ली-वक्त्रकल-रूपा । प्रज्ञा० ३६ ।

छल्लेउ-निस्त्वचीकृतम् । उक्त० २१६ ।

छल्लय-त्वक् । प्रज्ञा० ३१ ।

छवडिया-चर्म । बोध० २१७ ।

छवि-अलङ्कारविशेष । अनु० २६२ । शरीरम् । आव० ८१६ । त्वक् । उक्त० २५१ । त्वक् छाया वा ।

जीवा० ११४ । शरीरम् । ठाणा० ३३७ । छवि-शरीरम् । भग० २१८ । शरीरत्वम् । भग० ३०८ ।

छविदोष-छवि-अलङ्कारविशेषोपस्तेन शून्य, सूत्रस्य त्रय-विशतितमो दोष । आव० ३७४ । छवी-शरीरत्वम् ।

प्रश्न० ६० । त्वक्तृयोगादीशरिकशरीर तद्वती नारी तिरस्त्री वा तद्वाभरस्तिर्यम्वा छविरिति उच्यते । ठाणा० १६३ । क्षयि-व्यवस्थाविशेष । ठाणा० ४०६ ।

क्षपि-स्वपरयोरामास । भग० ६२५ ।

छविभद्-यद् स्निग्धत्वगृह्य मुक्ताफलरक्ताशोकादिक तत् । सूत्र० ३८६ ।

छविग्राहिते-पद्विग्रहिक । जीवा० २३१ ।

छविच्छदो-हस्तापादनासिकादिच्छेद । ठाणा० ३६६ ।

छविच्छेए-छविच्छेद-शरीरपादनम् । आव० ८१८ ।

छविच्छेओ-छविच्छेद-शरीरच्छेदनम् प्राणवधस्यैकविंशतितम पर्याय । प्रश्न० ६ ।

छविच्छेद-शरीरच्छेद । भग० २१८ ।

छवित्ताण-छवि-त्वक् त्रायते-शीतादिभ्यो रक्ष्यतेऽनेनेति छवित्राण वल्लकम्बलादि । उक्त० ८८ ।

छविदोसो-छवि-अलङ्कारविशेषस्तेन सून्य छविदोष,
सूत्रस्य त्रयविशतितमो दोषः । अनु० २६२ ।
छविपत्ता-छवि प्राप्ता जातेत्यर्थः । ठाणा० ६७ ।
छविपद्वा-छवि-मनुब्लोपाच्छविमन्ति-त्वग्वन्ति पर्वाणि
सन्धिवन्धनानि छविपर्वाणि । ठाणा० ६७ ।
छविमस्य-औषधिविशेषः । आचा० ३६१ ।
छवि ।-छवियोगाच्छवि स एव छविक, स चासी
'अत'ति आत्मा-शरीर छविकात्मा । ठाणा० ६७ ।
छवी-छविमान्, उदात्तवर्णया सुकुमारया च त्वचा युक्तः ।
जीवा० ७७ । कमलादिसंगा । नि० चू० प्र० २७३ आ ।
छविव्या-छविका-कटादिकारा । प्रज्ञा० ५६ ।
छाउद्देशे-छापोद्देशः । सूर्य० ६६ ।
छाए-सदृशः । भग० ७५४ ।
छाएउ-छदित्वा, ढकिउ । आव० ६६१ ।
छाएल्लय-छायार्थी । उक्त० ११६ ।
छाओ-बुभुक्षित । ओष० १८६ । छात-बुभुक्षित ।
पिण्ड० १७६ ।
छागलिकः- । ठाणा० ५०८ ।
छागले- । विपा० ६६ ।
छाण-छादन-दर्भादिमय पटलमिति । भग० ३७६ ।
छाण-आच्छादनम् । जीवा० १८० । नि० चू० प्र०
७ अ ।
छाणपिण्डो-छगण(गोमय)पिण्डः । आव० ४२२ ।
छाणविच्छ्रुय-छगणवृश्चिक, चतुरिन्द्रियजन्तुविशेषः ।
जीवा० ३२ ।
छाणविच्छ्रुया-चतुरिन्द्रियविशेषः । प्रज्ञा० ४२ ।
छाणा- । दश० चू० ४४, ५५ ।
छाणिय-क्षालितो-गालितः । वृ० प्र० ८१ अ ।
छातो-क्षुधितः । नि० चू० प्र० ३५४ अ ।
छादयति-आवरयति । जीवा० २५६ ।
छायंति-प्राकृत्वाच् छायावन्तः शोभमानशरीराः । सम०
१५६ ।
छाय-क्षुधितः । नि० चू० प्र० २८६ अ ।
छायणं-छादन-स्वयनम् । आव० २६४ । दर्भादिपटल-
करणम् । प्रश्न० १२७ । छज्जकरण छायण । नि० चू०

प्र० २३० आ ।

णओ-छादनत-अनुष्ठानभेदः । आचा० ३६८ ।

।-शङ्कछाया । वृ० प्र० ४२ अ । शङ्कवादिप्रतिच्छा-
यारूपा छाया । विशेष० ४३६ । प्रभया आतपाभावल-
क्षणया युक्ता । सम० १५५ । आकारः । राजा० ७४ ।
प्रतिबिम्बम् । उपा० २६ । उन्नतिः । उप० मा० गा०
३२७ । छारा(ता) कसघातव्रणाङ्कितशरीराः । दश०
२४८ । दीप्तिः । जीवा० १६१ । प्रभाः । वृ० प्र० १५४
आ । सन्निभा । उक्त० ६५२ । समुदायशोभा । प्रज्ञा०
८८ । आकार-छायाशब्दमातृप्रतिपक्षवस्तुवाची ।
जीवा० १८७ । ज० प्र० २८ । कीर्तिः । नि० चू०
द्वि० १३४ आ । दीप्तिः । औप० १६ । शोभा ।
भग० १३२ । औप० ५० । छयति छिनति वाऽस्तप-
मिति छाया । उक्त० ३८ । आतपवारणलक्षणा ।
प्रश्न० ७६ । औप० ६७ । दीप्तिः । सम० १४० ।
शरीरप्रभा । जीवा० २७७ । प्रकृतिः । भग० ६८३ ।
शैत्यगुणा । उक्त० ५६१ । कान्तिः । ज० प्र० ५७ ।
छा ।-छायामनुसृत्य तदुपष्टम्भेन वा समाश्रयितु
गतिः छायागति-विहायो गतेर्नवमो भेदः । प्रज्ञा० ३२७ ।
छायानुमाणप्य-छायानुमानप्रमाणम् । सूर्य० ६८ ।
छायानुवातगती-छायायाः स्वनिमित्तपुरुषादेरनुपातेन-
अनुसरणेन गतिः छायानुपातगतिः, विहायो गतेर्दशमो
भेदः । प्रज्ञा० ३२७ ।
।णुवादिणो-छायानुवादिनो । सूर्य० ६५ ।
छायालीसं-पट्त्वत्वारिणः । पिण्ड० १७६ ।
छारं-क्षार-रक्षा । ओष० १४२ । आव० ३०८, ६२१ ।
भस्म । आव० २१८ । क्षारम् । आव० ३०८ ।
भूतिः । ओष० १४३ । क्षार-भूतिः । ओष० १४० ।
क्षार भस्म । वृ० प्र० ८० अ ।
क्षारकयार-भस्मकचवरः । आव० २१८ ।
छारा-भोया । नि० चू० द्वि० १०४ अ । क्षारा-
क्षारावगुण्ठितवपुः । पिण्ड० ६८ ।
छारिए-क्षारक-भस्म । भग० २१३ ।
छारिय-क्षारराशिः । दश० १६४ ।
छारियन्भूय- । भग० १६६ ।

छारुजिह्वय-क्षारोद्विका-भस्मपरिष्ठापिकाम् । शता० ११७।
छारो-अभिणवदब्ध अपुञ्जकय छारो । नि० ब्रू० प्र०
१६२ अ ।

छावट्टे-षट्षष्टि । सूर्य० ११ ।

छावण-छादन-दर्भादिभिराच्छादनम् । वृ० प्र० ६२ अ ।

छाहि-छाया । आव० ७०६ ।

छाही-छाया । आव० ४१५, ६२४ ।

छिडिका-गृहद्वयान्तरस्थ प्रलम्बगमनमार्ग । पिण्ड०
१०५ ।

छिडिया-छिण्डिका । आव० ३४६ । छिण्डिका-वृत्ति-
च्छिद्ररूपा । शता० ७७ ।

छिदति-व्यवस्था स्थापयन्ति । वृ० प्र० ११० अ ।

छिद-छिन्द-द्विषाकुह । शता० २३८ ।

छिदद्-छेद करोति । भग० १७५ ।

छिदति-छिनत्ति-करोति । अन्त० १६ ।

छिदावेमि-छेदयामि । आव० २२४ ।

छिबिज्ज-छिन्नात्-मार्जारीमूषकादिभिर्वा पुरतो यामात् ।
आव० ७८४ ।

छिपक-काकजतिविशेष । प्रभ० ३० ।

छिपाय-काकजतिविशेष । ज० प्र० १६४ ।

छिइए-क्षुतम् । आव० ७७६ ।

छिक्-स्पष्ट । आव० ४१८ । पिण्ड० ७० । स्पष्ट-
वाद् । वृ० द्वि० ६२ आ । नि० ब्रू० प्र० ३४५ अ ।
हत । आव० ४१७ ।

छिक्का-स्पृष्टा । आव० २०२ ।

छिक्कोवणा-शीघ्रकोपन । वृ० वृ० २२५ अ ।

छिज्जमाणे छिन्ने-कुठारादिना लतादिविषयच्छेद । भग०
१६ ।

छिज्जेज्ज-सद्विद्येत-द्विषा क्रियते । अनु० १६१ ।

छिडु-छिद्र महत्तर रन्ध्रम् । भग० ८३ । अल्पपरिवा-
रत्वम् । विपा० ७३ । छिद्र-छेदनस्यास्तित्वच्छिद्रम् ।
भग० ७७६ ।

छिडुकुडे-छिद्रकुट । आव० १०१ ।

छिडुविच्छिडु-वृहल्लघुच्छिद्राकितम् । (त०)

छिडुइ-छिद्राणि । आव० ६६ ।

छिडुणि-छिद्राणि-अल्पपरिवारादीनि । निरय० १२ ।

छिण-स्त्यान-कठिन मदीयात्यन्तानुकूलचरिताद्रवीकृतहृद-
यत्वात् । शता० १६७ ।

छिणकटे- । नि० ब्रू० वृ० १७ अ ।

छिणछेदयणवत्त्वय-छिन्नच्छेदकवत्त्वयता । आव०
३१६ ।

छिणछेयणय-छिन्नच्छेदनक-अनुप्रवादपूर्वं वक्तव्यतावि-
शेष । उत्त० १६३ ।

छिणद्धाण-छिन्नाध्वा । आव० २०८ ।

छिणढभ-एग अगमय । नि० ब्रू० द्वि० १४६ आ ।

छिणसम्म-तथाऽधिकमासादिच्छेदाच्छिन्नसम्यक् । आवा०
१७६ ।

छिणसोए-छिन्नश्रोता-छिन्नसारप्रवाह, छिन्नशोको वा ।
ज० प्र० १४६ ।

छिणसोय-छिन्नशोक, छिन्नश्रोता वा । प्रभ० १५७ ।

छिण्णा-छिन्ना । आव० ३५८ ।

छिण्णो-तदुल्लघयादि जल्प परिमाणपरिच्छिण्णा दिज्जति
सो छिण्णो भणति । नि० ब्रू० द्वि० १०६ आ ।

छिण्णोवसपय-या आवलिका सा छिन्ना यतस्तस्या यो
लाभ आदित आरम्य परम्परया छिद्यमानोऽन्तिमेऽभिवा-
यंऽन्यमनभिचारयति विश्राम्यति सा छिन्नोपसम्पत् । व्य०
द्वि० ३७७ अ ।

छित्त-स्पृष्ट । आव० २७४ ।

छित्तरा-छित्तराणि वशादिमयानि छादनाधारभूतानि-
किलिञ्जानि । भग० ३७६ ।

छित्ता-छित्वा-विभज्य । सूर्य० २२, २३३ ।

छित्तिकाऊण-यूक्त्य । उत्त० ३५६ ।

छित्ते-क्षेत्रे । वृ० वृ० ६८ आ ।

छिद्-छिद्र-अवसर । आव० ६८२ । प्रभ० ५३ । राज-
परिवारविरलत्वम् । विपा० ५३ । प्रदेशद्वारम् । प्रभ०
४२ । ज पुण आभोगवो असामायारि करेइ त छिद्
मणति । नि ब्रू० वृ० ६३ अ । छिद्र-प्रविरलपरि-
वारत्वादि, चौरप्रवेशावकाश । शता० ८१ ।

छिद्गुडो-

। नि० ब्रू० प्र० १६६ आ ।

छिन्न-उद्धम् । उत्त० ४६० । छेदन छिन्न वसनदशनवा-

वादीना, तद्विषयशुभाशुभनिरूपिका विद्याऽपि छिन्नम् ।
उत्त० ४१६ । छेदन-कर्मणो दीर्घकालानां स्थितीनां
ह्रस्वताकरणम् । भग० १६ । निर्धारित । वृ० प्र०
१०२ अ । छिन्न-खण्डित । उत्त० ४६० । छिन्दनम् ।
ओष० २०४ । छिन्न-नियमितम् । पिण्ड० ७६ ।
निपुष्पकम् । पिण्ड० १०१ । परिश्वादिभिवृक्षात् पृथ-
क्स्थापितम् । दश० १५५, १७६ । विभक्त । ज्ञाता०
२३८ ।

छिन्नकडए-छिन्नकटकम् । उत्त० ४६६ । दश० ६६ ।
छिन्नकहकहे-छिन्ना अपनीता कथ-कथमपि या कथा-राग-
कथादिका विकथारूपा येन स छिन्नकथकथ, यद्विवा
कथमहमिङ्गितमरणप्रतिज्ञा निविहिष्ये इत्येवरूपा या
कथा सा छिन्ना येन स छिन्नकथकथ । आचा० २८६ ।
छिन्नगथे-मिथ्यात्वादिभावग्रन्थिच्छेद । ज्ञाता० १०४ ।
छिन्नच्छेद्यण्ड्याई-इह यो नय सूत्र छिन्न छेदेनेच्छति
स छिन्नछेदनय । मम० ४१ ।

छिन्नमूलो-छिन्नमूल । उत्त० २७६ ।
छिन्नरहा-साधारणवादरवनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा० ३४ ।
छिन्नसोभा-छिन्नशोका छिन्नश्रोतमो वा, छिन्नससारप्र-
वाहा । औप० ३५ ।
छिन्नसोय-छिन्नशोक-छिन्नानि वा श्रोतासीव श्रोतासि-
मिथ्यादर्शनादीनि येनासी छिन्नश्रोता । उत्त० ४८७ ।
छिन्ना-कन्दलीकृता । आचा० ३२३ । छिन्ना हस्तादिषु ।
ज्ञाता० २३६ ।

छिन्नान्ते-तथाविधदुष्टजाति । उत्त० ५५१ ।
छिन्नावाए-छिन्न-अपगत आपात-अन्यतोऽन्यत आगम-
नात्मक अर्थाज्जनस्य येषु ते छिन्नापाता । उत्त० ८६ ।
छिन्नावाय-छिन्ना आपाता सार्थगोकुलादीना यस्या सा ।
ठाणा० ३१४ ।

छिपा-नन्तिवता । व्य० द्वि० ४१६ आ ।
छिप्पंतीण- । राज० ५२ ।
छिप्पतूरं-द्रुततूर्यम् । विपा० ५६ । क्षिततूर्य । ज्ञाता०
२३६ ।

छिया-छिव श्लक्ष्णलोहकुशा । ज० प्र० १४७ ।
छिरा-छिरा-धमन्य । सम० १५० । शिरा-धमनिना-

डय । जीवा० ३४ ।

छिरारुहरं-शिरारुधिर-नाडीरुधिरम् । आव० ४०२ ।

छिरिया-अनन्तकायभेद । भग० ३०० ।

छिल्लर-पल्लवम् । दश० १६ ।

छिवा-श्लक्ष्णकष । प्रश्न० ५७ । श्लक्ष्ण-कष । ज्ञाता०
८७ ।

छिवाडि-वल्गादिकलिका । प्रज्ञा० ३६३ । मुद्रादे फलि ।
आचा० ३२३ । मुद्रादिकलि । दश० १८५ ।

छिवाडिआइ-छेवाडीनाम वल्गादिकलिका सा च क्वचि-
द्देशविशेषे शुष्का सती अतीव शुक्ला भवति । ज० प्र०
३५ ।

छिवाडी-तनुपत्र उच्छिन्नतरूप, अथवा अल्पवाहल्य प्रयुल-
पुस्तक । वृ० द्वि० २१६ आ । सुपाटिका यत्तनुपत्रो-
च्छिन्नतरूपम् । आव० ६५२ । छेवाडी-वल्गादिकलिका ।
जीवा० १६१ ।

छिवाडीय-सुपाटिका-तनुपत्रोच्छिन्नतरूपा । ठाणा० २३३ ।
छिहलि-शिला । आव० ६४७ ।

छिहली-शिला । आव० ६२६ । वृ० वृ० १०१ आ ।
सिह । नि० ब्रू० द्वि० ३५ आ । छीए-क्षुतम् । आव०
७७६ ।

छीअ-क्षवण-क्षुतम् । आव० २५ ।

छीत्कृत-क्षुति । भग० ६६४ ।

छीय-क्षवण क्षुतम् । विशेष० २७४ ।

छीर-साधारणवादरवनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा० ३४ ।

छीरल-क्षीरल भुजपरिमर्पविशेष । प्रश्न० ८ ।

छीरालि-वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

छीरिविरालिया-अनन्तकायभेद । भग० ३०० । भुज-
परिमर्पविशेष । प्रज्ञा० ४६ ।

छुक्कारेति-छ्कार करोति । जीवा० २४७ ।

छुज्जइ-कुट्यते । उप० मा० गा० ३१३ ।

छुट्टकछो- । आव० ७१५

छुट्टा-छुट्टा । आव० २२४ ।

छुड्ड-सुड्ड । उत्त० २४५ ।

छुड्डिया-शुद्रिका-आमरणविशेष । प्रश्न० १५६ ।

छुन्नमुहो-छुन्नमुख-बलीवमुख । पिण्ड० १२५ ।

छुम्मा-छिम्मा । (स०)

छुपंतु-स्पृशन् भवन्तिवत्यर्थः । भग० १२२ ।

छुपेज्ज-क्षिपतु । भाव० ८२५ ।

छुम्भइ-प्रक्षिप्यते-प्रवेश्यते । वृ० हि० १७५ अ । छुम्भते-जातमहाश्रुतशक्तिकं सद् ऊर्द्धमितस्ततो विप्रसरति । जीवा० ३०७ ।

छुम्भति-प्रक्षिपन्ति । भाव० १२८ ।

छुर-छुरप्रम् । भाव० ६२७ ।

छुरघरगसठिते-छुरगृहकसंस्थितम् । सूर्य० १३० ।

छुरमुडो-छुरमुण्ड । भाव० ६४७ ।

छुरय-तृणविशेषः । प्रज्ञा० ३३ ।

छुरिय-छुरिका । भाव० ५७८ । शस्त्रविशेषः । नि० कू० प्र० १०५ अ ।

छुरिया-छुरिका । उ० ७११ ।

छुहति-क्षिपति । भाव० २२६ ।

। नि० कू० प्र० २६५ अ । नि०

कू० हि० ६१ आ ।

छुहाइएहि-छुधान्त्यो । भाव० ३६६ ।

छुहाकुडु-सुधाकुडु सुधामाहृत्यं कुडुम् । ओष० १२७ ।

छुहातिया-सुधादिता । भाव० ३२३ ।

छुहापरदो-सुधापरिगत । भाव० ८१४ ।

छुहालुया-सुधाशुका । दश० ४२ ।

छुहिय-दुष्टुक्षित । ज्ञाता० ११२ ।

छुदाणि-क्षिप्तानि । भाव० ६३ ।

छुदो-क्षिप्त । प्रश्न० ६० ।

छुहालु-सुधातं । भाव० ३६६ ।

छेअ-छेक, निपुण, हित, कालोचितम् । दश० १५७ ।

छेइत्ता-छित्वा-परित्यज्य । भग० १२८ ।

छेए-छेक-अवसरज, द्विसप्ततिकलापण्डित इति । ओष० ६५ । कलापण्डित । ज० प्र० ३८८ । छेक-प्रयोगज्ञ । अनु० १७७ । भग० ६३१ ।

छेओ-छेक असाव्यवहारिक । भाव० ५२७ ।

छेओवट्टावण-तत्र छेदओपस्थापना च यस्मिञ्चारित्रे तत् छेदोपस्थापनं पूर्वपर्यायस्य छेद महाव्रतेषूपस्थापनं नाम्नो यत्र तत् । विशे० ५५४ । छेदोपस्थापन-छेदओप-

स्थापनं च यस्मिन्स्तत्, पूर्वपर्यायस्य छेदो महाव्रतेषु चोपस्थापनमात्मनो यत्र तत् । भाव० १६ ।

छेओवट्टावणिय-छेदे-प्राक्तनसमस्य व्यवच्छेदे सति यदुपस्थापनीय-साधारोपणीयं तच्छेदोपस्थापनीयं, पूर्वपर्यायच्छेदेन महाव्रतानामारोपणमित्यर्थः । भग० ३५० ।

छेओवट्टावणीय-छेदोपस्थापनीयम् । उक्त० २५८ ।

छेगे-छेक-द्वासप्ततिकलापण्डित । जीवा० १२२ ।

छेज्ज-छेद्यम् । सूर्य० ११३ । छेद्यं पत्रछेद्यादि । दश० ८७ । छेदनकर्म-द्विधा करणम् । दश० २७० ।

छेज्जाछेयाणि-गच्छतिताया प्रमाणमूतानि स्थेयानि-अनेकशः प्रीतिकराणि । व्य० प्र० २४१ ।

छेत्त-क्षेत्र स्थानम् । ओष० ४ । ज्ञाता० ३ । क्षेत्रम् । ओष० १६३ ।

छेत्तुडोअ-दम्बी । नि० कू० प्र० १२८ आ ।

छेत्तूण-छित्वा-द्विधा विधाय । उक्त० २७३ ।

छेद-कपपत्रादिभिः पाटनम् । भाव० ८१६ । प्रव्रज्यापर्यायहस्वीकरणम् । भग० ६२० । छेद-तपसा दुर्दमस्य भ्रमणपर्यायच्छेदनम् । भाव० ७६४ । जीवादिद्रव्यस्य विभागः । ठाणा० ३४६ । व्य० हि० ३४१ आ ।

छेदन-क्षपणम् । उक्त० ५६३ ।

छेदनक्-उदकाश्रितजीवः । भावा० ४६ ।

छेदारिह-छेदाहं दिनपञ्चकादिना क्रमेण पर्यायच्छेदनम् । ओष० ४२ । प्रव्रज्यापर्यायहस्वीकरणाहंम् । भग० ६२० ।

छेदेत्ता-छित्वा-व्यवच्छेद्यः । ज्ञाता० ७७ ।

छेदोदइए-छेदश्च व्यय औदयिकश्च लाभ छेदीदयिकम् । वृ० हि० २३ आ ।

छेदोवट्टावण-छेद-पूर्वपर्यायस्य उपस्थापना च महाव्रतेषु यस्मिन् चारित्रे तच्छेदोपस्थापनम् । प्रज्ञा० ६४ ।

छेदोवट्टावणिय-छेदश्च पूर्वपर्यायस्योपस्थानं च व्रतेषु यत्र तच्छेदोपस्थानं तदेव छेदोपस्थापनिकं, ते वा विद्योते यत्र तच्छेदोपस्थापनिकमथवा पूर्वपर्यायच्छेदेनोपस्थाप्यते, आरोप्यते यन्महाव्रतलक्षणं चारित्रं तच्छेदोपस्थापनीयम् । ठाणा० ३२३ । पूर्वपर्यायच्छेदोपस्थापनीय-आरोपणीयं छेदोपस्थापनीयं, व्यक्तितो महाव्रतारोपणम् । ठाणा० १६८ ।

छेदोवट्टावणियकप्पट्टितो-पूर्वपर्यायच्छेदोपस्थापनीय आरोपणीय व्यक्तिन महाव्रतारोपण तत्स्थितिप्रोक्तलक्षणे-
ष्वेव दशसु स्थानकेष्ववश्य पालनलक्षणा । ठाणा० १६८ ।

छेप्पं-पूच्छम् । विपा० ४६ ।

छेय-छेक । औप० ४ । छेद-पुष्पफलादे खण्डनम् ।

पिण्ड० १६१ । छेक-दक्ष । आव० ७० । ज्ञाता० ५८ ।

अपच्छेद । औष० ७२ । छेक-निपुण । ज्ञाता० २२१ ।

ठाणा० २०० ।

छेयकरे छेदनकरम् । आचा० ४२५ ।

छेयग-छेदकम् । सूर्य० ११३ ।

छेयण-छेदन-कर्मण स्थितिघात । ठाणा० २१ । विम-
जनम् । ठाणा ३४६ । विरह । ठाणा० ३४६ । छेदन-
उत्तरोत्तरशुभाध्यवसायारोहणात्स्थितिह्लासजननम् । आचा०
२६८ ।

छेयणग-छेदनक-राशेरर्द्धीकरणम् । अनु० २०७ ।

छेयणय-छेदनकम् । प्रज्ञा० २८१ ।

छेयसारहि-छेकसारयि दक्षप्राजिता । भग० ३२२ ।

छेयमुय-छेदश्रुतानि-प्रकल्पव्यवहारादीनि । व्य० प्र०
११५ अ । नि० चू० प्र० २८१ अ ।

छेया-छेदा-अर्थच्छेदा । व्य० प्र० ६० आ । छेका-
प्रस्तावज्ञा । उपा० ४६ । छेका-निपुण । भग० १६७,
५२७ । ज्ञाता० ३६ ।

छेयारियकणखइयंतकम्मं- । आचा० ४२३ ।

छेरित्ता-हृदित्वा । उत्त० १६६ । आव० ३१६ ।

छेला-छगलक । उत्त० १३८ ।

छेलावणय-छेलापनक-उत्कृष्टवालक्रीडापन, सेण्टिताद्यर्थ-
वाचकम् । आव० १२६ ।

छेलिअ-सेंटित हर्षोत्कर्षेण सीत्कारकरणम् । ज० प्र०
२०६ ।

छेलिय-सेंटित-सीत्कारकरणम् । प्रश्न० ४६ । मुखवादि-
नम् । वृ० वृ० २४७ आ । सेण्टन-सेण्टितम् । विक्षे०
२७४ ।

छेव-छेवक-अशिवम् । वृ० वृ० १५६ अ ।

छेवइओ-अशिवग्रहीत । वृ० वृ० १५० आ ।

छेवग-असिव । नि० चू० प्र० ७५ आ । मारि । व्य०

द्वि० १२६ अ ।

छेवट्टिया-छेवट्टिका, सहननविशेष । औष० २२७ ।

छेवट्टं-यत्रास्थीनि परस्पर छेदेन वर्तन्ते न किलिकामाने-
णापि बन्धस्तत् छेदवर्त्ति । जीवा० १५, ४२ ।

छेवतितो-असविग्गहितो । नि० चू० प्र० २६३ आ ।

छेवाडिया-छेवाडिनाम वल्लादिकलिका । राज० ३३ ।

छेवाडी-दीहो हस्सो वा पिण्डलो अप्पवाहल्लो छेवाडी,
अह्वा तनुपत्तेहि उस्सीओ छेवाडी । नि० चू० द्वि०
६१ अ ।

छोए- । सूत्र० २७७ ।

छोटिय-छोटित-स्फोटितम् । औप० १७ ।

छोडिओ-छोटित । आव० ३६६ ।

छोडिज्जति-छणिज्जति । नि० चू० प्र० १६२ अ ।

छोडिय-छोटित-घटितम् । प्रश्न० ८२ ।

छोडियपडिय-छोटितपतितम् । आव० २१८ ।

छोदु-छोटयित्वा । नि० चू० वृ० ३७ अ । निक्षिप्य ।
आव० २६५ । स्थापयित्वा । आव० १६६ ।

छोता-विदारण । नि० चू० प्र० ५६ आ ।

छोम-अम्यास्थानम् । वृ० द्वि० १६४ आ । वृ० द्वि०
३१ अ ।

छोमगं-कलङ्कम् । नि० चू० प्र० २५२ अ । अब्म-
वक्षान । नि० चू० द्वि० ६४ आ । अम्यास्थानम् । व्य०
प्र० २०४ अ ।

छोमगदिओ-अम्यास्थान दत्त यस्मिन् स छोमगदत्त ।
व्य० प्र० २०६ आ ।

छोमय-अपमानम् । दश० ४७ ।

छोमवदण-आरभटथा छोमवन्दन क्रियते । आव० ५२४ ।

छोमिय-छोमित-कदर्थीकृत । दश० ५८ ।

छोमो-निस्सहाय छोमणीयो वा । प्रश्न० ६४ ।

छोय-छोक लघु । भग० ३१८ ।

छोछेति-निस्तुपीकरोति । ज्ञाता० ११६ ।

ज

ज-यत् उद्देशवचनम् । आव० ४३८ । यदा । आव०
३५८ ।

जंकयसुकया-यदेव कृत क्षोभनमक्षोभन वा तदेव सुष्ठु-

कृतमित्यभिमन्यते पितृपीरादिभिर्यस्या सा यत्कृतमुकृता ।
अन्त० १६ ।

जकिचिमिच्छ-खेलसिधानाविधिनिसर्गभोगानाभोगसह-
साकाराद्यसमस्वरूप यत्किञ्चिन्मिथ्या-असम्यक् तद्वि-
षय मिथ्येदमित्येव प्रतिपूर्वक मिथ्यादुष्कृतकरण
यत्किञ्चिन्मिथ्या प्रतिक्रमणमिति । ठाणा० ३८० ।

जकिचिमिच्छा-यत्किञ्चिन्मिथ्या-यत्किञ्चिदाश्रित्य मि-
थ्या । आव० ५४८ ।

जकिचिमिच्छामि-यत्किञ्चिन्नानुचित तन्मिथ्या-विपरीत
दुष्टं मे-मम इत्येव वासनागर्भवचनरूपा एकाऽप्या गृही ।
ठाणा० २१५ ।

जगध-यद्वन्ध-याद्विशगन्धवत् । ओष० २२३ ।

जगल-निजल । वृ० प्र० १७५ आ ।

जगला-जङ्गला-जनपदविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।

जगिते-जङ्गमा-असास्तदवयवनिष्पन्न जाङ्गमिक-कम्ब-
लादि । ठाणा० ३३८ । जगमजमोर्णिकादि । ठाणा०
१३८ ।

जगिय-जङ्गमोद्भाङ्गुर्णानिष्पन्नम् । आचा० ३६३ । असा-
वयवनिष्पन्न वज्रम् । वृ० द्वि० २०१ अ ।

जगोल-विपधातक्रियाऽभिधायक जङ्गोल-अगद तन्त्र तद्धि
सर्पकीटलुतादष्टविनाशार्थं विविधविषययोगोपशमनार्थं
चेति आयुर्वेदपञ्चमाङ्गम् । विपा० ७५ ।

जगोली-विषविधाततन्त्रमगदतन्त्रमित्यर्थ । ठाणा० ४२७ ।

जघा-जङ्गविशेष । आचा० ३८ । सपूर्णजघाच्छादक
क्षम । वृ० द्वि० २२२ आ । जान्वधोवर्ती खुरावधिर-
वयव । ज० प्र० २३४ ।

जघाचारण-लुतातन्त्रनिर्वर्तितपुटकतन्त्रं रविकरात् वा
निश्चा कृत्वा जङ्गाम्यामाकाशेन चस्तीति जङ्गाम्याचारण ।
विशे० ३८० ।

जघाचारणा-अतिशयचरणाच्चारणाच्चारणा-विशिष्टाकाश-
गमनलब्धियुक्ता ते च जङ्गाम्याचारणा । प्रश्न० १०६ । ये
चारित्रतपोविशेषप्रभावतः समुद्भूतगमनविषयलब्धिविशे-
पास्ते जङ्गाम्याचारणा । प्रज्ञा० ४२५ । शक्ति किल
रूपकवरद्वीपगमनशक्तिमात् । आव० ४७ । जङ्गाम्या-
चारकृतोपकाराश्चारणा जङ्गाम्याचारणा । भग० ७६३ ।

(अल्प० ५४)

जघापरिजिय-मूलद्वारविवरणे साधु । जघापरिजितनामा
साधु । पिण्ड० १४४ ।

जघाबलपरिहीणो-परिक्षीणजङ्घाबल । आव० ५३६ ।
जजुका-तृणविशेष । प्रज्ञा० ३० ।

जत-यन्त्रम् । उत्त० ११६ । प्रपञ्च । जीवा० १६६ ।
३५६ । उच्चाटनाद्यर्थाक्षरलेखनप्रकार, जलसङ्ग्रामादि-
यन्त्र वा । प्रश्न० ३८ । यन्त्र-अरघट्टादि । प्रश्न० ८ ।
नानाप्रकारम् । जीवा० १६० । अरकोपरिफलकचक्र-
वालम् । जीवा० १६२ । पापाणक्षेपयन्त्रादि । औप०
१२ । यन्त्रशाला गुडादिपाकार्या । यन्त्रशालासु गुडादिना-
मुत्सेवनार्थमलावूनि धार्यन्ते । वृ० द्वि० २४६ अ । यन्त्र-
मञ्जरिष्णुपुरुषप्रतिमाद्वयरूपम् । ज० प्र० २६२ ।
चारकोपरि फलकचक्रवाल । ज० प्र० ३७ । यन्त्र-कोल्ह-
कादिघाणकविषयम् । पिण्ड० ११३ । यन्त्रिका । ओष०
७५ । यन्त्र-बीह्यादिदलनोपकरणम् । पिण्ड० १०६ ।
गच्छत् । आव० ४२० ।

जतकम्म-यन्त्रकर्म-वन्धनक्रिया । भग० ३२२ ।

जतग-मट्टियादी । दश० चू० ७६ । यात-यायी । आव०
४३१ ।

जतणा-यन्त्रणा-यीडा । आव० २३४ ।

जतपत्थर-यन्त्रप्रस्तर-घरट्टादिपाषाण, यन्त्रमुक्तपा-
षाणो वा । प्रश्न० २० । भोफणादिपाषाण । प्रश्न० ४८ ।

जतपासय-यन्त्रपाशक । आव० ३४२ ।

जतपीलग-क्षेणिविशेष । ज० प्र० १६४ ।

जतपीलणकम्म-यन्त्रपीलनकर्म । आव० ८२६ ।

जतलट्टी-यन्त्रयष्टि-कृपिकर्मोपयुक्ता । दश० २१८ ।

जतवाडचुल्ली-इक्षुयन्त्रपाटचुल्ली । ठाणा० ४१६ । यन्त्र-
पाटचुल्ली-इक्षुपीलनयन्त्र तत्प्रधान पाटकस्तस्मिन् चुल्ली ।
जीवा० ११४ ।

जताणि-पाषाणक्षेपयन्त्राणि । सम० १३८ ।

जतिओ-यन्त्रित । आव० २-७ ।

जतुग-जन्तुक-जलाशयज तृणविशेष पणमित्यर्थ । प्रश्न०
१२८ ।

जतुगा-वनस्पतिविशेष । सूत्र० ३०७ ।

जतुय-जन्तुक-तृणविशेषोत्पन्नम् । आचा० ३७२ ।

(४२५)

छेदोवट्टावणियकप्पट्ठितो-पूर्वपर्यायिच्छेदोपस्थापनीय आरोपणीय व्यक्तिन महाव्रतारोपण तत्स्थितिप्रोक्तलक्षणे-
ष्वेव दशसु स्थानकेष्ववश्य पालनलक्षणा । ठाणा० १६८ ।
छेप्पं-पृच्छम् । विपा० ४६ ।
छेय-छेक । औप० ४ । छेद-पुष्पफलादे खण्डनम् ।
पिण्ड० १६१ । छेक-दक्ष । आव० ७० । ज्ञाता० ५८ ।
अपच्छेद । ओष० ७२ । छेक-निपुण । ज्ञाता० २२१ ।
ठाणा० २०० ।
छेयकरे छेदनकरम् । आचा० ४२५ ।
छेयगं-छेदकम् । सूर्य० ११३ ।
छेयण-छेदन-कर्मण स्थितिघात । ठाणा० २१ । विभ-
जनम् । ठाणा ३४६ । विरह । ठाणा० ३४६ । छेदन-
उत्तरोत्तरशुभाध्यवसायारोहणात्स्थितिह्लासजननम् । आचा०
२६८ ।
छेयणग-छेदनक-राशेरर्द्धीकरणम् । अनु० २०७ ।
छेयणय-छेदनकम् । प्रज्ञा० २८१ ।
छेयसारहि-छेकसारथि दक्षप्राजिता । भग० ३२२ ।
छेयमुय-छेदश्रुतानि-प्रकल्पव्यवहारादीनि । व्य० प्र०
११५ अ । नि० चू० प्र० २८१ अ ।
छेया-छेदा-अयच्छेदा । व्य० प्र० ६० आ । छेका-
प्रस्तावज्ञा । उपा० ४६ । छेका-निपुणा । भग० १६७,
५२७ । ज्ञाता० ३६ ।
छेयारियकणखड्गयन्त - । आचा० ४२३ ।
छेरित्ता-हृदिता । उत्त० १६६ । आव० ३१६ ।
छेला-छगलक । उत्त० १३८ ।
छेलावणय-छेलापनक-उत्कृष्टवालक्रीडापन, सेण्टिताद्यर्थ-
वाचकम् । आव० १२६ ।
छेलिअ-सेट्टि हर्षोत्कर्षेण सीत्कारकरणम् । ज० प्र०
२०६ ।
छेलिय-सेट्टि-सीत्कारकरणम् । प्रश्न० ४६ । मुखवादि-
त्रम् । वृ० वृ० २४७ आ । सेण्टन-सेण्टितम् । विशे०
२७४ ।
छेव-छेवक-अशिवम् । वृ० वृ० १५६ अ ।
छेवइओ-अशिवश्रुति । वृ० वृ० १५० आ ।
छेवग-अशिव । नि० चू० प्र० ७५ आ । मारि । व्य०

द्वि० १२६ अ ।
छेवट्टिया-छेवट्टिका, सहननविशेष । ओष० २२७ ।
छेवट्ट-यत्रास्थीनि परस्पर छेदेन वर्तन्ते न किलिकामात्रे-
णापि बन्धस्तत् छेदवर्त्ति । जीवा० १५, ४२ ।
छेवतितो-असविग्गहितो । नि० चू० प्र० २६३ आ ।
छेवाडिया-छेवाडिनाम वल्लादिकलिका । राज० ३३ ।
छेवाडी-दीहो हस्तो वा पिहूलो अप्पवाहल्लो छेवाडी,
अहवा तनुपत्तेहि उस्सोओ छेवाडी । नि० चू० द्वि०
६१ अ ।
छोए- । सूत्र० २७७ १
छोटियं-छोटित-स्फोटितम् । औप० १७ ।
छोडिओ-छोटित । आव० ३६६ ।
छोडिज्जति-छणिज्जति । नि० चू० प्र० १६२ अ ।
छोडियं-छोटित-वट्टितम् । प्रश्न० ८२ ।
छोडियपडियं-छोटितपतितम् । आव० २१८ ।
छोटुं-छोटयित्वा । नि० चू० वृ० ३७ अ । निक्षिप्य ।
आव० २६५ । स्थापयित्वा । आव० १६६ ।
छोता-विदारण । नि० चू० प्र० ५६ आ ।
छोम-अम्याख्यानम् । वृ० द्वि० १६४ आ । वृ० द्वि०
३१ अ ।
छोमगं-कलङ्कम् । नि० चू० प्र० २५२ अ । अभ-
क्ताण । नि० चू० द्वि० ६४ आ । अम्याख्यानम् । व्य०
प्र० २०४ अ ।
छोमगदिओ-अम्याख्यान दत्त यस्मिन् स छोमगदत्त ।
व्य० प्र० २०६ आ ।
छोमयं-अपमानम् । दश० ४७ ।
छोमवदणं-आरभट्टया छोमवन्दन क्रियते । आव० ५२४ ५
छोमिय-छोमित-कदर्थीकृत । दश० ५८ ।
छोमो-निस्सहाय छोमणीयो वा । प्रश्न० ६४ ।
छोय-छोक लघु । भग० ३१८ ।
छोछेति-निस्तुपीकरोति । ज्ञाता० ११६ ।
ज
जं-यत् उद्देशवचनम् । आव० ४३८ । यदा । आव०
३५८ ।
जंकयसुकया-यदेव-कृत क्षोभनमक्षोभन वा तदेव -

कृतमिन्यभिमन्यते पितृपौरादिभिर्यस्या सा यत्कृतसुकृता ।

अन्त० १६ ।

जकिचिमिच्छ—खेलसिद्धानाविधिनिसर्गाभोगानाभोगसह-
साकाराद्यसमस्वरूप यत्किञ्चिन्मिथ्या—असम्भक् तद्वि-
षय मिथ्येदमित्येव प्रतिपूर्वक मिथ्यादुष्कृतकरण
यत्किञ्चिन्मिथ्या प्रतिक्रमणमिति । ठाणा० ३८० ।

जकिचिमिच्छा—यत्किञ्चिन्मिथ्या—यत्किञ्चिदाश्रित्य मि-
थ्या । आव० ५४८ ।

जकिचिमिच्छामि—यत्किञ्चिदानुचित तन्मिथ्या—विपरीत
दुष्टु मे—मम हृत्वेव वासनागर्भवचनरूपा एकाऽन्या गृही ।
ठाणा० २१५ ।

जगध—यद्वन्ध—यादृशगन्धवत् । ओष० २२३ ।

जगल—निर्जल । वृ० प्र० १७५ आ ।

जगला—जङ्गला—जनपदविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।

जगिते—जङ्गमा—त्रसास्तदवयवनिष्पन्न जाङ्गमिक—कम्ब-
लादि । ठाणा० ३३८ । जगमजमौणिकादि । ठाणा०
१३८ ।

जगिय—जङ्गमोद्भाषूर्णानिष्पन्नम् । आचा० ३६३ । त्रसा-
वयवनिष्पन्न वज्रम् । वृ० द्वि० २०१ अ ।

जगोल—विषघातक्रियाभिधायक जङ्गोल—अगद तन्त्र तद्वि-
सर्पकीटवृत्तादृशविनाशार्थं विविधविषययोगोपशमनार्थं
चेति आयुर्वेदपञ्चमाङ्गम् । विपा० ७५ ।

जगोली—विषविघाततन्त्रमगदतन्त्रमित्यर्थ । ठाणा० ४२७ ।

जघा—अङ्गविशेष । आचा० ३८ । सपूर्णजघाच्छादक
चर्म । वृ० द्वि० १२२ आ । जान्वधोवर्ती घुरावधिर-
वयव । ज० प्र० २३४ ।

जघाचरण—क्षतातन्तुनिर्वर्तितपुटकतन्तुन् रविकरान् वा
निश्चा कृत्वा जङ्घान्यामाकाशेन चस्तीति जङ्घाचरण ।
विशे० ३८० ।

जंघाचरणा—अतिशयचरणाचरणान्चरणा—विशिष्टाकाश-
गमनलविव्युक्ता ते च जङ्घाचरणा । प्रश्न० १०६ । ये
चारित्र्यतपोविशेषप्रभावतः समुद्भूतगमनविषयलविव्यविशे-
षास्ते जङ्घाचरणा । प्रज्ञा० ४२५ । शक्ति किल
रुचकवरद्वीपगमनशक्तिमात्र । आव० ४७ । जङ्घाव्या-
पारकृतोपकाराश्चरणा जङ्घाचरणा । भग० ७६३ ।

(अल्प० ५४)

जघापरिजय—मूलद्वारविवरणे साधु । जघापरिजितनामा
साधु । पिण्ड० १४४ ।

जघाबलपरिहीणो—परिक्षीणजङ्घाबल । आव० ५३६ ।

जजुका—तृणविशेष । प्रज्ञा० ३० ।

जत—यन्त्रम् । उत्त० ११६ । प्रपञ्च । जीवा० १६६ ।

३५६ । उच्चाटनाद्यर्थाक्षरलेखनप्रकार, जलसङ्ग्रामादि-

यन्त्र वा । प्रश्न० ३८ । यन्त्र—अरघट्टादि । प्रश्न० ८ ।

नानाप्रकारम् । जीवा० १६० । अरकोपरिफलकचक्र-

बालम् । जीवा० १६२ । पापाणक्षेपयन्त्रादि । औप०

१२ । यन्त्रशाला गुडादिपाकार्या । यन्त्रशालासु गुडादिना-

मुत्सेचनार्थमलावूनि धार्यन्ते । वृ० द्वि० २४६ अ । यन्त्र-

मञ्जरिष्णुपुरुषप्रतिमाद्वयरूपम् । ज० प्र० २६२ ।

चारकोपरि फलकचक्रबाल । ज० प्र० ३७ । यन्त्र—कोल्ह-

कादिघाणकविषयम् । पिण्ड० ११३ । यन्त्रिका । ओष०

७५ । यन्त्र—व्रीह्यादिदलनोपकरणम् । पिण्ड० १०६ ।

गच्छत् । आव० ४२० ।

जंतकम्म—यन्त्रकर्म—वन्धनक्रिया । भग० ३२२ ।

जतग—मट्टियादी । दश० बू० ७६ । यात—यायी । आव०
४३१ ।

जतणा—यन्त्रणा—पोडा । आव० २३४ ।

जतपत्थर—यन्त्रप्रस्तर—घरट्टादिपाषाण, यन्त्रमुक्तपा-

षाणो वा । प्रश्न० २० । गोकणादिपाषाण । प्रश्न० ४८ ।

जतपासय—यन्त्रपाशक । आव० ३४२ ।

जतपीलग—अग्निविशेष । ज० प्र० १६४ ।

जतपीलणकम्म—यन्त्रपीडनकम । आव० ८२६ ।

जतलट्टी—यन्त्रयष्टि—कृपिकर्मोपयुक्ता । दश० २१८ ।

जंतवाडचुल्ली—इक्षुयन्त्रपाटचुल्ली । ठाणा० ४१६ । यन्त्र-

पाटचुल्ली—इक्षुपीडनयन्त्र तत्प्रधान पाटकस्तस्मिन् चुल्ली ।

जीवा० १४४ ।

जताणि—पाषाणक्षेपयन्त्राणि । सम० १३८ ।

जतिओ—यन्त्रित । आव० २७७ ।

जतुग—जन्तुक—जलाशयज तृणविशेष पर्णमित्यय । प्रश्न०
१२८ ।

जतुगा—वनस्पतिविशेष । सूत्र० ३०७ ।

जतुय—जन्तुक—तृणविशेषोत्पन्नम् । आचा० ३७२ ।

(४२५)

जदिट्ट—यदाचार्यादिना हृष्टमपराधजात तदेवालोचयति ।

भग० ११६ । ठाणा० ४८४ ।

जनतो—यज्ञयाजिन । निरय० २५ ।

जपानं—युगम् । अनु० १५६ ।

जपियं—जल्पित—मन्मनोह्राप दि । उत्त० ६२६ ।

जववद्—जाम्बवती, अन्तकृद्शाना पञ्चमवर्गस्य पष्ठमध्य-
यनम् । अन्त० १५ ।

जंववई—जम्बूमती । अन्त० १८ ।

जंववती—जाम्बूमती, कृष्णवासुदेवराज्ञी । अन्त० १८ ।

जवात्—कईम । ठाणा० १४५ ।

जंबुडाल—जम्बूकाखा । आव० ३१८ ।

जबुद्दीवे—नवमशतके जम्बूद्वीपवक्तव्यताविषय प्रथमो-
द्देशक । भग० ४२५ । जम्बुपलक्षितस्तत्प्रधानो वा
द्वीपो जम्बूद्वीप । आव० ७८८

जबुफलकालिया—जम्बूफलवत् कालेव कालिका जम्बूफल-
कालिका । प्रज्ञा० ३६४ ।

जबुवत्—सुग्रीवराजस्य मन्त्री । प्रश्न० ८६ ।

जबुवती—नारायणराज्ञी । वृ० प्र० ३० आ ।

जबू—वृक्षविशेषस्तदाकारा मर्वरत्नमयी या या जम्बू ।
ठाणा० ८३७ । सुधर्मस्वामिन शिष्य । सूत्र० ७२ ।

प्रज्ञा० २२ । जम्बू—अपरनामसुदर्शना, वृक्षविशेष ।

उत्त० ३५२ । जम्बू—उत्तमतवविशेष । प्रश्न० १३६ ।

स्थविर । वृ० प्र० १६६ अ । सत्पुरुषत्वे दृष्टान्त ।

वृ० प्र० २३० अ । सुहृम्मस्तसि सिस्सो । नि० चू० प्र०

२४३ अ । जम्बुणामेण पितापव्वावितो । नि० चू०

द्वि० २६ आ । एकास्थिवृक्षविशेष । प्रज्ञा० ३१ ।

भग० ८०३ । ज्ञाता० १ ।

जबूणय—जाम्बूनद—रक्तसुवर्णम् । ज० प्र० ३७४ ।

सुवर्णम् । ज० प्र० ५६ ।

जंबूणया—जम्बूनद—ईषद्वत्स्वर्णम्, सिरिनिलयम् । ज०

प्र० २८४ ।

जबूणयासय—जाम्बूनदमयी—सुवर्णनिर्वृत्ती । भग० ४५६ ।

जबूदीवंतो—जम्बूद्वीपान्त—जम्बूद्वीपदिक् । जीवा० ३१५ ।

जबूद्दीवे—जम्बूवृक्षोपलक्षितो द्वीपो जम्बूद्वीप । अनु० ६० ।

जम्बू वृक्षविशेषेणोपलक्षितो द्वीप जम्बूद्वीप । ठाणा०

३५ । सर्वद्वीपसमुद्राणामभ्यन्तरवर्ती द्वीप । प्रज्ञा० ३०७ ।

जम्बूवा—सुदर्शनापरनाम्याज्ञाहृतदेवावासभूतयोपलक्षितो

द्वीप जम्बूद्वीप । ज० प्र० प्रस्ता० ४ ।

जंबूद्वीपप्रज्ञप्ति—जम्बूवा—सुदर्शनापरनाम्याज्ञाहृतदेवावास-
भूतयोपलक्षितो द्वीपो जम्बूद्वीपस्तस्य प्रकर्षेण—नि शेषकु-
तीयिकसार्थागम्य यथावस्थितस्वरूपनिरूपणलक्षणेन जप्ति-
ज्ञापन यस्या ग्रन्थपद्धतौ जप्तिज्ञान वा यस्या सकाशात्
सा, अथवा जम्बूद्वीप प्राप्तिं पूरयन्ति स्वस्थित्येति जम्बू-
द्वीपप्रा जगतीवर्षवर्षधराद्यास्तेषा जप्तिर्यस्या सकाशात्
सा । ज० प्र० ४ ।

जंबूपेठे—जम्बूपीठम् । ज० प्र० ३३० ।

जबूफलं—जम्बूफल फलविशेष । प्रज्ञा० ३६० ।

जबूफलकलिका—रिष्ठाभा या मदिरा सा । ज० प्र० १०० ।

जबूफलकालिवरप्रसन्ना—सुराविशेष । जीवा० ३५१ ।

जंबूवई—जम्बूवती । आव० ६५ ।

जबूवर्णं—जम्बूवन—जम्बूवृक्षा एव समूहभावेन यत्र स्थिता-
स्तत् । ज० प्र० ५४० ।

जबूसडं—जम्बूखण्ड—ग्रामविशेष । आव० २०७ ।

जंभका—जृम्भका तिर्यग्लोकवासिनो देवविशेष । प्रश्ना०
११६ ।

जंभगो—जृम्भक—व्यन्तर । आव० १८० ।

जंभया—जृम्भन्ते विजृम्भन्ते स्वच्छन्दचारितया चेष्टन्ते ये
ते जम्भका—तिर्यग्लोकवासिनो व्यन्तरदेवा । भग०
६५४ ।

जंभा—जृम्भा मत्स्यवन्धविशेष । विपा० ८१ ।

जंभाइए—जृम्भित—विवृतवदनस्य प्रबलपवननिर्गम ।
आव० ७७६ ।

जभायत—विजृम्भमाण—शरीरचेष्टाविशेष विदधानम् । ज्ञाता०
१६ ।

जंभियगाम—जृम्भिकाग्रामम् । आव० २२६, २२७ ।

जपिय—यापित—कालान्तरप्रापित । ज्ञाता० २३१ ।

जंपियतिलकीडगा—यापिता कालान्तरप्रापिता ये तिला—
घान्यविशेषास्तेषा ये कीटका—जीवविशेषस्तद्वद् ये वर्ण-
साधर्म्यात् ते तथा ताम्र यापिततिलकीटका । ज्ञाता०
२३० ।

ज समयं—यस्मिन् समये । जीवा० १४३ ।
 जइ—यति उत्तमाश्रमी प्रयत्नवान् वा । दश० २६२ ।
 जइच्छा—यदृच्छा—अनभिसन्धिपूर्विकाऽर्थप्राप्ति । प्रश्न० ३५ ।
 जइण—जयिनी जयित्री । भग० १६७ । गमनान्तरजय-
 वती—जयिनी वा वेगवती । औप० ७० । जविन शीघ्रम् ।
 भग० ६३१ । अतु० १७७ । जयिन—शीघ्रो वेगवता
 मध्येऽतिशीघ्र । औप० ६८ । जविनी—वेगवती । ज्ञाता०
 २३२ ।
 जइणतरो—जवनतर—शीघ्रतर । आव० ६०२ ।
 जइणवेग—जयी—शेषवेगवद्देगजयी वेगो यस्य तत् । भग०
 १७५ ।
 जइणवायाम्—जविनव्यायाम्—शीघ्रव्यापार । उपा० ४७ ।
 जइत—जयिक—राजादीनां विजयकारि शकुन । ज्ञाता०
 १२५ ।
 जइत्तो—जिह्वा, याजयित्वा । उक्त० ३१४ ।
 जइत्थ—जितवान् । भग० ३१७ ।
 जइयवव—प्राप्तेषु समययोगेषु प्रयत्न कार्यं । भग० ४८४ ।
 जइया यदा च दुर्निजादी । आव० ५३६ ।
 जउ—अनु—लाक्षादास्मृतिके प्रसिद्धे इति । ठाणा० २७२ ।
 जउण—यमुन योगसंग्रहे आपत्सु दृढवर्मत्वदृष्टान्ते द्रव्या-
 पदान् मधुराया राजा । आव० ६६७ ।
 जउणराया—मधुराए राया । नि० चू० द्वि० ४१ अ ।
 जउणा—नदीविशेष । ठाणा० ४७७ ।
 जउणावंक—यमुनावक मधुरायामुद्यानविशेष । आव०
 ६६७ ।
 जए—जय—विमलजिनप्रथमभिक्षादाता । आव० १४७ ।
 जय—सामान्यो विघ्नदिविषय । औप० २३ । परैरल-
 भिभूषमानता प्रतापवृद्धिश्च । राज० २३ । जीवा० २४३ ।
 जय—मरानभिमवनीयत्वरूप । ज० प्र० १८७ । जगत्
 जीवसमूहं जङ्गमाभिधान । भग० ५७५ ।
 जओ—यत् यत्नवान् । उक्त० ५५ । जय । विशेष० ४८६ ।
 जकारजकारादिभि—अपरं प्रकारं प्रकथ्य निन्दा विधत्ते ।
 आचा० २४२ ।
 जकारमकार— । उक्त० ५७ ।
 जकारमकारादि—असम्भ्यम् । आव० ५८८ ।

जक्ख—धान । नि० चू० द्वि० ६६ अ ।
 जक्खकहूमो—यक्षकर्दूमो नाम कुङ्कुमागुरुकर्पूरकस्तूरिका-
 चन्दनमेलापक । जीवा० ३१४ ।
 जक्खगाह्—यक्षग्रह—उन्मत्तताहेतु । भग० १६८ । जीवा०
 २८४ ।
 जक्खधरमडविया—यक्षग्रहमण्डपिका । आव० १६५ ।
 जक्खविज्ञा—यक्षदत्ता—कल्पकवशाप्रसूतशकटालस्य द्वितीया
 पुत्री । आव० ६६३ ।
 जक्खदीत्तग—यक्षदीप्तक—नभसि दृढयमानाग्निसहित पि-
 ताच । जीवा० २८३ ।
 जक्खभट्टो—यक्षभद्र—यक्षे द्वीपे पूर्वाद्धीधिपतिर्देव । जीवा०
 ३७० ।
 जक्खभुय—यक्षो भूतश्च व्यन्तरविशेषी । ज्ञाता० ४६ ।
 जक्खमह—यक्षमह—व्यन्तरविशेषस्य प्रतिनियत दिवसभावी
 उत्सव । जीवा० २८१ । आचा० ६२८ ।
 जक्खमहामहो—यक्षमहामद्र—यक्षे द्वीपेऽपराद्धीधिपतिर्देव ।
 जीवा० ३७० ।
 जक्खमहावरो—यक्षमहावर—यक्षे । समुद्रेऽपराद्धीधिपति-
 र्देव । जीवा० ३७० ।
 जक्खरुवं—यक्षरूप—धाकृति । पिण्ड० १३१ ।
 जक्खवरो—यक्षवर—यक्षे समुद्रे पूर्वाद्धीधिपतिर्देव ।
 जीवा० ३७० ।
 जक्खसिरि—वपाया सोमभूतीमाता बाह्मणस्य भार्या ।
 ज्ञाता० १६६ ।
 जक्खहरिलो—यक्षहरिल—ब्रह्मदत्तपत्नीना नागदत्ताऽऽदि-
 काना पिता । उक्त० ३७६ ।
 जक्खा—व्यन्तरभेदविशेष । प्रज्ञा० ६६ । यक्षा—कल्पक-
 वशाप्रसूतशकटालस्याद्या पुत्री । आव० ६६३ ।
 जक्खादित्—यक्षोद्दीप्तमाकाशे भवति । आव० ७३५ ।
 जक्खालित्त—यक्षाद्दीप्तमाकाशे भवति एतेषु स्वाध्याय
 कुवता क्षुद्रदेवता छलना करोति । ठाणा० ४७६ ।
 जक्खालित्तया—यक्षोद्दीप्तानि आकाशे व्यन्तरकृतज्वलना-
 नि । भग० १६६ ।
 जक्खिणी—यक्षिणी । अन्त० १७ । सम० १५२ ।
 जक्खोए—यक्षा—अशुच्या (शुल्या) । वृ० वृ० २४० अ ।

जक्खो-यक्ष -द्वीपविशेष समुद्रविशेषश्च । जीवा० ३२१,
३७० । यक्ष । दश० ६८ । इज्यते पूज्यत इति, याति
वा तथाविधद्वि।मुदयेऽपि क्षयमिति यक्ष । उत्त० १८७ ।
जग-यकम् । वृ० द्वि० १४६ अ । जगत्-औदारिक-
जन्तुग्राम । सूत्र० ५१ । यकृत्-दक्षिणकुक्षी मासग्रन्थि ।
प्रश्न० ८ । जगन्ति-प्राणिनः । दश० १७६ । जग-
जन्तु । सूत्र० १६२ । जगच्छब्देन सकलचराचरपरि-
ग्रह, सकलचराचररूप, सकलप्राणीगणपरिग्रह । नदी०
१३ । जगच्छब्देन सञ्चिन्नेन्द्रियपरिग्रह । नदी० १२ ।
लोकालोकात्मकम् । नदी० २३ । जगद्-धर्माधर्माकाश-
पुद्गलास्तिकायरूपम् । नदी० २३ ।

जगद्-जगती-जम्बूद्वीपकोटम् । ज० प्र० ३०३ ।

जगद्-जगती-प्राकारकल्पा । ज० प्र० २८४ ।

जगद्पञ्चया-पर्वतविशेषा । ज० प्र० ४४ ।

जगच्चन्द्रा-आचार्यविशेष । ज० प्र० ५४३ ।

जगद्भासो-जगदर्थभाषी-जगत्यर्था-जगदर्थी ये यस्य व्य-
वस्थिता पदार्थास्तानाभापितु क्षीलमस्येति । कुण्डिन
कुष्ठोत्पादि यो यस्य दोऽस्त तेन खरपरुष ब्रूयात् य सो
वा । जयार्थभाषी यथैवाऽऽत्मनो जयो भवति तथैवावि-
द्यमानमप्यर्थं भापते तच्छीलश्च-येन केनचित्प्रकारेणा-
सदृशभाषणेनाप्यात्मनो जयमिच्छतीति । सूत्र० २३४ ।

जगद्विज्जन्ता-कदर्थ्यमाना । ग० ।

जगद्वितो-प्रेरितो । नि० चू० प्र० ७७ अ ।

जगती-जम्बूद्वीपस्य प्राकारकल्पा पालीति । सम० १४ ।

वेदिकाधारभूता पाली । ठाणा० ४३६ ।

जगतीपञ्चय-जगतीपर्वतक-पर्वतविशेष । जीवा० २०० ।

जगतीसमिया-जगत्या समा-समाना संव जगतीसमिका ।

जीवा० १८० ।

जगत्स्वभावः-द्रव्याणामनादिमत्परिणामयुक्तता प्रादुर्भाव-
तिरोभावस्थित्यन्यतानुगुणविनाशा । तत्त्वा० ७-७ ।

जगनिरिसए-जगन्निश्चित -चराचरसरक्षणप्रतिबद्ध । दश०
२३१ ।

जगय-यकृत्-दक्षिणकुक्षिगतोदरावयवविशेष । भग०
५०० ।

जगारमगारं-जन्ममर्मकर्म । ग० ।

जगारि-

। वृ० प्र० २५७ अ ।

जगगण-जगरण-रात्री प्रहरकप्रदानम् । वृ० प्र० २६० अ ।

जगगहो-यद्ग्रह । आव० २२३ ।

जग्गावड्-जागरयति-कुशलानुष्ठाने प्रवर्तयति । आचा०
३०७ ।

जघन्य-अधमम् । आव० ५८५ ।

जघन्य-नैश्रयिक । आव० ११ ।

जघन्यस्थितिका-जघन्या-जघन्यसङ्ख्या समयापेक्षया
स्थितिर्येषा ते-एकसमयस्थितिका । ठाणा० ३५ ।

जच्च-जात्य-प्रधान । ज्ञाता० २६ । जीवा० २७१ ।

जात्य उत्कृष्ट । आव० १८३ । जात्य-काम्बोजादि-
देशोद्भव । ज्ञाता० ५८ ।

जच्चकणगं-जात्यकनक-पोडशवर्णककाञ्चनम् । ज० प्र०
१४८ ।

जजुवेद-यजुर्वेद-चतुर्णां वेदानां द्वितीय । भग० ११२ ।

जज्जरिते-क्षरितो जर्जरितो वा सतन्त्रीकरटिकादि
वाद्यशब्दवत् । ठाणा० ४७१ ।

जज्जियं-यावज्जीवम् । व्य० प्र० २५१ ।

जज्जीवं-यावज्जीव-जीवितपर्यन्तम् । पिण्ड० १४५ ।

यावज्जीवम् । व्य० द्वि० २८ आ ।

जट्टि-प्रहारविशेष । नि० चू० प्र० ३२ अ ।

जडालो-जटाल-अष्टाशीती महाग्रहे त्रयपञ्चाशत्तम । ज०
प्र० ५३५ ।

जडिज्जड-वक्ष्यते । आव० ६२१ ।

जडियाइलए-अष्टाशीती महाग्रहे पञ्चपञ्चाशत्तम ।
ठाणा० ७६ ।

जडिल-जटावती-वसितोद्वलिता । भग० ७०५ ।

जडिलए-जटिलक-पञ्चदशभेदेषु कृष्णपुद्गलेषु द्वितीयभेद ।
सूर्य० २८७ । राहुदेवस्य द्वितीयनाम । सूर्य० २८७ ।

जडो-जटित्वम् । उत्त० २५० ।

जहु-स्वहितपरिज्ञानभूयत्वात् जहु । आव० ७६७ ।

हस्ती । वृ० प्र० २४७ आ । वृ० द्वि० १०६ अ ।

वृ० वृ० २३६ आ । पिण्ड० ११५ । हत्थी । नि०

चू० प्र० ४७ आ । नि० चू० प्र० २०० आ । नि० चू०

द्वि० १०६ आ । ओष० ६७ ।

जङ्घतरी-वहलतरी । नि० बृ० द्वि० १४१ अ ।

जङ्घो-शून्य । महाप० ।

जङ्घ-रहितम् । व्य० प्र० २४६ आ । परित्यक्त । ओष० ८४ । वृ० प्र० १४ आ ।

जङ्घा-त्यक्ता । ओष० ४६, १७८ । परित्यक्ता । दश० २०५ । वृ० द्वि० २१३ अ ।

जण-जन-सामान्यो जन । दश० ८३ । लोक । उक्त० १६३ । जायत इति जन-लोक । उक्त० २४४ । नगरी-वास्तव्यलोक । ज्ञात० १ । औप० २ । जायत इति जन । आव० ४६ । नदी० १११ । जन-नगरीवास्तव्यो लोक । सूर्य० २ । परिजन । दश० ८६ । प्राणी । दश० ६४ । नगरवास्तव्यलोक । भग० ७ । जन-नगरीवास्तव्यलोक । ज० प्र० ७५ ।

जणवत्ख्या-लोकभरणानि । भग० १६७ ।

जणग-जनक-मिथिलायामधिपति । आव० २२१ । मिथिलानगर्या राजा । प्रश्न० ८६ । जायते इति जन लोक स एव जनक । सूत्र० १७७ ।

जणगा-जनका-मातापित्रादयो जना वा । आचा० २३६ ।

जणजपणय-जनहेला । ग० ।

जणणी-जनयति-प्रादुर्भावयत्यपत्यमिति जननी । उक्त० ३८ ।

जणत्ता-जनता । आव० ५५६ ।

जणवूहे-जनव्यूह-चक्राद्याकारो जनसमुदाय । भग० ११३, ४६३ ।

जणमणयणयणदो-जनमनीनयनानन्द । आव० ३५८ ।

जणमारि-जनमारि । आव० ६३ ।

जणवओ-जनपद-विसिष्टलोकसमुदायो वा ग्रामादिवास्तव्यजनसमुदाय । वृ० प्र० १६६ आ ।

जणवतो-जनपद-जनवृन्दम् । उक्त० ११३ । देश । भाष० ३१७ ।

जणवय-जनपद-देश । ठाणा० ४८६ । जनपदे मना जानपदा-कालप्रष्टादयो राजादयो वा मगधादिजनपदा वा । आचा० १६३ ।

जणवयकहा-रम्यो मध्यदेश इत्यादिरूपा जनपदकथा । दश० ११४ ।

जणवयकुलं-जनपदकुल-लोकग्रहम् । प्रश्न० ५२ ।

जणवयवग्ग-जनपदवर्ग-देशसमूह । भग० १६३ ।

जणवयसच्च-जनपदसत्य नानादेशभापारूपमप्यविप्रतिपत्या यदेकार्थप्रत्यायनव्यवहारसमर्थम् । दश० २०८ ।

जणवयसच्चा-जनपदसत्या-पर्याप्तिकसत्याभापाया प्रथमो भेद । त त जनपदमधिकृत्येष्टार्थप्रतिपत्तिजनकतया व्यवहारहेतुत्वात् सत्या जनपदसत्या । प्रश्ना० २५६ ।

जणवह-जनवध जनव्यथा वा । भग० ३२२ ।

जणवाए-जनवाद-जनाना परस्परेण वस्तुविचारणम् । औप० ५७ ।

जणवाय-जनवाद-धूतविशेषम् । ज० प्र० १३७ ।

जणवूह-जनव्यूह-चक्राद्याकार समूहस्तस्य शब्दस्तद्व्यभेदाज्जनव्यूह । विपा० ३६ ।

जणसनिवाए-जनसन्निपात-अपरापरस्थानेभ्यो जनाना मीलनम् । भग० ११५ ।

जणसमहे-जनसम्मदं उरो निष्पेप । भग० ११३ ।

जणहियाकारणए-जनहितस्याकर्तृत्वार्थं । ज्ञाता० ८१ ।

जणीओ-स्त्रिय । पञ्च० ५१-१२ । नार्यं । पञ्च० ७८-५-१० ।

जणोण-नारीणाम् । पञ्च० ७५-५-१० ।

जण्ण-यज्ञ-प्रतिदिवस स्वस्वेष्टदेवतापूजा । ज० प्र० १२३ ।

जणजत्ता-यज्ञयात्रा । आव० ५७८ ।

जणजसो-यज्ञयथा सत्यो(शीचो)वाहरणे समुद्रविजयराज्ये उच्छ्वृत्तिस्तापस । आव० ७०५ ।

जणजत्तो-यज्ञदत्त । उक्त० १११ ।

जणजवाड-यज्ञवाट, यज्ञपाट वा । उक्त० ३५८ ।

जण्णिणए-यज्ञेन यजति लोकानिति याज्ञिक । आव० २४० ।

जण्णुय-जानु । आव० ६७० ।

जण्णू-यज्ञ-नागादिपूजारूप । आव० १२६ ।

जतण-यजन-अभयस्य दान यत्न वा-प्राणिरक्षण प्रयत्न ।

अहिंसाया अष्टचत्वारिंशत्तम नाम । प्रश्न० ६६ ।

जति-यति-प्रवृत्ति । ओष० ११६ । यतिदोष-अस्थानविच्छेद, तदकरण वा, सूत्रदोषविशेष । आव० ३७४ ।

यतन्ते उत्तरगुणेषु विशेषत इति यतयो-विविचित्रव्याघ-

भिप्रहाद्युपेता साधव । राज० ४६ ।
 जतिणं-जयनीत्वं शेषकूर्मगतिजेतृत्वात् । ज्ञाता० ६६ ।
 जतिणा-जयिन्या विपक्षजेतृत्वेन । ज्ञाता० ३६ ।
 जतुगृहं-लाक्षागृहम् । उत० ३७८ ।
 जतो-जय-अपगम । व्य० प्र० २२ आ ।
 जस्त-यात्रा-सङ्ग्रामयात्रा । निरय० १७ । यत् । आचा०
 ५३ । यात्रा । आव० १७३ । बन्दनके चतुर्यस्थानम् ।
 आव० ५४८ । यत् । उत० ५५ ।
 जत्ता-यात्रा-तपोनियमादिलक्षणा, क्षायिकमिश्रोपशमिक-
 भावलक्षणा वा । आव० ५४७ । यात्रा-विग्रहार्थं गम-
 नम् । ज्ञाता० १४६ । यात्रा । आव० २१६, २२५ ।
 सयमयात्रा । उत० ५५ ।
 जत्ताभयगो-दसजोयणाणि मम सहाएण एगाणिणा वा
 गतव्य एत्तिएण वणेण, ततो पर ते इच्छा, अस्ते उभयं
 भणति-गतव्य क्रम्म च ते कायव्वति । नि० बृ० द्वि०
 ४४ अ ।
 जत्तासिद्धो-यो द्वादश वारा समुद्रमवगाह्य कृतकार्यं
 आगच्छति सो । यात्रासिद्ध । आव० ४१४ ।
 जत्थऽस्थमि-यो यत्रैवास्तमुपैति सविता तत्रैव कायो-
 त्सर्गादिना तिष्ठतीति यत्रास्तमित । सूत्र० ६५ ।
 जन-अस्यास्मन्मित्रविग्रहस्य परित्राण मत्तो भविष्यति
 इत्यादिकरूपम् । ठाणा० १५२ । तिर्यग्गिरामरा एव,
 जायन्त इति जना । आचा० २५५ ।
 जनपदा-जनानां-लोकानां पदानि अवस्थानानि येषु
 ते जनपदा-अवन्त्यादयः साधुविहरणयोग्या अर्द्धपर्वविश-
 तिदेशा । आचा० २५४ ।
 जन-जीवा । नदी० १११ ।
 जनार्दन-कृष्ण । व्य० प्र० १८८ आ । वृ० वृ०
 २३० आ ।
 जन्न-यज्ञ-पूजा । वृ० द्वि० १६६ आ । यज्ञ-नगादिपूजा ।
 भग० ४७३ । ज्ञाता० ५६ । प्रश्न० १४०, १५५ ।
 भावतो देवपूजा । अहिंसाया पट्चत्वारिंशत्तम नाम ।
 प्रश्न० ६६ । याग । प्रश्न० ३६ ।
 जन्नइ-यज्ञयाजिन । भग० ५११ ।
 जन्नइज्जं-याज्ञीय-उत्तराध्ययनेषु पञ्चविंशतितममध्ययनम् ।

उत० ६ ।
 जन्नई-यज्ञयाजिन । जीप० ६० ।
 जन्नतिज्ज-उत्तराध्ययनेषु पञ्चविंशतितममध्ययनम् । सम०
 ६४ ।
 जन्नदत्तो-यज्ञदत्त-सत्यो(शौचो)दाहरणे यज्ञयश सीमि
 श्यो पुत्र । आव० ७०५ ।
 जन्नवाड-यज्ञपाट । आव० २२६ । उत० ३५८ ।
 जन्नवायपडि- । आचा० ४०४ ।
 जन्नोवइ-यज्ञोपवीतम् । आव० ३०५ ।
 जन्म-लोक । प्रश्न० ८६ ।
 जप-मन्त्राद्याम्यास । अनु० २६ ।
 जपा-गुच्छविशेष । आचा० ५७ ।
 जपाकुसुम-पुष्पविशेष । जीवा० १६१ ।
 जप्प-परिगृह्य सिद्धान्त प्रमाण च छलजातिनिग्रहस्थान-
 पर भाषण यत्र जल्प । नि० बृ० प्र० २४० अ । वाद
 एव छलजातिनिग्रहस्थानपरो जल्प । सम० २४ ।
 सम्यग्हेतुहेतुप्रान्तैर्गो वाद । सूत्र० ६३ । वाद एव विजि-
 गीषुणा सार्धं छलजातिनिग्रहस्थानसाधनोपालम्भ । सूत्र०
 २२६ ।
 जम-यमो-दक्षिणदिक्पाल । ज० प्र० ७५ । यमा-प्रा-
 णातिपातविरमणादयः । ज्ञाता० ११० ।
 जमई-यमकीय-यमकनिबद्धसूत्रम् । सम० ३१ ।
 जमईयं-यदतीत-सूत्रकृताङ्गाद्यश्रुतस्कन्धे पञ्चदशमध्यय-
 नम् । आव० ६५१ ।
 जमकाइय-यमकायिक । भग० १६७ । यमकायिक-
 दक्षिणदिक्पालदेवनिकायाभितोऽसुर अम्बादि । प्रश्न०
 १६ ।
 जमग-यमक-शकुनिविशेष । जीवा० २८६ ।
 जमगपवइ-पर्वतविशेष । भग० ६५४ ।
 जमगप्पभं-यमकप्रभ यमक-शकुनिविशेषस्तत्प्रभ तदा-
 कारम् । जीवा० २८६ ।
 जमगवरा-यमकवरी-नीलवटपधरप्रत्यामन्नो शीताभिधा-
 नमहानद्युभयतटवर्तिनी पर्वतो । प्रश्न० ६६ ।
 जमगसंढाणसठिआ-यमकी-यमलजाती भ्रातरी तयोर्ग-
 त्सस्यां तेन सस्थितौ परस्पर सहससस्यानौ, अथवा

यमका नाम शकुनिविशेषास्तत्स्थानसंस्थितौ । ज० प्र० ३१६ ।

जमगसमग-यमकसमक-युगपत् । विपा० ४० । ज० प्र० १६२ । यमकसमक एककालम् । राज० २४ । योग-पद्यनेत्यर्थः । उपा० ३५ । युगपत् । ज्ञाता० १४६ ।

जमगा-यमका-शकुनिविशेषा । ज० प्र० ३१६ । यमकौ । ज० प्र० ३१६ । यमकौ-उत्तरकुरौ पर्वतविशेषौ । ज० प्र० ३१६ । पर्वतविशेषौ । जीवा० २८६ ।

जमगाण-यमकदेवाभिलापेन । ज० प्र० ३१६ ।

जमतीय-यदतीत-सूत्रकृताङ्गस्य पञ्चदशमध्यायनम् । सूत्र० २५३ ।

जमदग्निओ-जामदग्न्य-परशुराम । आव० ३६१ ।

जमदग्निजडा-जमदग्निजटा-बालक । उत्त० १४२ ।

जमदग्निमुओ-जमदग्निमुत-परशुराम । जीवा० १२१ ।

जमदग्नि-परशुरामपिता स । सूत्र० १७०, १७८ ।

जमदेवकाइय-यमदेवताकायिक-यमसक्तदेवताना सम्बन्धिनः । भग० १६७ ।

जमपमे- । ठाणा० ४८२ ।

जमल-सहवर्ति । भग० ६७२ । यमल-समसंस्थितद्वयरूपम् । ज्ञाता० २ । यमल-समश्रेणिकम् । जीवा० १६६, २०७, ३५६ । यस्मिन् द्वौ द्वौ वर्गौ समुदितौ एक तत् । प्रज्ञा० २८० ।

जमलजणणीसरिच्छा-यमलजननीसहस्र । ओष० १८५ ।

जमलजुगल-यमलयुगल-समश्रेणिकयुगलरूपी । जीवा० २७५ ।

जमलजुगलजीहालो-यम लाति-आदत्त इति यमला, यमला युग्मजिह्वा यस्य स यमलयुग्मजिह्वा । आव० ५६६ ।

जमलजुयल-यमलयुगल-समश्रेणिक युगलम् । राज० २२ । जीवा० १२२ । यमलयुगल-द्वयम् । भग० ३१८ ।

जमलज्जुणा-यमलाजुनी-कृष्णपितृवैरिणी विकुचितवृक्षरूपी विद्याधरी । प्रश्न० ७५ ।

जमलपय-समयपरिभाषयाऽष्टानामष्टानामङ्कस्थानानां यमलपदमिति सञ्ज्ञा । प्रज्ञा० २८० । कालतवा । नि० ब्र० द्वि० ६० आ ।

जमलपया-तपकालयो सञ्ज्ञा । वृ० प्र० ६३ आ ।

जमलपाणिणा-मुष्मिना । भग० ७६७ ।

जमला-यम लाति-आदत्त इति यमला । आव० ५६६ ।

जमलिय-यमलतया समश्रेणितया तत्तरूणा व्यवस्थितत्वात् सजातधमलत्वेन यमलितम् । भग० ३७ । यमलतया समश्रेणितया व्यवस्थिता । ज्ञाता० ५ ।

जमलियाओ-यमल नाम समानजातीययोर्लतयोर्युग्म तत्संज्ञातमास्त्विति यमलिता । ज० प्र० २५ ।

जमलोइया-यमलीकिकात्मन अस्वाम्भ्रण्यदिय । सूत्र० २२१ ।

जमा- । भग० ४६३ ।

जमालि-सम्यक्शास्त्रार्थपरिज्ञानविकल । वृ० प्र० २१६ आ । निह्वविशेष । सूत्र० ६८ । आव० ५२३ ।

उत्त० १८ । नदी० २४८ । मिथ्यादर्शनशाल्ये दृष्टान्तः । आव० ५७६ । प्रथमो निह्व । ठाणा० ४१० । भग० ६१६, ६२० । यस्माद्वहुरता उत्पन्ना स आचार्यविशेषः । आव० ३११ । विशेषे ६३४ ।

प्रथमो निह्व । व्य० द्वि० १७६ अ । भग० ५४८ ।

निर्गमे दृष्टान्तः । ज्ञाता० १५२ ।

जमालिपमवो-जमालिप्रभव-बहुरत । आव० ३११ ।

जमाली-राजकुमारनाम । निरय० ४० । अश्रद्धाया दृष्टान्तः । नि० ब्र० वृ० १२७ आ । भग० ५४८ ।

जमालि-भगवद्भाग्येयः । विपा० ६० । बहुरतविषयो निह्व, सुदर्शनासुतः । उत्त० १५३ । क्षत्रियकुण्ड-ग्रामे कुमारविशेषः । भग० ४६१ ।

जमिगाओ-यमिके नाम राजधान्यौ । ज० प्र० ३१६ ।

जमुत्त-यदुक्त-एतत् तात्पर्यमित्यर्थः । विशेषे १२२८ ।

जम-चमरेन्द्रस्य द्वितीयो लोकपालः । ठाणा० १६७ ।

अहिंसादियंम । प्रश्न० १३२ ।

जम्बूलए-जम्बूलका । उपा० ४० ।

जम्बूस्वामी-गुरुपर्यक्रमलक्षणसम्बन्धोपदर्शने मुघर्षस्वामि-शिष्यः । भग० ६ । अनन्तरागमवान् । आव० ५७ । सुघर्ष-स्वामिनः शिष्यः । नदी० ११४ । अनु० २१६ । आचा० २५ ।

जम्म-जन्म-सम्भूतिलक्षणम् । जीवा० ६० ।

जम्मणमहो-जन्ममह-जन्मोत्सवः । आव० १२१ ।

जम्मणसंतिभावं-जम्म-उत्पाद सङ्गावश्च-विवक्षितक्षेत्रा-
दन्यत्र तत्र वा जातस्य तत्र चरणभावेनास्तित्वम् । भग०
८६५ ।

जम्मन्धो- । नि० चू० द्वि० ४१ अ ।

जम्मपवकं- । विपा० ८० ।

जम्मा-यमा । ठाणा० १३३ ।

जम्मो-यम तापसपल्लवा तापसविशेष । आव० ३६१ ।

जयन्त-विमानविशेष । आचा० २१ । जयन्त-पश्चिम-
दिग्बर्तजम्बूद्वीपस्य द्वार । यतमान-उद्गमादिदोष-
परिहारी । आचा० ३६० । सम० ८८ । जम्बूद्वीपस्य-
चतुर्द्वारे तृतीयम् । ठाणा० २२५ । भाविप्रथमो विष्णु ।
सम० १५४ । जयन्त-अनुत्तरविमानपञ्चके पश्चिमदि-
ग्बर्ति । ज्ञाता० १२४ ।

जयन्तपवर-जयन्तप्रवर-जयन्ताभिधान प्रवरमनुत्तरवि-
मानम् । ज्ञाता० १४६ ।

जयन्तपुर-मालापहृतद्वारविवरणे नगरम् । पिण्ड० १०८ ।

जयन्त-जयन्त पश्चिमदिग्बर्ति जम्बूद्वीपस्य द्वारम् ज०
प्र० ३०६ ।

जयन्ता-अनुत्तरोपपातिकभेदविशेष । प्रज्ञा० ६६ । ज-
यन्ता-उत्तरदिग्भाव्यङ्गनपर्वतस्यापरस्या पुष्करिणी ।
जीवा० ३६४ ।

जयन्ति-जयन्ती पूर्वदिग्बर्तकवास्तव्या दिक्कुमारी । आव०
१२२ । नवमी रात्रि नाम । ज० प्र० ४६१ । सूर्य०
१४७ । बह्नीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

जयन्ती-सयाणीयभगिणी । वृ० द्वि० १६८ अ । जयन्ती
राजधानी । ज० प्र० ३५७ । वैजयन्ती राजधानी ।
न० प्र० ३५७ । उक्तमालापहृते सुरदत्तस्य वास्तव्या-
पुरी । पिण्ड० १०६ । सम० १५१ । ठाणा० २३१,
२०४ । महाग्रहस्य तृतीयाग्रमहिषी । भग० ५०५, ५५६ ।
जयन्ती । ज० प्र० ३६१, ५३२ । नन्दनवलदेवमाता ।
आव० १६२ । उत्पलभगिनी । आव० २०२ । अक-
म्पितमाता । आव० २५५ ।

जयतीए- । भग० ५५६ ।

जयतीओ- । ठाणा० ८० ।

जय-पराभिभव । ठाणा० २५० । यत-प्रयत्नवात् ।

आव० २८६ । यत-गवाक्षकादीनामवलोकयत् । दश०
२३१ । चक्रवर्तिविशेष । उत्त० ४४८ । यत-यत्न-
वात् । ओष० ३७ । यत-तद्वेगमनुत्पादयत् । दश०
१८४ । अत्वरितम् । दश० १७८ । जयनामा एका-
दशचक्रवर्ती । आव० १५६ ।

जयई-यजन्ताम् । उत्त० ३७१ ।

जयकुञ्जर-कुञ्जरमुख्य । भग० १ ।

जयघोस-जयघोष-ब्रह्मगुणनिरूपेण विप्र । उत्त० ५२० ।

जयर्ण-यतन-प्राप्तेषु सयमयोगेषु प्रयत्न-उद्यम । प्रश्न०
१०६ ।

जयणा-तिपरिखा अस्मै पद्या पणगहाणी । वृ० १५६
आ । तिपरियट्ट काळण अप्पवुप्पणो पच्छा पणगादि
पडिसेवणा पडिसेवति एस जयणा । नि० चू० प्र० ३७
आ । नि० चू० प्र० १३६ अ । जहा जीवोवघातो
न भवतीत्यर्थ । नि० चू० प्र० १८६ अ । असहभा-
वस्स अववादपत्तस्स जो अकप्पपडिसेवणे जोगो तत्थिम
रागदोसवियुत्तत्तण सा जयणा । नि० चू० वृ० १४८
आ । यतना-बहुदोषत्यागेनाल्पदोषाश्रयणम् । औप०
४८ । उत्त० ५१५ । प्रयत्नकरणलक्षणा । दश० ७४ ।
पृथिव्यादिष्वारम्भपरिहारयत्नरूपा । दश० १२० ।

जयणाए-जयिन्या विपक्षजेतुत्वेन । भग० ५२७ ।

जयति-कर्मक्षपण उद्यत । ओष० २२० । इन्द्रियविष-
यकषायघातिकर्मपरिपहोपसर्गादिशत्रुगणपरिज-
नप्यतिथेते त (प्रति प्रणतोऽस्मि) । नदी ।

जयहह-हस्तीनागपुरे राजकुमार । ज्ञाता० यमकायिक-
जयनन्दा-जगन्नान्द जगत्समृद्धिकर । ज० प्र० १, प्रश्न०
जयनामो- । सम० १८६ ।

जयसधी-जयसन्धि-अलोभोदाहरणेऽस्मात् । आव० ७०१ ।

जयसुन्दरी-गर्भाधानपरिरूपमूलद्वारविवरणे सिन्धुराज
पत्नी । पिण्ड० १४५ ।

जयहत्थि-जयहस्ती-पट्टहस्ती । आव० ७१६ ।

जयहत्थी-जयहस्ती । उत्त० ३०० ।

जया-यस्मादर्थ । दश० चू० १५७ । औपधिविशेष ।

उत्त० ४६० । जया-वासुपूज्यमाता । आव० १६० ।

सम० १५१, १५२ ।

जर-जरा-वयोहानिलक्षणा । प्रज्ञा० ३ ।
 जरकुमार-जराकुमार-कृष्णवधक । अन्त० १६ । वसु-
 देवपुत्र । नि० चू० प्र० १६४ आ ।
 जरगृह्णिया-ज्वरग्रहिता-सामायिकलाभे दृष्टान्त । आव०
 ७५ ।
 जरह-जरठम् । जीवा० १८८ । पुराणम् । औप० ७ ।
 जरठानि, पुराणत्वात् कर्कशानि । ज० प्र० २६ ।
 जरते-जरक । ठाणा० ३६५ ।
 जरला-चतुरिन्द्रियजन्तुविशेषा । जीवा० ३२ ।
 जरा-जरा-वयोहानिलक्षणा । दश० २३३ । वार्द्धक्यम् ।
 भग० १६७ । वयोहानिलक्षणा । आव० १४८ ।
 जराउ-जरायु-गमवेष्टनम् । प्रश्न० ६० ।
 जराउय-जरायुवेष्टिता जायन्त इति जरायुजा, गोमहि-
 ष्यजाविकमनुष्यादयः । दश० १४१ । मनुष्यादयः ।
 प्रश्न० ६० ।
 जराकुणिम-जराकुणपञ्च-जीर्णताप्रधानशब्द । भग०
 ४६६ ।
 जराकुमार-वासुदेवजेटुभाक । वृ० वृ० ११३ अ ।
 जराजुष्णा-जराजीर्णा । व्य० द्वि० २६६ अ ।
 जराघृणिय-जराघृणितम् । उत्त० ३२६ ।
 जरासन्ध-नृपविशेष । प्रश्न० ६० । जरासन्ध । आव०
 ३६५ । राजविशेष । दश० ३६ । राजगृहनगरनायको
 नवम प्रतिवासुदेव । प्रश्न० ७५ । अप्रमादविषये राज-
 गृहनगरे राजा । आव० ७२१ ।
 जरासिन्धु-जरासिन्ध-राजगृहे नृपति । उत्त० ४६० । ज्ञाता०
 २०६ । जरासिन्धु-कृष्णवासुदेवशत्रु नवम, प्रतिवासुदेव ।
 आव० १५६ ।
 जरु-जरायु । आव० ७४२ ।
 जरला-चतुरिन्द्रियजन्तुविशेष । प्रज्ञा० ४२ ।
 जरौ-ज्वर । प्रश्न० १६ ।
 जलति-ज्वलन्ति-ज्वासारूपा भवन्ति भास्वरान्गिता प्रति-
 पद्यन्त इत्यर्थ । ज० प्र० ४१६ ।
 जलतो-जलान्त-जलपर्यन्त, जलस्योपरि प्रकट । जीवा०
 ३१५ ।
 जल-सामायिकलाभे दृष्टान्त । आव० ७५ । जलकान्तेन्द्रस्य

(अल्प० ५५)

प्रथमो लोकपाल । ठाण० १६८ ।
 जलह-ज्वलति-ज्वालामालाकुलो भवति । जीवा० २४८ ।
 जलहत्तह-ज्वालयितु-उत्पादयितु वृद्धि वा नेतुम् । दश० २०१ ।
 जलकत-जलकान्त-मृषिवीभेद । आचा० २६ । उदधि-
 कुमाराणामधिपति । प्रज्ञा० ६४ । जीवा० १७० । ठाणा०
 ८४, २०५ । जलकान्तेन्द्रस्य लोकपाल । ठाणा० १६८ ।
 मणिभेद । उत्त० ६८६ । सप्तमो दक्षिणनिकायेन्द्र ।
 भग० १५७ । जलकान्त-मणिविशेष । जीवा० २३ ।
 आव० ३५५ । प्रज्ञा० २७ ।
 जलकारी-चतुरिन्द्रियजीव । उत्त० ६६६ ।
 जलकीड-देहशुद्धावपि जलेनामिरति । निरय० २६ ।
 जलचर-जलचर मत्स्यादि । दश० ५५ ।
 जलचारिया-चतुरिन्द्रियविशेषा । जीवा० ३० । प्रज्ञा०
 ४२ ।
 जलज-पद्मम् । जीवा० १३६ । जलज-पद्मम् । भग०
 ३०६ ।
 जलण-ज्वलन दौत्यापनोदाय वैश्वानरस्य ज्वलन शोषमार्थं
 वा प्रकाशकरणाय वा दीपप्रबोधनम् । प्रश्न० १२७ ।
 ज्वलयति-दहतीति ज्वलन-क्रोध । सूत्र० ५२ ।
 जलणप्पवेसे- । ठाणा० ६३ ।
 जलणसिन्हा-ज्वलनशिखा-आचारविषये हुताशनन्नाह्मण-
 भार्या । आव० ७०७ ।
 जलणाहमर्थ-ज्वलनादिभयम् । आव० ४०७ ।
 जलणो-ज्वलन-आचारविषये हुताशनन्नाह्मणज्येष्ठपुत्र ।
 आव० ७०७ ।
 जलधरा-वृषणी । वृ० वृ० ६८ आ । नि० चू० द्वि०
 ३२ अ ।
 जलन-ज्वलन-दीपनम् । उत्त० ७११ ।
 जलपट्टण-जलेण जस्त भद्र आगच्छति । नि० चू० द्वि०
 ७० आ । जलपट्टण पुरिमाती । नि० चू० प्र० २२६
 अ । जलपत्तन-यत्र जलपथेन भाण्डानामागमस्तदाद्यम् ।
 प्रश्न० ३८ ।
 जलपत्तन-जलमध्यवर्ति पत्तनम् । उत्त० ६०५ । आचा०
 २८५ ।
 जलप्यम-जलप्रभ-उत्तरनिकाये सप्तम इन्द्र । ठाणा०

८४ । जीवा० १७१ । भग० १७७ । उदधिकुमारा-
णामधिपति । प्रज्ञा० ६४ ।

जलप्लव.-उत्पुर् ।

जलबुद्बुदसमागो-जलबुद्बुदसमान ।

जलभृङ्गारं-

जलमलं-मालिन्यम् । ज्ञाता० ३५ । जलमूगो-जहा जले
निव्वुड्डो उल्लावेति 'बुड्डुडे'ति वा जल एव जलमूगो ।
नि० चू० द्वि ३६ आ ।

जलमूय-जलमूक-जलप्रविष्टस्येव 'बुड्डुड्ड'इत्येव रूपो ध्व-
निर्यस्य स । प्रश्न० २५ ।

जलमूयओ-जलमूक-जले ब्रूडित इव भाषमाण । आव०
६२८ ।

जलर्यं-जलज-पद्मादि । ज० प्र० ३६० ।

जलयर-जलचरज-पुट्टालविशेष । आव० ८५४ । जले-
चरन्ति-पर्यटन्तीति जलचरा । प्रज्ञा० ४३ । जलचर-
तन्दुलमत्स्यप्रभृति । जीवा० १२६ । जले चरन्ति गच्छति
चरेर्भक्षणमित्यर्थ इति भक्षयन्ति चेति जलचरा । उत्त०
६६८ ।

जलरत्न-जलप्रभेदस्य लोकपाल । ठाणा० १६८ ।

जलराक्षसा-राक्षसभेदविशेष । प्रज्ञा० ७० ।

जलरुह-जलरुह-द्वीप समुद्रोऽपि च । प्रज्ञा० ३०७ ।
जले रुहन्तीति जलरुहा-उदकावकपनकादय । प्रज्ञा०
३० । जीवा० २६ । जले रुहन्तीति पद्मादय । उत्त०
६६२ ।

जलवासिणो-जलनिमग्ना । भग० ५१६ । ये जलनि-
षण्णा एवासते । निरय० २५ ।

जलविच्छ्रुय-जलवृश्चिक-चतुरिन्द्रियजन्तुविशेष । प्रज्ञा०
४२ । जीवा० ३२ ।

जलवीरिए-जलवीर्य । ठाणा० ४३० ।

जलामिसेयं-जलक्षरणम् । भग० ५२० ।

जलामिसेयकढिणगायभूता-तत्र जलामिषेककठिनगात्र-
भूता प्राप्ता ये ते । ये स्नात्वा न मुञ्जते, स्नात्वा स्नात्वा
पाण्डुरोभूतगत्रा इति । निरय० २५ ।

जलुगा-जलीका-जलजन्तुविशेष । आव० ६२३ ।

जलूगा-जलीका-अनेपणा प्रवृत्तदायकस्य मृदुभावनिवार-

णार्थसूचकत्वान् साधोरुपमानम् । दश० १८ । जलजन्तु-
विशेष । आव० १०२ । जलौकस-दुष्टरक्ताकर्षिण्य ।
उत्त० ६६५ ।

जलोया-द्वीन्द्रियजन्तुविशेषा । प्रज्ञा० ४१ । जीवा० ३१ ।
चर्मपक्षिविशेष । प्रज्ञा० ४१ । जीवा० ४१ ।

जलौका-जन्तुविशेष । दश० १४१ ।

जल्ल-जल्लो-मल । विशे० ३७६ । शरीरमल । ज्ञाता०
२०३ । जल्ला-राज्ञ स्तोत्रपाठका । राज० २ । कमढी-
भूतो । नि० चू० प्र० १०८ आ । मलयिगल्ल जल्लो ।
नि० चू० प्र० १६० आ । मल । भग० ३६० । उत्त०
८३ । औप० २८ । आव० ७७ । ठाणा० ३४३ । जल्ल-
वरत्राखेलक, राजस्तोत्रपाठको वा । जीवा० २८१ ।
आव० ६१६ । औप० ३ । वरत्राखेलक । प्रश्न० १३७,
१४१ । अनु० ४६ । दश० ११४ । ज० प्र० १२३ ।
गुष्कप्रस्वेद । सूत्र० ८२ । चिलातदेशनिवासीम्लेच्छवि-
शेष । प्रश्न० १४ । रजोमात्रम् । औप० ८६ । मल-
विशेष । प्रश्न० १३७ । याति च लगति चेति जल्ल-
पृषोदरादित्वाक्षिपति, स्वल्पप्रयत्नापनेय । जीवा०
२७७ । शरीरमल । प्रश्न० १०५ । ज० प्र० २४८ ।
जल्ल-रजोमात्रम् । भग० ३७ । देहमल । सम० ११ ।
जल्लकहा-जल्लकथा-वरत्राखेलकसम्बन्धिनीकथा । दश०
११४ ।

जल्लखउरिय-मलकलुपितम् । पिण्ड० ६३ ।

जल्लगद्धो-मलगन्ध । आव० ८१५ ।

जल्लगवेज्ज- । नि० चू० प्र० ३५२ अ ।

जल्लपरीसहे-शरीरवस्त्रादिमलस्य परीपह, अष्टादश परी-
पह । सम० ४० ।

जल्लिय-जल्लो-मल । उत्त० ५१७ । यल्लित-यानलगन-
धर्मपितमलयुक्त । भग० २५४ ।

जल्लसत-जलेदर-व्याधिविशेष । आव० ६११ ।

जल्लेसाइ-या लेख्या येपा द्रव्याणा तानि यल्लेस्यानि
यस्या लेख्याया सम्बन्धिनीत्यर्थ । भग० १८८ ।

जव-यवा-धान्यविशेष । दश० १६३ । औपधिविशेष ।
प्रज्ञा० ३३ । यवो-यवनालक, स च कन्या चोलकोऽव-
गन्तव्य । अथ च मरुमण्डलादिप्रसिद्धश्चरणकरूपेण

कन्यापरिधानेन सह सीवितो भवति, येन परिधान न
खसति, कन्याना च मस्तकसत्कपक्षेणाऽप्य प्रक्षिप्यते ।
अयं चोर्ध्वं 'सरकञ्चुक' इति व्यपदिश्यते । विशेष०
३५३ । उज्ज्वलीनयरे राया । वृ० प्र० १६१ अ । यव ।
आव० ८५५ । जव-वेग । आव० ६१८ । यवराजर्षि-
खड्गोकाध्येता । भक्त० ।

जवजव-यवयव-यवविशेष । भग० २७४ ।

जवजवा-औषधिविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।

जवजवाङ्ग-यवविशेष । ज० प्र० १२४ ।

जवण-जवन-अतिशीघ्रगति । जीवा० १२२ । यवन
चिलातदेगनिवासी म्लेच्छजातिविशेष । प्रश्न० १४ ।

जवणट्ट-यापनार्थ-शरीरनिर्वाहणार्थम् । उक्त० २६५ ।

जवणट्टया-यापनार्थ-मयमभरोद्धाहिंशरीरपालनाय । दश०
२५३ ।

जवणा-यापना-वन्दनके पञ्चम स्थानम् । आव० ५४८ ।
म्लेच्छविशेष । प्रज्ञा० ५५ ।

जवणाणिया-लिपिविशेष । प्रज्ञा० ५६ ।

जवणिज्ज-यापनीयम् । आव० २१६ ।

जवणिया-यवनिका-तिरस्करिणी । आव० ३६८ । अन्त
पट्ट । आव० ६७४ । यवनिका-काण्डपट्टम् । ज्ञाता०
२४ ।

जवणीदीव-यवनद्वीप, द्वीपविशेषम् । ज० प्र० २२० ।

जवण्ण- । सूर्य० २६३ ।

जवनालउ-जवनालक-कन्याचोलक, कुमार्या ऊर्ध्वं सर-
कञ्चुक । नदी० ८६ ।

जवनालका-कुमार्या ऊर्ध्वं सरकञ्चुक । नदी० ८८ ।
कन्याचोलकम् । प्रज्ञा० ५४२ ।

जवमज्झ-यवस्येव मध्य मध्यभागो यस्य विपुलत्वसा-
धर्म्यत्तद् यवमध्य यवाकारमित्यर्थः । भग० ८६०,
२७५ । अष्टौ यूका एक यवमध्यम् । ज० प्र० ६४ ।
यवमध्या । व्य० द्वि० ३५६ आ । नि० चू० प्र० ३०६ ।
आ ।

जवमज्झा-यवस्येव मध्य यस्या सा यवमध्या । औप०
३२ ।

जवस-यवस । आव० ४१६ । यवस-घ्रास । आव०

२६१ ।

जवसए-गुच्छाविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

जवसजोगासण-यवसयोगासनम् । उक्त० २२३ ।

जवासाकुसुम- । प्रज्ञा० ३६० ।

जवित-यावकम् । आव० ३०२ ।

जसंसी-यशस्वी-शुद्धपारलीकिकयशोवात् । दश० २०७ ।

ख्यातिमन्त । भग० १३६ ।

जससे-सिद्धार्थराजस्य तृतीय नाम । आचा० ४२२ ।

जस-यश-पराक्रमकृत गृहते, तदुत्पसाधुवाद इत्यर्थः ।

आव० ४६६ । बहुसभरसघट्टनिर्वहणशीर्षलक्षण यश ।

सूत्र० १८२ । पराक्रमकृता सर्वदिग्गामिनी वा प्रख्या-
तिर्यशः । औप० १०५ । ख्याति । ज्ञाता० २४० ।

जीवा० २१७ । प्रज्ञा० ६०० । श्लाघा । सूर्य० २५८ ।

यशोहेतुत्वाद्यशः समयो विनयो वा । उक्त० १८६ । यशः

पराक्रमकृत सर्वदिग्गामिनी प्रसिद्धिर्वा । प्रश्न० १३६ ।

चतुर्दशजिनस्य प्रथम शिष्य । सम० १५२ । यशः

सर्वदिग्गामी । प्रश्न० ८६ । सकलभुवनन्यापि । जीवा०

२६६ । सर्वदिग्गामिनीप्रसिद्धिः । वृ० वृ० ३६ आ ।

सजमो । दश० चू० ८८ । समयपरसमयविसारत्तणेण

लोगे लोमुत्तरे य जसो । नि० चू० प्र० २६० अ ।

यशो जीवितम् । आव० ४८० । यश-सयम । दश०

१८८ । यस्य । उप० सा० गा० ८४ । यश-सर्वदिग्गा-

मिप्रसिद्धिविशेष । ज्ञाता० १८ ।

जसकर-यशस्कर-पराक्रमकृत यशस्तत्करणशील । आव०

४६६ ।

जसकारी-यशकारी । आव० ५३६ ।

जसघाई-यशोघातिन-यशोऽभिनाशका । आव० ५३६ ।

जसघरे-यशोघर । ज० प्र० ४६० ।

जसभद्-यशोभद्र-शय्यम्भवप्रधानशिष्य । दश० २८४ ।

यशोभद्र-चतुर्थदिवसनाम । ज० प्र० ४६० । सूर्य०

१४७ । अलोभोदाहरणे युवराज । आव० ७०१ ।

जसभद्दा-यशोभद्रा-अलोभोदाहरणे कण्ठरीकयुवराजपत्नी ।

आव० ७०१ ।

जसम-यशस्वी नवम कुलकरनाम । ज० प्र० १३२ ।

तृतीय-कुलकरनाम । सम० १५० । आव० १११ ।

ठाणा० ३६८ ।

जसमती-यशोमती-अमोघरथरथिकभार्या । उत्त० ३१३ ।

जसवद्-यशोमती-यक्षहरिलस्य द्वितीया सुता, ब्रह्मदत्त-
राज्ञी । उत्त० ३७६ ।

जसवर्द्ध-यशोमती-तृतीया रात्रितिथिनाम । ज० प्र० ४६१ ।
सगरमाता । आव० १६१ । आचा० ४२२ ।

जसवती-यशोमती-शालमहाशालभगिनी । उ० ३२३ ।
शालमहाशालयो राजयुवराजयोर्भगिनी । आव० २८६ ।
तृतीया रात्रितिथिनाम । सूर्य० १४८ । सगरवक्रवर्तिनो
माता । सम० १५२ ।

जससा-यशसा प्रसिद्धा । सम० ४३ ।

जसहर-मचलपुरकुटुबिगुरु । मर० । पंचपाडवा हिमवत्य-
नक्षनादरा (?) ।

जसा-यशा-काश्यपभार्या । उत्त० २८६ । वसिष्ठगोत्रभृगु-
पुरोहितभार्या । उत्त० ३६५ ।

जसोभा-यशोदा-राजकन्यानाम । आव० १८२ ।

जसोकामी-यशस्कामी-यो यश कामपते अहो अयमिति
प्रवादार्थं वा । दश० १८७ ।

जमोघर-यशोघर-पञ्चमदिवसनाम । सूर्य० १४७ ।
ठाणा० ३०२, ४५३ ।

जसोधरा-यशोधरा-चतुर्थी रात्रीनाम । सूर्य० १४७ ।

जसोया-वर्द्धमानस्वामिनो भार्या । आचा० ४२२ ।

जसोहरा-यशोधरा-चतुर्थी रात्रिनाम । ज० प्र० ४६१ ।
दक्षिणवृक्षकवास्तव्या दिक्कुमारी । आव० १२२ । दक्षि-
णवृक्षकवास्तव्या चतुर्थी दिक्कुमारी महत्तरिका । ज०
प्र० ३६१ । यश-सकलभुवनव्यापि धरतीति यशोधरा,
जम्बा सुदर्शना याश्चतुर्थं नाम । जीवा० २६६ । सक-
लभुवनव्यापक यशो धरतीति यशोधरा । ज० प्र० ३३६ ।

जस्स-यस्य-पुमुक्तो । आचा० १८० ।

जस्समहि-यस्य प्रभावेण इहागतोऽस्मि-भवाभीतियोग ।
भग० १८० ।

जहक्खाय-यथा सर्वस्मिन् लोके ख्यात-प्रसिद्ध 'अकपाय
भवति चारियमि'ति तथैव यद् तद् यथाख्यातम् । प्रज्ञा०
६८ ।

जहणवर-जघनवर-वरजघनम् । जीवा० २७५ ।

जहण्णकसिणं-जस्स द्वारसरूढया मुल्ल त जहण्णकसिण ।
नि० चू० प्र० १३६ आ ।

जहण्णोणं-जघन्यत । अनु० १६३ ।

जहन्न-हान-त्याग । भग० ६०४ । जघन्य सर्वस्तोकम् ।
आव० २६ ।

जहन्नएकुंभे-जघन्यक कुम्भ-आढकषट्ठिनिष्पन्न । अनु०
१५१ ।

जहन्नजोगो-जघन्ययोगी-सर्वाल्लिपवीर्यं । प्रज्ञा० ६०८ ।

जहन्नपएरि-जघन्या-सर्वाल्पा प्रदेशा परमाणवस्ते
सन्ति येषां ते जघन्यप्रदेशिका । ठाणा० ३५ ।

जहा-यथा दृष्टान्तार्थोऽयं शब्द । भग० ८२ ।

जहागयपहिय-यथागतपथिक । उत्त० ११७ ।

जहाजायं-रजोहरण चोलपट्टकश्च । ओष० ७५ ।

जहाजायपसुभूय-यथाजातपशुभूत-शिक्षारक्षणादिवर्जित-
पशुसहस्र । प्रश्न० ५५ ।

जहापुब्बो-यथानुपूर्वी-यथाऽनुक्रमम् । भग० २०२ ।

जहात्तच्चं-यथातथ्य-यथावस्थितम् । सूत्र० १७७ ।

जहाथामं-यथास्थाम-यथासामर्थ्यम् । दश० १०६ ।

जहानामए-यथानामक-यत्प्रकारनामा देवदत्तादिनामेत्य-
र्थं अथवा 'यथा' इति-दृष्टान्तार्थं 'नाम' इति-समा-
वनाया 'ए' इति वाक्यालकारे । भग० ८२ । यथा-
नामक-अनिदिष्टनामक कश्चित् । जीवा० १२१ ।

जहाभाग-यथाभाग-यथाविषयम् । दश० १६६ ।

जहाभावो-यथाभाव । आव० ६६ ।

जहाभूत-यथाभूत-यथावृत्त अवितथ नत्वन्यथाभूतम् ।
ज्ञाता० ३४ ।

जहाभूय-यथाभूतम् । आव० ४२३ ।

जहारायणिय-यथारात्तिक-यथाज्येष्ठम् । प्रश्न० १११ ।

जहावत्त-यथावृत्तम् । आव० ३६८ ।

जहावरक्खा- । नि० चू० प्र० १२७ आ ।

जहासमाहो-यथासमाधि-यथासामर्थ्यम् । आव० ८४६ ।

जहाहिय-यथाहित-हितानतिक्रमेण । यथाऽधीता वा गुरु-
सम्प्रदायागतवभनविरेचकादिरूपा । उत्त० ४७५ ।

जहिं-अद्यम् । उत्त० ४०४ ।

जहिच्छं-इच्छाया अनतिक्रमेण यथेच्छ यदवभासत इति ।

उत्त० ५०१ ।

जहिच्छिष्य-यथेच्छितम् । आव० २१३ ।

जहिस्ता-हित्वा । उत्त० ३१५ ।

जहिर्यं-यत्र । आव० ६१८ ।

जाइ-जाति-प्रसूति । आचा० १५६ । जाति-मालती ।

ज० प्र० ५५ । जाति-नारकादिप्रसूति । आव० ३२५ ।

पुष्पविशेष । उत्त० ६५४ । दश० १७४ । तापस्त्वम् ,
बुद्धि । दश० २३३ । जातिर्नरकादिषु यत् प्रसूतिमात्र
तद्रूपा गृह्यते । विशेष० १०४३ ।

जाइआसीविस-जात्या-जन्मनाऽऽशीविषा जात्याशीविषा ।
भग० ३४१ ।

जाइउ-यातुम् । वृ० प्र० २७ अ ।

जाइकहा-ब्राह्मणीप्रभृतीनामन्यतमाया या प्रशसा निन्दा
वा सा जात्या जातेर्वा कथेति जातिकथा । ठाणा०
२०६ ।

जाइकुसुम-जातिकुसुमम् । दश० १०० ।

जाइतए-याचित । आव० ४२६ ।

जाइतु-गत्वा । आव० २०६ ।

जाइनाम-एकेन्द्रियादीनामेकेन्द्रियत्वादिरूपसमानपरिणाम-
सक्षणमेकेन्द्रियादिशब्दव्यपदेशभाक् यत्सामान्य सा जाति-
स्तज्जनक नाम जातिनाम । प्रज्ञा० ४६६ ।

जाइनामनिहत्ताउए-जाति-एकेन्द्रियजात्यादि पञ्चप्र-
कारा सेव नाम नामकर्मण उत्तरप्रकृतिविशेषरूप जाति-
नाम तेन सह निवृत्त-निपिक्त यदायुस्तज्जातिनामनिवृ-
त्तायु । प्रज्ञा० २१७ ।

जाइपह-जातिपन्था-द्वीन्द्रियादिजातिमार्ग । दश० २४४ ।

जाइफल-स्वादिमफलविशेष । नि० चू० द्वि० ६० अ ।

जाइमता-जातिमन्त-सुजातय । आचा० ३६१ ।

जाइमरण-जातिमरण-ससार । दश० २५८ ।

जाइमा-लुण्णपायोग्माओ कीरद । दश० चू० १११ ।

जाई-मत्स्यकच्छपविशेष । जीवा० ३२१ । गुल्मविशे-
ष । प्रज्ञा० ३२ । जातिमद-यज्जातिमनिम् । आव०
६४६ । जाति-क्षत्रियाद्या, जनन वा क्षत्रियादिजन्म ।
उत्त० १८१ । ब्राह्मणादिका । पिण्ड० १२६ । जाति-

भेद । जीवा० १३६ । मातृसमुत्था । आव० ३४१ ।

पिण्ड० १२६ । उत्त० १४५ । सूत्र० २३६ । जाति-

कुसुमवर्ण मद्यम् । विपा० ४६ । मातृक पक्ष । प्रभ०

११७ । जाति-लोकैषणाबुद्धि । आचा० १८० ।

जाईकुलकोडी-जातिप्रधान कुल तस्य कोटि जातिकुल-
कोटि । जीवा० ३७२ ।

जाउ-क्षीरपेया । पिण्ड० १६८ ।

जाउकण्णियसगोत्ते-पूर्वाभाद्रपदगोत्रम् । सूर्य० १५० ।

जाउकण्णे-जातुकर्ण-पूर्वाभाद्रपदगोत्रम् । ज० प्र० ५०० ।

जाउगा-यातर-ज्येष्ठदेवरजाया । वृ० प्र० २७० अ ।

जाउयाओ-देवराजायाणा भार्या इत्यर्थ । ज्ञाता० १६६ ।

जाउलग-गुच्छविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

जाए-जात-स्तम्बीभूतम् । दश० १५५ ।

जाएछओ-जातोऽभवत् । आव० १८८ ।

जाओ-जात-प्रकार उत्पन्नश्च । आव० ५२४ ।

जागरओ-जागरणम् । आव० २०४ ।

जाणतिया- । वृ० प्र० ५७ अ ।

जागरा-जाग्रतीति जागरा-असुप्ता जागरा इव जागरा ।

ठाणा० ३०० ।

जागरिय-जाग्रत षष्ठीरात्रिजागरणप्रधानमुत्सवम् । विपा०

५१ । रात्रिजागरिका । औप० १०२ ।

जागरूका- । आचा० १५२ ।

जागरे-जाग्रत् । प्रज्ञा० ४६१ ।

जाच्चबाहलो-जात्यबालहीक-अश्वजातिविशेष । आव०
२६१ ।

जाण-यान-यन्त्रीविशेष । प्रभ० ६१, १६१ । गन्ध्यादि ।

भग० १३५ । जीवा० २८१ । रथादिकम् । प्रभ०

१५२ । शकटादि । औप० ४ । शकटम् । भग० १८७,

१८८, २३७ । रथादि । औप० ५४ । यान हाम्यादि ।

आव० ३४६ । उत्त० १४३ । शिविकादि । आचा० ६० ।

युग्यादि । दश० २१८ । यानम् । आव० २३४ ।

जाणअ-यानकम् । आव० २२१ ।

जाणए-जायक । आव० ४२८ ।

जाणग-जापक-सौर्यकृत् । आचा० २० ।

जाणगसरीर-जायकस्तस्य शरीर जायकशरीरम् । ज्ञो

वा तस्य शरीरं ज्ञशरीरम् । उक्त० ७२ ।

जाणणा—ज्ञानशुद्धि, प्रत्याख्यानशुद्ध्या द्वितीयो भेद ।
आव० ८४७ ।

जाणरहो—यानार्थं रथो यानरथ । जीवा० २८१ ।

जाणवए—जानपद—जनपदभवास्तत्रायाता सन्तो यत्र तत् ।
भग० ७ ।

जाणवत्त—यानपत्रम् । आव० २६७ ।

जाणवया—जनपदभवास्तत्र प्रयोजनवशादायाता सन्तो
यत्र सा जानपदा । सूर्य० २ । जानपदा—जनपदभवा ।
ज० प्र० ७५ । जानपदा । औप० २ । जानपदा—
जनपदभवास्तत्रायाता । ज्ञाता० १ । जानपदा विषय-
लोका । आव० २२६ । जानपदा जनपदे भवा जान-
पदा—अनार्याऽऽचरिणो लोका । आचा० ३१० ।

जाणविमाण—यानानि—शकटविशेषा विमानानि—ज्यो-
तिष्कर्मभानिकदेवसम्बन्धिगृहाणि । यानविमानानि—पुष्पक-
पालकादीनि । प्र० ६५ । यान विमानम् । आव० १२१ ।

जाणविही—गमनविधि । वृ० प्र० २३३ अ ।

जाणसठिया—यानमन्यिना । आव० ३६८ ।

जाणसण्णा—ज्ञानसज्ञा—मत्याद्या । आचा० १२ ।

जाणसाला—यानशाला । आव० ५७८ । रथादिगृहम् ।
प्रश्न० १२७ ।

जाणसालिओ—यानशालिक । आव० ८६ ।

जाणा—यानानि—शकटादीनि । ज्ञाता० ४३ ।

जाणाह—शकटादीनि । भग० ५४७ । यानानि—मन्या-
दीनि । ज० प्र० १२३ ।

जाणावणा—रञ्जणा । उप० मा० गा० २० ।

जाणिय—ज्ञातम् । आव० १४६ ।

जाणुओ—ज्ञायक—केवलशास्त्रकुशल । विपा० ४० ।

जाणुकोप्परे—जानुकूर्पर । उक्त० ११८ ।

जाणुकोप्परमाता—जानुकूर्पराणामेव माता—जननी जानु-
कूर्परमाता । निरय० ३० ।

जाणुकोप्परमाया—जानुकूर्पराणामेव माता—जननी जानु-
कूर्परमाता, एतान्येव शरीराश्रयभूतानि तस्या स्तनी
स्पृशन्ति नापत्यमित्यर्थः । अथवा जानुकूर्पराण्येव मात्रा-
परप्रणोदे साहाय्ये समर्थं उत्सङ्गनिवेशनीयो वा परिकरो

यस्या न पुत्रलक्षणं सा जानुकूर्परमात्रा । ज्ञाता० ८० ।
जानुकूर्परमाता । आव० २१० ।

जाणुयपुत्ता—ज्ञायकपुत्र—केवलशास्त्रकुशलपुत्र । विपा०
४० ।

जाणुया—ज्ञायका—शास्त्रानध्यायिनोऽपि शास्त्रज्ञप्रवृत्तिदर्श-
नेन रोगस्वरूपतः चिकित्सावेदिन । ज्ञाता० १८० ।

जाणू—जानुनी—अष्टीवन्ती । जीवा० २७० । गदिता ॥
ठाणा० १७४ ।

जाणूक—जानु—बाहुजङ्घासाम्बरूपोऽवयव । ज० प्र० २३४ ।
जात—प्रकारवाचक । नि० ब्रू० प्र० १५१ अ । भेद-
वाचक । नि० ब्रू० प्र० ८४ आ । प्रकारवाची । उप्प-
णवाची । नि० ब्रू० द्वि० ६३ अ । उत्पत्तिधर्मक,
व्यक्तिवस्तु । ठाणा० १८४ । प्रकार । आव० २६१ ।
सण्णसेज्ज रयोहरणं मुहपोत्तिया चोलपट्टो य । नि० ब्रू०
द्वि० ४६ आ ।

जातकम्म—जातकर्म—प्रसवकर्म—नालच्छेदननिलननादि-
कम् । ज्ञाता० ४१ । निरय० ३२-१ ।

जाततेए—जाततेजा—वह्नि । प्रश्न० १५८ ।

जातय.—वर्णनीयवस्तुरूपवर्णनानि । सम० ६४ ।

जातरूपं—स्वर्णम् । उक्त० ५२७ । रूप्यम् । उक्त० ६६६ ।

जातरूवे—जातरूपकाण्ड—जातरूपाणां विशिष्टो भूभाग ।
जीवा० ८६ ।

जातविम्हय—जातविस्मय । आव० ३५६ ।

जाति—तिर्यग्जाति । जीवा० १३४ । आसन्नलब्धप्रतिभो
जाति । दश० ६ । आर्यभेद । सम० १३५ ।

जातिआसीविसा—जातित आशीविषा जात्याशीविषा—
वृश्चिकादयः । ठाणा० २६५ ।

जातिकथा—जाते प्रकाशन द्वेषण वा । स्त्रीकथायां प्रथम-
भेद । आव० ५८१ ।

जातिकहा—जातिकथा—ब्राह्मणादिजातिसम्बन्धेन कथा ।
प्रश्न० १३६ ।

जातिकुम्भी—यस्य सागारिक भ्रातृद्वयं वा वातदोषेण
शून्यं महाप्रमाणं भवति स जातिकुम्भी । वृ० वृ० १००
अ ।

जातिकुलम्—

। जीवा० १३४ ।

जाति - तत्र जातिवृत्तिकमण्डकसर्पमनुष्यजातय क्र-
मेण बहुतर-बहुतमविषा । विशेष ३८० । जातिवृ-
त्तिकमण्डकोरगमनुष्यजातय । आव० ४८ ।

जातिथेरा-जातिस्थविरा - षष्ठिवर्षप्रमाणजन्मपर्याया ।
ठाणा० ५१६ ।

जातिपत्र-पत्रविशेष । जीवा० १३६ ।

जातिपुष्प-पुष्पविशेष । प्रज्ञा० ३७ ।

जातिफल-फलविशेष । जीवा० १३६ ।

जातिवज्ञा-जाते - जन्मत आरभ्य वन्द्या-निविज्ञा जाति
वन्द्या । ठाणा० ३१३ ।

जातिसपत्रे-उत्तममात्रकपक्षयुक्त । ज्ञाता० ७ ।

जातिस्मरण-आभिलषोषिकविशेष । आचा० २० ।
मतिविशेष । प्रज्ञा० ५१ ।

जातिहिगुले-जात्य - प्रधानो द्विगुलक जात्यहिगुलक ।
प्रज्ञा० ३६१ ।

जाती-याति-प्रवर्तते-अवबुध्यते । वृ० द्वि० १९७ अ ।
गन्धद्रव्यविशेष । जीवा० १९१ ।

जातीगुम्मा-जातिगुल्मा । ज० प्र० ६८ ।

जातोसरण-जातिस्मरण-मतिज्ञानभेद । आव० ११० ।
जात्य- । जीवा १३६ ।

जात्यसुवर्णमय-सुवर्णविशेष । नदी० १५७ ।

जात्यहिगुलक-पुष्पविशेष । जीवा० १९१ ।

जात्यार्या-इस्वाकुविदेहहरिजाता षष्ठकुरुवुदुनावोप्रभोग-
राजन्यादिकुला । तत्त्वा० ३-१५ ।

जात्युत्तर- । ठाणा० ४६२ ।

जानाति-अवायधारणापेक्षयाऽवबुध्यते । भग० ३५७ ।

जानु-अङ्गविशेष । आचा० ३८ ।

जामा-याम्या-दक्षिणदिक् । आव० २१५ ।

जामाडगा- । नि० चू० प्र० ३५८ अ ।

जामि-यामि । आव० २६६ ।

जामितिया- । नि० चू० प्र० २३० अ ।

जामेय-यामेव । सूर्य० ३ ।

जाम्बुवती-विष्णुराज्ञी । विशेष ६११ ।

जाय-वीयाणि श्वेव यवीभूयाणि । दश० चू० ६६ । याग-
पूजाम् । ज्ञाता० ८३ । याग-पूजा यात्रा वा । विपा०

७७ । यात-अपगतम् । आव० ८४४ । जात-प्रकार ।
प्रश्न० १२४ । जात पुत्र । उत्त० ३६६ । जात-प्रवृत्त ।
सूर्य० ५ । जात-जाति प्रकारो वा । ठाणा० ४६२ ।

जायइ-जायते-कल्पते । आचा० १४० ।

जायकुभी-वायदोषेण जस्स सागारिय वसण वा सुज्जति
सो जायकुभी रोगीत्यर्थ । नि० चू० द्वि० ३३ अ ।

जायकोउहल्ले-जात कुतूहल यस्य स जातकुतूहल -
जातोत्सुक्य । राज० ५८ । ज्ञाता० १ ।

जायवखे-जात -अत्यन्तोपचितीभूत स्कन्ध एवास्मेति
जातस्कन्ध । उत्त० ३४६ ।

जायण-यातन-कदर्थनम् । प्रश्न० ३७ ।

जायणजीविणो-याचनेन जीवन-प्राणधारणमस्येति याच-
नजीवनम् । उत्त० ३६० ।

जायणा-याचन-मार्गणम्, चतुर्दश परीषह । आव०
६५६ ।

जायणावत्थ-ज मग्गिज्जइ कस्सेयति अपुच्छिय कस्त
छट्टा कवति अगवेसिय । नि० चू० द्वि० १६२ अ ।

जायणि-असत्यामृषाभाषाभेद । दश० २१० ।

जायणिया-याचना । आव० ६७७ ।

जायणो-याचनी कस्यापि वस्तुविशेषस्य देहीति मार्गण,
असत्या मृषाभाषायास्तृतीयो भेद । प्रज्ञा० २५६ ।

जायतेअ-जाततेज-अग्नि । दश० २०१ ।

जायतेय-वह्नि । भग० १८४ ।

जायधामे-जातस्थामा-अङ्गीकृतमहाव्रतभारोद्धहने जात-
सामर्थ्य । प्रश्न० १५८ ।

जायमाण-याव-गच्छव । भग० १८६ ।

जायनिदुया-जातानि उत्पन्नान्यपत्न्यानि निर्हुतानि-निर्या-
तानि मृतानि यस्या सा जातनिर्हुता । विपा० ५१ ।

जायभेदे-जातभेद-उपचितचतुर्थेष्टातु । उत्त० २७३ ।

जायरूव-जातरूप सुवर्णम् । भग० १३५ । जीवा० २०४,
२२८ । रूप्यम् । ज० प्र० ३२४ । जातरूप-सुवर्ण-
विशेष । ज० प्र० २३ । जातरूप-सुवर्णम् । ठाणा०
४२२ । ज० प्र० ६२ ।

जायरूवडिसए-जातरूपावतसक - उत्तरस्थामवतसक ।
जीवा० ३६१ । भग० २०३ ।

वा तस्य शरीरं ज्ञशरीरम् । उक्त० ७२ ।

जाणणा-ज्ञानशुद्धि, प्रत्याख्यानशुद्ध्या द्वितीयो भेद ।
आव० ८४७ ।

जाणरहो-यानार्थं रथो यानरथ । जीवा० २८१ ।

जाणवए-ज्ञानपद-जनपदभवास्तत्रायाता सन्तो यत्र तत् ।
भग० ७ ।

जाणवत्त-यानपत्रम् । आव० २६७ ।

जाणवया-जनपदभवास्तत्र प्रयोजनवशादायाता सन्तो
यत्र सा जानपदा । सूर्य० २ । जानपदा-जनपदभवा ।
ज० प्र० ७५ । जानपदा । औप० २ । जानपदा-
जनपदभवास्तत्रायाता । ज्ञाता० १ । जानपदा विषय-
लोका । आव० २२६ । जानपदा जनपदे भवा जान-
पदा-अनार्याऽऽचरिणो लोका । आचा० ३१० ।

जाणविमाण-यानानि-शकटविशेषा विमानानि-ज्यो-
तिष्कवैमानिकदेवमन्त्रनिधुह्राणि । यानविमानानि-पुष्पक-
पालकादीनि । प्र० ६५ । यान विमानम् । आव० १२१ ।

जाणविही-गमनविधि । वृ० प्र० २३३ अ ।

जाणसठिया-यानसम्यग्गता । आव० ३६८ ।

जाणसण्णा-ज्ञानसज्ञा-मत्याद्या । आचा० १२ ।

जाणसाला-यानशाला । आव० ५७८ । रथादिगृहम् ।
प्रश्न० १२७ ।

जाणसालिओ-यानशालिक । आव० ८६ ।

जाणा-यानानि-शकटादीनि । ज्ञाता० ४३ ।

जाणाह-शकटादीनि । भग० ५४७ । यानानि-गन्ध्या-
दीनि । ज० प्र० १२३ ।

जाणावणा-रञ्जणा । उप० मा० गा० २० ।

जाणिय-ज्ञातम् । आव० १४६ ।

जाणुओ-ज्ञायक-केवलशास्त्रकुशल । विपा० ४० ।

जाणुकोप्परे-जानुकूर्पर । उक्त० ११८ ।

जाणुकोप्परमाता-जानुकूर्पराणामेव माता-जननी जानु-
कूर्परमाता । निरय० ३० ।

जाणुकोप्परमाया-जानुकूर्पराणामेव माता-जननी जानु-
कूर्परमाता, एतान्येव शरीराश्रयभूतानि तस्या स्तनी
स्पृशन्ति नापत्यमित्यर्थः । अथवा जानुकूर्पराण्येव मात्रा-
परप्रणोदे साहाय्ये समर्थ उत्सङ्गनिवेशनीयो वा परिकरो

यस्या न पुत्रलक्षणं सा जानुकूर्परमाया । ज्ञाता० ८० ।
जानुकूर्परमाता । आव० २१० ।

जाणुयपुत्ता-जायकपुत्र-केवलशास्त्रकुशलपुत्र । विपा०
४० ।

जाणुया-ज्ञायका-शास्त्रानव्यायिनोऽपि शास्त्रज्ञप्रवृत्तिदर्श-
नेन रोगस्वरूपतः चिकित्सावेदिनः । ज्ञाता० १८० ।

जाणू-जानुनी-अष्टीवन्ती । जीवा० २७० । गदिता ।
ठाणा० १७४ ।

जाणूक-जानु-बाहुजङ्घासाम्बन्धरूपोऽवयव । ज० प्र० २३४ ।
जात-प्रकारवाचक । नि० ब्रू० प्र० १५१ अ । भेद-
वाचक । नि० ब्रू० प्र० ८४ आ । प्रकारवाची । उप्प-
णवाची । नि० ब्रू० द्वि० ६३ अ । उत्पत्तिधर्मक,
व्यक्तिवस्तु । ठाणा० १८४ । प्रकार । आव० २६१ ।
सणिसेज्ज रयोहरणं मुहपोत्तिया चोलपट्टो य । नि० ब्रू०
द्वि० ४६ आ ।

जातकम्म-जातकर्म-प्रसवकर्म नालच्छेदननिखननादि-
कम् । ज्ञाता० ४१ । निरय० ३२-४ ।

जाततेए-जाततेजा-वह्नि । प्रश्न० १५८ ।

जातय-वर्णनीयवस्तुरूपवर्णनानि । सम० ६४ ।

जातरूपं-स्वर्णम् । उक्त० ५२७ । रूप्यम् । उक्त० ६६६ ।

जातरुवे-जातरूपकाण्ड-जातरूपाणां विशिष्टो भूभाग ।
जीवा० ८६ ।

जातविम्हयं-जातविस्मय । आव० ३५६ ।

जाति-तिर्यग्जाति । जीवा० १३४ । आसन्नलब्धप्रतिभो
जाति । दश० ६ । आर्यभेद । सम० १३५ ।

जातिआसीविसा-जातिता आशीविषा जात्याशीविषा-
वृश्चिकादयः । ठाणा० २६५ ।

जातिकथा-जाते प्रशसन द्वेषण वा । स्त्रीकथायां प्रथम-
भेद । आव० ५८१ ।

जातिकहा-जातिकथा-ब्राह्मणादिजातिसम्बन्धेन कथा ।
प्रश्न० १३६ ।

जातिकुम्भी-यस्य मागारिक आवृद्धय वा वातदोषेण
शून्यं महाप्रमाणं भवति स जातिकुम्भी । वृ० वृ० १००
अ ।

जातिकुलम्-

। जीवा० १३४ ।

जातित् -तत्र जातितो वृश्चिकमण्डूकसर्पमनुष्यजातय क्र-
मेण बहुतर-बहुतमविषा । विशेष० ३८० । जातितो
वृश्चिकमण्डूकोरगमनुष्यजातय । आव० ४८ ।
जातिथेरा-जातिस्थविरा -षष्ठिवर्षप्रमाणजन्मपर्याया ।
ठाणा० ५१६ ।
जातिपत्र-पत्रविशेष । जीवा० १३६ ।
जातिपुष्प-पुष्पविशेष । प्रज्ञा० ३७ ।
जातिफल-फलविशेष । जीवा० १३६ ।
जातिवक्षा-जाते-जन्मत आरभ्य वक्ष्या-निविजा जाति
वक्ष्या । ठाणा० ३१३ ।
जातिसपत्रे-उत्तममात्रकपक्षयुक्त । ज्ञाता० ७ ।
जातिस्मरण-आभिनविबोधिकविशेष । आचा० २० ।
मतिविशे । प्रज्ञा० ५१ ।
जातिहिगुले-जात्य-प्रधानो हिङ्गूलक जात्यहिगुलक ।
प्रज्ञा० ३६१ ।
जाती-याति-प्रवत्तते-अवबुध्यते । वृ० द्वि० ११७ अ ।
गन्धद्रव्यविशेष । जीवा० १११ ।
जातीगुल्मा-जातिगुल्मा । ज० प्र० १८ ।
जातोत्तरण-जातिस्मरण-मतिज्ञानभेद । आव० ११० ।
जात्य- । जीवा १३६ ।
जात्यसुवर्णमय-सुवर्णविशेष । नदी० १५७ ।
जात्यहिगुलक-पुष्पविशेष । जीवा० १११ ।
जात्यार्या-इक्ष्वाकुविदेहहरिजाता वष्टकुरुबुनावोग्रभोग-
राजन्यादिकुला । तत्त्वा० ३-१५ ।
जात्युत्तर- । ठाणा० ४१२ ।
जानाति-अवायधारणापेक्षयाऽबुध्यते । भग० ३५७ ।
जानु-अङ्गविशेष । आचा० ३८ ।
जामा-याम्या-दक्षिणदिक् । आव० २१५ ।
जामाउगा- । नि० चू० प्र० ३५८ अ ।
जामि-यामि । आव० २११ ।
जामितिया- । नि० चू० प्र० २३० अ ।
जामेय-यामेव । सूर्य० ३ ।
जाम्बुवती-विष्णुराज्ञी । विशेष० ६११ ।
जाय-त्रीयाणि जेव यवीभूयाणि । दश० चू० ६६ । याग-
पूजाम् । ज्ञाता० ८३ । याग-पूजा यात्रा वा । विपा०

७७ । यात-अपगतम् । आव० ८४४ । जात-प्रकार ।
प्रश्न० १२४ । जात पुत्र । उत्त० ३६६ । जात-प्रवृत्त ।
सूर्य० ५ । जात-जाति प्रकारो वा । ठाणा० ४१२ ।
जायइ-जायते-कल्पते । आचा० १४० ।
जायकुभी-वायदोषेण जस्स सागारिय वसण वा सुज्जति
सो जायकुभी रोगीत्यथ । नि० चू० द्वि० ३३ अ ।
जायकोउहल्ले-जात कुतूहल यस्य म जातकुतूहल-
जातोत्सुक्य । राज० ५८ । ज्ञाता० १ ।
जायवख्खे-जात-अत्यन्तोपचितीभूत स्कन्ध एवास्येति
जातस्कन्ध । उत्त० ३४६ ।
जायण-यातन-कदर्यनम् । प्रश्न० ३७ ।
जायणजीविणी-याचनेन जीवन-प्राणधारणमस्येति याच-
नजीवनम् । उत्त० ३६० ।
जायणा-याचन-मार्गणम्, चतुर्दश परीषह । आव०
६५६ ।
जायणावत्थ-ज यग्गिज्जइ कस्सेयति अपुच्छिय कस्स
छट्ठा कडति अगवेसिय । नि० चू० द्वि० १६२ अ ।
जायणि-असत्यामृषाभाषाभेद । दश० २१० ।
जायणिआ-याचना । आव० ६७७ ।
जायणी-याचनी कस्यापि वस्तुविशेषस्य देहीति मार्गण,
असत्या मृषाभाषायास्तृतीयो भेद । प्रज्ञा० २५६ ।
जायतेअ-जाततेज-अग्नि । दश० २०१ ।
जायतेथ-वह्नि । भग० १८४ ।
जायधामे-जातस्थामा-अङ्गीकृतमहाम्रतमारोहहने जात-
सामर्थ्य । प्रश्न० १५८ ।
जायमाण-याच्-गच्छन् । भग० १८६ ।
जायनिहुया-जातानि उत्पन्नान्यपत्यानि निर्हुतानि-निर्या-
तानि मृतानि यस्या सा जातनिर्हुता । विपा० ५१ ।
जायभेदे-जातभेद-उपचितचतुर्थधातु । उत्त० २७३ ।
जायरूव-जातरूप सुवर्णम् । भग० १३५ । जीवा० २०४,
२२८ । रूप्यम् । ज० प्र० ३२४ । जातरूप-सुवर्ण-
विशेष । ज० प्र० २३ । जातरूप-सुवर्णम् । ठाणा०
४२२ । ज० प्र० ६२ ।
जायरूवर्डिसए-जातरूपावतसक - उत्तरस्यामवतसक ।
जीवा० ३६१ । भग० २०३ ।

जायसङ्के-जाता-प्रवृत्ता श्रद्धा-इच्छाऽस्येति जातश्रद्ध ।
ज्ञाता० ६ ।

जायसूयग-जातसूतक नाम जन्मानन्तरदशाह्नि यावत् ।
व्य० प्र० ७ आ ।

जाया-हे पूत्र । ज्ञाता० ५० । जाता-अभियोगकृता विष-
कृता च । व्य० द्वि० ३१५ आ । जाता-मूलगुणं प्रा-
णातिपातादिभिरशुद्धा । ओष० १६३ । चमरासुरेन्द्रस्य
वाह्या पर्वत् । जीवा० १६४ । यात्रा-सयमनिर्वहणनि-
मित्तम् । उत्त० २६४ । जाता-प्रकृतिमहत्त्ववर्जितत्वे-
नास्थानकोपादीना जातत्वाज्जाता, चमरस्य तृतीया
पर्वत् । भग० २०२ । शक्रदेवेन्द्रस्य वाह्या पर्वद् । जीवा०
३६० । या दोषात्परित्यागाहर्हाहारविषया सा जाता ।
आव० ६४१ । यात्रा-सयमयात्रा । भग० १२२ ।
चमरेन्द्रस्य वाह्या पर्वत् । ठाणा० १२७ ।

जायाइ-अवश्य यायजीति यायाजी । उत्त० ५२२ ।
जाता । आचा० ३४८ ।

जायाभायावित्ती-सयमयात्रामात्रार्थं वृत्ति-भक्तग्रहण-
यात्रामात्रावृत्ति । ओ३० ३७ ।

जायाहि-याचस्व । उत्त० ५३२ ।

जार-जार-नाय्यविशेष । ज० प्र० ४१४ । मणिलक्ष-
णविशेष । जीवा० १८६ । जं० प्र० ३१ । नि० ब्रू०
प्र० २६६ अ ।

जारु-अनन्तकायवनस्पतिविशेष । भग० ८०४ ।

जारेकण्हा-त्राशिष्ठगोत्रस्यावशेष । ठाणा० ३६० ।

जाल-आनायम् । उत्त० ४०७ । जाल-मत्स्यबन्धनम् ।

प्रश्न० १३ । मत्स्यबन्धनविशेष । विपा० ८१ । जाल-
कम् । प्रज्ञा० ६६ । सूर्य० २६४ । जीवा० १७५ ।

जालधर-गोत्रविशेष । आचा० ४२१ ।

जाल-जाल-सन्धिद्रो गवाक्षविशेष । ज्ञाता० १४ ।

जाल-गवाक्ष । ज० प्र० १८८ । मूलान्निप्रतिबद्धा
ज्वाला । दश० १५४ । जाल-समूह । उत्त० ४६० ।

जालकडए-जालानि-जालकानि भवनभित्तिषु प्रसिद्धानि
तेषां कटक-समूह जालकटक, जालकाकीर्णा रम्यस-
स्थानप्रदेशविशेषपङ्क्ति । जीवा० १७८ ।

जालकडगा-जालकाकीर्णी रम्यसस्थानी, प्रदेशविशेषी ।

ज० प्र० ५२ ।

जालकिङ्कगंतरेण-जालकटकान्तरे । आव० ६३ ।

जालगं-जालक-चरणाभरणविशेष । औप० ५५ ।

जालगंठिया-जाल-मत्स्यबन्धन तस्येव ग्रन्थयो यस्या सा
जालग्रन्थिका-जालिका भग० २१४ । सङ्कलिका-
मात्रम् । भग० २१५ ।

जालग- । नि० ब्रू० प्र० १२७ अ ।

जालगहह- । नि० ब्रू० द्वि० ११२ अ ।

जालगा-द्वीन्द्रियजीवभेद । उत्त० ६६५ ।

जालघरगं-जालगृह-जालकान्वितम् । ज्ञाता० ६५ ।

जालगृहक-जालकयुक्त ग्रहम् । जीवा० २०० । दार्वा-
दिमयजालकप्रायकुक्ष्य यत्र मध्यव्यवस्थित वस्तु बहि-
स्थिनैर्दृश्यते । ज्ञाता० १२६ ।

जालघरगा-जालयुक्तानि गृहकाणि । ज० प्र० ४५ ।

जालपजर-जालपञ्जर-गवाक्षम् । जीवा० २०५, ३६० ।
गवाक्ष । ज० प्र० ४६ । गवाक्षापरपर्यायाणि । राज०
६२ ।

जालय-जालक-छिद्रान्वितो गृहावयवविशेष । प्रश्न० ८ ।

जालबंदं-जालवृन्द-गवाक्षसमूह । जीवा० २६६ ।

जालविंद-जालवृन्द-गवाक्षसमूह । ज० प्र० १०७ ।

जालांतररणं-जालानि-जालकानि तानि च भवनभि-
त्तिषु लोके प्रतीतानि तदन्तरेषु विशिष्टशोभानिमित्त
रत्नानि यत्र तत् जालान्तररत्नम् । जीवा० ३७६ ।

जाला-सुभूमचक्रवर्तिन माता । सम० १५२ । ज्वाला-
छिन्नमूलाऽनङ्गारप्रतिबद्धा । आचा० ४६ । महापद्मा-
ता । आव० १६१ । ज्वाला-अनलसबद्धा । जीवा०
१०७ । अनलसबद्धा दीपशिखा वा । जीवा० २६ ।
ज्वाला-जाज्वल्यमानखादिरादिज्वाला अनलसबद्धा दीप-
शिखा । प्रज्ञा० २६ । ज्वाला-अग्निशिखा । ठाणा ३३६ ।
छिन्नमूला-ज्वलनशिखा । उत्त० ६६४ । ज्वाला-इन्धन-
च्छिन्ना । ज्ञाता० २०४ ।

जालाडया-द्वीन्द्रियजन्तुविशेष । प्रज्ञा० ४१ ।

जालाणि-बन्धनविशेषरूपाण्यात्मनोजयहेतूत् । उत्त० ४०७ ।

जालायुसा-द्वीन्द्रियजीवविशेष । जीवा० ३१ ।

जालि-वशासमूह । नदी० १५५ । जालि-अन्तकृद्शानां

चतुर्थवर्गस्य प्रथममध्ययनम् । अन्त० १४ । अनुत्तरोप-
पातिकदशानां प्रथमवर्गस्य प्रथममध्ययनम् । अनुत्त० १ ।

जालिग-जालिक-देशकथाविशेष । आव० ५८१ ।

जालिया-जालिका-लोहकञ्चुक । प्रश्न० ४७ ।

जाली-जाली । आव० ४२१ ।

जालीकुमारो- । अनुत्त० १ ।

जालो-जाल-विच्छित्तिच्छिद्रोपेतगृहावयवविशेष । औप०
६५ ।

जाव-यावत्-अवधिवाचक । ज० प्र० ३८६ ।

जावतावति- । ठाणा० ४६७ ।

जावतिगा- । नि० बृ० प्र० १८६ अ ।

जावतिपा-यावन्तो भिक्षाचरा आगमिष्यन्ति तावता
वातव्य इति अभिप्रायेण यस्या दीयते सा यावन्तिका ।
बृ० द्वि० १४० अ । यावद्भुक्काणां दानाय सखडौ ।
बृ० द्वि० १४० अ ।

जावते-यावान्-भगवत्प्रा प्रथमशतके षष्ठ उद्देश । भग०
६ ।

जाव-यावत्-ऐवम्पर्यर्थः । भग० २६६ । यावत्-सम्पूर्ण ।
ज० प्र० २४३ । यावच्छब्दो न सग्राहक किन्त्ववधि-
मात्रसूचक । ज० प्र० ३३८ । यावच्छब्दो न गर्भगत-
सग्रहसूचक सग्राहापवाभावात्, किन्तु सजातीयमवन-
पतिसूचक । ज० प्र० १६१ ।

जावई-कन्दविशेष । उत्त० ६६१ ।

जावऊसासो-यावदुच्छवास-यावदायु । आव० ८४३ ।

जावए-यापयति-वादिन कालयापना करोति । ठाणा०
२६१ । जानाति छाप्रस्थिकज्ञानचतुष्टयेनेति ज्ञापक ।
मम० ४ ।

जावग-यापक-विकल्पभेद । दश० ५७ ।

जावजीवाए-यावजीव-आप्राणोपरमादित्यर्थः । दश०
१४३ ।

जावणिज्ज- । नि० बृ० प्र० १५० अ ।

जावणिज्जा-यापनीया-यथाशक्तियुक्त । आव० ५४७ ।

जावताव-यावद्वयम् । भग० ४६८ ।

जावति-बलयविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।

जावतिय-आचढाला । नि० बृ० प्र० २३० आ ।

(अल्प० ५६)

जावदय-यावदय-परिमाणे मर्यादाया अवधारणे च ।
विशे० १३२३ ।

जावसिखा-यावसिका-धासवाहिका । ओष० ६७ ।

जावसिया-यवस-तत्प्रायोग्यमुद्गमाषादिरूप आहारस्तेन
तद्वहनेन चरन्तीति यावसिका । बृ० प्र० २४७ आ ।
जवस ब्रह्मति जे ते जावसिया । नि० बृ० प्र० २००
आ ।

जावित-यापयन् । आव० ५३८ ।

जासुमणकुसुमे-जपाकुसुमम् । प्रज्ञा० ३६१ ।

जासुमणा-जासुमणा नाम वृक्ष । भग० ६१६ ।

जामुमि(म)णा-जपा वनस्पति विशेषस्तस्या सुमनस
पुष्पाणि । अन्त० ६ ।

जामुवण-बह्मोविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

जाहओ-जाहक-तिर्यग्विशेष । आव० १०३ ।

जाहग-जाहक-सेहलक । विशे० ६२७ । जाहक ।
व्य० द्वि० ३६३ अ । जाहका-कण्टकावृतशरीरा ।
प्रश्न० ८ ।

जा(वा)हाडिता-मयर्भाजाता । बृ० द्वि० २५७ अ ।

जाहिति-भविष्यति । आव० ४२२ ।

जाहो-भुजपरिसर्पं तिर्यग्योनिक । जीवा० ४० ।

जिघणा-जिघ्रणम् । ओष० १३८ ।

जिअ-जिता-परिचिता । दश० २३५ ।

जिअनिइ-जिता निद्रा-आलस्य येन तत् जितनिद्र-लस्यत्ता-
लस्यम् । ज० प्र० २३७ ।

जिअसत्तु-जितज्ञान-अजितपिता । आव० १६१ । काक-
न्दीनगयधिपति । अनुत्त० २ ।

जिइविए-जितेन्द्रिय-मयमी । भग० १२२ ।

जिच्च-जोयते-हार्यते अतिरीर्द्धिरिन्द्रियादिभि आत्मा तदि-
ति जेयम् जायेत्-हार्यते । जोयते-हायते । उत्त० २८२ ।

जिच्चमाणो-जीयमानो-हायमाण । उत्त० २८२ ।

जिञ्जा-जित्वा-पुन पुनरभ्यासेन परिचितान् कृत्वा ।
उत्त० ८१ ।

जिञ्जहइ-निष्काशयते । बृ० वृ० ४ ।

जिञ्जगारा-तुष्णाकविशेष, शिल्पायंभेद । प्रज्ञा० ५६ ।

जिह्वय-ज्येष्ठक-अतिशयप्रशस्यमतिवृद्ध वा । उत्त० ४६० ।

(४४१)

जायसङ्के-जाता-प्रवृत्ता श्रद्धा-इच्छाऽस्येति जातश्रद्ध ।
ज्ञाता० ६ ।

जायसूयग-जातसूतक नाम जन्मानन्तरदशाह्नि यावत् ।
व्य० प्र० ७ आ ।

जाया-हे पूत्र । ज्ञाता० ५० । जाता-अभियोगकृता विष-
कृता च । व्य० द्वि० ३१५ आ । जाता-मूलगुणं प्रा-
णातिपातादिभिरयुद्धा । ओष० १६३ । चमरासुरेन्द्रस्य
वाह्या पर्वत् । जीवा० १६४ । यात्रा-सयमनिर्वहणनि-
मित्तम् । उत्त० २६४ । जाता-प्रकृतिमहत्त्ववर्जितत्वे-
नास्थानकोपादीना जातस्वाज्जाता, चमरस्य तृतीया
पर्वत् । भग० २०२ । शक्रदेवेन्द्रस्य वाह्या पर्वद् । जीवा०
३६० । या दोषात्परित्यागाहर्हाहारविषया सा जाता ।
आव० ६४१ । यात्रा-सयमयात्रा । भग० १२२ ।
चमरेन्द्रस्य वाह्या पर्वत् । ठाणा० १२७ ।

जायाह-अवश्य यायजीति यायाजी । उत्त० ५२२ ।
जाता । आचा० ३४८ ।

जायासायावित्ती-सयमयात्रामात्रार्थं वृत्ति-भक्तग्रहण-
यात्रामात्रावृत्ति । औप० ३७ ।

जायाहि-याचस्व । उत्त० ५३२ ।

जार-जार-नाय्यविशेष । ज० प्र० ४१४ । मणिलक्ष-
णविशेष । जीवा० १८६ । जं० प्र० ३१ । नि० ब्रू०
प्र० २६६ अ ।

जारु-अनन्तकायवनस्पतिविशेष । भग० ८०४ ।

जारेकण्ठा-त्राशिष्ठगोत्रस्यावशेष । ठाणा० ३६० ।

जाल-आनायम् । उत्त० ४०७ । जाल-मत्स्यवन्धनम् ।
प्रश्न० १३ । मत्स्यवन्धनविशेष । विपा० ८१ । जाल-
कम् । प्रज्ञा० ६६ । सूर्य० २६४ । जीवा० १७५ ।
जालधर-गोत्रविशेष । आचा० ४२१ ।

जाल-जाल-सन्धिद्रो गवाक्षविशेष । ज्ञाता० १४ ।
जाल-गवाक्ष । ज० प्र० १८८ । मूलान्निप्रतिबद्धा
ज्वाला । दश० १५४ । जाल-समूह । उत्त० ४६० ।

जालकडए-जालानि-जालकानि भवनशक्तिषु प्रसिद्धानि
तेषां कटक-समूह जालकटक, जालकाकीर्णा रम्यस-
स्थानप्रदेशविशेषपङ्क्ति । जीवा० १७८ ।

जालकडगा-जालकाकीर्णो रम्यसस्थानी, प्रदेशविशेषी ।

ज० प्र० ५२ ।

जालकिङ्कगतरेण-जालकटकान्तरे । आव० ६३ ।

जालगं-जालक-चरणाभरणविशेष । औप० ५५ ।

जालगंठिया-जाल-मत्स्यवन्धन तस्येव ग्रन्थयो यस्या सा
जालग्रन्थिका-जालिका भग० २१४ । सङ्कलिका-
मात्रम् । भग० २१५ ।

जालग- । नि० ब्रू० प्र० १२७ अ ।

जालगद्दह- । नि० ब्रू० द्वि० ११२ अ ।

जालगा-द्वीन्द्रियजीवभेद । उत्त० ६६५ ।

जालघरगं-जालग्रह-जालकान्वितम् । ज्ञाता० ६५ ।
जालग्रहक-जालकयुक्त ग्रहम् । जीवा० २०० । दार्वा-
दिमयजालकप्रायकुक्ष्य यत्र मध्यव्यवस्थित वस्तु बहि-
स्थिनैर्हंस्यते । ज्ञाता० १२६ ।

जालघरगा-जालयुक्तानि ग्रहकाणि । ज० प्र० ४५ ।

जालपंजर-जालपञ्जर-गवाक्षम् । जीवा० २०५, ३६० ।
गवाक्ष । ज० प्र० ४६ । गवाक्षापरपर्यायाणि । राज०
६२ ।

जालयं-जालक-छिद्रान्वितो गृहावयवविशेष । प्रश्न० ८ ।

जालवंदं-जालवृन्द-गवाक्षसमूह । जीवा० २६६ ।

जालविद-जालवृन्द-गवाक्षसमूह । ज० प्र० १०७ ।

जालांतररयणं-जालानि-जालकानि तानि च भवनशि-
क्तिषु लोके प्रतीतानि तदन्तरेषु विशिष्टशोभानिमित्त
रत्नानि यत्र तत् जालान्तररत्नम् । जीवा० ३७६ ।

जाला-सुभ्रमचक्रवर्तिन माता । सम० १५२ । ज्वाला-
छिन्नमूलाज्ज्वलप्रतिबद्धा । आचा० ४६ । महापद्ममा-
ता । आव० १६१ । ज्वाला-अनलसबद्धा । जीवा०
१०७ । अनलसबद्धा दीपशिखा वा । जीवा० २६ ।
ज्वाला-जातव्यमानखादिरादिज्वाला अनलसबद्धा दीप-
शिखा । प्रज्ञा० २६ । ज्वाला-अग्निशिखा । ठाणा ३३६ ।
छिन्नमूला-ज्वलनशिखा । उत्त० ६६४ । ज्वाला-इन्धन-
च्छिन्ना । ज्ञाता० २०४ ।

जालाउथा-द्वीन्द्रियजन्तुविशेष । प्रज्ञा० ४१ ।

जालाणि-वन्धनविशेषरूपाण्यात्मनोऽन्यहेतून् । उत्त० ४०७ ।

जालायुसा-द्वीन्द्रियजीवविशेष । जीवा० ३१ ।

जालि-वशसमूह । नदी० १५५ । जालि-अन्तकृद्धानां

चतुर्थवर्गस्य प्रथममध्ययनम् । अन्त० १४ । अनुत्तरोप-
पातिकदशानां प्रथमवर्गस्य प्रथममध्ययनम् । अनुत्त० १ ।

जालिग-जालिक-देशकयाविशेष । आव० ५८१ ।

जालिया-जालिका-लोहकञ्चुक । प्रभ० ४७ ।

जाली-जाली । आव० ४२१ ।

जालीकुमारो- । अनुत्त० १ ।

जालो-जाल-विच्छित्तिच्छिद्रोपेतगृहावयवविशेष । औप०
६५ ।

जाव-यावत्-अवधिवाचक । ज० प्र० ३८६ ।

जावतावति- । ठाणा० ४६७ ।

जावतिगा- । नि० बृ० प्र० १८६ अ ।

जावतिगा-यावन्तो भिक्षाचरा आगमिष्यन्ति तावता
दातव्य इति अभिप्रायेण यस्या दीयते सा यावन्तिका ।
वृ० द्वि० १४० अ । यावद्भूतकाणां दानाय सखडो ।
वृ० द्वि० १४० अ ।

जावते-यावात्-भगवत्या प्रथमशतके षष्ठ उद्देश । भग०
६ ।

जाव-यावत्-ऐवम्पर्याय । भग० २६१ । यावत्-सम्पूर्ण ।
ज० प्र० २४३ । यावच्छब्दो न सग्राहक किन्त्ववधि-
मात्रसूचक । ज० प्र० ३३८ । यावच्छब्दो न गर्भगत-
सग्रहसूचक सग्राहापदाभावात्, किन्तु सजातीयभवन-
पतिसूचक । ज० प्र० १६१ ।

जावई-कन्दविशेष । उक्त० ६६१ ।

जावठसासो-यावदुच्छवास-यावदायु । आव० ८४३ ।

जावए-यावयति-वादिन कालयापना करोति । ठाणा०
२६१ । जानाति छायास्थिकज्ञानचतुष्टयेति ज्ञापक ।
यम० ४ ।

जावग-यापक-विकल्पभेद । दश० ५७ ।

जावलीवाए-यावलीव-आप्राणोपरमादित्यर्थ । दश०
१४३ ।

जावणिज्ज- । नि० बृ० प्र० १५० अ ।

जावणिज्ज-यापनीया-यथाशक्तियुक्ता । आव० ५४७ ।

जावताव-यावद्वयम् । भग० ४६८ ।

जावति-वलयविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।

जावतिय-आवहाता । नि० बृ० प्र० २३० आ ।

(अल्प० ५६)

जावदय-यावदय-परिमाणे यदादाया अवधारणे च ।
विशे० १३२३ ।

जावसिआ-यावसिका-घासवाहिका । ओष० ६७ ।

जावसिया-यवस-सत्प्रायोग्यमुदगमाषादिरूप आहारस्तेन
तद्वहनेन चरन्तीति यावसिका । वृ० प्र० २४७ आ ।
जवस वहति जे ते जावसिया । नि० बृ० प्र० २००
आ ।

जावित-यापयत् । आव० ५३८ ।

जासुमणकुसुमे-जपाकुसुमम् । प्रज्ञा० ३६१ ।

जासुमणा-जासुमणा नाम वृक्ष । भग० ६१६ ।

जासुमि(म)णा-जपा वनस्पति विशेषस्तस्या सुमनस
पुष्पाणि । अन्त० ६ ।

जासुवण-वल्लीविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

जाहओ-गाहक-तिर्यग्विशेष । आव० १०३ ।

जाहग-गाहक-सेहुलक । विशे० ६२७ । जाहक ।
भ्य० द्वि० ३६३ अ । जाहका-कण्टकावृतशरीरा ।
प्रभ० ८ ।

जा(वा)हाडिता-भगर्भाजाता । वृ० द्वि० २५७ अ ।

जाहिति-भविष्यति । आव० ४२२ ।

जाहो-युजपरिसर्व तिर्यग्भौतिक । बीजा० ४० ।

जिघणा-जिघ्रणम् । ओष० १३८ ।

जिअ-जिता-परिचिता । दश० २३५ ।

जिअनिह-जिता विद्रा-आलस्य येन तत् जितनिद्र-स्थक्ता-
लस्यम् । ज० प्र० २३७ ।

जिअसत्तु-जितसन्-अजितपिता । आव० १६१ । काक-
न्दीनगयधियति । अनुत्त० २ ।

जिइडिए-जितेन्द्रिय-मयमी । भग० १२२ ।

जिच्च-जीयते-हार्यते अतिरोर्ध्वरिन्द्रियादिभि आत्मा तदि-
ति जेयम् जायेत्-हार्येत । जीयते-हार्यते । उक्त० २८२ ।

जिच्चमाणो-जीयमानो-हार्यमाण । उक्त० २८२ ।

जिज्जा-जित्वा-पुन पुनरभ्यासेन परिचिताम् कृत्वा ।
उक्त० ८१ ।

जिज्जुहूह-निष्काश्यते । वृ० वृ० ४ ।

जिज्जुगारा-तुलाकविशेष । शिल्पायभेद । प्रज्ञा० ५६ ।

जिहुय-ज्येष्ठक-अतिशयप्रशस्त्यमतिवृद्ध वा । उक्त० ४६० ।

(४४१)

जिह्वा-ज्येष्ठा-सुदर्शना, अनवद्याङ्गी । विशेषे ० ६३५ ।
नि० चू० द्वि० ४६ अ ।

जिह्वामूले-ज्येष्ठामूल-ज्येष्ठ । उत्त० १३७ ।

जिणंतस्स-जयत-अभिभवत । दश० १६० ।

जिणंदासे-जिनदास-विपाकदशाना द्वितीयश्रुतस्कन्धे पञ्च-
ममध्ययनम् । विपा० ८६ ।

जिण-जिन-रागादिजेता । भग० ६७ । जयति-निराक-
रोति रागद्वेपादिरूपानरातीनिति जिन । रागादिजय ।
भग० ६ । रागादीना जेता, यद्वा मन पर्यवशानी । ज०
प्र० १३६ । जिन-तीर्थङ्कर । आव० ६६२ । हिताप्त्य-
निवर्त्तकयोगनिष्ठो गणधारी । जीवा० ३ । हिताप्त्य-
निवर्त्तकयोग, हितप्रवृत्तगोत्रविशुद्धोपायाभिमुखापायवि-
मुखादिको वा । गोत्रविशुद्धोपायाभुमुखहितप्रवृत्तादिभेद ।
जीवा० ४ । जयति-निराकरोति रागद्वेपादिरूपानराती-
निति जिन । सम० ४ । सयोगीकेवली । ठाणा० २०२ ।
विशिष्टश्रुतधर, श्रुतजिन अवधिजिन, मन पर्यायज्ञान-
जिन, छद्मस्थवीतरागश्च । आव० ५०१ ।

जिणइ-जयति । आव० ५०२ ।

जिणकप्पट्ठिति-जिता-गच्छनिर्गतमाधुविशेषास्तेषा कल्प-
स्थिति जिनकल्पस्थिति । ठाणा० १६६ ३७४ ।

जिणकप्पिय-जिनकल्पिक । आव० ३२३ ।

जिणकप्पिया-कल्पिकविशेष । नि० चू० प्र० ३३८ आ ।

जिणति-जयति । आव० ३४२ ।

जिणदत्त-जिनदत्त-चम्पाया सुश्रावक । दश० ४७ ।
लोमोदाहरणे पाटलीपुत्रे श्रावक । आव० ३६७ । पर-
लोकनमस्कारफलविषये मथुराया श्रावक । आव० ४५४ ।
इहलोके कायोत्सर्गफलमितिदृष्टान्ते श्रेष्ठी सुभद्रापिता ।
आव० ७६६ । चम्पाया सार्थवाह । ज्ञाता० २०० ।

जिणदत्तपुत्त-चम्पाया सार्थवाहपुत्र । ज्ञाता० ६१ ।

जिणदासो-जिनदास-मनोगुप्तिदृष्टान्ते श्रेष्ठीसुत श्रावक ।
आव० ५७८ । महेश्वरविशेष । आव० ३६६ । मथुराया
श्राद्धविशेष । आव० १६७ । परलोकफलविषये कुलपुत्र-
मित्रम् । आव० ८६३ । रायपुरे श्रावकविशेष । महा-
चन्द्रामिषकुमारस्य सुत । विपा० ६५ ।

जिणदेवो-जिनदेव-भावप्रणिधिविषये शृणुकञ्चे आचार्य ।

आव० ७१२ । आत्मदोषोपहारविषयेऽहंमित्रश्रेष्ठिपुत्र ।

आव० ७१४ । मूलगुणप्रत्याख्याने कोटीवर्षे श्रावक ।

आव० ७१५ । सङ्गपरिहरणविषये चम्पाया सार्थवाह
श्रावक । आव० ७२३ ।

जिणधम्म-काचनपुरश्रेष्ठी यत्पृष्ठि स्थालीदग्धा द्विमास-
पर्याय । मर० ।

जिणपडिमा-जिनप्रतिमा । जीवा० २२८ ।

जिणपसत्थं-जिनप्रशस्त-जिनप्रशसितम् । प्रश्न० १४७ ।

जिणपालिण-चपाया माकन्दीभद्राया पुत्र । ज्ञाना०
१५६ ।

जिणमय-जिना-तीर्थकरास्तेषा आगमरूप प्रवचनम् ।
आव० ५८८ । आगम । दश० २५५ ।

जिणरविखरा-चपाया माकन्दीभद्राया पुत्र । ज्ञाता०
१५६ ।

जिणत्तिगं-अचेलकत्वम् । वृ० तृ० ५५ आ ।

जिणवयणं-जिनवचन-वाच्यवाचकयोरभेदोपचाराज्जिनव-
चनाभिहितमनुष्ठानम् । उत्त० ७०८ ।

जिणवयणवाहिरो-जिनवचनवाह्य-यथावस्थितागमपरि-
ज्ञानरहित । आव० ५३३ ।

जिणसकहा-जिनसकहा-जिनसकथीनि । ज० प्र० ५३३ ।

जिणसकहाओ-जिनसकथीनि-जिनास्थिनि । भग० ५०५ ।
जिनसकथीनि-तीर्थकराणा मनुजलोकनिवृत्ताना सक्थीनि
अस्थीनि । सम० ६४ ।

जिणसासन-जिनशासन-जिनागमम् । उत्त० ८८ । जिन-
शासन । क्रोधविपाकप्रतिपादक वीतरागवचनम् । दश०
२३२ ।

जिणा-रागद्वेषमोहान् जयन्तीति जिना-सर्वज्ञ । ठाणा०
१७४ । ये जिनकल्प प्रतिपत्स्यन्ते ते जिना । वृ० प्र०
२२६ आ । जिनकल्पिका । ओघ० २०८ । गच्छनिर्गता
साधुविशेषा । वृ० तृ० २५१ अ ।

जिणित्ता-जित्वा । उत्त० ३१३ ।

जिणियव्वं-जेतव्ययम् । आव० ३४२ ।

जिणियाइओ-जितवान् । आव० ५०२ ।

जिणुस्सेहो-जिनोत्सेध-जिनाना उत्कर्षत पञ्चधनु क्षता-
नि जघन्यत सप्तहस्ता । जीवा० २२८ ।

जिण्णकूवो-जीर्णकूप । आव० १५२ ।
 जिण्णसुत्ताये-जीर्णोद्यानम् । शाता० ७८ ।
 जित-परावर्तन कुर्वन्त परेण वा क्वचित् पृष्टस्य षष्ठी-
 धमागच्छति तज्जितम् । अनु० १५ ।
 जितशत्रु-छत्रानगयां नृप । आव० १७७ । मिथिला-
 नगयां राजा । सूर्य० २ । सहस्रमत्यादिदृष्टान्ते वसन्त-
 पुरे राजा । आचा० २१ ।
 जितसत्तु-जितशत्रु-पञ्चासजनपदे राजा काम्पित्यनगर-
 नायक इति । ठाणा० ४०१ । जितशत्रु-भद्रिलपुराधि-
 पति । अन्त० ४ । वृ० वृ० २३१ अ । जितशत्रु-
 कौशाम्बीनृपति । उत्त० २८७ । चम्पाया नरपति ।
 ज्ञाता० १७३ ।
 जितारो-आनन्दपुरनगरे राजा । वृ० वृ० १०७ आ ।
 जितारोराया-आनदपुरे राया । नि० चू० द्वि० ४२ अ ।
 जिनकल्प-साधुभेदविशेष । विशेष० १० ।
 जिनकल्पिक-साधुभेदविशेष । भग० ४ ।
 जिनकल्पिकाविसमाचार-कल्प । भग० ६१ ।
 जिनदत्त-आशासम्भवदृष्टान्ते सङ्कुलग्रामे आवक ।
 पिण्ड० ६३ ।
 जिनदास-आच्छेद्यद्वाराविवरणे वसन्तपुरे आवक । पिण्ड०
 १११ ।
 जिनप्रमसूरि-आचार्यविशेष । ज० प्र० ५४३ ।
 जिनसद्व- । विशेष० १ ।
 जिनमति-आशासम्भवदृष्टान्ते सङ्कुलग्रामे जिनदत्तया-
 यी । पिण्ड० ६३ ।
 जिनमुद्रा-मुद्राभेद । भग० १७४ ।
 जिना-जिनकल्पिकादय । ओष० १६७ । जच्छनिर्गत-
 साधुविशेष । ठाणा० १६६ ।
 जिनेश्वर-अभयदेवमुरीणा गुरु । औप० ११६ । ज्ञाता०
 २५४ ।
 जिह्मसिद्ध-अतीवगिद्धो । नि० चू० द्वि० १३५ आ ।
 जिह्मसिद्धि-जिह्वेन्द्रियम् । प्रज्ञा० २६३ ।
 जिम्बिआ-जिह्विका, प्रणाला । ज० प्र० २६१ ।
 जिमित-जिम्ब । आव० ३५३ ।
 जिम्मइ-जिम्बते । आव० १५० ।

जिम्ह-माया । व्य० प्र० २४६ आ ।
 जिम्ह-लज्जनीय । नि० चू० प्र० २६६ अ । वृ० द्वि०
 ७३ आ । परवञ्चनाभिप्रायेण । भग० ५७३ । जिह्मा ।
 ठाणा० २७० । जैम्हम् । सम० ७१ ।
 जिम्हजद्ध-मायारहित । व्य० प्र० २४६ आ ।
 जियंतए-हरितविशेष । प्रज्ञा० ३३ ।
 जिय-जीतव्यवहार । उत्त० ६४ । जित-परिचितम् ।
 विशेष० ६३५ । जित-द्रुतमागच्छति । विशेष० ४०५ ।
 जियकप्प-जीतकल्प-जिनप्रतिबोधनलक्षण आचारितकल्प
 ठाणा० ४६३ । नि० चू० वृ० १०२ अ ।
 जियपडिम्म- । नि० चू० प्र० २४३ आ ।
 जियपडिम्मा-जीवप्रतिमा । आव० ६६८ ।
 जियसत्तु-द्वितीयतीर्थङ्करस्य पितृनाम । सम० १५० ।
 जितशत्रु-राजा । आव० ३७२ । मिथिलामा नृपति ।
 ज० प्र० ६ । सिंहायोगदृष्टान्ते प्रत्यन्तनगराधिपति ।
 आव० ६७८ । इहलोकं कायोत्सर्गफलमितिदृष्टान्ते
 वसन्तपुरेऽधिपति । आव० ७६६ । क्षितिप्रतिष्ठितनग-
 रस्य राजा । पिण्ड० ३० । जितशत्रुनाम नरपति ।
 व्य० प्र० १८८ आ । आवस्त्या नगयां राजा राज०
 ११६ । वाणिजग्रासनगरे राजा । उपा० १ । क्षितिपति-
 द्वियनगरे राया । नि० चू० वृ० ६८ आ । नि० चू० प्र०
 ३५६ आ । सावस्थिनगरे राया । वृ० द्वि० १५२ आ ।
 वणवासीनगरीए राया । वृ० वृ० ११३ आ । जितशत्रु
 चम्पानगयांमधिपति । उत्त० ६२ । ज्ञाता० १६३ ।
 अचलपुरेनृपति । उत्त० १०० । आवस्तिनगयां राजा ।
 उत्त० ११४ । मथुरायामधिपति । आव० ३६८ । उत्त०
 १२० । उत्त० १४८ । सज्जियिम्मा नृपति । उत्त०
 १६२, २१३ । सर्वतोऽग्रनगराधिपति । विपा० ६८ ।
 नृपति । विपा० ६५ । वसन्तपुरे नृपति । आव०
 ३७२, ३७८, ३६३ । ओष० १५८ । जितशत्रु-लोहा-
 र्गलराजधान्या राजा । आव० २१० । लुरुमिणीनगयां
 राजा । आव० ३६६ । मृगकोष्ठकनगरे राजा । आव०
 ३६१ । पाटलीपुत्रे राजा । आव० ३६७ । स्पर्शेन्द्रिय-
 दृष्टान्तं वसन्तपुरे राजा । आव० ४०२ । विरूपसिद्ध-
 दृष्टान्ते पाटलिपुत्रे राजा । आव० ४०६ । परलोकं नम-

स्कारफनविषये वसन्तपुरनगरे राजा । आव० ४५३ ।
 योगसग्रहे शिक्षादृष्टान्ते क्षितिप्रतिष्ठितनगरे राजा । आव०
 ६७० । तितिक्षोदाहरणे मथुरायामधिपति । आव० ७०२ ।
 आत्मसयमविराधनादृष्टान्ते क्षितिप्रतिष्ठितनगरेऽधिपति ।
 आव० ७३२ । राजाभियोगविषये हस्तिनागपुरनृपति ।
 आव० ८११ । गुणोदाहरणे पाटलिपुत्रे राजा । आव०
 ८१६ । द्रव्यातद्धोदाहरणे राजग्रहे राजा । आचा० ७५ ।
 पञ्चालाधिपती । ज्ञाता० १२४ । आत्मकल्पाया नरपति ।
 ज्ञाता० २४८ ।

जियसत्तूराया- । नि० चू० प्र० २१८ आ ।

जिया-जिता-अभ्यस्ता उचिता वा अनुष्ठेयमाना । आव०
 ५६४ ।

जिया-री-सम्भवजिनपिता । सम० १५० । जितारि-
 सम्भवपिता । आव० १६१ ।

जिवंतगाण- । भग० ८०२ ।

जिवसंथव-जिन 'लोगस्तुज्जोअगरे' इत्यादिरूप ।
 दश० १८० ।

जिह्वा-रसना । आचा० ३८ ।

जीअ-जीत-कल्प, आचार । ज० प्र० १५६ । कल्प ।
 ज० प्र० २५२ ।

जीअलोग-जीवलोक-वर्तमानभवादन्व भव पृथिवीकायि-
 कादिक, अपभृत्यु प्राप्तुतेत्यर्थ । ज० प्र० २४६ ।

जीए-प्रभूतानेकगीतार्थकृता मर्यादा तत्प्रतिपादको ग्रन्थो-
 ऽप्युचारात् जीतम् । व्य० प्र० ५ अ । जीत-व्यवहार ।
 व्य० द्वि० ३६३ ।

जीत-स्थिति कल्पो मर्यादा (सूत्र) व्यवस्था च । नवी०
 ४६ । भग० ३८४ । द्रव्यक्षेत्रकालभावपुरुषप्रतिषेवानु-
 वृत्त्या सहननष्टत्वादिपरिहाणिमवेक्ष्य यत्प्रायश्चित्तदान
 यो वा यत्र गच्छे सूत्रातिरिक्त कारणत प्रायश्चित्त-
 व्यवहार प्रवर्तितो बहुभिरन्यैश्चानुवर्तितस्तज्जीतमिति ।
 ठाणा० ३१८ ।

जीभुमणा-गुच्छाविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

जीमूत-जीमूत-बलाहक । जीवा० १८६ । ठाणा०
 २७० । जीमूत-प्रावट्पारम्भसमयभावीजलभृत, बला-
 हक । प्रज्ञा० ३६० ।

जीयति-जीयन्ते-हायन्ते । उक्त० २७८ ।

जीय-जीवित-श्रुत, मर्यादा, सवानुचीर्णम् । विशे० ५०७ ।

जीत-दुष्टनिग्रहविषयमाचरितम् । प्रश्न० ५८ । जीत-
 जीवित, अवश्य, अव्यवच्छिन्नित्याभिप्रायत सूत्रमेव
 वा । आव० ६८ । जीव-जीवित, जीत-कल्पत ।
 प्रश्न० १३ ।

जीयदडो-जीतदण्डः-रूढदण्ड, जीवदण्डो वा-जीवितनि-
 ग्रहलक्षण । प्रश्न० ५८ ।

जीया-जीवा-प्रत्यञ्चा । ज्ञाता० २२२ ।

जीरतो-जीर्यन् । आव० ५६६ ।

जीरकं-रसविशेष । सूर्य० २६३ । हरितकविशेष ।
 २६३ ।

जीरा- । भग० ८०२ ।

जीरु-साधारणबावरवनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा० ३४ ।

जीर्ण-हानिगतदेह । भग० ७०५ ।

जीर्णकर्मट-कुचेल । ओप० ७४ ।

जीवंजीवग - । भग० ६२७ ।

जीवंजीवा-चर्मपक्षिविशेष । प्रज्ञा० ४६ ।

जीवजीवेण-जीवजीवेन-जीवबलेन गच्छति न शरीरबले-
 नेत्यर्थ । भग० २१६ । ज्ञाता० ७६ । जीववीयेण न
 तु शरीरवीर्येणेत्यर्थ । अनुक्त० ७ ।

जीवजीवेन-जीवबलेन न शरीरबलेनेत्यर्थ । अन्त० २७ ।

जीवजीवो-चर्मपक्षिविशेष । जीवा० ४१ ।

जीवतिया-अजीविष्यत् । आव० ३६८ ।

जीव-उपयोग । विशे० ८८७ । आयु प्राणादिमात्र ।

अनु० २४२ । जीवितवान् जीवति जीविष्यति चेति जीव-

प्राणधारणवर्मा आत्मा । ठाणा १६ । जीवसामान्यम् ।

जीवनिति प्राणात् धारयन्नित्यर्थ । जीवनपथविशिष्ट ।

जीवा० १४० । प्राणो भूत सत्त्वो विज्ञो वेदयिता ।

भग० १६२ । जीवा-प्रत्यञ्चा । ज० प्र० २०१ ।

प्राणधारणम् । ठाणा० ११६ । जीतम् । व्य० द्वि० ३६३

आ । जीव । भग० २२६ । ज्ञानाद्युपयोग । भग०

३२५ । जीवा-गर्भव्युत्क्रान्तिकसम्पूच्छनजीवपातिक-

पचेन्द्रिया । आचा० ७१ ।

जीवअजीवमीसग-जीवाजीवमिश्रा-सत्यामृपाभापामेद ।

दश० २०६ ।

जीवअपञ्चवर्णनकिरिया-जीवविषये प्रत्याख्यानाभावेन यो बन्धादिर्व्यापार सा जीवाप्रत्याख्यानक्रिया । ठाणा० ४१ । जीवआरम्भिया-यजीवानारम्भमाणस्य-उपमृदत कर्मबन्धन भा जीवारम्भिकी । ठाणा ४१ ।

जीवह-गुच्छाविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।

जीवकप्पो-बहुशोऽनेकवार प्रवृत्त महाजलेन वानुवर्तित एष पञ्चमको जीतकल्प । अयं द्वि० ४४१ अ ।

जीवकिरिया-जीवस्य क्रिया-व्यापारो जीवक्रिया । ठाणा० ४० ।

जीवगाहो-जीवगाहम् । उक्त० ५१ ।

जीवगाहो गिण्हति-जीवतीति जीवस्त जीवन्त यल्लान्ति । ज्ञाता० ८७ ।

जीवघणो-जीवघन-निवृत्तिभूतजीवप्रदेशरूप । प्रज्ञा० ६१० ।

जीवजठ-आहाकम् । वृ० द्वि० १०६ अ ।

जीवजीवक-जीवजीवक-पक्षिविशेष । प्रश्न० ८ ।

जीवज-जीवन-तथैवाजन्मापि प्रवृत्ति । प्रश्न० १०६ ।

जीवदय-जीवन जीवो भावप्राणधारणमरणधर्मत्वमित्यर्थस्त दयत इति जीवदयो, जीवेषु वा दय यत्य स जीवदय । सम० ४ ।

जीवदिष्टिया-अधादिदर्शनार्थं गच्छत या सा जीवदिष्टिका । ठाणा० ४२ ।

जीवन-स्थिति-आयु कर्मानुभूतिरिति । प्रश्न० १६६ ।

जीवनिववत्ती-निर्वर्तन निवृत्तिनिष्पत्तिर्जीवस्यैकेन्द्रियादि तया निवृत्ति जीवनिवृत्ति । भग० ७७२ ।

जीवनेसत्थिया-राजादिसमादेशाद्यदुदकस्य यन्त्रादिभिर्निर्जर्जनं सा जीवनेसुष्टिकी । ठाणा० ४३ ।

जीवपएसा जीव प्रदेशा एव येषा ते जीवप्रदेशा । ठाणा ४१० । जीव-प्रदेश एवैको येषा मतेन ते जीवप्रदेशा । ओप० १०६ ।

जीवपत्तेसिता-जीव प्रदेश एव येषा ते जीवप्रदेशास्त एव जीवप्रदेशिका, अथवा जीवप्रदेशो जीवाभ्युपगतो विद्यते येषा ते, चरमप्रदेशजीवप्ररूपिण । ठाणा ४१० ।

जीवपरिणामे-जीवस्य-परिणामो जीवपरिणाम । प्रज्ञा०

२८४ ।

जीवपाउसिया-जीवे प्रदेपाञ्जीवप्रादेपिकी । ठाणा० ४१ ।

जीवपाओगिअ-जीवप्रायोगिक जीवप्रयोगेन निवृत्त प्रायोगिकप्रथमभेद । आव० ४५७ ।

जीवपाओसिया-जीवस्य-आत्मपरतदुभयरूपस्योपरि प्रदेपाद् या क्रिया प्रदेषकरणमेव वा जीवप्रदेपिका । भग० १८२ ।

जीवपारिगहिया-जीवाम् परिगृह्णाति जीवपारिग्रहिकी पारिग्रहिकी क्रियाया प्रथमो भेद । आव० ६१२ ।

जीवप्रदेशा-निह्नुवाअरमप्रदेशजीवपरूपिण इति हृदयम् । विद्ये० ६३३ ।

जीवफुडा-जीवेन स्पृष्टानि-व्याप्तानि जीवस्पृष्टानि । ठाणा० २५२ ।

जीवमाव-जीवभाव-जीवस्य, चैतन्यम् । अय० १४६ ।

जीवमीसए-जीवविषय मिश्र सत्यासत्य जीवमिश्रम् । ठाणा० ४६० ।

जीवमीसग-जीवमिथा सत्तामूषाभाषाभेद । दश० २०६ ।

जीवमीस्सिया-प्रभूताना जीवता स्तोकाना च मृत्ताना शङ्खशङ्खनकादीनामेकत्र राशौ दृष्टे यदा कश्चिदेव वदति अहो । महान् जीवराशिरयमिति तदा सा जीवमिश्रिता । प्रज्ञा० २५६ ।

जीवलोग-जीवलोक-ब्रह्माण्डम् । ज० प्र० २०६ । जीव-लोक-जीवाधार-क्षेत्रम् । प्रश्न० ११५ ।

जीवविष्पजठ-आत्मना विप्रमुक्तम् । ज्ञाता० ८३, १६८ ।

जीववेयारणिया-जीव विदारयति-स्फोटयतीति, अथवा जीव-पुरुष विदारयति-प्रतारयति वञ्चयतीत्यर्थः । ठाणा० ४३ ।

जीवसामतोवणिवाइया-जीवसामन्तोपनिपातिकी-सामन्तादनुपतयीति सामन्तोपनिपातिकीक्रिया, तस्या प्रथमो भेद । आव० ६१३ ।

जीवसाहत्थिया-यत् स्वहस्तगृहीतेन जीवेन जीव मारयति सा जीवस्वाहत्तिकी । ठाणा० ४२ ।

जीवा-जीविता इत्यर्थः । व्य० द्वि० १६२ अ । प्राणधारणम् । उपा० ४ । जीवा-जीवन्ति जीविष्यन्ति जीवितवन्त इति । अनु० ७४ । पञ्चन्द्रिया । ज्ञाता० ६१ ।

प्रज्ञा० १०७ । ठाणा० १३६ । ज० प्र० ५३६ । जीवन्ति जीविष्यन्ति अजीविषुरिति जीवा-नारकतिर्यग्गरामरा लक्षणाश्रतुर्गंतिका । आचा० १७६ । प्रत्यञ्चा-द्वरि-केत्यर्थ । सूर्य० २१ २३३ । उत्त० ३११ । जीवा-श्रृज्जी सर्वांन्तिमप्रदेशपङ्क्ति । ज० प्र० ६८ ।

जीवाओ-जम्बूद्वीपलक्षणवृत्तक्षेत्रस्य वर्षाणा वर्षाधाराणा श्रृज्जीसीमा जीवोच्यते । सम० ४३ ।

जीवाजीवमिस्सिया-मृतजीवतिजीवराशी एतावन्तोऽत्र जीवन्त एतावन्तोऽत्र मृता इति नियमेनावधारयतो विस-वादे जीवाजीवमिश्रिता । प्रज्ञा० २५६ ।

जीवाजीवमीसए-जीवाजीवविषय मिश्रक जीवाजीव-मि-कम् । ठाणा० ४६० ।

जीवाजीवविमस्ति-जीवाजीवविभक्ति-उत्तराध्ययनेषु षट्-त्रिंशत्तममध्ययनम् । उत्त० ६ ।

जीवाजीवविमस्ती-उत्तराध्ययनेषु षट्त्रिंशत्तममध्ययनम् । सम० ६४ ।

जीवाना-समयजीवितेन जीवता जिजीविषूणा च । आचा० २५६ ।

जीवाभिगमे-जीवाना ज्ञेयाना अवध्यादिनैवाभिगमो जीवाभिगम । ठाणा० १३३ ।

जीवआरिहं-जीवितार्ह-आजीविकायोग्यम् । ज० प्र० १८८ ।

जीविऊसविए-जीवितमुत्सूते-प्रसूति इति जीवितोत्सव स एव जीवितोत्सविक । जीवितविषये वा उत्सवो-मह स इव य स जीवितोत्सविक । भग० ४६८ ।

जीविए-असयमजीवित । उत्त० २६६ । आचा० १०७, १२३ । यद्यस्य स्वकार्यं साधन प्रति समर्थ रूप तत्तस्य जीवितमिति रुढम् । उत्त० २२६ ।

जीवियतकरणो-जीवितान्तकरण प्राणवधस्य द्वाविंशति-तम पर्याय । प्रश्न० ६ ।

जीविय-असयमाख्य । आचा० २५१ । जीवितम्-कर्मणो दीर्घा स्थिति । भग० २८६ । जीविकार्य । उत्त० ४७८ ।

जीवियकारण-जीवितकारण-असयमजीवितहेतु । दश० ६६ ।

जावियकिच्छ-कच्छजीविता । वृ० वृ० २४२ अ ।

जीवियरसहे-साधारण वादर वनस्पतिकायविशेष । प्रज्ञा० ३४ ।

जीवियववरोषण-जीवितव्यपरोपणम् । ओष० १५६ ।

जीवाया-जीवस्य-देहस्य सम्बन्धी अधिष्ठातृत्वादात्मा जीवात्मा पुरुष, जीवात्मा तु सर्वभेदानुगामि जीवद्रव्य, जीवम्यैव स्वरूपम् । भग० ७२४ ।

जीवियाइओ-जीवितवान् । वृ० २८ अ ।

जीवियारिह-आजन्मनिर्वाहयोग्यम् । ज्ञाता० २४ ।

जीवियाससम्पओगे-जीवित-प्राणधारण तत्राभिलाष-प्रयोग-यदि बहुकाल जीवेयमिति जीविताशसाप्रयोग । आच० ८२६ ।

जीवे-जीवेत्-अविकृत आस्ते । सूत्र० २७८ । जीविते । ठाणा ५२० ।

जीवेजीवे-जीवेजीवे-इह एकेन जीव शब्देन जीव एव गृह्यते द्वितीयेन च चेतन्यम् । भग० २८५ ।

जीवो-जीवन जीव-भावप्राणधारण, अमरणधर्मत्वमित्थः । ओप० १५ ।

जीहा-जिह्वा-रसना । जीवा० २७३ ।

जुगसच्छा-मत्स्यविशेष । प्रज्ञा० ४४ ।

जुगिओ-जात्यङ्गहीन । ठाणा० १६५ ।

जुगियंग-जुङ्गिताङ्ग-कस्तिहस्तपादाद्यवयव । पिण्ड० १३१ । व्यङ्गित । ठाणा० ३४२ ।

जुजक-तृणविशेष । जीवा० २६ ।

जुजणाकरणं-योजनाकरण मन प्रभृतीना व्यापारकृतिः । आच० ४६६ ।

जुजुति-युञ्जन्ति-परिसमापयन्ति । सूर्य० १७२ ।

जुजुक-तृणविशेष । उत्त० ६६२ ।

जुजे-युज्यात्-सङ्गृह्येत् । उत्त० ५४ ।

जुज- । नि० चू० प्र० १४८ अ ।

जुअणद्धे-युगनद्ध-युगमिव नद्धो-योग, यथा युग वृष-भस्कन्धयोरारोपित वर्तते तद्वत् योगोऽपि य प्रतिभाति न युगनद्ध इत्युच्यते । सूर्य० २३३ ।

जुअल-युगल-सजातीयविजातिययोलंतयोर्द्वन्द्वम् । ज० प्र० २५ ।

जुआणा-जुवाणा । नि० चू० प्र० २५८ अ ।

जुह-युति, मेल । ज० प्र० १६२ ।

जुई-युक्ति इष्टपरिवारादियोग । उपा० २६ । शरीरगता
आभरणगता च । जीवा० २१७ । युति-इष्टार्थसयोग
। भग० १३२ । शरीराभरणाश्रिता । सूर्य० २५८ ।
विवक्षितार्थयोग । औप० ५० । शरीराभरणविषया
। सूर्य० २८६ । प्रज्ञा० ६०० । द्युति-आन्तर तेज ।
ज्ञाता० १४० ।

जुहए-आभरणादिसम्बन्धिन्या युक्त्या वा उचितेषु वस्तु-
षटना लक्षणया । विपा० ८६ । द्युति-शरीरगता आभ-
रणगता च । ज० प्र० ६२ । द्युति-दीप्ति शरीरा-
भरणादिसम्पत् तस्या -युतिर्वा इष्टपरिवारादिसयोगलक्षणा
तस्या । ज० प्र० २०२ ।

जुड-पृथक् । नि० चू० प्र० २४३ अ ।

जुए-युग-पञ्चसवत्सरमानम् । भग० २११ ।

जुगतर-यूपप्रमाणभूभाग युगान्तर । प्रश्न० ११० ।

जुग-बद्धिगणनखवे आरोविज्जति । नि० चू० प्र० ११७
आ । युग-यूप । भग० १४० । प्रश्न० ८१ । विपा०
३७ । सुषमदुष्पमादिकाल । जीवा० १२१ । युगम् ।
आव० ३४५ । चन्द्रादिसवत्सरपञ्चात्मकम् । सूर्य० ६१ ।
युग-काल । व्य० प्र० २५६ आ । शरीरम् । दश०
चू० ७४ । चतुर्हस्तम् । अनु० १५४ । पञ्चसवत्स-
रिकम् । ज० प्र० ६१, ४६५ । पञ्चसवत्सरम् । जीवा०
३४४ । सम० ६८ । भग० ८८८ । यूप । ठाणा०
४५० । युगानि पञ्चवर्षमानानि कालविशेषा । लोक
प्रसिद्धानि वा कृतयुगादीनि । पट्टपद्धतिपुरुषा । ज०
प्र० १५५ ।

जुगपहाण- । नि० चू० प्र० ६ आ ।

जुगप्यहाण-युगप्रधान । आव० ३०२ । नि० चू० प्र०
३४० अ ।

जुगबाहु-सुविधिनायस्य पूर्वभवनाय । सम० १५१ ।

जुगबाहु-युगबाहु-महाविदेहे तीर्थंकर । विपा० ६४ ।
सत्यो (। शोचो ।) दाहरणे वासुदेव । आव० ७०६ ।

जुगमच्छो-युगमत्स्य, मत्स्यविशेष । जीवा० ३६ ।

जुगमाया-युगमाया दृष्टि । भग० ७५४ ।

जुगय-पृथक् । दश० ४७ ।

जुगल-युगल-द्वन्द्वम् । जीवा० १६६ । मजातीयविजा-
तीययोलंतयोर्द्वन्द्वम् । जीवा० १८२ ।

जुगलजीहो-युग्मजिह्व -आत्मोत्कर्षपराभिभवजिह्वाद्वययु-
क्त । आव० ५६६ ।

जुगवं-युग-कालविशेष तत्प्रशस्तमस्यास्तीति युगवान् ।
उपा० ४६ । युग-सुषमादुष्पमादिकाल स स्वेन रूपेण
यस्यास्ति न दोषदृष्ट स युगवान् । राज० २२ । युग-
सुषमदुष्पमादिकाल सोऽदुष्टो निरुपद्रवो विशिष्टवलहेतुर्य-
स्यास्त्यसौ युगवान् । अनु० १७५ ।

जुगसंवच्छरे-पञ्चसवत्सरात्मक युग तदेकभूदेशभूतो
वक्ष्यमाणलक्षणश्चन्द्रादियुगसवत्सर । ठाणा० ३४४ ।
युग पञ्चवर्षात्मक तत्पूरक सवत्सरो युगसवत्सर । सूर्य०
१५३ ।

जुगसन्निभ-युगसन्निभ-वृत्ततया आयततया च रूपतुल्य
। जीवा० २७१ ।

जुगाति-युगानि-पञ्चसवत्सराणि । ठाणा ८६ ।

जुगुछितो-कोसिगजातिमेदो । नि० चू० द्वि० ४३ आ ।

जुगुप्सना-परिस्थापना । उक्त० ४७८ ।

जुगुप्समान-निन्दन्परिहरन् । आचा० ११४ ।

जुगुप्से-निन्दामि । आव० ४५६ ।

जुगुप्सितानि-चर्मकारकुलादीनि । आचा० ३२७ ।

जुगेह-वण्णवस्तिरङ्गलानि युगम् । ज० प्र० ६४ ।

जुग-युग्य-गोक्षविषयप्रसिद्ध द्विहस्तप्रमाण वेदिकोपशो-
भित जम्पानम् । औप० ४ । जीवा १८६ । गोक्षवि-
षयप्रसिद्ध द्विहस्तप्रमाण चतुरस्रवेदिकोपशोभित जम्पानम् ।
जीवा० २८१ । अनु० १५१ । पुरुषोत्तिष्ठमाकाशयानम् ।
सूत्र० ३३० । बाहन, गोक्षदेशप्रसिद्धजम्पानविशेष ।
प्रश्न० ६१ । बाहनमात्र, गोक्षदेशप्रसिद्धो वा जम्पान-
विशेष । प्रश्न० १५२ । बाहन-गोक्षदेशप्रसिद्ध वा
जम्पानम् । भग० ५४७ । प्रश्न० १६१ । योग्य-
सर्वोपाधिशुद्धम् । अनुरूपम् । आव० ४७० । समनु-
रूपम् । आव० ५२४ । युग्य-गोक्षविषय प्रसिद्ध जम्पान
द्विहस्तप्रमाण वेदिकोपशोभितम् । भग० १८७ ।
गन्त्रिकादि । आचा० ६० । युग्य पुरुषोत्तिष्ठमाकाश-
यान जम्पानमित्यर्थ । ज० प्र० १२३ । युग्यानि-

गोष्ठविषयप्रसिद्धानि द्विहस्तप्रमाणानि चतुरस्रवेदिकायु-
तानि जम्पानानि । ज० प्र० ३० ।
जुगछिहुं-युगछिःम् । आव० ३४५ ।
जुगायिरिय-युग्यस्य चर्या वहन गमनमित्यर्थ । युग्या-
चाय । ठाणा० २४० ।
जुज्जसि-युज्यसे-अर्हसि । जाता० १६७ ।
जुण्णतेपुर-ण्हसिय जोव्वणाओ अपरिभुज्जमाणीओ अ-
च्छति एय जुण्णतेपुर । नि० जू० प्र० २७१ आ ।
जुण्णकुमारी-शरीरजरणाद् वृद्धा सैव जीर्णत्वापरिणत्वा-
म्या जीर्णकुमारी । जाता० २५० ।
जुण्णथेरी-जीर्णस्थविरा । आव० ३४२ ।
जुण्णा-जीर्णा-चिरकालप्रवृजिता । व्य० प्र० २४८ ।
जूणां-जीर्णा । ओष० ७१ । स्थविरा । वृ० द्वि०
२४४ आ । जीर्णा-शरीरजरणाद्वृद्धेत्यर्थ । जाता०
२५० ।
जुण्णो-जीर्ण । आव० १०१ ।
जुत्त-धर्माविरुद्धम् । नि० जू० प्र० ३२७ अ । युक्तम् ।
भग० ३२२ । ओष० १४१ । परस्परसम्बन्ध । भग०
१६४ । ओष० नि० जू० प्र० २२० अ । युक्त-युक्त्युप-
पन्न । सूत्र० ७ । देशकालोपपन्न । सूर्य० २६४ ।
सेवकगुणोपेततयोचित । परस्पर वद्धो न तु वृहदन्त-
राल । जीवा० २६० । जाता० १८५ ।
जुत्तगती-मिदुगती न शीघ्र गच्छतीति । नि० जू० वृ०
३८ अ ।
जुत्तपालिया-युक्तपालिका-निरन्तरमण्डलीका । भग०
१६४ । युक्ता-सेवकगुणोपेततयोचिता, परस्पर वद्धा
न तु वृहदन्तराला पालियेपा ते युक्तपालिका । जीवा०
२६० ।
जुत्तफुसिएण-उचितविन्दुपातेन । सम० ६१ ।
जुत्ति-युक्ति-मीलनम् । ज० प्र० १०० ।
जुत्तिलेवो-युक्तिलेप । वृ० प्र० ८२ अ ।
जुत्तिलेण-एरवते अष्टम तीर्थकरनाम । सम० १५३ ।
जुत्ती-युक्ति-मीलनम् । युक्तिसुवर्णम् । दश० २६३ ।
जीवा० २६५ । यो मन-समविषयविभागनीतिर्वा । उक्त०
३० । चतुष्वगम्य पठमध्ययनम् । निरय० ३६ ।

जुत्तीया-युक्त्या आकाशसंयोगेन । जाता० २७० ।
जुद्धग-युद्धाङ्गम् । उक्त० १४३ । यानावरणप्रहरणयुद्ध-
कुशलत्व नीतिदक्षत्वव्यवसायशरीरारोग्यरूपम् । उक्त०
१४३ ।
जुद्ध-युद्ध-बाहुयुद्धादिक लावकादीना वा तत् । आव०
१२६ । अद्विष्यपच्छद्विष्यादिकरणेहि जुद्ध । नि० जू० द्वि०
७१ अ । युद्ध कुकुटानामिव । ज० प्र० १३६ । युद्ध-
आयुधयुद्धम् । जाता० २२० ।
जुद्धणिजुद्ध-पुव्व जुद्धेण जुद्धिउ पच्छा सधी विक्खोहि-
ज्जति जत्थ त जुद्धणिजुद्ध । नि० जू० द्वि० ७१ अ ।
जुद्धमहे- । नि० जू० प्र० ३४४ आ ।
जुद्धसज्जा-युद्धसज्जा युद्धप्रागुणा । जाता० ५६ ।
जुद्धातिजुद्ध-युद्धातिजुद्ध-लज्जादिप्रक्षेपपूर्वक महायुद्ध यत्र
प्रतिद्वन्द्विहताना पुरुषाणा पात स्यात् । ज० प्र० १३६ ।
जुद्धिक्कओ-युद्धीय । आव० ७१६ ।
जुन्नइत्तो-जीर्णवान् । आव० ४१८ ।
जुन्ना-जीर्णा इव जीर्णा । जाता० १७२ । जूणानि पुरा-
णानि । ओष० १८८ ।
जुमलपदानि- । वृ० प्र० ६६ ।
जुम्मपएसिए-समसङ्ख्यप्रदेशनिष्पन्नम् । भग० ८६१ ।
जुम्मपएसि-समसङ्ख्यप्रदेश । भग० ८६० ।
जुम्मा-सञ्ज्ञाशब्दत्वाद्वाशिविशेषा । भग० ८७३ ।
गणितपरिभाषया समो-राशियुग्मम् । भग० ७४४ ।
जुम्मो-युग्म-सम । सूर्य० १५६ ।
जुयतकरभूमो-इह युगानि-कालमानविशेषास्तानि च
क्रमवर्त्तानि तत्साधर्म्येण क्रमवर्त्तितो गुरुशिष्यप्रशिष्यादि-
रूपा पुरुषास्तेऽपि युगानि तैः प्रमिताऽन्तकरभूमि युगा-
न्तकरभूमि । जाता० १५४ ।
जुय-यूप-युग्मम् । प्रभ० ८ ।
जुयग-पृथक् । आव० ७६६, ८१३ ।
जुयगो-मन्त्र्याप्रमाचन प्रभयोमिश्रत्वमिति भाव । ठाणा०
४७६ ।
जुययं-धर कथा सा सृणन्ति । दश० जू० २३ ।
जुयल-युगल-वालवृद्धरूपम् । वृ० द्वि० १०० अ । युगल ।
आव० ३०५ । युगल-द्वयम् । जाता० २२१ ।

जुवरज्ज-जुवरायाणां नाभिसिचति ताव त । नि० चू०
द्वि० ११ अ ।

जुवराह-युवराज । आव० ७०२ ।

जुवराह-अनभिषिक्तयुवराजपद राज्यम् । नाभिषिक्तो
राजा । वृ० द्वि० ८२ अ ।

जुवराय-युवराज-राज्यचिन्ताकारी राजप्रतिशरीरम् ।
प्रज्ञा० ३२७ । उत्थिताशन । जीवा० २८० ।

जुवराया-आस्थानिकामध्यगतं सत् कार्याणि प्रेक्षते चिन्त-
यति स युवराज । व्य० प्र० १६६ आ ।

जुवल-बालबुद्धा । नि० चू० प्र० १०१ आ ।

जुवलन-युग्मम् । आव० ४२३ ।

जुवलन-युगलम् । आव० ३४१ । युगलतया तत्तरूणां
सजातत्वेन युगलितम् । भग० ३७ । युगलितया स्थित ।
मीप० ७ ।

जुवाणो-युवा-यौवनस्य प्राप्तवया एव इत्येव अणति-
व्यपदिशति लोको धमसो निरुक्तिवशात् युवान । अनु०
१७७ ।

जुसि-प्रीति । ठाणा० ३४२ ।

जुसिय-कूपित-क्षपित । भग० १२७ ।

जुहि-युधि । आव० ४०७ ।

जुहिगुप्फा-गुप्फविशेष । नि० चू० द्वि० १४१ आ ।

जुहिद्विलो-युधिष्ठिर । आव० ३६५ ।

जुहिद्विलो-युधिष्ठिर । ज्ञाता० २०८ ।

जुहुणामि-जुहोमि-अन्येभ्यो दशामि । ठाणा० ३८१ ।

जुहोमि-आसेवाम्यनुतिष्ठामि । ठाणा० ३८२ ।

जूइगारो-द्युतकार । उत्त० २१८ ।

जूईकरा-द्युतकरा । प्रश्न० ४६ ।

जूए-यूप-द्विपृष्ठवासुदेवनिदानकारणम् । आव० १६३ ।
भग० २७५ ।

जूतं-द्युतम् । आव० ३४२ ।

जूतिकारो-द्युतकार । आव० ४२१ ।

जूय-द्युतम् । आव० ५०२ । द्युतम् । उत्त० १४७ ।

यूप-यज्ञस्तम्भ । ज० प्र० १८३ । यूप-युगम् । प्रश्न०
५६ ।

जूयए-सन्ध्याप्रभा चन्द्रप्रभा च यद्युगपद् भवतस्तत् ।

(अल्प० ५७)

ठाणा० ७६ ।

जूयक-पातालकलशविशेष । ठाणा० ४८० ।

जूयखल-विपा० ५२ ।

जूयखलयाणि-द्युतखलकानि-द्युतस्थण्डिलानि । ज्ञाता०
८१ ।

जूयगो-यूपक । जीवा० २८३ ।

जूयपसगी-द्युतप्रसङ्गी-द्युतासक्त । ज्ञाता० ८१ ।

जूयस्सवि-सम० ८७ ।

जूया-पासतादी । नि० चू० द्वि० ७१ अ । त्रीन्द्रियजन्तु-
विशेष । प्रज्ञा० ४२ । यूका-अष्टलक्षाप्रमाणा । भग०
२७५ ।

जूयारो-द्युतकार । आव० ४८७ ।

जूरण-वयोहानिरूपम् । सूत्र० ३६८ ।

जूरति-जूरयति-गहति । सूत्र० ३२५ ।

जूरह-कदर्यय । सूत्र० ६७ ।

जूरावणा-शोकातिरेकाच्छरीरजीवता प्रापणा । भग०
१८४ ।

जूवए-पातालकलशविशेष । ठाणा० २२६ ।

जूवगो-यूपक-सन्ध्याप्रभा चन्द्रप्रभा च येन युगपद्भूवत्,
अमोघो वा । आव० ७३५ । सङ्क्षप्ताप्रभा चक्षुष्मा य
जेण जुगव भवति तेण जूवगो । नि० चू० तृ० ७० अ ।

जूवय-जुवय नाम चीड, पाणियपरिक्लिप्त । नि० चू०
तृ० १६ अ । शुक्लपक्षे प्रतिपदादिदिनत्रय यावच्च सन्ध्या-
छेदा आत्रीयन्ते ते यूपका । भग० १६६ ।

जूस-जूषो-मुद्रतन्तुलीरककटुभाण्डादिरस । ठाणा० ११८
प्रश्न० १६३ । जूष । ओष० ६७ । यूप-मुद्रतन्तुली
लीरककटुभाण्डादिरस । सूर्य० २६३ ।

जूसणा-जोषणा-सेवा तल्लक्षणधर्म इत्यर्थः । ठाणा० ५७ ।

जोषणा सेवानालक्षणो यो धर्मः । ठाणा० २३७ । सेवा ।

भग० १२७ । क्षपणा-सेवना । सूत्र० ४२१ ।

जूसिते-जुष्ट-सेवित, क्षपित । ठाणा० २३७ ।

जूसिया-सेविता-तद्युक्ता । ठाणा० ५७ ।

जूह-युष-वानरादिसम्बन्धि । ज्ञाता० ३६ ।

जूहवई-युषपति तत्त्वामी । ज्ञाता० ६७ ।

जूहवत्ति-युषपतित्वम् । आव० ३४८ ।

(४४६)

जूहाहिवती-यूथस्य-गवा समूहस्याधिपति -स्वामी यूथा-
धिपति । उक्त० ३४६ । यूथस्य-साध्वादिसमूहस्याधि-
पति -आचार्यपदवी गत यूथाधिपति । उक्त० ३४६ ।
जूहिआगुम्मा-यूथिकागुल्मा । ज० प्र० ६८ ।
जूहिया-गुल्मविशेष । प्रज्ञा० ३२ ।
जूहियापुडा- । ज्ञाता० २३२ ।
जे-इति निपातोऽलङ्कारार्थ । विशे० २५१ । वाक्याल-
ङ्कारार्थ । विशे० १२१० । निपात । प्रश्न० १२४,
१२८, १४१ । पादपूर्तो । आव० ६१७ । निपात
सर्वत्र पूरणे । उक्त० ४५७ ।
जेट्ट-ज्येष्ठ इति प्रथम । सूर्य० ४ । परियायजाइसुण
वेत्तव्वो, सुणेत्ताण जो गहणधारणाजुत्तो समत्ते वक्खाणे
जो भासती, पडिभणतीत्यर्थ सो जेट्टो । नि० चू०
वृ० ८१ अ ।
जेट्टमहाजण-जेष्ठार्यसमुदाय । वृ० प्र० २३८ आ ।
जेट्टा-षोडशो नक्षत्र । ठाणा० ७७ । ज्येष्ठा-स्वामि-
दुहिता । आव० २५५, ३१२ । शिक्षायोगहृष्टान्ते
हेहयकुलसम्भूतवैशालिकचेटकपञ्चमी पुत्री । आव० ६७६ ।
जेट्टानक्खत्ते-ज्येष्ठानक्षत्रम् । सूर्य० १३० ।
जेट्टामूल-जेष्ठा मूल वा नक्षत्र पूर्णमास्या यत्र स्यात्
स जेष्ठामूल जेष्ठ इति । औप० ६५ । जेष्ठ । ज्ञाता०
६७ ।
जेट्टामौली-ज्येष्ठामौली । सूर्य० ११६ ।
जेट्टोग्गहो-ठवणा । वासावासासु चत्तारि भासा तम्हा
उदुबडियाओ वासे उगहो जेट्टो भवति । नि० चू०
प्र० ३३६ आ ।
जेण-यथा । उक्त० १३४ ।
जेणेव-येनेति यस्मिन्नित्यर्थे । सूर्य० ६ ।
जेमण-जेमनम् । ओष० १६३ । जेमनानि वटकपूरणा-
दीनि । उपा० ५ ।
जेमणिगा-भोजनम् । नि० चू० द्वि० १०७ अ ।
जे - । भग० ५४४ ।
जेमेतो-जेमन् । आव० ३०३ ।
जेमेइ-समारचयति । उप० मा० गा ३५८ ।
जेया-जित । आव० १५७ ।

ज्येष्ठानुज्येष्ठ - । विशे० ४४३ ।
जोइ-ज्योति -शरावाद्याधारो ज्वलन्नग्नि । नदी० ८४ ।
ज्योति -अग्नि । सम० १८ । भग० ३१३ । दश०
११७ । वन्हि । भग० ३०७ । देवविशेषाणामालय ।
आव० १८४ ।
जोइक्क-ज्योतिष्क-ज्योतिश्चक्रम् । जीवा० १७५ ।
ज्योतिष्कदेवविमानरूपम् । सूर्य० २७४ ।
जोइक्खं-ज्योति । आव० ६२१ । ज्योतिष्कम् । आव०
८४५ । ज्योतिष्कस्पर्श । ओष० २०६ ।
जोइक्खे-दीप । छाइल्लय दीव मुणेज्जाहि । व्य० द्वि०
२५४ अ ।
जोइजसा-ज्योतिर्यशा-आर्जवोदाहरणे वत्सपालिका ।
आव० ७०४ ।
जोइयं-हृष्टम् । आव० ५६१ । अवलोकितम् । दश०
६६ ।
जोइरसा-ज्योतिरस नाम रत्नम् । ज० प्र० २३ । ज्ञाता०
३४ ।
जोइस-ज्योतिष-ज्योतिश्चक्रम् । सम० २१ । प्रश्न० ६५ ।
जीवा० ३७७ । नक्षत्रचन्द्रयोगादिज्ञानोपायशास्त्रम् ।
प्रश्न० १०६ । ज्योतिषदेवविमानरूपम् । जीवा० ३३६ ।
ज्योत्स्न-शुक्ल । जीवा० ३३६ । ज्योति -चन्द्र ।
उक्त० १५० । ज्योतिष्कशब्देन तारका । प्रश्न०
१६ । नवमशतके ज्योतिष्कविषयो द्वितीय उद्देश ।
भग० ४२५ । ज्योति -अग्नि । ज० प्र० ७४ ।
द्योतयन्तीति ज्योतीपि विमानानि । उक्त० ७०१ ।
जोइसामयण-ज्योतिषामयन-ज्योति शास्त्रम् । औप० ६३ ।
जोइसि-ज्योतीषि-विमानानि । देवा सूर्यादयः । प्रज्ञा०
७० । ज्योतीषि ज्योतिष्का देवास्त एव ज्योतिषिका ।
ज० प्र० १०३ ।
जोइसिअ-ज्योतिषिक-सूर्य । ज० प्र० १०३ ।
जोइसिआ-ज्योतिष्का -द्योतयन्ति-प्रकाशयन्ति जगदिति
ज्योतीपि विमानानि, तेषु भवा ज्योतिष्का । यदिवा
द्योतयन्ति-शिरोमुकुटोपपूहिमि प्रभामण्डलकल्पं सूर्या-
दिमण्डलं प्रकाशयन्तीति ज्योतिषो-देवा सूर्यादयः ।
प्रज्ञा० ६६ । ज्योतिषिका नाम द्रुमगणा । ज० प्र० १०३ ।

जोहसियउहंसए—

। भग० ५०५ ।

जोहसिया—ज्योतिषिक—द्रुमविशेष । जीवा० २६७ ।

जोह—योग—धमशुक्लध्यानलक्षण स येषा विद्यत इति योगिन साधव । आव० ५८२ । योगिन—अध्यात्मशास्त्रानुष्ठायिन । औप० ६१ ।

जोह्रस—ज्योतीरस—रत्नविशेष । जीवा० १८० ।

जोह्रसर—योगेश्वर—युज्यन्त इति योगा—मनोवाक्काय व्यापारलक्षणास्तीरेश्वर—प्रधान । आव० ५८२ । योगीश्वर—युज्यते वाङ्मेन केवलज्ञानादिना आत्मेति योग—धर्मशुक्लध्यानलक्षण स येषा विद्यत इति योगिन—साधव—स्तीरेश्वर । आव० ५८२ । योगिस्मर्य—योगिचिन्त्य योगिच्येयो वा । आव० ५८२ ।

जोएह—(देशी०) निरुपयति । अ० प्र० २० आ ।

जोएति—पश्यति । नि० ब्रू० प्र० २०५ आ ।

जोएमि—गवेषयामि । नि० ब्रू० प्र० १७८ अ ।

जोएह—पश्यत । आव० ६८ । पश्य । ओष० १६१ ।

जोवकारो—जोत्कार । आव० ६० ।

जोगधरायणो—योगन्धरायण, शिक्षायोगहृष्टान्ते प्रबोत-राजो मन्त्री । आव० ६७४ ।

जोग—योग—सम्बन्ध । उपायोपेयभावलक्षण । अवसर-लक्षण । योग्य । ठाणा० १ । योगी—लब्धस्य परिपालनम् । ज्ञाता० १०३ । सम्बन्ध—अवसर । ज० प्र० ३ । योगोऽत्र शरीरजीवव्यापार । विशे० २१० । योग—सामर्थ्यम् । दश० २३१ । वशीकरणादि । दश० २३६ । सम्बन्ध । प्रज्ञा० २५८ । ठाणा० ४८६ । व्यापार । नि० ब्रू० प्र० ६१ अ । जोग—आकाशगमनादिकलो द्रव्यसङ्घात । पिण्ड० २१ । योग—अन्त करणादि । दश० १७ । वीजाधानोद्भेदपोषणकरणम् । जीवा० २५५ । क्षीराश्रवादीलब्धिकलापसम्बन्ध । सूत्र० ७ । दिग्योग । ज० प्र० ४६६ । मिथ्यात्वादि । आव० ४७८ । द्रव्योप-चार । आव० ५६६ । मनोवाक्कायव्यापारलक्षण धर्मशुक्लध्यानलक्षणो वा । आव० ५८२ । औदारिकादि-शरीरसयोगसमुत्प आत्मपरिणामविशेषव्यापार । आव० ५८३ । ज्ञानादिभावनाव्यापार, सत्त्वसूत्रतप प्रभृतिर्वा । आव० ५६३ । मन प्रभृति । आव० ६०७ । प्रत्युपेक्ष-

णादिरूपसम्ययोग । पिण्ड० १६७ । भावाध्यनचिन्त-नादिशुभव्यापार । उक्त० ८ । मनोवाक्कायव्यापार । प्रज्ञा० ३८२ । योजन योग—आत्मकर्मसम्बन्ध, आत्म-नम्रलनस्पन्दनादिक्रियया सम्यगाधान योजन योग सकर्मक आत्मव्यापार । विशे० १३१८ । किरिया । नि० ब्रू० प्र० ७६ आ । दो घयपला मधुपल दहियस्स य आढय मिरियवासा खडगुलदभागासडसालुनि च, विहंसणवसीकरणाणि वा । दश० ब्रू० १२६ । श्रुता-ध्ययननिबन्धनतपोविशेष । वृ० प्र० ११८ अ ।

जोगच्छेयपालिभाभा—योग—मनोवाक्कायविषय वीर्यं तस्य केवलप्रज्ञाच्छेदेन प्रतिविशिष्टा निर्विभागा भागा योग-च्छेदप्रतिभागा । अनु० २४० ।

जोगजुजणा—योगयोजना—वशीकरणादि योगा । प्रज्ञा० ६५ ।

जोगजुस्तया—योगयुक्ता—समयोगयुक्ता । पचविशति तमोजगारगुण । आव० ६६० ।

जोगधूववूविओ—योगधूपपूषित । आव० ११६ ।

जोगपरिचुड्डी—योगपरिचुड्ढि—अभिगृहीतेतरतपसोर्विद्धि । वृ० वृ० १५० अ ।

जोगपरिच्चाह्या—योगपरिज्ञाजिका—समाधिप्रधानज्ञतिनी-विशेष । ज्ञाता० १५८ ।

जोगभूमो—विरायणजोगभूमीए वि जे केति दिवसा सेसा जोगभूमयन्तो भणति । नि० ब्रू० प्र० १६७ आ ।

जोगवड्डी—आव दिणे दिणे आहारेओ जोगवड्डीए हमा जोगवड्डी । नि० ब्रू० प्र० ३४२ अ ।

जोगवहण—योगवहनम् । दश० १०८ ।

जोगवाही—योगवाही । आव० ८५४ ।

जोगविही—योगविधि । ओष० १७८ ।

जोगसगहा—युज्यन्त इति योगा—मनोवाक्कायव्यापारा, ते चाशुभप्रतिक्रमणात्प्रवस्ता एव गृह्यन्ते, तेषा शिष्या-चार्यगतानामालोचनातिरपलापादिना प्रकारेण सङ्ग्रह-णानि योगसङ्ग्रहा । आव० ६६३ । योगाना प्रज्ञास्त-व्यापाराणा सङ्ग्रहा योगसङ्ग्रहा । प्रश्न० १४६ । योत-सङ्ग्रह । दश० १०७ । योगसङ्ग्रह—मनोवाक्कायव्या-पारसङ्ग्रह । आव० ६६३ ।

जोगसलीणया—योगसलीनता—अपसत्थाण निरोहो जोगा-
णमुदीरण च कुसलाण । कज्जमि य विहिगमण जोगे
सलीणया भणिआ ॥१॥ दश० २६ । मनोयोगादीनाम-
कुशलाना निरोध—कुशलानामुदीरणमित्येवभूता योगस-
लीनता । दश० २६ ।

जोगसच्च—योगसत्य नाम छत्रयोगाच्छत्री दण्डयोगादृण्डी-
त्येवमादि । दश० २०६ ।

जोगसच्चा—पर्याप्तिकसत्यभाषाया नवमो भेद । योग
सम्बन्ध तस्मात् सत्या योगसत्या । प्रज्ञा० २५६ ।

जोगहाणी—योगहानि—प्रत्युपेक्षणादिरूपसयमयोगप्रश
पिण्ड० १६७ ।

जोगहीण—योगहीन—योगरहित—सम्यग्कृतयोगोपचारम् ।
आव० ७३१ ।

जोगा—योगा—आवश्यकव्यापारा । वृ० तृ० १४६ आ ।
दुग्मादिद्वनियरा विद्वेसणवसीकरणउच्छादन रोगाव-
णयणकरा व जोगा । नि० चू० द्वि० ४४ अ । योगा—
वशीकरणादिप्रयोजना । प्रश्न० ११६ ।

जोगाणुजोगे—वशीकरणादियोगाभिधायकानि हरमेखलादि-
शास्त्राणि । सम० ४६ ।

जोगाणुभावजणियं—योगानुभावजनित—मनोयोगादिगुण-
प्रभवम् । आव० ५६८ ।

जोगियं—योगिक—यदेतेषामेव द्वयादिसयोगवत् । प्रश्न० ११७ ।

जोगी—वेज्जो । नि० चू० द्वि० १३६ अ ।

जोगं—युग्य—गोष्ठदेशप्रसिद्धो द्विहस्तप्रमाणो वेदिकोपशो-
भितो जम्पानविशेष । प्रश्न० ८ ।

जोग्या—योग्या—मण्डलीकरणाभ्यास । ज० प्र० २३५ ।
योग्या । पिण्ड० ३३ । गुणनिका । औप० ६५ ।

जोगए—जोनक—म्लेच्छविशेष । ज० प्र० २२० ।

जोगर्ग—योनकम् । आव० १४७ ।

जोगगा— । आव० १४८ ।

जोणि—योनि—गर्भनिर्गमनद्वारम् । भग० २६८, ४६६ ।

जोणिप्पसूहं—योनिप्रमुख—योनिप्रवाहम् । जीवा० ३७२ ।

जोणिढ्भूए—योनिभूत—अविचवस्तयोनि, प्ररोहसमर्थम् ।
दश० १४० ।

जोणिविहाण—योनिविधान—योनिप्राभृतम् । विशेष० ७५० ।

जोणिसूल—योनिशूलम् । भग० १६७ ।

जोणी—योनि—प्रज्ञापनाया नवम पदम् । प्रज्ञा० ६ ।
युवन्ति तैजसकार्मणशरीरवन्त सन्त औदारिकादिशरीरप्रा-
योग्यपुद्गलस्कन्धसमुदायेन मिश्रीभवन्त्यस्यामिति योनि—
उत्पत्तिस्थानम् । प्रज्ञा० २२५ । उत्पत्तिट्टाण । नि०
चू० प्र० ५६ आ । योनि—योति—मिश्रीभवति कार्मण-
शरीरिण औदारिकादि शरीरैरस्या, जन्तवो जुपन्ते सेवन्त
इति वा । उत्त० १८३ ।

जोणीओ—योति—मिश्रीभवत्यौदारिकादिशरीरवर्गणापुद्ग-
लैरसुमान् यस्या ता योनय—प्राणिनामुत्परिस्थानानि ।
आचा० २४ ।

जोणीपसूहं—योनिप्रमुख—योनिप्रवाहम् । जीवा० १३४ ।

जोणीपय—योनिपद—प्रज्ञापनाया नवम पदम् । भग०
४६६ ।

जोणीपोसगो—योनिपोषक । आव० ८३० ।

जोणीसंगहे—योनि—उत्पत्तिहेतुर्जीवस्य तथा सङ्ग्रह—अने-
केषामेकशब्दाभिलाष्यत्व योनिसङ्ग्रह । भग० ३०३ ।
योन्या सङ्ग्रहण योनिसङ्ग्रहो योन्युपलक्षित ग्रहणम् ।
जीवा० १३३ ।

जोणहा—ज्योत्स्ना—चन्द्रिका । ज्ञाता० १६१ ।

जोणिह्या—चिलातवेशोत्पन्नम्लेच्छविशेष । भग० ८६० ।

जोणहे—ज्योत्स्न—शुक्लपक्ष । सूर्य० १४६ । शुक्ल ।
सूर्य० १७६ ।

जोति—ज्योति—अग्नि । सौम्यप्रकाश । ठाणा० ५१७ ।

जोतिरसे—ज्योतिरसकाण्ड—ज्योतिरसाणा विशिष्टो भू-
भाग । जीवा० ८६ ।

जोतिष्मती—तैलविधानोपयोगे वनस्पतिविशेष । आव०
६१ ।

जोतिसामयणे—ज्योतिषामयन—ज्योति शास्त्रम् । भग०
११२ ।

जोती—उद्दिप्त । नि० चू० प्र० ४८ अ ।

जोत्तं—योत्रम् । सूत्र० ३१२ । योत्र—यूपे वृषभसयमनम् ।
प्रश्न० १६४ । योत्र—कण्ठवन्धनरज्जु । उपा० ४४ ।

जोत्तय—योत्रकम् । जं० प्र० ५२७ ।

जोनकनामकदेशजा.—जोनिकय । ज० प्र० १६१ ।

जोनिवय -जोनकनामकदेशज । ज० प्र० १६१ ।
जोयइ-योजयति । आव० ६५४ ।
जोयण-चत्वारि गव्यूतानि योजनम् । अनु० १५६ ।
जीवा० ४० । भग० २७५ । प्रज्ञा० ४८ ।
जोयणणीहारि-योजननिहारि-योजनव्यापि । आव०
२३४, २३७ ।
जोयणनीहारिणा सरेण-योजनातिक्तामिणा शब्देन । उपा०
२८ ।
जोयणनीहारी-योजनातिक्रमी स्वर इति । सम० ६२ ।
जोयसा-सतिसामत्यो, ज पमाण भणित तो पमाण उण-
हाणमहि वा । दश० चू० १२१ ।
जोयाविया-दर्शिता । वृ० प्र० ५७ अ ।
जोवण-शकटे गवादेर्योजनम् । वृ० द्वि० ५० अ । धान्य-
प्रकार । ओष० ७५ ।
जोव्वण-जीवनम् । आव० ५६६ । जीवन-तादृश्यम् ।
ज्ञाता० २२० । परमस्तरुणिमा । प्रज्ञा० ५५१ ।
जोसेमाणे-जुषव्-आवरव् । आचा० २६५ ।
जोह्-योष-अतिशयशौर्यवाक् । भग० ११५ ।
जोहा-योषा-भटेभ्यो विशिष्टतरा सहस्रयोषादय ।
ओप० २७ ।
जोहारो-जुहार-जयोत्कार । आव० १०१ ।
जोहिट्टिछो-युधिष्ठिर-पाण्डवपञ्चकाना मध्ये ज्येष्ठ ।
अन्त० १५ ।
ऊभ-ध्याननिर्देशे । आव० ४४६ ।
ऊभवणा-अपणा । विशेष० ४५० ।
ऊभामि-ध्याम-ध्यामलीकृत-आपादितपर्यायान्तरमित्यर्थः ।
भग० २१३ ।
ऊभामिय-ध्यानमित-ध्यामीकृतम् । भग० २१३ ।
ऊभुक्खुर-शाखा । आव० ५१३ ।
ऊभूसिय-सेवित-ओषितम् । भग० ११३ ।
ज्ञप्ति-ज्ञापन-ज्ञानम् । ज० प्र० ४ ।
ज्ञा-सवित्ति । आव० २८२ ।
ज्ञात-उदाहरणम् । नदी० २३० । अध्ययनम् । प्रभ० २ ।
ज्ञातपुत्रोद्यम्-महावीरसम्बन्धि । आचा० ४६ ।
ज्ञाता-महावीरसान्तिजिनपूर्वजा । ठाणा० ३५८ ।

ज्ञाति-लोकपणाबुद्धि । आचा० १८० ।
ज्ञान-चेतना । आव० २४ । सम० १३५ ।
ज्ञाननय - । दश० ८० ।
ज्ञानपिण्डो-ज्ञान स्फाति नीयते येन । ओष० १५७ ।
ज्ञानविसवादयोग-अकालस्वाध्यायादिना । आव० ५८० ।
ज्ञानशुद्ध-यस्मिन् काले यत्प्रत्याख्यान मूलगुणेषूत्तरगुणेषु
वा कतव्य भवति तद् ज्ञानाति तज्ज्ञानशुद्धम् । ठाणा०
३५० ।
ज्ञानसज्ञा-सज्ञाभेद । जीवा० १५ ।
ज्ञानोपसम्पत्-सुखार्थयो पूर्वशुहीतयो स्थिरीकरणार्थं तथा
विबुद्धितसन्धानार्थं तथा प्रथमतो ग्रहणार्थमुपसम्पद्यते ।
ठाणा० ५०१ । आव० २७० ।
ज्ञापकम-अनुमानम् । नदी० १६५ ।
ज्येष्ठामूले-ज्येष्ठमास इत्यर्थः । ओष० १५६ ।
ज्येष्ठो- । विशेष० ४४३ ।
ज्योतिः-तक्षत्र । ठाणा० ६६ । उद्योत । ओष० २०१ ।
ज्वलनप्रभनागाधिप- । ज० प्र० २२३ ।

भू

भूख-भूष-वारवार जल्प । पिण्ड० ६२ ।
भूभूकरे-येन येन गणस्य भेदो भवति तत्तत्करो, येन
वा गणस्य मनोदु ख समुत्पद्यते तद्भाषी, अष्टादशमसमा-
विस्थानम् । सम० ३७ । शङ्काकर-येन येन गणस्य
भेदो भवति तत्तत्करी, येन च गणस्य मनोदु खसमुत्पद्यते
तद्भाषी । प्रभ० १२५ ।
भूभूकारी-शङ्काकारी-यो येन येन गणस्य भेदो भवति
सर्वो वा गणो शङ्कितो वर्तते तादृश भाषते करोति वा ।
अष्टादशमसमाविस्थानम् । आव० ६५५ ।
भूभूडिया-शङ्काडिया-रिणे अविज्जते वणिर्एहि अणगप्प-
कारोहि दुव्वयणेहि भूडिया । नि० चू० द्वि० ४३ अ ।
शङ्काडिया-लतकसादिर्एहि वा भूडिता । नि० चू० द्वि०
४३ अ ।
भूभूविओ-शङ्काक्षत-उद्विग्न । आव० ६५५ ।
भूभा-शङ्का-कलह । आव० ६६२ । तृष्णा । सूत्र०
३२६ । क्रोधो माया वा । सूत्र० २३५ । माया लोभेच्छा
वा । आचा० २१० । कलह । वृ० द्वि० १६ अ ।

विप्रकीर्णा कोपविशेषाद्वचनपद्धति , अणत्थयवहुप्पलावित् ।

भग० ६२४ ।

भ्रभाए—व्याकुलितमतिर्भवेत् व्याकुलता परित्यजेत् । आचा० १७० ।

भ्रभाकारित्वम्—गणस्य चित्तभेदकारित्व मनोदुःखकारिवचनभाषित्व वा । अष्टादशमसमाधिस्थानम् । पञ्चमार्धमद्वारेऽष्टादशमसमाधिस्थानम् । प्रश्न० १४४ ।

भ्रभावाए—झञ्झावात—य सवृष्टिको वात , अशुभनिष्ठुरो वा । जीवा० २६ । झञ्झावात—सवृष्टिरशुभनिष्ठुर । प्रज्ञा० ३० ।

भ्रभावाया—झञ्झावाता—अशुभनिष्ठुरा वाता । भग० १६६ ।

भ्रपित्ता—क्षपयित्वा—अनिष्टवचनावकाश कृत्वा । सम० ५३ ।

भ्रगिति—भ्रटिति कृत्वा । भग० १७५ ।

भ्रडिङ्भ्रति—क्लिष्यति । आव० २६२ ।

भ्रडित्ति—भ्रटिति । आव० ६६० ।

भ्रडियगा—क्षपिताङ्ग । मर० ।

भ्रडुरविडुरं—कण्डलविण्टलादि । व्य० प्र० २४६ ।

भ्रत्ति—झटितीकृत्वा । भग० १७५ । भ्रटिति । उत्त० २२३ ।

भ्रय—ध्वजा—सिंहगरुडादिरूपकोपलक्षिता बृहत्पट्टरूपा । ज० प्र० १८८ । ज्ञाता० २० ।

भ्रयसंठिओ—ध्वजसंस्थित । जीवा० २७६ ।

भ्रया—ध्वजा—गरुडादिध्वजा । प्रश्न० ४८ । विपा० ४६ ।

भ्ररति—स्वाध्याय कुर्वन्ति । वृ० द्वि० १७६ अ ।

भ्ररए—भ्ररति—परावर्तयति । व्य० द्वि० १०८ आ ।

भ्ररओ—स्मारक । आव० ३०७ ।

भ्ररित—भ्ररित—पतित । ओष० २२२ ।

भ्ररिय—स्थितसार । व्य० प्र० २५७ । ज्ञात निश्चितम् । मर० ।

भ्रलङ्भ्रला—उदकशब्दविशेष । ओष० १६७ ।

भ्रल्लरि—श्ल्लरी—चर्मविनद्धा विस्तीर्णा वलयकारा ।

राज० २५, ४६ । श्ल्लरि—वलयकारो वाद्यविशेष ।

भग० २१७ । श्ल्लरी—चतुरङ्गुलनालि करटीसहशी वलयकारा । ज० प्र० १६२ । अल्पोच्छ्रया महामुखा

चर्मविनद्धा । भग० ४७६ ।

भ्रल्लरी—वलयकारा । औप० ७३ । चर्मविनद्धविस्तीर्णा

वलयकारा आतोद्यविशेषरूपा । प्रज्ञा० ५४२ । चर्म-

विनद्धा विस्तीर्णवलयकारा । जीवा० १०५ । चर्मविनद्धा

विस्तीर्णा वलयरूपा । जीवा० २४५ । चर्मविनद्धा विस्ती-

र्णवलयकारा आतोद्यविशेषरूपा । नदी० ८८ । चर्म-

विनद्धा विस्तीर्णवलयकारा आतोद्यविशेष । आव० ४१ ।

उभयतो विस्तीर्णचर्मविनद्धमुखो मध्ये सकीर्णो द्वकाल-
क्षणाऽऽतोद्यविशेषो श्ल्लरी । विशेषे ३५३ ।

भ्रल्लरीसंठिय—भ्रल्लरीसंस्थित—आवलिकावाह्यस्य विण-
तितम सस्यानम् । जीवा० १०४ ।

भ्रवंति—विध्यापयन्ति । वृ० द्वि० १२ अ ।

भ्रविया—क्षपिता—निर्मूलिता । उत्त० ४३८ ।

भ्रस—क्षप—मत्स्य । ज्ञाता० १६८ । अरुणशिखेनाहतोज-
शनी मत्स्य । मर० । क्षप—मत्स्यविशेष । प्रश्न० ७ ।
जीवा० २७० ।

भ्रसोदरो—क्षपो—मत्स्यस्तदुदरमिव तदाकारतयोदर यस्या
सो क्षपोदर । उत्त० ४६० ।

भ्राह्—ध्यायति—प्रज्वलयति । वृ० तु० २०१ अ ।

भ्राएज्ज—प्रज्वलेत् । वृ० द्वि० ११३ आ ।

भ्राटनं—इह तीर्थे षण्मासान्तमेव तपस्तत षण्णा मासानु-
परियाव मासानापन्नोऽपगवी तेषा क्षपण—अनोरोपण,
प्रत्ये चतु मेतिकाऽतिरिक्तवान्यस्येव । ठाणा० ३२६ ।

भ्राटयन्—प्रस्फोटन कारयम् । ठाणा० ३२६ ।

भ्राण—अभ्यन्तरतपभेद । भग० ६२२ । ध्यान—एकाग्र-
तया करणम् । वृ० द्वि० १४७ आ । ध्यान—दृढमध्य-
वमान, एकाग्रस्य चिन्तानिरोधश्च । दश० चू० १४ ।

ध्यातिर्ध्यानमिति भावसाधन । आव० ५८१ । चित्त-

निरोधलक्षण धर्मध्यानाधिकम् । सूत्र० १७५ । चित्त-

निरोधरूपम् । प्रश्न० १०७ । चित्तनिरोध । प्रश्न० १२८ ।

एकाग्रतालक्षणम् । आर्त्तरीद्रघर्मशुक्लाभिधानकम् ।
प्रश्न० १४३ ।

भाणतरिआ—अन्तरस्य—विच्छेदस्य करणमन्तरिका, अथवा
अन्तरमेवान्तर्ग, ध्यानस्यान्तरिका ध्यानान्तरिका—आरब्ध-
ध्यानस्य समाप्तिपूर्वस्थानारम्भणम् । ज० प्र० १५० ।

भाणतरिखा-ध्यानान्तरिका । आव० २२७ । आरब्ध-
ध्यानस्य समाप्तिपूर्वस्यानारम्भणम् । ज० प्र० १५१ ।
अन्तरस्थ, विच्छेदस्य करणमन्तरिका ध्यानस्यान्तरिका
ध्यानान्तरिका-आरब्धध्यानस्य समाप्तिपूर्वस्यानारम्भण-
मित्यर्थ । भग० २२१ ।
भाणकोटोच्चगय- । आचा० ४२४ ।
भाणणिग्गहो-ध्याननिग्रह । उक्त० ३३२ ।
भाणसत्ताणो-ध्यानसन्तान-ध्यानप्रवाह । आव० ५८४ ।
भाणसवरजोगे-ध्यानमेव सवरयोग ध्यानसवरयोग ।
द्वात्रिंशदयोगसङ्ग्रहेऽष्टाविंशतितमो योग । आव० ६६४ ।
भातकार-क्षल्लरोक्षब्द । नदी० १७१ ।
भाप-ध्याय-स्वाध्यायम् । वृ० द्वि० १४५ । आ ।
भाप-ध्याप-दग्धच्छायम् । जीवा० ११४ । दग्धम् ।
आचा० ३२२ । ध्याप-अनुज्ज्वलच्छाय । प्रभ० ४१ ।
भामल-ध्यामलम् । आव० १४६ ।
भामवक्षा-ध्यामवर्णा-अनुज्ज्वलवर्णा । भग० ३०८ ।
भामिअ-ध्यातम् । आव० ६१ ।
भामिता-दग्धा । आव० ३४५ ।
भामिया-दद्धा । नि० वृ० द्वि० ११० अ । ध्याता-
दग्धा । उक्त० १५० ।
भामेह-ध्यापयत-स्ववर्णत्याजेन वर्णान्तरमापादयत ।
अग्निसंस्कृतानि कुवत । ज० प्र० १६२ ।
भादण-ध्यापन-दाह-भस्मसात्करणमिन्धनं । आचा०
६१ ।
भावणया-प्रदीपनकम् । ओघ० ११२ ।
भावणा-ध्यापना-अग्निसंस्कार । आव० १२६ ।
भिक्षिता-भिक्षित्वा-प्रसाध्य । आव० ५५ ।
भिक्षिरा-श्रीन्द्रियजन्तुविशेष । प्रज्ञा० ४२ । जीवा० ३२ ।
भिक्षिरिडा-चतुरिन्द्रियजन्तुविशेष । जीवा० ३२ ।
भिक्षिण-बुभुक्षार्त्त । वृ० तु० १५६ आ ।
भिक्षिण-क्षित क्षीणशरीर । जीवा० १२२ ।
भिक्षिभरिपलद- । आचा० ३४८ ।
भिक्षिभरी-वल्लीपलाश । आचा० ३४८ ।
भिक्षिय-जाड्यता सर्वशरीरावयवानामवशित्वमिति ।
आचा० २३५ ।

भिक्ष्याइ-ध्यायति-चिन्तयति । भग० १७५ ।
भिक्ष्यायति-ध्यायन्ति इन्धनैर्दीप्यन्त इति । ठाणा० ४२० ।
भिक्ष्यायमाण-ध्यायमाण, ध्यायन् वा दह्यमाण इत्यर्थः ।
भग० १२२ ।
भिक्षिया-श्रीन्द्रियजन्तुविशेष । प्रज्ञा० ४२ । जीवा० ३२ ।
भिक्षिरी-मत्स्यवन्धनविशेष । विपा० ८१ ।
भिक्षी-क्षित्तिका-वनस्पतिविशेषरूपा । प्रज्ञा० ३७ ।
भुभिक्षि-बुभुक्षित । प्रभ० ५२ ।
भुषिर- । आचा० ३०७ ।
भुषिर-भुषे शोषस्य दानात् शुषिरम् । भग० ७७६ ।
शुषिरम् । आव० ६२५ । शुषिर-शुषिरक्षतकलितम् ।
जीवा० ११४ । वाटिन्नविशेष । ज० प्र० ४१२ ।
शुषिर-अन्तसाररहितम् । दश० १७५ । पलालादिच्छ-
न्नम् । ओघ० १२३ । शुषिर वशादिकम् । भग०
२१७ । शुषिर-असारकाय । प्रभ० ४१ । शुषिर-
वशादिकम् । ज० प्र० १०२ । शुषिर । ग० ।
भूसण-जोषण-सेवनम् । आव० ८४० ।
भूसणा-जोषणा-सेवणा । उपा० १२ ।
भूसिण-जुष्ट-सेवित । भूषित-क्षपित । ज० प्र० २८० ।
भूसिया-भूषिता-क्षीणा वा । जुष्टा सेवित । ओप० ६६ ।
भोडा-क्षोड-पञ्चाविंशतन, तद्योगात्तेजपि क्षोडा । ज्ञाता०
१७३ ।
भोष-इह तीर्थं पण्मासान्तमेव तपस्तत षण्णा मासाना-
मुपरि यावु मासानापञ्चोपरवाधी तेषां क्षपण अनारोपण,
प्रस्थे चतु सेतिकाऽतिरिक्तवान्यस्येव क्षादनमित्यर्थः ।
ठाणा० ३२५ ।
भोसिता-क्षपयित्वा । ज्ञाता० ७७ । क्षोषिता-क्षपिता
क्षपितदेहा । ठाणा० ५७ ।
भोसइ-क्षोपयति-क्षोषयति, क्षय नयति । आचा० १६२ ।
भोसण-जोषणा-सेवना कारणानि । सम० १२० ।
भोसमाणे-क्षोषयन्-क्षपयन् । आचा० २०४ ।
भोसिण-क्षोषित-क्षपित । आचा० २०६ ।
भोसिओ-सेवित । आचा० २०६ । क्षपित । आचा०
२२४ ।
भोसेथ-गवेययत(देवी०) । वृ० द्वि० १६२ आ ।

आगमवाचनादातु-बहुश्रुत-युगप्रधानसदृशदेवसूरतपागच्छसमाचारीसंरक्षण-
कटिबद्ध-श्रेष्ठिदेवचन्द्रलालभाईजैनपुस्तकोद्धारश्रीजैनानन्दपुस्तका-
लयाद्यनेकसंस्थासस्थापक-अनेकग्रन्थप्रणेतृश्रीवर्धमानजैनागम-
मंदिर(सिद्धक्षेत्र)श्रीवर्धमानजैनतान्नपत्रा-
गममंदिर(सूर्यपुर)संस्थापक-आग-
मोद्धारक-ध्यानस्थ-
स्वर्गत-

आचार्यश्रीआनन्दसागरसरिसङ्कलितः—

ी ल रि चि ैद्धान्ति शब्द े :

(कतो झपर्यन्तो द्वितीयो विभागः)

श्रेष्ठि-देवचन्द्रलालभाई-जैनपुस्तकोद्धारे ग्रन्थाङ्कः ११५ ॥